

MEDDELANDEN

FRÅN K. KOMMERSKOLLEGII AFDELNING FÖR

ARBETSSTATISTIK

1907

STOCKHOLM
P. A. NORSTEDT & SÖNER

INLEDNING

TILL

Meddelanden från K. Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik. – Stockholm, 1903-1911 Täckningsår: 1903:nr 1-1911:nr 12.

Efterföljare:

Sociala meddelanden / utgifna af K. Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik. – Stockholm, 1912-1967.
Ingår 1912-1953 i: Statistiska meddelanden. Ser. F, Sociala meddelanden. – Fr. o. m. 1913 utgiven av Socialstyrelsen

Meddelanden från K. Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik. 1907.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB)

urn:nbn:se:scb-medarb-1907

MEDDELANDEN

FRÅN K. KOMMERSKOLLEGII AFDELNING FÖR

ARBETSSTATISTIK

1907

STOCKHOLM
P. A. NORSTEDT & SÖNER

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1908

INNEHÅLL.

Häft. 1.

	Sid.
Öfversikt öfver vissa ekonomiska och sociala förhållanden i Sverige under år 1906	1.
Arbetsförhållanden å olika orter i riket år 1906 (fjärde kvartalet)	4.
Aftal mellan redare och sjöfolk	47.
Yrkesinspektionen i Sverige under år 1905	49.
Allmänna bostadsräkningen i Stockholm år 1905	68.
Föreläsningskurser för arbetare år 1907	73.
Registrering af sjukkassor i Sverige år 1906 (fjärde kvartalet)	81.
Uppgifter om personalens löneförhållanden m. m. vid vissa enskilda järnvägar i Sverige	83.
Arbetsförmedling under år 1906 (fjärde kvartalet)	90.
Sverige	90, 95.
Norge	92, 109.
Danmark	93.
Tyskland	93.
Öfversikt öfver verksamheten vid nordiska offentliga arbetsförmedlingsanstalter under år 1906	110.
Öfversikt af arbetsinställelser i Sverige under år 1906	115.
Arbetsinställelser i Sverige år 1906 (fjärde kvartalet)	118.
Lifsmedelspriser å olika orter i riket år 1906 (fjärde kvartalet)	132.
Lag angående medling i arbetstvister	150.
Instruktion för förlikningsmän för medling i arbetstvister	154.
Riksförsäkringsanstaltens cirkulär angående beräkning af invaliditetsgrader	157.

Häft. 2.

	Sid.
Arbetsmarknaden inom olika näringsgrenar i Sverige år 1907 (första kvartalet)	161.
Bestämmelser rörande arbetsförhållandena inom den mekaniska verkstadsindustrien	184.
Arbetspris på landsbygden i Sverige år 1905	186.
Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige (första och andra kvartalen år 1907)	188.
Den offentliga arbetsförmedlingen i Norge och Danmark (första kvartalet år 1907)	212.
Offentliga anordningar för arbetsförmedling åt vandrande arbetslösa i Preussen	214.
Registrering af sjukkassor i Sverige år 1907 (första kvartalet)	217.
Riksförsäkringsanstaltens verksamhet (första och andra kvartalen år 1907)	218.
Öfversikt öfver ingångna kollektivaftal (första kvartalet år 1907)	219.
Arbetsinställelser i Sverige år 1907 (första kvartalet)	226.
Lifsmedelspriser å olika orter i riket år 1907 (första kvartalet)	244.

Häft. 3.

	Sid.
Förekomsten af medlemskap i flera kassor samtidigt	263.
Öfversikt öfver de registrerade sjukkassornas verksamhet i Sverige år 1903	286.
Bidrag till frågan om sjukkasseverksamhetens befrämjande och organiserande: K. Kommerskollegii utlåtande den 8 sept. 1906. (Jämte tjänstememorial.)	294.

Häft. 4.

	Sid.
Öfversikt (andra kvartalet år 1907)	321.
Arbetsmarknaden inom olika näringsgrenar i Sverige år 1907 (andra kvartalet)	322.
Riksaftal inom träförädlingsindustrien	339.
Fabriker och handtverk i Sverige år 1905	344.
Uppgifter om aflöning för vissa slag af kvinnlig anställning sommaren 1907	353.
Kvinnors och minderårigas användande vid fabriker och bergverk år 1905	354.
Förhandlingarna vid arbetsförmedlingskonferenserna inom Kommerskollegium 1906 och 1907	364.
Sveriges offentliga arbetsförmedling (tredje kvartalet år 1907)	372.
Den offentliga arbetsförmedlingen i Norge och Danmark (första, andra och tredje kvartalen år 1907)	387.
Den offentliga arbetsförmedlingen i Tyskland (första, andra och tredje kvartalen år 1907)	389.
Om statsåtgärder i Tyskland för beredande af bostäder åt statstjänstemän och statsarbetare	391.
Sjuk- och begrafningskasseverksamheten i Danmark under år 1905	397.
Registrering af sjukkassor i Sverige år 1907 (andra kvartalet)	404.
Riksförsäkringsanstaltens verksamhet (januari—oktober 1907)	405.
Öfversikt öfver ingångna kollektivaftal (andra kvartalet år 1907)	406.
Arbetsinställelser i Sverige år 1907 (andra kvartalet)	418.
Lifsmedelspriser å olika orter i riket år 1907 (andra kvartalet)	440.

Öfversikt öfver vissa ekonomiska och sociala förhållanden i Sverige under år 1906.

Året 1906 har för den svenska *arbetsmarknaden* varit ett synnerligen gynnsamt år. Jordbruket lämnade en ovanligt god och riklig afkastning, som afsevärdt höjde landtmännens köpkraft. Flertalet industrigrenar hade att uppvisa en ökad produktion, som dock utan svårighet absorberades af marknaden; de viktigaste exportartiklarne, trä och järn, nådde ovanligt höga priser.

Dessa goda konjunkturer gjorde gifvetvis *arbetskraften mycket eftersökt*, så att någon arbetslöshet icke försports, förrän under årets sista månad, då temperaturförhållandena lade hinder i vägen för vissa slag af arbeten utomhus. Vid de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna yppades stadig och liflig efterfrågan å arbetskraft inom nästan alla branscher. Sammanlagda antalet arbetssökande, lediga platser och tillsatta platser utgjorde vid de under året (eller någon del däraf) verksamma 9 anstalterna i runda tal resp. 51,000, 51,000 och 31,000, hvaraf 34,000 arbetssökande, 27,000 lediga platser och 20,000 tillsatta platser afsågo manligt arbete samt resp. 17,000, 24,000 och 11,000 kvinnligt arbete.

Af dessa siffror liksom af öfriga kända förhållanden framgår, att på kvinnlig arbetskraft rådde verklig brist, som gjorde sig svårast kännbar inom jordbruket och det husliga arbetet och hvilken närmast synes framkallad af den ständigt ökade användningen af kvinnlig arbetskraft inom näringslifvets öfriga områden.

De goda konjunkturerna och konkurrensen om arbetskraft voro naturligen mycket gynnsamma för *arbetarnes sträfvanden att höja sina löneförmåner*. Inom alla yrken och från landets olika delar föreligga uppgifter om löneförhöjningar, vanligen enligt kollektiva aftal, till ofta afsevärda belopp och för stora arbetaregrupper. Särskildt omfattande och betydelsefull var den löneförbättring, som beviljades den extra ordinarie personalen vid statsbanorna (c:a 11,000 personer). Vid ett stort antal enskilda järnvägar genomfördes äfven löneregleringar, omfattande c:a 2,500 trafik- och verkstadsarbetare; denna lönerörelse synes efter hand komma att omfatta all vid de svenska järnvägarne anställd personal.

Arbetarnes kraf på förbättrade löneförhållanden har varit anledningen till de allra flesta under året inträffade *arbetsinställelserna*, hvilkas hela antal utgjorde 277, direkt berörande 716 arbetsgifvare samt c:a 19,000 arbetare med c:a 480,000 förlorade arbetsdagar (motsv. tal för år 1905 voro resp. 175, 800, 32,000 samt 2,500,000). Antalet af konflikter är det största, som hittills förekommit, men i allmänhet hafva de hvarken varit långvariga eller synnerligen omfattande, hvarför ock den ekonomiska förlusten för industrien varit jämförelsevis ringa, särskildt mindre än under närmast föregående år.

På det fackliga *organisationsväsendets* område är att särskildt framhålla, huruvida de förut existerande särskilda föreningarne för olika grader af personal vid dels statens banor och dels de enskilda järnvägarne i stor utsträckning anslutit sig till en gemensam organisation. Samtidigt hafva de enskilda järnvägarnes förvaltningar bildat en stark arbetsgifvareorganisation, och mellan dessa båda hufvudorganisationer pågingo vid årsskiftet underhandlingar för upprättande af ordnade förhandlingsformer (med skiljedomsförfarande) i och för lösande af alla uppkommande tvister samt fastställande af lönestater.

Arbetsgifvarnes inom industrien organisationsrörelse har äfven att under år 1906 uppvisa en stark yttre utveckling och inre koncentration. Flertalet af olika föreningar synas efter hand ansluta sig till tvenne hufvudorganisationer, af hvilka den ena företrädesvis omfattar storindustrien, den andra de inom byggnadsverksamheten sysselsatta fabrikerna och handtverkerierna. Båda dessa hufvudorganisationer äro anordnade med särskilda afdelningar för de olika mera betydande näringsgrenarna. Den förstnämnda organisationen, Svenska arbetsgifvareföreningen, omfattade vid årsskiftet 451 arbetsgifvare med c:a 68,000 arbetare; den senare, Centrala arbetsgifvareförbundet räknade 1,300 medlemmar med ett arbetareantal, som allt efter säsongerna under året varierade mellan 30,000 och 40,000. Vidare märkas Sveriges verkstadsförening, som vid årsskiftet omfattade 114 verkstäder med 25,000 arbetare, Svenska boktryckareföreningen med 136 tryckerier och 3,400 arbetare o. s. v.

Sådan fördelning efter yrken har redan länge varit i allt väsentligt genomförd inom arbetarnes organisationsrörelse, hvilken under året vunnit en betydande framåtgång.

Arbetarnes olika organisationer räknade vid årsskiftet tillhopa omkring 166,000 medlemmar, hvaraf 126,300 belöpte sig på de 32 till Sveriges landsorganisation sammanslutna fackförbunden, 23,500 tillhörde Svenska järnvägsmannaförbundet, 5,200 Svenska typografförbundet o. s. v. Vidare märkes Svenska arbetareförbundet med 8,900 medlemmar inom skilda yrkesgrenar. I ofvanstående totalsiffra är dock ej inberäknadt antalet medlemmar inom jordbruksar-

betarnes organisationer, som under året varit verksamma inom olika delar af landet, men rörande hvilkas omfattning tillförlitliga uppgifter ej stått att erhålla.

I samband med de goda konjunkturerna och förhöjningen af arbetslönerna står *lefnadsomkostnadernas fortsatta stegring*, hvilken tydligt framträdt beträffande såväl bostads- som lifsmedelspriserna. Det rikliga skördeutbytet förhindrade visserligen fördyrandet af jordbruksprodukterna, men däremot hafva boskapsskötselns alster — smör, kött och fläsk — att uppvisa en mycket stark prisförhöjning, som, om ock i mindre utsträckning, gjort sig gällande beträffande äfven flertalet öfriga lifsförnödenheter.

Af allt att döma har den *kooperativa verksamheten* äfven att uppvisa en afgjord utveckling samt särskildt inom landtbruket varit framgångsrik. Däremot synas *egnahems- och småbruksrörelserna* ännu icke hafva, vare sig i städernas omgifningar eller på landsbygden, nått önskvärd anslutning trots statsmakternas medverkan och vissa kommunala myndigheters stöd, hvarför ock förändrad lagstiftning på detta område från skilda håll påkallats.

För *sjukkasserörelsen* har året 1906 varit särdeles betydelsefullt genom de sammanslutningssträfvanden, som inom densamma kraftigt framträdt och genom hvilka viktiga förarbeten möjliggjorts för rörelsens fotande på mer rationella grunder samt för reformerandet af den hittillsvarande lagstiftningen. Äfven med hänsyn till sin omfattning befinner sig sjukkasseverksamheten under raskt framåtskridande; de registrerade kassornas antal ökades med 118 (139 år 1905), flertalet af dem nybildade, under det att endast 10 (8 år 1905) registrerade kassor under året upplöstes.

Inom *folkbildningsarbetets* olika grenar utvecklades likaledes en liflig verksamhet. Statsbidrag erhölls för året af 387 (334 år 1905) föreläsningsföreningar, hvilkas sammanlagda inkomst under året utgjorde omkring 350,000 kr. (c:a 315,000 kr. år 1905).

Arbetsförhållandena å olika orter i riket under fjärde kvartalet af år 1906.

(Enligt ombudens rapporter, delvis kompletterade med andra uppgifter.)

Stockholm.

(Redogörelsen grundar sig på bl. a. uppgifter från 42 arbetsgifvare eller arbetsgifvareorganisationer samt 16 arbetareorganisationer.)

Stenindustrien. I *stenhuggeriyrket* var arbetstillgången god, bättre än under föregående kvartal. Öfverflöd på arbetskraft rådde emellertid under okt. och nov.; däremot icke under dec., då åtskilligt öfvertidsarbete också ägde rum.

Metallindustrien. I *guldsmedsfacket* var arbetstillgången god och bättre än förut, såsom vanligt under höstmånaderna. En fabrik, som under föregående kvartal sysselsatte 106 manliga och 140 kvinnliga arbetare (däraf 28 i hemmen), sysselsatte under här ifrågavarande kvartal 116 manliga och 173 kvinnliga arbetare, af hvilka senare 46 arbetade i hemmen. Och den normala arbetstiden räckte icke till, utan måste öfvertidsarbete tillgripas.

Maskin- och skeppsbyggnadsindustrien. Inom den *mekaniska verkstadsindustrien* och på *skeppsvarfven* var arbetstillgången liksom under föregående kvartal mycket god. Brist på yrkesskickliga arbetare har fortfarande rådt, men på andra god tillgång, om också icke något större öfverflöd. Vid en verkstad sysselsattes vid slutet af okt. omkring 900 arbetare, i nov. omkring 920 och i dec. 911; vid en annan voro motsvarande siffror 598, 604 och 600; vid en tredje 1,090, 1,100 och 1,098; vid en fjärde 194, 191 och 186; samt vid en femte 305 arbetare. Öfvertidsarbete förekom på en del håll, men ej i större utsträckning; likaså en del mindre förhöjningar i timlönen.

Antalet medlemmar i *varfs- och mekaniska hjälparbetarefackföreningen* var vid kvartalets slut 251; af dessa voro 30 arbetslösa. Arbetsförtjänsten per vecka uppgick till 20 kr.; 57 timmars arbetstid.

Inom den *elektriska maskintillverkningen* var arbetstillgången utmärkt god och öfvertidsarbete förekom. Vid en fabrik sysselsattes c:a 240 arbetare.

Aftal för järn- och metallarbetare vid mek. verkstad.

För arbetarne vid Norrtälje mek. verkstad har träffats koll. aftal, hvarigenom fastställts samma minimilön, som är gällande för grupp I i aftalet mellan verkstadsföreningen och fackförbunden eller 36 öre i t. för den, som fyllt 21 år och arbetat minst 4 år i facket, och 32 öre för den, som ej innehar denna yrkesvana. Förteckning öfver fastställda ackordspriser skall finnas tillgänglig på kontoret. Ordinarie arbetstiden är 55 t. per vecka. I fråga om öfvertidstillägg gäller samma som vid Verkstadsföreningen tillhöriga verkstäder. Olycksfallsersättning utgår redan från första dagen. Eventuella tvister hänskjutas först till en kommitté, i sista hand till skiljenämnd.

I *vagfabrikationen* var arbetstillgången god såsom förut. Öfvertidsarbete förekom blott i ringa utsträckning. Arbetsstyrkan vid en fabrik utgjorde under kvartalet omkring 55 man. I nov. inlämnade dessa arbetare ett förslag till ny prislista för ackordsarbete, hvarpå arbetsgifvaren svarade med en prislista för 1907 med i hufvudsak samma ackordspriser som förut.

I *fotogenköksindustrien* var ställningen ungefär densamma som under föregående kvartal. Vid en fabrik sysselsattes i slutet af okt. 184 arbetare, i nov. 178 och i dec. 181.

Byggnadsindustrien. Arbetstillgången var god och likaså tillgången på arbetskraft. Intet öfvertidsarbete förekom. Arbetstiden utgjorde omkring 8—9 t. dagligen; enligt aftal pågår arbetet under månaderna okt.—febr. blott så länge dagsljuset det tillåter.

Inom *asfalt- och cementtillverkningen* var arbetstillgången i stigande ända till dec. månad, ehuru den äfven då var god. I facket sysselsattes under okt. 1,272 arbetare (mot 1,151 i sept.), i nov. 1,320 och i dec. 1,175. Arbetstillgången var åtskilligt större under sista kvartalet 1906 än under motsvarande kvartal i fjol. De sysselsatta arbetarnes antal vittnar därom: detta uppgick nämligen då för de tre månaderna till resp. 1,073, 1,024 och 999.

Medlemsantalet i Stockholms cementgjuteriarbetarefackförening utgjorde sista dagen i hvarje månad under kvartalet resp. 619, 631 och 601. Arbetslösa på grund af bristande arbetstillgång voro vid sagda tidpunkter resp. 10, 15 och 27; på grund af sjukdom 1, 7 och 8; på grund af olycksfall 4, 5 och 4.

På grund af dagsljusets aftagande förkortades arbetstiden för utearbetare till 9½ à 9 t. under nov. och till 8½ à 8 t. under dec.

Under sistnämnda månad förekom åtskilligt öfvertidsarbete. Vid en arbetsplats uppgick det till omkring 300 t. och vid en annan till omkring 492 t.

Omfattningen af fackföreningsmedlemmarnes arbetslöshet under 1906 års fjärde kvartal framgår af följande siffror:

Arbetslöshet.	Oktober.		November.		December.	
	Antal arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.	Antal arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.	Antal arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.
Under mindre än 6 dagar	14	80	21	121	22	92
» 7—12 »	6	69	4	46	15	152
» 13—18 »	1	18	4	72	1	13
» 19—24 »	1	24	1	24	6	134
» 25 eller flera »	4	103	2	52	—	—
Summa	**26**	**294**	**32**	**315**	**44**	**391**

(Jfr Medd. 1906, s. 422.)

Inom *grundläggnings- och bergsprängningsfacken* var arbetstillgången som förut god. De sysselsatta arbetarnes antal uppgick till omkring 1,500.

Medlemsantalet i Stockholms bergsprängare- och grundläggeriarbetarefackföreningar utgjorde under kvartalet omkring 1,156. Arbetslösa sista dagen af hvarje månad under kvartalet voro på grund af bristande arbetstillgång resp. 46, 32 och 58 samt af andra orsaker, såsom sjukdom m. m., resp. 47, 44 och 50. Arbetslöshetens omfattning under kvartalet framgår af följande siffror:

	Antal arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.
Under mindre än 6 dagar	129	387
» 7—12 »	103	618
» 13—18 »	34	408
» 19—24 »	7	126
» 25 eller flera »	4	160
Summa	**277**	**1,699**

Murarbetsmännens fackförening hade följande medlemsantal:

vid slutet af oktober	. . . . .	260	män	och	67	kvinnor.
» » » november	. . . . .	261	»	»	60	»
» » » december	. . . . .	240	»	»	53	»

Omfattningen af medlemmarnes arbetslöshet framgår af följande siffror:

under oktober voro	. . . .	82	arbetslösa	under sammanlagdt	2,154 dagar
» november »	. . . .	74	»	»	2,532 »
» december »	. . . .	73	»	»	1,836 »

Inom *murbrukstillverkningen* var ställningen normal.

I *guldlistarbetarefacket* voro förhållandena oförändrade. Fackföreningen räknade i okt. och nov. 23 medlemmar och i slutet af dec. 26.

Trävaruindustrien. I *möbelsnickeriet* var arbetstillgången god som förut.

Detsamma var förhållandet i *vagnmakeriyrket*. Arbetarne uppsade under kvartalet hittills gällande löne- och verkstadsreglemente.

I *korkindustrien* var ställningen fortfarande normal. Vid en stor fabrik sysselsattes 51 manliga och 70 kvinnliga arbetare. *Korkarbetarfackföreningen* räknade vid kartalets slut 216 medlemmar, däraf 87 män och 129 kvinnor.

Textilindustrien. Inom *bomullsspinneri- och väfveribranschen* var arbetstillgången fortfarande god och bristen på arbetskraft alltjämt stor.

Vid ett bomullsspinneri- och väfveriaktiebolag sysselsattes följande antal arbetare

	Okt.	Nov.	Dec.
i spinneriet	160	166	164
i väfveriet	187	188	168

Vid detta etablissement var arbetarnes fördelning efter *ålder* och *kön* följande:

		Öfver 18 år.		Under 18 år.	
		Män.	Kvinnor.	Manl.	Kvinnl.
okt	spinneriet	50	60	31	19
	väfveriet	21	143	2	21
nov.	spinneriet	50	59	36	21
	väfveriet	21	145	3	19
dec.	spinneriet	47	58	39	20
	väfveriet	21	126	2	19

Bomullsarbetarefackföreningen upplöstes i nov.

Inom *yllefabrikationen* var arbetstillgången i följd af brist på råmaterial dålig och sämre än såväl under föregående kvartal som motsvarande tid år 1905. Fackföreningen i branschen räknade vid slutet af kvartalet 184 medlemmar, däraf 45 män och 139 kvinnor.

Inom *trikåfabrikationen* voro förhållandena oförändrade.

I *repslageriyrket* var arbetstillgången normal. Något öfvertidsarbete ägde rum. Fackföreningen räknade i slutet af dec. 42 medlemmar.

Beklädnadsindustrien. I *linnesömnadsbranschen* var ställningen som förut.

Inom *stråhattfabrikationen* likaså. För samma fabrik som föregående kvartal meddelas följande siffror:

Antalet sysselsatta arbetare:	Okt.	Nov.	Dec.
Män	20	22	22
Kvinnor	69	71	109

(Jfr Medd. 1906, s. 424.)

Inom *filthattfabrikationen* var arbetstillgången som vanligt vid denna tid på året god. Antalet arbetare uppgick till 30. Snarast råder brist på arbetskraft. I dec. inlämnade arbetarne förslag till ny prislista, innehållande förhöjningar af 20 à 40 procent. Underhandlingar pågingo vid kvartalets utgång. Hattarbetarefackföreningen hade vid slutet af kvartalets månader resp. 59, 64 och 66 medlemmar.

I *halsduksfabrikationen* var arbetstillgången t. o. m. bättre än föregående kvartal och bättre än vid motsvarande tid 1905; brist rådde på arbetskraft, och öfvertidsarbete ägde rum i slutet af kvartalet. I en fabrik sysselsattes 59 arbetare.

Likartade voro förhållandena i *paraplybranschen*, äfvenså i *konfektionsbranschen*.

Inom *skofabrikationen* voro förhållandena i afseende på arbetstillgång tillfredsställande.

Handskoarbetarefackföreningen räknade vid kvartalets slut 144 medlemmar.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. Inom *sockertillverkningen* förbättrades arbetstillgången i jämförelse med föregående kvartal. Öfvertidsarbete ägde rum med 10 à 20 t. per vecka. Arbetslönen är högst 26 kr. per vecka, lägst 18 kr. utom för nybörjare.

Sockerbruksarbetarefackföreningen hade

vid slutet af okt.	72	medlemmar,	däraf	2	kvinnor
» » » nov.	75	»	»	2	»
» » » dec.	71	»	»	1	»

4 af föreningens medlemmar voro sjuka under hela kvartalet.

Vid ett raffinaderi sysselsättas 260 arbetare.

Inom *kvarnindustrien* var arbetstillgången i det hela god, men försämrades mot kvartalets slut.

Inom *slakteri- och charkuteribranschen* var arbetstillgången god som vanligt under höstmånaderna och i synnerhet till julen.

Aftal för slakteri- och charkuteriarbetare i Stockholm.

Ett nytt löne- och arbetsaftal trädde i kraft den 1 nov. 1906. Därur må anföras: Hvarje arbetare anställes per vecka och med en ömsesidig uppsägningstid af 8 dagar. Arbetstiden är fastställd till 60 t. per vecka.

Manlig arbetare, som är anförtrodd arbete kräfvande större ansvar, betalas med en minimilön af 30 kr. per vecka.

Manlig arbetare, som visar sig arbetsam och duglig samt kan förete betyg på minst fem års arbete inom någotdera af slakteri- eller charkuteriyrket, betalas med en minimilön af 26 kr. per vecka.

Arbetare, som varit anställd i yrkena i minst fyra år, betalas med 24 kr. och den, som varit anställd i minst tre år med 22 kr. per vecka.

Lärlingar, för hvilka lärotiden skall utgöra tre år, betalas enligt följande: första året enligt öfverenskommelse, andra året med 17 kr. och tredje året med 20 kr., allt per vecka.

Lärling bör, där arbetsledaren så finner lämpligt, få praktisera de olika inom yrket förefallande göromålen.

Kvinnlig arbetare, som visar sig arbetsam och duglig, betalas första året efter öfverenskommelse, andra året med 15 kr. och tredje året med 16 kr., allt per vecka.

Öfvertidsarbete betalas med 35 % och natt- och söndagsarbete med 50 % tillägg till lönen. Såsom nattarbete räknas arbete från kl. 9 e. m. till kl. 5 f. m.

Vid inträffadt olycksfall tillförsäkras arbetaren af arbetsgifvaren half aflöning intill sextionde dagen efter olycksfallet, efter hvilken tid ersättning enligt lagen om olycksfall skall utgå.

Arbetare, som innehaft sin plats i minst tre år, äger att årligen åtnjuta tre dagars semester utan afdrag å lönen.

Inom ramen af detta aftal har arbetsgifvaren rätt att fritt antaga och afskeda arbetare, att leda och fördela arbetet och att begagna arbetare från hvilken förening som helst eller arbetare, stående utanför förening.

Arbetsaftalet skall gälla till den 1 nov. 1909 med tre månaders ömsesidig uppsägningstid. Har ej skriftlig uppsägning skett inom föreskrifven tid, anses aftalet förlängdt på ytterligare ett år.

Uppkommande tvister hänskjutas till en skiljenämnd bestående af 5 personer. Innan skiljenämnd tillsatts och innan nämndens dom fallit får hvarken strejk eller lockout proklameras.

Vid *Stockholms bageriers arbetsbyrå* har anskaffats arbete:

	Okt.	Nov.	Dec.
Tillfälligt åt	169	126	134
Stadigvarande åt	27	15	11
Vid byrån som arbetslösa inskrifna	36	19	43

I understöd utbetalades:

i okt. åt 27 arbetslösa 576 kr. för 576 dagar,
i nov. (ingen uppgift har därom inkommit ännu)
i dec. åt 31 arbetslösa 244 kr. för 244 dagar.

I *bryggeriindustrien* voro förhållandena normala. Bryggeriarbetarefackföreningen räknade 708 medlemmar.

Inom *cigarr- och cigarrettillverkningen* var arbetstillgången utmärkt under detta kvartal. Mycket öfvertidsarbete har varit erforderligt; vid en del fabriker har tidvis arbetats 18 t. per dygn.

Genom flyttning af en fabrik gingo under okt. många arbetsdagar förlorade.

Medlemmar af tobaksarbetarefackföreningen voro i slutet af okt. 135 män och 724 kvinnor; i nov. voro motsvarande siffror 135 och 706 samt i dec. 156 och 694.

Den kemisk-tekniska och belysningsindustrien. Inom *såp- och tvåltillverkningen* voro förhållandena oförändrade.

Detsamma gäller *stearinljustillverkningen*.

Inom *sprängämnesfabrikationen* var arbetstillgången god. Vid nitroglycerinfabriken vid Vinterviken forcerades driften, utan att dock öfvertidsarbete behöfde förekomma. Där sysselsattes under kvartalet 143 arbetare, däraf 37 kvinnor.

I *tvättbranschen* voro förhållandena oförändrade.

I *elektricitetsverksbranschen* fortfor strömförbrukningen att stiga.

Löneförhöjning vid jästfabrik.

Vid en *jästfabrik* genomdrefs en löneförhöjning af 15 kr. per månad.

Den grafiska industrien. Inom *boktryckeriyrket* var arbetstillgången fortfarande god och någon brist på arbetskraft, särskildt på sättare, rådde.

I *stentryckerifacket* var arbetstillgången god, något större än under föregående kvartal.

Transportarbete. Ställningen oförändrad.

Löneförhöjning för järnvägspersonal.

Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägsaktiebolag beslöt vid firande af sitt 30-årsjubileum i dec., att det aflöningsreglemente, som började tillämpas år 1899, skulle från och med jan. 1907 tillämpas så, som om det varit gällande från 1877. Härigenom kom en del af personalen i åtnjutande af väsentliga löneförbättringar, uppgående i vissa fall till 600 à 800 kr.

Lönereglering för Stockholms brandkår.

Andra fack. För *Stockholms brandkårspersonal* ägde i dec. en lönereglering rum. Utom beklädnad, fri bostad, kost, tvätt och läkarvård skall lönen utgöra: första året 600 kr., andra året 660, tredje året 720 kr. och från och med fjärde året 840 kr. med tre lönetillägg af 60 kr. att utgå i 3-årsperioder. Vidare skall gift brandsoldat erhålla bostad om 1 rum och kök inom kasernen eller också en hyresersättning af 300 kr.

Löneaftal för tullpackhusarbetare i Stockholm.

Mellan *Stockholms packhusämbete och tullpackhusarbetarefackföreningen* inginges under kvartalet ett nytt löneaftal, hvari arbetslönen bestämts till 3 kr. per dag från 1 dec. 1906 till 28 febr. 1907, därefter 4 kr. till 30 nov. 1907, sedan kr. 3·50

till 29 febr. 1908 och därefter 4 kr. per dag. Arbetstiden är under dec. månad den tid expeditionen hålles öppen, under jan. och febr. från kl. 9 f. m. till 3 e. m. och under årets öfriga månader från kl. 8 f. m. till 5 e. m. med ½ t. måltidsrast.

För öfvertidsarbete betalas 65 öre per timme.

J. R. N.

Uppsala.

Arbetsförhållandena hafva äfven detta kvartal varit jämna och goda. Särskildt anmärkningsvärdt är, att den under vintersäsongen gärna uppträdande arbetslösheten inom de flesta fack icke ännu afsevärdt gjort sig gällande. Från arbetarnes sida märkes en rätt utbredd tendens att pressa upp lönerna.

Stenindustrien. Inom *kakelindustrien* äro arbetsförhållandena goda. Den här gällande lönelistan är af arbetsgifvarne uppsagd till den 1 april på grund af arbetsgifvareföreningens stadgar, enär lönelistan å annan ort (Örebro) är från arbetarnes sida uppsagd. *Tegelbruken* hafva vid årsslutet alldeles upphört med fabrikationen för säsongen. Inom *stenhuggeriet* har arbetstillgången något nedgått, men har i det hela varit god. Arbetet sker blott vid dagsljus, och arbetstiden har därför successivt nedgått till 7 t.

Metallindustrien. Inom *bleck- och plåtslagerifacket* har arbetstillgången varit något mindre i samband med den minskade byggnadsverksamheten, men den är fortfarande god. Den gamla lönelistan är uppsagd och förslag till ny prislista med förbundsorganisationens medgifvande till arbetsgifvarne inlämnadt. Vid de *mekaniska verkstäderna och gjuterierna* har arbetstillgången varit god. Separatorsfabriken har ytterligare ökat personalen med ett 30-tal arbetare, och öfvertidsarbete förekommer därstädes i rätt stor skala. Vid Tullgarns gjuteri och mekaniska verkstad har den förut påbörjade löneökningen ytterligare fullföljts. Vid Nymans velocipedfabrik är lönelistan af arbetsgifvaren uppsagd till den 1 april.

Trävaruindustrien. Inom snickeribranschen har arbetstillgången vart medelgod.

Byggnadsverksamheten. Denna har för denna årstid varit liflig nog, lifligare än i fjol samma kvartal. *Murare och byggnadssnickare* hafva haft rätt godt om arbete, och den fortgående byggnadsverksamheten torde i ej ringa mån bidragit till att inom grofarbetarefacket ännu ej någon afsevärd arbetslöshet förmärkts. Inom *målarefacket* har det emellertid varit mycket ondt om arbete under kvartalets senare del. Vid årsskiftet voro c:a 70 % af fackföreningens medlemmar utan arbete. Arbetstiden har vid de flesta byggen nedgått med dagens förkortande; vid ett par större byggen har dock äfven arbete vid eldsljus förekommit. *Måleriarbetarne* hafva uppsagt lönelistan till den 1 april och förslag till ny lönelista är till arbetsgifvarne inlämnadt. — *Tapetserarne* hafva haft mycket god arbetstillgång, och öfvertidsarbete har inom facket i rätt utsträckt grad förekommit.

Beklädnadsindustrien. Inom *skrädderiyrket* har arbetstillgången varit jämn till inemot en vecka före jul, då den starkt aftog. Inom *skomakeriyrket* är skofabrikationen i framåtgående. Vid Larssons skofabrik hafva ytterligare ett 30-tal arbetare antagits. Någon brist på arbetare har ej gjort sig märkbar. Däremot klaga *handskomakarne* öfver brist på dugliga arbetare.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. Inom *kvarn- och jästindustrien* har ställningen varit normal. Inom *bageriyrket* har arbetstillgången varit god, möjligen dock något sämre i jämförelse med föregående kvartal. Inom *bryggerirörelsen* har arbetstillgången varit medelmåttig, ungefär som under föregående kvartal.

Pappersindustrien. Inom *bokbinderiet* har arbetstillgången varit god, och på den största verkstaden har allmanacksarbetet medfört öfvertidsarbete på c:a 15—18 t:r i veckan.

Grafisk industri. Inom *tryckerifacket* har arbetstillgången förbättrats, och brist på arbetskraft gör sig fortfarande märkbar. Öfvertidsarbete på c:a 10 à 12 t:r per vecka har under hela kvartalet förekommit.

Fackföreningsrörelsen. *Charkuteriarbetarne* hafva bildat en fackförening på c:a 40 medlemmar. Likaså hafva *sömmerskorna* bildat fackförening, c:a 80 medlemmar stark. Äfven *spårvägspersonalen* har organiserat sig. Ingendera föreningen har ännu anslutit sig till vare sig landsorganisationen eller arbetarekommunen.

Bostadsfrågan. Stadsfullmäktige hafva ställt till disposition för egna hem åt arbetare ett område af 11 tunnland inom stadsplanen. Området torde emellertid icke vara för ändamålet användbart, förrän genomgripande förändringar af stadens byggnadsordning vidtagits. Stadsfullmäktige hafva vidare beslutat att låta uppföra en ny *arbetarbostadsbyggnad*, i främsta rummet afsedd för stadens egna arbetare.

K. N—d.

Eskilstuna.

Järn- och metallindustrien. *Mekaniska verkstadsindustrien.* Arbetsförhållandena voro lika med föregående kvartal.

Manufakturssmide m. m. Hvarken förbättring eller försämring.

Omsättningen har varit c:a 10 % mindre än föregående kvartal, men i betraktande af den mindre produktionen i dec. månad kan detta ej betraktas såsom försämring.

Arbetstiden 51 t. per vecka.

Kniffabrikation m. m. (*stålmanufakturbranschen*). Arbetstillgången har varit god och bättre än under föregående kvartal. Försäljningen har ökats.

Brist på arbetskraft har dock ej rådt.

På en fabrik (E. A. Bergs fabriksaktiebolag), som sysselsätter 130 arbetare, har på arbetarnes begäran arbetstiden förkortats från 57½ t. till 56 t. per vecka.

Plåtkärlsfabrikation. Arbetstillgång bättre än föregående kvartal.

Metallindustrien. Arbetstillgången god och bättre än föregående kvartal. Öfverflöd på arbetskraft råder dock.

Omsättningsmöjligheterna uppgifvas vara förbättrade genom ett allmänt uppsving, och produktionen har icke fullt motsvarat efterfrågan.

En vid *E. Stenmans låsfabrik* den 2 aug. utbruten strejk bilades den 12 okt. på sådana villkor, att arbetarnes fordran på förhöjning i ackordsprisen i det närmaste biföllos. Sliparnes och smärglarnes timlöner bestämdes till resp. 45 och 40 öre. Arbetsgifvaren hade under striden anslutit sig till verkstadsföreningen, hvarför den mellan denna förening och fackförbunden gällande öfverenskommelsen i öfrigt blef gällande.

Byggnadsindustrien. Arbetstillgången har varit god och jämförlig med föregående kvartals.

Målareyrket. Arbetstillgången i förhållande till årstiden god och bättre än motsvarande kvartal föregående år. Dock har försämring inträdt i jämförelse med närmast föregående kvartal.

Öfverflöd på arbetskraft har rådt.

Arbetarnes veckoförtjänst utgjorde i okt. 24 kr., i nov. 19 kr. och i dec. 16 kr.

Förkortning af arbetstiden har skett med anledning däraf, att detta yrke drifves blott vid dagsljus.

Arbetstidens längd utgjorde i okt. 54 t., i nov. 42 t. samt i dec. 36 t. per vecka.

Trävaruindustrien. *Möbelsnickeriet.* Arbetstillgången har varit god och bättre än under föregående kvartal. Någon brist å arbetskraft har dock ej rådt. Löneförhöjning har ägt rum med 3—5 öre i t.

Arbetstiden har varit 58 t. per vecka.

Beklädnadsindustrien. *Skrädderiyrket.* Arbetstillgången har varit mycket god och bättre än föregående kvartal, beroende på säsongarbete. Brist på arbetskraft har rådt.

Öfvertidsarbete har förekommit, liksom ofta i detta yrke, där arbetarne äro ackordsarbetare. I detta yrke har under kvartalet »boykott» och »blockad» af en firma ägt rum, enär denna ej velat afskeda en arbetare, som förklarat sig icke vilja ingå i fackförening. Striden var olöst vid kvartalets slut.

Skomakeriyrket. Arbetstillgången ringa och nästan sämre än föregående kvartal. Öfverflöd på arbetskraft.

Aftal för kvarnarbetare i Nyköping.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. *Vid Aktb. Nyköpings Storhuskvarn* har nytt aftal ingåtts mellan bolaget och fackföreningen gällande för 3 år. Arbetarne ha därigenom vunnit 1½ t. förkortning af arbetstiden per dag samt från den 1 maj 1907 1 kr. i förhöjning af veckolönen.

Aftal för bokbinderiarbetare.

Pappersindustrien. Mellan firman *J. O. Öberg & Son* samt Sv. bokbindareförbundets afdelning förnyades i början af kvartalet aftalet med i hufvudsak följande bestämmelser.

Manliga utlärda arbetare: 1:a och 2:a året 20 kr., 3:e 22 kr., 4:e 23 kr., därefter 24 kr. per vecka.

Kvinnliga utlärda arbetare: 1:a och 2:a året kr. 13·50, därefter 14 kr. per vecka.

Öfvertidsprocenten fastställdes till 33⅓ % för de två första t:a efter ordinarie arbetstidens slut. Därefter samt för söndagsarbete till 100 %, i vissa fall 150 %. Arbetstiden reglerades till 55½ t. för 1906 och 1907, därefter till 54 t. allt i likhet med det för Stockholm gällande aftalet. *L. J.*

Norrköping.

Aftal för järnarbetare i Linköping.

Metallindustrien. För järnarbetarne vid *Stångebro vagnfabrik* i Linköping har nytt aftal träffats med följande minimitimlöner:

för smidare som fyllt 24 år med 7 års vana 35 öre, för bänkarbetare med dito 33 öre, för smidare som fyllt 21 år med 4 års vana 30 öre, för bänkarbetare med dito, 30 öre, för handtlangare som fyllt 20 år med 2 års vana 25 öre, för handtlangare som fyllt 18 år med 1 års vana, 22 öre.

Ordinarie arbetstiden har förkortats från 62 till 58 t. i veckan. Öfvertidsförhöjningen är 50 % för kvälls- och nattarbete, 100 % för sön- och helgdagsarbete. Olycksfallsersättning utgår från första dagen. Aftalet gäller till den 1 maj 1908 och därefter år efter år med 2 månaders uppsägning.

Aftal för snickeriarbetare i Linköping.

Trävaruindustrien. För arbetarne vid *Sackmans snickerifabrik* i Linköping har träffats koll. aftal. För möbelsnickare, sammansättare, maskinsnickare, svarfvare och bildhuggare med 4 års yrkesvana är timlönen 38 öre; för maskinsnickare, som arbetat i yrket 3 år, 35 öre och för maskinsnickare, som arbetat i yrket 2 år, 33 öre.

För remskifsarbetare med 4 års yrkesvana är timlönen 35 öre och för remskifsarbetare med 2 års yrkesvana 30 öre.

Arbetstiden är 56 t. i veckan. Förhöjning för öfvertidsarbete utgår med 25 % de två första t:a, därefter 50 %.

Aftal för kvarnarbetare.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. För arbetarne vid *J. G. Swartz' valskvarn* i Norrköping har träffats koll. aftal med veckolöner af 18 till 24 kr., som höjas med 1 kr. från den 1 jan. 1908.

Aftal för bokbinderiarbetare.

Pappersindustrien. För bokbinderiarbetarne vid *Litografiska aktiebolaget* i Norrköping har träffats aftal med följande minimilöner per vecka:

Manlig utlärd arbetare första året 19 kr., andra 20 kr., tredje 21 kr., fjärde och femte 22 kr., därefter 23 kr.

Kvinnlig utlärd arbetare första och andra året 12 kr., därefter 13 kr.

Manlig lärling erhåller 6—15 kr. i veckan.

För öfvertidsarbete betalas 33⅓ % förhöjning de två första t:a, därefter 100 %, i vissa fall 150 %. Öfvertidstillägget för manliga styckarbetare utgår med resp. 15, 45 och 70 öre, för kvinnliga styckarbetare med resp. 8, 24 och 40 öre, allt per t. Såväl manliga som kvinnliga styckarbetare äro garanterade minimilönen.

För ask- och kartongpersonalen tillämpas aftalet från den 1 juli 1907, för öfriga arbetare från den 1 jan. 1907.

Jönköping.

Förhållandena å arbetsmarknaden hafva visat ringa förändring vid jämförelse med 3:e kvartalet. I allmänhet kan således ställningen sägas hafva varit mycket god. Tillgången på arbete motsvarar i de flesta fall efterfrågan. Högst få torde de något så när yrkesskickliga arbetare hafva varit, som af brist på arbete hafva varit sysslolösa. Detta sakförhållande har också varit ett af de förnämsta skälen för motståndarne till inrättandet af en arbetsförmedlingsanstalt härstädes, hvilken fråga på senaste tiden åter väckts till lif.

Metall- och maskinindustrien. Antalet manliga medlemmar af Huskvarna afdelning af Svenska järn- och metallarbetareförbundet den sista dagen under kvartalet utgjorde 112, och för dessa har arbetstillgången varit ganska god. Vid jämförelse med föregående kvartal har hvarken förbättring eller försämring inträdt. Timpenningen höjdes med 1—3 öre per timlönearbetare och utgjorde veckoförtjänsten i genomsnitt kr. 25·60 för arbetare öfver 21 år samt kr. 13·99 för arbetare under 21 år. Öfvertidsarbete har under sista hälften af nov. och hela dec. med 2 t. dagligen förekommit för 400 arbetare inom branschen. Ordinarie arbetstiden är 54 t. per vecka. Arbetslösa hafva 3 arbetare varit, till hvilka i understöd utbetalts 128 kr.

Inom *vågfabrikationen* var arbetstillgången god, dock ej fullt så riklig som under tredje kvartalet 1906. Ordinarie arbetstiden, 57 t. i veckan, har hvarken öfverskridits eller varit minskad. Antal arbetare 61 à 68.

Trävaruindustrien. Arbetstillgången har varit god och bättre än under föregående kvartal äfvensom under 4:e kvartalet 1905. Vid en fabrik ha julferier förekommit från den 22 dec. till den 2 jan.

Arbetstillgången för *trätoffelfabrikationen* har varit lika med föregående kvartal. Antal arbetare 62. Öfvertidsarbete har icke förekommit, ej heller förkortning af arbetstiden.

Beklädnadsindustrien. Arbetstillgången har varit riklig och något större än under föregående kvartal, så att brist på verkligt yrkesskickliga arbetare förefinnes.

G. L.

Kalmar.

Någon afsevärd förändring på arbetsmarknaden har icke ägt rum sedan sistlidna kvartal och arbetstillgången har fortfarande stått i god proportion till den befintliga arbetskraften.

Trävaruindustrien. För *fabriksträarbetarne* vid Emmaboda snickerifabrik har 2-årigt koll. aftal träffats. *Aftal för träarbetare vid Emmaboda.*

Timlönen utgör:

för snickare 30 öre, för vanlig maskinträarbetare 30 öre, för 20-åriga maskinträarbetare med 2-årig vana 25 öre, för lärlingar med 6 månaders vana 20 öre, för handtlangare 25 öre.

Ordinarie arbetstid är 59 t. per vecka och öfvertidsarbete betalas med 25 till 50 % förhöjning. Olycksfallsersättning utgår under karenstiden med 1 kr. per dag.

I Ålem har koll. aftal träffats för arbetarne vid Blomstermåla snickerifabrik med en timlön af 33 öre för *snickare, bildhuggare och svarfvare.* *Aftal för träarbetare i Ålem.*

Arbetstiden är 59 t. per vecka och öfvertidsarbetet betalas med 25 à 50 % förhöjning. Ackordsprisen äro bestämda genom detaljerade prislistor. Vid olycksfall erhåller arbetaren 1 kr. per dag under karenstiden jämte fri medicin och läkare.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. I Västervik har koll. aftal träffats för *bageri- och konditoriarbetare*, gällande i 3 år, enligt hvilket minimilönen är: *Aftal för bageriarbetare i Västervik.*

För manliga arbetare: ugnsarbete 23, tråg- och wienerarbete 21, bordsarbete 17—19, lärling med 1-årig vana, som fyllt 17 år, 13 kr. i veckan.

För kvinnliga arbetare: ugnsarbete 16, tråg- och wienerarbete 14, lärling 12 kr. i veckan. Under första året aflönas lärling af arbetsgifvaren efter godtfinnande.

Ordinarie arbetstiden är 60 t. i veckan, af hvilka arbetsgifvaren äger rätt uttaga högst 3 på söndagen. Arbetsdagen räknas från kl. 5 f. m. till 8 e. m., men måndagsmorgonen och dag efter helgdag börjas trågarbetet kl. 2 f. m., annat arbete kl. 3 f. m. Öfvertidsarbete betalas med 40—50 öre för manliga, 30—40 öre för kvinnliga. Arbetsgifvarne förbinda sig att endast använda medlemmar af Sv. bageri- och konditoriarbetareförbundet liksom arbetarne å sin sida att endast taga anställning hos medlemmar af Sveriges Bageriidkareförening. Olycksfallsersättning utgår redan från och med fjärde dagen.

Transportarbetet. Vid Växjö—Alfvesta järnväg har löneaftal träffats (närmare redogörelse följer i annat sammanhang). *Hj. A.*

Karlskrona.

Stenindustrien. Inom *stenhuggeribranschen* har tillgången på arbete varit god efterfrågan är fortfarande liflig, och i följd häraf råder litet hvarstädes brist på arbetskraft. Fråga om löneförhöjning har på en del arbetsplatser väckts, men ej ledt till resultat. *Sydsvenska Granitindustriföreningen* sysselsatte vid kvartalets början omkring 1,700 och vid dess slut 1,550 arbetare; dess produktion öfversteg under okt. med 11 % förra årets oktobertillverkning samt utgjorde för nov. och dec. respektive 83 % och 75 % af produktionen under motsvarande månader 1905.

Kakelindustrien. Tillgången å arbete fortfarande mycket god; tillgången å arbetskraft förbättrad.

Metallindustrien. Tillgången på arbete god, delvis bättre än under tredje kvartalet; tillgången å arbetskraft jämn. Ett antal fabriker inom distriktet, som hämta sin drifkraft från vattendragen, hafva haft afsevärd minskning i produktionen till följd af det under en stor del af kvartalet rådande låga vattenståndet.

Gjutareförbundets afdelning i Karlshamn har genomfört en lönerörelse genom hvilken timlönen höjts med 2 till 5 öre per man. Högsta timlön för handformare är nu 34 öre och lägsta 32 öre. Maskinformarne erhöllo enligt en utarbetad prislista förhöjningar, i en del fall uppgående till 90 öre per man och dag. För extra arbeten höjdes timlönen från 25 till 30 öre. *Aftal för gjutare i Karlshamn.*

Galvaniseringsindustrien. Arbetstillgången var fortfarande särdeles god, och brist rådde å arbetssökande.

Emaljeringsindustrien med omkring 440 arbetare utvisar under hela året en jämnt och lugnt utvecklad tillgång på arbete.

Trävaruindustrien. God tillgång å såväl arbete som arbetskraft.

Byggnadsverksamheten. Som vanligt vid denna årstid aftog arbetstillgången mot kvartalets slut. Grundläggningsarbeten för nybyggnader voro, i jämförelse med förra åren, anmärkningsvärdt få, ett förhållande, hvartill orsaken torde sökas i gällande höga låneräntor.

I november konstituerades en *samorganisation* af till byggnadsfacket hörande arbetareorganisationer omfattande målare, murare, bleck- och plåtslagare, kakelugnsmakare, fabriks- och byggnadssnickare samt grofarbetare.

Blockaden inom *målerifacket* omfattar nu sex arbetsgifvare.

Textilindustrien. Arbetstillgången liksom i allmänhet tillgången å arbetskraft god. *Strömma bomullspinneri*, drifvet med vattenkraft, beräknar 30 förlorade arbetsdagar på grund af ofvan omförmälda vattenbrist.

Beklädnadsindustrien. Förhållandena voro inom alla grenar lika med föregående kvartal; endast tillverkningen af s. k. ramiefabrikat, hvilken till stor del är grundad på export, undergick mot slutet af seglationstiden minskning.

Aftal för bryggeriarbetare i Karlshamn.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. *Bryggeriindustrien* företer fortfarande försämrad arbetstillgång.

Bryggeriarbetarne i Karlshamn ha genom en lönerörelse fått lönerna höjda med i genomsnitt 2 kr. per man och vecka, så att lägsta lönen (gårdsarbetare) är 14 kr. och högsta (eldare och förmän för utarbetare) 18 kr.

Lönen för kvinnliga arbetare utgår med 9 kr. per vecka året om.

Arbetstiden fastställdes till 10 t.

Inom *tobaksindustrien* var tillgången å arbete god; öfvertidsarbete förekom de båda sista månaderna.

Transportarbetet. Vid samtliga länets *järnvägar* pågingo lönerörelser. Endast en vid *Bredåkra-Tingsryds järnväg*, var vid årsskiftet oafgjord. Vid *Blekinge kustbanor* hade redan under tredje kvartalet uppgörelse träffats rörande ban- och stationspersonalen; äfven för lokomotivpersonalen fastställdes under fjärde kvartalet en ny lönestat med höjda aflöningar. Förhöjda aflöningsstater äro äfven antagna vid *Karlskrona—Växjö järnväg*, *Karlshamn—Vislanda järnväg*, *Östra Blekinge järnväg* samt *Sölvesborg—Olofströms järnväg*. (Närmare redogörelse för de olika lönestaterna följer i annat sammanhang.)

Stufveriarbetet. Förhållandena voro efter årstiden normala.

På grund af tillströmning från andra orter rådde fortfarande öfverflöd på *grofarbetare*. Trenne nya sektioner af grofarbetareförbundet hafva bildats, nämligen af gasverksarbetare, tomt- och packhusarbetare samt arbetarne å Karlskrona galvaniseringsfabrik.

Fackföreningsväsendet. I *Karlshamn* bildades under 1906 följande nya fackföreningar:

	Antal medl.
Bryggeriarbetare	15
Maskinister och eldare	18
Textilarbetare	47
Byggnadssnickare	60
Grof- och fabriksarbetare	205

Karlshamns arbetarekommun räknade vid årsskiftet 369 medlemmar.

Under år 1906 nybildade fackföreningar i *Ronneby* äro:

	Antal medl.
Järn- och metallarbetare	c:a 300
Byggnadssnickare	» 60
Grofarbetare	» 30
Bleck- och plåtslagare	» 6

Å fem orter inom *Blekinge landsbygd* konstituerades under 4:e kvartalet arbetarekommuner, nämligen i *Åryd* (35 medlemmar; på platsen finnes Merserums stenhuggerifackförening med 76 medl.), *Hällaryd* (52 medl.; i orten finnas Matviks sträckstenshuggarefackförening med 71 medl. samt Matviks gatstenshuggarefackförening med 44 medl.), *Bräkne-Hoby* (40 medl.; ingen fackförening finnes på platsen), *Asarum* och *Kallinge*.

En arbetsgifvareorganisation med anslutning till centrala arbetsgifvareförbundet bildades under dec. månad i Karlskrona.

Bostadskommitténs i *Karlskrona* betänkande behandlades af stadsfullmäktige i nov., hvarvid frågan om tomtstyckning för en- och tvåfamiljshus af tvenne kvarter inom stadsplanen äfvensom om byggnadslån genom stadens medverkan till $^3/_4$ af taxeringsvärdet bifölls i enlighet med kommitterades förslag. Samma kommittés förslag om undersökning hvart 5:e år af arbetarebostadsförhållandena i Karlskrona vann jämväl fullmäktiges bifall; och uppdrogs åt hälsovårdsnämnden att verkställa dessa undersökningar. *C. C.*

Kristianstad.

Arbetstillgången har under kvartalet i allmänhet varit god; dock har i jämförelse med samma kvartal under föregående år ej någon vidare ökning kunnat konstateras. Tillräcklig arbetskraft har i allmänhet kunnat erhållas.

Stenhuggeribranschen. Ett stenhuggeri inom staden har haft ständig sysselsättning och god afsättning. Specialité: grafstenstillverkning. Ett tiotal arbetare sysselsättas.

Metallindustrien. Inom olika grenar af detta arbetsområde rapporteras mycket god arbetstillgång. Särskildt inom den mekaniska verkstadsindustrien, som haft stora beställningar inneliggande, har rådt liflig verksamhet. Då tillgången på arbetskraft har varit god, har öfvertidsarbete dock ej behöft tillgripas, frånsedt en kortare tid vid en verkstad.

Hos bleckslagarne har arbetet fortgått under normala förhållanden.

Vid *Köpinge* sockerfabrik ha järnarbetarne träffat nytt aftal, lika lydande med det som slutits vid sockerfabriken i Skifarp. (Se under Malmö.) *Aftal för järnarbetare i Köpinge.*

Byggnadsverksamheten. *Byggnadsyrket* har liksom föregående kvartal haft god tillgång på arbete och en liflig byggnadsverksamhet har ägt rum. En lönerörelse inom facket förberedes. Till den 1 april 1907 komma troligen både grofarbetare, handtlangare och murare att uppsäga nu gällande aftal och begära en betydande ökning i timlönen.

Målarefacket har jämväl haft godt om arbete och i öfrigt normala förhållanden.

Trävaruindustrien. Tillgången på arbete god, särskildt hvad *byggnadssnickarne* beträffar. Äfven inom detta fack förberedes en lönerörelse till nästa år.

En snickerifabrik, som för ett par år sedan anlades å Odahl, nära Kristianstad, har under ny ledning börjat utveckla sig raskt och sysselsätter redan ett 50-tal arbetare. Allt mer ökadt arbete anmäles.

För *möbelsnickare* i staden har träffats koll. aftal, som gäller till den 1 juli 1907. Duglig möbelsnickare och svarfvare erhåller 35 öre i t., maskinsnickare, som *Aftal för möbelsnickare.*

arbetat minst tre år i yrket, 33 öre, och de, som sköta mera fordrande maskiner, 35 öre. Arbetstiden är 60 t. i veckan. Öfvertidsprocenten är 25 de båda första t:a, därefter 50 %. Olycksfallsersättning utgår från första dagen efter olycksfallet.

Aftal för byggnadsträarbetare i Hässleholm.

För *byggnadsträarbetarne* i Hässleholm har koll. aftal träffats med en timlön af 40 öre och 25 % förhöjning för öfvertidsarbete under de två första t:a, för annan öfvertid 50 %. Arbetstiden är 60 t. per vecka. Aftalet gäller till den 1 mars 1907.

Inom **textilindustrien** har ställningen varit oförändrad.

Beklädnadsindustrien. *Skrädderiyrket.* Arbetstillgången inom detta yrke har under kvartalet varit synnerligen god och brist på arbetare hos flera mästare förekommit. Arbetstiden är mycket obestämd. Ännu kan ej med visshet sägas, om den gällande prislistan kommer att nästinstundande april uppsägas.

Skotillverkningen. Normal tillgång på arbete och arbetskraft. Arbetstiden på verkstaden i allmänhet 60 à 66 t. i veckan.

Aftal för tobaksarbetare i nordöstra Skåne.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. *Tobaksarbetarnes* lönerörelse i nordöstra Skåne är nu i det närmaste afslutad, och öfverenskommelser ha träffats i Bäckaskog, Ifö och Gualöf. Minimiprisen å cigarrer ha blifvit lika och höjda med 1:50 à 2 kr. per tusen.

Aftal för läderarbetare i Broby.

Läderindustrien. För *läderarbetarne i Broby* har träffats koll. aftal för första gången, medförande löneförhöjningar och arbetstidens förkortning.

Aftal för bokbinderiarbetare.

Pappersindustrien. För *bokbinderiarbetare* i staden har koll. aftal (landstariffen grupp II) för första gången träffats med följande lönebestämmelser:

Manliga utlärda arbetare under de två första åren 20 kr. per vecka, tredje och fjärde åren 22 kr., därefter 23 kr.

Kvinnliga utlärda arbetare under första året 12 kr. per vecka, därefter 13 kr.

För manliga lärlingar är veckolönen 7 à 16 kr. och för kvinnliga 7 à 11 kr.

Arbetstiden har förkortats fr. 62 till 55½ t. i veckan för 1907 och 54 t. fr. den 1 jan. 1908. Öfvertidsarbete betalas med 33⅓ % förhöjning de två första t:a, därefter 100 %, i vissa fall 150 %. Kvinnlig arbetare erhåller manlig lön, då hon utför manligt arbete.

Grafiska industrien. Inom typografyrket har tillgången på arbete under kvartalet varit mycket god, särskildt under kvartalets sista del. Brist på arbetare har tidtals visat sig.

En mindre litografisk anstalt har anlagts i förening med en här sedan några år tillbaka drifven kartongfabrik. Dessa anläggningar ha flyttat in i nya, tidsenliga lokaler, försedda med alla moderna anordningar. Tillverkningen förväntas komma att allt mer ökas.

Transportarbetet. Stadens *åkare* ha under sommarens lopp bildat en fackförening, som anslutit sig till transportarbetareförbundet. I skrifvelse till stadens byggmästare gjorde de framställning om bestämd prislista och *företrädesrätt* till grus- och stenkörning framför andra. Byggmästarne förklarade sig vilja ingå på prislistan, men kunde ej vara med om att ge åkarne något som helst monopol på grusleveranser eller andra körslor. Då sålunda nekande svar erhölls, förklarade åkarne strejk. Det förväntas, att grofarbetare och handtlangare komma att ställa sig solidariska med åkarne och neka att arbeta med produkter, som ej åkarne framforslat. I så fall kommer allmän arbetsinställelse inom byggnadsyrket att blifva en följd af åkeristrejken.

Stadens arbetare ämna fram på nyåret söka få sina löneförhållanden ordnade då annat sätt än nu. De ämna begära en aflöning af 20 kr. i veckan under sommaren och 18 kr. under vintern med en arbetstid af resp. 10 och 8 t.

Af de 25 arbetare, som äro i stadens tjänst, tillhöra 23 fackföreningen.

Öfriga fack. Stadens poliskår har af stadsfullmäktige beviljats en ny lönestat med väsentligen ökade löner. För ordinarie poliskonstaplar skall lönen hädanefter utgå med 1,500 kr:s grundlön och 100 kr:s tillägg efter 4 och 8 års väl vitsordad tjänstgöring. Extra poliskonstapel får 1,000 kr. med samma rätt till ålderstillägg.

O. Th. H.

Malmö.

Arbetstillgången under 4:e kvartalet har varit god. Först under sista hälften af dec. månad, då vinter med snö och köld utbröt, ha arbetena inom byggnadsfacken samt kloakarbetena jämte andra yttre arbeten måst afstanna. Härigenom blefvo rätt många arbetare arbetslösa, och träffades grofarbetarne hårdast i detta fall.

En stor del af dessa hafva likväl skaffat sig extra arbete med isupptagning, snöskottning m. m., hvarjämte såsom vanligt under detta kvartal arbete med betupptagning erhållits vid sockerbruken. Någon nämnvärd arbetslöshet brukar här icke inträda förrän i januari månad. Några lönerörelser hafva under kvartalet förts och afslutats, utan att afbrott i arbetet förekommit.

Nya företag ha under kvartalet icke tillkommit förutom den nu öppnade elektriska spårvägen.

Metallindustrien. Arbetstillgången god.

Inom gjutarefacket sysselsättas 81 arbetare. Arbetstiden är 10 t. med kr. 3:50 per dag. 117 arbetslösa dagar hafva under kvartalet förekommit. Samtliga arbetarne äro organiserade.

Inom guld- och silfverarbetarefacket sysselsättas 28 manliga och 12 kvinnliga arbetare; arbetstiden är 10 t. per dag med 40 öre per t. Alla manliga arbetare äro organiserade.

Vid sockerfabrikerna i *Skifarp*, *Lyckåker* och *Trelleborg* ha nya aftal träffats för järn- och metallarbetare med förhöjning i timlönen, bestämmelser om öfvertidsbetalning m. m.

Aftal för järnarbetare i Skifarp.

I *Skifarp* har timlönen höjts med 2 öre till 30 öre och höjes ytterligare med 1 öre den 1 okt. 1908. Minimitimlönen är 30 öre.

Under betkampanjen är arbetstiden fördelad på 12 t:s skift. För sön- och helgdagsarbete och för arbete öfverstigande 12 t. betalas 50 % tillägg. Efter kampanjen arbetas 10 timmar per dag och öfvertidsprocenten är 25 % de två första t:a, därefter 50 %. De järnarbetare, som efter kampanjens slut kvarstanna vid fabriken, skola, om de äro fullt arbetsdugliga, hafva samma betalning som under kampanjen och erhålla garanterad betalning för 10 t:s arbetsdag, äfven om på grund af bristande arbetstillgång arbetstiden någon gång understiger 10 t. Vid arbete utom fabriken med öfvernattning betalas 50 % tillägg. Hvarje arbetare olycksfallsförsäkras för 1,000 kr. och åtnjuter fri läkarevård och medicin. Aftalet gäller från den 1 okt. 1906 till den 1 okt. 1909 med 3 månaders ömsesidig uppsägning.

Aftal för järnarbetare i Malmö.

Vid *Malmö—Simrishamns järnvägsverkstad* har koll. aftal för första gången träffats med bestämmelser om minimilöner m. m. Verkstaden ingick i verkstadsföreningen, och öfverenskommelsen mellan denna organisation och fackförbunden blef antagen såsom gällande. Rätt afsevärda löneförhöjningar fastställdes, och de högre timlönerna gå upp till 40 à 44 öre. Olycksfallsersättning utgår från första dagen, sjukhjälp med 75 öre om dagen. Aftalet gäller liksom den allmänna öfverenskommelsen i verkstadsindustrien till den 1 jan. 1908.

Aftal för järnarbetare i Ystad.

Mellan gas- och vattenledningsentreprenör Malmborg och *rörarbetareklubben i Ystad* har träffats ett till den 1 sept. 1907 och därefter år för år med tre månaders uppsägning gällande aftal. Minimitimlönen är för kompetent rörarbetare 38 öre, för 22-årig rörarbetare, som på egen hand kan utföra gas-, vatten- och afloppsledningar, 35 öre, för 21-årig rörarbetare, som arbetat 4 år i facket, 30 öre, för hjälparbetare 28 öre. Arbetstiden är 10 t. per dag och öfvertidsprocenten 25, 50 och 100 % för kvälls-, natt- och söndagsarbete.

Aftal för gjutare i Simrishamn.

I *Simrishamn* har koll. aftal för första gången träffats för gjutare. Arbetsgifvaren ingick i verkstadsföreningen, hvars öfverenskommelse med fackförbunden blef gällande. Medeltimlönen höjdes från 34 till 37 öre.

Maskinindustrien. Arbetstillgången normal.

Inom maskinindustrien sysselsättas omkring 1,400 arbetare, däraf 20 kvinnliga, 100 minderåriga under 15 år och 150 mellan 15 och 18 år. 1,120 medlemmar räknade järn- och metallarbetareförbundet vid kvartalets slut. 3,752 arbetslösa dagar ha förekommit.

En afdelning af Svenska maskinist- och eldareförbundet bildades i Eslöf den 9 dec. med anslutning till förbundet.

Byggnadsverksamheten. Arbetstillgången god. Först under sista hälften af dec. måste en del arbeten afbrytas på grund af väderleken. Arbetslöshet råder sålunda i alla yrken inom byggnadsfacken.

Murareförbundet räknade 731 medlemmar sista dagen i kvartalet, däraf 59 minderåriga eller lärlingar mellan 16 och 20 år. Inom byggnadssnickarefacket förekom likaledes stor arbetslöshet, beroende på att en stor del af de under byggnad varande husen blifvit färdiga och vid de nyss påbörjade murningen ännu ej hunnit afslutas.

Samma förhållande är rådande inom *målarefacket* med 600 arbetare, däraf 200 minderåriga mellan 15 och 18 år. De senare tillhöra icke fackföreningen, utan hafva sin egen lärlingsförening. Inom *kakelugnsmakarefacket* sysselsättas 79 arbetare, däraf 3 minderåriga.

Skorstensfejarne äro 21 till antalet. De hafva fått fast veckoaflöning.

Aftal för järn- och metallarbetare.

Nytt arbetsaftal har träffats med 6 olika rörläggarefirmor för deras arbetare. Arbetstiden utgör 57 t. i veckan. Öfvertid betalas de två första t:a med 25 % samt därefter 50 % förhöjning. Helgdagsarbete betalas 100 % högre. Aftalet gäller från den 1 jan. 1907 till den 1 jan. 1910. Arbetarne indelas i olika grupper och utgör timlönen:

		1907.	1908.	Därefter.
Grupp a)	arbetare som fyllt 25 år och arbetat i facket 6 år	43 öre	46 öre	48 öre.
» b)	» » » 22 » » » » » 6 »	41 »	43 »	45 »
» c)	» » » 20 » » » » » 4 »	35 »	36 »	38 »
» d)	hjälparbetare som arbetat i facket 3 »	30 »	31 »	33 »
» e)	»	25 »	25 »	26 »

Till dessa grupper höra rör-, metall- och maskinarbetare. Särskildt aftal för grofarbetare vid samma firmor har godkänts, och må följande därur anföras. Arbetstiden för grofarbetarne är 58 t. i veckan. Timlönen utgör för arbetare som fyllt 18 år fr. o. m. den 1 nov. 1906 till den 1 april 1907 38 öre, från den 1 april 1907 till den 1 april 1908 39 öre samt därefter 40 öre per t. Aftalet gäller från den 1 nov. 1906 till den 1 april 1909. Öfvertidsbetalning utgår i likhet med rörläggarnes. Aftalen äro afslutade mellan å ena sidan Allm. arbetsgifvareföreningen och å den andra Sv. järn- och metallarbetareförbundet samt Sv. grof- och fabriksarbetareförbundet.

Trävaruindustrien. Arbetstillgången god. Brist på dugliga möbelsnickare har förefunnits. Aflöning utgör för möbelsnickare 44 öre i t. med 56 arbetst. per vecka.

I facket sysselsättas omkring 420 arbetare, däraf 30 minderåriga mellan 15 och 18 år.

Inom korgmakarefacket sysselsättas 27 arbetare, i maskinsnickarefacket 70, däraf 17 minderåriga. Bildhuggarefacket sysselsätter 31 arbetare. Timlönen är 52 öre med 56 arbetst. per vecka. 72 arbetslösa dagar förekommo inom detta fack under kvartalet.

Läderindustrien. Arbetstillgången normal.

Inom sadelmakarefacket har brist på yrkeslärda arbetare förefunnits. 23 arbetare sysselsättas inom detta fack. Arbetstiden är 10 t. med 40 öre per t.

Textilindustrien. Arbetstillgången mycket god.

Öfvertidsarbete har förekommit rätt mycket.

Nytt aftal har träffats mellan Allm. arbetsgifvareföreningen och textilarbetareförbundet för arbetarne vid fabriksaktieb. Skandinavien. För fullgod spetsväfvare och färgare betalas följande minimilöner: *Aftal för textilarbetare.*

den, som fyllt 20 år och arbetat minst 3 år i facket, 22 kr., den, som arbetat 2 2 år i facket, 20 kr., 1 år 19 kr., nybörjare 18 kr.

För bevisligen mindre dugliga arbetare betalas efter särskild öfverenskommelse. För ynglingar betalas till den som fyllt 15 år 11 kr., 16 år 12 kr., 17 år 13 kr., 18 år 15 kr. och 19 år 17 kr. per vecka. För helgdagar göres ej afdrag. Arbetstiden är 59 t. i veckan. Öfvertid betalas till kl. 8 e. m. med 50 % och därefter 75 % förhöjning å ordinarie lön.

Aftalet gäller från och med den 3 nov. 1906 till den 1 okt. 1909.

Vid Kürzels spinneri har likaledes nytt aftal fastställts mellan samma organisationer som vid »Skandinavien».

Arbetstiden är 59 t. per vecka. Öfvertidsersättning utgår de två första t:a med 50 % och därefter med 75 % förhöjning på ordinarie lön.

Veckolönen utgör för fullgod arbetare som fyllt 20 år 21 kr. till den 1 okt. 1908, därefter 22 kr.

För den som fyllt 20 år och arbetat ½ år i facket 19 kr., för nybörjare 18 kr. För yngre arbetare mellan 18 och 20 år 16 kr. i veckan.

För kvinnliga arbetare kr. 12·50 per vecka till den 1 okt. 1908 och därefter kr. 13·25. För hjälparbeterskor 9 kr., efter 3 månader 11 kr. i veckan. För spinnerskor 11 kr. i veckan till den 1 okt. 1908, därefter kr. 11·50 per vecka. För underspinnare, såväl gossar som flickor, mellan 14 och 18 år: nyantagna 6 kr., efter 3 månader kr. 6·50, efter 6 månader 8 kr., efter 12 månader 9 kr., allt per vecka.

Aftalet gäller fr. o. m. den 3 nov. 1906 till den 1 okt. 1909.

Inom färgeri- och textilarbetareförbundet räknades 260 organiserade arbetare.

Beklädnadsindustri. Arbetstillgången mycket god. Öfvertidsarbete har under kvartalet förekommit i ganska stor utsträckning.

Inom barberare- och frisörsarbetarefacket är arbetstillgången jämn. Arbetstiden är 11 t. per dag. I facket sysselsättas 41 arbetare, däraf 4 under 15 år och 26 mellan 15 och 18 år. 37 tillhöra organisationen.

Handskmakarefacket sysselsätter 100 arbetare, däraf 6 kvinnliga. Arbetstillgången någorlunda god. Detta yrke synes likväl ständigt vara i nedgående, enär fackl ärda arbetare gärna söka sig annan sysselsättning.

Skräddarefacket sysselsätter 325 manliga och 100 kvinnliga arbetare, arbetstillgången mycket god. Förbundet rapporterade, att sista dagen i kvartalet funnos 240 manliga och 70 kvinnliga arbetare, som tillhörde organisationen. Arbetet utföres vanligen på ackord.

För *handskoarbetarne* ha under kvartalet 92 arbetslösa dagar inträffat. Till organisationen höra 47 arbetare. Arbetstiden är 10 t., och arbetet utföres på ackord.

Kappsömmerskefackföreningen räknar 91 medlemmar. Arbetstillgången är god.

Inom *buntmakareyrket* har arbetstillgången varit mycket god. Arbetstiden är 9½ t., men öfvertidsarbete har förekommit i ganska utsträckt grad. I facket sysselsättas omkring 338 arbetare, hvaraf 105 manliga och 164 kvinnliga tillhöra organisationen.

Inom **närings- och njutningsmedelsindustrien** har arbetstillgången varit mycket god.

Mellan bagarmästarne i Malmö och hos dem anställda *konditoriarbetare* har aftal träffats af följande hufvudinnehåll: *Aftal för konditoriarbetare Malmö.*

Kost- och logisystemet afskaffas.

Lönen för förste man vid restauranter utgör 40 kr., hos andra arbetsgifvare som icke äro fackmän, 32 kr. samt hos konditorimästare 28 kr. per vecka. För öfrigt växla veckolönerna mellan 18 och 25 kr. Arbetstiden är 60 t. i veckan.

Ur de öfriga bestämmelserna må anföras, att arbetarne erhålla dubbel veckolön såsom ersättning för semester, att första maj är fridag samt att tillräcklig fritid lämnas arbetarne på politiska och kommunala valdagar.

Aftal för tobaksarbetare.

Vid *F. H. Kockums tobaksfabriksaktieb.* har för första gången koll. aftal träffats, som gäller till den 1 jan. 1909. Genom aftalet ha fastställts löneförhöjningar, 25 % tillägg för öfvertidsarbete, skiljenämnd för tvisters slitande m. m.

Kemisk-tekniska- och belysningsindustrien. Arbetstillgången god.

Aftal för kem.-tekn. arbetare.

Mellan Allm. arbetsgifvareföreningen och Kemisk-tekn.-, kvarn- och läderarbetareförbundets afd. n:r 25 har nytt aftal träffats med Tvålfabriksaktiebolaget Carl och dess arbetare, hvarur följande må anföras:

Arbetstiden är 10 t. per dag. Öfvertidsbetalning utgår med 50 % samt för helgdagsarbete 100 % tillägg till ordinarie lönen.

Veckolönen utgör för arbetare, som fyllt 20 år, 21 kr. till den 1 juli 1907, 22 kr. till den 1 juli 1908 samt därefter 23 kr. i veckan.

Aftalet gäller från den 17 nov. 1906 till den 1 juli 1909.

Pappersindustrien. Arbetstillgången god.

Aftal för bokbinderiarbetare.

Bokbinderiarbetarne i Malmö ha fått aftal träffadt med följande hufvudbestämmelser:

Manliga utlärda arbetare de två första åren 20 kr. per vecka, tredje och fjärde åren 22 kr., därefter 24 kr.

Kvinnliga utlärda arbetare 13 kr. per vecka.

Kvinnliga specialarbetare kr. 14·50.

Manliga lärlingar betalas med 7 till 16 kr., kvinnliga med 7 till 12 kr.

I *Trelleborg* ha genom aftal bokbinderiarbetarne fått följande löner fastställda:

Manliga utlärda arbetare de två första åren 20 kr. per vecka, tredje och fjärde åren 22 kr., därefter 23 kr.

Kvinnliga utlärda arbetare första året 12 kr., därefter 13 kr.

Kvinnliga specialarbetare 15 kr.

Manliga lärlingar betalas med 7 till 16 kr., kvinnliga med 7 till 11 kr.

Grafisk industri. Arbetstillgången god.

Svenska typografförbundet räknade sista kvartalet 217 medlemmar och Internationella litografiska förbundet 32.

Transportverksamheten. Arbetstillgången mycket god.

Vid *lossning af styckegods* från fartyg syssesättas omkring 50 arbetare. Arbetstiden är 9½ t. med 55 öre i t.

Vid *kollossningen* tillhöra 211 fackföreningen och betraktas som ordinarie arbetare. Vid såväl styckegods- som kollossningen har dessutom sysselsatts extra arbetsstyrka på grund af den liflige införseln.

Spårvägsmannaförbundet räknar 90 inom och 4 utom organisationen. Arbetstiden är c:a 10 t., och aflöningen utgår per månad med 80 och 90 kr. Framställning om ny lönestat är gjord. *Telegraf- och rikstelefonarbetareförbundet* omfattar inom hela södra distriktet 175 arbetare, däraf 34 i Malmö. Arbetstillgången normal. Vid statens järnvägars banafdelning finnas 53 arbetare. Arbetstiden är 8 t. med 37 öre i t. mot 35 under förra kvartalet. Arbetstillgången mindre god på grund af årstiden.

Aftal för transportarbetare.

Mellan Allm. arbetsgifvareföreningen och *Svenska varuutkörareförbundets* afdelning i Malmö har aftal träffats för grosshandelsfirmorna och deras arbetare och kuskar. Något aftal har förut icke funnits.

Aflöning utgår med 21 kr. per vecka till den 1 nov. 1907, 22 kr. till den 1 nov. 1908 samt därefter 23 kr. Extra arbetare betalas med 4 kr. per dag.

Arbetare mellan 17 och 20 år betalas med 17 kr. per vecka intill den 1 nov. 1907 samt därefter 18 kr., pojkar under 17 år efter särskild öfverenskommelse. Arbetstiden är 10 t. Öfvertidsbetalning utgår med 50 öre i t.

Arbetare, som uppträder berusad i sitt arbete, kan genast afskedas. Arbetarne äro olycksfallsförsäkrade.

Allm. arbetsgifvareföreningens allmänna bestämmelser antogos. Aftalet gäller från den 1 nov. 1906 till den 1 nov. 1909. 14 dagars ömsesidig uppsägning.

Fackföreningsrörelsen. Nattvakterna vid Kioskbolaget hafva sammanslutat sig till en fackförening med anslutning till Sv. grof- och fabriksarbetareförbundet.

En kooperativ köttaffär är under bildning samt en egnahemsförening, båda genom initiativ från arbetarehåll och understödda från partiet. *N. S.*

Lund.

Gynnsamma väderleksförhållanden under okt. månad gjorde, att arbetet med upptagning af sockerbetor blef till fullo afslutadt under denna månad. Höstplöjningen, som under andra förhållanden pågår ut i nov., upphörde äfven i okt. månad, hvilket har haft till följd, att daglönsarbete icke nämnvärdt har varit att tillgå under årets senaste månader.

Betupptagningsarbetet utföres i regel på ackord, och har betalningen varit 2·50 à 3 kr. per ruta (100 kv.-famnar). Till detta arbete vanda arbetare kunna upptaga och rengöra 1 à 1½ ruta per dag.

Aftal för arbetare vid sockerfabrik.

Enligt mellan fabriksarbetareföreningen och *Aktieb. Sockerraffinaderiet Öresund* slutet aftal utgår aflöningen efter den 15 sept. 1906 med 34 öre per t. för fullt arbetsduglig man. För äldre och mindre arbetsdugliga utgår lönen med 27 öre per t.; för kvinnor med 24 öre; för eldare 35 öre; för murare 40 öre och för dag- och nattvakter med 30 öre, allt per t. Arbetstiden beräknas till 10 t. per dag- eller nattskift och får ej öfverstiga 60 t. i veckan. Öfvertidsarbete betalas med 25 % förhöjning. Som öfvertid beräknas de tre första t:a efter ordinarie arbetstids slut.

Sön- och helgdagsarbete samt nattarbete betalas med 50 % förhöjning.

Ny ackordsprislista upptagande väsentliga löneförhöjningar har äfven upprättats. Minimilönen vid ackordsarbeten utgör den här ofvan meddelade timlönen.

Aftal för arbetare vid sockerfabrik i Kjeflinge.

Vid *Kjeflinge* sockerfabrik har nytt löneaftal träffats, genom hvilket arbetarne erhållit förhöjning i timlönen från 27 till 30 öre.

Aftal för arbetare vid mineralvattenfabrik.

Mellan universitetsapoteket Svanen i Lund och Aktieb. Fr. Montelins mineralvattenfabrik å ena sidan samt *Sv. bryggeriarbetareförbundets* afdelning å den andra har nytt arbets- och löneaftal träffats.

Arbetstiden är 10 t. per dag.

Veckolönen utgör för fast anställd fullgod arbetare, som fyllt 21 år, 20 kr. till den 1 jan. 1909, därefter 21 kr. Extra arbetare betalas med kr. 18·80 i veckan. Arbetare under 21 år och öfver 60 år betalas efter öfverenskommelse. För fullgod kvinnlig arbetare, som fyllt 21 år, är veckolönen 12 kr. till den 1 jan. 1909, därefter 13 kr. Extra arbetare erhålla 18 öre per t. Öfvertidsarbete betalas med 50 öre per t. för manlig och 25 öre för kvinnlig arbetare. Arbetarne olycksfallsförsäkras för 1,000 kr. och ersättning utgår redan från första dagen. Under aftalstiden får strejk, lockout eller annan arbetsafstängning ej företagas, och uppkommande tvister hänskjutas till skiljenämnd.

Aftal emellan grofarbetarne vid stadens gatu-, väg- och dylika arbeten samt stadens drätselkammare.

Mellan stadens grofarbetare och *drätselkammaren* har för första gången koll. aftal träffats. Vid *gatu-*, *väg-* och dylika allmänna arbeten är ordinarie arbetstiden 10 t. per dag under tiden april—sept.; 9 t. under mars och okt.; 8 t. under febr. och nov. samt 7 t. under jan. och dec. månader. Timlönen utgår med 40 öre för fullgod stensättare, 39 öre för stenstötning och 34 öre för arbeten af annat slag. Ålderstigna

eller mindre dugliga arbetare erhålla mindre aflöning, dock får denna ej nedsättas mera än högst 20 % af ofvan angifna belopp. För arbetare under 18 år bestämmes aflöningen genom enskild öfverenskommelse.

Ackordsarbete användes i alla de fall, där dylikt af arbetsförmannen anses vara lämpligt. Vid ackordsarbete, med undantag af stenslagning, garanteras arbetaren full timlön. Öfvertidsarbete betalas med 25 %, nattarbete med 50 % och arbete å sön- och helgdagar med 100 % förhöjning af gällande timlön. Arbetarne olycksfallsförsäkras, och åtnjuter arbetaren ersättning från och med den dag han kommit under läkarebehandling. Vid sjukdom, ådragen i arbetet, utgår sjukhjälpen med 1 kr. per dag för 12 veckor under loppet af ett kalenderår jämte fri medicin och läkarevård.

För tvisters slitande tillsättes en skiljenämnd, hvars femte ledamot eventuellt utses af K. Bfhde. Vid stadens ifrågavarande arbeten får blockad, strejk eller lockout icke äga rum. Aftalet gäller till den 1 juni 1908.

Aftal mellan gas-, vatten och kloakarbetare och stadens drätselkammare.

För *gas-, vatten och kloakarbetare* ha följande bestämmelser träffats: Lönen utgår för arbeten å 8 timmars skift för retorteldareförman med kr. 4·50, för eldare med 4 kr., för maskinister med kr. 3·90. Lykttändareförman erhåller kr. 3·40 per dygn jämte 50 öre per natt under tjänstetiden. Lykttändare erhålla kr. 3·40 per dygn, under förutsättning att de ej åtaga sig annat arbete under fritiden än det stadens gas-, vatten- och kloakverk kan lämna.

Rörläggare erhålla för 10 t. arbete per dag kr. 3·90, grofarbetare kr. 3·40 med rätt till 50 % förhöjning vid tjärlastning. Ackordsarbete användes i alla sådana fall, då så lämpligt är, och garanteras ofvannämnda timpenning som minimilön.

Aftalet gäller till den 1 juni 1908.

Aftal mellan vid stadens planteringsverk anställda tillfälliga arbetare och stadens drätselkammare.

För arbetare vid stadens *planteringsverk* gäller följande:

Ordinarie arbetstiden är fastställd till

10 t. under april—sept., 9 t. under mars och okt., 8 t. under febr. och nov. och 7 t. under jan. och dec.

Lördagar upphör arbetet kl. 4 e. m.

Påskafton, den 1 maj, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsafton upphör arbetet kl. 12 midd.

I timlön utbetalas åt fullgod manlig arbetare 34 öre per t. och åt kvinnlig 20 öre per t. För ålderstigna och mindre dugliga arbetare betalas lägre lön, som dock ej får nedsättas lägre än 20 % af här fastställda löner. För arbetare under 18 år bestämmes lönen genom öfverenskommelse i hvarje särskildt fall.

Öfvertidsarbete betalas de två första t:a efter arbetstidens slut med 25 %, arbete annan tid på dygnet med 50 % och arbete sön- och helgdagar med 100 % förhöjning utöfver gällande timlön. Strejk, blockad eller lockout får icke äga rum. Olycksfallsförsäkring, sjukhjälp och fri medicin erhålles, i likhet med hvad ofvan angifvits för gatuarbetarne.

Aftalet gäller till den 1 juli 1908 och skall uppsägas tre månader före denna tid; om så ej sker gäller detsamma ytterligare ett år.

Liknande aftal har träffats mellan entreprenören för planerings- och planteringsarbetena vid utställningen och där anställda arbetare.

Underhandlingar pågå mellan arbetsgifvare och arbetare inom bokbinderiyrket angående högre lön och kortare arbetstid jämte bestämmelser rörande lärlingars intagande under aftalet, men ha ej afslutats vid årsskiftet.

Inom målareyrket föras äfven underhandlingar om nytt aftal.

Tillgången på arbete under kvartalet har varit god inom alla yrken. *O. L.*

Hälsingborg.

Jordbruket med binäringar. Under okt. och nov. var — oaktadt betskördens tidiga afslutning — arbetstillgången god för jordbruksarbetare med dag- eller månadsaflöning. Med nov. månads utgång afslutades de flesta utearbeten, hvarför efterfrågan på arbetskraft till landtbruket omfattade i hufvudsak under dec. fasta tjänsteplatser med aftal till nästa 24 okt.

Den fackliga organisationsrörelsen bland jordbruksarbetarne i Skåne, hvilken påbörjades för några år sedan, har sammanslutet sig i »Skånes landtarbetareförbund», med egen förtroendeman och torde räkna ett femtiotal afdelningar på skilda platser inom provinsen. Som en motvikt till arbetarnes organisation hafva arbetsgifvarne bildat »Skånska landtmäns arbetsgifvareförening». Åtskilliga arbetskonflikter hafva förekommit, dels om föreningsrätten och dels om koll. arbetsaftal.

Bergverk och bruksrörelse. Vid de skånska kolgrufvorna och därmed i samband stående bruksrörelse har arbetstillgången varit god och tillgång på arbetskraft tillräcklig. Den lönerörelse, som pågått vid Hyllinge grufva sedan våren, afslutades i början af okt., då parterna enades om ett koll. aftal gällande i tre år. Aftalets lönebestämmelser äro i hufvudsak desamma, som fastställdes vid Bjuf-, Billesholm- och Skrombergaverken och innebära i de flesta fall förhöjningar. En del ackordspriser hafva i någon mån reducerats, men genom maskinella förbättringar och omändringar i driften skulle dock icke totalförtjänsten härigenom komma att minskas.

Konflikten vid Hälsingborgs kopparverk har fortgått under hela kvartalet. Då nödiga reparationsarbeten icke kunde utföras, till följd af träarbetarnes och murarnes arbetsnedläggelse, afskedades successivt de öfriga arbetarne, så att i slutet af dec. endast c:a 25 st. voro kvar. Med anledning däraf, att fordran ställts på de kvarvarande att utföra vissa arbeten, hvilket ansågs innebära kraf på mera arbetes utförande än hvad arbetsaftalet stipulerar, beslutade Kopparverksarbetarefackföreningen, att äfven dessa arbetare skulle sluta. Härmed inställdes driften vid kopparverket fullständigt.

Stenindustrien. Arbetstillgången vid kringliggande tegelbruk var god under kvartalets början, men sämre under senare delen, beroende därpå, att flera af bruken nedlägga verksamheten, helt eller delvis, under vintermånaderna.

Vid i staden varande stenhuggerier för grafvårdar m. m. ha rådt normala arbetsförhållanden.

Metall- och maskinindustrien. God arbetstillgång å de mekaniska verkstäderna samt efterfrågan på dugliga maskinarbetare. Å smedsverkstäderna normal arbetstillgång, men fortfarande brist på smedslärlingar. Reparatörerna vid *Hälsingborgs gummifabrik* fingo under nov. upprättadt ett nytt koll. arbetsaftal mellan bolaget och järnarbetarnes fackförening. Lönen för fast anställde reparatörer har bestämts till 40 öre per t. och olycksfallsförsäkringen höjts från 1,500 till 2,000 kr. *Aftal för järnarbetare.*

För järnarbetarne vid *Hälsingborgs sockerbruk* har träffats koll. aftal, gällande till den 1 aug. 1908 med tre månaders uppsägning.

Timlönerna hafva bestämts för reparatörer, som fyllt 24 år och självständigt utföra till sitt fack hörande arbeten, till 41 öre, för dem, som fyllt 24 år och arbetat 6 år i facket, till 39 öre och för dem, som fyllt 21 år och arbetat 4 år i facket, till 35 öre.

Skeppsbyggnadsindustrien. Å skeppsvarfvet har arbetstillgången varit god. Tillgången på arbetskraft har varit tillräcklig med undantag för snickare, hvarå brist förekommet under dec. Detta senare förhållande torde bero därpå, att aflöningen är lägre än inom byggnads- och möbelsnickarefacken.

Byggnadsverksamheten. Arbetstillgången inom byggnadsfacken har varit mindre god och sämre än motsvarande kvartal 1905, hvarför ganska stor arbetslöshet förekommit bland hithörande arbetare. Af träarbetarefackföreningens 328 medlemmar voro under kvartalet 55 arbetslösa i sammanlagdt 1,134 dagar. För murare, träarbetare och mureriarbetsmän var dagliga arbetstiden under okt. 9½, nov. 8 och dec. 7 t.

Konflikten mellan Målarefackföreningen och Hälsingborgs—Hässleholms järnväg, som pågått i 2 års tid, löstes under nov. efter förhandling mellan parterna, hvarvid bestämdes att det för Hälsingborgs måleriarbetare gällande arbetsaftalet skall tillämpas vid järnvägen. Arbetet har öfverlämnats till en af stadens målaremästare.

Aftal för byggnadsträarbetare i Ljungbyhed.

I Ljungbyhed har koll. aftal träffats för *byggnadsträarbetare*, gällande ett år. Timlönen är 38 öre för byggnadssnickare och 35 öre för timmermän. Arbetstiden är 10 t. om dagen under sommaren, eljest olika efter årstiden. Öfvertidsarbete betalas med 50 till 100 % förhöjning.

Aftal för byggnadsträarbetare i Hasslarp.

För *byggnadsträarbetare* har koll. aftal träffats i Hasslarp, gällande i tre år. Timlönen är 39 öre första, 40 öre andra och 42 öre tredje året; arbetstiden 10 t. per dag. Vid olycksfall erhåller arbetaren 1 kr. per dag från och med fjärde dagen efter olycksfallet.

Trävaruindustrien. Inom möbeltillverkningen har arbetstillgången varit god och efterfrågan på dugliga arbetare större än tillgången. Liknande förhållande ha varit rådande inom korgmakeribranschen. För brädgårdsarbetarne är arbetstillgången fortfarande sämre än föregående år.

Läder-, hår- och gummiindustrien. Arbetstillgången har varit normal vid gummigaloschtillverkningen, men brist på kvinnlig arbetskraft har förefunnits.

Inom tapetserare- och sadelmakeribranschen har arbetstillgången varit god, och efterfrågad arbetskraft har på sina ställen ej kunnat erhållas.

Textilindustrien. Arbetstillgången har varit mycket god. Efterfrågan på kvinnlig arbetskraft till juteväfnadsfabriker är betydligt större än tillgången.

Aftal för textilarbetare i Landskrona.

I Landskrona har träffats koll. aftal för textilarbetare hos tre arbetsgifvare. Aftalen gälla under två år och höjningen i lönerna belöpa sig till mellan 5 och 30 %.

Beklädnadsindustrien. Arbetstillgången har inom flertalet yrken varit god och inom de öfriga normal. Tillgången på arbetskraft har i allmänhet motsvarat behofvet.

Skånes frisörer hafva under kvartalet bildat en yrkesförening i ändamål att få till stånd en sjuk-, begrafnings- och pensionskassa samt för lärlingsfrågans ordnande m. fl. yrkesangelägenheter.

En ny sektion af *Nordvästra Skånes skrädderiarbetarefackförening* bildades under okt. i Klippan, bestående till en början af 7 medlemmar.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. Inom kvarnindustrien, cigarrfabrikerna, bagerier, bryggerier och slakterier har arbetstillgången varit normal, behofvet och tillgången på arbetskraft ha motsvarat hvarandra.

Aftal för arbetare vid sockerfabrik.

Vid Hälsingborgs sockerfabrik utbröt under okt. öppen konflikt till följd af arbetarnes begäran om högre löner. I det efter konflikten fastställda arbetsaftalet bestämmes arbetstiden till 10 t. per dag. Öfvertids- och söndagsarbete, där ej arbetet går i skift, betalas som förut med 50 %, eljest 25 % förhöjning å gällande timlön. Den omtvistade § 23 i Sv. arbetsgifvareföreningens stadgar har intagits i aftalet. Olycksfallsförsäkringen har höjts från 1,000 till 1,500 kronor.

Löneförhöjningarna utgöra för:

1) Grof- och fabriksarbetare:		
a) män öfver 19 år	4·5 öre	per timma
b) ynglingar under 19 år	2·5 »	» »
c) kvinnor	4·0 »	» »
2) Maskinister och eldare	4·5 »	» »
3) Järn- och metallarbetare	4·0 »	» »

4) Snickare . . . . . 4·5 öre per timma
5) Tunnbindare . . . . . 4·0 » » »

Aftalet gäller till den 1 aug. 1908 med 3 månaders ömsesidig uppsägning.

För *hembagerierna i Landskrona* har träffats koll. aftal, gällande till den 15 febr. 1908. *Aftal för bageriarbetare i Landskrona.*

Minimilönen för kvinnliga arbetare är:

För ugnsarbetare . . . . . 18 kr. per vecka
» trågarbetare . . . . . 16 » » »
» bordsarbetare . . . . . 14 » » »
» nybörjare . . . . . 12 » » »

Arbetstiden är 10 t. per dag. Öfvertidsarbete betalas med 35 öre i t. för ugns- och trågarbetare och 25 öre i t. för öfriga arbetare. Sön- och helgdagsarbete betalas med 40 öres timlön. Olycksfallsersättning utgår redan från andra dagen efter olycksfallet. Kost- och logisystemet afskaffas.

Kemisk-tekniska och belysningsindustrien. Vid konstgödningsfabriken har arbetstillgången varit normal. Arbetarne hafva uppsagt arbetsaftalet och begärt löneförhöjning. Å Cindersfabriken har kokstillverkningen legat nere på grund af ugnarnas ombyggnad. Gasverket har på grund af större gasåtgång under vintermånaderna för belysningsändamål haft god arbetstillgång, hvarför arbetsstyrkan något ökats.

Grafiska industrien. Tryckerierna hafva haft god arbetstillgång, och någon brist på arbetskraft har icke förmärkts.

Transportarbetet. För loss- och lastningsarbetare har arbetstillgången varit god och bättre än samma kvartal föregående år. Efterfrågan på bud (springpojkar och flickor) har under kvartalet varit större än tillgången. Detta förhållande föreligger för öfrigt nästan alltid under de tider på året, då folkskoleundervisningen pågår. Minderårig arbetskraft är för öfrigt mycket eftersökt till en hel del industriella arbeten, äfven då många vuxna arbetare måste gå utan sysselsättning.

En ny afdelning af *Sv. maskinist- och eldareförbundet* har under okt. bildats i Skromberga. I afdelningen inträdde 22 medlemmar, alla anställda vid Skromberga fabriker och grufvor.

C. J.

Halmstad.

Stenindustrien. *Cementtillverkningen.* Rätt god tillgång å arbete, om än ej i den utsträckning som under föregående kvartal. Ganska många arbetssökande ha anmält sig. Arbetstiden 10 t., lördagar 9.

I *Söndrum* har koll. aftal träffats mellan skandinaviska granitaktiebolaget och stenarbetareförbundets afdelning på platsen med förhöjningar såväl i ackordspriser som timlöner. *Aftal för stenarbetare i Söndrum.*

Metallindustrien. Inom *plåtslagerifacket* har tillgången å arbete äfven under detta kvartal varit god. Omkring 20 arbetare ha haft och ha anställning hos mästarne härstädes. Flera hade kunnat få arbete, om fackdugliga stått att erhålla. Gällande prislista har från arbetarehåll blifvit uppsagd till den 1 april, och har man framställt begäran om bland annat 50 öres timlön (mot nuvarande högst 45), 6 t:s arbete om lördagarna (nu 8) samt 33 % förhöjning för arbete på landet (nu omkring 15 %). Arbetstiden har under förra delen af kvartalet utgjort 10 t., men sedan på grund af mörkret nedsatts till 8 t.

Smidesyrket. Tillgången å arbete har varit mycket god, så att tillräcklig arbetskraft med svårighet erhållits. Arbetstiden 10 t. För utlärda arbetare har aflöningen uppgått till 35 à 36 öre per t. Någon organisation för arbetsgifvarne i yrket finnes ej.

Mekaniska verkstadsindustrien. Den under hela året rådande rikliga arbetstillgången har alltjämt fortfarit. Intet öfverflöd på facklärda arbetare, ehuru bättre tillgång än under närmast föregående kvartal. I fråga om hjälparbetare har dock öfverflöd på arbetssökande förekommit. Vid Halmstads gjuteri och mekaniska verkstad har öfvertidsarbete under hela kvartalet måst tillgripas, så att den verkliga arbetstiden vid kvartalets början utgjorde 12 t. och vid slutet 11½ t. I själfva gjuteriet har dock intet öfvertidsarbete behöft förekomma.

Aftal för järnarbetare.

För reparatörer vid jutefabriken i Oskarsström har träffats ett till den 31 dec. 1908 gällande aftal med minimilöner för de olika lönegrupperna af resp. 25, 28 och 30 öre, som höjas till resp. 26, 30 och 33 öre från den 1 sept. 1907. Dessutom innehåller aftalet bestämmelser om arbetstid, öfvertidsprocent m. m.

Byggnadsverksamheten. *Byggnadsyrket.* Äfven under detta kvartal har liflig byggnadsverksamhet förekommit. Det oaktadt har det varit godt om arbetskraft, då många arbetssökande från andra platser ankommit. Arbetstiden var under okt. 9½ t., nov. 8 t. och dec. 7 t. dagligen. Murerarbetsmännen ha uppsagt sitt löne- och arbetsaftal till den 1 nästkommande april.

Målarefacket. Arbetstillgången, som inom detta fack ofta brukar vara dålig åtminstone mot slutet af kvartalet, har detta år varit god. Inskränkning i den vanliga arbetstiden har naturligtvis måst ske för mörkrets skull. Många arbetssökande. Prislistan har från arbetarehåll blifvit uppsagd till den 1 april, men fordringarna äro ännu ej fastställda.

Inom *kakelugnsmakareyrket* har också varit god tillgång å arbete på grund af den lifliga byggnadsverksamheten.

Trävaruindustrien. God tillgång å arbete, om ock, som vanligt, något mindre än under 3:e kvartalet. Under senare delen af kvartalet rådde dock öfverflöd på arbetskraft, dock ej i större utsträckning. För verkstadsarbetarne utgjorde den dagliga arbetstiden hela kvartalet 10 t., för utarbetarne var den i början 10 t., men sjönk ned till 7 t. i dec.

Textilindustrien. Mycket god tillgång å arbete, snarare bättre än sämre i jämförelse med 3:e kvartalet, så att det varit rätt svårt att erhålla tillräcklig arbetskraft. Arbetstiden 10 t. För ett par lag vid Slottsmöllan har därjämte öfvertidsarbete måst tillgripas. Några enstaka löneförhöjningar ha förekommit, men inga genomgående. Arbetarne äro ej organiserade. Arbetsstyrkan vid Slottsmöllan utgjorde 550 man.

Beklädnadsindustrien. Inom *skrädderiyrket* var som vanligt under detta kvartal god tillgång å arbete, om ej än i samma utsträckning som under vårsäsongen. Flera arbetssökande, än som kunnat mottagas, ha anmält sig. Något öfvertidsarbete har förekommit.

Äfven inom *skomakeriyrket* har varit god tillgång å arbete och brist på duglig arbetskraft har rådt. Särskildt har toffel- och filtskotillverkningen varit stadd i raskt uppsving.

Aftal för bageriarbetare.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. För *grofbageriernas* arbetspersonal har *lönereglering* ägt rum att tillämpas från den 1 jan. 1907. Tills vidare ha dock endast de båda bageriföreningarna gått in på aftalet. De viktigaste bestämmelserna i detta äro följande:

Minsta lön för manlig arbetare är 27 kr. per vecka (förut 24 kr.) och för kvinnlig 21 kr. för ugnsarbeten och 19 kr. för öfriga arbeten (förut 18 kr.). Där högre veckolön förut förekommer, får intet afdrag göras. Aflöningsdag är hvarje fredag. Arbetstiden bestämmes till 9 t. per dag eller 54 t. per vecka (med afdrag af tid för i vecka

inträffande extra helgdagar) och skall, därest arbete i skift icke förekommer, förläggas mellan kl. 6 f. m. och kl. 6 e. m., med undantag för erforderliga för- och efterarbeten, samt ordnas så, att nödiga måltidsraster erhållas. Allt arbete utöfver den i föregående moment bestämda arbetstiden per vecka anses som öfvertidsarbete och betalas med 75 öre per t. för manlig och 60 öre för kvinnlig arbetare. Intet afdrag göres å veckolönen, då extra helgdagar inträffa, ej heller för första maj och julafton, hvilka räknas som halfva arbetsdagar, då allt arbete skall vara slut senast kl. 11 f. m. Intet arbete får förekomma jul-, nyårs-, pingst- och midsommardagarna. Skulle arbete påfordras öfriga sön- och helgdagar, betalas 50 % tillägg till vanlig öfvertidsbetalning. Hvarje arbetare som i 3 månader varit i arbete, erhåller 1 veckas semester under någon af sommarmånaderna med bibehållen lön. Skulle svårighet visa sig för arbetsgifvaren att anskaffa lämplig vikarie, äro arbetarne skyldiga att afstå från semestern mot åtnjutande af en extra veckolön med 20 % förhöjning. Hvarje arbetare olycksfallsförsäkras för 2 kr. per dag under de 60 närmaste dagarna efter olycksfallet. Endast medlemmar af Svenska bageri- och konditoriarbetareförbundet få arbeta i de bagerier, aftalet omfattar. Löneaftalet gäller från den 1 jan. 1907 till den 1 jan. 1909.

Grafiska industrien. Inom *typografyrket* har som vanligt under 4:e kvartalet varit mycket god tillgång å arbete. Arbetstiden 9 t. Något öfvertidsarbete har förekommit.

Transportarbetet. Vid Halmstad—Nässjö järnvägar har löneregleríng för den extra personalen ägt rum. I allmänhet ha personalens fordringar, som i hufvudsak gingo ut på samma lönetariff som den vid statens järnvägar antagna, beviljats. Timlönen för verkstadsarbetarne har höjts till 40 öre. Månadslönen för eldare, stationskarlar och banvakter har bestämts till 75 à 80 kr. i stad och 70 à 75 kr. på landsbygden samt för bromsare, kolare och pumpare till resp. 80 och 75 kr. Arbetstiden har bestämts för tågpersonalen till 260 t. i månaden samt för stations- och verkstadspersonalen till 10 t. per dag. Prislistan gäller från den 1 okt. 1906.

Äfven den ordinarie personalen har nu framkommit med begäran om högre löner m. m., sedan den förut i stor utsträckning anslutit sig till Svenska järnvägsmannaförbundet.

Vid Halmstad—Bolmens och Markaryd—Veinge järnvägar pågå också lönerörelser.

Under kvartalet har initiativ tagits till åstadkommandet af *koloniträdgårdar* i Halmstad, i det några enskilda personer inköpt ett jordområde och styckat detsamma i afsikt att tillhandahålla smålotter till koloniträdgårdar. *K. V. P.*

Göteborg.

Stenindustrien. Inom *lerkärlsfabrikationen* har arbetstillgången varit god under såväl detta som årets öfriga kvartal.

Tillgång och efterfrågan ha under kvartalet motsvarat hvarandra.

Löne- och arbetsförhållanden äro oförändrade.

Göteborgs lerkärlsfabrik sysselsatte under kvartalets månader resp. 24, 22 och 22 arbetare.

Metallindustrien. Inom *bleck- och plåtslagarefacket* har arbetstillgången varit god och lika med föregående kvartal.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefärligen motsvarat hvarandra.

Bleck- och plåtslagareförbundets medlemsantal har under kvartalet ökats med 4 och utgör för närvararde 120.

Arbetstiden utgjorde 59 t. per vecka utom på en verkstad, där densamma förkortats till 45 t. till följd af bristande arbetstillgång. Öfvertidsarbete förekom endast i mindre utsträckning och arbetslöshet endast för 3 organiserade arbetare i tillsammanlagdt 61 dagar. Under år 1905 var under motsvarande tid endast 1 arbetslös.

Veckoförtjänsten utgjorde under kvartalet 28, 25, 21 och 18 kr. samt för lärlingar 15 till 6 kr.

Bleck- och plåtslagarefackföreningen uppsade den 31 dec. sitt aftal med Göteborgs bleck- och plåtslagaremästares yrkesförening och inlämnade samtidigt ett nytt förslag till löne- och arbetsaftal. Förslaget omfattar dels en detaljerad ackordsprislista, dels prislista enligt daglöningssystemet och dels ett ordnande af lärlingsfrågan.

I lärlingsfrågan föreslås följande: Som lärling anses endast den, som fyllt 15 år. Första lärlingsåret bestämmes aflöningen af mästaren efter godtfinnande. Andra året utgår aflöningen med 20 öre per t., tredje med 25 och fjärde med 35 öre. På verkstaden bör ej finnas större antal lärlingar än antalet utlärda arbetare.

Timlönen för utlärda arbetare har af fackföreningen föreslagits att till arbetare, som arbetat i yrket 5 år (lärotiden inberäknad), utgå med 40 öre per t.; till arbetare med 7 års fackkunskap 50 öre och till arbetare med 8 års och däröfver 55 öre.

Vid snöskottning, takstrykning och skrapning skall aflöningen utgå med 10 öres förhöjning per t. Denna bestämmelse gäller äfven lärlingar.

Den ackordsprislista, som nu föreslås, är beräknad per meter i motsats till den gamla, för hvilken de gamla måtten äro gällande. Desslikes ingår i förslaget, att gesällerna själfva aflöna lärling.

Arbetstiden föreslås till 56 t. eller en afkortning af 3 t. per vecka.

Enligt det gamla aftalet utgår aflöningen med 35, 40, 42½, 45, 47½ öre per t., allt efter den flit och arbetsduglighet arbetaren presterar.

För jämförelse kunna meddelas några siffror från andra platser i landet. I Stockholm utgår minimilönen med 60 öre per t., i Norrköping och Eskilstuna med 50 öre och i Malmö med 45 öre.

Fackföreningen har föreslagit underhandling.

Det nya aftalet är afsedt att träda i kraft från och med den 1 maj 1907 och bestå i två år.

Maskin- och skeppsbyggnadsindustrien. Vid de mekaniska verkstäderna har arbetstillgången varit god och något bättre än föregående kvartal.

Vid en mekanisk verkstad sysselsattes under okt. 899, nov. 897 och dec. 911 samt vid en annan i genomsnitt 750 arbetare.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefärligen motsvarat hvarandra; dock rådde i allmänhet brist på verkliga yrkesarbetare och öfverflöd på grofarbetare eller mindre kunniga verkstadsarbetare.

Arbetstid och löneförhållanden äro oförändrade.

Öfvertidsarbete förekom ej.

Aftal för järnarbetare.

Vid *Lödöse varf* har under kvartalet nytt löneaftal träffats mellan bolagsstyrelsen och *järnarbetareförbundets* afdelning på platsen.

I det träffade aftalet bestämmes, att minimilönerna skola utgå med: a) för yrkesarbetare, som uppnått 21 års ålder och arbetat i facket minst fyra år, 30 öre per t.; b) för yrkesarbetare, som uppnått 24 års ålder och arbetat i yrket minst 7 år, 34 öre per t.; c) för arbetare med 21 års ålder, äfven om de arbetat kortare tid än fyra år i facket, samt för handtlangare minst 26 öre per t.

Arbetstiden är bestämd till 57 t. per vecka. Första maj är fri.

För öfvertidsarbete betalas en tilläggsprocent af 25 och 50 samt för helg- och söndagsarbete 100 %.

Olycksfallsförsäkring utbetalas enligt lag, men med försäkran om 1 kr. per dag under karenstiden.

Aftalet gäller i två år. I detsamma upptages äfven ett s. k. verkstadsreglemente.

Inom *modellsnickareyrket* är arbetstillgången god och lika med föregående kvartal.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha motsvarat hvarandra.

Modellsnickarnes organisation räknar 37 medlemmar.

Arbetstiden utgjorde 57½ t. per vecka, och såväl denna som veckoförtjänsten var densamma som föregående kvartal.

Arbetslöshet, öfvertidsarbete, strejk, lönerörelse eller dylikt förekom ej under kvartalet. Endast två af fackföreningsmedlemmarna voro arbetslösa på grund af sjukdom.

Vid *statens järnvägars reparationsverkstad* har arbetstillgången varit god under såväl detta som föregående kvartal.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha motsvarat hvarandra.

Fackföreningen härstädes räknar 300 medlemmar; af dessa ha under kvartalets lopp tillsammans 17 varit arbetslösa, däraf 7 på grund af brist på arbete.

Arbetstiden har varit 57 t. per vecka.

Löneförhöjningar eller -sänkningar förekommo ej.

Mellan en arbetsgifvare härstädes och Sv. järn- och metallarbetareförbundet träffades under kvartalet aftal om arbets- och löneförhållanden lika med det allmänna aftal, som den 12 juli innevarande år ingicks i smeds- och hofslageriyrket i staden. (Se Meddel. 1906, s. 449.)

Byggnadsindustrien. Inom byggnadsverksamheten har arbetstillgången varit bättre än under föregående kvartal, beroende på den blida väderleken m. m., men något mindre än motsvarande kvartal i fjol.

På arbetskraft har ej rådt någon brist, beroende på mindre tillgång till arbeten under denna årstid; dessutom har äfven gråstensarbetarekonflikten inverkat hämmande på byggnadsverksamheten.

Arbetstiden för verkstadsarbetare utgjorde c:a 60 t. och för utarbetare c:a 48 t. per vecka.

Inom *gråstensarbetarefacket* sysselsättas c:a 200 arbetare, hvaraf alla äro organiserade och tillhöra Sv. grof- och fabriksarbetareförbundets afdelning n:r 49.

Aftal för gråstensarbetare.

Genom det aftal, som den 4 dec. ingicks mellan byggmästareföreningen och Sv. grof- och fabriksarbetareförbundets afd. n:r 49, minskades arbetstiden från 60 till 57 t. per vecka under den ljusa årstiden. Timlönen höjdes från och med dagen före uppgörelsen från 35 à 40 öre till 40 à 45 öre, samt höjes ytterligare den 1 april 1907. Öfvertidsarbete betalas med 20 %, nattarbete med 50 % förhöjning.

Under aftalstiden får icke blockad, strejk eller lockout företagas af någondera parten, och äger hvardera kontrahenten påkalla skiljenämnd för slitande af tvister.

Aftalet gäller till den 1 april 1909 med tre månaders uppsägning och därefter ytterligare ett år i sänder.

Bleck- och plåtslagarefackföreningen har uppsagt sitt aftal med Göteborgs bleck- och plåtslagaremästares yrkesförening. Samtidigt ha murarne uppsagt sitt aftal med byggmästareföreningen med förbehåll att inom loppet af 3 månader få inkomma med förslag till nytt aftal.

En byggnadsfirma härstädes sysselsatte under kvartalets månader resp. 200, 181 och 156 arbetare.

Inom byggnadsfacket är en samorganisation bildad, afsedd att med hänsyn till agitationen och de förestående lönerörelserna förmedla ett närmare samarbete de olika yrkesgrupperna emellan.

Inom *målareyrket* utgjorde arbetstiden vid okt. månads början 54 t. i veckan, och minskades så småningom till kvartalets slut, då densamma utgjorde 36 t. På

grund häraf har äfven veckoförtjänsten, som vid kvartalets början utgjorde kr. 25·99, minskats till kr. 17·28.

Lönen utgår för öfrigt med 48 öre per t. till kompetenta arbetare från den 1 okt. 1906 till den 1 april 1907.

I facket sysselsättas f. n. c:a 400 arbetare utom lärlingar och 130 minderåriga (under 18 år).

Arbetslöshet förekom ej under okt., men under nov. och dec. var högsta antalet arbetslösa resp. 200 och 500.

Öfvertidsarbete förekom ej.

Arbetareorganisationen räknar 449 fullgoda medlemmar.

Den 31 okt. uppsade arbetareorganisationen sitt löne- och arbetsaftal med Göteborgs målaremästareförening, hvilket utlöper den 1 mars 1907. Samtidigt har organisationen inlämnat förslag till nytt aftal, hvars väsentligaste kraf äro: 60 öres timlön och lärlingsfrågans ordnande, äfven hvad lönen för de olika läroåren angår. Nuvarande lönen är 48 öre per t. om vintern och 50 öre under sommaren. Enligt nu framställda fordringar skulle lönen per t. utgå lika året om.

Till jämförelse kan meddelas att i Malmö, Hälsingborg, Karlskrona m. fl. städer är timlönen f. n. högre än i Göteborg, nämligen 55 öre året om. I Stockholm är timlönen 60 öre.

Stuckatörerna härstädes uppsade i okt. månad sitt aftal med vederbörande arbetsgifvare. Aftalet utgår vid kvartalets slut.

Aflöningen utgår f. n. med 40 öre per t. samt kr. 1·50 per dag i extra dagtraktamente, då arbetet är förlagdt utom staden.

Arbetet inom detta yrke utföres merendels på ackord. Aflöningssättet hade hittills varit tämligen bristfälligt, beroende på den ofullständiga ackordsprislista, som varit gällande. Enligt den gamla öfverenskommelsen erhölls 25 % förhöjning, då ackordsarbetet utfördes utom staden.

I det nya förslaget begäres en förhöjning af timlönen till 55 öre, då verkstadsarbete utföres, och 60 öre, då arbetet är förlagdt utom verkstaden. I det senare fallet utföres arbetet oftast på ackord.

Öfvertidsarbete skall enligt förslaget betalas med 25 à 50 % förhöjning. För helgdag skall procenten uppgå till 100, och arbetsgifvaren skall stå risken i händelse af laga åtal för »sabbatsbrott».

Är arbetet förlagdt utom staden, skall dagtraktamente utbetalas med 40 % af gällande timlön. Utföres det ifrågavarande arbetet på ackord, skall förhöjningen endast utgå med 25 %. Äfvenledes erhålles fria resor och betalning för resdagarna.

Arbetstiden föreslås till 54 t. per vecka.

Premier för olycksfallsförsäkring skall enligt förslaget erläggas af arbetsgifvaren uti en af staten erkänd försäkringsanstalt, som utbetalar försäkringen från fjärde dagen efter olycksfallets inträffande.

Vidare begäres företrädesrätt i arbete åt Sv. stuckatörförbundets medlemmar.

Inom detta fack såväl som många andra är icke lärlingsfrågan ordnad. Nu ha stuckatörerna inlämnat ett fullständigt förslag till denna frågas afgörande. Enligt detta skall icke till lärling antagas person, som fyllt 18 år. Lärotiden föreslås till fyra år. Under denna tid får lärling icke deltaga i ackordsarbete. Lärling må ej kontraktbindas, ej heller bör han göra ombyte af läromästare utan fullt giltiga skäl. Aflöningen bestämmes af mästaren. Vid lärotidens slut skall gesällprof afläggas, och under lärlingsåren får arbetsgifvaren ej lägga något som helst hinder i vägen för bevistandet af teknisk skola.

Underhandlingar angående ofvan relaterade förslag ha redan ägt rum. Arbetarnes förslag vann då föga anslutning från arbetsgifvarnes representanter, hvilka ville medgifva högst 5 öres förhöjning per t. Lärlingsaftalet förklarade sig arbetsgifvarne kunna antaga med ett par ändringar.

Arbetarne vidhöllo emellertid sin fordran: underhandlingarna afbrötos och frågan föreligger nu åter till behandling hos de båda parterna.

En redogörelse för byggnadsverksamheten i Göteborg under 1906 föreligger nu. Denna utvisar en stark tillbakagång i jämförelse såväl med 1905 som 1904. Under året tillkommo 34 boningshus af sten och 37 af trä mot resp. 43 och 57 under 1905, 44 och 36 under 1904. Äfven förändringarna af redan befintliga byggnader voro mindre än under 1905. Däremot hafva magasiner, fabriker och dylika byggnader tillkommit under året i anmärkningsvärdt stort antal, hvarjämte handelsbutikernas antal ökats i vida större grad än föregående år.

Trävaruindustrien. Af arbetskraft fanns mer än nog, och en firma, som under föregående kvartals månader sysselsatte resp. 134, 123 och 107 arbetare, måste under detta kvartal minska dessas antal till resp. 94, 70 och 64.

Löneförhöjningar eller -sänkningar förekommo ej; däremot förkortades arbetstiden till följd af den mörka årstiden och utgjorde under okt. 58½ t. per vecka, nov. 50 och dec. 44½.

Vid ett större trävaruaktiebolag härstädes var arbetstillgången god och lika med såväl föregående som motsvarande kvartal i fjol.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft motsvarade ungefärligen hvarandra.

Löne- och arbetsförhållanden voro desamma som under föregående kvartal.

Göteborgs trävaruexportförening bildades härstädes den 15 dec. Föreningen har till ändamål att främja Göteborgs distrikts trävaruhandtering.

Föreningen skall utgöra en afdelning af Sv. Trävaruexportföreningen.

Inom *snickerifabriksbranschen* var arbetstillgången normal och något mindre än såväl föregående som motsvarande kvartal i fjol.

Arbetskraft fanns mer än nog.

Löne- och arbetsförhållanden äro oförändrade.

Hos en firma härstädes sysselsattes c:a 350 arbetare under kvartalet.

Inom *möbelsnickareyrket* var arbetstillgången under såväl detta som föregående kvartal mycket god.

Arbetstiden utgjorde 58 t. per vecka.

Veckoförtjänsten utgjorde kr. 23·78; för minderåriga (under 18 år) är veckoförtjänsten obestämd och beroende på duglighet och lärotid.

Minimilön är 41 öre per t.

I facket sysselsättas c:a 200 möbelsnickare, hvaraf 139 äro organiserade. Dessutom finnas ett 100-tal s. k. självförsörjare; äfvensom en del arbetare, hvilka utföra renoveringar och dylikt och ej kunna hänföras till möbelsnickare.

Arbetslöshet förekom ej; däremot förekom öfvertidsarbete för c:a 40 möbelsnickare.

Inom *pianoindustrien* är arbetstillgången fortfarande god.

Af arbetarne voro den 31 dec. 49 organiserade.

Arbetstiden är 59 t. per vecka för alla grupper.

Öfvertidsarbete förekom endast hos en firma, dock i mindre utsträckning. Till samma firma inlämnade arbetarne den 1 okt. förslag till ny prislista. Den gamla prislistan utlöper den 1 jan. 1907.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft motsvarade hvarandra, och äro arbets- och löneförhållanden inom detta yrke i det närmaste oförändrade.

Läderindustrien. Inom *reseffektarbetarebranschen* var arbetstillgången god under såväl detta som föregående kvartal.

Arbetslöshet förekom ej; däremot förekom öfvertidsarbete under såväl okt. som nov. månader.

På arbetskraft var brist.

Textilindustrien. Inom *linnespinneri- och väfveribranschen* (vid ett arbetsställe) sysselsättes c:a 500 arbetare, och var arbetstillgången därstädes god och ungefär lika med föregående kvartal.

På arbetskraft rådde brist, i synnerhet på yngre arbeterskor.

Arbets- och löneförhållanden äro oförändrade. Såväl försäljningen som tillverkningen har varit större än under motsvarande tid i fjol.

Vid ett *kamgarnsspinneri*, som sysselsätter c:a 400 arbetare, var arbetstillgången likaledes god och såväl arbets- som löneförhållanden oförändrade.

Beklädnadsindustrien. Inom *konfektionsbranschen* var arbetstillgången god och ungefär lika med såväl föregående som motsvarande kvartal i fjol. Inom denna bransch forceras tillverkningen af inkomna order å vinterplagg under kvartalets första del. Senare hälften af kvartalet börjar konfektionen af sommarplagg.

Hos ett aktiebolag härstädes sysselsattes vid slutet af hvarje månad under kvartalet resp. 797, 771 och 727 personer utom administrationspersonalen — som utgör 125 personer — och den mängd af sömmerskor, som äro sysselsatta med arbeten i hemmen.

Tillgång på arbetskraft synes vara god, ty merendels blifva lediga platser utan föregående annonsering upptagna.

Veckoförtjänsten utgjorde i medeltal för tillskärare och körsnärer kr. 31·98. Sömmerskornas veckoaflöning var följande:

för 24 st. 15—20 kr., för 244 st. 10—14·50 kr. och för 379 5—9·50 kr. Därjämte 87 elever med en aflöning af under 5 kr. per vecka.

Arbetstiden utgjorde — i likhet med föregående kvartal — 54 t. per vecka.

Öfvertidsarbete förekom ej.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. Inom *risgryns- och hafregrynsfabrikationen* har arbetstillgången varit god och ungefärligen lika med motsvarande kvartal föregående år. Inom hafregrynsfabrikationen var arbetstillgången bättre, men risgrynsfabrikationen sämre än föregående kvartal.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha motsvarat hvarandra. I facket sysselsattes 75 arbetare.

Arbets- och löneförhållanden äro oförändrade.

Timlönen är 33 och 32 öre.

Inom *bryggeriindustrien* var arbetstillgången normal.

Arbetslöshet förekom ej; däremot öfvertidsarbete delvis.

Under kvartalet har de organiserade arbetarnes antal ökats med 24 män och 5 kvinnor. Organisationen räknade vid kvartalets slut 514 medlemmar, däraf 374 män och 140 kvinnor.

Aftal för bryggeriarbetare.

Äfven Aktieb. D. Carnegie & C:o har nu underskrifvit den inom bryggeribranschen i staden allmänt gällande prislistan, enligt hvilken ordinarie dagliga arbetstiden utgör 10 t. och timlönen:

för manlig ordinarie arbetare 32½ öre, för manlig extra 29 öre, för manlig minderårig 26 öre, för kvinnlig ordinarie 20 öre, för kvinnlig extra 18 öre.

Inom *margarinarbetarefacket* var arbetstillgången synnerligen god.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft motsvara hvarandra.

Arbetstiden är 58½ t. i veckan.

Veckoförjänsten varierar för manliga arbetare från kr. 17 till 21·50 och för kvinnor från kr. 11 till 13·50.

Afdelningsmän och mera kvalificerade arbetare ha högre lön.

Half daglön betalas i sjukhjälp.

Af arbetarne äro 135 organiserade, hvarraf 112 män och 23 kvinnor.

Öfvertidsarbete eller arbetslöshet förekom ej.

Charkuteriarbetareförbundets arbetsförmedling har upprättat en lokalafdelning i Göteborg.

Inom *cigarrindustrien* var arbetstillgången god och till och med bättre än under föregående kvartal. Detta på grund af ökade beställningar till julen, hvilket hade till följd brist på arbetskraft och öfvertidsarbete, dock i mindre utsträckning.

Arbetslöshet förekom endast på grund af sjukdom.

Härvarande arbetareorganisation räknade under okt. 160 medlemmar, däraf 41 män och 119 kvinnor, nov. 163 medl., däraf 43 män och 120 kvinnor, dec. 171 medl., däraf 51 män och 120 kvinnor.

Den kemisk-tekniska och belysningsindustrien. Inom *såp- och tvålfabriksindustrien* är arbetstillgången god och bättre än föregående kvartal.

Vid en fabrik härstädes, »Viola», sysselsattes i genomsnitt 50 arbetare under kvartalet och på arbetskraft rådde ej någon brist. Öfvertidsarbete förekom under kvartalet.

Inom denna bransch hafva flera mindre fabriker upphört och utbjudits till salu.

Inom *vaxtändstickstabrikationen* har vid ett arbetsställe strejk pågått sedan den 24 juli och några nya arbetare ha ej engagerats i de strejkandes ställe.

Förhandlingar ha ägt rum, men utan resultat.

Salt- och sodaarbetarekonflikten är ännu olöst.

Gastillverkningen har sin regelbundna afsättning. I facket sysselsättas c:a 180 arbetare.

Aftal för lysoljearbetare.

Mellan lysoljearbetarnes fackförening och Västkustens petroleumsaktiebolag undertecknades den 23 okt. ett nytt löne- och arbetsaftal.

Bland de förmåner arbetarne — efter ömsesidiga eftergifter å båda sidor — vunno, kan antecknas följande:

Timlönen höjdes från 32½ öre per t. till 36 öre. Arbetarnes ursprungliga begäran var 37 öre. För öfvertidsarbete bestämdes en förhöjning af 35 % och för natt-, sön- och helgdagsarbete en förhöjning af 50 % per t.

Arbetstiden fastslogs till 10 t. per dag.

Hos bolaget anställda maskinister fingo sin aflöning höjd till 25 kr. per vecka med samma procent för öfvertids-, natt-, sön- och helgdagsarbete som ofvan stipulerats. Nattvaktens veckolön höjdes från kr. 19·50 till 22 kr. Arbetstiden för denne bestämdes till 84 t. per vecka med en frinatt i månaden.

Vidare bestämdes, att för de arbetare, som på grund af sitt arbetes beskaffenhet äro förhindrade att intaga sin middagsmåltid i hemmen, ett extra tillskott göres af 75 öre per dag i stället för som förut 50 öre. En del förmåner beträffande regnkläder och »dagverksstuga» erhöllos desslikes.

I fråga om olycksfallsförsäkring af arbetarne bestämdes, att arbetare i händelse af olycksfall skall erhålla 3 kr. per dag i 180 dagar. Vid vanligt sjukdomsfall utbetalas 1 kr. per dag under 60 dagar, men detta under förutsättning, att arbetaren tillhör någon sjukkassa och därifrån åtnjuter minst enahanda understöd.

Aftalet skall gälla i två år.

Pappersindustrien. Inom bokbindareyrket var arbetstillgången god under hela året och något bättre än föregående kvartal.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha motsvarat hvarandra.

Arbetstiden utgör 55½ t., och veckoförtjänsten utgår efter särskild upprättad prislista. (Jfr Meddel. för 1906, s. 45.)

Öfvertidsarbete har pågått hos tvenne firmor nästan under hela dec. månad med två timmar hvarje kväll samt några söndagar för c:a 150 personer.

Arbetareorganisationen har under kvartalet minskats med 2 män och utgör för närvarande 175 personer, hvaraf 80 män och 95 kvinnor.

Arbetslöshet förekom ej.

Landttransport. Vid *spårvägarna* är arbetstillgången fortfarande god och obetydligt mindre än föregående kvartal. På arbetskraft fanns god tillgång, och sysselsattes under okt. 574, nov. 576 och dec. 571 personer.

Aftal för verkstadspersonalen vid Göteborgs spårvägar.

Verkstadspersonalens (vid Göteborgs spårvägar) lönefråga har under kvartalet slutförts. Som grundval för uppgörelsen lades statens senaste löneaftal, och fastställdes minimilönen enligt följande grunder:

Verkstadsarbetarne. Till dessa räknas snickare, målare, smeder, svarfvare, elektriker, reparatörer, sadelmakare o. s. v. Lönen utgår för dessa grupper med 34 öre

under första året för dem, som äro 23 år gamla och arbetat 5 år i yrket; andra året höjes lönen till 37 öre för att efter ytterligare två år uppgå till 40 öre per t.

Handtlangare erhålla första och andra året 30 öre samt tredje året 33 öre, allt per t.

Arbetare vid *kraftstationen*, hvilka utgöras af tafvelvakter, smörjare, afläsare och förrådsvakter, erhålla första och andra året 32 öre, tredje och fjärde 34 öre och femte året o. s. v. 36 öre per t.

Kolkörare och gårdskarlar fingo sin timlön fastställd till: första och andra året 30 öre, tredje och fjärde 32 och femte och följande år 34 öre.

Arbetstiden utgör 10 t. för dagarbete och 8 timmar för nattarbete med 25 % förhöjning för det senare, så att betalningen för de 8 t:a blir lika med den för 10 t. Dessutom erhållas 4 fridagar i månaden. Öfvertidsarbete betalas med 33 % de 2 första t:a och för de öfriga med 50 %.

Utöfver dessa minimilöner betalas högre löner åt fullt dugliga arbetare.

Dessutom har den nu beslutade förhöjningen retroaktiv verkan, så att den utgår från första sept. eller från samma tid som den förut beslutade höjningen för vagnförare och konduktörer.

För öfrigt äro förhållandena oförändrade angående såväl arbetstid som veckolön.

Strejker, lönerörelser eller dylikt ha ej förekommit, ej heller öfvertidsarbete eller förkortning af arbetstiden.

Senaste konflikten vid Långedragsspårvägen har under kvartalet lösts.

Tvisten gällde tolkningen af punkterna 2 och 7 i arbetsaftalet samt frågan om, huruvida en arbetare afskedats af giltig anledning.

Punkt 2 lyder: »Till kompetenta bergssprängare och stenarbetare betalas 45 öre per t., till jordschaktare 37 öre per t.» o. s. v. Arbetarnes fordran i denna punkt innefattade, att såsom »stenarbetare» skola betraktas och betalas de, som sysselsättas vid stenkrossningsmaskinen samt de som verkställa transport af större och mindre sten, då däremot arbetsgifvarnes mening var, att endast de skulle betraktas som stenarbetare, hvilka lösgöra stenen från berget eller som klyfva blocksten.

Den skiljenämnd, som nedsatts för att slita de tre tvistefrågorna, kunde ej finna att arbetarnes yrkande var befogadt.

Den andra tvistepunkten hade följande lydelse:

»Då rälsläggningsarbete förekommer, användes i största utsträckning de på platsen förut anställda arbetarne, dock får icke förhindras att c:a 10 stycken tyska, med detta arbete kända arbetare användas. Timlönen vid dessa arbeten är 42 öre.»

Arbetarne fordrade, att det arbete som hittills utförts och som kommer att utföras provisoriskt, med nedläggande af syllar och anbringande af räls, måtte — då det icke är fråga om s. k. decauvillespår — hänföras till och betalas som rälsläggningsarbete med stipulerade 42 öre per t. Arbetsgifvarne hade motsatt sig arbetarnes fordran i denna punkt och ansett, att arbetet enligt aftalet vore att hänföra till jordarbete och sålunda borde betalas med 37 öre per t. Nämnden beslöt, att ge arbetarne rätt i denna punkt.

Den sista frågan, huruvida en arbetares afskedande skett på giltiga skäl, besvarade nämnden med nej och angaf härför följande motivering: »När det sättes i fråga, huruvida ett gifvet afsked skett af giltig anledning eller icke, så blir det till följd af arbetsaftalets affattning arbetsgifvarnes sak att föra bevis därom, att giltig anledning förekommit.»

Inom *åkeriarbetarefacket* har arbetstillgången varit mycket god.

I Göteborg syssalsättas c:a 200 arbetare, s. k. nummeråkare, hvaraf c:a 140 äro organiserade.

Arbetstiden utgjorde under kvartalet 66 t. per vecka.

Veckoförtjänsten utgjorde under samma tid kr. 13:50 samt dessutom 10 öre per lass.

Arbetslöshet förekom ej.

Inom *kolbärarefacket* var arbetstillgången någorlunda god och bättre än föregående kvartal.

Arbetareorganisationen har sedan föregående kvartal ökats med 8 personer och utgjorde medlemsantalet under okt. 160, nov. 163 och dec. 159.

Arbetstiden utgör 60 t. per vecka.

Öfvertidsarbete förekom, ehuru i mindre utsträckning, och betalades detsamma med 50 % förhöjning.

Veckofortjänsten har i genomsnitt varit 22 kr. per man.

Kolbärareförbundet uppsade sin prislista den 1 okt. och inlämnade samtidigt förslag till en ny med begäran om underhandling. Härtill voro arbetsgifvarne villiga och genom fredligt tillmötesgående å ömse sidor har enighet uppnåtts.

Den gamla prislistan utlöper den 31 dec. och den nya träder i kraft den 1 januari 1907.

Resultatet af underhandlingarna har varit, att ackordspriserna höjts med c:a 25 %.

Det nya arbetsaftalet innehåller följande allmänna bestämmelser:

Ordinarie arbetstiden är från kl. 7 f. m. till kl. 6 e. m.

Nyårs-, påsk-, pingst-, midsommar- och julafton samt den 1 maj slutar arbetet kl. 12 middag.

Allt arbete å andra tider räknas som öfvertidsarbete, med undantag likväl då det gäller mindre restpartier.

Då arbete utföres enligt timlön, utgår detsamma med 50 öre per t.

För ackordsarbete betalas enligt särskildt upprättad ackordsprislista.

Allt öfvertidsarbete betalas med 50 % förhöjning å såväl ackords- som timlön.

Då arbete fordras efter ordinarie arbetstidens slut, men ej kan bestämmas, när det skall påbörjas, betalas väntetiden med 25 öre per t.

Vid förefallande behof låna firmorna fasta arbetslag af hvarandra, så långt dylika finnas tillgängliga, och äga förbundets medlemmar företrädesrätt till arbete, för så vidt nyktra och dugliga sådana efter arbetsförmannens bedömande kunna erhållas utan skadlig tidsutdräkt.

Berusade personer få på inga villkor intagas i arbete, ej heller få andra medlemmar göra gemensam sak med den berusade.

Alla arbetare olycksfallsförsäkras enligt gällande lag, dock för ett belopp af 1,500 kr. och så, att olycksfallsersättning utgår redan från och med fjärde dagen efter olycksfallet.

Aftalet gäller från och med den 1 jan. 1907 till och med den 31 dec. 1910 samt därefter ytterligare ett år i sänder, för såvidt det icke af någondera parten uppsäges senast 3 månader före utlöpningsdagen.

Tvister, som kunna uppkomma mellan parterna angående tillämpningen af aftalet eller ackordsprislistan, skola likaledes afgöras af de i föregående punkt nämnda personer; och äga dessa, om enighet ej kan dem emellan vinnas, tillkalla femte man på sätt i lagen om skiljemän den 28 okt. 1887 omförmäles.

Sjötransport. Inom *rederinäringen* har arbetstillgången varit god och något bättre än föregående och motsvarande kvartal i fjol.

Fraktmarknaden har i allmänhet varit fast, beroende på den ställning redarne intaga genom att hålla på högre frakter och visa sig mera försiktiga med sina anbud.

Ett *svenskt rederiförbund* har bildats under kvartalet, afsedt att tillvarataga redarnes ekonomiska intressen, i främsta rummet i fråga om å fartygen anställda personer äfvensom stufvare och stufveriarbetare.

Sjöfarten på Göteborg har under året visat en rätt afsevärd ökning i såväl antal in- och utklarerade fartyg som i tontal. Sålunda visade år 1906 en ökning af c:a 90,800 tons i inklareringar och för utklareradt tonnage betydligt öfver 135,000 tons. Denna ökning framgår ock af debiterade hamnafgifter, hvilka utgjorde kr. 443,846:55 mot kr. 425,054:60 under år 1905, hvadan ökningen utgör kr. 18,791:95.

Betecknande är, att ensamt ångfartygens tontal visat sig öfverstiga det sammanlagda ång- och segelfartygstonnaget under år 1905. Orsaken till denna ökning är utan tvifvel den allt mer växande transatlantiska trafiken; men det har visat sig, att äfven sjöfarten på äldre linjer utvecklats, i det att fartygen blifva större och flera på de olika routerna.

Mellan delegerade för Sveriges redareförening och *Svenska maskinistförbundet* har under kvartalet utarbetats förslag till löneaftal för ångfartygsmaskinister. Detta förslag har af båda föreningarna godkänts, och komma månadslönerna att utgöra:

För afd. I, fartyg öfver 2,000 netto reg.tons eller I. H. K.: 1:ste maskinist 220—280 kr. (beroende på ångarens trade och tjänsteåren); 2:dre 130—170 kr.; 3:dje 100—120 kr.; 4:de fritt aftal.

För afd. II, fartyg fr. o. m. 2,000—1,500 netto reg.tons eller I. H. K.: 1:ste maskinist 200—265 kr.; 2:dre 120—160 kr.; 3:dje 90—110 kr.

För afd. III, fartyg fr. o. m. 1,500—1,000 netto reg.tons eller I. H. K.: 1:ste maskinist 180—250 kr.; 2:dre 110—150 kr.; 3:dje 75—100 kr.

För afd. IV, fartyg fr. o. m. 1,000—700 netto reg.tons eller I. H. K.: 1:ste maskinist 160—240 kr.; 2:dre 110—140 kr.

För afd. V, fartyg fr. o. m. 700—400 netto reg.tons eller I. H. K.: 1:ste maskinist 150—230 kr.; 2:dre 100—130 kr.

För afd. VI, fartyg fr. o. m. 400—200 netto reg.tons eller I. H. K.: 1:ste maskinist 145—170 kr.; 2:dre 85—110 kr.

För afd. VII, fartyg fr. o. m. 200—100 netto reg.tons eller I. H. K.: 1:sta årets tjänst som ensam maskinist 110 kr., senare års 130 kr.

För afd. VIII, fartyg å 100 netto reg.tons eller därunder: fritt aftal.

Förslaget innehåller vidare närmare bestämmelser rörande lönetariffer.

Träffas öfverenskommelse om årslön, kan denna utgå efter ett belopp per månad, som är 10 % mindre än det i tariffen fastställda. Vid alla enligt aftalet bestämda löner tillkommer fritt vivre under tjänstgöringstiden; till tjänstgöringstiden räknas äfven den tid, som åtgår för arbete med fartygets utrustning och uppläggning samt för klassificering af dess maskineri. När lönen för maskinist vid aftalets ikraftträdande är högre än den i tariffen bestämda, skall ingen nedsättning äga rum.

Aftalet är gällande till den 1 jan. 1910. Skulle uppsägning icke skett 6 månader därförut, är det förlängdt på ytterligare 1 år. Vid tvistefrågas uppkomst afgöres denna af fem skiljemän, hvaraf hvardera styrelsen utser två samt dessa fyra en femte.

(Ett mellan Göteborgs rederiförening och Svenska sjömans- och eldareförbundet träffadt aftal finnes infördt in extenso s. 47).

Öfriga fack. *Poliskårens* lönerörelse är nu afslutad med följande resulat:

1) att årliga grundlönen skall fr. o. m. år 1907 utgöra:

för en hvar af polisöfverkonstaplarne 2,000 kr., konstaplarne vid polisens detektiva och centralafdelningar 1,450 kr., konstaplarne vid distriktspolisen, vaktmästarne och ordonnansen, 1,300 kr., samt parkkonstaplarne, hvilka bibehållas vid hittills åtnjuten förmån af fri bostad, 1,075 kr.;

2) att hvarje öfverkonstapel skall äga att åtnjuta två ålderstillägg, hvartdera å 200 kr., efter fyra och åtta års tjänstgöring såsom ordinarie öfverkonstapel;

3) att en hvar af konstaplarne, vaktmästarne och ordonnansen skall vara berättigad till tre ålderstillägg, hvartdera å 150 kr., efter fyra, åtta och tolf års innehafvande af ordinarie beställning vid polisverket;

4) att samtliga här ofvan omförmälda ålderstillägg få åtnjutas först fr. o. m. början af kalenderåret näst efter det, hvarunder stadgade tjänsteåren uppnåtts; samt

5) att af de sålunda bestämda aflöningar och ålderstillägg 70 % skola utgöra lön och 30 % tjänstgöringspenningar.

Stadens arbetares fackförening, hvilken utgör n:r 3 i Göteborg af Sv. grof- och fabriksarbetareförbundet, har till styrelserna för Göteborgs hamn- och älfarbeten, gatu-

och vägförvaltning inlämnat förslag till löneaftal, upptagande förhöjning i daglönen från kr. 2·40 till kr. 2·80.

I förslaget begäres för bergssprängare, muddrings-, pålnings-, beton- och trädgårdsarbetare samt för diverse arbetare en timpenning af 45 öre och en arbetstid af 54 t. per vecka. Åt nattvakter begäres kr. 4·50 för vakt om 12 t.

För slagning och mätning af makadamsten begäres kr. 8·50 per kista om 100 kbf för grofsten och kr. 9·50 för finsten; för skärfslagning kr. 2·50.

I förslaget säges vidare:

»Ackordsarbete kan användas i de fall, där det befinnes lämpligt, dock så, att alltid den bestämda timpenningen garanteras.» För närmare bestämmelse härom göras en del detaljförslag.

Dessutom begäres, att vid rensning af höga bergväggar eller andra arbeten af särskildt lifs- och hälsofarlig beskaffenhet timpenningen höjes med belopp, hvarom särskild öfverenskommelse träffas.

Aftalet är afsedt att träda i kraft den 1 mars 1907 samt gälla i två år med 60 dagars ömsesidig uppsägning.

Arbetarne ha begärt svar före innevarande års utgång.

Mellan styrelsen för Nattvaktsbolaget och *Nattvaktspersonalens fackförening* har under kvartalet ett koll. arbetsaftal kommit till stånd, afsedt att gälla ett år, räknadt från den 1 jan. 1907.

Arbetarne ha genom detta aftal tillförsäkrat sig löneförhöjning med 5 kr. i månaden samt förkortning af vakttjänstgöringen jämte förmånsrätt för föreningens medlemmar till tjänstgöring.

Månadskarlarne ha planerat löneförelse, ehuru ännu icke något utarbetadt förslag till aftal torde vara framlagdt.

Detta fack omfattar ett par tusen arbetare.

Tvenne föreningar finnas inom detta fack nämligen: Månadskarlarnes fackförening tillhörande Transportarbetareförbundet och »Månadskarlarnes gemensamma förening», som är särstående och ägnar sin mesta uppmärksamhet åt själfhjälpsträfvanden i form af sjukhjälps- och ålderdomsunderstöd.

En konferens har under kvartalet afhållits mellan representanter för de tre skandinaviska grofarbetareförbunden, hvarvid åtskilliga öfverenskommelser träffades rörande ömsesidigt samarbete i vissa fall.

Bergslagens järnvägspersonal inlämnade den 16 dec. ett förslag till löne- och arbetsaftal för all ordinarie-, extra- och verkstadspersonal i betjäningsgrupperna, och begärdes svar till den 1 jan. 1907. Nämnda personal är till ett antal af c:a 1,200 ansluten till Sv. järnvägsmannaförbundet. *J. K.*

Vänersborg.

Ställningen på arbetsmarknaden uppgifves samstämmigt hafva varit god. Lönerörelser hafva pågått, ehuru ingen öppen arbetskonflikt utbrutit utom sympatistrejken vid Ödeborgs bruk.

Skogshushållningen. Skogsprodukter såsom ved, virke, o. s. v. hafva haft fasta, ganska höga priser och rask omsättning. Sjöfarten har därför liksom under sommaren haft mycket gynnsamma konjunkturer

Stenindustrien. *Tegelindustrien* har, sedan högre tullsatser minskat konkurrensen från Norge, tagit raskt uppsving, så att äldre tegelbruk utvidgats och nya uppförts.

Metall- och maskinindustrien. Tillgången på arbete har varit god liksom under tredje kvartalet, och brist på yrkeskunniga arbetare har i vissa fall rådt.

Trävaruindustrien. Byggnadsverksamheten har varit mindre på grund af årstiden, men för öfrigt har god tillgång på arbete varit för träarbetare.

Läderindustrien. Ställningen oförändrad med fullt tillräcklig tillgång på arbetskrafter, om också under vissa bråda tider öfvertidsarbete förekommit. Några smärre löneförhöjningar (2 öre per t.) hafva beviljats, så att yrkeskunnniga nu erhålla 32½, andra 24 öre per t. Arbetstiden är 60 t.

Textilindustrien. Tillgången på arbetskraft har inom vissa grenar varit knapp, så att öfvertidsarbete tillgripits. Enstaka löneförhöjningar ha beviljats.

Beklädnadsindustrien. Inom skofabrikationen har tillgången på arbete varit mycket god, liksom föregående kvartal. Inga förändringar i löneförhållandena, sedan lönerna fastställts efter strejkens upphörande vid skofabriken i staden.

Grof- och fabriksarbetareförbundets afdelning meddelar, att tillgången på arbete varit medelgod, men att under vissa tider öfverflöd på arbetskraft och arbetslöshet förekommit. Förbundsafdelningens medlemmar, som uppgå till 101, räkna 258 arbetslöshetsdagar under kvartalet. *J. W.*

Karlstad.

Tillgången på arbete har varit god under årets sista kvartal och inga dugliga yrkes- eller grofarbetare ha behöft gå utan arbete.

En vid *Hagfors järnbruk* utbruten lönekonflikt har bilagts på sådana villkor, att flera arbetare insatts på resp. skift, för att arbetet skall blifva mindre ansträngande. Därjämte ingick i uppgörelsen, att aflöningen utbetalas hvar 14:de dag, i stället för en gång i månaden förut.

Aftal för arbetare vid pianofabrik.

Vid *Aktieb. J. P. Nyströms orgel- och pianofabrik* i Karlstad återupptogs arbetet den 31 okt. efter fyra veckors strejk. Nytt arbetsaftal träffades med en timlön för yrkesarbetare af 38 öre första, 39 öre andra och 40 öre tredje året samt för maskinarbetare resp. 36, 37 och 38 öre. Arbetstiden nedsattes från 59 till 57 t. i veckan. Aftalet gäller utan uppsägning till den 1 okt. 1909.

Aftal för bokbinderiarbetare.

Bokbinderiarbetarnes afdelning i staden ha genomdrifvit införande af landstariffen, inom hvilken Karlstad tillhör grupp I med följande aflöningar:

Manliga utlärda arbetare: under de första två åren 20 kr., tredje och fjärde 22 kr. och därefter 24 kr. per vecka.

Kvinnliga utlärda arbetare: under de första två åren 13 kr., därefter 14 kr. per vecka.

I början af nov. afhölls i staden ett möte för öfverläggning om åtgärder på enskild väg för åstadkommande af sunda och billiga arbetarebostäder. Ett lifligt intresse visades frågan, för hvars närmare utredning en kommitté tillsattes.

I Deje öfverlades vid ett politiskt möte den 11 nov. om möjligheten af *samverkan mellan småbrukare och kroppsarbetare.* Mötet, som var besökt af ett 100-tal personer, uttalade, att det kraftigaste medlet för dylikt samarbete vore bildandet af arbetarekommuner i orterna. För anordnande af flera politiska möten mellan småbrukare och kroppsarbetare utsågos kommitterade. *A. W.*

Västerås.

I jämförelse med föregående års sista kvartal har förbättring inträdt i arbetstillgången, om också som vanligt under denna årstid mot slutet af kvartalet förhållandena blefvo sämre inom *byggnadsfacket* och andra säsongindustrier.

Inom metall- och maskinindustrien har tillgången på arbete hela tiden varit god.

En **metallknappfabrik** har flyttat sin verksamhet till Nynäshamn, hvaremot ett bolag för tillverkning af järnmanufaktur nybildats.

Kooperativa föreningen Svea har i sina 7 affärer under 1906 haft en omsättning af c:a 515,000 kr.

I järn- och metallarbetarefackföreningen var antalet medlemmar under kvartalet följande:

okt. 630 män och 46 kvinnor, nov. 633 män och 44 kvinnor och dec. 625 män och 45 kvinnor.

Svenska arbetareförbundets lokalafdelning n:r 12 i Västerås (järn- och träarbetare) har under kvartalet haft ett medlemsantal af 179 män och 10 kvinnor.

Aftalet mellan murarefackföreningen och byggmästareföreningen i staden uppsades den 31 okt. *K. H.*

Falun.

Grufarbetet. Inom grufarbetarefacket har arbetstillgången liksom under föregående kvartal varit medelgod. Öfverflöd har varit på olärda grufarbetare, men däremot brist på skickliga yrkesarbetare. Från den 1 okt. utbetalas till arbetarne hyresbidrag med 12 kr. per månad till förmän, 8 kr. till gift arbetare och 4 kr. till ogift arbetare, utöfver ordinarie lönen.

Stenindustrien. Inom kakeltillverkningen har arbetstillgången varit god. På yrkesarbetare har förekommit brist.

Metallindustrien. Inom smidesyrket har arbetstillgången försämrats.

Maskinindustrien. Arbetstillgången har varit god inom vagn- och maskintillverkningen. Stor efterfrågan å verkstadens tillverkningar af rullande materiel, ångpannor, gasmaskiner, trämassemaskiner m. m. Brist har förekommit på dugliga yrkesarbetare.

God arbetstillgång har äfven rådt inom den mekaniska verkstadsindustrien. Öfvertidsarbete i mindre omfattning har förekommit.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. Inom tobaksindustrien har varit god arbetstillgång.

Grofarbetet. Inom detta fack har arbetstillgången under kvartalet varit medelmåttig. *A. R.*

Gäfle.

Stenindustrien. *Tegeltillverkningen.* Ringa arbetstillgång, i det att tillverkningen för året afslutades redan vid kvartalets början. Öfverflöd på arbetskraft.

Lerkärls- och fajansindustrien. Omsättningen som vanligt minskad under denna årstid; under vintermånaderna utföres mest lagerarbete. Intet öfverflöd på yrkeskunnigt folk.

Kakelindustrien. Tillgången på arbete kan betecknas som god, ehuru ej så riklig som under föregående kvartal. Mer än tillräckliga arbetskrafter.

Metallindustrien. *Bleck- och plåtslagerier.* Mycket ringa tillgång på arbete såsom vanligt under denna tid på året. I följd däraf har arbetstiden, som under normala förhållanden är 58 timmar per vecka, på flera verkstäder förkortats med 1½ à 2 timmar dagligen.

Öfverflöd på arbetskraft anses f. n. råda.

Gäfle kapsylfabrik, som bedrifvit tillverkning af dosor, askar och brickor af bleck m. m., upphörde den 1 oktober med sin verksamhet.

Maskin- och skeppsbyggnadsindustrien. *Gjuterier.* Mycket god arbetstillgång såsom förut. Arbetskrafter normala. Marknaden något lifligare än vid samma tid 1905. Hos den största firman inom branschen, Skoglund & Olson, som sysselsätter 250 arbetare, har upprättats kollektivt arbetsaftal, afseende såväl verkstad som gjuteri. Genom detta har fastslagits principen om minimilöner, hvarjämte uppgjorts fasta ackordsprislistor och träffats bestämmelser om arbetstidens längd, ersättning för olycksfall i arbete m. m. Minimitimlön för sådan yrkesarbetare, som fyllt 21 år och har 4 års vana i facket, är 30 öre, för den, som fyllt 24 år och har 7 års vana, 34 öre. Handtlangare samt sådana yrkesarbetare, som fyllt 21 år men ej arbetat 4 år i facket, få en minimitimlön af 28 öre. Arbetstiden är 57 timmar per vecka. Aftalet gäller till den 1 jan. 1908 med 6 månaders uppsägning.

Aftal för järn- och metallarbetare.

Byggnadsverksamheten har företett knappt medelmåttig arbetstillgång, med öfverflödig arbetskraft. På grund af mörkrets tidiga inbrott har arbetstiden varit väsentligt förkortad.

Rörläggningsarbeten. Mycket god arbetstillgång, till och med bättre än motsvarande tid 1905. Intet öfverflöd på arbetskraft. Öfvertidsarbete har förekommit.

Trävaruindustrien. *Sågverksindustrien.* God arbetstillgång, som dock aftagit mot kvartalets slut i mån af skeppningens förminskande vid vinterns inbrott. Normal tillgång på arbetskraft. För s. k. lastare har arbetsförtjänsten i Gäfle varit 25—30 kr. per vecka; för s. k. stabbläggare var den på hösten vanligen något lägre. — Vid *Åbyfors* har efter underhandlingar fastställts en ny prislista, enligt hvilken minimilönen för sågare och kantare skall utgöra kr. 3:50 per dag jämte fria bostäder; för den öfriga personalen å de olika platserna har den bestämts till 70 à 90 % af sågarnes lön. För allt extra arbete erhålles 25 öres förhöjning i timlönen.

Aftal för sågverksarbetare vid Åbyfors.

Snickeriindustrien. Tillgången på lönande arbete ringa. Konjunkturerna inom branschen äro fortfarande tryckta. Det anföres, att de i städerna belägna snickerifabrikerna omöjligen kunna konkurrera med landsbygdens, hvilka arbeta med mycket ringare kostnader. Läget försvåras fortfarande af råvarornas stigande pris, och förhållandena äro ännu sämre än motsvarande tid föregående år. På grund af minskad tillgång på arbete har arbetstiden varit väsentligt förkortad och utgjort 46 timmar i veckan.

Läderindustrien. God arbetstillgång och fortfarande gynnsamt arbetsläge. Öfverflöd på arbetskraft anses från arbetsgifvarehåll befintlig. Arbetstiden är i allmänhet 60 timmar per vecka. Timarbetare åtnjuta lägst 28, högst 35 öre. Ackordsarbetare förtjäna från 25 till 34 kr. per vecka.

Repslageriyrket. Arbetstillgången aftagande mot vinterns inbrott och i följd däraf förkortad arbetstid.

Beklädnadsindustrien. *Skrädderiyrket.* God tillgång på arbete; normal arbetskraft. Öfvertidsarbete har förekommit i rätt stor omfattning.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. *Bryggeriindustrien.* Förhållandena i hufvudsak oförändrade. Normal tillgång på arbetskraft.

Tobaksindustrien. God arbetstillgång, bättre än föregående kvartal; omsättningen stadd i ökning i jämförelse med samma tid 1905. Arbetskrafterna normala.

Den kemisk-tekniska industrien. God arbetstillgång; omsättningen lifligare än samma tid föregående år. Under november och december har öfvertidsarbete i rätt stor

omfattning förekommit, hvilket emellertid icke är någon ovanlig företeelse inom branschen denna tid af året.

Den grafiska industrien. *Boktryckerier.* God arbetstillgång; arbetskrafter motsvarande behofvet. Mot slutet af kvartalet har öfvertidsarbete förekommit, dock ej i någon större grad.

Transport- och grofarbetarefacken. *Järnvägsbyggnadsarbetarne* klaga öfver alltför knapp tillgång på arbete. Särskildt har detta blifvit fallet sedan vid midten af december arbetena vid Gäfle—Dala järnvägs anläggningar vid Nynäs afbrutits. Arbetstiden, som mot slutet förkortades på grund af mörkrets tidigare inbrott, har i genomsnitt varit 9 timmar per dag; arbetsförtjänsten i medeltal 15 à 20 kr. per vecka. Öfverflöd på arbetskraft anses visserligen förefinnas, men någon större arbetslöshet torde ej vara att befara, då de flesta arbetarne inom detta fack redan fått sysselsättning med snöskottning och dylikt.

Trafikpersonalen vid Gäfle—Dala järnväg inlämnade den 15 december framställning om vissa löneförhöjningar, belöpande sig till i olika fall från 20 till 40 % af nuvarande aflöningar, hvarjämte begäres, att högsta lönegraden skall uppnås redan efter 10 års tjänstgöring. Svar från styrelsens sida har utlofvats fram på nyåret.

Stufveriarbetet. Någorlunda god arbetstillgång, som emellertid icke motsvarat tillgången på arbetskrafter. Förhållandena anses ha varit bättre än under föregående kvartal. Arbetsförtjänsten uppgifves till 20 à 25 kr. per vecka.

Fackföreningsrörelsen. En afdelning för Gäfle af *Slakteri- och charkuteriarbetareförbundet* har bildats.

Lokomotivpersonalen vid Gäfle—Dala järnväg har organiserat sig till en afdelning af *Svenska järnvägsmannaförbundet.*

Hyttarbetarne vid Harnäs har bildat en fackförening.

Likaså har i Storvik stiftats en afdelning af *Svenska statsbanornas eldare- och förareförening.*

Den kooperativa rörelsen. På ett möte af intresserade har beslutats att starta en kooperativ konsumtionsförening i Älfkarleö. *L. H—r.*

Söderhamn.

Järn- och metallindustrien. Arbetstillgången har inom mekaniska verkstadsindustrien varit god, utan att någon nämnvärd förbättring ägt rum sedan föregående kvartal. Vid slutet af kvartalet voro 95 arbetare anställda vid en härvarande verkstad, men det betonas fortfarande, att i brist af en väl afvägd och effektiv lärlingslag kan ej ett tillräckligt antal lärlingar i yrket utbildas till fyllandet af ökadt behof af yrkeskunniga arbetare.

På grund af bristen på tillräckligt antal *kunniga* arbetare har arbetstiden för maskinarbetare och hopsättare utsträckts till 67 t. per vecka. För öfrigt hafva förhållandena varit ungefär lika som motsvarande tid föregående år.

Trävaruindustrien. Tillgången å arbete har i sågar och brädgårdar varit god, ehuru mindre under december, då flera sågverk afslutade sågningen, och har i det hela förbättring försports i jämförelse med föregående kvartal på grund af den lifligare höstskeppningen. Vid en brädgård härstädes, sysselsättande cirka 146 man, jämte tillhörande hyfleri med 54 man, uppgifves, att vid brådska bristen på arbetskraft afhjälpts genom att de skilda aflastarne hjälpt hvarandra med manskap, då så behöfts.

Kapare och lastare hafva förtjänt cirka kr. 4·50 per dag, stabbläggare cirka kr. 4·25 per dag.

Arbetstiden har varit 48 à 46 t. i veckan och afkortats något genom den mörka årstidens inträdande. I sågen har arbetstiden uppgått till 72 t.

I jämförelse med motsvarande tid föregående år synes arbetstillgången hafva varit mindre.

Aftal för träarbetare.

Träarbetareförbundets afdelning i staden har träffat kollektivt aftal för möbelsnickare, svarfvare, maskinarbetare och bildhuggare, gällande för två år. Timlönen är 37 öre första och 38 öre andra året, arbetstiden 59 t., och öfvertidsarbete betalas med 25 à 50 % förhöjning. Aftalet omfattar äfven ackordspriser, olycksfallsersättning jämväl under karenstiden m. m.

Beklädnadsindustrien. Inom *skrädderiyrket* har som vanligt inträdt förbättring i tillgången på arbete. Arbetstiden har till följd af tillfällig brist på arbetskraft utsträckts till cirka 78 t. i veckan under brådaste tiden.

Skrädderiarbetarefackföreningen räknar 21 män och 6 kvinnor.

Transportarbetet. *Stufverifackföreningen* bestod vid kvartalets slut af 180 man. Tillgången på arbete har varit god och förbättringen i jämförelse med föregående kvartal får tillskrifvas den lifligare skeppningen. Arbetskraften har varit tillräcklig, ehuru öfvertidsarbete delvis förekommit å ungefär 6 t. per man. I stället har arbetstiden förkortats, då det gällt kollossning, emedan arbetet å kolbåtar fortgår endast vid dagsljus. Den faktiska arbetstiden per vecka har varit 33 à 34 t. Hamnarbetarne vid de ordinarie ångfartygen hafva tjänat cirka 30 kr. per vecka.

Förhållandena hafva varit lika eller något bättre än under samma tid föregående år.

En *sten- och grofarbetarefackförening* har under kvartalet bildats härstädes. Ett 40-tal medlemmar ingingo genast i föreningen, de flesta i stadens och hamnens tjänst. Föreningen har beslutat ansluta sig till Svenska grof- och fabriksarbetareförbundet från den 1 jan. 1907.

I Vansäter, Söderala har bildats en *byggnadsförening* med ändamål att bereda medlemmarne lämpliga och billiga bostäder samt att i Vansäter uppföra en samlingslokal.

C. J. V.

Sundsvall.

Stenindustrien. Inom *glastillverkningen* har arbetstillgången varit god och motsvarat befintlig arbetskraft; arbetslöner och arbetstider lika med förra årets. Vid *ångtegelbruket* har tillverkningen under okt. och nov. som vanligt afknappats och under dec. upphört för året.

Byggnadsverksamheten har lämnat fackets arbetare jämn sysselsättning. Förutom åtskilliga privata byggnader, som under kvartalet fullbordats eller närmat sig fullbordan, har arbetet å länslasarettet och godtemplarnes ordenshus pågått. Det senare har under kvartalet blifvit fullbordadt och taget i anspråk för sitt ändamål. Riksbanken har påbörjat uppförandet af eget hus för sitt afdelningskontor i Sundsvall, och å stadens största hotell har påbörjats en större tillbyggnad, hvarjämte en större ångkvarnsanläggning planeras. Arbetet å industriella anläggningar eller utvidgningar däraf har under kvartalet pågått bland annat vid Alby kraftstation, Svartviks cellulosafabrik och å Skönvik.

Aftal för byggnadsträarbetare i Alby.

För *byggnadsträarbetarne* vid Vattenfallsaktiebolagets nybyggnad i Alby har träffats kollektivt aftal, gällande till den 1 juni 1907. Timlönen är 40 öre och vid öfvertidsarbete betalas 25 % förhöjning för de två första timmarna och 50 % för annan öfvertid. Arbetstiden har fastställts till 57 t. per vecka under månaderna 1 mars—31 oktober och 48 t. under vintermånaderna. Olycksfallsersättning utgår från och med fjärde dagen efter olycksfallet.

Trävaruindustrien. Sågningen, som under sommaren och delvis äfven hösten ofta pågår med dubbla vakter, inskränkes alltid vid vinterns annalkande och höstskeppningens afslutande till enkla vakter (dagvakter), hvarjämte arbetstiden ute i brädgårdarna vanligen afkortas och rättar sig efter dagsljuset. En stor del af sågverksarbetarne jämte flottningsarbetarne blifva under vintern arbetslösa, såvida de ej lyckas erhålla arbete på annat håll, exempelvis vid skogsafverkningen.

Pappersindustrien. Inom *bokbinderiyrket* har arbetstillgången varit god under okt. och *utmärkt god* under nov. och dec., hvarjämte någon förhöjning i arbetslönen inträdt.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. Inom *bryggeriindustrien* voro förhållandena oförändrade. Inom *slakteri- och charkuterifacket* har bildats en fackförening, som uppgjort en prislista medförande en förhöjning af 3 à 4 kr. per vecka för samtliga arbetare. Enligt denna utgår aflöningen med följande minimibelopp per vecka:

Aftal för slakteri- och charkuteriarbetare.

Lärling. 1:a året enligt öfverenskommelse, 2:a året 17 kr., 3:e året 20 kr.

Utlärd arbetare. 1:a året 22 kr., 2:a året 24 kr., 3:e året 26 kr.

Arbetare, som utför särskildt förtroendearbete eller specialtillverkning, erhåller 30 kr.

Kvinnlig arbetare. 1:a året enligt öfverenskommelse, 2:a året 15 kr., 3:e året 16 kr.

Full aflöning utbetalas äfven de veckor, då extra helgdag inträffar. Öfvertidsarbete betalas med 35, natt- och söndagsarbete med 50 % förhöjning. Nattarbete räknas från kl. 9 e. m. till kl. 5 f. m. Vid inträffadt olycksfall erhåller arbetaren af arbetsgifvaren half aflöning intill 60:e dagen, hvarefter ersättning enligt lagen om olycksfall utgår. Inom hvarje fabriksområde skall en s. k. samaritlåda vara tillgänglig. Arbetsblusar och förkläden hållas af arbetsgifvaren. Efter 3 års anställning äger arbetaren årligen åtnjuta 3 dagars semester med bibehållen aflöning. Aftalet gäller för 3 år ($^{15}/_{11}$ 1906—$^{14}/_{11}$ 1909) med 3 månaders ömsesidig uppsägning.

Transport- och grofarbetarefacken. Inom *stufveriyrket* ha mera stabila förhållanden inträdt, i det en begränsad och lagom stor arbetsstyrka användes. Aflöningen har utgått enligt af fackföreningen uppgjord prislista med 45—60 öre per t. Arbetet pågick till en vecka före jul, då de sista lastångarna för året afgingo från distriktet. Inom såväl detta fack som bland *hamnarbetarne* är fackföreningsorganisationen numera ganska allmänt genomförd.

En ovanlig och märklig organisationsform har uppstått inom den norrländska stufveribranschen, i det arbetarefackföreningarna trädt i förbindelse med sina närmaste arbetsgifvare — stufvarne —, hvartill den omständigheten, att en del fackföreningar bedrifva arbetet kooperativt och sålunda äro sina egna arbetsgifvare, nog i sin mån bidragit. Samtliga dessa parter sammanslöto sig i början af 1906 och bildade *Norrlands stufvareförbund* och ha under årets lopp ytterligare stärkt och utvecklat sin organisation samt arbeta nu utefter hela den norrländska kusten efter gemensamt uppgjord prislista. En mera stabil och ordentlig arbetarekår torde härigenom ernås.

Vid stadens allmänna arbeten sysselsattes under okt. 49 arbetare, under nov. 35 och under dec. 46.

Den dagliga arbetstiden utgjorde i okt. 10 t., i nov. 9 och i dec. 8.

I allmänhet ha arbetstillgång och arbetspriser varit lika som under samma tid 1905, delvis något bättre.

* * *

Inom *sågverksindustrien* förberedes omfattande lönerörelser till våren. Vid Kramfors — inom Härnösands distrikt — har en prislista för grofarbetarne godkänts.

* * *

Den i föregående rapport antydda föreningsrörelsen bland arbetare, torpare och småbönder inom Ångermanland har tilldragit sig mycken uppmärksamhet och ledt till bildandet af *Västernorrlands läns landtarbetareförbund*, hvilket uppgifves vid årets slut räkna cirka 1,000 medlemmar. Det är f. n. fristående, men fråga är väckt om dess anslutning till Landsorganisationen. Liknande föreningar ha sedermera bildats äfven inom Jämtland.

Som en politisk motvikt härtill har i Ångermanland bildats en förening med namnet »*Sveriges allmoge*», bestående af större hemmansägare. Anslutningen synes dock hittills ha varit ringa. *A. B.*

Luleå.

Stenindustrien. Inom tegelbruksindustrien har under detta kvartal tillgången på arbete varit knapp; detta beroende på att vid ett härvarande tegelbruk tegelbränningen legat nere sedan den 15 nov. till årets slut, samt att ett tegelbruk, beläget invid Bodens stationssamhälle, under föregående kvartal nedbrann och ännu ej återuppbyggts.

Vid det i gång varande tegelbruket hafva löneförhållanden och arbetstid varit desamma som under 3:e kvartalet.

Metallindustrien. Järnmalmsexporten från Luleå utvisade under kvartalets första månad samma lifaktighet som under seglationens öfriga månader, men upphörde i början af nov. månad.

Arbetstillgången vid Gellivare malmfälts aktiebolags upplagsplats å Svartön invid Luleå stad har varit ganska god.

Bolaget sysselsätter 112 man malm- och verkstadsarbetare.

Arbetsförtjänsten per vecka har varit:

för malmarbetare kr. 28·80 och för verkstadsarbetare kr. 31·10.

Arbetstiden har varit för:

malmarbetare 48 t. och verkstadsarbetare 50 t. per vecka.

Trävaruindustrien. *Sågverksindustrien.* Arbetstillgången inom denna industrigren har ej varit så god som under föregående kvartal, beroende på att sågningen upphört vid tvenne härvarande sågverk.

Arbetstillgången har äfven minskats på grund af strejk bland de finska flottningsarbetarne, hvarigenom erforderlig mängd timmer ej kunnat erhållas.

Jämfördt med samma tid år 1905, då sågarna gingo med dubbla vakter, har detta kvartal lämnat mindre tillgång till arbetsförtjänst.

Den ordinarie arbetstiden har varit 60 t. per vecka.

Öfvertidsarbete förekommer i regel ej.

Det Nordiska Trävaruaktiebolaget sysselsatte vid slutet af detta kvartal c:a 1,000 man vid sågverken samt för timmerutdrifning från skogarna till vattendragen c:a 1,200 man och 400 hästar.

Under detta kvartal har Luleå järnverksaktiebolag börjat drifva sitt malmförädlingsverk vid Karlsvik invid Luleå stad.

Tillgången på arbete har varit god och verket sysselsätter nu c:a 225 man; arbetsförtjänsten per vecka har varit 22 à 23 kronor för fullgod arbetare utan yrkesskicklighet.

Arbetstidens längd har varit 8 à 12 t. per dag.

Närings- och njutningsmedelsindustrien. Inom *bryggeriindustrien* har tillgången på arbete liksom under föregående kvartal varit knapp och öfverflöd på arbetskraft förekommit.

Den grafiska industrien. Arbetstillgången vid tryckerierna har under detta kvartal varit god. Vid det största af härvarande fyra tryckerier, Luleå boktryckeriaktiebolag, har under detta kvartal 35 man haft sysselsättning.

Arbetsförtjänsten har varit:

för maskinsättare kr. 39·10, för tryckare kr. 34·50, för typografer kr. 28·75, allt per vecka.

Inom **grofarbetarefacket** har tillgången på arbete varit dålig med öfverflöd på arbetskraft.

Under dec. månad fanns ej annat arbete att erhålla än nödhjälpsarbete, hufvudsakligen makadamslagning.

Arbetstiden har inskränkts till 6 t. om dagen eller har arbetet bedrifvits endast vid dagsljus.

Timpenningen har varit 30 à 35 öre.

För arbetare inom *byggnadsfacket* har timpenningen under kvartalet varit:

för murare 55 à 65 öre, för timmermän 35 à 45 öre, för stenarbetare 40 à 50 öre.

Då någon lifligare byggnadsverksamhet inom Luleå med omnejd under kvartalet ej varit rådande, har *efterfrågan* på arbetare varit *ringa*. *N. S.*

Malmberget.

Tillgången å arbete vid *grufdriften* i Malmberget har varit oförändrad. Vid Koskullskulles grufvor har arbetsstyrkan minskats med 10 % till följd af att jordrymningsarbetena för året afslutats. Vid Nautanens kopparfält hafva verken till största delen stått. Arbetsstyrkan har användts i grufvorna med undantag af en mindre afdelning, som varit sysselsatt i och för uppsättning af en Elmareapparat och dess försöksdrift.

Öfverflöd på arbetskrafter har rådt.

Arbetsstyrkan vid Aktiebolaget Gällivare malmfält i Malmberget utgjorde:

under okt. 1,309 man nov. 1,269 man och dec. 1,253 man.

Grufförmännens löner i Malmberget hafva höjts med c:a 25 %.

Arbetet vid grufvorna i Malmberget har varit nedlagdt 23 dec.—1 jan. för helgens skull.

I Nautanen har vid försöksdriften med Elmareapparaten användts 8 timmars skift i verken i stället för förut vanliga 12.

Löneförhöjning för grufarbetare.

Svenska grufarbetareförbundets afdelning i Malmberget har genomfört en lönerörelse för *lastarne*, hvilkas timpenning höjts med 15 öre till 40 öre. För väntning utgår timlönen med 25 öre. En lättnad i lastarnes arbete har ock införts, i det att särskilda s. k. skutborrare tillsatts i de större grufvorna.

Aftal för träarbetare.

För *träarbetarne* på platsen har ingåtts ett treårigt aftal. Följande timlöner ha fastställts för arbete ofvan jord:

	1:a året.	2:a året.	3:e året.
för snickare	49	51	53 öre
» byggnadsträarbetare	44	46	48 »
» gruftimmermän	44	46	48 »

Vid arbete under jord höjes timpenningen med 10 öre och i sänkningar och schakt med ytterligare 5 öre.

Öfvertidsarbete betalas med 40 % förhöjning.

Den dagliga arbetstiden är ofvan jord 10 t., under jord 8 t.

Afdelning n:r 7 af Svenska grufarbetareförbundet i Koskullskulle hade vid kvartalets slut 159 manliga medlemmar, af hvilka 20 st. sista dagen i kvartalet voro arbetslösa på grund af bristande arbetstillgång. Antalet genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar utgjorde 260. *C. T.*

Kiruna.

Arbetstillgången har varit i aftagande, beroende på minskad malmbrytning i Kirunavaara till följd af Kungl. Maj:ts beslut om begränsning af årskvantiteten fraktad malm å järnvägslinjen Kiruna—Riksgränsen för Luossavaara—Kirunavaara aktiebolag till 1,500,000 ton. Arbetarestammen vid grufbrytningen och därmed sammanhängande arbeten har minskats med 206 man under okt., 170 man under nov. och 126 man under dec.

Företrädesvis yngre ogifta personer hafva afskedats. Större delen af de sålunda sysslolösa har lämnat orten, då möjlighet till annan arbetsförtjänst icke förefunnits härstädes.

Vid Luossavaara—Kirunavaara aktiebolags och Tuolluvaara grufaktiebolags arbeten ha sysselsatts:

	Vid grufdriften.	I öfrigt.	Summa.
under oktober	1,305	250	1,555
» november	1,150	235	1,385
» december	1,011	248	1,259

Med hänsyn till den mörka årstiden förkortades under okt. månad arbetstiden med en timma för en del utarbetare.

Under kvartalet hafva från Kiruna afsändts följande kvantiteter järnmalm:

för Luossavaara—Kirunavaara aktiebolag 246,423,8 ton till Narvik (under hela året 1,500,000 ton), för Tuolluvaara grufaktiebolag 20,348,1 ton till Narvik och 857 ton till Luleå (under hela året 61,820,7, resp. 16,273 ton). *S. M. H.*

Aftal mellan redare och sjöfolk.

Emellan Göteborgs rederiförening och Svenska sjömans- och eldareförbundets Göteborgsafdelning har den 27 dec. 1906 träffats följande arbetsaftal:

I.

Till arbetstagarne skola utgå följande löner:

A) *Däckspersonal:*

1) Timmermän: 65 kr. i månaden under första årets tjänst och 70 kr. i månaden för tiden därefter.

2) Båtsmän: 60 kr. i månaden under första årets tjänst och 65 kr. i månaden för tiden därefter.

3) Matroser: 55 kr. i månaden; dock att anställning som matros ej skulle erhållas förr än efter 36 månaders tjänst till sjös.

4) Lättmatros: 45 kr. i månaden; dock att anställning som lättmatros ej skulle erhållas förr än efter 24 månaders tjänst till sjös.

5) Jungman: 25 kr. per månad under de första 6 månaderna jungman varit till sjös, 30 kr. per månad under de därefter följande 6 månaderna samt 35 kr. per månad för tiden därefter.

B) *Maskinpersonal:*

1) 1:ste eldare 70 kr. per månad.

2) Donkeyman 60 » » »

3) Eldare 50 » » » under de första 6 månaderna och därefter 55 kr. i månaden.

4) Kollämpare: 35 kr. i månaden under de första 3 månaderna, 40 kr. för de därefter följande 3 månaderna och 45 kr. för tiden därefter.

II.

Härutöfver hafva parterna enats om följande arbetsbestämmelser:

1) För lastnings- och lossningsarbete i hamn under öfvertid, d. v. s. från kl. 6 e. m.—6 f. m. betalas en ersättning af 45 öre per t.

Då fartyg ligger i hamn och är färdigt att börja lasta eller lossa må ej, såvida ej särskilda undantagsförhållanden såsom exempelvis iråkad fara för fartyget sådant påkalla, under öfvertid fordras arbete af sjöfolket utan ersättning såsom för lastnings- och lossningsarbete under öfvertid.

För arbete som efter verkställd lastning eller lossning erfordras för att göra fartyg sjöklart och som inträffar under öfvertid lämnas dock icke särskild öfvertidsersättning.

Om besättningen under det fartyget ligger i hamn, under öfvertid sysselsättes med förhalningsarbete, skall densamma åtnjuta motsvarande frihet, så snart sådan lämpligen kan af befälhafvaren beredas.

2) I hamn då nattvakt påfordras och sådan bland besättningen uttages, lämnas dagen fri i stället; om möjligt bör dock vaktman från land tillsättas.

3) Befälhafvare må, då han anser sådant utan olägenhet kan ske, mönstra besättning eller enskild medlem däraf med 14 dagars uppsägning; dock så att tjänstetiden ej får upphöra förrän vid ankomst till Göteborg eller annan svensk hamn med sjömanshus och tillgång till sjöfolk.

Om sjöman, ehuru han förebringar vägande skäl och sätter annan lika duglig man i sitt ställe för enahanda betalning, vägras att i svensk hamn utan iakttagande uppsägning afmönstra, äger han hänskjuta frågan om tjänstens upphörande till sin organisation, som har att i frågan öfverenskomma med rederiföreningen.

4) Befälhafvaren skall under fartygets uppehåll i hamn, när så kan ske, utan att därigenom uppstår hinder för fartygets afgång eller förhalning, för rengöring af skansarna under samma vecka använda minst en mans arbetstid under en half dag.

5) Då fartyget ligger i svensk hamn den 1 maj och icke skall därifrån samma dag afgå eller arbete ombord af annan anledning är nödvändigt, skall besättningen till det antal befälhafvaren anser den kunna undvara, befrias från arbete efter kl. 12 på dagen.

6) Sv. sjömans- och eldareförbundets medlemmar förbinda sig att med flit och omtanke fullgöra ålagdt arbete samt i öfrigt iakttaga ett nyktert och värdigt uppträdande.

7) Vid mönstring i Göteborg af nya besättningar eller enskilda besättningsmedlemmar bör befälhafvaren, när manskap här antages, så vidt möjligt hänvända sig till sjöfolkets expedition och, där så kan ske, lämna företräde åt nyktert och skötsamt folk, som är inskrifvet å sjöfolkets byrå.

8) Detta aftal är gällande under två år fr. o. m. den 1 jan. 1907 till den 1 jan. 1909, då det upphör, om det uppsäges sist tre månader därförut; skulle uppsägning inom denna tid icke ske, är aftalet förlängdt på ytterligare ett år med enahanda bestämmelser om uppsägning o. s. v. allt framgent.

9) Därest från någondera partens sida hos dess organisation anföres klagomål angående förhållanden, som detta kontrakt afser att reglera, eller tvist uppstår rörande tolkningen eller tillämpningen af detsamma, samt uppgörelse icke genom förhandling emellan organisationerna kan åvägabringas, skall den uppkomna tvistefrågan med bindande verkan afgöras af fem skiljemän, hvaraf hvardera organisationen utser två ledamöter samt dessa fyra den femte.

Därest de af organisationerna utsedda skiljemännen ej enas om valet af skiljeman, skall landshöfdingen i Göteborgs och Bohus län i stället anmodas utse femte ledamoten.

(Angående ett mellan Sveriges redareförening och Svenska maskinistförbundet träffadt aftal för ångfartygsmaskinister hänvisas till sid. 36 här ofvan.)

Yrkesinspektionen i Sverige under år 1905.

(Efter den af Kungl. Kommerskollegium utgifna publikationen »Yrkesinspektionens verksamhet år 1905»).

Registrerade arbetsställen. Enligt de af yrkesinspektörerna förda register öfver sådana arbetsställen, som äro eller antagas vara föremål för inspektion, skulle antalet dylika arbetsställen under år 1905 hafva utgjort:

inom Härnösands distrikt	1,098
» Gäfle »	2,170
» Stockholms »	2,561
» Örebro »	2,615
» Linköpings »	2,614
» Jönköpings »	2,268
» Göteborgs »	2,879
» Malmö »	2,681
» sprängämnestillverkningen	40
tillsammans	**18,926**

Inspekterade arbetsställen. Af 18,926 registrerade arbetsställen inspekterades under år 1905:

Af inspektören	Arbetsställen.	Arbetare. Män.	Kvinnor.	Tillsammans.
i Härnösands distrikt	241	7,208	184	7,392
» Gäfle »	273	12,589	613	13,202
» Stockholms »	230	6,684	1,648	8,332
» Örebro »	213	5,466	1,153	6,619
» Linköpings »	234	4,818	1,943	6,761
» Jönköpings »	309	3,036	580	3,616
» Göteborgs »	232	6,177	2,645	8,822
» Malmö »	346	9,713	2,911	12,624
af inspektören öfver sprängämnestillverkningen	40	674	534	1,208
tillsammans	**2,118**	**56,365**	**12,211**	**68,576**

Af ifrågavarande 2,118 arbetsställen med tillsammans 68,576 arbetare hafva 933 arbetsställen med tillhopa 11,447 arbetare blifvit under år 1905 för första gången inspekterade. Antalet arbetsställen, som, sedan lagen angående skydd mot yrkesfara den 1 juli 1890 trädde i kraft, minst en gång besökts af yrkesinspektör, utgjorde vid 1905 års utgång 12,452 eller endast 65.7 % af de arbetsställen, som anses vara föremål för inspektion.

Anvisningar om skyddsåtgärder. Med anledning af de gjorda inspektionerna hafva under året skriftliga anvisningar rörande skydd mot yrkesfara lämnats till ett antal af tillsammans 5,093, af hvilka 2,840 vid arbetsställen, som under året för första gången undergått inspektion.

Ångpannor. Genom ångpanneägares direkta försorg hafva 2,393 ångpannor under året underkastats besiktning och profning, hvarjämte 2,323 ångpannor kontrollerats af Norra och Mellersta samt Södra Sveriges ångpanneföreningar.

Explosioner. Under året har inom Malmö distrikt inträffat en ångpanneexplosion, hvarvid tvenne pannskötare skadades, den ene så svårt, att han efter ett par dagar afled.

Yrkesinspektören i samma distrikt omförmäler vidare en explosion af en ånggryta i ett bageri i Kristianstad, hvarvid en person, nämligen ägaren, skadades ganska svårt. Vid de inspektioner, som med anledning af denna explosion verkställdes, konstaterades, att enbart inom nämnda stad ytterligare 7 bageripannor voro i synnerligen bristfälligt skick.

Inom Malmö distrikt har jämväl under året en explosion af en mjölkkondenseringsapparat ägt rum, hvarvid dess bättre ingen person blef skadad. Med anledning häraf framhåller yrkesinspektören i distriktet behofvet af, att äfven andra apparater under tryck än ångpannor blifva underkastade periodiskt återkommande profningar och besiktningar.

För så vidt det kommit till yrkesinspektörernas kännedom, har under året endast en explosion af acetylengasverk ägt rum vid hithörande arbetsställen, och inträffade densamma inom Malmö distrikt. Vid explosionen skadades en person mycket svårt.

Inom samma distrikt hafva enligt inspektörens berättelse flera andra explosioner af dylika gasverk ägt rum, men hafva förmodligen dessa, då några vidare upplysningar därom ej äro lämnade, inträffat vid arbetsställen, som ej äro underkastade yrkesinspektionens kontroll. Rörande en explosion af ett acetylengasverk vid dylikt arbetsställe redogör yrkesinspektören i Gäfle distrikt. Explosionen, som inträffade i Hedemora stadshotell, lär hafva förorsakat tvenne personers död.

Olycksfall. Af olycksfall, som under år 1905 timat i industriellt arbete och om hvilkas orsak och påföljd inspektörerna erhållit kännedom, hafva inträffat:

i Härnösands distrikt	496,	däraf	med	dödlig	utgång	9
i Gäfle »	369,	»	»	»	»	13
i Stockholms »	248,	»	»	»	»	9
i Örebro »	544,	»	»	»	»	7
i Linköpings »	131,	»	»	»	»	4
i Jönköpings »	224,	»	»	»	»	7
i Göteborgs »	467,	»	»	»	»	12
i Malmö »	767,	»	»	»	»	14
inom sprängämnestillverkningen . . .	6,	»	»	»	»	1
tillsammans	3,252,	däraf	med	dödlig	utgång	76

Dessa olycksfall hafva inträffat: vid motorer 11, vid transmissioner 92, vid hissar och lyftkranar 77, vid transport af tunga föremål 410, vid sågar 289, vid andra träbearbetningsmaskiner 145, vid olika slag af arbetsmaskiner 496, genom fall från stegar, halkning m. m. 503, genom nedstörtande föremål 307, genom explosion, beröring med smält metall, hett vatten o. d. 248 samt utan omedelbar inverkan af maskiner 674.

Fosfornekros. Under år 1905 har ej genom anmälan eller på annat sätt något fall af fosfornekros kommit till yrkesinspektörernas kännedom.

Enligt af yrkesinspektören i Jönköpings distrikt i hans årsberättelse uttalad åsikt synes närmaste anledningen till detta lyckliga resultat vid bekämpandet af ifrågavarande yrkessjukdom vara att tillskrifva ej mindre det förhållande, att samtliga fabriker för tillverkning af fosfortändstickor, däribland en del på ett synnerligen förtjänstfullt sätt, äro inrättade i enlighet med förordningen af den 9 december 1896, än äfven den skärpta kontroll vid fabrikationen, som blifvit en följd af upprepade påminnelser om iakttagandet af mera varsamhet vid själfva arbetet.

Minderåriga. I enlighet med hvad som kommit till yrkesinspektörernas kännedom, ha under år 1905 vid 3,656 sådana arbetsställen, vid hvilka lagen ang. minderårigas och kvinnors användande till arbete i industriellt yrke äger tillämpning, minderåriga arbetare haft anställning.

Af förestående tabell, hvilken utgör ett sammandrag af uppgifter i samtliga inkomna registerböcker, inhämtas bland annat, att sammanlagda antalet minderåriga arbetare, som under år 1905 någon längre eller kortare tid sysselsatts vid omförmälda arbetsställen, utgjort 56,438, hvaraf 39,454 manliga och 16,984 kvinnliga. I tabellen (sid. 52—55) äro dessa minderåriga fördelade dels i industrigrupper dels ock i de olika åldersklasser, hvilka i ett eller annat afseende äro i här afsedda lag föremål för särskilda bestämmelser.

(Forts. å sid. 56.)

Sammandrag af uppgifter rörande minderåriga

(Enligt de till yrkesinspektionen

1. Yrkesgrupper.	2. Antal arbetsställen, vid hvilka minderåriga sysselsättas.	3. Antal registerförda under 12 år. § 8 mom. 2.[1]) m.	4. kv.	5. Antal registerförda 12—13 år. §§ 2 och 3.[1]) m.	6. kv.
A. Malmförädlingsindustri	**46**	—	—	**12**	—
Järn- och ståltillverkning	44	—	—	12	—
Metalltillverkning (utom järn och stål)	2	—	—	—	—
B. Fabriksindustri	**3,584**	**133**	**6**	**1,406**	**453**
1 a. *Sten-, ler- och glasindustri*	**341**	**9**	**1**	**212**	**34**
Stenhuggerier och -hyflerier	75	1	—	29	—
Kalk-, cement-, gips- och kritbruk, slamfärgtillverkning	22	—	—	7	—
Porslins-, kakel-, lergods- och tegeltillverkning	198	7	—	69	10
Glasbruk, glasslipperier och glödlampfabriker	46	1	1	107	24
1 b. *Kol- och torfindustri* (jämte gasverk)	**22**	—	—	**10**	—
2. *Metallindustri*	**393**	**3**	—	**95**	**8**
Järn- och stålmanufaktur	246	2	—	71	3
Finare järn- och stålindustri	34	—	—	3	—
Metallgjuteri och metallmanufaktur (ej järn och stål)	113	1	—	21	5
3. *Maskin- och skeppsbyggnadsindustri*	**500**	—	—	**51**	—
Mekaniska verkstäder och järngjuterier	472	—	—	51	—
Varf och skeppsbyggerier	28	—	—	—	—
4. *Byggnadsindustri*					
Målnings- och impregneringsanstalter	**20**	—	—	**5**	—
5. *Trävaruindustri*	**878**	**112**	**4**	**561**	**23**
Sågverk, hyflerier och vedsågerier	524	107	4	439	13
Snickerifabriker (för byggnader, möbler m. m.)	284	5	—	90	—
Tunnbinderier och fatfabriker	14	—	—	3	—
Öfrig träindustri (bobin-, pligg-, kork- o. borstfabriker)	56	—	—	29	10
6. *Läderberedningsindustri*	**43**	—	—	**2**	—
Skinn- och läderberedningsfabriker	27	—	—	1	—
Sadelmakerier	16	—	—	1	—
7. *Textilindustri*	**283**	—	—	**227**	**198**
Spinnerier, väfverier, vadd- och filtfabriker	228	—	—	224	197
Färgerier och blekerier	35	—	—	1	—
Repslagerier och snörmakerier	20	—	—	2	1
8. *Beklädnadsindustri*	**146**	—	—	**25**	**29**
Skrädderier och öfriga fabriker för sömnad o. stickning	67	—	—	1	17
Hattfabriker	18	—	—	4	—
Sko- och handskfabriker	61	—	—	20	12

[1]) Se »Meddel.» 1903, s. 42—43, anm.

arbetare i industriellt yrke under år 1905.

ingångna registerböcker).

7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
minderåriga af åldern					Antal vid årets slut kvarstående minderåriga.		Af besiktningsläkare undersökta minderåriga.					
13—18 år. § 3.[1])		14—18 år. § 8 mom. 1.[1])	Summa minderåriga.				Antal besiktigade.		Antal tilldelade lättare arbete.		Antal förbjudna att fortsätta arbete.	
m.	kv.	m.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
288	—	**168**	**468**	—	**358**	—	**374**	—	**13**	—	—	—
275	—	168	455	—	350	—	371	—	13	—	—	—
13	—	—	13	—	8	—	3	—	—	—	—	—
33,925	**16,525**	**3,522**	**38,986**	**16,984**	**22,455**	**10,220**	**25,349**	**9,979**	**492**	**140**	**69**	**24**
3,413	**616**	**230**	**3,864**	**651**	**2,184**	**406**	**2,580**	**434**	**40**	**11**	**28**	—
505	2	—	535	2	399	—	398	—	2	—	13	—
247	—	—	254	—	138	—	156	—	2	—	2	—
1,659	388	—	1,735	398	738	227	1,055	254	30	8	10	—
1,002	226	230	1,340	251	909	179	971	180	6	3	3	—
166	**19**	**9**	**185**	**19**	**81**	**7**	**100**	**6**	**1**	—	—	—
4,149	**458**	**1,101**	**5,348**	**466**	**3,872**	**291**	**3,741**	**270**	**119**	**6**	**8**	**2**
2,817	280	1,098	3,988	283	2,890	170	2,856	153	89	1	8	—
435	34	3	441	34	322	20	283	20	16	2	—	—
897	144	—	919	149	660	101	602	97	14	3	—	2
4,729	**45**	—	**4,780**	**45**	**3,029**	**23**	**2,835**	**23**	**56**	—	**6**	—
4,461	45	—	4,512	45	2,902	23	2,738	23	50	—	6	—
268	—	—	268	—	127	—	97	—	6	—	—	—
146	**35**	—	**151**	**35**	**97**	**25**	**93**	**26**	—	—	—	—
9,767	**681**	**1,727**	**12,167**	**708**	**5,472**	**405**	**8,803**	**430**	**186**	**7**	**13**	**1**
6,825	226	1,711	9,082	243	3,530	99	6,877	149	163	3	10	—
2,297	106	16	2,408	106	1,518	50	1,522	51	19	3	3	1
93	—	—	96	—	61	—	58	—	—	—	—	—
552	349	—	581	359	363	256	346	230	4	1	—	—
214	**44**	—	**216**	**44**	**151**	**28**	**129**	**23**	**2**	—	—	—
108	15	—	109	15	74	10	59	5	—	—	—	—
106	29	—	107	29	77	18	70	18	2	—	—	—
3,732	**6,547**	—	**3,959**	**6,745**	**2,508**	**4,133**	**2,370**	**4,046**	**27**	**26**	—	**4**
3,459	6,433	—	3,683	6,630	2,329	4,061	2,206	3,981	27	24	—	4
181	38	—	182	38	108	27	110	28	—	1	—	—
92	76	—	94	77	71	45	54	37	—	1	—	—
1,192	**2,680**	—	**1,217**	**2,709**	**692**	**1,510**	**601**	**1,486**	**6**	**21**	—	**3**
115	1,588	—	116	1,605	64	815	57	820	—	7	—	1
92	181	—	96	181	54	106	49	100	2	3	—	—
985	911	—	1,005	923	574	589	495	566	4	11	—	2

(Forts.) Sammandrag af uppgifter rörande minderåriga

(Enligt de till yrkesinspektionen

1.	2.	3.	4.	5.	6.
Yrkesgrupper.	Antal arbetsställen, vid hvilka minderåriga sysselsättas.	Antal registerförda			
		under 12 år. § 8 mom. 2.[1])		12—13 år. §§ 2 och 3.[1])	
		m.	kv.	m.	kv.
9. *Närings- och njutningsämnesindustri*	**284**	**3**	—	**32**	**40**
Kvarnar	22	—	—	1	—
Bagerier, kaffe-, choklad- och cikoriafabriker	46	—	—	3	11
Sockerbruk	12	—	—	2	—
Bryggerier, brännerier och jästfabriker	71	3	—	5	1
Mejerier	7	—	—	—	—
Tobaks- och cigarrfabriker	76	—	—	16	28
Öfriga närings- och njutningsämnesfabriker	50	—	—	5	—
10. *Kemisk-teknisk industri*	**129**	—	—	**73**	**54**
Superfosfat- och andra gödningsämnes- samt syrefabriker	10	—	—	4	—
Sprängämnesfabriker	15	—	—	—	—
Tändsticksfabriker	23	—	—	40	36
Tvål-, ljus- och oljefabriker	37	—	—	6	6
Öfrig kemisk-teknisk industri	44	—	—	23	12
11. *Trämasse- och pappersindustri*	**228**	**5**	**1**	**85**	**52**
Pappersmassefabriker och pappersbruk	135	5	1	72	26
Tapetfabriker	8	—	—	—	—
Bokbinderier	85	—	—	13	26
12. *Grafisk industri:* Tryckerier	**299**	**1**	—	**27**	**13**
13. *Annan industri*	**18**	—	—	**1**	**2**
Elektrisk belysningsindustri	6	—	—	—	—
Tvättinrättningar	12	—	—	1	2
Totalsummor af samtliga industrigrupper	**3,630**	**133**	**6**	**1,418**	**453**
Ofvanstående totalsummor fördelade på Härnösands distrikt	319	49	—	299	—
» » » » Gäfle »	420	48	4	207	13
» » » » Stockholms »	434	6	—	117	23
» » » » Örebro »	572	6	1	142	12
» » » » Linköpings »	348	8	—	204	112
» » » » Jönköpings »	326	4	1	156	62
» » » » Göteborgs »	640	9	—	169	135
» » » » Malmö »	556	3	—	124	96
» » » sprängämnestillverkningen	15	—	—	—	—

[1]) Se »Meddel.» 1903, s. 42—43, anm.

arbetare i industriellt yrke under år 1905.

ingångna registerböcker).

7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
minderåriga af åldern					Antal vid årets slut kvarstående minderåriga.		Af besiktningsläkare undersökta minderåriga.					
13—18 år. § 3.[1])		14—18 år. § 8 mom. 1.[1])	Summa minderåriga.				Antal besiktigade.		Antal tilldelade lättare arbete.		Antal förbjudna att fortsätta arbete.	
m.	kv.	m.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
1,259	**1,619**	**1**	**1,295**	**1,659**	**644**	**944**	**658**	**927**	**1**	**17**	**2**	**3**
39	13	—	40	13	27	10	25	5	—	—	—	—
195	633	1	199	644	124	346	133	351	1	6	1	1
109	38	—	111	38	55	20	67	23	—	—	—	—
208	40	—	216	41	103	20	104	25	—	—	—	—
7	1	—	7	1	6	1	4	1	—	—	—	—
563	784	—	579	812	257	485	249	458	—	11	1	1
138	110	—	143	110	72	62	76	64	—	—	—	1
1,644	**1,712**	—	**1,717**	**1,766**	**993**	**1,021**	**843**	**942**	**12**	**20**	**5**	**9**
65	2	—	69	2	42	2	45	2	—	—	—	—
40	118	—	40	118	27	77	25	79	—	—	—	—
854	881	—	894	917	541	584	409	538	9	14	4	8
130	257	—	136	263	66	113	54	98	—	3	—	—
555	454	—	578	466	317	245	310	225	3	3	1	1
1,713	**1,603**	**452**	**2,255**	**1,656**	**1,492**	**1,123**	**1,399**	**1,063**	**18**	**24**	**6**	**2**
1,135	700	452	1,664	727	1,128	516	1,058	447	15	3	5	2
140	21	—	140	21	56	9	58	11	—	—	—	—
438	882	—	451	908	308	598	283	605	3	21	1	—
1,787	**396**	—	**1,815**	**409**	**1,225**	**256**	**1,186**	**257**	**24**	**7**	**1**	—
14	**70**	**2**	**17**	**72**	**15**	**48**	**11**	**46**	—	**1**	—	—
10	—	2	12	—	10	—	8	—	—	—	—	—
4	70	—	5	72	5	48	3	46	—	1	—	—
34,213	**16,525**	**3,690**	**39,454**	**16,984**	**22,813**	**10,220**	**25,723**	**9,979**	**505**	**140**	**69**	**24**
4,179	103	1,017	5,544	103	2,030	49	4,256	49	64	1	7	—
4,818	818	1,210	6,283	835	3,723	503	4,654	552	216	22	14	2
3,835	2,116	323	4,281	2,139	2,721	1,338	2,477	1,225	115	77	2	—
4,344	1,041	856	5,348	1,054	3,179	617	3,540	638	27	3	10	6
3,151	1,930	50	3,413	2,042	2,311	1,307	2,169	1,246	8	4	4	1
2,850	1,120	66	3,076	1,183	2,267	871	2,287	861	40	20	8	7
6,747	5,968	163	7,088	6,103	4,267	3,554	4,021	3,492	20	8	16	6
4,249	3,311	5	4,381	3,407	2,288	1,904	2,294	1,837	15	5	8	2
40	118	—	40	118	27	77	25	79	—	—	—	—

Af samma skäl, som redan i föregående års berättelser äro anförda, omfattar här ofvan angifna antal minderåriga arbetare ej allenast det största antal, som under någon del af året *samtidigt* sysselsatts vid hithörande arbetsställen, utan inrymmas jämväl i denna summa alla de minderåriga, som under året en eller flera gånger bytt anställning. Med anledning häraf torde det få anses vanskligt, för att ej säga omöjligt, att på ett tillförlitligt sätt konstatera det största antal minderåriga, som under någon del af året *samtidigt* sysselsatts i industriellt yrke. Af tabellen inhämtas emellertid, att antalet af de vid årets slut i arbete kvarstående minderåriga uppgick till 33,033, men måste detta antal anses vara betydligt mindre än det verkliga, då bland annat vid denna tidpunkt af året flertalet af de i säsongarbete sysselsatta minderåriga äro ur registerböckerna affördа.

Hvad angår förseelserna mot minderårighetslagen hafva i 471 fall yrkesidkare anmälts till åtal, och äro i nedanstående tabell dessa fördelade efter de paragrafer af samma lag, mot hvilka förseelserna ägt rum:

2 §	rörande felande intyg	100
3 §	» olaglig ålder	38
5 §	» missbruk af arbetstid	81
6 §	» ångpanneskötsel	13
8 § 1 mom.	rörande olaglig skiftindelning	7
10 §	rörande hälsovådligt arbete	1
12 § 1 mom.	rörande ofullständig och icke förd registerbok	104
12 § 2 mom.	rörande ej insänd registerbok	23
14 §	rörande underlåten anmälan	63
17 §	» ej gjorda anslag	41

Af tabellen härofvan framgår vidare, att under år 1905 35,702 minderåriga undergått föreskrifven läkarebesiktning. Då, enligt hvad här ofvan anmärkts, största antalet minderåriga arbetare, som under någon del af året samtidigt sysselsatts, icke är kändt, har ej heller kunnat utrönas, huruvida, jämfördt med föregående år, ett större antal minderåriga varit under år 1905 föremål för läkarebesiktning.

Af anförda tabell inhämtas jämväl, att utaf de minderåriga arbetare, som undergått besiktning, 93 af besiktningsläkare meddelats förbud att vidare deltaga i arbetet och 645 blifvit förflyttade till lättare arbete.

Anmälan till Kungl. Maj:ts befallningshafvande. I 5 särskilda fall har under året yrkesinspektör måst göra anmälan hos Konungens befallningshafvande för att få föreslagna skyddsanordningar genomförda, nämligen af:

inspektören i	Härnösands distrikt	1 anmälan
»	i Linköpings »	1 »
»	i Göteborgs »	1 »
»	i Malmö »	2 »

Med afseende på tillämpningen af lagen angående skydd mot yrkesfara den 10 maj 1889 och lagen angående minderårigas och kvinnors användande till arbete i industriellt yrke den 17 oktober 1900 hafva några yrkesinspektörer anfört, att enligt deras åsikt vissa ändringar i och tillägg till dessa lagar skulle vara af behofvet påkallade, men har kollegium, med anledning däraf att den d. 20 januari nästförflutet år tillsatta kungliga kommittén för revision af dessa lagar lärer komma att taga kännedom om de gjorda framställningarna, ej funnit skäl att i sammanhang med föreliggande berättelse däröfver afgifva något yttrande.

A. H. R.

Erfarenhetsrön och önskningsmål.

Arbetareskyddets omfattning. Inom yrkesinspektionen är öfverenskommelse träffad angående frågan, hvilka yrkesrörelser böra räknas till fabrik eller till sådant handtverk, som lagen afser att ställa under yrkesinspektionens tillsyn, men ändå gör sig allt fortfarande behofvet gällande af tydliga lagbestämmelser i detta hänseende. Det framhålles för öfrigt, att yrkesinspektionens verksamhetsfält, som visserligen redan nu är för stort för dess nuvarande arbetskrafter, behöfver utsträckas jämväl till andra näringar än nu är fallet. Så särskildt till *jordbruket*. Man behöfver blott tänka på alla dessa lokomobiler för tröskning och husbehofssågning, tröskverk, hackelsemaskiner och andra landtbruksmaskiner jämte transmissioner, hvilka för närvarande stå utanför all offentlig kontroll och i det allra närmaste utan skyddsanordningar. Men äfven många andra näringsgrenar behöfde komma under offentlig tillsyn. Så brädgårdsrörelse, äfven om brädgården ej är förenad med sågverk, skorstensfejareverksamhet, drift af järn- och spårväg eller luftbana, sjukhus, badinrättningar, teatrar och därmed jämförliga anläggningar, vid hvilka ångpannor eller motorer komma till användning.

Den yrkesinspektör, som framhäfver detta, yttrar emellertid på samma gång, att vid en eventuell dylik utvidgning af inspektionens verksamhetsfält torde icke kunna förutsättas, att till det ökade inspektionsarbetet skulle användas yrkesinspektörer, utan i stället andra personer med för ändamålet tillräckliga kunskaper uti maskinella anordningar och sundhetslära.

I sammanhang härmed må påpekas det förslag yrkesinspektören i Jönköpings distrikt framställer, nämligen att förordningen af den 4 dec. 1896 angående förbud för barn att idka viss försäljning i stad skulle utsträckas att gälla äfven för landsbygden. Han motiverar sitt förslag sålunda:

»I följd af det uppsving, som tidningsläsandet bland den stora allmänheten numera tagit, hafva flere affärsfirmor kommit till stånd, hvilka afse att i städer och äfven på landet utkolportera tidningar och andra tryckalster. Dessa använda numera på landet en hel mängd barn för spridning af tidningar och böcker såsom i köpingar, vid järnvägsstationer och lägerplatser samt på järnvägståg. Man må heller icke förglömma den mängd af barn, hvilka man finner vid våra järnvägsstationer idka försäljning af diverse varor. Dessa kategorier af barn på landet synas mig för närvarande stå utan allt skydd i sitt arbete.»

Olycksfalls- och sjuklighetsfrekvensen. Flere inspektörer framhålla, att vederbörande alltför ofta under år 1905 underlåtit att anmäla *olycksfall*, t. o. m. när de haft dödlig utgång.

En yrkesinspektör påpekar, att antalet olycksfall med dödlig utgång, hvilka föranledts af i rörelse varande maskinella anordningar, inom hans distrikt år för år minskats. Därpå synes man kunna bygga förhoppningar om, säger han, att med tilltagande bättre uppfattning om olycksfallens orsaker, yrkesidkarne äfven skola lyckas nedbringa de svårare olycksfallens antal högst väsentligt.

En annan inspektör åter yttrar:

»De allvarligare olycksfallen synas under de tvenne senaste åren hafva visat tendens till ökning inom malmförädlings- och metallindustrierna, särskildt vid järnbruken, samt äfven inom trämasse- och pappersindustrien, där numera maskiner med betydande kraftbehof komma till användning. Huruvida denna ökning är relativt större än den samtidiga ökningen af arbetareantal och använd drifkraft kan emellertid ej med ledning af till buds stående statistiska uppgifter för närvarande med visshet afgöras.

Anmärkningsvärdt är det stora antalet olycksfall, 66 % af samtliga, som inträffat utan omedelbar inverkan af maskiner, genom fall eller halkning, nedstörtande af föremål, brännskada, bruk af verktyg etc.»

En tredje inspektör påpekar det relativt stora antal olycksfall, som framkallas af maskiner inom träindustrien. Detta visar uppenbart, säger han, huru farliga dessa maskiner verkligen äro, och bestyrker det antagande, att skyddsanordningarna på detta område icke hållit jämna steg med den ökade fara och risk, som de oupphörligen i marknaden utsläppta nya maskinerna innebära. I många fall kan man visserligen lägga såväl arbetsgifvaren som arbetaren till last inträffade olycksfall genom för stor efterlåtenhet från arbetsledningens sida och bristande försiktighet och allt för liten kännedom om arbetsmetoderna från arbetarnes sida, men en väsentlig svårighet vid dessa maskiner måste sökas i deras mångfaldiga användningssätt, som ofta nog gör det nästan omöjligt att anbringa en fast, orubblig

skyddsanordning, och detta icke blott vid de så kallade universalmaskinerna utan äfven i många fall vid specialmaskinerna. Om då, som icke så sällan inträffar, skyddsanordningen är felaktigt utförd eller oriktigt uppsatt eller kanske svår och tidsödande att uppsätta, inställa eller ombyta, kan man lätt förstå, att arbetaren, besjälad af tanken att snabbt utföra ett honom anförtrodt arbete eller af andra sporrande inflytelser, icke gärna uppsätter utan t. o. m. aflägsnar befintlig skyddsanordning. Då dessa skyddsanordningar för de mera invecklade maskinerna, om de skola blifva fullt effektiva, ofta äfven blifva ganska dyrbara att anskaffa, bör man ej undra på, om yrkesinspektören ställer sig tveksam, huruvida han bör föreskrifva sådana skydd, som för mindre yrkesidkare kunna blifva rätt betungande och kanske t. o. m. en hämsko på den industriella utvecklingen, i synnerhet som yrkesinspektören har att tillse, det ändamålet med yrkesfarelagen må vinnas utan oskälig kostnad för yrkesidkaren. Här om någonsin borde det därför ligga i konstruktörens, i maskinfabrikantens intresse att kunna erbjuda en maskin, som redan från början är försedd med lämplig skyddsanordning, då en sådan är betydligt lättare att anbringa vid maskinens utförande och då äfven kommer att utgöra ett helt med maskinen samt ej heller blir så kostbar, som om den sedan skall anbringas å maskinen.

En annan art olycksfall, som äfven medföra större invaliditet, äro de, som förekomma vid stansmaskiner inom bleckslagerier, tvålfabriker m. fl. industrier, och vid dessa kan det äfven ofta nog vara svårt att anbringa verksamma skyddsanordningar.

Hvad *sjuklighetsfrekvensen* angår lämnar yrkesinspektören i Stockholms distrikt några siffror rörande densamma bland minderåriga. Den utgjorde

år 1901	1·25 %
» 1902	1·78 »
» 1903	1·26 »
» 1904	3·04 »
» 1905	5·24 »

»Dessa siffror skulle», yttrar inspektören, »synas oroande, om ökningen i sjuklighetsfrekvens i verkligheten öfverensstämde med desamma, men torde den vara beroende på noggrannare undersökningar under senare år, hvarom de af besiktningsläkarne aflämnade rapporterna bära vittne.»

Förhållandet mellan sjuklighetsfrekvensen bland manliga och kvinnliga minderåriga var i nämnda distrikt under år 1905:

manliga minderåriga	4·71 %
kvinnliga d:o	6·80 »

Skyddsåtgärder och beredvilligheten att vidtaga sådana. Yrkesinspektörerna vitsorda, att såväl arbetsgifvare som arbetare på det hela taget numera uppskatta värdet af skyddsanordningar och ställa sig därom gifna föreskrifter till efterrättelse. »Endast i få fall», skrifver en inspektör, »har det under årets inspektioner blifvit mig meddeladt, att arbetarne själfva borttaga skyddsanordningar. Vid verkställda undersökningar visade det sig alltid, att i dylikt fall skyddsanordningarna verkade hindrande vid arbetet. Yrkesidkaren föreslogs då, antingen att anskaffa nya arbetsmaskiner, där skyddsanordningarna redan af konstruktören blifvit så placerade, att de verka jämförelsevis ringa hindrande vid arbetet, eller ock att höja ackordspriset. Ty ackordsarbete har alltid visat sig vara förhanden i de fall, då skydden blifvit af arbetarna borttagna, och bör arbetsgifvaren sålunda enligt min mening ersätta arbetaren för den förlust i tid, som understundom kan åsamkas genom nödvändiga skyddsanordningars anbringande vid arbetsmaskiner.»

En annan inspektör yttrar, att »arbetarne börjat intressera sig mycket för skyddsanordningar och att de understundom klaga, då sådana saknas, vid hvilka de varit vana.» Att arbetarna fortfarande understundom, särskildt vid ackordsarbete, aflägsna skyddsanordningar, gör sig nog fortfarande gällande och torde nog icke kunna förhindras, förr än dylika åtgöranden blifva belagda med straffpåföljd. För närvarande drabbas nämligen arbetaren af straff endast så till vida, att han, jämlikt olycksfallsersättningslagen, icke erhåller någon ersättning vid inträffadt olycksfall, som han själf förorsakat genom borttagande af skyddsanordningar. Som exempel på vårdslöshet hos arbetarna omnämner samme yrkesinspektör, att han mången gång sett dem vid sågverk, uppkrupna på sågbänken, sysselsatta med skärpning af cirkelsågklingan, utan att klingan varit afstängd från igångsättning. Hade sågklingan genom en tillfällighet kommit i gång, hade det varit omöjligt för arbetaren att rädda sig, utan hade han varit underkastad en säker död.

Med tillfredsställelse inhämtar man, hurusom yrkesidkarna i allt större utsträckning vända sig till yrkesinspektörerna med anhållan om anvisningar, innan ny-, om- eller tillbyggnad af fabriker äger rum, på det att dessa i fråga om belysning, uppvärmning o. s. v. skola komma att motsvara tidens fordringar. Att mycket ännu brister i afseende på hygieniska anordningar vid en massa arbetsställen, är klart och framhålles särdeles skarpt af inspektören i Malmö distrikt. »Under året har endast en ringa början gjorts på området för ventilation, dammutsugning och belysning», säger han; »mycket arbete på detta område återstår inom distriktet.»

Fall förekomma naturligtvis alltjämt, då yrkesidkarna icke vilja foga sig efter yrkesinspektörs anvisningar. Ej sällan synes då

motståndet bero på yrkesidkarens uppfattning, att hans verksamhet ej är af den omfattning, att den faller under yrkesfarelagen; understundom torde det härröra af, att yrkesidkaren, om han har sina arbetare försäkrade, icke anser sig själf stå någon risk vid inträffade olycksfall.

När ett industriellt verk öfvergår till ny innehafvare, ägare eller arrendator, händer det, att af yrkesinspektör föreslagna skyddsanordningar icke bli utförda, ibland måhända på grund af bristande kännedom om dem. »Dylikt skulle kanske kunna tämligen verksamt förekommas», yttrar en inspektör, »om i en blifvande reviderad yrkesfarelag föreskrefves, att yrkesinspektörs cirkulär, meddelanden eller föreläggande o. d. till yrkesidkare skulle, om jag så må säga, anses tillhöra arbetsstället på sådant sätt, att de vid verkets öfvergående till ny yrkesidkare skulle, mot kvitto, om så anses behöfligt, öfverlämnas till denne, som sålunda kunde se, huruvida och i hvilken utsträckning yrkesinspektörernas tidigare meddelade anvisningar iakttagits.»

Olycksfallsförsäkring i ringa omfattning. En yrkesinspektör meddelar, att af de 309 arbetsställen, som han inspekterade under år 1905, var det blott vid 106, som olycksfallsförsäkring förekom. Och af dessa försäkringar gällde f. ö. icke alla enligt lag, utan voro tecknade på hvarjehanda sätt och understundom så, att arbetaren själf delvis fick betala premien.

Ordningsföreskrifter till förebyggande af olycksfall. Inspektören i Härnösands distrikt meddelar, att någon yrkesidkare upptagit hans förslag i årsberättelsen för år 1904 om upprättande af ordningsregregler till förebyggande af olycksfall i arbete, och torde sådana förslag vara under utarbetande på flera ställen. Från ett arbetsställe har för granskning inkommit förslag till ordningsregler, underdertecknadt af disponenten och fem af verkets arbetare. Från ett annat arbetsställe har hemställts, att yrkesinspektören, sedan ordningsregler upprättats och antagits, skulle för samtliga arbetare vid verket genomgå motiveringen till ordningsreglerna, deras innebörd och sammanhang med yrkesfarelagens föreskrifter.

Föreningar för arbetareskydd. Yrkesinspektören i Örebro distrikt redogör för en fransk förening af industriidkare till skydd mot olycksfall i arbete. Den bildades 1883, men utvidgades 1887.

I stadgarne angifves föreningens syftemål vara följande:

1:o) att förekomma olycksfall, hvilka kunna träffa arbetare i vissa närmare angifna industriella yrken.

2:o) att söka utfinna de mest verksamma skyddsanordningar genom att insamla den erfarenhet, som af hvar och en enskild medlem kunnat vinnas och att i gemensamt intresse låta alla däraf få del, och sker detta:

genom periodiska inspektioner uti medlemmarnas verk och verkstäder;

genom meddelande af de medel, som äro bäst passande för att tillförsäkra arbetarna skydd;

genom angifvande af de mått och steg, med hänsyn till författningar, som lämpligast böra väljas;

genom publikationer, som kunna innefatta redogörelser beträffande lagfarenheten i ämnet;

3:o) att prisbelöna dem, som uppfinna eller anvisa lämpliga skyddsanordningar, eller dem, som genom initiativ vid desammas användning hafva bidragit till att förminska olycksfallen eller att förbättra hygienen i verkstäderna.

Ett af de motiv, som föranledde bildandet af föreningen, är följande:

Vid större industriella anläggningar finnes tillgång på tekniker, som kunna föreslå och vidtaga behöfliga åtgärder till förekommand af olycksfall äfvensom förbättringar beträffande hygienen, men dessa fördelar stå, praktiskt taget, icke till buds för det största antalet af yrkesidkare.

För sådana yrkesidkare är särskildt därför bildandet af en förening utaf obestridligt gagn, hvarigenom ett gemensamt arbete kan äga rum, som möjliggör för dem att inom sina verkstäder kunna bringa till utförande nödiga skyddsanordningar på ett såväl praktiskt som ekonomiskt sätt.

Den franska föreningen omfattar för närvarande 78 departement med 3,000 medlemmar, hvilka sysselsätta 300,000 arbetare, men dessutom finnas ytterligare två föreningar i Frankrike, som tillsammans räkna 1,000 medlemmar med omkring 200,000 arbetare.

Genom dessa trenne föreningar öfvervakas sålunda säkerheten för 500,000 arbetare.

Förutom i Frankrike förekomma föreningar af ifrågavarande slag i flera andra länder, och räknade år 1904 den italienska föreningen 2,777 medlemmar, representerande 425,177 arbetare. Beträffande denna förening äger det egendomliga förhållandet rum, att den italienska lagen af 17 mars 1898 anförtrott åt föreningens ingenjörer den officiella inspektionen af de industriella verken.

Undervisning för teknici. Yrkesinspektören i Härnösand har erhållit tillfälle att vid därvarande tekniska elementarskola för högsta afdelningens lärjungar hålla ett par föreläsningar om medel till förebyggande af olycksfall i arbete. Likaledes har yrkesinspektören i Stockholm vid den af pappersbruksföreningen anordnade kursen för verkmästare hållit tre föredrag rörande yrkesfarelagstiftning, arbetareskyddsanordningar samt minderårighetslagen och dess tillämpning.

Kontrollen med ångpannor. I fråga om besiktning och profning af ångpannor äro förhållandena högst otillfredsställande. Som ett exempel härpå bland andra kan anföras en yrkesinspektörs meddelande, att vid undersökningen med anledning af en ångpanneexplosion, som orsakat en persons död, framgick, att ångpannan icke underkastats någon besiktning på hela tre år — ett förhållande, så mycket egendomligare, som fabrikens direktör tillhörde ångpanneföreningens verkställande utskott!

En annan inspektör lämnar ett hardt när otroligt exempel på, huru man i hithörande ting anser sig kunna gå tillväga. Han skrifver:

»Från ett arbetsställe inkommo samtidigt två protokoll, ett för hvardera af verkets båda ångpannor. Besiktningsmannens namnteckning var emellertid på det ena protokollet så väsentligt olika hans vanliga underskrift, att jag först förmodade, att yrkesidkaren låtit göra afskrift af pannprotokollen och af misstag tillsändt mig afskriften af protokollet för den ena pannan och originalprotokollet för den andra.

På en tjänsteresa kort efteråt medtog jag båda protokollen och satte mig i förbindelse med besiktningsmannen, som bestämdt förklarade och vidhöll, att han icke varit vid ifrågavarande arbetsställe på nära två års tid och vägrade att vidkännas protokollens underskrifter. Sedan jag inhämtat detta, satte jag mig i förbindelse med yrkesidkaren och anhöll om förklaring.

Vid den undersökning jag i besiktningsmannens närvaro företog medgaf slutligen — men först efter upprepade stränga tillsägelser af verkets chef — maskinisten, att han själf skrifvit besiktningsmannens namn på båda pannprotokollen tilläggande: 'Det har jag gjort i många år, och inte har någon sagt något om det förut inte'.

I besiktningsprotokollen förekomma ej sällan uppgifter, som föranleda undersökning af tidigare inkomna protokoll, och har därvid flera gånger visat sig, att de senast ingifna protokollens uppgifter måste betecknas som osanna.»

Flere inspektörer påpeka också, att handeln med gamla ångpannor ännu fortgår på ett betänkligt sätt. Det synes nödvändigt »att lagliga bestämmelser emot detta ofog snarast komma att stipuleras.»

Behofvet af en ångpannelag anses således oomtvistligt. Men, säger en inspektör, det kan sättas i fråga, huruvida icke tillämpningen af en sådan lag bör anförtros åt *annan, mera lokal myndighet* än yrkesinspektionen.

Ett slags kärl, som står ångpannorna mycket nära, äro de s. k. kokarne, hvaruti olika ämnen kokas under tryck. Behöfligheten af

särskilda bestämmelser för dessa kokare har redan länge varit insedd och har äfven blifvit upptagen till behandling af yrkesinspektörerna.

Acetylengasverk. Äfven under år 1905 inträffade en del explosioner i acetylengasverk. Med anledning af dylika verks farlighet yttrar en inspektör: »Brandförsäkringsaktiebolagen inom den svenska tariffföreningen hafva visserligen uppställt en del bestämmelser med afseende på dessa gasverks konstruktion och användning för att minska faran för explosion, men det ser ut, som om dessa gasverk redan sett sin bästa tid, såvida icke *en allmän förordning* angående dessa gasverks konstruktion, skötsel och placering är att förvänta. Vid fabriker förekomma numera dessa gasverk ganska ofta, men lämna i många fall med afseende på sin konstruktion och skötsel mycket öfrigt att önska, hvadan jag understundom nödgats förbjuda deras användning och föreskrifva införandet af annat belysningssätt.»

Visst arbete i tryckeri särskildt hälsovådligt. I minderårighetslagens § 10 stadgas, att om minderårigas sysselsättande i visst arbete finnes vara för deras hälsa vådligt, må deras användande i dylikt arbete kunna förbjudas eller särskilda villkor för deras sysselsättande därmed föreskrifvas. Med stöd af denna bestämmelse hafva konungens befallningshafvande i Malmöhus, Kristianstads och Blekinge län på begäran af yrkesinspektören därstädes föreskrifvit, att minderårig ej får användas att utföra sopning, dammning och dylik rengöring i boktryckeri och därmed sammanhängande sätterilokaler samt icke heller för arbete med s. k. utpustning af stilkaster. Sistnämnda arbete framhålles också af yrkesinspektören inom Stockholms distrikt såsom det utan tvifvel hälsofarligaste inom tryckerierna. Det försiggår i allmänhet för hand, utan maskinella anordningar, och arbetaren är därvid så godt som nödgad att inandas det utpustade dammet. En mekanisk kasturblåsningsapparat finnes emellertid, hvaraf sistnämnde yrkesinspektör lämnar en ritning och beskrifning och som synes honom värd att komma till vidsträckt användning.

Den lagstadgade läkarebesiktningen. Icke alla minderåriga, som sysselsättas i industriellt yrke, blifva årligen besiktigade af läkare, såsom lagens mening är; många ha nämligen dylikt arbete blott en del af året. För att detta missförhållande i görligaste måtto skall afhjälpas, borde, enligt hvad en yrkesinspektör framhåller, i fråga om s. k. säsongarbete besiktningsläkaren besöka arbetsstället i fråga på för syftets ernående lämpligaste tid.

En annan yrkesinspektör meddelar, att icke i alla län *samtliga* arbetsställen under året besökas af besiktningsläkare, såsom dock föreskrifves i minderårighetslagens § 11. Han framhåller i afseende härå, att k. bfhde bör förfara så, att besiktningsläkaren erhåller förordnande för *hvarje särskildt arbetsställe.*

Samme yrkesinspektör påpekar, att de läkarbetyg, som skola afgifvas, innan minderåriga antagas i industriellt arbete, ofta äro ofullständiga. »Ofta angifves icke det arbetsställe, där den minderårige skall sysselsättas, ehuru i lagen står, att läkarbetyg skall utfärdas *för hvarje gång, innan* den minderårige må i *sådant* arbete antagas. Någon kontroll öfver, att den minderårige icke upprepade gånger använder ett sådant läkarbetyg, kan af mig icke utöfvas.»

Länsmän och hälsovårdsnämnder. En inspektör klagar skarpt öfver en del länsmäns hållning i fråga om minderårighetslagens tillämpning. Så skrifver han: »På ett egendomligt sätt synas de länsmän uppfatta sin ställning till minderårighetslagen, som icke på nära 11 månader besvara yrkesinspektörens anhållan om upplysningar eller som, efter vid förhör konstaterade brott mot minderårighetslagen, finna, 'att det är ingenting att göra åt', eller som trots påminnelser icke alls besvara yrkesinspektörens förfrågningar, ej inkomma med förhörsprotokoll o. d.» Och en annan inspektör konstaterar, att »hälsovårds- och kommunalnämnder, särskildt på landet, synas fortfarande som hittills icke hafva visat det ringaste intresse för minderårighetslagens tillämpning.»

Brott mot skyddslagarna. Det framgår af yrkesinspektörernas berättelser, att ännu tyvärr alltför många brott mot arbetareskyddslagarna begås. Och många inträffa säkerligen, som aldrig komma i dagen, då ju på grund af yrkesinspektionens otillräckliga arbetskrafter jämförelsevis få arbetsställen hinna inspekteras under ett år.

Bland de af inspektörerna meddelade fallen må några här anföras.

Betydelsen af lagens uttryck »ständig eld». Högsta domstolen har nu dömt i ett par tvistiga fall rörande denna fråga, som yrkesinspektören i Göteborg i föregående årsberättelse tämligen utförligt redogjorde för (se Medd. 1905, sid. 508—509). Frågan gällde, såsom han i föreliggande berättelse framhåller, huruvida yrkesinspektörens rent tekniska definition vore juridiskt riktig, nämligen, att de i minderårighetslagens 8 § angifna yrkena: masugnar eller hyttor, stångjärnsbruk, manufakturverk och andra industriella inrättningar, där arbetet förutsätter s. k. ständig eld, till skillnad från andra yrken karaktäriseras däraf, att arbetsmaterialet underkastas förädlings- eller omvandlingsprocesser vid värmegrader, som uppgå till glödnings-, sintrings- eller smältningstemperaturer.

Därjämte gällde det att få afgjordt, huruvida, om i en fabriksbyggnad arbetet ansåges förutsätta s. k. ständig eld, minderåriga finge sysselsättas i andra närstående fabriksafdelningar enligt undantagsmedgifvandena i 8 § 1 mom.

I beslut af den 21 februari 1905 fastslog H. D., att ifrågavarande undantagsstadganden *icke skola tolkas restriktivt*, såsom yrkesinspektören (i likhet med justitiekanslären och häradsrätten) antagit.

Alltså, framhåller inspektören, ägar denna paragraf tillämpning på arbete vid torkinrättning äfvensom å arbete i annan afdelning inom samma fabriksområde. Och det kan antagas, att H. D. ansett begreppet ständig eld i detta hänseende vara af så omfattande betydelse, att detsamma numera är att betrakta som en teknisk term för all oafbruten fabriksdrift.

Två eller tre arbetslag vid dylika verk? Såväl kommerskollegium som medicinalstyrelsen hade uttalat sig för den tolkning af undantagsbestämmelserna i minderårighetslagens § 8, att *tre* arbetslag erfordrades som villkor för minderårigas sysselsättande i tre åttatimmarsskift om dygnet. Högsta domstolen har icke delat denna uppfattning, utan kunna, framhåller yrkesinspektören i Göteborg, enligt dess utslag *två* lag minderåriga sysselsättas i omväxlande 8 timmars arbete och 8 timmars ledighet vecka efter vecka.

Olika domslut i fråga om skadeståndsskyldighet. Yrkesinspektören i Linköping meddelar följande intressanta fall:

»Sådan anmälan, som omnämnes i 8 § i yrkesfarelagen, har af mig i ett fall måst göras. Anmälan gällde en cirkelsåg, som användes utan skyddsanordningar, oaktadt sådana blifvit af yrkesinspektören föreskrifna och ett olycksfall med dödlig utgång vid densamma inträffat, och vann ifrågavarande anmälan k. befallningshafvandes bifall, i det förbud utfärdades för sågens vidare användande, intill dess betryggande skydd blifvit uppsatta.

Allmänna åklagaren väckte med anledning af olycksfallet åtal mot fabrikens disponent och verkmästare, med yrkande om ansvar enligt 14 kap. 9 § i strafflagen, men blefvo båda af rådstufvurätten frikända från ansvar på grund af bristande bevisning angående de föreskrifna skyddsanordningarnas effektivitet. Den aflidne arbetarens änka begärde ett skadestånd af 1,500 kr. förutom det belopp, som enligt ersättningslagen skulle tillfalla henne, men äfven detta afslogs af rätten.

För en strängare dom råkade en sågverksägare ut, som af en genom olycksfall i arbete skadad arbetare instämdes till rådstufvurätten i Linköping. Arbetaren hade fått sin högra arm afsågad i en klinga och blef tilldömd dels ett kontant belopp för sveda och värk af 1,000 kr., dels ock en årlig lifränta af 400 kr. Sågen hade icke inspekterats af yrkesinspektören, hvarför icke heller några föreskrifter angående skyddsanordningar meddelats, men af rättegångshandlingarna framgick, att fullgiltiga bevis förelågo, att olycksfallet vore att tillskrifva saknandet af skyddsanordningar.»

Vidsträckt ansvar för skyddsanordningars verkställande. Yrkesinspektören i Malmö meddelar, att häradsrätten i ett mål dömde både disponenten och ingenjören vid en fabrik till böter för vållande till en arbetares död, då de underlåtit att anbringa skyddsanordningar,

som yrkesinspektör föreskrifvit. Domen har sin märklighet därför, att ingenjören börjat vid arbetsstället omkring 8 år efter det yrkesinspektörens meddelande om skyddsföreskrifter afgifvits. En fabriksingenjör eller verkmästare måste alltså, tillägger inspektören, vid tillträdande af sin befattning efterhöra, hvilka skriftliga föreskrifter om skyddsanordningar, som blifvit af yrkesinspektör meddelade.

För låga straff. Vissa yrkesinspektörer framhålla, att domstolarna i allmänhet utmäta straffen för öfverträdelser väl knappt. En yrkesidkare hade t. ex. låtit i registerboken och på anslag anteckna laga arbetstider, under det de minderåriga (3 st.) fingo arbeta olaglig tid. Han dömdes att böta 15 kr.

»Bötesbeloppet för styrelseledamot i yrkesidkares bolag har i allmänhet», skrifver en inspektör, »blifvit satt till minimibeloppet tio kronor för hvarje minderårig, oafsedt om den dagliga arbetstiden för den minderårige öfverskridits flera eller färre dagar under årets lopp.»

Yrkesinspektörerna få för sent del af domstolsutslag. Ett par inspektörer omförmäla, att de fått del af respektive domstols utslag för sent för att kunna öfverklaga detsamma. En af dem skrifver:

»Underrättelse om utgången af dessa mål har jag i en del fall erhållit först efter särskild anhållan därom och efter besvärstidens utgång, ehuru jag vid anmälan hos allmänne åklagaren begärt att få del af utslaget i vederbörlig tid.»

Allmänna bostadsräkningen i Stockholm år 1905.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 2 oktober 1905 uppdragit åt stadens statistiska kontor att hvart femte år från och med år 1905 utföra allmänna bostadsräkningar i hufvudstaden, har under innevarande år en dylik bostadsräkning, afseende den 31 december år 1905, ägt rum; och meddelas här nedan de viktigaste resultaten däraf, hvarvid för jämförelses skull några data från bostadsräkningarna åren 1894 och 1900 äro medtagna.

Hela antalet lägenheter i Stockholm uppgick vid slutet af år 1905 till 84,127. Då motsvarande siffror för åren 1894 och 1900 utgjorde resp. 65,287 och 71,703, har följaktligen lägenheternas antal ökats under sexårsperioden 1894—1900 med 6,416 eller 9·8 % och under femårsperioden 1900—1905 med ej mindre än 12,424 eller 17·3 %. Dessa siffror hänvisa på en kraftig utveckling af hufvudstadens byggnadsförhållanden, särskildt under de senaste åren.

Det förnämsta intresset knyter sig emellertid vid *bostadslägenheterna*. Antalet dylika lägenheter beräknades år 1905 till 68,032, motsvarande resp. 58,573 och 53,699 åren 1900 och 1894. Ökningen har alltså varit 4,874 (9·1 %) från 1894 till 1900 och 9,459 (16·1 %) från 1900 till 1905. Samtidigt har antalet bostadseldstäder (rum och kök) stigit med resp. 12·4 % och 14·4 %, d. v. s. eldstädernas antal har ökats relativt mer än lägenheternas under åren 1894—1900 och tvärtom under åren 1900—1905, hvilket förhållande tyder på en starkare tillväxt af småläggenheter under den senare perioden.

Att byggnadsverksamheten i hufvudstaden mer och mer börjat inrikta sig på skapandet af *småläggenheter* framgår äfven vid en blick på de olika kategorierna af nytillkomna bostadslägenheter under perioden 1900—1905. Hela antalet dylika lägenheter belöpte sig, såsom förut blifvit nämndt, till 9,459, och af dessa representera ej mindre än 8,151 eller omkring 86 % lägenheter till och med tre rum och kök. Främst på skalan kommer gruppen två rum och kök med 3,307 nytillkomna lägenheter, vidare ett rum och kök med 3,083, tre rum och kök med 1,083 o. s. v.

Den ökade byggnadsverksamheten har emellertid icke varit tillräcklig för att afhjälpa bristen särskildt på den viktigaste lägenhetsgruppen, ett rum och kök. Detta visar sig, om man mäter tillgången på lägenheter efter antalet *outhyrda* sådana. Af 20,017

lägenheter på ett rum och kök stodo nämligen vid slutet af år 1905 endast 171 eller 0·85 % lediga. Med afseende på bostadstillgången i dess helhet torde däremot förhållandena år 1905 få anses jämförelsevis goda. Antalet outhyrda lägenheter belöpte sig nämligen då till 2 % af samtliga, motsvarande 1·43 % år 1894 och 0·74 % år 1900, hvilket sistnämnda år som bekant präglades af en stark bostadsbrist.

Antalet bostadslägenheter uppgick, såsom redan förut blifvit påpekadt, vid slutet af år 1905 till 68,032. Af dessa tillhörde flertalet, nämligen 20,017 eller 29·4 % lägenhetsgruppen ett rum och kök. Närmast följde två rum och kök, utgörande 15,898 (22·8 %), ett rum utan kök 9,193 (13·5 %) samt tre rum och kök 7,534 (11·1 %). Lägenheterna från och med fyra rum och kök uppgingo till ett sammanlagdt antal af 12,883 eller 18·9 %. Bland dem märkas 221 lägenheter på 11 och flere rum och kök.

Af de olika stadsdelarna äger Södermalm, såsom naturligt är, de flesta smålägenheterna och därnäst öfre Norrmalm, under det att af 5,068 våningar från och med 6 rum och kök och uppåt 2,337 befinna sig på Östermalm.

Den allmänna *trångboddhet*, som vid 1900 års bostadsräkning konstaterades, framförallt beträffande smålägenheter, har, liksom bostadsbristen i allmänhet, genom de senare årens lifliga byggnadsverksamhet blifvit i afsevärd mån afhjälpt. Till belysning af denna fråga meddelas härnedan en jämförande tabell rörande antalet boende per eldstad (rum och kök) åren 1894, 1900 och 1905:

	Boende per 100 eldstäder:		
	1894.	1900.	1905.
Ett kök utan rum	301	306	270
Ett rum utan kök	273	290	246
Ett rum och kök	215	218	201
Två » » »	155	163	156
Tre » » »	113	119	112
Samtliga bostadslägenheter . . .	**138**	**140**	**132**

I hela Stockholm kommo således år 1894 på 100 eldstäder 138 personer, en siffra, som år 1900 gått upp till 140, men år 1905 sjunkit till 132. Betraktar man detaljsiffrorna för smålägenheterna, finner man samma sak ännu mera utpräglad.

Ännu är emellertid ställningen långt ifrån gynnsam med afseende på bostadsutrymmet i smålägenheterna.

Antager man i likhet med stadens statistiska kontor, att öfverbefolkning inträdt, när medelfolkmängden per eldstad uppgår till öfver 2 personer, finner man redan af nyss anförda tabell, att en

rätt utpräglad trångboddhet är rådande i lägenheter om ett kök utan rum, ett rum utan kök samt ett rum och kök. Än mer belysande är följande sammanställning:

Lägenhetsgrupp.	Antal öfverbefolkade smålägenheter.		Boende personer i de öfverbefolkade lägenheterna.	
	Absolut.	%.	Absolut.	%.
1 kök	210	48·7	836	71·9
1 rum	3,476	38·5	13,960	62.8
2 rum	200	17·4	1,255	39·1
1 rum och kök . . .	6,886	34·7	41,842	52·5
2 » » » . . .	3,112	20·0	25,434	34·9
3 » » » . . .	381	5·2	3,862	11.8
Samtliga öfverbefolk. smålägenheter . .	**14,265**	**26·8**	**87,189**	**41·2**

Öfver 14,000 smålägenheter eller något mer än 1/4 af samtliga dylika lägenheter voro alltså *öfverbefolkade* vid slutet af år 1905. I sådana lägenheter bodde 87,189 personer, utgörande omkring 2/5 af hela den hithörande befolkningen, som uppgick till 211,849 personer. Och dock ställa sig dessa siffror rätt gynnsamma i jämförelse med motsvarande tal för år 1900, i det att sistnämnda år ej mindre än 15,230 (af 46,141 begagnade smålägenheter) eller 1/3 af samtliga kunde betecknas som öfverbefolkade.

I fråga om de olika grupperna af smålägenheter intaga särskildt de minsta lägenheterna om 1 enkelkök och 1 enkelrum en synnerligen dålig ställning. Det visar sig nämligen, att 40 à 50 % af dessa lägenheter äro öfverbefolkade och att i sådana lägenheter äro inhysta 14,790 personer eller omkring 2/3 af hela den hithörande befolkningen, 23,396 personer. Men äfven beträffande den viktiga lägenhetsgruppen ett rum och kök måste bostadsutrymmet betecknas såsom mycket otillfredsställande, i det att ungefär 1/3 af dessa lägenheter, med en folkmängd af 41,842 eller öfver hälften af samtliga i dylika lägenheter boende, äro att räkna till de öfverbefolkade.

Se vi på de olika stadsdelarna, befinnes det, såsom äfven var att vänta, att Södermalm och Kungsholmen äro sämst lottade i fråga om bostadsutrymmet. På 100 eldstäder kommo nämligen i Katarina 174, på Kungsholmen 166 och i Maria 156 personer. Å andra sidan intaga Jakob, Östermalm och Klara en relativt god ställning med resp. 90, 101 och 104 personer per 100 eldstäder eller ungefär 1 person per rum. I Adolf Fredrik är motsvarande siffra 133, alltså mycket nära siffran för hela staden, som var 132. *Under* stadsmedeltalet står däremot, märkligt nog, Staden mellan broarna, där på 100 eldstäder kommo 126 personer.

I fråga om de olika rotarna ställa sig förhållandena sämst i Barnängsroten (sydöstra delen af Katarina) och Stadshagsroten (västra delen af Kungsholmen), i hvilka rotar medelsiffran når öfver 2 personer per rum. Tätt efter följa Tantoroten i södra delen af Maria och Danviksroten i nordöstra Katarina. Den motsatta sidan representeras särskildt af Östermalmsrotarna och Jakobsroten.

Allt som allt torde af det anförda nogsamt framgå, att bostadsutrymmet i hufvudstaden, trots den förbättring härutinnan, som otvifvelaktigt inträdt sedan år 1900, ännu måste anses såsom otillfredsställande, framförallt beträffande smålägenheterna.

Orsaken till, att trångboddheten, såsom nyss nämnts, under de senare åren i viss mån minskats, är emellertid långt ifrån att tillskrifva någon sänkning af *hyrorna*. Tvärtom visar det sig, att hyrorna sedan år 1900, då de ansågos hafva nått sin höjdpunkt, stigit med högst afsevärda belopp. Den här refererade bostadsundersökningen tillåter oss att från olika synpunkter belysa denna viktiga fråga.

Den årliga hyran utgjorde i medeltal per lägenhet:

	År. 1894.	År. 1900.	År. 1905.	Ökning. 1894—1905. %
För ett enkelrum	120	149	170	41·7
» ett rum och kök . .	181	236	272	50·3
» två » » » . .	295	394	450	52·5
» tre » » » . .	443	593	657	48·3
» fyra » » » . .	585	789	869	48·5
» fem » » » . .	759	1,023	1,154	52·0
» sex » » » . .	1,006	1,317	1,492	48·3

Under perioden 1894—1900 stego hyrorna omkring 30 %, och man trodde sig då hafva nått kulmen, men nu befinnes det, att för hela 11-årsperioden 1894—1905 en oafbruten hyresökning ägt rum af omkring 50 % för de viktigaste lägenhetskategorierna, en ökning, som i betraktande af den korta tidrymden kan betecknas som enorm.

Medelhyran per eldstad och per person belöpte sig år 1905 till följande belopp:

	Per eldstad. Kr.	Per person. Kr.
För ett enkelrum	170	66
» ett rum och kök	136	67
» två » » »	150	95
» tre » » »	164	145
» fyra » » »	174	190
» fem » » »	192	245
» sex » » »	213	279
Hela staden	**172·29**	**127·51**

En blick på tabellen visar, att hyran såväl per eldstad som per person högst väsentligt stiger med våningens storlek. Ett undantag härifrån bildar lägenhetsgruppen ett enkelrum med den relativt höga hyressumman per eldstad af 170 kr. Medelhyran per person ställer sig visserligen där billigast, men det betyder endast, att man måste sammanträngа sig desto mera för att komma ut med den dyra hyran.

Jämföras de olika stadsdelarne beträffande medelhyran per eldstad d. v. s. dyrheten intaga naturligen Jakob och Östermalm främsta rummet med en medelhyra af resp. 213 och 204 kr. Därefter följa i ordning Klara, Adolf Fredrik, Johannes, Kungsholmen, Staden mellan broarna och sist Södermalm, där Katarina utvisar den lägsta siffran, 134 kr.

Sedan år 1900 har den procentiska ökningen af hyressumman per eldstad och per person utgjort:

	Per eldstad. %	Per person. %
För ett enkelrum	+ 14·1	+ 34·7
» ett rum och kök	+ 15·3	+ 24·1
» två » » »	+ 14·5	+ 20·3
» tre » » »	+ 10·8	+ 16·9
» fyra » » »	+ 10·1	+ 19·5
» fem » » »	+ 12·7	+ 19·5
» sex » » »	+ 13·3	+ 16·2
Hela staden	+ **11·9**	+ **18·7**

Häraf finner man, att hyresstegringen under perioden 1900—1905, i motsats till förhållandet under åren 1894—1900, varit större per person (18·7 %) än per eldstad (11·9 %), och lämnar detta ett nytt bevis på, hvad som redan förut konstaterats, nämligen att befolkningen börjat bo rymligare.

Vid 1905 års bostadsräkning har äfven beträffande två stadsdelar, Östermalm och Kungsholmen, skillnad gjorts på lägenheter, belägna i *gatuhus* eller *gårdshus* för att få fram den olikhet i hyressumman, som häraf kunde betingas. Det har då visat sig, såsom ju äfven var att vänta, att gårdslägenheternas hyror i regel äro lägre än gatulägenheternas. Ett undantag härifrån bildar dock egendomligt nog lägenhetsgruppen ett rum och kök, i det att för dylika lägenheter hyran synes vara högre för gårdslägenheter än för gatulägenheter. Någon förklaring härtill är ej omedelbart funnen, men anses möjligen kunna sökas däri, att de åt gården belägna lägenheterna om ett rum och kök äro från början inredda med hänsyn härtill, med lämpligt afpassad rumsstorlek, anordning m. m., under det att dylika lägenheter i gatuhus ofta tillkommit genom afdelning från större lägenheter.

Föreläsningskurser för arbetare år 1907.

Genom beslut den 31 dec. 1906 har Kungl. Maj:t åt nedannämnda lokala anstalter och föreningar, som anordna föreläsningar för arbetsklassen, tilldelat följande understödsbelopp, nämligen:

	Kr.
i Stockholms stad:	
Stockholms arbetareinstitut	2,400
Stockholms arbetareförening	2,000
Stockholms borgareskola	2,000
Södermalms arbetareinstitut	1,000
i Stockholms län:	
Södertälje arbetareinstitut	700
Norrtälje föreläsningsanstalt	425
Östhammars föreläsningsförening	250
Sundbybergs föreläsningsförening	500
Botkyrka föreläsningsförening	350
Harg-Forsmark-Valö föreläsningskrets	350
Solna föreläsningsförening	350
Sorunda föreläsningsförening	300
Brännkyrka föreläsningsförening	300
Saltsjöbaden-Neglinge folkbildningsförening	300
Turinge föreläsningsförening	250
Haninge-Dalarö föreläsningsförening	200
Tyresö föreläsningsförening	200
Vätö föreläsningsförening	150
i Uppsala län:	
Uppsala arbetareinstitut	1,200
Enköpings arbetareföreläsningsförening	400
Tiunda folkbildningsförening	500
Österby bruks föreläsningsanstalt	300
Skutskärs föreläsningsanstalt	300
Örbyhus och Vendels föreläsningsanstalt	250
Löfsta bruks föreläsningsanstalt	200
Dannemora grufvors föreläsningsanstalt	200
Söderfors bruks föreläsningsanstalt	200
Örsundsbro föreläsningsförening	200
Tobo föreläsningsanstalt	200
Dannemora sockens föreläsningsförening	175
i Södermanlands län:	
Eskilstuna arbetareinstitut	1,200
Nyköpings föreläsningsanstalt	650
Strängnäs arbetareföreläsningsanstalt	350
Torshälla och Nyby bruks föreläsningsförening	250
Föreningen »För fosterland och hembygd» i Mariefred	375
Katrineholms föreläsningsförening	600
Oxelösunds föreläsningsförening	500
Västra Vingåkers föreläsningsförening	400
Sköldinge föreläsningsförening	350
Flens föreläsningsförening	250
Husby-Rekarne föreläsningsförening	250
Floda föreläsningsförening	250
Kila föreläsningsförening	200
Näfvekvarns föreläsningsförening	200
Julita föreläsningsförening	200
Åkers folkbildningsförening	200
Lerbo föreläsningsförening	200
Malmköpings föreläsningsanstalt	175
i Östergötlands län:	
Norrköpings arbetareinstitut	2,000
Norrköpings godtemplares föreläsningsanstalt	300
Linköpings föreläsningsanstalt	600

	Kr.
Motala föreläsningsanstalt	500
Söderköpings föreläsningsanstalt	350
Vadstena föreläsningsförening	300
Skeninge och Allhelgona föreläsningsförening	200
Hammarkinds föreläsningsförening	800
Mjölby arbetareförenings föreläsningsanstalt	500
Boxholms föreläsningsförening	450
Östra Eneby föreläsningsförening	400
Kisa föreläsningsanstalt	400
Finspongs föreläsningsförening	400
Vreta Klosters och Ljungs föreläsningsförening	350
Malmslätts föreläsningsanstalt	300
Åtvids föreläsningsförening	300
Häradshammars föreläsningsförening	300
Hällestads föreläsningsförening	250
Kvillinge föreläsningsförening	250
Södra Åska ungdomsförenings föreläsningsförening	250
Östergötlands ungdomsförbunds föreläsningsförening	200
Östra Husby föreläsningsförening	200
Klockrike föreläsningsförening	200
Reimyre godtemplares föreläsningsanstalt	200
Kristbergs sockens föreläsningsförening	200
Bjälbo föreläsningsförening	150
Fifvelstads föreläsningsförening	150
Rök och Heda föreläsningsförening	125
i Jönköpings län:	
Jönköpings arbetareinstitut	600
Eksjö föreläsningsförening	450
Grenna stads- och landsförsamlingars föreläsningsförening	350
Tranås-Säby föreläsningsförening	600
Huskvarna arbetareinstitut	600
Norra Hammars föreläsningsförening	500
Värnamo föreläsningsförening	450
Hvetlanda föreläsningsförening	450
Nässjö föreläsningsförening	450
Gislaveds föreläsningsförening	450
Annebergs föreläsningsanstalt	450
Marianelunds föreläsningsförening	350
Säfsjö föreläsningsförening	300
Forserums föreläsningsförening	300
Vaggeryds föreläsningsförening	300
Skillingaryds föreläsningsförening	300
Frinnaryds föreläsningsförening	250
Rogberga föreläsningsförening	200
i Kronobergs län:	
Växjö föreläsningsanstalt	500
Lessebo föreläsningsförening	500
Alfvesta föreläsningsförening	500
Elmhults föreläsningsförening	350
Markaryds föreläsningsförening	250
Ljungby föreläsningsförening	250
Strömsnäs bruks föreläsningsförening	250
Vislanda föreläsningsanstalt	225
Kosta föreläsningsförening	200
i Kalmar län:	
Västerviks föreläsningsförening	850
Kalmar föreläsningsinstitut	800
Oskarshamns föreläsningsförening	700
Vimmerby föreläsningsförening	500
Borgholms föreläsningsanstalt	200
Tjusts föreläsningsförening	625
Odensvi föreläsningsförening	500
Öfverums föreläsningsförening	400
Nybro och Madesjö föreläsningsförening	400
Lofta föreläsningsförening	400
Västra Eds föreläsningsförening	400
Södra Vi föreläsningsförening	350
Mönsterås föreläsningsförening	300
Ankarsrums föreläsningsförening	300
Emmaboda föreläsningsförening	300
Dörby föreläsningsförening	300
Runstens härads föreläsningsförening	250
Hultsfreds föreläsningsförening	225
Aspelands föreläsningsförening	225
Tuna föreläsningsförening	200
Föreläsningsföreningen Johan Skytte i Ålem	200
Högsby föreläsningsförening	200
Hagby föreläsningsförening	200
Ryssby föreläsningsförening	200
i Gottlands län:	
Visby föreläsningsförening	500
Burskretsens föreläsningsförening	250
i Blekinge län:	
Karlskrona föreläsningsförening	800
Karlshamns föreläsningsförening	600
Ronneby föreläsningsförening	450

	Kr.
Sölvesborgs stads- och landsförsamgars föreläsningsförening	400
Kallinge föreläsningsförening	300
Mjällby föreläsningsförening	250
Kyrkhults föreläsningsförening	250
Lyckeby föreläsningsanstalt	225
Olofströms föreläsningsförening	200
Nättraby föreläsningsförening	200
Johannishus föreläsningsanstalt	200
Sturkö föreläsningsförening	200
Bräkne-Hoby föreläsningsförening	200
Hällaryds föreläsningsförening	125
i Kristianstads län:	
Kristliga föreningen af unge män i Kristianstad	500
Ängelholms föreläsningsförening	400
Simrishamns föreläsningsförening	300
Hässleholms föreläsningsförening	550
Klippans föreläsningsförening	500
Riseberga föreläsningsförening	400
Vinslöfs föreläsningsförening	300
Knislinge m. fl. socknars föreläsningsförening	300
Båstads föreläsningsförening	300
Åhus föreläsningsförening	300
Färlöfs föreläsningsförening	300
Efveröds föreläsningsanstalt	300
Oppmannaortens föreläsningsförening	275
Åstorps föreläsningsförening	250
Önnestads föreläsningsförening	250
Södra Mellby m. fl. socknars föreläsningsförening	225
Vä-Skepparslöfs föreläsningsförening	225
Degebergaortens föreläsningsförening	225
Smedstorps föreläsningsförening	225
Tollarps med omnejd föreläsningsförening	225
Vallby arbetareföreläsningsförening	200
Centrala Villands föreläsningsförening	200
Järrestads biblioteks- och föreläsningsförening	200
Skillinge föreläsningsförening	200
Tomelilla föreläsningsförening	200
Hästveda föreläsningsförening	200
Glimåkra föreläsningsförening	200
Gustaf Adolfs och Rinkaby föreläsningsanstalt	200
Tyringe föreläsningsförening	200
Östra Sönnarslöfs föreläsningsförening	200
Bjärnums föreläsningsförening	200
Perstorps föreläsningsförening	200
Gladsax och Östra Tommarps föreläsningsförening	200
i Malmöhus län:	
Malmö föreläsningsförening	2,400
Landskrona föreläsningsförening	1,000
Hälsingborgs föreläsningsförening	800
Ystads föreläsningsförening	600
Lunds arbetareinstitut	500
Trelleborgs föreläsningsanstalt	400
Billesholm-Bjufs föreläsningsförening	600
Höganäs föreläsningsförening	500
Hörby föreläsningsförening	500
Eslöfs föreläsningsförening	500
Limhamns föreläsningsförening	500
Arlöfs föreläsningsförening	400
Lackalänga föreläsningsförening	400
Kjäflinge föreläsningsförening	400
Härslöfs föreläsningsförening	400
Svedala föreläsningsförening	400
Sofielunds föreläsningsförening	400
Örtofta föreläsningsförening	400
Hörs föreläsningsförening	350
Jordberga föreläsningsförening	350
Svalöfs föreläsningsförening	300
Dalby föreläsningsanstalt	300
Reslöfs föreläsningsförening	300
Föreläsningsföreningen Union, Hasslarp	300
Röstånga föreläsningsförening	300
Lomma föreläsningsförening	300
Barsebäck-Hofterups föreläsningsförening	275
Sjöbo föreläsningsförening	275
Ekeby föreläsningsförening	250
Stehags föreläsningsförening	250
Saxtorps föreläsningsförening	250
Välinge föreläsningsförening	250
Västra Karleby föreläsningsförening	250
Bara och Mölleberga föreläsningsförening	250
Raus föreläsningsförening	250
Brunnby föreläsningsförening	250
Hvellinge föreläsningsförening	250
Sireköpinge, Ottarps och Asmundstorps föreläsningsförening	225

	Kr.
Anderslöf-Grönby föreläsningsförening	225
Billeberga föreläsningsförening	200
Billinge föreläsningsförening	200
Hököpinge föreläsningsförening	200
Skifarps föreläsningsförening	200
Kågeröds föreläsningsförening	190
Löberöds föreläsningsförening	160

i Hallands län:

Halmstads föreläsningsförening	1,100
Falkenbergs föreläsningsförening	525
Varbergs föreläsningsförening	500
Laholms föreläsningsförening	400
Kungsbacka föreläsningsinstitut	250
Himle föreläsningsförening	1,200
Ätradalens föreläsningsförening	1,200
Slöinge och närgränsande socknars föreläsningsförening	400
Harplinge föreläsningsförening	400
Oskarströms föreläsningsförening	400
Renneslöfs och Ysby föreläsningsförening	400
Voxtorps föreläsningsförening	325
Getinge föreläsningsförening	300
Östra Karups, Skummeslöfs och Hasslöfs föreläsningsförening	275
Rydö föreläsningsförening	250
Veinge föreläsningsförening	250
Tjärby föreläsningsförening	225
Eldsberga föreläsningsförening	200
Lindome föreläsningsförening	175
Årstads föreläsningsförening	150

i Göteborgs och Bohus län:

Göteborgs arbetareinstitut	2,400
Kungälfs föreläsningsförening	400
Uddevalla samhällsförbund	400
Lysekils föreläsningsförening	350
Göteborgs fögderis föreläsningsförening	1,500
Gårda föreläsningsförening	750
Krokslätts föreläsningsförening	750
Lundby arbetarinstitut	750
Jonsereds föreläsningsförening	400
Inlands Torpe härads föreläsningsförening	400
Tjörns godtemplares föreläsningsanstalt	400
Grebbestads godtemplares föreläsningsanstalt	300
Lundens föreläsningsförening	225

i Älfsborgs län:

Borås arbetareinstitut	900
Vänersborgs arbetareinstitut	650
Alingsås föreläsningsförening	500
Ulricehamns föreläsningsförening	350
Trollhättans föreläsningsinstitut	600
Surte föreläsningsanstalt	600
Rånnums föreläsningsinstitut	600
Mjöbäcks pastorats föreläsningsförening	400
Bollebygds härads föreläsningsförening	350
Melleruds föreläsningsförening	350
Lilla Edets föreläsningsförening	300
Färgelanda och Ödeborgs föreläsningsförening	300
Herrljunga föreläsningsförening	275
Rölanda föreläsningsförening	250
Upphärads föreläsningsförening	200

i Skaraborgs län:

Sköfde föreläsningsanstalt	600
Skara godtemplares föreläsningsanstalt	500
Mariestads föreläsningsanstalt	400
Lidköpings föreläsningsförening	400
Falköpings föreläsningsförening	400
Hjo föreläsningsförening	350
Styrelsen för Vulcans skol- och bibliotekshus i Tidaholm	400
Facklans föreläsningsanstalt i Vara	400
Södra Laske härads föreläsningsförening	350
Stora Hofstraktens föreläsningsförening	300
Sten Stures föreläsningsanstalt i Nossebro	300
Gnistans föreläsningsförening i Gräs-torp	
Hällekis föreläsningsförening	250
Viste härads föreläsningsförening	250
Larfstraktens föreläsningsförening	250
Karlsborgs föreläsningsförening	250
Stenstorps föreläsningsförening	200
Föreningen Soluppgångens föreläsningsanstalt i Töreboda	200
Axvalls föreläsningsförening	150

	Kr.
i Värmlands län:	
Karlstads föreläsningsanstalt	500
Kristinehamns föreläsningsanstalt	500
Arvika föreläsningsanstalt	500
Filipstads bergslags föreläsningsanstalt	500
Kroppa och Lungsunds föreläsningsanstalt	400
Hagfors föreläsningsförening	400
Säffle föreläsningsförening	300
Eds föreläsningsförening	300
Nyeds föreläsningsanstalt	250
Grums föreläsningsförening	250
Kils föreläsningsförening	250
Nors föreläsningsförening	250
Eda föreläsningsförening	250
Ekshärads föreläsningsförening	250
Östra Fågelviks föreläsningsförening	200
Ransäters föreläsningsförening	200
Väse föreläsningsförening	200
i Örebro län:	
Örebro föreläsningsförening	900
Linde stads- och bergsförsamlingars föreläsningsförening	900
Nora godtemplares föreläsningsanstalt	350
Askersunds föreläsningsförening	300
Ljusnarsbergs föreläsningsförening	700
Bofors godtemplares föreläsningsförening	400
Degerfors föreläsningsförening	400
Laxå föreläsningsförening	350
Björkborns föreläsningsförening	300
Fellingsbro föreläsningsförening	300
Tysslinge m. fl. socknars föreläsningsförening	300
Vikers föreläsningsförening	300
Hjulsjö föreläsningsförening	300
Kumla m. fl. socknars föreläsningsförening	250
Hallsbergs föreläsningsförening	250
Askers föreläsningsanstalt	200
Glanshammars m. fl. socknars föreläsningsförening	200
i Västmanlands län:	
Västerås arbetareinstitut	1,200
Sala föreläsningsförening	600
Köpings föreläsningsförening	400
Arboga föreläsningsförening	400
Norbergs arbetareinstitut	850
Kolbäcks, Svedvi och Bergs föreläsningsförening	700
Västanfors föreläsningsförening	500
Siende härads jämte närgränsande socknars föreläsningsförening	450
Kumla föreläsningsförening	400
Väster Löfsta föreläsningsförening	400
Björskogs, Himmeta och Arboga socknars föreläsningsförening	400
Väster Våla föreläsningsförening	400
Skultuna föreläsningsförening	350
Kungsörs föreläsningsförening	325
Ramnäs-Sura föreläsningsförening	300
Malma föreläsningsförening	300
Kila och Fläckebo föreläsningsförening	200
i Kopparbergs län:	
Falu föreläsningsförening	800
Falu arbetareinstitut	400
Hedemora föreläsningsförening	500
Säters föreläsningsförening	400
Avesta-Grytnäs föreläsningsförening	700
Grangärde föreläsningsanstalt	600
Malungs föreläsningsförening	600
Husby föreläsningsförening	600
Envikens föreläsningsförening	600
Mora föreläsningsförening	600
Lima föreläsningsförening	500
Föreningen Ludvika bokstuga	450
Garpenbergs föreläsningsförening	400
Säfsnäs föreläsningsförening	400
Leksands föreläsningsförening	400
Svärdsjö föreläsningsförening	400
Transtrands föreläsningsförening	350
Orsa centralkommittés föreläsningsförening	350
Vika-Hosjö föreläsningsförening	325
Borlänge föreläsningsförening	300
Folkärna föreläsningsförening	300
Föreläsningsföreningen Enighet och Vänskap i Grängesberg	300
Gustafs föreläsningsförening	300
Domnarfvets föreläsningsförening	275
Norrbärkes föreläsningsförening	275
Stora Tuna föreläsningsförening	250
Våmhus studiecirkel	250
Grycksbo föreläsningsförening	200
Vikmanshytte-Turbo föreläsningsförening	200
Silfbergs föreläsningsförening	200

	Kr.
Studietemplet n:r 1 Nya krafter i Rättvik	200
Sollerö föreläsningsförening	200
Krylbo föreläsningsförening	200
Älfdalens föreläsningsanstalt	200
Stora Skedvi föreläsningsanstalt	200
i Gäfleborgs län:	
Gäfle arbetareinstitut	1,600
Söderhamns arbetareinstitut	1,000
Hudiksvalls arbetareinstitut	900
Norra Hälsinglands föreläsningsanstalt	1,300
Ofvansjö—Torsåker—Högbo föreläsningsförening	600
Bomhus föreläsningsförening	600
Bollnäs föreläsningsförening	400
Sandvikens föreläsningsförening	400
Valbo föreläsningsförening	400
Ljusdals föreläsningsförening	400
Hamrånge föreläsningsförening	400
Hanebo föreläsningsförening	350
Ockelbo föreläsningsförening	350
Ljusne-Ala föreläsningsförening	300
Forsbacka föreläsningsanstalt	300
Hälsingtuna föreläsningsanstalt	225
i Västernorrlands län:	
Sundsvalls föreläsningsförening	800
Kristliga föreningen af unge män i Härnösand	600
Alnösundets föreläsningsförening	900
Gudmundrå föreläsningsförening	900
Hammar-Nylands undervisningsförening	600
Sollefteå föreläsningsförening	500
Torsåkers och Styrnäs föreläsningsförening	500
Alby föreläsningsförening	500
Bollsta-Väja föreläsningsförening	450
Ånge föreläsningsförening	400
Bjärtrå-Nora föreläsningsförening	400
Torps föreläsningsförening	300
i Jämtlands län:	
Östersunds arbetareinstitut	1,100
Jämtlands ungdomsförbunds föreläsningsförening	600
Krokoms föreläsningsförening	350
Mörsils föreläsningsförening	225
Ungdomsföreningen Idunas föreläsningsanstalt i Undersåkers socken	200
Näskotts föreläsningsförening	150
Ströms hembygdsförenings föreläsningsafdelning	150
i Västerbottens län:	
Läseföreningen Minerva i Umeå	500
Föreläsningsföreningen Iduna i Sandvik	450
Ytterstforsverkens föreläsningsförening	300
Åsele folkbildningsförening	200
i Norrbottens län:	
Tekniska skolans i Luleå föreläsningsanstalt	700
Piteå föreläsningsförening	700
Bodens föreläsningsanstalt	1,000
Malmbergets föreläsningsförening	600
Jockmocks föreläsningsförening	600
Gällivare föreläsningsförening	600
Koskullskulles arbetares föreläsningsförening	600
Svartöns föreläsningsförening	600
Nederkalix föreläsningsförening	575
Kiruna föreläsningsförening	500
Arvidsjaurs föreläsningsförening	325
Munksunds och Skuthamns föreläsningsförening	250

Vidare har Kungl. Maj:t, för förmedlande af föreläsningar och tillhandahållande af passande åskådningsmateriell åt lokala anstalter för sådana föreläsningar, beviljat understöd åt nedannämnda centrala anstalter med följande belopp:

till folkbildningsförbundet i Stockholm . . . . . kr. 1,000
» centralbyrån i Lund för populära vetenskapliga föreläsningar . » 1,000
» Sveriges storloges af godtemplarorden studiekommitté . . . . . » 600
» sydöstra Sveriges folkbildningsförbund i Norrköping . . . . . » 500.

I föregående häften af dessa »Meddelanden»[1] hafva lämnats öfversikter öfver denna föreläsningsverksamhets utveckling samt redogörelser för de hithörande anstalter och föreningar, som erhållit understöd af statsmedel för åren 1904—1906. Dessa redogörelser meddela äfven närmare upplysningar rörande föreläsningsanstalternas ekonomiska förhållanden, och torde de därvid konstaterade proportionerna mellan olika slag af inkomster för anstalter å landsbygden och i städerna i hufvudsak vara tillämpliga äfven för år 1907.

I tab. å sid. 80 har därför endast medtagits uppgifter, dels för landsbygden och dels för städerna inom olika län, om *antalet föreläsningsanstalter* samt beloppet af de dem tilldelade *statsbidragen för år 1907.*

Hela antalet statsunderstödda föreläsningsanstalter för arbetare utgjorde:

	År 1907.	År 1906.	År 1905.	År 1904.
I städer (och köpingar)	110	104	102	80
På landsbygden	315	283	232	167
Tillsammans	**425**	**387**	**334**	**247**

Antalet anstalter, som från år 1904 till år 1905 ökats med 87 eller 35 % och från år 1905 till år 1906 med 53 eller 16 %, hade till år 1907 tillväxt med 38 eller 9 %; för samtliga åren var ökningen störst å landsbygden.

Bland de olika landsdelarna står fortfarande Skåne främst med 45 anstalter i Malmöhus län (9 i städer och 36 å landsbygden) samt 33 i Kristianstads län (6 i städer och 27 å landsbygden). Vidare märkas Kopparbergs, Östergötlands och Kalmar län med resp. 35, 28 och 24 föreläsningsföreningar.

Totalbeloppen af de beviljade statsbidragen utgjorde för åren

	1907. Kr.	1906. Kr.	1905. Kr.	1904. Kr.
I städer (och köpingar) .	69,550	62,850	56,825	48,975
Å landsbygden	107,350	89,150	68,175	52,672
I hela riket	**176,900**	**152,000**	**125,000**	**101,647**

Dessa siffror utvisa, hurusom landsbygdens andel i statsbidraget för hvarje år ökats i förhållande till städernas. Bland de olika landsdelarna står naturligtvis äfven här Malmöhus län främst med 18,000 kr. i statsbidrag; närmast därefter märkas Kopparbergs län med 13,225 kr., Östergötlands län med 10,625 kr., Gäfleborgs län med 9,525 äfvensom Kalmar samt Göteborgs och Bohus län med hvardera 9,025 kr. i statsbidrag.

[1] »Meddel.» 1904, s. 1 ff.; 1905, s. 1 ff.; 1906, s. 13 ff.

Föreläsningsföreningar, som erhållit statsbidrag för år 1907.

Landsdelar.	Föreläsningsföreningarnas antal.	statsbidrag.
		Kr.
Stockholms stad . . .	*4*	*7,400*
Stockholms län	*14*	*4,625*
städer	4	1,875
landsbygd	10	2,750
Uppsala län	*12*	*4,125*
städer	2	1,600
landsbygd	10	2,525
Södermanlands län . .	*18*	*6,600*
städer	6	3,000
landsbygd	12	3,600
Östergötlands län . . .	*28*	*10,625*
städer	7	4,250
landsbygd	21	6,375
Jönköpings län	*18*	*7,350*
städer	6	3,050
landsbygd	12	4,300
Kronobergs län	*9*	*3,025*
städer	3	1,100
landsbygd	6	1,925
Kalmar län	*24*	*9,025*
städer	7	3,750
landsbygd	17	5,275
Gottlands län	*2*	*750*
städer	1	500
landsbygd	1	250
Blekinge län	*14*	*4,400*
städer	4	2,250
landsbygd	10	2,150
Kristianstads län . .	*33*	*8,950*
städer	6	2,350
landsbygd	27	6,600
Malmöhus län	*45*	*18,000*
städer	9	7,200
landsbygd	36	10,800
Hallands län	*20*	*8,925*
städer	5	2,775
landsbygd	15	6,150
Göteborgs o. Bohus län	*13*	*9,025*
städer	4	3,550
landsbygd	9	5,475
Älfsborgs län	*15*	*6,625*
städer	4	2,400
landsbygd	11	4,225
Skaraborgs län	*19*	*6,200*
städer	8	3,250
landsbygd	11	2,950

Landsdelar.	Föreläsningsföreningarnas antal.	statsbidrag.
		Kr.
Värmlands län	*17*	*5,500*
städer	5	2,300
landsbygd	12	3,200
Örebro län	*17*	*6,700*
städer	4	2,450
landsbygd	13	4,250
Västmanlands län . .	*17*	*8,175*
städer	4	2,600
landsbygd	13	5,575
Kopparbergs län . . .	*35*	*13,225*
städer	6	3,100
landsbygd	29	10,125
Gäfleborgs län	*16*	*9,525*
städer	4	3,900
landsbygd	12	5,625
Västernorrlands län .	*12*	*6,850*
städer	3	1,900
landsbygd	9	4,950
Jämtlands län	*7*	*2,775*
städer	1	1,100
landsbygd	6	1,675
Västerbottens län . . .	*4*	*1,450*
städer	1	500
landsbygd	3	950
Norrbottens län . . .	*12*	*7,050*
städer	2	1,400
landsbygd	10	5,650
Hela riket år 1907	**425**	**176,900**
Däraf städer o. köpingar	110	69,550
» landsbygden . . .	315	107,350
Hela riket år 1906	*387*	*152,000*
Däraf städer o. köpingar	104	62,850
» landsbygden . . .	283	89,150
Hela riket år 1905	*334*	*125,000*
Däraf städer o. köpingar	102	56,825
» landsbygden . . .	232	68,175
Hela riket år 1904	*247*	*101,647*
Däraf städer o. köpingar	80	48,975
» landsbygden . . .	167	52,672

Ansökningar om understöd från det för år 1907 anvisade anslaget å 180,000 kr. inkommo från 444 lokala anstalter eller föreningar, bland hvilka 78 förut icke åtnjutit sådant understöd. De begärda understödsbeloppen uppgingo till sammanlagdt 218,475 kr. 55 öre, hvadan många af de gjorda framställningarna icke kunde i sin helhet eller ens till någon del beviljas. Då det härigenom visat sig, att intresset för anordnande af dylika föreläsningskurser fortfarande så ökats, att det därför afsedda anslaget ej varit för det afsedda ändamålet tillräckligt och då ingen anledning finnes till det antagandet, att detta intresse skulle under den närmaste framtiden minskas, har Kungl. Maj:t hos innevarande års Riksdag hemställt om ytterligare förhöjning i anslaget, så att för år 1908 skulle kunna disponeras ett belopp af 200,000 kr. Häraf skulle dock högst 4,000 kr. kunna användas till understöd åt sådana centrala anstalter, som förmedla föreläsningar af ifrågavarande slag och hvilka åt lokala anstalter för sådana föreläsningar tillhandahålla passande åskådningsmaterial.

Registrering af sjukkassor i Sverige år 1906.

Fjärde kvartalet.

(Enligt i Post- och Inrikes Tidningar införda kungörelser.)

Registreringsort.[1]	Kassans namn.[2]	Datum för registrering (upphörd registr.).
	1. Tillkomna kassor.	
Stockholms stad . .	Södra spårvägspersonalens shför.	nov. 23
» » . .	Sk. Nordstjärnan.	» »
» » . .	Sällskapet Vänskapsbrödernas sbf.	dec. 31
Södermanlands län.		
Landsbygden . . .	Snickerifabriken Varias arbetares sbhför.	» »
Kalmar län.		
Landsbygden . . .	Högby sbför.	» »

[1] Registreringsmyndighet är å landsbygden Konungens befallningshafvande och städerna magistraten (i Stockholm öfverståthållareämbetet).

[2] Använda förkortningar: sbf. = sjuk- och begrafningsfond, sbför. = sjuk- och begrafningsförening, sbhför. = sjuk- och begrafningshjälpsförening, sbk. = sjuk- och begrafningskassa, shför. = sjukhjälpsförening, shk. = sjukhjälpskassa, sk. = sjukkassa.

Registreringsort.	Kassans namn.	Datum för registrering (upphörd registr.).
Kristianstads län.		
Landsbygden . . .	Hässleholms mekaniska verkstads sbk.	nov. 10
» . . .	Stenhuggeriarbetarnes sk. i Glimåkra.	» »
» . . .	Önnestads blåbandsförenings sbk.	» »
» . . .	Gualöfs sbk.	dec. 17
Malmöhus län.		
Hälsingborg . . .	Hälsingborgs sbf. Trygg.	» 28
Landsbygden . . .	Furulunds hundramannaförening n:r 2.	» 31
Göteb:s o. Bohus län.		
Göteborg	Korkarbetarnes sbk.	okt. 25
»	Sbk. Facklan.	» »
»	Sk. Västra postdistriktets understödskassa.	nov. 21
Landsbygden . . .	Lurs sbk.	dec. 22
Älfsborgs län.		
Borås	Aktb. Borås klädningstygsfabriks arbetares sbk.	» 31
»	Fria sbk.	» »
Landsbygden . . .	Kinna hundramannaförenings sk.	okt. 20
Örebro län.		
Landsbygden . . .	Brefvens bruks sk.	dec. 12
Västmanlands län.		
Landsbygden. . . .	Baggå bruks arbetares sbk.	dec. 7
» . . .	Hallstahammars bultfabriks arbetares hundramannaförening.	» 31
Gäfleborgs län.		
Landsbygden. . . .	Sbk. vid Jädraås.	nov. 10
»	Hofors shk. n:r 1.	dec. 20
Västernorrlands län.		
Sundsvall	Medelpads minuthandlareförenings sk.	nov. 21

2. Afgångna kassor.

Södermanlands län.		
Landsbygden. . . .	Lista shför.	okt. 22

Uppgifter om personalens löneförhållanden m. m. vid vissa enskilda järnvägar i Sverige.

På våren 1906 gjordes af personalen vid vissa enskilda järnvägar i Skåne framställningar om förbättrade aflöningsförhållanden. Efter hand utbredde sig denna lönerörelse till äfven andra järnvägar i södra Sverige, så att innan årets slut vid flertalet af dem underhandlingar hade förekommit mellan förvaltningarne och deras resp. personaler. Dessa sistnämnda voro till största delen anslutna till Svenska järnvägsmannaförbundet eller andra speciella organisationer för järnvägspersonal, och förvaltningarne å sin sida funno snart nödvändigt att för ernående af likformighet i löner o. d. sammansluta sig till Svenska järnvägarnes arbetsgifvareförening, hvilken, ursprungligen uppkommen i södra Sverige, hastigt vann anslutning äfven annorstädes och vid årets slut omfattade de flesta och viktigaste enskilda järnvägarne i riket.

Då emellertid redan vid de först påbörjade underhandlingarna svårigheter yppades att ernå enighet, meddelade statsrådet och chefen för civildepartementet åt särskild person uppdrag att erbjuda sin medling och eventuellt tjänstgöra såsom skiljedomare. Härigenom lyckades man efter hand vid de olika banorna på fredlig väg [1]) komma till öfverenskommelser, som sammanfattades i kollektiva aftal.

Ur dessa aftal äfvensom ur annat material, som af arbetsgifvareföreningen ställts till förfogande, hafva hämtats de uppgifter, som återfinnas i tabellerna å efterföljande sidor. Med afseende å dessa uppgifter må här endast erinras, att i de fall då aflöningsbelopp icke angifvits för vissa slag af befattningar, däraf icke får dragas den slutsatsen, att sådana befattningar ej där förekomma. Åtskilliga af de ifrågavarande banorna äro nämligen med hvarandra i trafikhänseende eller på annat sätt så kombinerade, att vissa befattningar äro gemensamma och upptagits endast under hufvudbanan.

Beträffande några järnvägar, där aftal ingåtts, men erforderliga uppgifter nu icke stått till förfogande, skall redogörelse framdeles lämnas i samband med en följande framställning af de efter hand framgående resultaten utaf påbörjade förhandlingar vid vissa mellansvenska järnvägar.

[1]) Vid en järnväg inträffade dock strejk under 5 dagar, hvilken just gaf anledning till förordnandet af särskild medlingsman och bilades genom dennes ingripande.

Uppgifter om personalens löneförhållanden m. m.

enligt tariffaftal, ingångna

Banas namn.	Blekinge kustbanor.		Hvellinge—Skanör—Falsterbo järnväg.		Hönshylte—Kvarnamåla järnväg.		Jönköping—Gripenbergs järnväg.	
Aftalens datum	[1])16/9 och 20/10 1906.		6/8 1906.		10/12 1906.		3/10 1906.	
Aftalens giltighetstid	1/10 1906—31/12 1908.		1/6 1906—31/12 1908.		1/11 1906—31/12 1908.		1/10 1906—30/9 1911.	
Löneklasser och tjänstetid för slutlönens erhållande	5 kl. — 12 år.		5 kl. — 12 år.		4 kl. — 10 år.		3 kl. — 9 år.	
Befattningar:	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.
A. Banafdelningen:								
Banmästare i stad	—	—	—	—	—	—	—	—
D:o på landet	1,320	1,620	—	—	1,050	1,350	*950	*1,130
Banvakt i stad	—	—	—	—	—	—	—	—
D:o på landet	840	1,080	*680	*960	800	900	*731	*851
B. Trafikafdelningen:								
Stationsskrifvare i stad	1,320	1,680	—	—	—	—	1,200	1,500
D:o på landet	1,200	1,560	—	—	—	—	—	—
Stationsmästare	1,080	1,260	—	—	900	1,200	*880	*1,120
	[2]) 1,200	[2]) 1,560	—	—			*890	*1,130
Kontorsbiträde i stad	1,020	1,380	—	—	—	—	840	1,080
D:o på landet	1,020	1,380	—	—	—	—	840	1,080
Konduktör i stad	1,380	1,740	[1])960	[1]) 1,320	—	—	1,080	1,440
D:o på landet	—	—	—	—	900	1,125	—	—
Packmästare i stad	1,080	1,440	—	—	—	—	—	—
Stationskarlsförman i stad	1,080	1,440	—	—	—	—	—	—
D:o på landet	—	—	—	—	—	—	—	—
Stationskarl i stad	960	1,320	800	1,080	—	—	900	1,140
D:o på landet	[3]) 840	[3]) 1,120	—	—	800	900	900	1,140
C. Maskinafdelningen:								
Lokomotivförareförman	—	—	—	—	—	—	1,440	1,800
Lokomotivförare i stad	[4]) 1,560	[4]) 2,040	[2]) 1,260	[2]) 1,680	—	—	1,200	1,560
D:o på landet	—	—	—	—	1,200	1,575	—	—
Lokomotiveldare i stad	[4]) 1,080	[4]) 1,440	[3]) 900	[3]) 1,260	—	—	960	1,200
D:o på landet	—	—	—	—	900	1,125	—	—
Vagnförman i stad	—	—	—	—	—	—	—	—
Vagnsmörjare i stad	840	1,200	—	—	—	—	840	1,080
D:o på landet	—	—	—	—	—	—	—	—
Lokomotiv- o. vagnputsare, pumpare, vagnsynare i stad	840	1,080	—	—	—	—	600	840
D:o på landet	—	—	—	—	—	—	600	840

* Detta tecken betyder, att befattningshafvaren jämte i tabellen upptagna kontanta löneförmåner

Blekinge kustbanor: [1]) Aftalens antal 3, af hvilka de två äro daterade 30/10 1906. [2]) I Gullberna Utom de i tab. införda omfatta aftalen äfven följande ord. befattningar: stationsinspektor II kl.: 1,900—

Hvellinge—Skanör—Falsterbo järnväg: [1]) Bekl. in nat. c:a 200 kr., milp. c:a 200 kr. pr år. [2]) Bekl.

Jönköping—Gripenbergs järnväg: Aftalet omfattar äfven: Stationsinspektor II kl.: *1,260—*1,740 kr.

Karlshamn—Vislanda järnväg: [1]) Dessutom finnes ett med verkstadspersonalen träffadt aftal, dat. 18/12 fatta äfven: Stationsinspektor I kl.: *2,250—*3,200 kr., d:o II kl.: *1,060—*1,650 kr., d:o III kl.: vakt: 960—1,260 kr.

Kariskrona—Växjö järnväg: [1]) Milp. c:a 280 kr. pr år. [2]) I Emmaboda 60 kr. mera pr år.

Kristianstad—Hässleholms järnvägar: [1]) I Åhus 60 kr. mera pr år. [2]) Päls och mössa tillhandahållas.

Landskrona o. Hälsingborgs järnvägar: [1]) I Teckomatorp 60 kr. mera pr år.

vid vissa enskilda järnvägar i Sverige
under maj—dec. 1906.

Karlshamn—Vislanda järnväg.		Karlskrona—Växjö järnväg.		Kristianstad—Hässleholms järnvägar.		Landskrona o. Hälsingborgs järnvägar.		Landskrona—Kjäflinge järnväg.	
[1]) 4/12 och 10/12 1906. 1/11 1906—31/12 1909.		14/12 1906. 1/10 1906—31/12 1908.		23/10 1906. 1/10 1906—31/12 1908.		29/9 1906. 1/7 1906—31/12 1908.		16/12 1906. 1/10 1906—31/12 1909.	
5 kl. — 12 år.		4 kl. — 10 år.		5 kl — 12 år.		3 kl. — 10 år.		5 kl. — 10 år.	
Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.
—	—	1,348	1,780	—	—	—	—	—	—
1,200	1,560	1,188	1,620	—	—	—	—	—	—
900	1,200	—	—	—	—	—	—	—	—
*720	*960	*720	*980	*744	*1,000	*744	*1,020	*720	*960
1,200	1,600	1,200	2,004	—	—	—	—	—	—
—	—	1,044	1,764	—	—	—	—	—	—
*900	*1,260	—	—	—	—	—	—	900	1,140
900	1,200	—	—	—	—	—	—	—	—
800	1,040	—	—	—	—	—	—	—	—
1,260	1,560	[1]) 1,116	[1]) 1,620	1,460	1,940	—	—	1,020	1,320
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,110	1,350	—	—	1,140	1,560	—	—	900	1,200
1,080	1,380	1,140	1,560	—	—	1,152	1,512	—	—
—	—	1,020	1,380	—	—	[1]) 1,044	[1]) 1,320	—	—
960	1,260	1,020	1,380	1,020	1,320	1,032	1,392	900	1,260
840	1,080	[2]) 840	[2]) 1,140	[1]) 900	[1]) 1,200	[1]) 924	[1]) 1,200	840	1,080
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
[2]) 1,460	[2]) 1,860	1,500	2,020	[2]) 1,800	[2]) 2,280	—	—	1,320	1,620
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
[2]) 1,150	[2]) 1,350	1,020	1,500	[2]) 1,200	[2]) 1,620	—	—	960	1,320
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1,140	1,572	1,200	1,620	—	—	—	—
—	—	1,020	1,380	1,020	1,320	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1,032	1,392	—	—
—	—	1,020	1,380	1,020	1,320	1,032	1,392	—	—
—	—	840	1,140	900	1,200	—	—	—	—

åtnjuter bostad af järnvägen.
60 kr. mera pr år. [3]) I Djupadal och Bredåkra 900—1,140 kr. [4]) Päls och mössa tillhandahållas. — 2,460 kr., godsexpeditör: 1,800—2,280 kr., smedmästare: 960—1,320 kr. och materialvakt: 900—1,260 kr. in nat. c:a 50 kr., milp. c:a 250 kr. pr år. [3]) Bekl. in nat. c:a 50 kr., milp. c:a 220 kr. pr år.

1906, med giltighetstid 1/1 1907—31/12 1908. [2]) Päls och pälsmössa tillhandahållas. — Aftalen om *960 - *1,500 kr., godsexpeditör: 1,400—1,800 kr., 1:e stationsskrifvare: 1,400—1,800 kr. och material

— Aftalet omfattar äfven: vagnmästare: 1,200—1,620 kr.

Banans namn.	Landskrona—Kjäflinge—Sjöbo järnväg.		Lund—Refvinge järnväg.		Lund—Trelleborgs Järnväg.		Malmö—Genarps järnväg.	
Aftalens datum	16/12 1906.		24/7 1906.		12/6 1906.		2/10 1906.	
Aftalens giltighetstid	1/10 1906—31/12 1909.		1/7 1906—31/12 1908.		1/6 1906—31/12 1908.		1/10 1906—31/12 1908.	
Löneklasser och tjänstetid för slutlönens erhållande	5 kl. — 10 år.		4 kl. — 12 år.		4 kl. — 12 år.		5 kl. — 12 år.	
Befattningar:	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.
A. Banafdelningen:								
Baumästare i stad	—	—	—	—	—	—	—	—
D:o på landet	—	—	1) *1,155	1) *1,515	—	—	—	—
Banvakt i stad	—	—	2) *830	2) *1,010	—	—	—	—
D:o på landet	*720	*920	2) *710	2) *890	*720	*960	*680	*960
B. Trafikafdelningen:								
Stationsskrifvare i stad	—	—	—	—	—	—	—	—
D:o på landet	—	—	—	—	—	—	—	—
Stationsmästare	840	1,080	—	—	—	—	*660	*900
Kontorsbiträde i stad	—	—	—	—	—	—	—	—
D:o på landet	—	—	—	—	—	—	800	1,080
Konduktör i stad	—	—	3) 990	3) 1,350	1) 1,020	1) 1,380	—	—
D:o på landet	—	—	—	—	—	—	—	—
Packmästare i stad	—	—	4) 870	4) 1,230	2) 900	2) 1,260	—	—
Stationskarlsförman i stad	—	—	1) 900	1) 1,260	1,080	1,440	—	—
D:o på landet	—	—	—	—	960	1,248	—	—
Stationskarl i stad	—	—	5) 840	5) 1,200	960	1,320	—	—
D:o på landet	840	1,040	5) 780	5) 1,068	840	1,128	800	1,080
C. Maskinafdelningen:								
Lokomotivförareförman	—	—	6) 1,440	6) 1,800	—	—	—	—
Lokomotivförare i stad	—	—	6) 1,320	6) 1,680	3) 1,320	3) 1,740	—	—
D:o på landet	—	—	—	—	—	—	1) 1,260	1) 1,680
Lokomotiveldare i stad	—	—	7) 960	7) 1,320	4) 960	4) 1,380	—	—
D:o på landet	—	—	—	—	—	—	2) 960	2) 1,260
Vagnförman i stad	—	—	—	—	—	—	—	—
Vagnsmörjare i stad	—	—	—	—	960	1,320	—	—
D:o på landet	—	—	—	—	—	—	3) 800	3) 1,080
Lokomotiv- o. vagnputsare, pumpare, vagnsynare i stad	—	—	972	1,332	960	1,320	—	—
D:o på landet	—	—	900	1,188	840	1,128	—	—

* Detta tecken betyder, att befattningshafvaren jämte i tabellen upptagna kontanta löneförmåner

Lund—Refvinge järnväg: 1) Bekl. in nat. c:a 110 kr. pr år. 2) Bekl. in nat. c:a 85 kr. pr år. år. 5) Bekl. in nat. c:a 100 kr. pr år. 6) Bekl. in nat. c:a 30 kr., milp. c:a 250 kr. pr år. 7) Bekl.

Lund—Trelleborgs järnväg: 1) Bekl. in nat. c:a 200 kr., milp. c:a 185 kr. pr år. 2) Bekl. in nat. c:a c:a 260 kr. pr år.

Malmö—Genarps järnväg: 1) Päls och mössa; milp. c:a 240 kr. pr år. 2) Päls och mössa; milp. c:a

Malmö—Kontinentens järnväg: 1) Bekl. in nat. c:a 200 kr., milp. c:a 200 kr. pr år. 2) Päls och mössa 4) Mössa och kappa c:a 40 kr., milp. c:a 200 kr. pr år.

Malmö—Simrishamns järnväg: 1) Bekl. in nat. c:a 200 kr., milp. c:a 300 kr. pr år. 2) I Simrishamn milp. c:a 390 kr. pr år. 5) Päls och mössa c:a 50 kr., milp. c:a 300 kr. pr år. 6) Bekl. in nat. c:a

Malmö—Trelleborgs järnväg: 1) Samma lön tillkommer banvakt vid Södervärn. 2) Bekl. in nat. c:a mössa c:a 50 kr., milp. c:a 220 kr. pr år. 5) Bekl. in nat. c:a 40 kr., milp. c:a 200 kr. pr år.

Malmö—Ystads järnväg: 1) För lokpersonalen 4 kl. — 10 år. 2) I Svedala och Skurup: 768—1,028 rup: 898—1.203 kr. 6) Päls och mössa c:a 50 kr., milp. c:a 270 kr. pr år. 7) Päls och mössa c:a 50 kr.,

Malmö—Kontinentens järnväg.		Malmö—Limhamns järnväg.		Malmö—Simrishamns järnväg.		Malmö—Trelleborgs järnväg.		Malmö—Ystads järnväg.	
6/8 1906. 1/6 1906—31/12 1908. 5 kl. — 12 år.		12/6 1906. 1/6 1906—31/12 1908. 5 kl. — 12 år.		6/8 1906. 1/6 1906—31/12 1908. 5 kl. — 12 år.		6/8 1906. 1/6 1906—31/12 1908. 5 kl. — 12 år.		20/5 1906. 1/1 1906—31/12 1908. 1) 5 kl. — 10 år.	
Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1,260	1,548	—	—	—	—	—	—
*840	*1,080	—	—	—	—	1) 960	1) 1,320	*840	*1,128
*720	*960	—	—	*720	*960	840	1,128	2) *720	2) *960
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
*720	*1,020	—	—	*720	*1,020	*720	*1,080	—	—
—	—	—	—	1,020	1,380	—	—	—	—
—	—	—	—	840	1,128	840	1,128	—	—
1) 1,080	1) 1,440	—	—	1) 1,080	1) 1,460	2) 1,080	2) 1,460	3) 1,260	3) 1,800
—	—	1,290	1,578	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1,140	1,440	2) 1,140	2) 1,500	—	—	1,080	1,440
—	—	—	—	2) 960	2) 1,248	—	—	4) 900	4) 1,188
960	1,320	1,080	1,380	3) 1,020	3) 1,380	960	1,320	1,020	1,380
840	1,128	1,044	1,335	3) 840	3) 1,128	840	1,128	5) 840	5) 1,128
—	—	1,837	2,125	—	—	—	—	—	—
2) 1,380	2) 1,800	—	—	4) 1,380	4) 1,800	3) 1,380	3) 1,800	6) 1,440	6) 1,920
—	—	1,525	1,813	—	—	—	—	—	—
3) 1,020	3) 1,380	—	—	5) 1,020	5) 1,380	4) 1,020	4) 1,380	7) 960	7) 1,380
—	—	1,165	1,553	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4) 1,020	4) 1,380	—	—	6) 1,020	6) 1,380	5) 1,020	5) 1,380	1,020	1,380
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1,020	1,380
—	—	—	—	—	—	—	—	840	1,128

åtnjuter bostad af järnvägen.
3) Bekl. in nat. c:a 125 kr., milp. c:a 200 kr. pr år. 4) Bekl. in nat. c:a 110 kr., milp. c:a 200 kr. pr
in nat. c:a 30 kr., milp. c:a 200 kr. pr år.
180 kr., milp. c:a 190 kr. pr år. 3) Päls, mössa och milp. c:a 310 kr. pr år. 4) Päls, mössa och milp.

175 kr. pr år. 3) Milp. c:a 140 kr. pr år.
c:a 50 kr. pr år, milp. c:a 250 kr. pr år. 3) Päls och mössa c:a 50 kr., milp. c:a 220 kr. pr år.

och Sjöbo: 1,020—1,320 kr. 3) I Simrishamn och Sjöbo: 900—1.200 kr. 4) Päls och mössa c:a 50 kr.,
40 kr., milp. c:a 240 kr. pr år.
200 kr., milp. c:a 200 kr. pr år. 3) Päls och mössa c:a 50 kr., milp. c:a 250 kr. pr år. 4) Päls och

kr. 3) Bekl. in nat. c:a 200 kr. pr år. 4) I Svedala och Skurup: 958—1,268 kr. 5) I Svedala och Sku-
milp. c:a 215 kr. pr år.

Banans namn.	Nässjö—Oskarshamns järnväg.		Trelleborg—Rydsgårds järnväg.		Västra Klagstorp—Tygelsjö järnväg.		Växjö—Alfvestads järnväg.	
Aftalens datum	30/12 1906, 16/1 1907.		6/8 1906.		8/8 1906.		28/11 1906.	
Aftalens giltighetstid	1/1 1907—31/12 1909 resp. 1910.		1/8 1906—31/12 1908.		1/8 1906—31/12 1908.		1/1 1906 resp. 1907—31/12 1908.	
Löneklasser och tjänstetid för slutlönens erhållande	5 kl.—12 år.		5 kl.—12 år.		5 kl.—12 år.		5 kl.—12 år.	
Befattningar:	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.
A. Banafdelningen.								
Banmästare i stad	—	—	—	—	—	—	1,320	1,800
D:o på landet	1,320	1,800	—	—	—	—	—	—
Banvakt i stad	—	—	—	—	—	—	—	—
D:o på landet	840	1,140	* 680	* 960	* 680	* 960	1,020	1,260
B. Trafikafdelningen.								
Stationsskrifvare i stad	1,620	2,100	—	—	—	—	1,320	2,040
D:o på landet	1,560	2,040	—	—	—	—	—	—
Stationsmästare	—	—	* 720	* 1,020	—	—	—	—
Kontorsbiträde i stad	1,160	1,520	—	—	—	—	1,140	1,500
D:o på landet	1,100	1,400	—	—	—	—	—	—
Konduktör i stad	[1] 1,320	[1] 1,800	[1] 960	[1] 1,320	—	—	1,320	1,800
D:o på landet	—	—	—	—	[1] 960	[1] 1,320	—	—
Packmästare i stad	[2] 1,200	[2] 1,560	—	—	—	—	—	—
Stationskarlsförman i stad	—	—	—	—	—	—	1,140	1,500
D:o på landet	—	—	—	—	—	—	—	—
Stationskarl i stad	960	1,320	—	—	—	—	1,080	1,380
D:o på landet	[3] 840	[3] 1,140	800	1,080	800	1,080	1,020	1,260
C. Maskinafdelningen.								
Lokomotivförareförman	—	—	—	—	—	—	—	—
Lokomotivförare i stad	[4] 1,600	[4] 2,300	[2] 1,260	[2] 1,680	—	—	—	—
D:o på landet	—	—	—	—	[2] 1,260	[2] 1,680	—	—
Lokomotiveldare i stad	[5] 1,270	[5] 1,595	[3] 900	[3] 1,260	—	—	—	—
D:o på landet	—	—	—	—	[3] 900	[3] 1,260	—	—
Vagnförman i stad	—	—	—	—	—	—	—	—
Vagnsmörjare i stad	—	—	[4] 900	[4] 1,260	—	—	—	—
D:o på landet	—	—	—	—	—	—	—	—
Lokomotiv- o. vagnputsare, pumpare, vagnsynare i stad	900	1,200	—	—	—	—	—	—
D:o på landet	900	1,200	—	—	—	—	—	—

* Detta tecken betyder, att befattningshafvaren jämte i tabellen upptagna kontanta löneförmåner

Nässjö—Oskarshamns järnväg: [1]) Milp. c:a 138 kr. pr år. [2]) Milp. c:a 126 kr. pr år. [3]) I Berga och aftalen: Stationsföreståndare I kl.: * 2,400—* 3,120 kr., d:o II kl.: * 1,800—* 2,400 kr., d:o III kl.: *1,680 kr., d:o VII kl.: * 960—* 1,200 kr.; 1:e stationsskrifvare: 1,800—2,500 kr., kontorsskrifvare: 1,700—2,400 lokstation: 720—1,020 kr.

Trelleborg—Rydsgårds järnväg: [1]) Bekl. in nat. c:a 200 kr., milp. c:a 200 kr. pr år. [2]) Päls och in nat. c:a 40 kr., milp. c:a 200 kr. pr år.

Västra Klagstorp—Tygelsjö järnväg: [1]) Bekl. in nat. c:a 175 kr., milp. c:a 100 kr. pr år. [2]) Päls och

Växjö—Klafreström—Åsheda och Växjö—Tingsryds järnvägar: [1]) Befattningshafvaren benämnes stations-

Ystad—Brösarps järnväg: [1]) För en del befattningar gälla aftalen vid Ystad—Eslöfs järnväg. [2]) För [5]) Päls och mössa c:a 30 kr., milp. c:a 240 kr. pr år. [6]) Päls och mössa c:a 30 kr., milp. c:a 240 kr.

Ystad—Eslöfs järnväg: [1]) För verkstadspersonalen finnes ett särskildt aftal, dat. 7/10 1906, plåtslagare, kopparslagare, gjutare. snickare och målare 34—42 öre pr t., för hyflare, gängare, vagnöre pr t. samt för lärlingar 25 öre pr. t. [2]) För lokpersonalen: 4 kl.—10 år. [3]) Bekl. in nat. c:a 30 kr., milp. c:a 340 kr. pr år. [7]) Päls och mössa c:a 30 kr., milp. c:a 240 kr. pr år. — Aftalen omfatta

Ystad—Gärsnäs—S:t Olofs järnväg: [1]) För en del befattningar gälla aftalen vid Ystad—Eslöfs järnkr., milp. c:a 340 kr. pr. år. [5]) Päls och mössa c:a 30 kr., milp. c:a 240 kr. pr år. — Aftalet omfattar

Östra Skånes järnvägar: [1]) Bekl. in nat. c:a 150 kr., milp. c:a 100 kr. pr år. [2]) Bekl. in nat. c:a 125 c:a 40 kr., milp. c:a 80 kr. pr år. — Aftalet omfattar äfven: stationsinspektor II kl.: 960—1,200 kr., (bekl. in nat. och milp. = packmästare i stad), vagnförman på landet: 1,062—1,338 kr.

Växjö—Klafreström—Åsheda och Växjö—Tingsryds järnvägar.		Ystad—Brösarps järnväg.		Ystad—Eslövs järnväg.		Ystad—Gärsnäs—S:t Olofs järnväg.		Östra Skånes järnvägar.	
1/12 1906.		[1]) 7/10 1906.		[1]) 7/10 och 21/11 1906.		[1]) 7/10 1906.		29/5 1906.	
1/10 1906 resp. 1/1 1907—31/12 1909.		1/7 1906—31/12 1908.		1/7 1906—31/12 1908.		1/7 1906—31/12 1908.		1/5 1906—31/12 1908.	
5 kl.—12 år.		[2]) 5 kl.—12 år.		[2]) 5 kl.—12 år.		[2]) 5 kl.—12 år.		3 kl.—10 år.	
Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.	Begynnelselön. Kr.	Slutlön. Kr.
1,200	1,560	—	—	—	—	—	—	1,104	1,392
—	—	—	—	1,260	1,740	—	—	1,062	1,338
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
840	1,080	* 680	* 920	* 720	* 960	* 680	* 960	* 696	* 936
—	—	—	—	—	—	—	—	1,008	1,440
—	—	—	—	—	—	—	—	966	1,380
1,000	1,400	—	—	—	—	—	—	840	1,080
[1]) 900	[1]) 1,300	—	—	—	—	—	—	720	960
—	—	—	—	—	—	—	—	816	1,104
900	1,200	—	—	—	—	—	—	786	1,062
1,200	1,560	[3]) 1,140	[3]) 1,500	[3]) 1,250	[3]) 1,700	[3]) 1,140	[3]) 1,500	[1]) 1,008	[1]) 1,296
—	—	—	—	—	—	—	—	[1]) 966	[1]) 1,242
1,100	1,350	[3]) 900	[3]) 1,200	[3]) 1,040	[3]) 1,400	[3]) 900	[3]) 1,200	[2]) 864	[2]) 1,152
—	—	—	—	1,080	1,440	—	—	960	1,248
—	—	—	—	[4]) 960	[4]) 1,248	—	—	924	1,200
960	1,200	—	—	960	1,320	—	—	816	1,104
840	1,080	800	[4]) 1,040	[5]) 840	[5]) 1,128	800	1,080	786	1,062
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,460	1,860	[5]) 1,320	[5]) 1,680	[6]) 1,440	[6]) 1,920	[4]) 1,320	[4]) 1,680	[3]) 1,296	[3]) 1,728
—	—	—	—	—	—	—	—	[3]) 1,242	[3]) 1,656
1,150	1,350	[6]) 960	[6]) 1,260	[7]) 960	[7]) 1,380	[5]) 960	[5]) 1,260	[4]) 1,008	[4]) 1,296
—	—	—	—	—	—	—	—	[4]) 966	[4]) 1,242
—	—	—	—	—	—	—	—	1,104	1,392
—	—	—	—	1,020	1,380	—	—	816	1,104
—	—	—	—	980	1,340	—	—	786	1,062
1,080	1,320	—	—	960	1,320	—	—	816	1,104
—	—	—	—	840	1,128	900	1,200	786	1,062

åtnjuter bostad af järnvägen.
Målilla 60 kr. mera pr år. [4]) Milp. c:a 175 kr. pr år. [5]) Milp. c:a 137 kr. pr år. — Dessutom omfatta —* 2,280 kr., d:o IV kl.: * 1,320—* 1,800 kr., d:o V kl.: * 1,140—* 1,560 kr., d:o VI kl.: * 1,080—* 1,440 kr., förrådsskrifvare: 1,560—2,040 kr., kvinnlig d:o 1,020—1,440 kr., kolvakt eller pumpare vid icke

mössa c:a 50 kr., milp. c:a 250 kr. pr. år. [3]) Päls och mössa c:a 50 kr., milp. c:a 220 kr. pr år. [4]) Bekl.

mössa c:a 50 kr., milp. 125 kr. pr år. [3]) Päls och mössa c:a 50 kr., milp. c:a 100 kr. pr år.
förman.
lokpersonalen: 4 kl.—10 år. [3]) Bekl. in nat. c:a 120 kr. pr år. [4]) I S:t Olof och Hvitaby 1,080 kr. pr år.
med giltighetstid: 1/8 1906—31/12 1908. Enligt detta utgör aflöningen för smeder, filare, svarfvare, reviderare och öfriga järnarbetare 32—38 öre pr t., för grofarbetare, handtlangare och släggare 30—33 120 kr. pr år. [4]) I Tomelilla: 1,020—1,380 kr. [5]) I Tomelilla: 900—1,260 kr. [6]) Päls och mössa c:a äfven: materialvakt: 1,160—1,520 kr. samt kombinerad vagnsmörjare och packmästare: 980—1,340 kr.
väg. [2]) För lokpersonalen: 4 kl.—10 år. [3]) Bekl. in nat. c:a 120 kr. pr år. [4]) Päls och mössa c:a 30 äfven: signalvakt på landet: * 860—* 1,140 kr.
kr., milp. c:a 70 kr. pr år. [3]) Päls och mössa c:a 40 kr., milp. c:a 105 kr. pr år. [4]) Päls och mössa stationsmästare V kl.: 660—900 kr., d:o VI kl.: 600—840 kr., packmästare på landet: 828—1,104 kr.

Arbetsförmedling under år 1906.

Fjärde kvartalet.

Under hänvisning till tabellerna å sid. 95—108 redogöres här för de hufvudsakliga resultaten af verksamheten under innevarande års fjärde kvartal vid de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna i Sverige. Förutom de absoluta talen för frekvensen vid anstalterna meddelas uppgifter om proportionen mellan antalet arbetssökande, lediga platser och tillsatta platser, enär däraf kunna dragas vissa slutsatser rörande arbetsmarknadens läge.

Därjämte bifogas en summarisk redogörelse för arbetsförmedlingsverksamheten under kvartalet vid Köpenhamns arbetsanvisningskontor samt vid förmedlingsanstalter i Norge och Tyskland.

Sverige.

Under hela fjärde kvartalet har arbetsförmedlingsverksamhet bedrifvits vid kommunala anstalter i 9 svenska städer, nämligen Stockholm, Göteborg, Malmö, Lund, Hälsingborg, Karlskrona, Norrköping, Karlstad och Sundsvall.

Ehuru flertalet af dessa kommunala anstalter helt nyligen inrättats och följaktligen ännu ej hunnit full utveckling, är deras verksamhet redan af betydande omfattning, såsom ock framgår af nedanstående siffror.

	Manliga afdeln.			*Kvinnliga afdeln.*			*Tillsammans.*		
	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
Stockholm	2,522	2,515	1,879	2,430	2,694	1,171	4,952	5,209	3,050
Göteborg	1,467	1,623	1,244	1,410	2,596	1,114	2,877	4,219	2,358
Malmö	1,707	1,132	1,006	499	659	328	2,206	1,791	1,334
Lund	487	298	222	134	166	77	621	464	299
Hälsingborg	830	546	407	378	469	273	1,208	1,015	680
Karlskrona	176	87	66	81	60	38	257	147	104
Norrköping	1,125	253	184	282	229	248	1,407	482	432
Karlstad	71	89	56	75	91	77	146	180	133
Sundsvall	174	114	76	164	145	87	338	259	163
Samtliga orter	**8,559**	**6,657**	**5,140**	**5,453**	**7,109**	**3,413**	**14,012**	**13,766**	**8,553**
Däraf under oktober	3,605	2,801	2,176	2,496	3,273	1,653	6,101	6,074	3,829
» » november	3,026	2,090	1,642	2,026	2,197	1,066	5,052	4,287	2,708
» » december	1,928	1,766	1,322	931	1,639	694	2,859	3,405	2,016

På 100 *lediga platser* kommo sålunda:

	Arbetssökande.			*Tillsatta platser.*		
	Män.	Kvinnor.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnl.	Tillsammans.
Stockholm	100	90	95	75	43	59
Göteborg	90	54	68	77	43	56
Malmö	151	76	123	89	50	74
Lund	163	81	134	74	46	64
Hälsingborg	152	81	119	75	58	67
Karlskrona	202	135	175	77	63	71
Norrköping	445	123	292	73	108	90
Karlstad	80	82	81	63	85	74
Sundsvall	153	113	131	67	60	63
Samtliga orter	**129**	**77**	**102**	**77**	**48**	**62**
Däraf under oktober	129	76	100	78	51	63
» » november	145	92	118	79	49	63
» » december	109	57	84	75	42	59

På 100 *arbetssökande* kommo:

	Lediga platser.			*Tillsatta platser.*		
	Manliga.	Kvinnl.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnl.	Tillsammans.
Stockholm	100	111	105	75	48	62
Göteborg	111	184	147	85	79	82
Malmö	66	132	81	59	66	60
Lund	61	124	75	46	57	48
Hälsingborg	66	124	84	49	72	56
Karlskrona	49	74	57	37	47	40
Norrköping	22	81	34	16	88	31
Karlstad	125	121	123	79	103	91
Sundsvall	66	88	77	44	53	48
Samtliga orter	**78**	**130**	**98**	**60**	**63**	**61**
Däraf under oktober	78	131	100	60	66	63
» » november	69	108	85	54	53	54
» » december	92	176	119	69	75	71

Under oktober månad nådde frekvensen vid de kommunala arbetsförmedlingsanstalterna sin höjdpunkt för året, i det att sammanlagdt 6,100 af såväl arbetssökande som lediga platser anmäldes samt 3,800 platser tillsattes. Under november och än mer december mattades som vanligt omsättningen utan att dock tyda på några tryckta förhållanden. Konjunkturerna på arbetsmarknaden syntes ock i allmänhet oförminskadt goda, så att endast i den mån klimatförhållandena direkt tvingat därtill några reduceringar af arbetareantalet skett vid arbetsplatserna.

Proportionen mellan disponibel arbetskraft och anmäldt arbete var i stort sedt tämligen normal för männens del, hvaremot efter

vanligheten tillgången på kvinnlig arbetskraft var alldeles för liten, särskildt beträffande husligt arbete.

Inom jordbruket placerades under kvartalet 697 personer; åtskilliga anställningar, särskildt för kvinnor, kunde dock ej tillsättas i brist på lämpliga arbetssökande.

Norge.

	Manliga afdeln.			*Kvinnliga afdeln.*			*Tillsammans.*		
	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
Kristiania	3,650	1,783	1,657	2,383	2,759	2,011	6,033	4,542	3,668
Bergen	822	523	465	407	290	244	1,229	813	709
Trondhjem	241	105	86	22	13	3	263	118	89
Stavanger	956	575	491	261	210	85	1,217	785	576
4:e kvart. 1906	**5,669**	**2,986**	**2,699**	**3,073**	**3,272**	**2,343**	**8,742**	**6,258**	**5,042**
» » 1905	6,918	2,490	2,341	3,391	3,312	2,441	10,309	5,802	4,782
» » 1904	4,975	1,596	1,490	3,064	2,426	2,018	8,039	4,022	3,508

På 100 *lediga platser* kommo sålunda:

	Arbetssökande.			*Tillsatta platser.*		
	Män.	Kvinnor.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnl.	Tillsammans.
Kristiania	205	86	133	93	73	81
Bergen	157	140	151	89	84	87
Trondhjem	230	169	223	82	23	75
Stavanger	166	124	155	85	40	73
4:e kvart. 1906	**190**	**94**	**140**	**90**	**72**	**81**
» » 1905	278	102	178	94	74	82
» » 1904	312	126	200	93	83	87

Fjärde kvartalet har ej gjort något afbrott i den utveckling till det bättre, som efter den starka depressionen under decenniets första hälft framträdt under år 1905 och än mer 1906. Arbetslösheten har varit mycket mindre än under motsvarande tid förut, om också Kristiania fortfarande synes lida af tryckta arbetsförhållanden. Där visar sig dock efterfrågan på kvinnlig arbetskraft större än tillgången; i Bergen och Stavanger var förhållandet motsatt. Anmärkningsvärdt obetydlig är allt framgent verksamheten vid anstalten i Trondhjem.

Köpenhamn.

	Tillsatta platser.		
	Manliga afdelningen.	Kvinnliga afdelningen.	Tillsammans.
Immateriell verksamhet	—	—	—
Jordbruk m. m.	342	36	378
Industri och handtverk	2,390	737	3,127
Däraf beklädnadsindustri	102	366	468
» jordarbete, byggnads- o. möbelindustri	1,332	11	1,343
» metall- och maskinindustri	665	12	677
Handel och samfärdsel	1,429	585	2,014
Däraf varuhandel	1,306	59	1,365
» hotell-, kafé- och restaurantrörelse	37	523	560
Öfriga slag af arbete	149	3,177	3,326
Däraf tvätt- och rengöringsarbete	—	2,766	2,766
» tjänsteflickor o. d.	—	136	136
4:e kvartalet år 1906	**4,310**	**4,535**	**8,845**
Däraf oktober	2,030	1,945	3,975
» november	1,372	1,274	2,646
» december	908	1,316	2,224
4:e kvartalet år 1905	3,575	4,056	7,631
» » » 1904	2,254	3,550	5,804
» » » 1903	2,839	3,002	5,841

Äfven under detta kvartal har verksamheten vid Köpenhamnsanstalten gått långt utöfver hvad som presterats under motsvarande tid föregående år. Dock inträdde med november och framför allt december en betydande minskning, som väl till hufvudsak torde vara att tillskrifva klimatförhållandena, ej någon nedgång i de allmänna arbetskonjunkturerna.

Tyskland.

Tillgängliga summariska uppgifter från c:a 640 arbetsförmedlingsanstalter i Tyskland utvisa följande hufvudsakliga resultat.

	Arbetssökande.	*Lediga platser.*	*Tillsatta platser.*
Oktober	226,000	213,000	146,000
November	195,000	153,000	110,000
December	158,000	127,000	92,000.
4:e kvartalet år 1906	**579,000**	**493,000**	**348,000**.
Däraf manliga	469,000	368,000	275,000
» kvinnliga.	110,000	125,000	73,000
4:e kvartalet år 1905	535,000	449,000	333,000
» » » 1904	539,000	391,000	300,000
» » » 1903	502,000	332,000	256,000

Höstens inbrott har som vanligt i viss mån inverkat dämpande på den lifliga omsättningen vid de tyska anstalterna. Beträffande det manliga arbetet har under årets sista månader uppstått ett öfverskott på arbetskraft, som dock ej är större än vanligt; på kvinnlig arbetskraft var alltjämt stark efterfrågan. De goda konjunkturerna på arbetsmarknaden synas fortfarande orubbade.

Verksamheten vid offentliga arbetsförmedlingsanstalter i *Sverige* under *fjärde* kvartalet 1906.

Yrkesgrupper.	Tillsatta platser.										Lediga platser.	Arbetssökande.
	Stockholm.	Göteborg.	Malmö.	Lund.	Hälsingborg.	Karlskrona.	Norrköping.	Karlstad.	Sundsvall.	Tillsammans.		
I. **Jordbruk och skogshushållning m. m.**	172	70	65	86	199	19	55	23	8	**697**	**1,308**	**1,171**
II. **Bergverks- och bruksrörelse**	—	—	—	—	2	—	—	—	—	**2**	**6**	**36**
III. **Industri och handtverk:**												
A. Jord-, sten- och glasindustri	24	75	9	—	8	3	—	—	—	**119**	**134**	**134**
B. Metall- och maskinindustri	70	47	55	3	12	1	9	—	2	**199**	**378**	**692**
C. Trävaruindustri	57	8	8	2	4	1	6	3	—	**89**	**141**	**158**
D. Byggnadsverksamhet	486	73	361	23	76	5	10	2	8	**1,044**	**1,124**	**1,135**
Däraf träarbetare	69	31	26	—	22	4	1	—	8	161	208	380
» måleriarbetare	17	5	7	1	9	—	2	—	—	41	43	168
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	6	1	8	—	7	—	—	—	—	**22**	**40**	**38**
F. Textilindustri	—	4	—	—	5	—	20	—	—	**29**	**48**	**217**
G. Beklädnadsindustri	22	21	15	—	2	—	4	1	4	**69**	**186**	**207**
Däraf skoarbetare	—	1	1	—	1	—	—	—	—	3	4	27
H. Närings- och njutningsmedelsindustri	24	19	19	4	6	1	2	—	1	**76**	**189**	**265**
Däraf bageri- och konditoriarbetare	14	5	3	—	—	—	2	—	1	25	80	105
» bryggeriarbetare	6	8	5	—	4	—	—	—	—	23	35	32
I. Kemisk-teknisk och belysningsindustri	7	7	61	—	6	—	1	—	—	**82**	**111**	**34**
J. Pappersindustri	7	35	5	1	—	—	1	—	—	**49**	**87**	**41**
K. Grafisk industri	—	6	10	—	1	—	—	—	—	**17**	**21**	**57**
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif.	26	3	11	—	3	4	2	—	—	**49**	**65**	**239**
Däraf ingenjörer, ritare och verkmästare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
» maskinister och eldare	8	—	—	—	—	2	—	—	—	10	11	68
IV. **Handel och samfärdsel:**												
A. Kontors-, bank- och försäkringspersonal	4	1	1	—	—	—	1	—	—	**7**	**15**	**97**
Däraf bokhållare o. d.	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4	10	43
B. Butiks- och magasinspers.	63	14	1	—	3	4	—	—	1	**86**	**148**	**405**
Däraf bokhållare o. d.	9	—	—	—	—	1	—	—	—	10	35	187
C. Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	107	93	34	2	42	2	10	3	1	**294**	**673**	**742**
D. Landttransport	271	119	70	7	29	5	57	12	5	**575**	**1,074**	**713**
Däraf bud	94	101	45	5	22	2	55	2	3	329	750	266
» kuskar och åkeriarb.	99	18	20	1	7	—	—	2	2	149	212	343
E. Vattentransport	119	4	21	—	—	—	1	—	—	**145**	**168**	**172**
F. Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	7	104	30	1	—	—	24	—	—	**166**	**259**	**191**
V. **Husligt arbete**	985	933	251	66	207	35	201	68	77	**2,823**	**5,465**	**3,832**
Däraf ensamjungfrur	365	—	—	—	73	22	—	—	45	505	1,324	881
VI. **Allmän eller litterär verksamhet**	19	1	—	—	—	—	5	—	1	**26**	**50**	**136**
VII. **Annat eller ej specif. arbete**	574	720	299	104	68	24	23	21	55	**1,888**	**2,076**	**3,300**
Däraf barn	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	333
Tillsammans	**3,050**	**2,358**	**1,334**	**299**	**680**	**104**	**432**	**133**	**163**	**8,553**	**13,766**	**14,012**
Däraf manliga	1,879	1,244	1,006	222	407	66	184	56	76	5,140	6,657	8,559
» kvinnliga	1,171	1,114	328	77	273	38	248	77	87	3,413	7,109	5,453

Verksamheten vid offentliga arbetsförmedlingsanstalter

Ort.	Tidpunkt.	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
		Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
Stockholm.	Oktober	1,107	1,032	802	1,182	1,406	591	2,289	2,438	1,393
	November	888	773	612	833	788	361	1,721	1,561	973
	December	527	710	465	415	500	219	942	1,210	684
	4:de kvart. år 1906	**2,522**	**2,515**	**1,879**	**2,430**	**2,694**	**1,171**	**4,952**	**5,209**	**3,050**
	» » » 1905	2,633	928	886	1,189	1,016	490	3,822	1,944	1,376
Göteborg.	Oktober	602	600	466	627	990	549	1,229	1,590	1,015
	November	509	520	385	583	888	355	1,092	1,408	740
	December	356	503	393	200	718	210	556	1,221	603
	4:de kvart. år 1906	**1,467**	**1,623**	**1,244**	**1,410**	**2,596**	**1,114**	**2,877**	**4,219**	**2,358**
	» » » 1905	1,543	1,308	1,083	1,507	1,991	1,033	3,050	3,299	2,116
	» » » 1904	1,412	860	715	1,484	1,840	941	2,896	2,700	1,656
	» » » 1903	1,641	1,088	879	1,435	1,488	823	3,076	2,576	1,702
Malmö.	Oktober	760	549	527	211	339	153	971	888	680
	November	543	322	242	188	175	82	731	497	324
	December	404	261	237	100	145	93	504	406	330
	4:de kvart. år 1906	**1,707**	**1,132**	**1,006**	**499**	**659**	**328**	**2,206**	**1,791**	**1,334**
	» » » 1905	623	283	214	405	408	187	1,028	691	401
Lund.	Oktober	177	124	72	50	80	32	227	204	104
	November	197	105	93	58	42	28	255	147	121
	December	113	69	57	26	44	17	139	113	74
	4:de kvart. år 1906	**487**	**298**	**222**	**134**	**166**	**77**	**621**	**464**	**299**
	» » » 1905	323	113	84	113	175	76	436	288	160
Hälsingborg.	Oktober	344	282	166	158	210	113	502	492	279
	November	337	169	160	146	148	100	483	317	260
	December	149	95	81	74	111	60	223	206	141
	4:de kvart. år 1906	**830**	**546**	**407**	**378**	**469**	**273**	**1,208**	**1,015**	**680**
	» » » 1905	1,137	619	494	390	358	207	1,527	977	701
	» » » 1904	1,334	585	482	368	394	218	1,702	979	700
	» » » 1903	1,060	621	448	349	311	173	1,409	932	621
Karlskrona.	Oktober	68	26	24	25	28	18	93	54	42
	November	73	29	21	39	21	10	112	50	31
	December	35	32	21	17	11	10	52	43	31
	4:de kvart. år 1906	**176**	**87**	**66**	**81**	**60**	**38**	**257**	**147**	**104**
Norrköping.	Oktober	457	112	68	115	105	105	572	217	173
	November	400	104	85	100	68	87	500	172	172
	December	268	37	31	67	56	56	335	93	87
	4:de kvart. år 1906	**1,125**	**253**	**184**	**282**	**229**	**248**	**1,407**	**482**	**432**
Karlstad.	Oktober	22	25	16	39	36	45	61	61	61
	November	29	29	23	30	30	17	59	59	40
	December	20	35	17	6	25	15	26	60	32
	4:de kvart. år 1906	**71**	**89**	**56**	**75**	**91**	**77**	**146**	**180**	**133**
Sundsvall.	Oktober	68	51	35	89	79	47	157	130	82
	November	50	39	21	49	37	26	99	76	47
	December	56	24	20	26	29	14	82	53	34
	4:de kvart. år 1906	**174**	**114**	**76**	**164**	**145**	**87**	**338**	**259**	**163**

i *Sverige* under *fjärde* kvartalet år 1906.

Ort.	Tidpunkt.	På 100 *lediga platser* kommo: Arbetssökande. Män.	Kvinnor.	Tillsammans.	Tillsatta platser. Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.
Stockholm.	Oktober	107	84	94	78	42	57
	November	115	106	110	79	46	62
	December	74	83	78	65	44	57
	4:de kvart. år 1906	**100**	**90**	**95**	**75**	**43**	**59**
	» » » 1905	284	117	197	95	48	71
Göteborg.	Oktober	100	63	77	78	55	64
	November	98	66	78	74	40	53
	December	71	28	46	78	29	49
	4:de kvart. år 1906	**90**	**54**	**68**	**77**	**43**	**56**
	» » » 1905	118	76	92	83	52	64
	» » » 1904	164	81	107	83	51	61
	» » » 1903	151	96	119	81	55	66
Malmö.	Oktober	138	62	109	96	45	77
	November	169	107	147	75	47	65
	December	155	69	124	91	64	81
	4:de kvart. år 1906	**151**	**76**	**123**	**89**	**50**	**74**
	» » » 1905	220	99	149	76	46	58
Lund.	Oktober	143	63	111	58	40	51
	November	188	138	173	89	67	82
	December	164	59	123	83	39	65
	4:de kvart. år 1906	**163**	**81**	**134**	**74**	**46**	**64**
	» » » 1905	286	65	151	74	43	56
Hälsingborg.	Oktober	122	75	102	59	54	57
	November	199	99	152	95	68	82
	December	157	67	108	85	54	68
	4:de kvart. år 1906	**152**	**81**	**119**	**75**	**58**	**67**
	» » » 1905	184	109	156	80	58	72
	» » » 1904	228	93	174	82	55	72
	» » » 1903	171	112	151	72	56	67
Karlskrona.	Oktober	262	89	172	92	64	78
	November	252	186	224	72	48	62
	December	109	155	121	66	91	72
	4:de kvart. år 1906	**202**	**135**	**175**	**76**	**63**	**71**
Norrköping.	Oktober	408	110	264	61	100	80
	November	384	147	291	82	128	100
	December	724	120	360	84	100	94
	4:de kvart. år 1906	**445**	**123**	**292**	**73**	**108**	**90**
Karlstad.	Oktober	88	108	100	64	125	100
	November	100	100	100	79	57	68
	December	57	24	43	49	60	53
	4:de kvart. år 1906	**80**	**82**	**81**	**63**	**85**	**74**
Sundsvall.	Oktober	133	113	121	68	59	63
	November	128	132	130	54	70	62
	December	233	90	155	83	48	64
	4:de kvart. år 1906	**153**	**113**	**131**	**67**	**60**	**63**

Verksamheten vid *Stockholms* under *fjärde*

1. Yrkesgrupper.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	Oktober månad.						November		
	Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Manliga afdeln.		
	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	83	108	74	11	6	1	49	93	67
II. Bergverks- och bruksrörelse	3	—	—	—	—	—	1	—	—
III. Industri och handtverk:									
A. Jord-, sten- och glasindustri	20	13	12	—	2	—	13	11	10
B. Metall- och maskinindustri	127	54	34	3	—	—	116	38	26
C. Trävaruindustri	20	24	13	1	3	2	20	26	21
D. Byggnadsverksamhet	149	266	235	—	—	—	124	179	170
Däraf träarbetare	76	36	31	—	—	—	53	21	18
» måleriarbetare	13	9	8	—	—	—	22	4	4
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	1	7	3	1	1	—	5	3	1
F. Textilindustri	4	—	—	4	3	—	—	—	—
G. Beklädnadsindustri	1	3	—	33	20	5	5	7	4
Däraf skoarbetare	1	—	—	—	—	—	3	—	—
H. Närings- och njutningsmedelsind.	31	12	8	18	8	—	16	2	2
Däraf bageri- o. konditoriarb.	19	9	8	8	5	—	14	2	2
» bryggeriarbetare	—	—	—	3	—	—	—	—	—
I. Kemisk-teknisk och belysningsind.	1	2	2	2	—	1	—	—	—
J. Pappersindustri	4	2	1	2	14	6	6	—	—
K. Grafisk industri	10	—	—	1	1	—	5	2	—
L. *Industri och handtverk, ej särskildt specif.*	29	3	3	10	11	11	23	8	7
Däraf ingenjörer, ritare och verkmästare	1	—	—	—	—	—	3	—	—
» maskinister och eldare	20	3	3	—	—	—	18	5	5
IV. Handel och samfärdsel:									
A. Kontors-, bank- o. försäkringspers.	13	3	1	10	2	2	11	—	—
Däraf *bokhållare o. d.*	12	3	1	10	2	2	10	—	—
B. Butiks- och magasinspersonal	58	33	29	59	14	3	33	22	17
Däraf bokhållare o. d.	16	2	1	59	14	3	10	1	—
C. Hotell-, kafé- o. restaurantrörelse	16	5	4	138	123	48	17	2	1
D. Landttransport	154	222	126	7	26	—	107	121	62
Däraf bud	42	125	40	7	26	—	29	66	21
» kuskar o. åkeriarbetare	99	47	42	—	—	—	63	44	31
E. Vattentransport	29	6	6	—	—	—	20	78	75
F. Handel o. samfärdsel, ej särskildt specif.	—	2	1	—	4	4	—	—	—
V. Husligt arbete	1	2	2	863	1,164	508	1	2	1
Däraf ensamjungfrur	—	—	—	377	614	207	—	—	—
VI. Allmän eller litterär verksamhet	28	3	3	19	2	—	33	6	6
VII. Annat eller ej specif. arbete	325	262	245	—	2	—	283	173	142
4:de kvart. år 1906	**1,107**	**1,032**	**802**	**1,182**	**1,406**	**591**	**888**	**773**	**612**
» » » 1905	*1,232*	*219*	*216*	*544*	*501*	*177*	*984*	*496*	*474*

arbetsförmedlingsanstalt
kvartalet år 1906.

11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.
månad.			December månad.						Fjärde kvartalet.								
Kvinnliga afdeln.			Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Tillsammans.		
Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.
7	10	5	14	32	23	2	1	2	**146**	**233**	**164**	**20**	**17**	**8**	**166**	**250**	**172**
—	—	—	1	—	—	—	—	—	**5**	—	—	—	—	—	**5**	—	—
—	—	—	7	2	2	—	—	—	**40**	**26**	**24**	—	**2**	—	**40**	**28**	**24**
1	5	—	59	58	9	—	8	1	**302**	**150**	**69**	**4**	**13**	**1**	**306**	**163**	**70**
1	—	—	12	28	21	—	—	—	**52**	**78**	**55**	**2**	**3**	**2**	**54**	**81**	**57**
—	—	—	84	99	81	—	—	—	**357**	**544**	**486**	—	—	—	**357**	**544**	**486**
—	—	—	34	30	20	—	—	—	163	87	69	—	—	—	163	87	69
—	—	—	24	5	5	—	—	—	59	18	17	—	—	—	59	18	17
—	—	—	4	2	2	—	—	—	**10**	**12**	**6**	**1**	**1**	—	**11**	**13**	**6**
6	—	—	1	—	—	3	—	—	**5**	—	—	**13**	**3**	—	**18**	**3**	—
25	17	10	1	—	—	18	25	3	**7**	**10**	**4**	**76**	**62**	**18**	**83**	**72**	**22**
—	—	—	1	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	5	—	—
14	23	8	12	4	—	9	8	6	**59**	**18**	**10**	**41**	**38**	**14**	**100**	**56**	**24**
9	8	—	8	4	—	5	2	4	41	15	10	22	15	4	63	30	14
—	4	4	—	—	—	—	2	2	—	—	—	3	6	6	3	6	6
—	6	4	—	—	—	1	2	—	**1**	**2**	**2**	**3**	**8**	**5**	**4**	**10**	**7**
3	2	—	2	—	—	1	—	—	**12**	**2**	**1**	**6**	**16**	**6**	**18**	**18**	**7**
—	1	—	4	—	—	—	—	—	**19**	**2**	—	**1**	**2**	—	**20**	**4**	—
5	4	2	12	5	3	4	—	—	**64**	**16**	**13**	**19**	**15**	**13**	**83**	**31**	**26**
—	—	—	1	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	5	—	—
—	—	—	10	1	—	—	—	—	48	9	8	—	—	—	48	9	8
11	1	—	5	2	1	7	2	—	**29**	**5**	**2**	**28**	**5**	**2**	**57**	**10**	**4**
4	1	—	4	2	1	2	2	—	26	5	2	16	5	2	42	10	4
38	9	3	25	12	9	16	6	2	**116**	**67**	**55**	**113**	**29**	**8**	**229**	**96**	**63**
38	8	3	9	—	—	16	6	2	35	3	1	113	28	8	148	31	9
117	75	37	8	3	1	53	43	16	**41**	**10**	**6**	**308**	**241**	**101**	**349**	**251**	**107**
8	16	4	69	129	78	2	14	1	**330**	**472**	**266**	**17**	**56**	**5**	**347**	**528**	**271**
7	16	4	26	49	28	2	14	1	97	240	89	16	56	5	113	296	94
—	—	—	37	45	26	—	—	—	199	136	99	—	—	—	199	136	99
1	—	—	15	49	38	—	—	—	**64**	**133**	**119**	**1**	—	—	**65**	**133**	**119**
—	5	—	—	—	—	1	7	2	—	**2**	**1**	**1**	**16**	**6**	**1**	**18**	**7**
579	611	285	1	5	3	288	381	186	**3**	**9**	**6**	**1,730**	**2,156**	**979**	**1,733**	**2,165**	**985**
234	328	123	—	—	—	74	139	35	—	—	—	685	1,081	365	685	1,081	365
17	4	3	17	16	7	10	3	—	**78**	**25**	**16**	**46**	**9**	**3**	**124**	**34**	**19**
—	—	—	174	264	187	—	—	—	**782**	**699**	**574**	—	**2**	—	**782**	**701**	**574**
833	**788**	**361**	**527**	**710**	**465**	**415**	**500**	**219**	**2,522**	**2,515**	**1,879**	**2,430**	**2,694**	**1,171**	**4,952**	**5,209**	**3,050**
480	*301*	*181*	*417*	*213*	*196*	*165*	*214*	*132*	*2,633*	*928*	*886*	*1,189*	*1,016*	*490*	*3,822*	*1.944*	*1,376*

Verksamheten vid *Göteborgs* under *fjärde*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Yrkesgrupper.	Oktober månad.						November		
	Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Manliga afdeln.		
	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	89	33	21	1	8	7	61	65	23
II. Bergverks- och bruksrörelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Industri och handtverk:									
A. Jord-, sten- och glasindustri	4	27	26	—	—	—	3	26	25
B. Metall- och maskinindustri	57	43	22	—	—	—	29	24	14
C. Trävaruindustri	12	6	4	—	1	—	12	6	3
D. Byggnadsverksamhet	73	41	32	—	—	—	57	25	23
Däraf träarbetare	32	17	12	—	—	—	15	10	10
» måleriarbetare	11	2	1	—	—	—	21	4	3
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	1	3	—	—	—	—	1	—	—
F. Textilindustri	1	1	—	9	2	2	5	1	1
G. Beklädnadsindustri	4	2	1	16	14	8	3	7	4
Däraf skoarbetare	3	2	1	1	—	—	2	—	—
H. Närings- och njutningsmedelsind.	13	4	1	10	8	3	8	1	1
Däraf bageri- o konditoriarb.	2	—	—	6	4	1	1	1	1
» bryggeriarbetare	2	—	—	1	2	1	2	—	—
I. Kemisk-teknisk och belysningsind.	1	3	2	5	—	—	1	2	1
J. Pappersindustri	5	5	4	2	17	15	2	4	3
K. Grafisk industri	3	1	1	—	—	—	6	5	4
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif. (maskinister och eldare)	18	1	—	—	—	—	17	5	3
IV. Handel och samfärdsel:									
A. Kontors-, bank- o. försäkringspers.	3	—	—	—	—	—	3	1	1
B. Butiks- och magasinspersonal	6	3	2	28	6	5	4	—	—
C. Hotell-, kafé- o. restaurantrörelse	13	6	4	67	63	42	12	5	3
D. Landttransport	28	90	40	—	—	—	19	89	48
Däraf bud	19	73	31	—	—	—	11	87	46
» kuskar o. åkeriarbetare	9	17	9	—	—	—	6	2	2
E. Vattentransport	22	2	2	—	—	—	14	10	2
F. Handel o. samfärdsel, ej särskildt specif.	28	41	30	5	16	8	27	31	22
V. Husligt arbete	—	—	—	435	855	459	—	—	—
VI. Allmän eller litterär verksamhet	1	—	—	—	—	—	—	—	—
VII. Annat eller ej specif. arbete	220	288	274	49	—	—	225	213	204
Däraf barn	44	—	—	8	—	—	77	—	—
4:de kvart. år 1906	**602**	**600**	**466**	**627**	**990**	**549**	**509**	**520**	**385**
» » » 1905	*602*	*587*	*504*	*665*	*1,034*	*475*	*564*	*431*	*349*
» » » 1904	*510*	*377*	*312*	*632*	*794*	*425*	*546*	*250*	*202*
» » » 1903	*640*	*418*	*358*	*604*	*608*	*354*	*581*	*393*	*288*

arbetsförmedlingsanstalt

kvartalet år 1906.

11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.
månad.			December månad.						Fjärde kvartalet.								
Kvinnliga afdeln.			Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Tillsammans.		
Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.	Arb.-sökande.	Led. platser.	Tills. platser.
2	4	3	20	34	13	—	107	3	170	132	57	3	119	13	173	251	70
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	3	25	24	—	1	—	10	78	75	1	1	—	11	79	75
—	1	—	28	29	11	—	1	—	114	96	47	—	2	—	114	98	47
2	—	—	6	7	1	—	—	—	30	19	8	2	1	—	32	20	8
—	—	—	49	21	18	—	—	—	179	87	73	—	—	—	179	87	73
—	—	—	18	11	9	—	—	—	65	38	31	—	—	—	65	38	31
—	—	—	13	1	1	—	—	—	45	7	5	—	—	—	45	7	5
—	1	1	—	—	—	—	1	—	2	3	—	—	2	1	2	5	1
3	3	—	—	—	—	2	4	1	6	2	1	14	9	3	20	11	4
16	32	5	2	2	2	2	15	1	9	11	7	34	61	14	43	72	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	1	1	—	—	6	2	1
13	34	7	5	4	4	5	19	3	26	9	6	28	61	13	54	70	19
8	24	3	—	—	—	3	12	—	3	1	1	17	40	4	20	41	5
4	5	2	—	3	3	2	4	2	4	3	3	7	11	5	11	14	8
3	7	4	—	—	—	1	1	—	2	5	3	9	8	4	11	13	7
1	18	10	—	1	1	2	10	2	7	10	8	5	45	27	12	55	35
—	—	—	2	3	1	—	—	—	11	9	6	—	—	—	11	9	6
—	—	—	9	—	—	—	—	—	44	6	3	—	—	—	44	6	3
1	—	—	1	—	—	—	—	—	7	1	1	1	—	—	8	1	1
23	16	5	5	—	—	5	10	2	15	3	2	56	32	12	71	35	14
63	112	29	5	9	8	29	59	7	30	20	15	159	234	78	189	254	93
—	—	—	16	69	31	—	—	—	63	248	119	—	—	—	63	248	119
—	—	—	8	57	24	—	—	—	38	217	101	—	—	—	38	217	101
—	—	—	7	11	7	—	—	—	22	30	18	—	—	—	22	30	18
—	—	—	14	—	—	—	—	—	50	12	4	—	—	—	50	12	4
5	21	7	22	46	36	1	8	1	77	118	88	11	45	16	88	163	104
397	639	284	—	—	—	135	482	190	—	—	—	967	1,976	933	967	1,976	933
1	—	—	—	3	1	—	—	—	1	3	1	1	—	—	2	3	1
52	—	—	169	250	242	18	—	—	614	751	720	119	—	—	733	751	720
12	—	—	32	—	—	6	—	—	153	—	—	26	—	—	179	—	—
583	**888**	**355**	**356**	**503**	**393**	**200**	**718**	**210**	**1,467**	**1,623**	**1,244**	**1,410**	**2,596**	**1,114**	**2,877**	**4,219**	**2,358**
575	*543*	*345*	*377*	*290*	*230*	*267*	*414*	*213*	*1,543*	*1,308*	*1,083*	*1,507*	*1,991*	*1,033*	*3,050*	*3,299*	*2,116*
592	*729*	*337*	*356*	*233*	*201*	*260*	*317*	*179*	*1,412*	*860*	*715*	*1,484*	*1,840*	*941*	*2,896*	*2,700*	*1,656*
561	*573*	*282*	*420*	*277*	*233*	*270*	*307*	*187*	*1,641*	*1,088*	*879*	*1,435*	*1,488*	*823*	*3,076*	*2,576*	*1,702*

Verksamheten vid *Malmö* arbetsförmedlingsanstalt
under *fjärde* kvartalet år 1906.

1. Yrkesgrupper.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	Fjärde kvartalet.								
	Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Tillsammans.		
	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	96	106	62	8	44	3	**104**	**150**	**65**
II. Bergverks- och bruksrörelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Industri och handtverk:									
A. Jord-, sten- och glasindustri	23	15	9	—	—	—	**23**	**15**	**9**
B. Metall- och maskinindustri	115	66	50	2	8	5	**117**	**74**	**55**
C. Trävaruindustri	13	11	8	—	2	—	**13**	**13**	**8**
D. Byggnadsverksamhet	253	335	361	—	—	—	**253**	**335**	**361**
Däraf träarbetare	47	36	26	—	—	—	47	36	26
» måleriarbetare	19	6	7	—	—	—	19	6	7
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	5	7	8	6	—	—	**11**	**7**	**8**
F. Textilindustri	1	1	—	4	2	—	**5**	**3**	—
G. Beklädnadsindustri	13	1	1	22	23	14	**35**	**24**	**15**
Däraf skoarbetare	5	1	1	1	1	—	6	2	1
H. Närings- och njutningsmedelsind.	30	19	10	6	19	9	**36**	**38**	**19**
Däraf bageri- och konditoriarb.	5	3	3	2	2	—	7	5	3
» bryggeriarbetare	3	6	4	—	2	1	3	8	5
I. Kemisk-teknisk och belysningsind.	10	74	59	4	6	2	**14**	**80**	**61**
J. Pappersindustri	—	1	1	2	10	4	**2**	**11**	**5**
K. Grafisk industri	11	—	—	10	8	10	**21**	**8**	**10**
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif. (maskinister och eldare)	42	14	11	—	—	—	**42**	**14**	**11**
IV. Handel och samfärdsel:									
A. Kontors-, bank- o. försäkringspers.	5	2	1	—	—	—	**5**	**2**	**1**
B. Butiks- och magasinspersonal	6	2	1	19	1	—	**25**	**3**	**1**
C. Hotell-, kafé- o. restaurantrörelse	3	10	9	68	57	25	**71**	**67**	**34**
D. Landttransport	*111*	*115*	*65*	—	*11*	*5*	***111***	***126***	***70***
Däraf bud	38	91	40	—	11	5	38	102	45
» kuskar o. åkeriarbetare	61	31	20	—	—	—	61	31	20
E. Vattentransport	4	21	21	—	—	—	**4**	**21**	**21**
F. Handel o. samfärdsel, ej särskildt specif.	66	39	28	3	10	2	**69**	**49**	**30**
V. Husligt arbete	—	2	2	341	458	249	**341**	**460**	**251**
VI. Allmän eller litterär verksamhet	1	2	—	—	—	—	**1**	**2**	—
VII. Annat eller ej specif. arbete	899	289	299	4	—	—	**903**	**289**	**299**
Däraf barn	36	—	—	4	—	—	40	—	—
4:de kvart. år 1906	**1,707**	**1,132**	**1,006**	**499**	**659**	**328**	**2,206**	**1,791**	**1,334**
Däraf under oktober	760	549	527	211	339	153	971	888	680
» » november	543	322	242	188	175	82	731	497	324
» » december	404	261	237	100	145	93	504	406	330
4:de kvart. år 1905	*623*	*283*	*214*	*405*	*408*	*187*	*1,028*	*691*	*401*

Verksamheten vid *Lunds* arbetsförmedlingsanstalt
under *fjärde* kvartalet år 1906.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Yrkesgrupper.	Fjärde kvartalet.								
	Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Tillsammans.		
	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	200	132	81	7	41	5	**207**	**173**	**86**
II. Bergverks- och bruksrörelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Industri och handtverk:									
A. Jord-, sten- och glasindustri	20	—	—	—	—	—	**20**	—	—
B. Metall- och maskinindustri	22	8	3	2	—	—	**24**	**8**	**3**
C. Trävaruindustri	5	4	2	—	—	—	**5**	**4**	**2**
D. Byggnadsverksamhet	45	25	23	—	—	—	**45**	**25**	**23**
Däraf träarbetare	8	2	—	—	—	—	8	2	—
» måleriarbetare	9	1	1	—	—	—	9	1	1
E. Läder-, hår-, *gummi-* o. d. *industri*	3	1	—	—	—	—	**3**	**1**	—
F. Textilindustri	4	—	—	3	—	—	**7**	—	—
G. Beklädnadsindustri	—	—	—	13	1	—	**13**	**1**	—
H. Närings- och njutningsmedelsind.	2	—	—	3	10	4	**5**	**10**	**4**
I. Kemisk-teknisk och belysningsind.	—	—	—	—	1	—	—	**1**	—
J. Pappersindustri	—	1	1	—	—	—	—	**1**	**1**
K. Grafisk industri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif. (maskinister och eldare)	3	—	—	—	—	—	**3**	—	—
IV. Handel och samfärdsel:									
A. Kontors-, bank- o. försäkringspers.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Butiks- och magasinspersonal	1	—	—	4	1	—	**5**	**1**	—
C. Hotell-, kafé- o. restaurantrörelse	8	1	1	5	3	1	**13**	**4**	**2**
D. Landttransport	12	15	6	—	2	1	**12**	**17**	**7**
Däraf bud	2	11	4	—	2	1	2	13	5
» kuskar o. åkeriarbetare	8	3	1	—	—	—	8	3	1
E. Vattentransport	2	—	—	—	—	—	**2**	—	—
F. Handel o. samfärdsel, ej särskildt specif.	—	3	1	—	—	—	—	**3**	**1**
V. Husligt arbete	6	—	—	93	107	66	**99**	**107**	**66**
VI. Allmän eller litterär verksamhet	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VII. Annat eller ej specif. arbete	154	108	104	4	—	—	**158**	**108**	**104**
Däraf barn	6	—	—	4	—	—	10	—	—
4:de kvart. år 1906	**487**	**298**	**222**	**134**	**166**	**77**	**621**	**464**	**299**
Däraf under oktober	177	124	72	50	80	32	227	204	104
» » november	197	105	93	58	42	28	255	147	121
» » december	113	69	57	26	44	17	139	113	74
4:de kvart. år 1905	*323*	*113*	*84*	*113*	*175*	*76*	*436*	*288*	*160*

Verksamheten vid *Hälsingborgs* arbetsförmedlingsanstalt
under *fjärde* kvartalet år 1906.

1. Yrkesgrupper.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	Fjärde kvartalet.								
	Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Tillsammans.		
	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	252	273	189	35	46	10	**287**	**319**	**199**
II. Bergverks- och bruksrörelse	31	6	4	—	—	—	**31**	**6**	**4**
III. Industri och handtverk:									
A. Jord-, sten- och glasindustri	12	8	8	—	—	—	**12**	**8**	**8**
B. Metall- och maskinindustri	32	16	12	—	—	—	**32**	**16**	**12**
C. Trävaruindustri	20	6	4	6	—	—	**26**	**6**	**4**
D. Byggnadsverksamhet	203	95	76	—	—	—	**203**	**95**	**76**
Däraf träarbetare	60	30	22	—	—	—	60	30	22
» måleriarbetare	24	9	9	—	—	—	24	9	9
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	3	7	4	4	6	3	**7**	**13**	**7**
F. Textilindustri	1	—	—	15	8	5	**16**	**8**	**5**
G. Beklädnadsindustri	6	—	1	9	—	1	**15**	—	**2**
Däraf skoarbetare	4	—	1	1	—	—	5	—	1
H. Närings- och njutningsmedelsind.	22	2	2	17	7	4	**39**	**9**	**6**
Däraf bageri- o. konditoriarb.	6	—	—	5	—	—	11	—	—
» bryggeriarbetare	1	—	—	2	6	4	3	6	4
I. Kemisk-teknisk och belysningsind.	2	6	6	2	—	—	**4**	**6**	**6**
J. Pappersindustri	1	—	—	1	—	—	**2**	—	—
K. Grafisk industri	—	—	1	—	—	—	—	—	**1**
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif.	16	7	1	—	—	—	**16**	**7**	**1**
Däraf maskinister och eldare	12	—	—	—	—	—	12	—	—
IV. Handel och samfärdsel:									
A. Kontors-, bank- o. försäkringspers.	2	—	—	—	—	—	**2**	—	—
Däraf bokhållare o. d.	1	—	—	—	—	—	1	—	—
B. Butiks- och magasinspersonal	5	1	1	10	3	2	**15**	**4**	**3**
Däraf bokhållare o. d.	—	—	—	8	1	—	8	1	—
C. Hotell-, kafé- o. restaurantrörelse	9	1	2	66	82	40	**75**	**83**	**42**
D. Landttransport	69	52	28	1	5	1	**70**	**57**	**29**
Däraf bud	35	41	21	1	5	1	36	46	22
» kuskar o. åkeriarbetare	32	10	7	—	—	—	32	10	7
E. Vattentransport	31	—	—	2	—	—	**33**	—	—
F. Handel o. samfärdsel, ej särskildt specif.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Husligt arbete	—	—	—	210	312	207	**210**	**312**	**207**
Däraf ensamjungfrur	—	—	—	73	133	73	73	133	73
VI. Allmän eller litterär verksamhet	5	1	—	—	—	—	**5**	**1**	—
VII. Annat eller ej specif. arbete	108	65	68	—	—	—	**108**	**65**	**68**
4:de kvart. år 1906	**830**	**546**	**407**	**378**	**469**	**273**	**1,208**	**1,015**	**680**
Däraf under oktober	344	282	166	158	210	113	502	492	279
» » november	337	169	160	146	148	100	483	317	260
» » december	149	95	81	74	111	60	223	206	141
4:de kvart. år 1905	*1,137*	*619*	*494*	*390*	*358*	*207*	*1,527*	*977*	*701*
» » » 1904	*1,334*	*585*	*482*	*368*	*394*	*218*	*1,702*	*979*	*700*
» » » 1903	*1,060*	*621*	*448*	*349*	*311*	*173*	*1,409*	*932*	*621*

Verksamheten vid *Karlskrona* arbetsförmedlingsanstalt
under *fjärde* kvartalet år 1906.

1. Yrkesgrupper.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	Fjärde kvartalet.								
	Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Tillsammans.		
	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	21	17	19	—	—	—	**21**	**17**	**19**
II. Bergverks- och bruksrörelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Industri och handtverk:									
A. Jord-, sten- och glasindustri	3	2	2	—	1	1	**3**	**3**	**3**
B. Metall- och maskinindustri	10	2	1	—	—	—	**10**	**2**	**1**
C. Trävaruindustri	—	1	1	—	—	—	—	**1**	**1**
D. Byggnadsverksamhet	20	15	5	—	—	—	**20**	**15**	**5**
Däraf träarbetare	13	5	4	—	—	—	13	5	4
» måleriarbetare	1	—	—	—	—	—	1	—	—
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	1	1	—	—	—	—	**1**	**1**	—
F. Textilindustri	2	2	—	—	—	—	**2**	**2**	—
G. Beklädnadsindustri	—	—	—	2	—	—	**2**	—	—
H. Närings- och njutningsmedelsind.	1	2	1	—	—	—	**1**	**2**	**1**
Däraf bageri- o. konditoriarb.	1	1	—	—	—	—	1	1	—
I. Kemisk-teknisk och belysningsind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
J. Pappersindustri	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
K. Grafisk industri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif.	5	3	3	—	2	1	**5**	**5**	**4**
Däraf maskinister och eldare	5	2	2	—	—	—	5	2	2
IV. Handel och samfärdsel:									
A. Kontors-, bank- o. försäkringspers.	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
B. Butiks- och magasinspersonal	14	4	4	7	—	—	**21**	**4**	**4**
Däraf bokhållare o. d.	10	1	1	5	—	—	15	1	1
C. Hotell-, kafé- o. restaurantrörelse	5	1	2	3	—	—	**8**	**1**	**2**
D. Landttransport	21	8	4	1	—	1	**22**	**8**	**5**
Däraf bud	7	2	1	1	—	1	8	2	2
» kuskar o. åkeriarbetare	—	—	—	—	—	—	—	—	—
E. Vattentransport	5	—	—	—	—	—	**5**	—	—
F. Handel o. samfärdsel, ej särskildt specif.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Husligt arbete	—	—	—	68	55	35	**68**	**55**	**35**
Däraf ensamjungfrur	—	—	—	33	36	22	33	36	22
VI. Allmän eller litterär verksamhet	2	—	—	—	2	—	**2**	**2**	—
VII. Annat eller ej specif. arbete	64	29	24	—	—	—	**64**	**29**	**24**
Summa	**176**	**87**	**66**	**81**	**60**	**38**	**257**	**147**	**104**
Däraf under oktober	68	26	24	25	28	18	93	54	42
» » november	73	29	21	39	21	10	112	50	31
» » december	35	32	21	17	11	10	52	43	31

Verksamheten vid *Norrköpings* arbetsförmedlingsanstalt
under *fjärde* kvartalet år 1906.

1. Yrkesgrupper.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	Fjärde kvartalet.								
	Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Tillsammans.		
	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	184	97	55	—	1	—	**184**	**98**	**55**
II. Bergverks- och bruksrörelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Industri och handtverk:									
A. Jord-, sten- och glasindustri	25	1	—	—	—	—	**25**	**1**	—
B. Metall- och maskinindustri	79	14	9	—	—	—	**79**	**14**	**9**
C. Trävaruindustri	18	8	6	—	—	—	**18**	**8**	**6**
D. Byggnadsverksamhet	71	10	10	—	—	—	**71**	**10**	**10**
Däraf träarbetare	18	1	1	—	—	—	18	1	1
» måleriarbetare	11	2	2	—	—	—	11	2	2
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	3	—	—	—	—	—	**3**	—	—
F. Textilindustri	124	10	3	22	11	17	**146**	**21**	**20**
G. Beklädnadsindustri	5	1	—	3	7	4	**8**	**8**	**4**
Däraf skoarbetare	5	—	—	—	—	—	5	—	—
H. Närings- och njutningsmedelsind.	24	1	—	2	1	2	**26**	**2**	**2**
Däraf bageri- o. konditoriarb.	1	—	—	—	1	2	1	1	2
» bryggeriarbetare	11	1	—	1	—	—	12	1	—
I. Kemisk-teknisk och belysningsind.	1	1	1	—	—	—	**1**	**1**	**1**
J. Pappersindustri	5	2	1	—	—	—	**5**	**2**	**1**
K. Grafisk industri	5	—	—	—	—	—	**5**	—	—
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif. (maskinister o. eldare)	40	2	2	—	—	—	**40**	**2**	**2**
IV. Handel och samfärdsel:									
A. Kontors-, bank- o. försäkringspers.	17	1	1	4	—	—	**21**	**1**	**1**
B. Butiks- och magasinspersonal	10	—	—	5	1	—	**15**	**1**	—
C. Hotell-, kafé- o. restaurantrörelse	8	—	—	22	5	10	**30**	**5**	**10**
D. Landttransport	36	61	57	—	—	—	**36**	**61**	**57**
Däraf bud	11	59	55	—	—	—	11	59	55
» kuskar o. åkeriarbetare	12	1	—	—	—	—	12	1	—
E. Vattentransport	13	2	1	—	—	—	**13**	**2**	**1**
F. Handel o. samfärdsel, ej särskildt specif.	29	13	10	3	13	14	**32**	**26**	**24**
V. Husligt arbete	—	—	—	209	190	201	**209**	**190**	**201**
VI. Allmän eller litterär verksamhet	—	7	5	1	—	—	**1**	**7**	**5**
VII. Annat eller ej specif. arbete	428	22	23	11	—	—	**439**	**22**	**23**
Däraf barn	91	—	—	11	—	—	102	—	—
Summa	**1,125**	**253**	**184**	**282**	**229**	**248**	**1,407**	**482**	**432**
Däraf under oktober	457	112	68	115	105	105	572	217	173
» » november	400	104	85	100	68	87	500	172	172
» » december	268	37	31	67	56	56	335	93	87

Verksamheten vid *Karlstads* arbetsförmedlingsanstalt
under *fjärde* kvartalet år 1906.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Yrkesgrupper.	Fjärde kvartalet.								
	Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Tillsammans.		
	Arbetssökande.	Lediga *platser.*	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga *platser.*	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga *platser.*	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	16	26	18	3	11	5	**19**	**37**	**23**
II. Bergverks- och bruksrörelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Industri och handtverk:									
A. Jord-, sten- och glasindustri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Metall- och maskinindustri	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
C. Trävaruindustri	5	8	3	—	—	—	**5**	**8**	**3**
D. Byggnadsverksamhet	1	4	2	—	—	—	**1**	**4**	**2**
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F. Textilindustri	2	—	—	1	—	—	**3**	—	—
G. Beklädnadsindustri	3	2	—	1	—	1	**4**	**2**	**1**
H. Närings- och njutningsmedelsind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I. Kemisk-teknisk och belysningsind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
J. Pappersindustri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K. Grafisk industri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif. (maskinister och eldare)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. Handel och samfärdsel:									
A. Kontors-, bank- o. försäkringspers.	3	1	—	—	—	—	**3**	**1**	—
B. Butiks- och magasinspersonal	1	—	—	4	—	—	**5**	—	—
C. Hotell-, kafé- o. restaurantrörelse	—	—	—	3	1	3	**3**	**1**	**3**
D. Landttransport	14	13	12	—	1	—	**14**	**14**	**12**
Däraf bud	4	4	2	—	1	—	4	5	2
» kuskar o. åkeriarbetare	5	—	2	—	—	—	5	—	2
E. Vattentransport	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F. Handel o. samfärdsel, ej särskildt specif.	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
V. Husligt arbete	—	—	—	62	78	68	**62**	**78**	**68**
VI. Allmän eller litterär verksamhet	—	—	—	1	—	—	**1**	—	—
VII. Annat eller ej specif. arbete	24	35	21	—	—	—	**24**	**35**	**21**
Däraf barn	2	1	1	—	—	—	2	1	1
Summa	**71**	**89**	**56**	**75**	**91**	**77**	**146**	**180**	**133**
Däraf under oktober	22	25	16	39	36	45	61	61	61
» » november	29	29	23	30	30	17	59	59	40
» » december	20	35	17	6	25	15	26	60	32

Verksamheten vid *Sundsvalls* arbetsförmedlingsanstalt
under *fjärde* kvartalet år 1906.

1. Yrkesgrupper.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	Fjärde kvartalet.								
	Manliga afdeln.			Kvinnliga afdeln.			Tillsammans.		
	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	9	8	5	1	5	3	**10**	**13**	**8**
II. Bergverks- och bruksrörelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Industri och handtverk:									
A. Jord-, sten- och glasindustri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Metall- och maskinindustri	9	3	2	—	—	—	**9**	**3**	**2**
C. Trävaruindustri	5	—	—	—	—	—	**5**	—	—
D. Byggnadsverksamhet	6	9	8	—	—	—	**6**	**9**	**8**
Däraf träarbetare	6	9	8	—	—	—	6	9	8
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F. Textilindustri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
G. Beklädnadsindustri	—	1	—	4	6	4	**4**	**7**	**4**
H. Närings- och njutningsmedelsind.	3	2	1	1	—	—	**4**	**2**	**1**
Däraf bageri- o. konditoriarb.	1	2	1	1	—	—	2	2	1
I. *Kemisk-teknisk och belysningsind.*	—	—	—	—	—	—	—	—	—
J. Pappersindustri	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
K. Grafisk industri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif.	6	—	—	—	—	—	**6**	—	—
Däraf ingenjörer, ritare och verkmästare	1	—	—	—	—	—	1	—	—
» maskinister och eldare	3	—	—	—	—	—	3	—	—
IV. Handel och samfärdsel:									
A. Kontors-, bank- o. försäkringspers.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Butiks- och magasinspersonal	9	2	1	10	2	—	**19**	**4**	**1**
Däraf bokhållare o. d.	6	1	—	10	1	—	16	2	—
C. *Hotell-, kafé- o. restaurantrörelse*	—	—	—	4	7	1	**4**	**7**	**1**
D. Landttransport	37	13	4	1	2	1	**38**	**15**	**5**
Däraf bud	15	8	2	1	2	1	16	10	3
» kuskar o. åkeriarbetare	4	1	2	—	—	—	4	1	2
E. Vattentransport	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F. Handel o. samfärdsel, ej särskildt specif.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Husligt arbete	—	—	—	143	122	77	**143**	**122**	**77**
Däraf ensamjungfrur	—	—	—	90	74	45	90	74	45
VI. Allmän eller litterär verksamhet	—	—	—	—	1	1	—	**1**	**1**
VII. Annat eller ej specif. arbete	89	76	55	—	—	—	**89**	**76**	**55**
Summa	**174**	**114**	**76**	**164**	**145**	**87**	**338**	**259**	**163**
Däraf under oktober	68	51	35	89	79	47	157	130	82
» » november	50	39	21	49	37	26	99	76	47
» » december	56	24	20	26	29	14	82	53	34

Verksamheten vid offentliga arbetsförmedlingsanstalter i *Norge*

under *fjärde* kvartalet år 1906.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Arbetsorter och yrkesgrupper.	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Arb.-sökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arb.-sökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arb.-sökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
Kristiania.									
Jordbruk m. m.	136	113	101	8	8	5	**144**	**121**	**106**
Industri och handtverk . . .	1,359	290	242	30	39	28	**1,389**	**329**	**270**
Handel och samfärdsel . . .	931	457	406	63	76	13	**994**	**533**	**419**
Annat eller ej specif. arbete .	1,224	923	908	2,282	2,636	1,965	**3,506**	**3,559**	**2,873**
Tills. 4:de kvart. år 1906	**3,650**	**1,783**	**1,657**	**2,383**	**2,759**	**2,011**	**6,033**	**4,542**	**3,668**
» » » » 1905	*5,008*	*1,678*	*1,584*	*2,747*	*2,870*	*2,118*	*7,755*	*4,548*	*3,702*
» » » » 1904	*3,633*	*936*	*901*	*2,580*	*2,136*	*1,766*	*6,213*	*3,072*	*2,667*
Bergen.									
Jordbruk m. m.	18	11	8	—	7	7	**18**	**18**	**15**
Industri och handtverk . . .	369	173	159	38	31	20	**407**	**204**	**179**
Handel och samfärdsel . . .	435	339	298	9	7	5	**444**	**346**	**303**
Annat eller ej specif. arbete .	—	—	—	360	245	212	**360**	**245**	**212**
Tills. 4:de kvart. år 1906	**822**	**523**	**465**	**407**	**290**	**244**	**1,229**	**813**	**709**
» » » » 1905	*671*	*343*	*324*	*361*	*271*	*232*	*1,032*	*614*	*556*
» » » » 1904	*715*	*348*	*295*	*327*	*234*	*211*	*1,042*	*582*	*506*
Trondhjem.									
Jordbruk m. m.	14	4	2	—	—	—	**14**	**4**	**2**
Industri och handtverk . . .	108	58	50	2	—	—	**110**	**58**	**50**
Handel och samfärdsel . . .	16	7	2	—	2	—	**16**	**9**	**2**
Annat eller ej specif. arbete .	103	36	32	20	11	3	**123**	**47**	**35**
Tills. 4:de kvart. år 1906	**241**	**105**	**86**	**22**	**13**	**3**	**263**	**118**	**89**
» » » » 1905	*262*	*126*	*112*	*5*	*5*	*2*	*267*	*131*	*114*
» » » » 1904	*208*	*107*	*96*	*18*	*8*	*4*	*226*	*115*	*100*
Stavanger.									
Jordbruk m. m.	70	194	184	6	11	3	**76**	**205**	**187**
Industri och handtverk . . .	343	137	107	6	8	6	**349**	**145**	**113**
Handel och samfärdsel . . .	439	202	159	16	4	2	**455**	**206**	**161**
Annat eller ej specif. arbete .	104	42	41	233	187	74	**337**	**229**	**115**
Tills. 4:de kvart. år 1906	**956**	**575**	**491**	**261**	**210**	**85**	**1,217**	**785**	**576**
» » » » 1905	*977*	*343*	*321*	*278*	*166*	*89*	*1,255*	*509*	*410*
» » » » 1904	*419*	*205*	*198*	*139*	*48*	*37*	*558*	*253*	*235*
Kristiania, Bergen, Trondhjem och Stavanger.									
Jordbruk m. m.	238	322	295	14	26	15	**252**	**348**	**310**
Industri och handtverk . . .	2,179	658	558	76	78	54	**2,255**	**736**	**612**
Handel och samfärdsel . . .	1,821	1,005	865	88	89	20	**1,909**	**1,094**	**885**
Annat eller ej specif. arbete .	1,431	1,001	981	2,895	3,079	2,254	**4,326**	**4,080**	**3,235**
Tills. 4:de kvart. år 1906	**5,669**	**2,986**	**2,699**	**3,073**	**3,272**	**2,343**	**8,742**	**6,258**	**5,042**
» » » » 1905	*6,918*	*2,490*	*2,341*	*3,391*	*3,312*	*2,441*	*10,309*	*5,802*	*4,782*
» » » » 1904	*4,975*	*1,596*	*1,490*	*3,064*	*2,426*	*2,018*	*8,039*	*4,022*	*3,508*

Öfversikt

öfver verksamheten vid nordiska offentliga arbetsförmedlingsanstalter under år 1906. (Tab. å sid. 112—113.)

Svenska arbetsförmedlingsanstalter. Vid de 9 anstalter, som under hela året eller någon del däraf[1] voro i verksamhet, ernåddes följande hufvudsakliga resultat.

Anstalten i:	*Manliga afdeln.*			*Kvinnliga afdeln.*			*Tillsammans.*		
	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
Stockholm	10,530	10,153	7,679	6,376	9,131	3,336	16,906	19,284	11,015
Göteborg	6,616	6,132	4,832	4,978	7,980	4,101	11,594	14,112	8,933
Malmö	7,782	4,944	3,872	1,955	2,255	979	9,737	7,199	4,851
Lund	1,561	930	692	586	730	329	2,147	1,660	1,021
Hälsingborg	3,710	2,676	1,895	1,519	2,107	1,002	5,229	4,783	2,897
Karlskrona	176	87	66	81	60	38	257	147	104
Norrköping	3,009	1,025	672	684	830	526	3,693	1,855	1,198
Karlstad	443	540	233	363	665	242	806	1,205	475
Sundsvall	513	653	471	451	353	183	964	1,006	654
Samtliga anstalter	**34,340**	**27,140**	**20,412**	**16,993**	**24,111**	**10,736**	**51,333**	**51,251**	**31,148**

Den offentliga arbetsförmedlingen, som år 1902 först påbörjades i vårt land, hade sålunda vid 1906 års slut hunnit anordnas på 9 af våra viktigare platser och synes öfverallt arbeta under gynnsamma omständigheter, äfven om den ännu ej någonstädes kan sägas fullt behärska distributionen af arbetskraft. Det är i alla fall högst betydande resultat, som under året vunnits, i det att sammanlagdt 51,333 arbetssökande och 51,251 lediga platser anmälts, och förmedling åvägabragts beträffande 31,148 platser. Öfverensstämmelsen mellan antalet arbetssökande och lediga platser är mer skenbar än verklig, i det att inom det manliga arbetet de förstnämnda varit talrikare, de senare däremot inom det kvinnliga arbetet. Bland de

[1] Verksamheten började vid anstalten i Norrköping den 1 april samt i Karlskrona den 15 augusti 1906.

10,736 platser, som besatts med kvinnlig arbetskraft, tillhörde ej färre än 8,405 det husliga arbetet samt 1,179 hotell-, kafé- och restaurantrörelse. Den öfvervägande delen af männen, nämligen resp. 7,314, 4,474 och 2,208 placerades inom grofarbetet, byggnadsverksamheten och landttransporten; i öfrigt uppvisa de flesta yrkesgrenarna en betydande omsättning af manlig arbetskraft, ehuruväl härutinnan ganska stora skiljaktigheter framträda med afseende å olika anstalter. Inom jordbruk- och skogshushållning anställdes 1,986 män och 149 kvinnor eller tillsammans 2,135 personer; en tredjedel af detta antal belöpte sig på Hälsingborgsanstalten ensam. Utöfver det nämnda ringa antalet kvinnor, som tillförts jordbruket, torde detsamma emellertid äfven hafva fått mer eller mindre gagn af en del inom husligt arbete på landsbygden anställda kvinnor.

Utvecklingen vid de anstalter, som redan flere år varit i verksamhet, framgår af följande summariska siffror öfver *antalet tillsatta platser:*

	Hälsingborg.			*Göteborg.*		
	Män.	Kvinnor.	Tillsamman.	Män.	Kvinnor.	Tillsamman.
År 1906	1,895	1,002	**2,897**	4,832	4,101	**8,933**
» 1905	1,878	890	**2,768**	3,694	3,443	**7,137**
» 1904	2,182	825	**3,007**	3,225	2,985	**6,210**
» 1903	2,362	536	**2,898**	2,999	2,569	**5,568**

Siffrorna för Göteborgsanstalten utvisa en jämn och stark stegring af frekvensen; i själfva verket har förhållandet varit detsamma vid Hälsingborgsanstalten, ehuru 1903 och 1904 års siffror blefvo särdeles höga i anledning af de då pågående arbetena för en större utställning.

Norska arbetsförmedlingsanstalter. Verksamheten vid de norska offentliga arbetsförmedlingsanstalterna lämnade följande resultat:

	Manliga afdeln.			*Kvinnliga afdeln.*			*Tillsammans.*		
	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
Kristiania	16,464	6,799	6,272	9,308	10,455	7,631	25,772	17,254	13,903
Bergen	3,636	2,472	2,118	1,531	1,340	989	5,167	3,812	3,107
Trondhjem	1,476	490	340	84	63	12	1,560	553	352
Stavanger	3,761	2,505	1,938	754	1,314	315	4,515	3,819	2,253
Summa år 1906	**25,337**	**12,266**	**10,668**	**11,677**	**13,172**	**8,947**	**37,014**	**25,438**	**19,615**
» » 1905	26,737	10,574	9,493	11,540	10,951	8,364	38,277	21,525	17,857
» » 1904	18,891	7,226	6,502	10,886	9,066	7,531	29,777	16,292	14,033

Öfversikt af verksamheten vid samtliga

1. Yrkesgrupper.	2. Stockholm. Tillsatta platser. Manliga.	3. Kvinnliga.	4. Tillsammans.	5. Göteborg. Tillsatta platser. Manliga.	6. Kvinnliga.	7. Tillsammans.	8. Malmö. Tillsatta platser. Manliga.	9. Kvinnliga.	10. Tillsammans.	11. Lund. Tillsatta platser. Manliga.	12. Kvinnliga.	13. Tillsammans.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	507	18	*525*	255	32	*287*	127	9	*136*	232	17	*249*
II. Bergverks- och bruksrörelse	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Industri och handtverk:												
A. Jord-, sten- och glasindustri	203	—	*203*	176	—	*176*	29	—	*29*	6	—	*6*
B. Metall- och maskinindustri	635	7	*642*	268	4	*272*	141	19	*160*	10	—	*10*
C Trävaruindustri	158	9	*167*	42	2	*44*	31	8	*39*	9	—	*9*
D. Byggnadsverksamhet	1,907	—	*1,907*	425	—	*425*	1,465	—	*1,465*	85	—	*85*
Däraf träarbetare	384	—	384	178	—	178	86	—	86	3	—	3
» måleriarbetare	55	—	55	70	—	70	14	—	14	4	—	4
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	9	2	*11*	3	1	*4*	14	1	*15*	5	—	*5*
F. Textilindustri	—	6	*6*	4	12	*16*	—	3	*3*	—	—	—
G. Beklädnadsindustri	10	85	*95*	27	50	*77*	4	30	*34*	—	4	*4*
Däraf skoarbetare	5	1	6	2	2	4	2	—	2	—	—	—
H. Närings- och njutningsmedelsind.	31	38	*69*	69	62	*131*	29	30	*59*	—	17	*17*
Däraf bageri- o. konditoriarb.	26	17	43	7	24	31	9	3	12	—	4	4
» bryggeriarbetare	3	9	12	31	14	45	7	7	14	—	1	1
I. Kemisk-teknisk och belysningsind.	16	16	*32*	6	4	*10*	115	3	*118*	—	1	*1*
J. Pappersindustri	11	15	*26*	17	82	*99*	3	5	*8*	3	—	*3*
K. Grafisk industri	24	2	*26*	23	—	*23*	1	21	*22*	—	—	—
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif.	66	27	*93*	42	—	*42*	28	—	*28*	—	—	—
Däraf ingeniörer, ritare och verkmästare	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» maskinister och eldare	31	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. Handel och samfärdsel.												
A. Kontors-, bank- o. försäkringspers.	51	9	*60*	17	2	*19*	9	—	*9*	2	—	*2*
Däraf bokhållare o. d.	10	7	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Butiks- och magasinspersonal	233	41	*274*	12	38	*50*	2	6	*8*	—	1	*1*
Däraf bokhållare o. d.	21	41	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—
C. Hotell-, kafé- o. restaurantrörelse	45	427	*472*	46	367	*413*	19	103	*122*	4	3	*7*
D. Landttransport	1,110	30	*1,140*	487	—	*487*	258	13	*271*	30	2	*32*
Däraf bud	368	30	398	416	—	416	171	13	184	20	2	22
» kuskar o. åkeriarbetare	391	—	391	72	—	72	72	—	72	3	—	3
E. Vattentransport	290	—	*290*	42	—	*42*	199	3	*202*	—	—	—
F. Handel o. samfärdsel, ej särskildt specif.	2	41	*43*	344	64	*408*	87	18	*105*	12	5	*17*
V. Husligt arbete	43	2,543	*2,586*	—	3,379	*3,379*	7	707	*714*	8	279	*287*
VI. Allmän eller litterär verksamhet	34	19	*53*	5	2	*7*	12	—	*12*	—	—	—
VII. Annat eller ej specif. arbete	2,294	1	*2,295*	2,522	—	*2,522*	1,292	—	*1,292*	286	—	*286*
Summa tillsatta platser	**7,679**	**3,336**	**11,015**	**4,832**	**4,101**	**8,933**	**3,872**	**979**	**4,851**	**692**	**329**	**1,021**
» lediga »	10,153	9,131	19,284	6,132	7,980	14,112	4,944	2,255	7,199	930	730	1,160
» arbetssökande	10,530	6,376	16,906	6,616	4,978	11,594	7,782	1,955	9,737	1,561	586	2,147

förmedlingsanstalter i Sverige under år 1906.

14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.
Hälsingborg.			Karlskrona.			Norrköping.			Karlstad.			Sundsvall.			Hela antalet.		
p l a t s e r.																	
Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.
635	59	*694*	19	—	*19*	158	—	*158*	44	8	*52*	9	6	*15*	**1,986**	**149**	**2,135**
34	—	*34*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**34**	—	**34**
38	—	*38*	2	1	*3*	10	—	*10*	—	—	—	1	—	*1*	**465**	**1**	**466**
65	—	*65*	1	—	*1*	41	—	*41*	9	—	*9*	4	—	*4*	**1,174**	**30**	**1,204**
64	—	*64*	1	—	*1*	17	—	*17*	12	—	*12*	—	—	—	**334**	**19**	**353**
518	—	*518*	5	—	*5*	34	—	*34*	10	—	*10*	25	—	*25*	**4,474**	—	**4,474**
75	—	75	4	—	4	4	—	4	1	—	1	20	—	20	**755**	—	**755**
54	—	54	—	—	—	3	—	3	3	—	3	—	—	—	**203**	—	**203**
11	3	*14*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**42**	**7**	**49**
—	10	*10*	—	—	—	9	46	*55*	4	1	*5*	—	—	—	**17**	**78**	**95**
3	4	*7*	—	—	—	1	11	*12*	4	1	*5*	—	5	*5*	**49**	**190**	**239**
3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**12**	**3**	**15**
24	42	*66*	1	—	*1*	18	6	*24*	1	—	*1*	1	—	*1*	**174**	**195**	**369**
3	3	6	—	—	—	1	5	6	—	—	—	1	—	1	**47**	**56**	**103**
12	23	35	—	—	—	12	—	12	—	—	—	—	—	—	**65**	**54**	**119**
41	—	*41*	—	—	—	8	—	*8*	—	—	—	—	2	*2*	**186**	**26**	**212**
2	3	*5*	—	—	—	1	—	*1*	—	—	—	—	—	—	**37**	**105**	**142**
2	—	*2*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**50**	**23**	**73**
27	2	*29*	3	1	*4*	8	—	*8*	2	—	*2*	12	—	*12*	**188**	**30**	**218**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**4**	—	**4**
6	—	6	2	—	2	—	—	—	—	—	—	4	—	4	**43**	—	**43**
—	—	—	—	—	—	5	1	*6*	4	2	*6*	—	—	—	**88**	**14**	**102**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**10**	**7**	**17**
35	7	*42*	4	—	*4*	1	3	*4*	1	1	*2*	3	4	*7*	**291**	**101**	**392**
—	2	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4	4	**22**	**47**	**69**
14	176	*190*	2	—	*2*	16	71	*87*	2	27	*29*	—	5	*5*	**148**	**1,179**	**1,327**
151	10	*161*	4	1	*5*	119	—	*119*	35	2	*37*	14	1	*15*	**2,208**	**59**	**2,267**
86	10	96	1	1	2	71	—	71	4	2	6	8	1	9	**1,145**	**59**	**1,204**
46	—	46	—	—	—	7	—	7	18	—	18	6	—	6	**615**	—	**615**
26	—	*26*	—	—	—	3	—	*3*	—	—	—	—	—	—	**560**	**3**	**563**
—	3	*3*	—	—	—	27	25	*52*	4	—	*4*	—	—	—	**476**	**156**	**632**
—	682	*682*	—	35	*35*	—	363	*363*	2	198	*200*	—	159	*159*	**60**	**8,345**	**8,405**
—	1	*1*	—	—	—	6	—	*6*	—	1	*1*	—	1	*1*	**57**	**24**	**81**
205	—	*205*	24	—	*24*	190	—	*190*	99	1	*100*	402	—	*402*	**7,314**	**2**	**7,316**
1,895	**1,002**	**2,897**	**66**	**38**	**104**	**672**	**526**	**1,198**	**233**	**242**	**475**	**471**	**183**	**654**	**20,412**	**10,736**	**31,148**
2,676	2,107	4,783	87	60	147	1,025	830	1,855	540	665	1,205	653	353	1,006	27,140	24,111	51,251
3,710	1,519	5,229	176	81	257	3,009	684	3,693	443	363	806	513	451	964	34,340	16,993	51,333

Ofvanstående siffror gifva oförtydbart till känna en fortgående förbättring under år 1906 i de ekonomiska förhållandena och i resultaten af anstalternas verksamhet. Antalet arbetssökande är något mindre än år 1905 under det att antalet lediga och tillsatta platser afsevärdt ökats. Ännu synes dock, åtminstone i Kristiania, arbetslösheten voro betänklig.

Kjöbenhavns kommunale Arbejdsanvisningskontor. De fyra senaste verksamhetsårens hufvudresultat framgå af nedanstående uppgifter om antalet förmedlade platser, nämligen:

	År 1903.	År 1904.	År 1905.	År 1906.
På den manliga afdelningen	11,692	10,061	11,734	17,358
» » kvinnliga »	12,034	13,855	15,251	17,865
eller tillhopa	**23,726**	**23,916**	**26,985**	**35,223**

Den utvidgning af Köpenhamnsanstaltens verksamhet, som påbörjade år 1905, har under nästlidet år fortsatt i storartad skala, så att anstalten med hänsyn till antalet tillsatta platser numera öfverträffas af endast få andra. Denna starka tillväxt i frekvensen står naturligtvis i samband med de under året gynnsamma konjunkturerna på arbetsmarknaden och framträder med afseende å samtliga olika hufvudgrupper af arbete, ej minst jordbruket.

Hälsingfors Arbetsförmedlingsbyrå. Beträffande resultaten af verksamheten må följande uppgifter anföras:

	Arbetsansökningar.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
Manliga afdelningen	6,098	3,336	3,157
Kvinnliga »	2,432	1,972	1,394
Tillsammans år 1906	**8,530**	**5,308**	**4,551**
» » 1905	7,613	4,294	3,757
» » 1904	8,075	4,469	3,834
» » 1903	6,677	3,045	2,748

Byråns utveckling har under år 1906 fortsatts beträffande verksamheten å både den manliga och kvinnliga afdelningen. I ofvanstående siffror äro inräknade jämväl förmedlingen, som verkställts vid af staden anordnade nödhjälpsarbeten till ett antal af 897. Arbetskonjunkturerna voro sålunda ej tillfredsställande för det manliga arbetet; däremot var god efterfrågan å kvinnlig arbetskraft.

Öfversikt af arbetsinställelser i Sverige under år 1906.

(Preliminär redogörelse.)

Under år 1906 hafva, enligt ingångna uppgifter, inträffat 277 arbetsinställelser. Deras fördelning efter karaktär, antal berörda arbetsgifvare och arbetare i jämförelse med föregående år framgår af nedanstående öfversikt.

År.	Strejker.			Lockouter.			Arbetsinställelser af blandad natur.			Summa.		
	Antal:	Antal a.-g.	Antal arb.	Antal.	Antal a.-g.	Antal arb.	Antal.	Antal a.-g.	Antal arb.	Antal.	Antal a.-g.	Antal arb.
1906	228	657	15,083	7	11	523	42	48	3,006	**277**	**716**	**18,612**
1905	139	316	12,600	12	11	508	24	467	19,260	**175**	**794**	**32,368**
1904	172	377	8,493	11	61	1,238	32	151	1,754	**215**	**589**	**11,485**
1903	109	254	5,972	16	96	982	17	124	15,614	**142**	**474**	**22,568**

Af de under 1906 inträffade 277 arbetsinställelserna hafva resp. 52, 96, 81 och 48 påbörjats under årets olika kvartal. Högsta antalet, 39, faller på augusti, näst högsta, 32, på april och det lägsta, 11, på december månad.

Af arbetskonflikterna äro vid innevarande tidpunkt (15 mars 12 åtminstone principiellt icke afslutade. Af de återstående 265 kan varaktigheten angifvas för 249 enligt nedanstående fördelning:

Arbetsinställelser med en varaktighet af:

högst 7 dagar	125	61—90 dagar	14
8—15 »	45	91—120 »	2
16—22 »	19	121—180 »	4
23—30 »	15	öfver 180 »	2
31—60 »	23	okänd varaktighet	16

Antalet af genom de under året påbörjade arbetsinställelserna *förlorade arbetsdagar* kan approximativt beräknas till 445,000. Motsvarande siffra var för år 1903 500,000 för 1904 450,000 och för år 1905 2,500,000.

Beräknas åter antalet förlorade arbetsdagar genom under 1906 *pågående* arbetsinställelser, stiger årssiffran till c:a 484,000, hufvudsakligen beroende på, att den i mars 1905 påbörjade omfattande byggnadskonflikten i Malmö afslöts först d. 18 febr. 1906.

Fördelningen af dessa 484,000 förlorade arbetsdagar på olika industrier är följande:

Byggnadsindustri	c:a 117,000	Skogsafverkning och flottning	c:a 18,000
Grufdrift	» 115,000	Beklädnadsindustri	» 16,000
Mineralindustri	» 76,000	Textilindustri	» 10,000
Transportverksamhet	» 30,000	Närings- o. njutn.-medelsindustri	» 9,000
Trämassaindustri	» 30,000	Trävaruindustri	» 9,000
Metallindustri	» 19,000	Annan brytningsindustri	» 7,000
Kem.-tekn. industri	» 18,000	Diverse näringsgrenar	» 10,000

Af särskilda industrigrenar må framhållas stenkolsgrufvor med 115,000 och glasbruk med 54,000 förlorade arbetsdagar.

Arbetsinställelsernas *orsaker* hafva under året varit följande:

Löneförhöjning	126 fall.	Andra organisationsspörsmål	17 fall.
Lönesänkning	15 »	Personliga förhållanden	20 »
Andra lönefrågor	32 »	Fråga om arbetstiden	6 »
Fråga om kollektivt aftal	22 »	Andra orsaker	39 »

En ofta förekommande anledning till arbetsinställelser har äfven varit fråga om afskedade arbetares återtagande, hvilken tvisteorsak icke sällan sammanhängt med organisationsspörsmål. Icke mindre än 30 arbetsinställelser hafva under år 1906 förorsakats af arbetarnes kraf i detta hänseende.

För de sista fyra åren meddelas följande öfversikt öfver viktigare orsaksgrupper.

År.	Antal arbetskonflikter, som förorsakats af			
	lönefrågor.	organisations-spörsmål.	personliga förhållanden.	andra orsaker.
1906	173	39	20	45
1905	107	16	18	34
1904	147	9	20	39
1903	96	10	13	23

Enligt föreliggande uppgifter föregingos 103 arbetsinställelser af *förhandlingar*, under det att i 166 fall dylika icke ägde rum. För 8 fall saknas uppgift härom.

I 142 fall hafva arbetarne samtliga varit *organiserade*, i 70 fall delvis och i 51 fall alla varit oorganiserade. För 14 fall saknas uppgifter i detta hänseende. Beträffande arbetsgifvarnes organisa-

Arbetsinställelser under år 1906, fördelade efter län.

Län.	Antal påbörjade arbetsinställelser.				Kändt högsta antal direkt berörda arbetare.	Antal förlorade arbetsdagar.	Antal afslutade arbetsinställelser.				Ej afslutade konflikter.
	Strejker.	Lockouter.	Konflikter af bl. natur.	Summa.			På arbetsgifvarnes villkor.	Enligt arbetarnes fordringar.	Genom kompromiss.	Med okändt resultat.	
Stockholms stad	12	—	2	14	2,686	25,700	2	8	3	1	—
Stockholms län	8	—	—	8	292	6,100	1	3	4	—	—
Uppsala »	2	—	—	2	9	—	—	1	1	—	—
Södermanlands »	6	—	1	7	411	13,000	1	6	—	—	—
Östergötlands »	14	—	1	15	781	15,900	1	10	3	—	1
Jönköpings »	2	—	—	2	65	300	—	1	1	—	—
Kronobergs »	1	—	1	2	225	25,700	1	—	—	—	1
Kalmar »	7	—	—	7	410	5,300	2	2	3	—	—
Gottlands »	3	—	—	3	143	800	1	—	2	—	—
Blekinge »	6	1	1	8	353	7,400	2	4	1	—	1
Kristianstads »	12	—	6	18	993	14,300	5	4	8	—	1
Malmöhus »	64	2	10	76	5,037	187,000	17	34	18	4	3
Hallands »	9	1	—	10	459	3,900	3	3	3	—	1
Göteborgs o. Bohus »	18	1	5	24	2,332	42,000	4	9	10	—	1
Älfsborgs »	13	1	5	19	1,305	41,700	8	3	4	1	3
Skaraborgs »	5	—	—	5	177	500	2	1	2	—	—
Värmlands »	4	—	—	4	171	2,500	2	1	1	—	—
Örebro »	8	—	1	9	629	29,900	2	1	6	—	—
Västmanlands »	2	—	1	3	118	700	—	2	1	—	—
Kopparbergs »	11	—	3	14	567	5,600	5	5	4	—	—
Gäfleborgs »	8	1	—	9	446	30,800	2	7	—	—	—
Västernorrlands »	5	—	3	8	311	6,400	1	3	4	—	—
Jämtlands »	1	—	—	1	12	100	1	—	—	—	—
Västerbottens »	3	—	—	3	172	1,300	1	—	2	—	—
Norrbottens »	4	—	2	6	508	16,600	—	3	3	—	—
Hela riket	**228**	**7**	**42**	**277**	**18,612**	**483,500**	**64**	**111**	**84**	**6**	**12**

tion föreligga uppgifter endast för 208 konflikter. I 77 fall af dessa hafva arbetsgifvarne varit anslutna till organisationer.

I fråga om *resultatet* hafva af 265 afslutade arbetsinställelser 64 (c:a 24 %) ledt till arbetets återupptagande på arbetsgifvarnes villkor, 111 (c:a 42 %) lösts i enlighet med arbetarnes fordringar och 84 (c:a 32 %) afgjorts genom kompromiss; rörande 6 konflikter (c:a 2 %) är resultatet icke kändt.

Under treårsperioden 1903—1905 hade af 532 arbetsinställelser 138 (c:a 26 %) lösts på arbetsgifvarnes villkor, 160 (c:a 30 %) enligt arbetarnes fordringar och 185 (c:a 35 %) genom kompromiss; i fråga om 49 konflikter (c:a 9 %) förelågo ofullständiga uppgifter.

Af de 173 arbetsinställelser, som under år 1906 föranledts af *lönefrågor*, hafva 36 bilagts enligt arbetsgifvarnes fordringar, 71 enligt arbetarnes kraf och 55 efter ömsesidiga eftergifter; 4 hafva ledt till icke kändt resultat, och 7 äro ännu pågående. I de 71 lönekonflikter, som slutade med arbetarnes seger, var arbetsstyrkan i 57 fall helt eller delvis organiserad, i 11 fall oorganiserad. För 3 fall saknas uppgifter härom.

Arbetsinställelsernas fördelning på de olika länen med hänsyn till antal, karaktär, omfattning och resultat framgår af öfversikten å sid. 117.

Arbetsinställelser (strejker och lockouter) i Sverige år 1906.

(Preliminär redogörelse.)

Fjärde kvartalet.

Af de under året påbörjade arbetsinställelserna kvarstodo vid fjärde kvartalets ingång såsom oafslutade följande, nämligen n:r 17, 42, 50, 62, 90, 139, 147, 151, 157, 165, 169, 181, 187, 204, 205, 218, 221, 224, 225, 226 och 227.

När n:r 147, 157, 181, 204, 205, 218, 221, 224, 225, 226 och 227 afslutats, finnes i nästföregående redogörelse angifvet.

Af öfriga 8 arbetsinställelser äro numera 3 afslutade och i en har preliminär öfverenskommelse träffats, nämligen:

N:r 50. berörande kemigrafer i Malmö, påbörjad d. 10 mars.

N:r 139, berörande maskinister och eldare, Nacka, påbörjad d. 20 juni, afslutad d. 5 febr. 1907.

N:r 187, berörande glasarbetare, Kosta, påbörjad d. 6 aug., afslutad d. 18 mars 1907.

N:r 165, berörande träarbetare, murare och grofarbetare vid kopparverk, Hälsingborg, påbörjad d. 18 juli; preliminär öfverenskommelse träffad d. 23 jan. 1907.

Af under *1906 års fjärde kvartal* inträffade arbetsinställelser redovisas härnedan 48. Af dessa hafva 20 börjat i oktober, 17 i november och 11 i december, samt hafva, enligt nu tillgängliga uppgifter, direkt berört inalles 84 arbetsgifvare och c:a 2,700 arbetare. (För fjärde kvartalet under förlidet år äro de motsvarande siffrorna: 28 påbörjade arbetsinställelser — 14 i oktober, 9 i november och 5 i december — hvilka direkt berörde 40 arbetsgifvare och c:a 1,200 arbetare.)

Varaktigheten af de i efterföljande öfversikt upptagna 44 arbetsinställelserna, hvilka påbörjats under fjärde kvartalet och såväl faktiskt som principiellt afslutats, kan angifvas för 40. Den närmare fördelningen ter sig sålunda:

Arbetsinställelser med en varaktighet af:

högst 7 dagar	20	31—61 dagar	3
8—15 »	11	62—91 »	1
16—22 »	3	okänd varaktighet	4
23—30 »	2		

De återstående fyra konflikterna äro ännu pågående och hafva varat, en öfver 150 dagar, de tre öfriga mellan 75 och 130.

Till sin *karaktär* äro 43 strejker, 3 lockouter och 2 af blandad, obestämbar eller ej uppgifven karaktär.

Det fack, som under kvartalet berörts af de flesta konflikterna, 16, är *grofarbetarefacket;* i dessa hafva, såvidt kändt, 50 arbetsgifvare och c:a 1,300 arbetare varit direkt invecklade. Järn- och metallarbetarefacket har berörts af 4 konflikter, landtarbetarefacket af 4 konflikter, träarbetare-, bageriarbetare- och textilarbetarefacken af hvardera 3 konflikter.

Samtliga under fjärde kvartalet påbörjade arbetsinställelser hafva haft *lokal karaktär.* De fördela sig på följande sätt inom *de olika delarna af landet:*

	Städer.	Landsbygd.	Summa.
Stockholm	3	—	3
östra Sverige[1])	3	—	3
Småland	1	—	1
södra Sverige	6	14	20
västra Sverige	9	6	15
norra Sverige	4	2	6
Summa	**26**	**22**	**48**

Antalet *direkt berörda arbetsgifvare* är kändt i samtliga fall utom ett och uppgår, som nämndt, till 84. Hela antalet *direkt berörda arbetare* utgör c:a 2,700, och af dessa kommer det högsta an-

[1] Angående de olika landsdelarnas omfattning se »Meddel.» 1903, sid. 72, noten.

talet, eller c:a 1,300 (c:a 48 %), på grofarbetarefacket, det näst högsta, eller c:a 300 (c:a 12 %), på transportarbetarefacket.

Antalet strejkande utgjorde tillhopa c:a 2,100 och antalet utestängda 400; i de återstående 2 arbetsinställelserna af blandad, obestämd eller ej uppgifven karaktär voro c:a 200 arbetare direkt invecklade.

Hela antalet under kvartalet förlorade arbetsdagar har beräknats uppgå till i rundt tal 33,000, däraf omkring 4,900 för af konflikterna indirekt berörda arbetare. Af de 33,000 förlorade arbetsdagarna komma c:a 6,000 på arbetsinställelser, påbörjade under nästföregående kvartal. Främst står grofarbetarefacket med c:a 9,900 förlorade arbetsdagar, därnäst följer bageriarbetarefacket med c:a 6,300, stenhuggarefacket med c:a 3,300, järnarbetarefacket med c:a 3,200 och skrädderiarbetarefacket med c:a 1,000 förlorade arbetsdagar.

I 20 fall hafva arbetsgifvarne icke varit *organiserade*, i 18 fall hafva de tillhört organisation, och i 10 fall saknas uppgifter uti ifrågavarande hänseende.

Arbetarne hafva i 23 fall samtliga tillhört facklig organisation, i 15 fall delvis och i 9 fall alla varit oorganiserade; för 1 fall saknas uppgift härom.

Konflikternas *hufvudorsaker* kunna fördelas i följande grupper:

fråga om löneförhöjning	i 22 fall	personliga förhållanden	i 2 fall
fråga om lönesänkning	i 4 »	fråga om afskedade arbetares återtagande	i 5 »
löneformen	i 3 »	andra orsaker	i 3 »
utbetalning af lönen	i 3 »		
fråga om kollektivt aftal	i 6 »		

I 9 fall har arbetarnes hufvudfordran uppgifvits vara kombinerad med andra yrkanden.

Beträffande *resultatet* må anföras, att af de 48 konflikterna 14 afgjorts genom kompromiss. Af öfriga 34 konflikter hafva 11 ledt till arbetets återupptagande på de af arbetsgifvaren uppställda villkoren, i 4 fall hufvudsakligen med nya arbetare och i 7 fall med den förutvarande arbetsstyrkan. 17 konflikter hafva bilagts i enlighet med arbetarnes fordringar. I ett fall har verksamheten öfvergått till annan arbetsgifvare och i ett fall har den nedlagts. Såsom redan nämnts, äro 4 ännu pågående.

I ett fall har konflikten lösts genom *skiljenämnd* och i ett fall har statens förlikningsman ingripit.

Vid en sammanställning af de föreliggande konflikternas *orsaker och resultat* visar det sig bland annat, att af de 32 konflikter, som föranledts af lönefrågor, 5 bilagts i enlighet med arbetsgifvarens fordringar, 12 i enlighet med arbetarnes och 10 efter ömsesidiga efter-

gifter, i ett fall nedlades verksamheten, i ett öfvergick den till annan ägare; 3 äro ännu icke afslutade. Arbetsstyrkan i de 12 lönekonflikter, hvilka bilades helt eller hufvudsakligen i enlighet med arbetarnes fordringar, var i 8 fall helt eller delvis organiserad, i 3 fall oorganiserad. I ett fall saknas upplysning i detta afseende.

För öfrigt kan anmärkas, att enligt de föreliggande uppgifterna, 16 arbetsinställelser föregingos af *förhandlingar* parterna emellan, under det att i 32 fall några dylika icke ägde rum.

Aftals- och kontraktsbrott medgifves, äfven af vederbörande part, hafva genom arbetsinställelse förekommit i 3 fall. I 11 fall framkastar den ena parten beskyllning i detta hänseende mot den andra. I 24 fall uppgifves samstämmigt intet aftals- eller kontraktsbrott hafva förekommit, i 8 fall, angående hvilka uppgift föreligger endast från den ena parten, besvaras frågan likaledes nekande, och rörande 2 arbetsinställelser lämnas af uppgifterna ingen tillförlitlig ledning i denna punkt.

Rörande 34 af de 48 här omnämnda arbetsinställelserna märkes, att icke några nya arbetare antogos under konflikten; i 6 fall antogs en del nya arbetare, och i 3 fall fylldes ledigheterna fullständigt. I 6 af dessa 9 fall kvarblefvo alla de nya arbetarne efter konfliktens slut. Under konfliktens lopp uppgifves en del arbetare ha återgått i 6 fall. Efter konfliktens slut återgingo alla de förutvarande arbetarne i arbetet i 30 fall, en del i 8 fall; i 3 fall återvände inga. Rörande 2 konflikter äro uppgifterna bristfälliga. 4 konflikter äro, som nämndt, ännu pågående och i ett fall nedlades verksamheten.

Vidkommande här redovisade, under 1906 års fjärde kvartal inträffade, 48 konflikter hafva svar ingått från bägge parterna i 42 fall, endast från arbetsgifvare i 4 fall och endast från arbetare i 1 fall. Rörande en konflikt föreligga uppgifter endast från Kommerskollegii ombud.

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Fjärde

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
*228	3 aug.	6 aug.	3	Strejk.	Landtarbetare (betrensare).	Arlöf (Malmöh. l.).	Kollektivt aftal med löneförhöjning.
*229	9 sept.	—	—	Strejk.	Tobaksarbetare.	Sölvesborg.	Arb. fordrade återtagande af afskedad arbetare samt kollektivaftal, innebärande löneförhöjn. m. m.
230	2 okt.	15 okt.	12½	Strejk.	Arb. vid järnverk (minderåriga och kvinnliga hjälparb.).	Hagfors (Värml. l.).	Löneförhöjning.
231	4 okt.	2 nov.	28	Lockout o. strejk.	Arb. vid sockerfabrik (grofarbetare, maskinister och eldare, järn- o. metallarb.).	Hälsingborg.	Förbättring af arbetsvillkoren (löneförhöjn. m. m.).
232	4 okt.	31 okt.	27	Strejk.	Träarbetare (pianoarbetare).	Karlstad.	Förbättring af arbetsvillkoren (löneförhöjning, kortare arbetstid m. m.).
233	5 okt.	—	—	Strejk.	Kvinnliga bageriarb.	Lund.	Kollektivaftal o. föreningsrätten.
234	5 okt.	9 okt.	4	Strejk.	Textilarbetare (lagare vid spinneri).	Borås.	Afskedad arbetares återtagande.
235	8 okt.	10 okt.	2	Strejk.	Grofarbetare (betlastare).	Rögle och Wegeholm (Malmöh. l.).	Löneförhöjning.
236	8 okt.	—	—	Strejk.	Landtarbetare.	Snogeröd (Malmöh. l.).	Löneförhöjning.
237	10 okt.	29 nov.	50	Strejk.	Sadelmakare.	Hörby (Malmöh. l.).	Löneförhöjning.
238	10 okt.	15 okt.	5	Strejk.	Landtarbetare (betupptagare).	Arlöf (Malmöh. l.).	Löneförhöjning.

* Då erforderliga uppgifter rörande konflikterna n:ris 228 och 229 icke förelegat i så god tid, att

i Sverige, påbörjade under år 1906.

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade arbetare.	Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.					
1	60	—	Delvis.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		228
1	4	—	Ja.	Arbetet återupptogs med nya arbetare.	a-g., a.		229
1	67	—	Nej.	Arbetsgifvarens villkor.	a-g., a.	[230]) Indirekt berörda 102 arb., hvaraf största delen organiserade.	230
1	186		Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[231]) Frågan gällde nytt kollektivaftal.	231
1	24	—	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[232]) Frågan gällde nytt kollektivaftal.	232
1	3	—	Ja.	Arbetet återupptogs med nya arbetare.	a-g., a.		233
1	44	—	Nej.	Arbetsgifvarens villkor.	a-g., a.	[234]) Arbetaren återtogs på 14 dagar men afskedades därefter: 52 indirekt berörda.	234
1	25	—	Nej.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		235
1	18	—	De flesta.	——	a-g., a.	[236]) Dessutom nedlade arbetarnes hustrur, som sysselsatts med mjölkning och betupptagning, arbetet. Konflikten är ännu ej bilagd.	236
1	2	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.	[237]) Konflikten uppstod under Sadelmakare- och tapetserareförbundets arbete för genomförande af likartade löne- och arbetsförhållanden i Eslöf med omnejd.	237
1	80 (74)	—	Nej.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		238

desamma kunnat medtagas i föregående preliminära redogörelse, införas de i förevarande öfversikt.

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Fjärde

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
239	16 okt.	19 okt.	4	Strejk.	Landtarbetare.	Offer (Västernorrl. l.).	Arb. fordrade att medlemmar af deras förening, som arbetade vid trämassefabriken, skulle erhålla tillfälligt arbete under den tid, fabriken ej hölls i gång.
240	18 okt.	19 okt.	1½	Strejk.	Landtarbetare (daglönare).	Jordberga (Malmöh. l.).	Löneförhöjning.
241	20 okt.	12 nov.	22	Strejk.	Grofarbetare (gipsrörare).	Stockholm.	Löneförhöjning.
242	22 okt.	24 okt.	2½	Strejk.	Måleriarbetare.	Trollhättan (Älfsb. l.).	Aflöningens utbetalande.
243	22 okt.	25 okt.	3	Strejk.	Grofarbetare.	Löderup (Krist. l.)	Arb. motsatte sig öfvergång från stycklön till tidlön.
244	22 okt.	5 nov.	14	Strejk.	Grofarbetare (bergssprängare och grundläggare).	Stockholm.	Aflöningens utbetalande.
245	24 okt.	29 okt.	5	Strejk.	Järnarbetare (velocipedarbetare).	Halmstad.	Återtagande af afskedad arbetare.
246	24 okt.	—	—	Strejk.	Grofarbetare och andra arb. vid anläggning af vattenverk (bergsprängare, jordschaktare, stenarb., timmermän, rörläggare, smeder).	Trollhättan (Älfsborgs l.).	Införande af kollektivaftal (löneförhöjning, rätt att utse och afskeda förman, sjukhjälp m. m.), återtagande af afskedad arbetare.

i Sverige, påbörjade under år 1906. (Forts.)
kvartalet.
från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)
omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal							
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	Organiserade arbetare.	Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
1	12	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.	[239]) Arbetet vid fabriken måste inställas på grund af vattenbrist, arb. sysselsattes under tiden med tillfälligt annat arbete. En fackförening bildades vid fabriken, hvarefter tillfälligt arbete ej vidare erbölls, enl. uppgift från a-g. på grund af, att sådant ej fanns att tillgå, och enl. a:s antagande på grund af fören:s bildande. I uppgörelsen fastslogs föreningsrätten.	239
1	12	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		240
10	66	—	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.		241
1	15	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.	[242]) Efter konfliktens biläggande uppstod tvist och några timmars arbetsnedläggelse på grund af arb:nes fordran att en arb., som upptagit arbetet tidigare än de öfriga, skulle afskedas. Denna fordran beviljades. Arb. ange som konfliktsorsak äfven fordran att alla arb. skulle återtagas i arbete.	242
1	12	—	Nej.	Arbetet återupptogs med nya arbetare.	a-g., a.	[243]) Under konflikten påyrkade arb. äfven höjning af den erbjudna tidlönen.	243
1	26	—	De flesta.	Verksamheten öfvergick till annan a-g.	a.		244
1	52	—	De flesta.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		245
1	100	—	Ja.	——	a-g.	[246]) A-g. var kommunen.	246

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Fjärde

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
247	27 okt.	27 okt.	½	Strejk.	Grofarbetare.	Bromölla (Krist. l.).	Återtagande af afskedad arb.
248	29 okt.	—	—	Strejk.	Träarbetare (byggnadssnickare).	Falsterbo.	Lönenedsättning.
249	30 okt.	8 nov.	8	Strejk.	Grofarbetare vid sockerbruk.	Simrishamn.	Löneförhöjning.
250	1 nov.	17 nov.	16	Lockout.	Grofarbetare vid brännvinsfabrik.	Sjöbo (Malmöh. l.).	Kollektivaftal (löneförhöjning, olycksfallsförsäkring, begränsad arbetstid m. m.).
251	2 nov.	3 nov.	1	Strejk.	Måleriarbetare.	Norrköping.	Lönenedsättning.
252	6 nov.	8 nov.	2	Strejk.	Konservarbeterskor.	Lysekil.	Löneförhöjning.
253	7 nov.	—	—	Strejk.	Stenhuggare.	Varberg.	Lönenedsättning.
254	9 nov.	12 nov.	2	Strejk.	Grofarbetare vid sockerfabrik.	Örtofta (Malmöh. l.).	Löneförhöjning.
255	13 nov.	26 nov.	13	Strejk.	Grofarbetare (trädgårdsarbetare).	Malmö.	Löneförhöjning.
256	13 nov.	18 nov.	5	Strejk.	Skomakeriarbetare.	Haparanda.	Kollektivaftal (löneförhöjning m. m.).

i Sverige, påbörjade under år 1906. (Forts.)

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal							
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	Organiserade arbetare.	Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
1	200	—	De flesta.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.	[247]) Fackföreningens kassör afskedad för agitation under arbetet. Återtogs på villkor att ej agitera under arbetet.	247
1	4	—	Ja.	Arbetet återupptogs omedelbart med nya arb.	a-g., a.		248
1	76	—	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[249]) Arbetarne organiserade sig omedelbart innan fordringarna framställdes.	249
1	—	6	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		250
1	9	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.	[251]) A-g. sysselsatte medlemmar af Sv. Måleriarb.-förb:s afd. i Norrköping vid en arbetsplats i Linköping och vägrade betala dessa efter sitt aftal med ofvannämnda förening, hvilket innebar en två öre högre timlön än timlönen i Linköping. Då fackföreningen ingrep, afskedades arb., hvarvid Norrköpingsafdelningen *inställde arbetet. Arbetsplatsen* i Linköping förklarades samtidigt i blockad.	251
1	13	—	Nej.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		252
1	8	—	Ja.	——	a-g., a.	[253]) A-g. var kommunen. Gatuförvaltningen bestämde nya mått för stenen, hvilket arb. ansågo innebära en lönenedsättning.	253
1	380	—	Delvis.	Kompromiss.	a-g., a.	[254]) Arbetarne organiserade sig under konfliktens gång.	254
22	74	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.	[255]) Kompromiss angående längden af aftalets giltighetstid.	255
1	15	—	Ja.	Kompromiss	a-g., a.		256

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Fjärde

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
257	14 nov.	15 nov.	1	Strejk.	Grofarbetare vid sockerbruk.	Jordberga (Malmöh. l.).	Löneförhöjning.
258	19 nov.	20 nov.	1	Strejk.	Träarbetare (byggnadstimmermän).	Norrköping.	Löneförhöjning.
259	20 nov.	3 dec.	13	Strejk.	Kvarnarbetare.	Hidinge (Örebro l.).	Löneförhöjning och förkortning af arbetstiden.
260	23 nov.	30 jan. 07.	68	Strejk.	Bageriarbetare.	Örebro.	Kollektivaftal (löneförhöjning, företrädesrätt till arbete för fackföreningsmedlemmar m. m.).
261	24 nov.	3 dec.	9	Strejk.	Arbetare vid tvålfabrik.	Göteborg.	Personliga förhållanden.
262	26 nov.	7 dec.	10½	Strejk.	Arbetare vid järnverk (minderåriga).	Sandviken (Gäfleb. l.).	Arbetsstyrkans inskränkning.
263	27 nov.	29 nov.	2	Strejk.	Reseffektsömmerskor.	Göteborg.	Återtagande af afskedade arbetare.
264	29 nov.	1 dec.	2	Strejk.	Textilarbetare (minderåriga).	Göteborg.	Arb. fordrade tidlön i stället för stycklön.
265	29 nov.	—	—	Strejk.	Arbetare vid jästfabrik (grofarbetare, maskinister, eldare och utkörare).	Sege (Malmöh. l.).	Löneförhöjning.
266	29 nov.	9 dec.	10	Lockout.	Grufarbetare	Stora Strand (Älfsb. l.).	Arb. vägrade underskrifva personliga kontrakt.
267	1 dec.	10 dec.	8½	Strejk.	Järn- och metallarbetare vid mekanisk verkstad.	Östersund.	Arb. fordrade en förmans afskedande.
268	2 dec.	25 jan. 07.	53	Strejk.	Tobaksarbetare.	Sölvesborg.	Löneförhöjning.
269	3 dec.	10 jan. 07.	37	Strejk.	Skrädderiarbetare (lagerskrädderiarb).	Falun.	Löneförhöjning och kollektivaftal.

i Sverige, påbörjade under år 1906. (Forts.)

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal							
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	Organiserade arbetare.	Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
1	39	—	Nej.	Kompromiss.	a-g.		257
1	8	—	De flesta.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		258
1	7	—	Delvis.	Kompromiss.	a-g., a.		259
1	118	—	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[260]) A-g:s rätt att antaga arbetare utan något förbehåll fastslogs.	260
1	40	—	Ja.	Arbetsgifvarens villkor.	a-g.	[261]) Arb. lade ned arbetet, emedan en af dem fick tillsägelse af förmannen att sköta sig bättre i sitt arbete.	261
1	169	—	Nej.	Förutvarande villkor.	a-g., a.	[262]) 232 andra arbetare (icke minderåriga) indirekt berörda.	262
1	28	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		263
1	14	—	Nej.	Förutvarande villkor.	a-g.		264
1	16	—	Ja.	Verksamheten nedlades.	a-g., a.	[265]) Endast grofarbetarne och eldarne begärde löneförhöjning, de öfriga arb:ne sympatistrejkade. Fabriken var i likvidation och höll på att öfvergå till annan verksamhet.	265
1	56 (70)	—	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.	[266]) Arb. underskrefvo personliga kontrakt, som emellertid ej fingo strida mot ett samtidigt upprättadt kollektivaftal mellan parterna.	266
1	12	—	Delvis.	Arbetsgifvarens villkor.	a-g., a.	[267]) Förmannen kvarstannade i arbetet men fick tillrättavisning af a-g.	267
1	10 (7)	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		268
1	40	—	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.	[269]) Under konflikten tillkom frågan om föreningsrätten, som vid uppgörelsen erkändes. Statens förlikningsman ingrep.	269

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Fjärde

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
270	5 dec.	13 dec.	7½	Strejk.	Textilarbetare.	Maricholm (Malmöh. l.).	Tvist angående tolkning af kollektivaftal.
271	8 dec.	18 dec.	9	Lockout.	Stenhuggare.	Rixö (Göteborgs o. Bohus l.).	Löneformen.
272	17 dec.	19 dec.	2½	Strejk.	Plåtslageriarbetare.	Hudiksvall.	Lönenedsättning.
273	17 dec.	—	—	Strejk.	Grofarbetare vid sockerfabrik (betlastare).	Köpinge (Krist. l.).	Löneförhöjning.
274	17 dec.	—	—	Strejk.	Cement- och asfaltarbetare.	Norrköping.	Löneförhöjning.
275	18 dec.	20 dec.	1½	Strejk.	Grofarbetare (tillfälliga, sysselsatta med isupptagning).	Klippan (Krist. l.).	Löneförhöjning.
276	22 dec.	24 dec.	2	Strejk.	Järnvägsmän.	Kalmar län.	Arb. fordrade återtagande af afskedad arbetare (de ansågo orsaken till afskedandet vara dennes arbete i Sv. Järnvägsmannaförbundets tjänst).
277	22 dec.	13 jan. 07.	21	Lockout o. strejk.	Bageriarbetare (kvinnliga).	Stockholm.	Tvist angående utbetalning af löner.

i Sverige, påbörjade under år 1906. (Forts.)
kvartalet.
från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)
omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade arbetare.	Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.					
1	60	—	De flesta.	Arbetsgifvarens villkor.	a-g., a.	[270]) Fackföreningen beslöt strejk utan sin förbundsstyrelses medgifvande.	270
1	—	240	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[271]) A-g. ville införa stycklön, arb. fordrade tidlön. Parterna enades om att arbetet skulle återupptagas och underhandlingarna fortsättas af en kommitté. Dennas förslag, som antogs af båda parterna den 18 febr. 07, innehöll en ackordsprislista, som i vissa afseenden afvek från a-g:s förslag.	271
1	5	—	—	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		272
1	24	—	Nej.	Arbetet återupptogs omedelbart med nya och kvarvarande arbetare.	a-g., a.		273
5	43	—	Ja.	——	omb.	[274]) Konflikten är ännu icke bilagd.	274
1	28	—	Delvis.	Kompromiss.	a-g.	[275]) Indirekt berörda 60 arbetare.	275
3	157	—	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.	[276]) Efter medling af utomstående beslöts tillsättande af skiljenämnd, och fastställdes, att medlemskap i förening icke utgör giltig grund för järnvägsmans skiljande från tjänsten. Skiljedom är ännu icke afkunnad.	276
1	21		Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		277

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
			Stockholm.								
			Oktober.			November.			December.		
			Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-
			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).		
1	Mjölk: oskummad	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*
2	skummad	»	8	6	*7*	7	7	*7*	7	7	*7*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	250	225	*235*	245	225	*238*	245	230	*234*
4	mat- (lands-)	»	230	210	*220*	230	200	*219*	230	210	*219*
5	Ost, halffet, ordinär	»	160	120	*137*	150	120	*137*	150	120	*135*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	170	150	*162*	170	150	*161*	165	160	*162*
7	billigaste sort	»	120	110	*117*	120	105	*116*	120	110	*114*
8	Ägg	tjog	200	150	*161*	250	160	*209*	300	230	*255*
9	Potatis	5 lit.	35	25	*29*	30	25	*26*	35	25	*27*
10	Ärter, gula	kg.	25	18	*22*	25	18	*22*	25	18	*22*
11	Bruna bönor	»	45	35	*40*	45	35	*40*	45	35	*40*
12	Mjöl: hvete-	»	27	25	*26*	27	25	*26*	27	25	*26*
13	råg-	»	20	19	*20*	20	18	*20*	20	18	*20*
14	rågsikt-	»	25	23	*24*	25	22	*24*	25	23	*24*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	35	28	*31*	35	28	*31*	35	28	*31*
16	korn-	»	30	25	*27*	30	24	*27*	30	25	*26*
17	ris-: bästa sort	»	80	60	*69*	80	60	*70*	80	60	*71*
18	billigaste sort	»	40	30	*36*	40	30	*35*	40	30	*36*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	38	34	*36*	38	33	*35*	38	34	*36*
20	mjukt: limpa, söt	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	35	35	*35*	40	35	*36*	40	35	*36*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	98	72	*82*	98	72	*82*	98	72	*82*
23	mjukt, » »	»	43	40	*43*	43	40	*42*	43	40	*42*
24	Nötkött, färskt: stek	»	125	100	*115*	120	100	*108*	130	95	*106*
25	soppkött	»	110	90	*99*	100	75	*91*	100	80	*90*
26	Kalfkött: stek	»	150	130	*137*	140	120	*129*	140	120	*127*
27	spädkalf	»	90	70	*83*	90	60	*78*	90	60	*81*
28	Fårstek, färsk	»	130	100	*118*	130	110	*119*	140	120	*131*
29	Fläsk, färskt	»	160	140	*152*	150	140	*146*	160	130	*143*
30	salt: svenskt	»	160	140	*150*	160	140	*150*	160	140	*147*
31	amerikanskt	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Fisk, färsk: sill	»	50	40	*44*	50	40	*44*	50	30	*39*
33	strömming	»	125	60	*86*	125	75	*98*	160	60	*108*
34	rödspotta (»spätta»)	»	85	75	*77*	90	70	*80*	100	75	*81*
35	salt: sill	»	50	40	*49*	60	40	*49*	60	40	*50*
36	strömming	»	30	25	*26*	30	25	*26*	30	25	*26*
37	kabeljo	»	60	50	*55*	65	50	*54*	65	50	*56*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	140	100	*121*	130	110	*120*	130	100	*118*
39	Socker, bit-	»	61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*
40	Fotogén, prima	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*
41	Ved: björk- } osågad, hemkörd (pr »storfamn»:		2600	2500	*2590*	2600	2500	*2580*	2700	2600	*2670*
42	barr- } 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		1900	1900	*1900*	1900	1800	*1880*	1900	1900	*1900*
43	Torf	hl.	100	100	*100*	100	100	*100*	100	100	*100*
44	Kol, antracit- (»valnöt») } hemkörd	»	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*
45	Koks, gasverks- (okrossad) } hemkörd	»	95	95	*95*	95	95	*95*	95	95	*95*

12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	
Uppsala.									Eskilstuna.									
Oktober.			November.			December.			Oktober.			November.			December.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel.	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
14	13	*14*	14	13	*14*	14	13	*14*	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	1
6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	2
240	225	*230*	240	225	*234*	240	215	*226*	230	230	*230*	230	230	*230*	230	230	*230*	3
200	175	*191*	225	200	*215*	210	180	*194*	210	210	*210*	210	210	*210*	210	210	*210*	4
120	120	*120*	90	90	*90*	125	90	*112*	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	5
160	160	*160*	160	160	*160*	160	160	*160*	170	170	*170*	170	170	*170*	170	170	*170*	6
100	100	*100*	110	100	*105*	110	100	*105*	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	7
170	150	*160*	200	175	*184*	200	175	*188*	180	160	*168*	180	180	*180*	200	180	*194*	8
25	20	*23*	25	25	*25*	30	25	*27*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	9
20	20	*20*	22	20	*21*	20	20	*20*	18	18	*18*	18	18	*18*	18	18	*18*	10
40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	11
26	25	*26*	27	24	*26*	27	24	*26*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	12
17	16	*16*	17	17	*17*	17	17	*17*	18	18	*18*	17	17	*17*	17	17	*17*	13
25	24	*25*	25	23	*24*	25	23	*24*	23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*	14
30	30	*30*	30	28	*29*	30	28	*29*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	15
23	23	*23*	24	23	*23*	24	23	*24*	23	23	*23*	22	22	*22*	22	22	*22*	16
40	40	*40*	60	40	*47*	45	40	*42*	70	70	*70*	70	70	*70*	70	70	*70*	17
30	28	*29*	35	25	*30*	35	25	*31*	30	30	*30*	28	28	*28*	28	28	*28*	18
35	30	*33*	30	29	*30*	35	28	*32*	36	28	*32*	36	27	*31*	36	27	*31*	19
50	35	*43*	50	35	*43*	—	—	—	27	27	*27*	27	27	*27*	27	27	*27*	20
25	25	*25*	25	25	*25*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
73	64	*69*	73	64	*69*	—	—	—	63	63	*63*	63	63	*63*	63	63	*63*	22
45	42	*44*	45	42	*44*	—	—	—	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	23
110	90	*100*	100	90	*97*	100	80	*96*	130	110	*120*	120	120	*120*	120	110	*112*	24
90	75	*83*	90	70	*78*	85	75	*81*	100	90	*98*	100	90	*95*	100	90	*91*	25
130	120	*127*	130	120	*125*	140	130	*131*	140	140	*140*	140	140	*140*	140	140	*140*	26
80	75	*78*	70	60	*69*	100	70	*82*	65	65	*65*	70	70	*70*	70	70	*70*	27
110	110	*110*	110	100	*110*	140	110	*127*	140	140	*140*	140	140	*140*	140	140	*140*	28
150	140	*143*	150	140	*146*	150	140	*142*	140	140	*140*	140	140	*140*	150	140	*142*	29
150	150	*150*	150	150	*150*	150	145	*148*	140	140	*140*	140	140	*140*	150	140	*142*	30
140	140	*140*	130	120	*125*	135	135	*135*	140	140	*140*	—	—	—	—	—	—	31
50	40	*45*	50	40	*45*	50	30	*33*	50	40	*48*	50	50	*50*	50	40	*48*	32
80	60	*70*	80	70	*75*	80	60	*67*	60	50	*58*	60	60	*60*	60	50	*56*	33
60	50	*55*	60	50	*55*	60	50	*59*	90	90	*90*	90	90	*90*	90	90	*90*	34
40	35	*39*	40	35	*39*	40	30	*37*	35	35	*35*	40	40	*40*	40	40	*40*	35
25	25	*25*	25	20	*23*	25	20	*23*	25	25	*25*	25	25	*25*	—	—	—	36
50	40	*47*	60	55	*58*	60	50	*55*	45	45	*45*	45	45	*45*	45	45	*45*	37
120	100	*110*	110	100	*108*	110	100	*106*	120	110	*113*	110	110	*110*	110	110	*110*	38
62	62	*62*	62	62	*62*	62	62	*62*	62	62	*62*	62	62	*62*	62	62	*62*	39
16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	40
2400	2400	*2400*	2400	2400	*2400*	2400	2400	*2400*	2390	2270	*2330*	2390	2270	*2330*	2390	2270	*2330*	41
1800	1800	*1800*	1800	1800	*1800*	1800	1800	*1800*	1760	1640	*1700*	1760	1640	*1700*	1760	1640	*1700*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
310	310	*310*	310	310	*310*	310	310	*310*	310	310	*310*	310	310	*310*	350	310	*328*	44
100	100	*100*	100	100	*100*	100	100	*100*	120	120	*120*	120	120	*120*	120	120	*120*	45

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	30. Norrköping. Oktober. Högsta	31. Oktober. Lägsta	32. Oktober. Medel-	33. November. Högsta	34. November. Lägsta	35. November. Medel-	36. December. Högsta	37. December. Lägsta	38. December. Medel-
			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).		
1	Mjölk: oskummad	l.	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*
2	skummad	»	6	5	*5*	6	5	*6*	6	5	*6*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	240	225	*232*	240	225	*233*	235	225	*230*
4	mat- (lands-)	»	215	190	*206*	210	190	*202*	215	195	*208*
5	Ost, halffet, ordinär	»	130	110	*125*	130	110	*123*	130	110	*123*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	165	160	*162*	170	160	*164*	170	160	*166*
7	billigaste sort	»	120	115	*117*	120	115	*118*	120	115	*118*
8	Ägg	tjog	155	140	*148*	170	150	*159*	210	160	*183*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	25	25	*25*	30	25	*27*
10	Ärter, gula	kg.	22	20	*21*	22	20	*20*	20	20	*20*
11	Bruna bönor	»	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*
12	Mjöl: hvete-	»	26	25	*26*	27	25	*26*	27	25	*26*
13	råg-	»	20	18	*19*	20	18	*20*	20	18	*19*
14	rågsikt-	»	23	22	*22*	22	21	*22*	22	21	*22*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
16	korn-	»	24	22	*23*	24	22	*23*	24	22	*23*
17	ris-: bästa sort	»	65	60	*62*	65	60	*63*	70	60	*64*
18	billigaste sort	»	35	30	*32*	35	30	*31*	30	30	*30*
19	Rågbröd: hårdt, (spis-), groft	»	40	30	*35*	40	30	*35*	40	30	*35*
20	mjukt: limpa, söt	»	34	30	*32*	35	29	*32*	35	30	*32*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	26	26	*26*	26	25	*26*	26	25	*26*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	79	70	*75*	78	67	*74*	78	66	*73*
23	mjukt » »	»	37	30	*34*	37	30	*34*	36	30	*34*
24	Nötkött, färskt: stek	»	130	115	*123*	130	110	*121*	133	115	*126*
25	soppkött	»	100	85	*94*	100	85	*94*	110	90	*101*
26	Kalfkött: stek	»	150	130	*143*	140	120	*134*	150	130	*140*
27	spädkalf	»	80	80	*80*	80	75	*78*	—	—	—
28	Fårstek, färsk	»	140	125	*133*	140	130	*138*	140	130	*137*
29	Fläsk, färskt	»	160	140	*150*	155	140	*150*	160	140	*150*
30	salt: svenskt	»	145	140	*141*	140	140	*140*	140	140	*140*
31	amerikanskt	»	130	125	*128*	125	125	*125*	125	125	*125*
32	*Fisk, färsk: sill	»	—	—	—	—	—	—	30	30	*30*
33	strömming	»	40	25	*31*	35	25	*31*	35	25	*32*
34	rödspotta (»spätta»)	»	75	70	*72*	75	70	*72*	75	70	*72*
35	salt: sill	»	50	40	*46*	45	40	*42*	40	40	*40*
36	strömming	»	35	30	*33*	35	35	*35*	35	35	*35*
37	kabeljo	»	60	50	*58*	60	50	*58*	60	60	*60*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	120	110	*114*	120	100	*111*	115	100	*111*
39	Socker, bit-	»	62	61	*61*	61	60	*61*	61	61	*61*
40	Fotogén, prima	l.	16	14	*15*	16	15	*16*	16	16	*16*
41	Ved: björk- (osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		2400	2300	*2350*	2400	2250	*2310*	2400	2250	*2320*
42	barr- (osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		1900	1700	*1800*	1900	1700	*1770*	1900	1750	*1810*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	310	300	*306*	310	300	*306*	310	310	*310*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	135	120	*127*	135	125	*131*	140	125	*134*

* Prisuppgifter hafva för *Kalmar* meddelats äfven å följande fisksorter, som kostat pr kg: pr val till pris af c:a 135 öre.

39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	
Jönköping.									Kalmar.									
Oktober.			November.			December.			Oktober.			November.			December.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
13	11	*12*	12	11	*12*	12	11	*12*	14	14	*14*	14	14	*14*	14	14	*14*	1
7	5	*6*	7	5	*6*	7	5	*6*	8	6	*7*	8	6	*7*	8	6	*7*	2
220	215	*219*	225	210	*218*	230	220	*225*	250	240	*246*	250	240	*246*	250	240	*246*	3
210	200	*205*	210	185	*197*	210	200	*206*	225	210	*217*	225	210	*217*	225	210	*217*	4
130	130	*130*	130	120	*125*	130	120	*123*	160	100	*118*	160	100	*118*	160	100	*118*	5
170	165	*168*	175	170	*173*	175	170	*173*	180	145	*164*	180	145	*164*	180	145	*164*	6
120	115	*118*	120	115	*118*	120	115	*118*	120	110	*112*	120	110	*112*	120	110	*112*	7
165	160	*164*	187	170	*177*	187	180	*183*	150	140	*146*	170	160	*166*	190	180	*186*	8
20	15	*18*	20	15	*19*	20	15	*19*	30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	9
25	20	*22*	25	20	*23*	25	20	*23*	30	20	*25*	30	20	*25*	30	20	*25*	10
40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	35	*40*	40	35	*40*	40	35	*40*	11
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	28	25	*26*	28	25	*26*	28	25	*26*	12
20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	21	17	*20*	21	17	*20*	21	17	*20*	13
25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	14
35	30	*33*	35	30	*33*	35	30	*33*	40	30	*31*	40	30	*31*	40	30	*31*	15
25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	30	25	*25*	30	25	*25*	30	25	*25*	16
75	70	*73*	76	70	*74*	75	70	*73*	70	40	*51*	70	40	*51*	70	40	*51*	17
30	28	*29*	30	28	*29*	30	28	*29*	35	30	*31*	35	30	*31*	35	30	*31*	18
45	35	*40*	45	35	*40*	45	35	*40*	40	35	*37*	40	35	*37*	40	35	*7*	19
42	35	*39*	42	35	*39*	42	38	*40*	25	23	*25*	25	23	*25*	25	23	*25*	20
30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	21
65	62	*64*	70	65	*67*	75	70	*73*	52	46	*51*	52	46	*51*	52	46	*51*	22
30	27	*29*	40	35	*38*	45	40	*42*	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*	23
90	80	*86*	92	85	*89*	90	80	*88*	120	100	*108*	130	110	*118*	130	110	*117*	24
85	80	*82*	85	80	*81*	80	75	*79*	90	80	*87*	90	80	*87*	90	80	*87*	25
95	85	*90*	90	85	*88*	90	82	*87*	100	85	*91*	100	85	*92*	100	85	*92*	26
55	45	*49*	50	45	*48*	50	45	*48*	65	50	*55*	65	50	*55*	65	50	*55*	27
95	85	*90*	95	90	*93*	95	90	*93*	125	80	*110*	125	100	*113*	125	100	*113*	28
100	94	*96*	95	92	*94*	94	93	*94*	130	120	*125*	130	120	*125*	130	120	*125*	29
130	130	*130*	130	130	*130*	130	130	*130*	140	120	*131*	140	120	*131*	140	120	*131*	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	130	125	*129*	130	125	*129*	130	125	*129*	31
—	—	—	30	30	*30*	30	30	*30*	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	32
40	30	*36*	35	30	*33*	35	30	*33*	85	75	*79*	85	75	*79*	85	75	*80*	33
80	75	*79*	90	80	*85*	90	80	*86*	90	80	*85*	90	80	*85*	90	80	*85*	34
35	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*	—	—	—	50	40	*41*	50	40	*41*	35
35	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	36
60	50	*55*	60	50	*55*	60	50	*55*	70	40	*53*	70	40	*53*	70	40	*53*	37
120	115	*118*	120	115	*118*	120	110	*115*	130	100	*112*	130	100	*112*	130	100	*112*	38
62	62	*62*	62	62	*62*	62	62	*62*	63	60	*63*	63	60	*63*	63	60	*63*	39
18	13	*15*	18	13	*14*	18	14	*16*	16	13	*15*	16	13	*15*	16	13	*15*	40
2200	2150	*2180*	2200	2150	*2180*	2150	2000	*2080*	1800	1800	*1800*	1880	1880	*1880*	1880	1880	*1880*	41
1600	1500	*1550*	1450	1430	*1440*	1500	1450	*1480*	1560	1560	*1560*	1560	1560	*1560*	1560	1560	*1560*	42
55	55	*55*	55	55	*55*	55	55	*55*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	44
100	100	*100*	100	100	*100*	100	100	*100*	90	90	*90*	90	90	*90*	90	90	*90*	45

gädda 100 à 90 öre, aborre 68 à 50 öre och mört 40 à 35 öre. — [1]) Färsk sill har försålts

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	57. Karlskrona. Oktober. Högsta pris (öre).	58. Karlskrona. Oktober. Lägsta pris (öre).	59. Karlskrona. Oktober. Medel- pris (öre).	60. Karlskrona. November. Högsta pris (öre).	61. Karlskrona. November. Lägsta pris (öre).	62. Karlskrona. November. Medel- pris (öre).	63. Karlskrona. December. Högsta pris (öre).	64. Karlskrona. December. Lägsta pris (öre).	65. Karlskrona. December. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*
2	skummad	»	8	8	*8*	8	8	*8*	8	8	*8*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	240	230	*237*	240	230	*234*	240	230	*231*
4	mat- (lands-)	»	220	210	*217*	220	210	*214*	215	210	*212*
5	Ost, halffet, ordinär	»	135	120	*126*	135	120	*126*	135	120	*126*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	150	150	*150*	150	150	*150*	150	150	*150*
7	billigaste sort	»	110	105	*107*	110	105	*108*	110	105	*107*
8	Ägg	tjog	150	125	*142*	170	150	*159*	200	165	*177*
9	Potatis	5 lit.	30	25	*27*	30	25	*26*	30	25	*26*
10	Ärter, gula	kg.	25	23	*24*	25	23	*24*	25	22	*24*
11	Bruna bönor	»	40	35	*37*	40	35	*37*	40	35	*37*
12	Mjöl: hvete-	»	30	25	*28*	28	25	*26*	28	25	*26*
13	råg-	»	20	18	*20*	20	18	*20*	20	18	*20*
14	rågsikt-	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	30	28	*30*	35	28	*31*	30	28	*30*
16	korn-	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
17	ris-: bästa sort	»	70	50	*54*	70	50	*58*	70	50	*58*
18	billigaste sort	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*
20	mjukt: limpa, söt	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	17	17	*17*	17	17	*17*	17	17	*17*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	45	45	*45*	45	45	*45*	45	45	*45*
23	mjukt, » »	»	47	47	*47*	47	47	*47*	47	47	*47*
24	Nötkött, färskt: stek	»	120	110	*112*	120	110	*116*	120	110	*116*
25	soppkött	»	100	90	*98*	100	90	*98*	100	90	*98*
26	Kalfkött: stek	»	125	120	*124*	125	120	*124*	140	125	*131*
27	spädkalf	»	60	50	*56*	60	50	*57*	75	60	*66*
28	Fårstek, färsk	»	120	100	*107*	125	110	*118*	125	115	*120*
29	Fläsk: färskt	»	130	125	*129*	130	125	*129*	130	125	*128*
30	salt: svenskt	»	130	125	*129*	130	125	*129*	130	125	*128*
31	amerikanskt	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Fisk, färsk: sill	»	40	16	*24*	32	20	*25*	34	24	*28*
33	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	rödspotta (»spätta»)	»	90	75	*85*	90	75	*84*	90	85	*88*
35	salt: sill	»	40	35	*39*	40	35	*39*	40	35	*39*
36	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	65	50	*56*	65	50	*56*	65	50	*56*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*
39	Socker, bit-	»	60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*
40	Fotogén, prima	l.	13	13	*13*	13	13	*13*	13	13	*13*
41	Ved: björk- osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		2050	1940	*2000*	2050	1940	*2000*	2050	1940	*2010*
42	barr-		1480	1430	*1450*	1480	1430	*1450*	1480	1430	*1450*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	250	250	*250*	250	250	*250*	250	250	*250*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	110	80	*95*	110	80	*95*	110	80	*95*

[1]) Färsk sill försäljes pr val och har i pris betingat 350 à 250 öre. — [2]) Färsk strömming — [4]) Priset å salt strömming har varit 200 à 175 öre pr val.

66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.	76.	77.	78.	79.	80.	81.	82.	83.	
Kristianstad.									Malmö.									
Oktober.			November.			December.			Oktober.			November.			December.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	13	13	*13*	13	13	*13*	13	13	*13*	1
6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	2
238	225	*229*	230	225	*229*	226	220	*223*	235	230	*231*	230	230	*230*	225	220	*223*	3
230	220	*224*	220	220	*220*	215	210	*212*	220	215	*218*	220	215	*218*	215	210	*213*	4
130	125	*128*	130	120	*124*	130	125	*128*	140	120	*130*	140	120	*130*	140	120	*128*	5
175	170	*173*	175	170	*173*	175	170	*173*	160	160	*160*	160	155	*159*	160	160	*160*	6
125	120	*123*	125	120	*123*	125	120	*123*	130	100	*123*	105	100	*103*	105	105	*105*	7
175	150	*160*	200	175	*190*	200	200	*200*	165	160	*163*	190	170	*186*	205	195	*199*	8
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	9
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	36	28	*31*	30	28	*30*	30	30	*30*	10
45	40	*41*	45	40	*41*	45	40	*43*	50	35	*44*	50	35	*42*	50	35	*41*	11
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	30	28	*29*	30	30	*30*	30	28	*30*	12
16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*	25	20	*22*	25	20	*21*	25	20	*21*	13
23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*	27	25	*26*	27	25	*25*	27	25	*26*	14
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	40	35	*39*	40	35	*36*	40	35	*38*	15
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	28	25	*27*	30	25	*28*	30	25	*27*	16
70	65	*68*	70	65	*68*	70	70	*70*	60	60	*60*	70	60	*69*	60	60	*60*	17
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	35	30	*31*	30	30	*30*	30	30	*30*	18
40	32	*36*	40	35	*38*	40	32	*36*	40	40	*40*	55	50	*53*	55	50	*53*	19
27	26	*27*	26	26	*26*	27	26	*26*	20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	20
19	18	*19*	19	17	*18*	19	17	*18*	14	14	*14*	14	14	*14*	14	14	*14*	21
66	65	*66*	66	65	*66*	66	65	*65*	80	70	*78*	85	82	*85*	88	84	*86*	22
55	54	*55*	55	54	*55*	55	54	*55*	45	45	*45*	50	45	*49*	50	45	*49*	23
100	95	*99*	100	90	*94*	100	90	*94*	120	100	*110*	120	100	*112*	120	90	*110*	24
95	90	*94*	95	85	*88*	90	80	*83*	100	90	*95*	100	90	*95*	100	90	*95*	25
115	100	*103*	110	100	*108*	110	100	*108*	130	120	*123*	130	120	*123*	120	120	*120*	26
60	55	*59*	60	60	*60*	75	60	*70*	60	50	*55*	65	60	*63*	70	60	*65*	27
125	125	*125*	130	125	*126*	125	125	*125*	160	140	*148*	150	150	*150*	150	120	*144*	28
125	120	*125*	130	120	*125*	120	115	*118*	140	125	*130*	130	120	*127*	130	125	*127*	29
130	120	*127*	130	125	*126*	125	120	*121*	150	140	*145*	160	150	*155*	160	150	*155*	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	120	*120*	120	120	*120*	120	120	*120*	31
[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	45	45	*45*	—	—	—	—	—	—	32
[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
75	70	*74*	75	75	*75*	75	70	*74*	100	70	*83*	100	75	*85*	100	75	*91*	34
[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	90	30	*47*	90	30	*56*	90	30	*57*	35
[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
70	65	*68*	70	65	*68*	70	65	*68*	100	50	*61*	80	50	*62*	90	50	*62*	37
125	120	*123*	125	120	*122*	125	125	*125*	120	115	*119*	125	100	*112*	125	115	*119*	38
61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*	63	63	*63*	63	63	*63*	63	63	*63*	39
15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	40
2210	2140	*2160*	2240	2140	*2210*	2210	2140	*2180*	2800	2800	*2800*	2800	2800	*2800*	2800	2800	*2800*	41
1580	1510	*1550*	1610	1510	*1580*	1580	1510	*1550*	2270	2270	*2270*	2270	2270	*2270*	2270	2270	*2270*	42
60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*	55	55	*55*	55	55	*55*	55	55	*55*	43
300	300	*300*	300	300	*300*	300	300	*300*	300	300	*300*	300	300	*300*	300	300	*300*	44
100	100	*100*	100	100	*100*	100	100	*100*	95	95	*95*	95	95	*95*	95	95	*95*	45

har försålts pr val till pris af 140 à 75 öre. — [3]) För salt sill har betalats 6 à 3 öre pr stycK.

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	84. Hälsingborg. Oktober. Högsta pris (öre).	85. Oktober. Lägsta pris (öre).	86. Oktober. Medel- pris (öre).	87. November. Högsta pris (öre).	88. November. Lägsta pris (öre).	89. November. Medel- pris (öre).	90. December. Högsta pris (öre).	91. December. Lägsta pris (öre).	92. December. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	12	11	*11*	12	11	*11*	13	11	*12*
2	skummad	»	5	5	*5*	6	5	*5*	6	5	*5*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	230	225	*228*	235	225	*230*	225	220	*223*
4	mat- (lands-)	»	215	195	*203*	215	195	*204*	210	180	*200*
5	Ost, halffet, ordinär	»	100	90	*98*	120	90	*99*	100	90	*96*
6	Margarin: bästa sort (»grädd»-)	»	160	150	*158*	160	150	*154*	160	150	*153*
7	billigaste sort	»	140	105	*121*	140	105	*119*	140	110	*123*
8	Ägg	tjog	175	145	*163*	180	165	*171*	200	180	*194*
9	Potatis	5 lit.	25	20	*21*	25	20	*21*	25	20	*22*
10	Ärter, gula	kg.	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
11	Bruna bönor	»	45	40	*41*	45	40	*41*	45	40	*41*
12	Mjöl: hvete-	»	27	24	*26*	27	24	*26*	28	24	*26*
13	råg-	»	18	16	*17*	17	16	*17*	17	16	*17*
14	rågsikt-	»	23	22	*23*	23	22	*23*	23	22	*23*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	40	30	*35*	40	30	*35*	40	30	*34*
16	korn-	»	28	25	*25*	28	25	*25*	25	25	*25*
17	ris-: bästa sort	»	80	45	*60*	80	45	*60*	80	45	*60*
18	billigaste sort	»	40	30	*36*	40	30	*36*	40	30	*36*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	45	40	*41*	45	40	*41*	45	40	*41*
20	mjukt: limpa, söt	»	30	25	*27*	30	25	*27*	30	25	*27*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	20	16	*18*	20	16	*18*	20	16	*18*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	72	66	*69*	72	66	*69*	72	66	*69*
23	mjukt, » »	»	42	35	*38*	42	35	*38*	42	35	*37*
24	Nötkött, färskt: stek	»	115	95	*105*	120	95	*105*	110	95	*104*
25	soppkött	»	100	80	*93*	100	80	*93*	95	80	*92*
26	Kalfkött: stek	»	130	110	*115*	130	115	*119*	130	115	*118*
27	spädkalf	»	70	60	*65*	70	50	*65*	70	50	*65*
28	Fårstek, färsk	»	130	110	*123*	130	110	*123*	125	115	*120*
29	Fläsk, färskt	»	130	120	*122*	130	120	*121*	130	120	*120*
30	salt: svenskt	»	140	130	*138*	140	130	*134*	140	130	*133*
31	amerikanskt	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	*Fisk, färsk: sill	»	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]
33	strömming	»	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]
34	rödspotta (»spätta»)	»	100	75	*88*	100	75	*89*	100	75	*88*
35	salt: sill	»	40	30	*38*	45	30	*39*	40	30	*38*
36	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	60	45	*53*	60	45	*53*	60	40	*52*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	140	100	*115*	140	95	*117*	140	110	*119*
39	Socker, bit-	»	62	60	*61*	62	60	*61*	62	60	*61*
40	Fotogén, prima	l.	13	13	*13*	13	13	*13*	13	13	*13*
41	Ved: björk- osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		2390	2270	*2330*	2390	2390	*2390*	2390	2390	*2390*
42	barr-		2020	1950	*2010*	2020	2020	*2020*	2140	2020	*2100*
43	Torf	hl.	60	50	*57*	60	50	*57*	60	50	*57*
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	310	310	*310*	310	310	*310*	310	310	*310*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	100	100	*100*	110	105	*108*	110	110	*110*

* Prisuppgifter hafva för *Göteborg* meddelats äfven å följande fisksorter, som kostat pr på färsk sill har varit: i *Hälsingborg* 300 à 150 öre pr val och i *Halmstad* 90 à 50 öre gifterna å koks afse engelsk koks. — [1]) Prisuppgifterna å koks afse numera Göteborgs gas-

och medelpris.

93.	94.	95.	96.	97.	98.	99.	100.	101.	102.	103.	104.	105.	106.	107.	108.	109.	110.	
Halmstad.									Göteborg.									
Oktober.			November.			December.			Oktober.			November.			December.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
12	11	*12*	13	11	*12*	13	11	*12*	18	14	*16*	18	14	*15*	16	12	*15*	1
6	6	*6*	7	6	*6*	7	6	*6*	10	7	*8*	9	7	*8*	9	6	*8*	2
240	230	*235*	240	230	*236*	240	230	*236*	240	230	*233*	240	230	*233*	240	230	*233*	3
220	200	*207*	220	200	*210*	220	210	*216*	210	200	*204*	210	200	*204*	210	200	*206*	4
100	100	*100*	120	100	*105*	110	100	*104*	140	140	*140*	150	140	*145*	150	140	*149*	5
180	160	*171*	180	160	*171*	180	160	*171*	160	160	*160*	160	160	*160*	160	160	*160*	6
120	115	*119*	120	115	*119*	120	115	*119*	120	120	*120*	120	120	*120*	120	120	*120*	7
170	140	*156*	190	160	*179*	210	180	*196*	150	135	*144*	200	160	*179*	225	190	*204*	8
25	25	*25*	25	25	*25*	30	25	*26*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	9
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	33	32	*33*	33	30	*32*	35	33	*34*	10
40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	11
26	25	*25*	26	25	*26*	26	25	*25*	28	25	*27*	28	25	*27*	28	25	*27*	12
20	17	*19*	20	17	*19*	20	17	*19*	19	19	*19*	19	19	*19*	19	18	*19*	13
24	22	*23*	23	21	*22*	23	21	*22*	22	22	*22*	22	22	*22*	23	22	*22*	14
40	30	*33*	35	30	*33*	35	30	*33*	28	28	*28*	29	28	*28*	30	28	*29*	15
30	25	*26*	30	25	*26*	30	25	*26*	30	28	*28*	30	28	*28*	29	28	*28*	16
70	50	*55*	70	50	*55*	70	50	*55*	70	70	*70*	70	70	*70*	70	70	*70*	17
30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	18
50	40	*45*	50	40	*45*	50	40	*44*	35	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*	19
28	25	*27*	28	24	*26*	28	24	*26*	42	42	*42*	42	42	*42*	42	42	*42*	20
22	18	*20*	22	18	*20*	22	18	*20*	23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*	21
75	60	*68*	75	60	*68*	75	60	*68*	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*	22
45	34	*39*	45	34	*39*	45	35	*39*	54	50	*52*	50	50	*50*	50	50	*50*	23
95	85	*90*	100	85	*93*	100	85	*92*	120	100	*113*	110	100	*104*	110	95	*104*	24
85	80	*83*	90	80	*84*	85	80	*84*	100	85	*91*	90	85	*89*	90	85	*88*	25
110	90	*102*	120	100	*111*	120	100	*111*	130	115	*122*	130	120	*123*	135	120	*126*	26
70	60	*63*	75	60	*66*	70	60	*64*	75	70	*72*	75	70	*73*	80	70	*74*	27
115	110	*112*	120	100	*111*	110	100	*107*	130	110	*120*	130	110	*117*	130	120	*125*	28
125	110	*119*	130	100	*118*	120	110	*116*	140	130	*135*	140	130	*133*	140	130	*133*	29
150	135	*142*	140	130	*135*	140	130	*134*	140	130	*138*	140	135	*139*	140	135	*137*	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	125	125	*125*	125	120	*123*	125	125	*125*	31
[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	27	27	*27*	24	24	*24*	26	19	*23*	32
60	60	*60*	60	50	*55*	50	50	*50*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
85	60	*71*	90	75	*81*	90	75	*81*	46	43	*44*	48	42	*46*	57	47	*52*	34
50	40	*45*	50	40	*45*	50	40	*45*	—	—	—	50	43	*46*	50	45	*47*	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
60	40	*50*	60	40	*50*	60	40	*50*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	37
130	100	*113*	130	100	*113*	130	100	*112*	175	130	*153*	175	120	*148*	175	120	*150*	38
63	62	*62*	63	63	*63*	63	63	*63*	61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*	39
15	14	*14*	15	14	*14*	15	14	*14*	13	11	*12*	14	11	*13*	14	11	*13*	40
2540	2540	*2540*	2540	2540	*2540*	2540	2540	*2540*	2900	2800	*2830*	2900	2800	*2880*	2900	2800	*2880*	41
2090	2090	*2090*	2110	2110	*2110*	2110	2110	*2110*	2500	2400	*2450*	2500	2400	*2430*	2500	2400	*2430*	42
75	70	*73*	75	70	*73*	75	70	*73*	85	85	*85*	—	—	—	—	—	—	43
325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	44
[3]150	[3]150	*[3]150*	[3]150	[3]150	*[3]150*	[3]150	[3]150	*[3]150*	[4]120	[4]120	*[4]120*	[4]130	[4]130	*[4]130*	[4]130	[4]130	*[4]130*	45

kg: gädda 150 à 100 öre, hälleflundra 150 à 115, kolja 40 à 29, torsk 46 à 35 öre. — [1]) Priset pr tjog. — [2]) Färsk strömming har försålts pr val till pris af 200 öre. — [3]) Prisuppverkskoks.

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	111. Vänersborg. Oktober. Högsta pris (öre).	112. Oktober. Lägsta pris (öre).	113. Oktober. Medel- pris (öre).	114. November. Högsta pris (öre).	115. November. Lägsta pris (öre).	116. November. Medel- pris (öre).	117. December. Högsta pris (öre).	118. December. Lägsta pris (öre).	119. December. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	14	12	*13*	14	12	*13*	14	12	*13*
2	skummad	»	7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	230	220	*223*	230	220	*227*	220	220	*220*
4	mat- (lands-)	»	210	190	*201*	210	190	*202*	210	200	*203*
5	Ost, halffet, ordinär	»	100	75	*84*	100	70	*85*	100	70	*83*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	160	140	*150*	160	140	*150*	160	140	*150*
7	billigaste sort	»	110	100	*108*	110	100	*107*	110	100	*107*
8	Ägg	tjog	175	130	*154*	185	170	*177*	210	180	*199*
9	Potatis	5 lit.	21	20	*21*	21	20	*21*	21	20	*21*
10	Ärter, gula	kg.	18	16	*17*	18	16	*17*	18	16	*17*
11	Bruna bönor	»	40	30	*37*	40	30	*37*	40	30	*37*
12	Mjöl: hvete-	»	26	24	*25*	26	24	*25*	30	23	*26*
13	råg-	»	18	16	*17*	18	16	*17*	18	16	*17*
14	rågsikt-	»	23	22	*23*	23	22	*23*	23	22	*23*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*
16	korn-	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
17	ris-: bästa sort	»	60	50	*57*	60	50	*57*	60	50	*57*
18	billigaste sort	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	35	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*
20	mjukt: limpa, söt	»	38	35	*36*	37	35	*36*	38	35	*37*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	27	23	*25*	26	23	*24*	26	24	*25*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort.	»	48	43	*45*	47	43	*45*	48	44	*46*
23	mjukt, » »	»	48	45	*47*	48	45	*47*	48	45	*47*
24	Nötkött, färskt: stek	»	100	85	*90*	90	80	*86*	90	80	*86*
25	soppkött	»	85	80	*82*	80	70	*75*	80	70	*75*
26	Kalfkött: stek	»	125	100	*113*	120	100	*110*	120	100	*110*
27	spädkalf	»	65	60	*62*	60	50	*56*	60	50	*56*
28	Fårstek, färsk	»	125	110	*119*	115	100	*109*	115	100	*109*
29	Fläsk: färskt	»	130	110	*123*	130	100	*113*	120	100	*110*
30	salt: svenskt	»	140	125	*131*	130	120	*126*	130	110	*120*
31	amerikanskt	»	130	125	*128*	130	120	*123*	125	110	*119*
32	Fisk, färsk: sill	»	—	—	—	30	25	*28*	30	25	*28*
33	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	rödspotta (»spätta»)	»	90	80	*83*	80	75	*78*	80	75	*78*
35	salt: sill	»	35	25	*30*	35	25	*30*	35	25	*30*
36	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	50	40	*45*	50	40	*45*	50	40	*45*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	110	110	*110*	110	110	*110*	110	100	*108*
39	Socker, bit-	»	61	61	*61*	61	61	*61*	62	61	*61*
40	Fotogén, prima	l.	14	12	*13*	14	12	*13*	17	12	*15*
41	Ved: björk- osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		2350	2250	*2300*	2400	2300	*2350*	2500	2400	*2450*
42	barr-		1950	1850	*1900*	2000	1900	*1950*	2100	2000	*2050*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	290	290	*290*	290	290	*290*	290	290	*290*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	115	115	*115*	115	115	*115*	115	115	*115*

[1]) Prisuppgifterna å koks afse krossad engelsk kaminkoks.

120.	121.	122.	123.	124.	125.	126.	127.	128.	129.	130.	131.	132.	133.	134.	135	136.	137.	
Borås.									Karlstad.									
Oktober.			November.			December.			Oktober.			November.			December.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel	Högsta	Lägsta	Medel	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
14	13	*13*	15	13	*14*	15	13	*13*	16	13	*14*	16	13	*14*	16	12	*14*	1
7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*	2
240	210	*221*	240	220	*227*	240	220	*224*	230	220	*227*	235	220	*230*	240	230	*235*	3
210	180	*195*	215	200	*209*	215	190	*204*	230	200	*212*	230	210	*221*	230	220	*223*	4
90	75	*81*	90	75	*81*	90	75	*83*	120	90	*105*	110	90	*100*	120	90	*106*	5
160	150	*153*	160	150	*153*	160	150	*153*	170	150	*165*	170	160	*165*	170	160	*167*	6
110	100	*103*	110	100	*106*	110	100	*106*	120	100	*108*	120	100	*106*	120	100	*108*	7
160	125	*139*	200	140	*169*	215	180	*200*	165	140	*150*	200	140	*184*	220	200	*209*	8
22	17	*19*	22	18	*20*	22	18	*21*	25	25	*25*	25	20	*24*	25	25	*25*	9
30	25	*26*	30	25	*27*	30	25	*27*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	20	*23*	10
40	35	*40*	45	40	*42*	45	40	*42*	45	45	*45*	45	45	*45*	45	45	*45*	11
25	24	*24*	25	24	*24*	25	24	*25*	26	26	*26*	26	26	*26*	28	26	*27*	12
19	18	*18*	19	18	*18*	19	18	*18*	18	18	*18*	18	18	*18*	18	18	*18*	13
23	22	*23*	23	22	*23*	23	22	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*	14
30	28	*28*	30	28	*29*	30	28	*29*	27	25	*26*	27	25	*26*	27	25	*26*	15
25	24	*24*	25	24	*24*	25	24	*24*	28	25	*27*	28	25	*27*	28	25	*26*	16
60	40	*45*	50	40	*43*	60	40	*46*	65	60	*63*	65	60	*63*	65	60	*63*	17
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	40	30	*34*	40	30	*34*	40	30	*33*	18
40	35	*39*	40	38	*39*	40	35	*38*	55	35	*40*	60	35	*48*	60	35	*47*	19
45	35	*39*	45	35	*39*	45	35	*39*	45	45	*45*	50	45	*46*	45	45	*45*	20
30	25	*27*	30	25	*27*	30	25	*27*	25	25	*25*	30	25	*26*	25	25	*25*	21
55	50	*51*	55	50	*52*	55	50	*51*	80	60	*70*	80	60	*65*	70	60	*65*	22
55	45	*49*	55	45	*49*	55	50	*51*	45	40	*43*	50	40	*41*	45	40	*42*	23
130	115	*122*	130	120	*122*	130	120	*123*	120	100	*113*	120	100	*110*	100	90	*95*	24
90	75	*84*	90	75	*82*	90	75	*83*	100	80	*93*	100	80	*90*	90	70	*77*	25
125	110	*118*	125	115	*120*	125	115	*121*	130	120	*124*	130	120	*121*	130	120	*123*	26
60	50	*56*	60	55	*57*	60	55	*56*	75	60	*66*	75	60	*65*	70	60	*68*	27
115	100	*111*	120	100	*113*	120	100	*112*	140	120	*133*	140	120	*129*	140	125	*134*	28
125	120	*123*	130	115	*123*	130	120	*123*	130	120	*127*	130	125	*129*	130	110	*121*	29
140	125	*131*	140	125	*131*	130	120	*125*	140	130	*135*	140	130	*138*	150	120	*138*	30
130	120	*127*	130	120	*127*	130	125	*128*	140	125	*131*	130	125	*130*	130	120	*129*	31
25	25	*25*	25	23	*25*	25	25	*25*	50	40	*48*	50	50	*50*	50	35	*45*	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*	33
75	70	*71*	75	70	*71*	75	70	*72*	75	70	*73*	75	70	*72*	75	70	*71*	34
40	35	*37*	40	35	*37*	40	35	*37*	50	45	*47*	50	45	*48*	50	40	*46*	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	100	*100*	—	—	—	—	—	—	36
45	37	*41*	45	38	*41*	45	38	*40*	60	50	*55*	60	50	*55*	60	50	*55*	37
150	110	*125*	150	110	*126*	150	110	*125*	120	100	*110*	120	100	*110*	120	100	*112*	38
61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*	60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*	39
16	15	*15*	16	15	*15*	16	15	*15*	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*	40
2130	2050	*2110*	2130	2050	*2100*	2130	2050	*2080*	2200	2000	*2100*	2200	2000	*2060*	2100	2000	*2040*	41
1670	1520	*1600*	1670	1520	*1630*	1670	1520	*1600*	1880	1800	*1840*	1850	1800	*1810*	1800	1800	*1800*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
340	340	*340*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	340	350	*342*	44
[1])190	[1])190	[1])*190*	[1])190	[1])190	[1])*190*	[1])190	[1])190	[1])*190*	100	100	*100*	100	100	*100*	100	100	*100*	45

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	138. Örebro. Oktober. Högsta pris (öre).	139. Oktober. Lägsta pris (öre).	140. Oktober. Medel- pris (öre).	141. November. Högsta pris (öre).	142. November. Lägsta pris (öre).	143. November. Medel- pris (öre).	144. December. Högsta pris (öre).	145. December. Lägsta pris (öre).	146. December. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	14	13	*14*	14	13	*14*	14	12	*14*
2	skummad	»	5	5	*5*	5	5	*5*	5	5	*5*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	210	200	*206*	220	210	*211*	210	200	*207*
4	mat- (lands-)	»	200	180	*192*	200	190	*199*	200	185	*194*
5	Ost, halffet, ordinär	»	75	60	*68*	120	75	*99*	120	100	*110*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	170	140	*152*	—	—	—	170	150	*160*
7	billigaste sort	»	115	100	*106*	—	—	—	115	100	*108*
8	Ägg	tjog	175	150	*163*	200	175	*188*	200	175	*186*
9	Potatis	5 lit.	25	15	*21*	25	20	*23*	25	20	*24*
10	Ärter, gula	kg.	22	20	*21*	22	20	*21*	22	20	*21*
11	Bruna bönor	»	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*
12	Mjöl: hvete-	»	27	25	*26*	27	25	*26*	26	25	*26*
13	råg-	»	17	17	*17*	17	17	*17*	17	17	*17*
14	rågsikt-	»	23	22	*23*	23	22	*23*	23	22	*23*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
16	korn-	»	22	20	*21*	22	20	*21*	22	20	*21*
17	ris-: bästa sort	»	60	50	*55*	60	50	*57*	60	45	*51*
18	billigaste sort	»	30	30	*30*	40	30	*35*	30	30	*30*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	33	30	*32*	35	30	*32*	33	30	*32*
20	mjukt: limpa, söt	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort.	»	55	55	*55*	55	55	*55*	55	55	*55*
23	mjukt, » »	»	45	45	*45*	45	45	*45*	45	45	*45*
24	Nötkött, färskt: stek	»	120	90	*108*	110	90	*100*	120	90	*97*
25	soppkött	»	85	70	*78*	85	75	*79*	80	70	*75*
26	Kalfkött: stek	»	130	100	*116*	120	100	*112*	125	100	*117*
27	spädkalf	»	75	75	*75*	75	70	*75*	110	70	*92*
28	Fårstek, färsk	»	125	100	*112*	120	100	*111*	120	100	*111*
29	Fläsk, färskt	»	140	140	*140*	140	130	*138*	140	140	*140*
30	salt, svenskt	»	140	140	*140*	140	140	*140*	140	140	*140*
31	amerikanskt	»	120	120	*120*	120	120	*120*	120	120	*120*
32	*Fisk, färsk: sill	»	40	30	*34*	40	35	*39*	40	20	*30*
33	strömming	»	60	35	*48*	70	40	*48*	60	30	*42*
34	rödspotta (»spätta»)	»	80	60	*73*	80	40	*67*	80	60	*70*
35	salt: sill	»	40	30	*33*	30	30	*30*	35	30	*33*
36	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	60	45	*51*	60	45	*52*	60	45	*50*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	115	100	*108*	115	100	*108*	115	100	*107*
39	Socker, bit-	»	61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*
40	Fotogén, prima	l.	17	17	*17*	17	17	*17*	17	17	*17*
41	Ved: björk- osågad, hemkörd (pr »storfamn»:		2700	2560	*2630*	2700	2560	*2630*	2560	2410	*2490*
42	barr- 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		2130	1850	*1940*	1990	1850	*1920*	1990	1850	*1920*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	325	325	*325*	325	325	*325*	350	350	*350*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	115	115	*115*	115	115	*115*	115	115	*115*

* Prisuppgifter hafva för Falun meddelats äfven å följande fisksorter, som kostat pr kg.: —

[1]) Prisuppgifterna å koks afse engelsk kaminkoks.

147.	148.	149.	150.	151.	152.	153.	154.	155.	156.	157.	158.	159.	160.	161.	162.	163.	164.	
Västerås.									Falun.									
Oktober.			November.			December.			Oktober.			November.			December.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
14	14	*14*	14	14	*14*	15	14	*14*	14	14	*14*	14	14	*14*	14	14	*14*	1
6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*	2
230	230	*230*	230	230	*230*	230	225	*230*	230	210	*222*	230	210	*222*	230	210	*222*	3
220	200	*216*	220	210	*219*	220	200	*209*	215	210	*213*	215	210	*215*	220	215	*216*	4
120	100	*111*	120	100	*115*	130	110	*119*	110	110	*110*	110	100	*105*	120	110	*115*	5
160	150	*155*	160	150	*153*	160	150	*153*	150	140	*149*	150	140	*148*	160	140	*150*	6
110	100	*108*	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	120	110	*112*	7
180	140	*165*	200	170	*190*	220	190	*205*	160	135	*146*	170	140	*151*	170	140	*156*	8
30	25	*27*	30	25	*27*	30	25	*26*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	9
30	22	*27*	30	23	*27*	30	23	*27*	30	25	*28*	28	25	*27*	28	25	*27*	10
40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	35	*38*	40	35	*38*	40	30	*36*	11
28	24	*27*	28	24	*26*	28	24	*26*	27	25	*25*	26	25	*26*	25	25	*25*	12
18	17	*17*	18	17	*17*	18	17	*17*	18	18	*18*	18	18	*18*	18	18	*18*	13
24	22	*23*	24	23	*24*	24	23	*24*	24	23	*23*	24	22	*23*	23	22	*23*	14
30	25	*29*	30	25	*29*	30	25	*29*	35	30	*33*	30	30	*30*	35	30	*33*	15
23	22	*23*	24	22	*23*	24	22	*23*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	16
60	40	*50*	60	40	*50*	60	40	*50*	60	40	*52*	60	40	*50*	50	40	*48*	17
30	25	*29*	30	28	*30*	30	28	*30*	35	25	*31*	35	25	*31*	30	25	*29*	18
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	28	*29*	30	28	*30*	30	28	*30*	19
38	32	*34*	37	33	*34*	38	32	*34*	38	32	*36*	38	35	*36*	38	35	*37*	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
70	60	*65*	70	60	*68*	70	60	*67*	75	66	*69*	70	60	*65*	76	65	*70*	22
42	40	*41*	44	37	*40*	44	37	*40*	60	38	*48*	60	37	*46*	52	38	*44*	23
120	90	*104*	120	80	*99*	120	80	*98*	130	100	*114*	125	100	*111*	125	100	*111*	24
105	70	*92*	100	70	*86*	100	70	*85*	100	85	*94*	95	80	*89*	95	80	*88*	25
140	110	*124*	135	110	*122*	140	110	*126*	110	100	*107*	120	100	*109*	120	100	*114*	26
60	60	*60*	65	60	*61*	70	50	*61*	60	50	*54*	60	50	*55*	60	50	*54*	27
150	120	*134*	150	125	*135*	150	125	*140*	125	110	*120*	125	110	*117*	130	110	*125*	28
150	130	*143*	150	125	*140*	150	125	*138*	140	130	*132*	130	130	*130*	130	125	*128*	29
150	130	*143*	150	125	*140*	150	125	*139*	140	135	*139*	140	130	*138*	140	130	*133*	30
125	120	*123*	125	125	*125*	125	125	*125*	130	125	*128*	140	125	*132*	135	120	*129*	31
50	35	*41*	50	35	*42*	40	25	*34*	—	—	—	—	—	—	35	30	*34*	32
60	30	*42*	60	35	*43*	50	30	*40*	40	35	*38*	40	35	*38*	40	30	*36*	33
80	60	*74*	90	70	*78*	75	60	*64*	—	—	—	80	75	*78*	—	—	—	34
40	25	*35*	40	25	*35*	40	25	*35*	40	30	*38*	40	35	*38*	45	35	*40*	35
25	25	*25*	25	20	*24*	25	20	*24*	25	20	*24*	25	20	*23*	25	20	*24*	36
55	45	*50*	55	45	*50*	55	45	*50*	70	55	*62*	70	50	*63*	65	60	*61*	37
110	100	*102*	110	100	*103*	110	100	*103*	130	110	*119*	130	110	*115*	120	110	*115*	38
60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*	39
15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*	40
2270	2140	*2260*	2270	2140	*2250*	2270	2020	*2180*	1980	1870	*1930*	1980	1870	*1930*	1870	1760	*1820*	41
1760	1580	*1680*	1760	1510	*1710*	1760	1510	*1680*	1540	1430	*1490*	1540	1430	*1490*	1430	1320	*1380*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
300	275	*294*	300	275	*294*	300	275	*294*	315	315	*315*	315	315	*315*	315	315	*315*	44
110	100	*106*	110	100	*106*	110	105	*106*	[1])175	[1])175	[1])*175*	[1])175	[1])175	[1])*175*	[1])175	[1])175	[1])*175*	45

gädda 125 à 100 öre, aborre 100 à 80, torsk 60 à 50, hälleflundra 110 à 100, gös 175 à 160 öre.

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	165. Domnarfvet. Oktober. Högsta pris (öre).	166. Domnarfvet. Oktober. Lägsta pris (öre).	167. Domnarfvet. Oktober. Medel- pris (öre).	168. Domnarfvet. November. Högsta pris (öre).	169. Domnarfvet. November. Lägsta pris (öre).	170. Domnarfvet. November. Medel- pris (öre).	171. Domnarfvet. December. Högsta pris (öre).	172. Domnarfvet. December. Lägsta pris (öre).	173. Domnarfvet. December. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	12	10	*11*	12	10	*11*	12	10	*11*
2	skummad	»	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	250	210	*217*	230	220	*224*	230	220	*226*
4	mat- (lands-)	»	210	200	*207*	210	200	*204*	210	200	*207*
5	Ost, halffet, ordinär	»	110	110	*110*	120	110	*117*	120	110	*117*
6	Margarin: bästa sort (»grädd»-)	»	160	160	*160*	160	160	*160*	160	160	*160*
7	billigaste sort	»	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*
8	Ägg	tjog	140	130	*138*	160	140	*150*	160	150	*156*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
10	Ärter, gula	kg.	26	22	*25*	26	22	*25*	26	25	*26*
11	Bruna bönor	»	40	30	*37*	40	35	*38*	40	40	*40*
12	Mjöl: hvete-	»	27	26	*26*	27	26	*26*	27	25	*26*
13	råg-	»	18	18	*18*	18	18	*18*	18	17	*18*
14	rågsikt-	»	23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	30	30	*30*	30	30	*30*	35	30	*33*
16	korn-	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
17	ris-: bästa sort	»	50	45	*48*	50	45	*48*	50	45	*48*
18	billigaste sort	»	35	32	*34*	35	32	*34*	35	32	*34*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	28	27	*28*	28	27	*28*	28	27	*28*
20	mjukt: limpa, söt	»	38	35	*36*	36	35	*35*	36	35	*36*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	80	75	*78*	80	75	*77*	72	68	*70*
23	mjukt, » »	»	60	40	*53*	60	40	*53*	55	40	*48*
24	Nötkött, färskt: stek	»	110	100	*105*	110	100	*105*	110	100	*105*
25	soppkött	»	100	90	*95*	95	85	*91*	95	85	*92*
26	Kalfkött: stek	»	110	100	*105*	110	110	*110*	120	110	*114*
27	spädkalf	»	55	50	*54*	65	55	*59*	60	50	*54*
28	Fårstek, färsk	»	120	120	*120*	125	120	*124*	130	125	*127*
29	Fläsk, färskt	»	130	125	*128*	130	120	*128*	130	125	*130*
30	salt: svenskt	»	145	140	*142*	150	140	*143*	150	140	*145*
31	amerikanskt	»	130	130	*130*	130	120	*127*	130	120	*127*
32	*Fisk, färsk: sill	»	35	35	*35*	—	—	—	30	25	*29*
33	strömming	»	35	35	*35*	35	35	*35*	35	30	*35*
34	rödspotta (»spätta»)	»	75	75	*75*	75	75	*75*	75	75	*75*
35	salt: sill	»	40	35	*38*	40	35	*38*	40	35	*38*
36	strömming	»	20	18	*19*	20	18	*19*	20	18	*19*
37	kabeljo	»	65	60	*62*	65	60	*62*	65	60	*62*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	130	110	*120*	130	110	*120*	130	120	*123*
39	Socker, bit-	»	60	59	*60*	60	59	*60*	60	59	*60*
40	Fotogén, prima	l.	16	15	*16*	16	15	*15*	16	15	*15*
41	Ved: björk- (osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		[1]1320	[1]1320	*[1]1320*	[1]1320	[1]1320	*[1]1320*	[1]1320	[1]1320	[1]1320
42	barr-		[1]1070	[1]1070	*[1]1070*	[1]1070	[1]1070	*[1]1070*	[1]1070	[1]1070	*[1]1070*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	300	300	*300*	300	300	*300*	300	300	*300*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	125	125	*125*	125	125	*125*	125	125	*125*

* Prisuppgifter hafva för Domnarfvet meddelats äfven å följande fisksorter, som kostat pr kg.: ved) har betalats 9·45 kr. — [2]) Prisuppgifterna å koks afse engelsk koks.

174.	175.	176.	177.	178.	179.	180.	181.	182.	183.	184.	185.	186.	187.	188.	189.	190.	191.	
Gäfle.									Söderhamn.									
Oktober.			November.			December.			Oktober.			November.			December.			
Hög- sta	Läg- sta	Me- del-	Hög- sta	Läg- sta	Me- del-	Hög- sta	Läg- sta	Me- del-	Hög- sta	Läg- sta	Me- del-	Hög- sta	Läg- sta	Me- del-	Hög- sta	Läg- sta	Me- del-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
16	15	*15*	16	15	*15*	16	15	*15*	15	14	*14*	15	14	*15*	15	14	*15*	1
8	7	*7*	8	7	*7*	8	7	*7*	7	7	*7*	7	7	*7*	8	7	*7*	2
230	220	*229*	240	230	*233*	240	230	*234*	240	230	*236*	240	225	*236*	230	225	*227*	3
210	190	*197*	225	190	*212*	230	205	*218*	225	210	*218*	225	215	*219*	220	210	*219*	4
100	80	*92*	100	90	*97*	100	100	*100*	130	95	*118*	140	85	*109*	140	90	*116*	5
170	160	*163*	170	160	*162*	160	150	*156*	170	150	*158*	170	140	*156*	170	140	*155*	6
115	110	*112*	115	110	*111*	120	110	*112*	115	100	*109*	115	100	*109*	115	100	*109*	7
180	135	*154*	200	140	*170*	250	160	*217*	190	130	*150*	160	125	*140*	160	140	*150*	8
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	20	*24*	9
30	25	*26*	30	25	*26*	27	25	*25*	26	24	*25*	25	22	*24*	30	22	*27*	10
40	30	*36*	40	30	*36*	40	30	*37*	40	30	*36*	40	35	*37*	40	30	*35*	11
30	24	*26*	30	24	*26*	29	24	*26*	26	25	*25*	27	25	*25*	26	25	*25*	12
18	18	*18*	18	18	*18*	18	18	*18*	18	17	*18*	18	17	*18*	18	17	*18*	13
24	23	*23*	24	22	*23*	24	22	*23*	23	22	*23*	23	22	*23*	23	22	*23*	14
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	35	28	*33*	35	28	*33*	35	28	*32*	15
25	24	*25*	25	24	*25*	25	24	*25*	25	22	*24*	25	23	*24*	25	20	*24*	16
60	50	*53*	60	50	*53*	70	60	*62*	60	40	*51*	60	40	*50*	60	40	*49*	17
35	30	*31*	35	30	*31*	35	30	*31*	35	25	*34*	35	30	*34*	35	30	*35*	18
32	29	*30*	32	28	*30*	32	26	*30*	30	30	*30*	30	29	*30*	30	29	*30*	19
40	31	*34*	40	31	*34*	40	31	*34*	40	38	*39*	40	30	*37*	40	35	*38*	20
25	20	*23*	25	20	*23*	25	20	*23*	37	35	*36*	30	25	*30*	37	25	*30*	21
82	44	*65*	82	44	*64*	82	44	*65*	62	60	*61*	62	58	*60*	70	60	*64*	22
32	28	*29*	32	28	*29*	32	28	*30*	55	46	*52*	54	48	*51*	54	36	*43*	23
120	100	*105*	110	85	*100*	110	85	*97*	100	90	*98*	100	75	*91*	90	80	*87*	24
95	80	*89*	95	75	*85*	95	75	*84*	90	80	*86*	90	65	*82*	85	70	*77*	25
150	140	*141*	150	140	*141*	140	130	*140*	130	120	*124*	125	80	*119*	135	120	*125*	26
80	70	*75*	80	65	*74*	90	70	*78*	75	50	*59*	70	50	*58*	75	50	*60*	27
120	100	*111*	130	90	*109*	130	100	*116*	120	90	*106*	110	80	*99*	120	100	*110*	28
140	130	*136*	140	130	*136*	140	120	*135*	130	125	*130*	140	120	*129*	140	125	*131*	29
150	140	*141*	150	140	*141*	150	130	*140*	150	130	*140*	150	130	*139*	150	130	*138*	30
130	120	*123*	130	120	*123*	130	120	*123*	130	125	*128*	130	125	*126*	130	120	*125*	31
40	30	*38*	50	35	*40*	35	25	*29*	35	35	*35*	35	25	*33*	35	30	*35*	32
50	40	*43*	50	36	*45*	60	32	*41*	22	14	*18*	36	20	*28*	35	25	*31*	33
100	100	*100*	—	—	—	125	125	*125*	75	75	*75*	75	75	*75*	75	75	*75*	34
50	25	*38*	50	25	*39*	55	35	*42*	45	40	*43*	45	40	*43*	50	40	*43*	35
25	20	*22*	25	20	*21*	25	20	*21*	20	18	*20*	20	18	*19*	20	20	*20*	36
70	50	*65*	75	50	*66*	70	60	*68*	80	45	*58*	70	45	*58*	80	50	*62*	37
160	100	*123*	150	100	*124*	110	100	*107*	130	110	*119*	140	100	*117*	130	100	*115*	38
61	60	*60*	62	60	*61*	62	59	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*	39
17	15	*16*	17	15	*16*	17	15	*16*	16	15	*16*	16	15	*16*	16	15	*16*	40
2100	2100	*2100*	2100	2100	*2100*	2100	2100	*2100*	1800	1700	*1750*	1800	1700	*1750*	1950	1850	*1900*	41
1900	1900	*1900*	1900	1900	*1900*	1900	1900	*1900*	1580	1250	*1410*	1250	1100	*1200*	1250	1200	*1230*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
300	300	*300*	300	300	*300*	300	300	*300*	280	240	*260*	300	300	*300*	280	240	*260*	44
100	100	*100*	120	100	*107*	120	100	*107*	[2])140	[2])135	[2])*138*	[2])140	[2])135	[2])*138*	[2])140	[2])135	[2])*138*	45

gädda 110 à 80 öre, aborre 80, hälleflundra 110 à 100 öre. — [1]) För affallsved (s. k. plank-

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	192. Sundsvall: staden. Oktober. Högsta pris (öre).	193. Oktober. Lägsta pris (öre).	194. Oktober. Medel- pris (öre).	195. November. Högsta pris (öre).	196. November. Lägsta pris (öre).	197. November. Medel- pris (öre).	198. December. Högsta pris (öre).	199. December. Lägsta pris (öre).	200. December. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	15	*16*
2	skummad	»	10	10	*10*	10	10	*10*	10	10	*10*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	250	230	*238*	240	230	*234*	240	230	*237*
4	mat- (lands-)	»	230	225	*226*	230	220	*221*	230	215	*220*
5	Ost, halffet, ordinär	»	140	100	*135*	150	90	*136*	160	75	*131*
6	Margarin: bästa sort-(»grädd»-)	»	160	150	*151*	160	150	*151*	160	150	*151*
7	billigaste sort	»	110	100	*109*	110	100	*101*	110	100	*101*
8	Ägg	tjog	210	160	*190*	230	130	*204*	230	140	*207*
9	Potatis	5 lit.	30	25	*29*	30	25	*29*	30	25	*29*
10	Ärter, gula	kg.	30	28	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*
11	Bruna bönor	»	40	35	*36*	40	35	*37*	40	35	*36*
12	Mjöl: hvete-	»	30	28	*29*	30	28	*29*	30	28	*30*
13	råg-	»	20	18	*19*	20	18	*18*	20	18	*19*
14	rågsikt-	»	25	24	*25*	25	23	*24*	25	24	*25*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
16	korn-	»	25	25	*25*	28	25	*26*	25	25	*25*
17	ris-: bästa sort	»	45	40	*43*	50	40	*44*	60	40	*46*
18	billigaste sort	»	35	30	*32*	35	30	*33*	35	30	*31*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	35	30	*33*	35	33	*33*	33	33	*33*
20	mjukt: limpa, söt	»	45	30	*39*	40	35	*38*	40	35	*39*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	36	30	*33*	30	25	*28*	30	25	*28*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	88	70	*79*	81	70	*74*	85	70	*76*
23	mjukt, » »	»	70	32	*43*	55	37	*42*	55	35	*40*
24	Nötkött, färskt: stek	»	100	90	*98*	100	100	*100*	100	100	*100*
25	soppkött	»	80	75	*76*	85	80	*81*	85	85	*85*
26	Kalfkött: stek	»	65	65	*65*	65	65	*65*	65	65	*65*
27	spädkalf	»	50	50	*50*	60	60	*60*	60	60	*60*
28	Fårstek, färsk	»	90	90	*90*	100	100	*100*	125	125	*125*
29	Fläsk, färskt	»	140	130	*133*	125	125	*125*	125	125	*125*
30	salt: svenskt	»	140	125	*133*	130	120	*125*	140	120	*126*
31	amerikanskt	»	130	120	*128*	130	120	*127*	130	120	*128*
32	Fisk, färsk: sill	»	—	—	—	50	50	*50*	50	50	*50*
33	strömming	»	50	25	*32*	60	50	*55*	50	50	*50*
34	rödspotta (»spätta»)	»	70	70	*70*	75	75	*75*	75	75	*75*
35	salt: sill	»	50	45	*48*	50	40	*44*	50	40	*47*
36	strömming	»	30	18	*23*	30	18	*22*	30	18	*23*
37	kabeljo	»	75	65	*72*	75	70	*73*	75	70	*73*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	140	100	*121*	130	100	*116*	140	100	*121*
39	Socker, bit-	»	63	60	*61*	60	60	*60*	65	60	*62*
40	Fotogén, prima	l.	18	17	*18*	18	17	*18*	18	17	*18*
41	Ved: björk- osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		2020	1890	*1910*	2020	2020	*2020*	2020	2020	*2020*
42	barr-		1260	1260	*1260*	1390	1390	*1390*	1390	1390	*1390*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*

[1]) Inom sågverksdistriktet saluhålles i allmänhet icke s. k. franska bröd. Priset å mjukt
ken). — [3]) Prisuppgifterna afse engelsk kaminkoks.

201.	202.	203.	204.	205.	206.	207.	208.	209.	210.	211.	212.	213.	214.	215.	216.	217.	218.	
Sundsvall: sågverksdistriktet.									Luleå.									
Oktober.			November.			December.			Oktober.			November.			December.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
16	14	*15*	16	14	*15*	16	14	*15*	16	15	*15*	15	14	*15*	15	14	*15*	1
10	10	*10*	10	10	*10*	10	10	*10*	12	6	*9*	12	10	*11*	9	9	*9*	2
250	230	*238*	250	230	*240*	240	230	*238*	250	230	*240*	240	230	*233*	230	220	*225*	3
240	230	*235*	240	220	*230*	230	230	*230*	220	200	*215*	220	215	*217*	220	215	*218*	4
110	90	*98*	110	100	*105*	130	100	*113*	140	120	*131*	170	120	*152*	125	120	*123*	5
150	145	*148*	150	145	*148*	150	145	*148*	160	150	*157*	160	150	*157*	160	150	*157*	6
110	110	*110*	110	100	*105*	110	100	*105*	110	100	*102*	110	100	*103*	100	100	*100*	7
130	120	*124*	140	140	*140*	160	150	*153*	175	150	*163*	250	225	*238*	250	160	*220*	8
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	35	25	*29*	35	30	*32*	30	30	*30*	9
30	20	*27*	30	27	*29*	30	20	*26*	30	20	*25*	30	25	*28*	30	25	*27*	10
35	30	*34*	35	30	*33*	35	30	*32*	50	35	*40*	50	35	*42*	50	40	*42*	11
30	28	*30*	30	28	*29*	30	28	*29*	30	26	*28*	30	28	*29*	28	28	*28*	12
18	17	*18*	18	17	*18*	18	17	*17*	20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	13
25	23	*25*	25	23	*24*	25	23	*23*	25	22	*25*	25	25	*25*	25	24	*25*	14
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	40	30	*34*	35	30	*32*	35	30	*32*	15
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	30	25	*29*	30	28	*29*	30	28	*29*	16
60	50	*55*	60	50	*55*	60	50	*55*	50	30	*41*	50	35	*42*	50	50	*50*	17
35	30	*33*	30	30	*30*	30	30	*30*	35	25	*30*	35	30	*33*	35	35	*35*	18
33	32	*33*	33	32	*33*	33	32	*32*	35	33	*35*	39	34	*36*	35	34	*35*	19
40	35	*38*	40	35	*38*	40	35	*38*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	20
28	28	*28*	28	28	*28*	28	28	*28*	40	25	*28*	25	25	*25*	25	25	*25*	21
80	75	*78*	80	75	*78*	80	75	*78*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
95	90	*93*	90	90	*90*	90	90	*90*	90	80	*82*	90	85	*88*	90	80	*85*	24
75	65	*70*	75	65	*70*	75	70	*73*	80	60	*67*	75	70	*73*	75	70	*73*	25
50	50	*50*	70	50	*60*	90	50	*70*	90	60	*77*	70	60	*65*	80	60	*70*	26
50	40	*45*	50	40	*45*	65	40	*48*	50	50	*50*	60	55	*58*	70	50	*60*	27
80	75	*78*	80	65	*73*	85	85	*85*	100	85	*95*	120	120	*120*	125	110	*118*	28
140	120	*128*	140	120	*128*	125	120	*122*	140	130	*132*	130	125	*128*	130	115	*123*	29
140	120	*130*	140	130	*135*	130	130	*130*	140	120	*127*	140	125	*133*	135	125	*130*	30
130	125	*127*	130	125	*127*	130	125	*127*	130	120	*124*	130	130	*130*	130	125	*128*	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	40	*40*	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	40	*40*	—	—	—	—	—	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	60	*60*	—	—	—	—	—	—	34
50	45	*47*	45	40	*43*	45	45	*45*	50	40	*45*	50	30	*45*	50	50	*50*	35
20	20	*20*	20	18	*19*	20	18	*19*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	36
—	—	—	50	50	*50*	50	50	*50*	75	75	*75*	75	60	*70*	75	50	*65*	37
130	110	*124*	150	125	*133*	125	110	*122*	120	100	*109*	140	110	*123*	130	110	*120*	38
63	62	*63*	63	60	*62*	63	62	*63*	63	60	*62*	65	62	*63*	65	62	*63*	39
18	16	*18*	18	18	*18*	18	16	*17*	20	15	*18*	18	15	*16*	15	15	*15*	40
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2020	1760	*1850*	2020	2020	*2020*	2020	2020	*2020*	41
[2]760	[2]760	[2]*760*	[2]760	[2]760	[2]*760*	[2]760	[2]760	[2]*760*	1510	1260	*1390*	1510	1260	*1390*	1510	1260	*1390*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
—	—	—	—	—	—	—	—	—	350	325	*338*	—	—	—	325	325	*325*	44
—	—	—	—	—	—	—	—	—	[3]155	[3]155	[3]*155*	—	—	—	—	—	—	45

kaffebröd, billigaste sort, har varit 65 à 60 öre pr kg. — [2]) S. k. plankved (affall från sågver-

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	219. Boden. November. Högsta	220. Boden. November. Lägsta	221. Boden. November. Medel-
			pris (öre).		
1	Mjölk: oskummad	l.	—	—	—
2	skummad	»	—	—	—
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	240	240	*240*
4	mat- (lands-)	»	230	230	*230*
5	Ost, halffet, ordinär	»	120	120	*120*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	150	150	*150*
7	billigaste sort	»	—	—	—
8	Ägg	tjog	220	220	*220*
9	Potatis	5 lit.	—	—	—
10	Ärter, gula	kg.	25	25	*25*
11	Bruna bönor	»	40	40	*40*
12	Mjöl: hvete-	»	25	25	*25*
13	råg-	»	20	20	*20*
14	rågsikt-	»	23	23	*23*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	30	30	*30*
16	korn-	»	30	30	*30*
17	ris: bästa sort	»	50	50	*50*
18	billigaste sort	»	30	30	*30*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	38	38	*38*
20	mjukt: limpa, söt	»	25	25	*25*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	25	25	*25*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	—	—	—
23	mjukt, » »	»	—	—	—
24	Nötkött, färskt: stek	»	—	—	—
25	soppkött	»	—	—	—
26	Kalfkött: stek	»	—	—	—
27	spädkalf	»	—	—	—
28	Fårstek, färsk	»	—	—	—
29	*Fläsk*: färskt	»	—	—	—
30	salt: svenskt	»	—	—	—
31	amerikanskt	»	130	130	*130*
32	Fisk, färsk: sill	»	40	40	*40*
33	strömming	»	20	20	*20*
34	rödspotta (»spätta»)	»	—	—	—
35	salt: sill	»	—	—	—
36	strömming	»	—	—	—
37	kabeljo	»	—	—	—
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	125	125	*125*
39	Socker, bit-	»	62	62	*62*
40	Fotogén, prima	l.	18	18	*18*
41	Ved: björk- (osågad, hemkörd (pr »storfamn»:		—	—	—
42	barr- (2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		—	—	—
43	Torf	hl.	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	—	—	—
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	—	—	—

[1]) Prisuppgifterna afse *helfet* ost. — [2]) Prisuppgifterna afse engelsk kaminkoks.

och medelpris.

222.	223.	224.	225.	226.	227.	228.	229.	230.	231.	232.	233.	234.	235.	236.	237.	238.	239.	
Malmberget och Gellivare.									**Kiruna.**									
Oktober.			November.			December.			Oktober.			November.			December.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
18	17	*17*	18	17	*17*	18	16	*17*	18	18	*18*	18	17	*18*	18	17	*18*	1
12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
230	230	*230*	230	230	*230*	230	220	*229*	240	220	*229*	240	220	*228*	230	210	*224*	3
220	210	*220*	220	220	*220*	220	200	*218*	225	200	*214*	220	200	*210*	215	200	*204*	4
[1])140	[1])140	[1])*140*	[1])140	[1])140	[1])*140*	[1])140	[1])140	[1])*140*	135	130	*133*	125	100	*113*	130	125	*128*	5
165	160	*162*	165	165	*165*	160	160	*160*	150	125	*146*	150	130	*139*	150	130	*138*	6
150	150	*150*	150	150	*150*	150	150	*150*	120	100	*110*	130	100	*106*	135	100	*106*	7
160	150	*156*	200	150	*174*	220	160	*194*	170	130	*144*	200	135	*158*	150	135	*143*	8
30	30	*30*	25	25	*25*	25	25	*25*	40	25	*34*	35	30	*32*	35	25	*30*	9
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	25	*29*	30	20	*27*	30	28	*29*	10
40	35	*39*	40	35	*39*	40	35	*39*	45	35	*41*	45	30	*37*	40	35	*37*	11
32	28	*30*	32	28	*30*	32	28	*30*	32	28	*29*	32	25	*29*	30	25	*29*	12
20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	20	18	*20*	20	18	*20*	20	18	*20*	13
25	24	*24*	25	24	*24*	25	24	*24*	25	24	*25*	24	24	*24*	25	23	*24*	14
40	33	*34*	35	33	*34*	40	33	*35*	35	30	*34*	35	28	*32*	35	30	*33*	15
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	35	25	*28*	35	24	*27*	35	23	*27*	16
55	55	*55*	55	55	*55*	55	55	*55*	50	30	*44*	50	30	*40*	50	30	*41*	17
33	30	*33*	33	33	*33*	33	30	*33*	35	30	*34*	35	28	*32*	35	28	*30*	18
35	33	*34*	35	33	*34*	35	33	*34*	40	35	*38*	40	35	*38*	40	35	*38*	19
41	40	*41*	41	40	*41*	41	40	*41*	44	35	*40*	44	35	*40*	42	40	*41*	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	21
68	67	*68*	68	67	*68*	68	67	*67*	80	60	*67*	80	57	*65*	70	58	*63*	22
34	33	*33*	34	33	*34*	34	33	*34*	74	60	*65*	80	60	*68*	72	68	*70*	23
100	90	*93*	95	80	*89*	90	80	*87*	100	75	*93*	110	70	*93*	100	65	*86*	24
85	70	*77*	80	65	*77*	80	60	*73*	85	65	*76*	90	55	*74*	80	55	*71*	25
150	150	*150*	150	130	*138*	140	130	*139*	90	60	*75*	85	50	*67*	65	55	*60*	26
70	60	*63*	65	55	*59*	60	50	*58*	65	40	*51*	60	50	*55*	55	45	*50*	27
110	90	*98*	125	90	*101*	110	85	*94*	130	90	*103*	110	90	*100*	90	90	*90*	28
140	130	*133*	140	130	*133*	140	120	*129*	150	125	*136*	150	120	*131*	140	115	*126*	29
150	150	*150*	150	150	*150*	150	150	*150*	150	125	*143*	150	130	*140*	145	125	*136*	30
130	130	*130*	130	130	*130*	130	130	*130*	140	120	*132*	130	125	*128*	130	125	*126*	31
—	—	—	20	15	*19*	35	30	*34*	—	—	—	40	35	*38*	35	35	*35*	32
50	50	*50*	50	50	*50*	50	45	*48*	30	30	*30*	30	25	*27*	25	25	*25*	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	40	*40*	—	—	—	34
40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	50	35	*42*	45	35	*39*	45	40	*41*	35
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	35	25	*28*	25	20	*24*	30	25	*26*	36
75	70	*72*	75	70	*71*	75	70	*72*	65	65	*65*	60	60	*60*	—	—	—	37
130	125	*128*	130	125	*129*	130	125	*128*	150	100	*136*	160	100	*132*	140	110	*129*	38
65	62	*63*	65	62	*63*	65	62	*63*	65	60	*64*	65	60	*62*	63	62	*63*	39
22	20	*21*	22	20	*21*	22	20	*21*	22	20	*21*	22	20	*20*	20	20	*20*	40
1890	1890	*1890*	2020	1890	*1990*	1890	1890	*1890*	2270	2270	*2270*	2270	2270	*2270*	2270	2270	*2270*	41
1510	1130	*1430*	1510	1130	*1420*	1510	1130	*1420*	1760	1760	*1760*	1760	1760	*1760*	1760	1760	*1760*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
425	350	*394*	425	350	*390*	400	350	*375*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	44
—	—	—	—	—	—	—	—	—	225	200	*213*	200	200	*200*	200	200	*200*	45

Lag
angående medling i arbetstvister;

gifven Stockholms slott den 31 december 1906.

Vi OSCAR, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göre veterligt: att Vi, med Riksdagen, funnit godt i nåder förordna som följer:

§ 1.

För hvart och ett af de distrikt,[1]) i hvilka riket för sådant ändamål af Konungen indelas, förordnar Konungen en förlikningsman med uppgift att verka för lösning af tvister mellan arbetsgifvare och arbetare, så ock af tvister mellan arbetsgifvare inbördes och mellan olika grupper af arbetare, för så vidt dessa tvister angå eller hafva inverkan på arbetsförhållandena inom distriktet.

§ 2.

Förlikningsman åligger:

att med synnerlig uppmärksamhet följa arbetsförhållandena inom distriktet;

att, i de fall och på det sätt i denna lag sägs, lämna sin medverkan till biläggande af arbetstvister, som inom distriktet uppstå; samt

att eljest, på anmodan, gå arbetsgifvare och arbetare till handa med upplysningar och råd i fråga om öfverenskommelser, som afse

---

[1]) Enligt Kungl. skrifvelse den 31 dec. 1906 till kommerskollegium är riket i förevarande afseende indeladt i nedannämnda 7 distrikt:

1:a eller *Mälarprovinsernas* distrikt, omfattande Stockholms stad samt Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Västmanlands och Gottlands län:

2:a eller *östra* distriktet, omfattande Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar och Blekinge län:

3:e eller *södra* distriktet, omfattande Kristianstads och Malmöhus län;

4:e eller *västra* distriktet, omfattande Hallands, Göteborgs och Bohus samt Älfsborgs och Skaraborgs län:

5:e eller *mellersta* distriktet, omfattande Värmlands, Örebro och Kopparbergs län:

6:e eller *nedre norra* distriktet, omfattande Gäfleborgs och Västernorrlands län:

7:e eller *öfre norra* distriktet, omfattande Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

arbetsförhållandet och äro ägnade att främja ett godt förhållande mellan arbetsgifvare och arbetare samt förekomma störande afbrott i arbetet.

§ 3.

Har inom distriktet uppkommit arbetstvist af den beskaffenhet, att den medfört eller synes hota medföra arbetsinställelse af större betydenhet, bör förlikningsmannen genom personligt besök å den plats, där tvisten utbrutit, eller på annat sätt träda i förbindelse med de tvistande, göra sig noga underrättad om, hvari tvisten består, hemställa till de tvistande att i afbidan på tvistens lösning icke vidtaga, vidhålla eller utvidga arbetsinställelse, inbjuda dem att, själfva eller genom utsedda ombud, å bestämd tid och plats sammankomma till förhandling med hvarandra inför förlikningsmannen samt söka att under dessa förhandlingar, hvilka anordnas på sätt lämpligast synes, åvägabringa tvistens lösning.

Anser förlikningsman det erforderligt, eller påkallas sådant af någon af de tvistande, utser förlikningsmannen, efter samråd med de tvistande och sedan tillfälle lämnats dem att afgifva förslag, särskilda sakkunniga att med förlikningsmannen utgöra en nämnd för medlingens utförande.

§ 4.

Hvad i näst föregående paragraf är stadgadt afser icke arbetstvist som uppstått inom näringsgren, industriell anläggning eller arbetsföretag, där särskild förhandlings-, förliknings- eller skiljenämnd är upprättad, med mindre de tvistande å båda sidor påkalla förlikningsmannens mellankomst, eller förhållandena göra sannolikt, att den särskilda nämnden icke varder för tvistens biläggande anlitad.

§ 5.

Skulle i tvist, som kommit under förlikningsmans behandling, de tvistande å endera sidan eller å båda underlåta att efterkomma till dem af förlikningsmannen skriftligen gjord inbjudan att å bestämd tid och ort med hvarandra sammankomma till förhandling inför förlikningsmannen eller nämnden, skall förlikningsmannen skriftligen meddela de tvistande, att han fortfarande är beredd att medla i tvisten, därest hans biträde i sådant afseende påkallas. Under fortsatt arbetsinställelse eller där förlikningsmannen eljest finner sådant lämpligt, må han jämväl med vissa mellantider förnya sitt erbjudande att medla mellan de tvistande på sätt i § 3 sägs.

§ 6.

De förhandlingar, som af förlikningsmannen eller nämnden anordnas med och mellan de tvistande, skola i främsta rummet hafva till syfte att åvägabringa en öfverenskommelse i enlighet med anbud eller förslag, som under förhandlingarna kunna blifva framställda från de tvistande själfva; ankommande därvid på förlikningsmannen eller nämnden att, om och i den mån sådant kan anses ägnadt att befordra en god lösning af tvisten, hemställa om de jämkningar eller medgifvanden, som för ändamålet kunna synas lämpliga.

§ 7.

Kan icke på sådant sätt enighet vinnas, må förlikningsmannen eller nämnden uppmana de tvistande att lämna en eller flera personer, hvilkas utlåtande de tvistande utfästa sig att efterkomma uppdrag att, efter pröfning om och i hvilken mån de från ena eller andra sidan framkomna påståendena må vara befogade och på hvilket sätt följaktligen den föreliggande tvisten rättast bör lösas, skilja de tvistande emellan.

§ 8.

Vilja de tvistande hänskjuta saken till sådant afgörande, som i § 7 sägs, har förlikningsmannen eller nämnden att, i den mån sådant finnes behöfligt, söka utjämna de meningsskiljaktigheter, som kunna uppstå i fråga om den eller de personer, åt hvilka det i nämnda paragraf omförmälda uppdrag skall lämnas; och åligger det förlikningsmannen särskildt att på de tvistandes vägnar lämna den eller dem, som blifvit utsedda, underrättelse om uppdraget samt att i öfrigt tillhandagå med de åtgöranden, som kunna verka därtill, att det af de tvistande önskade afgörandet må komma till stånd.

Ej må förlikningsman själf åtaga sig uppdrag, hvarom nu är sagdt.

§ 9.

Utlåtande, hvarom förmäles i § 7, skall afgifvas skriftligen och af detsamma ett exemplar genast och utan lösen till hvardera sidan samt till förlikningsmannen utlämnas.

§ 10.

I fråga om rättsverkan, som må tillkomma öfverenskommelser, utfästelser eller andra beslut, som af de tvistande ingås eller fattas

under förhandlingar, hvilka enligt denna lag äga rum, gäller, allt efter beslutens innehåll och det sätt, hvarpå de tillkommit, hvad allmän lag förmår.

§ 11.

Omfattar utbruten tvist mera än ett distrikt, skall det åligga de förlikningsmän, hvilkas distrikt beröras af tvisten, att, så fort ske kan, härom äfvensom, såvidt möjligt, angående tvistens omfattning insända underrättelse till Konungen, som förordnar förlikningsman att i tvisten medla.

§ 12.

Där sådant i särskilda fall finnes lämpligt, äger Konungen uppdraga åt annan än den jämlikt § 1 förordnade förlikningsmannen att såsom förlikningsman medla i uppkomna arbetstvister.

§ 13.

Förlikningsman skall föra dagbok angående hvad som förefaller i de tvister, hvilka blifva föremål för åtgärd enligt denna lag. Öfverenskommelser, utfästelser eller andra beslut, som af de tvistande ingås eller fattas, så ock utlåtande, som enligt § 7 afgifves, skola i nämnda dagbok fullständigt intagas eller densamma biläggas.

Under hvarje kvartal skall förlikningsman till kommerskollegium insända berättelse om sin verksamhet under det närmast föregående kvartalet och förloppet af de tvister, som under detsamma kommit under hans handläggning, i hvilken berättelse jämväl bör lämnas redogörelse för upprättade förhandlings-, förlikningss- och skiljenämnders verksamhet, för så vidt förlikningsmannen härom kunnat förskaffa sig kännedom.

Berättelsen skall genom kommerskollegiets försorg till trycket befordras.

§ 14.

Närmare föreskrifter rörande förlikningsmännens verksamhet meddelas i instruktion, som utfärdas af Konungen.

§ 15.

Angående ersättning till förlikningsman och ledamöter i sådan nämnd, som i § 3 andra stycket afses, varder särskildt stadgadt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1907.

Det alla, som vederbör, hafva sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hafve Vi detta med egen hand underskrifvit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit. Stockholms slott den 31 december 1906.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.
(L. S.)

(Civildepartementet.) JULIUS JUHLIN.

Kungl. Maj:ts nådiga instruktion
för förlikningsmän för medling i arbetstvister;

gifven Stockholms slott den 31 december 1906.

§ 1.

Förlikningsman har att inom det honom tilldelade distrikt fullgöra, hvad enligt lagen angående medling i arbetstvister den 31 december 1906 honom åligger. Han är ock pliktig att afgifva utlåtande i ärende, som Kungl. Maj:t eller kommerskollegium för sådant ändamål till honom öfverlämnar.

§ 2.

Uppdrag att vara förlikningsman meddelas af Kungl. Maj:t genom förordnande på viss tid eller tills vidare.

Förlikningsman kan när som helst af Kungl. Maj:t från uppdraget entledigas.

§ 3.

Förlikningsman må ej uppehålla sig utom sin hemort under mer än åtta dagar utan att därom på förhand hafva gjort anmälan hos kommerskollegium.

§ 4.

Den, som innehaft eller innehar uppdrag såsom förlikningsman, vare förbjudet att röja yrkeshemlighet, hvarom han under fullgörande af sitt uppdrag erhållit kännedom.

§ 5.

Ej må förlikningsman af arbetsgifvare eller arbetare eller deras organisationer tillgodonjuta godtgörelse, i hvad form det vara må, för sin medverkan vid biläggande af uppkommen arbetstvist eller eljest.

Af förhandling, däri förlikningsman deltager, föranledda kostnader, såsom för protokollsföring eller lokalhyra, bestridas af parterna efter eget afgörande.

§ 6.

Vid fullgörande af sitt uppdrag bör förlikningsmannen tillvägagå med varsamhet och omsikt, under strängt iakttagande däraf, att det ankommer på arbetsgifvare och arbetare att själfva afgöra, huruvida de önska taga hans medverkan i anspråk.

§ 7.

Då genom förlikningsmans medverkan förlikning uti arbetstvist träffas äfvensom där förlikningsman eljest, jämlikt § 2 i ofvannämnda lag, på anmodan går arbetsgifvare och arbetare till handa med upplysningar och råd i fråga om öfverenskommelser, som afse arbetsförhållandet, bör han dels söka få i öfverenskommelsen införda sådana bestämmelser, som kunna vara ägnade att för framtiden förekomma störande afbrott i arbetet, dels ock åstadkomma, att åt hvarje sådan öfverenskommelse, som helst bör affattas skriftligen, gifves en klar och otvetydig formulering.

§ 8.

Då särskilda sakkunniga, på sätt i § 3 af ofvannämnda lag omförmäles, skola utses för att jämte förlikningsmannen utgöra en nämnd för medlingens utförande, bör förlikningsmannen fästa tillbörligt afseende vid de af parterna eller deras ombud vid förhandlingarna gjorda förslag, men jämväl tillse, att de sakkunniga, som utses, äro, så långt möjligt, opartiska i den föreliggande arbetstvisten.

§ 9.

Utöfver den i § 13 af ofvannämnda lag föreskrifna dagbok skall förlikningsman föra diarium öfver inkommande och afgående skrifvelser.

Förlikningsman bör ock, såvidt möjligt, förskaffa sig de mellan arbetsgifvare och arbetare inom hans distrikt förefintliga aftal äfvensom gällande arbetsreglementen och ordningsregler, samt samla och hålla förteckning öfver de handlingar, som i sådant afseende komma honom tillhanda.

§ 10.

Finner sig förlikningsman icke kunna medhinna eller icke lämpligen böra taga befattning med en eller flera inom hans distrikt uppkomna arbetstvister, bör han, efter omständigheterna, om förhållandet göra anmälan till Kungl. Maj:t.

§ 11.

Förlikningsmännen stå under inseende af kommerskollegium, som har att söka leda deras verksamhet så, att största möjliga likformighet i tillämpningen af ofvannnämnda lag och denna instruktion vinnes samt nödig samverkan förlikningsmännen emellan ernås; och äger kollegium, där så finnes lämpligt, att kalla förlikningsmännen, en eller flera, till öfverläggning inför generaldirektören eller den ledamot i kollegium, till hvilkens handläggning ärenden angående medling i arbetstvister höra.

§ 12.

Hvad i denna instruktion är föreskrifvet gäller i tillämpliga delar för de jämlikt §§ 11 och 12 i ofvannämnda lag tillfälligt förordnade förlikningsmän.

Denna instruktion träder i kraft den 1 januari 1907.

Det alla, som vederbör hafva sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hafve Vi detta med egen hand underskrifvit

och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit. Stockholms slott den 31 december 1906.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.
(L. S.)

(Civildepartementet.) JULIUS JUHLIN.

Riksförsäkringsanstaltens cirkulär n:r 14 angående beräkning af invaliditetsgrader;

mars 1907.

Lagen angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete den 5 juli 1901 innehåller i § 5 bestämmelser, hvilka skola tjäna till ledning vid beräkning af invaliditetsgraden, då olycksfallet medfört för framtiden bestående minskning i den skadades arbetsförmåga.

Då till Riksförsäkringsanstaltens kännedom kommit, att vid invaliditetsgradens uppskattning i enlighet med samma lagbestämmelser olika praxis gjort sig gällande, särskildt i fråga om sådana fall af invaliditet, hvilka icke finnas omnämnda i lagen, har Riksförsäkringsanstalten ansett lämpligt meddela uppgift å några mera allmänt förekommande dylika fall och den invaliditetsgrad, som i afseende å dem af Riksförsäkringsanstalten tillämpas.

Skadans beskaffenhet.	Nedsättning af arbetsförmågan beräknad i procent af normal arbetsförmåga.
Förlust af ett öga (ögat *uttaget*)	25
» » ytterfalangen å en tumme	12
» » pekfingrets ytter- och mellanfalanger eller fullständig styfhet i ytter- och mellanlederna	10

Skadans beskaffenhet.	Nedsättning af arbetsförmågan beräknad i procent af normal arbetsförmåga.
Förlust af långfingret eller fullständig styfhet i långfingrets alla leder	10
» » ringfingret	ej 10
» » lillfingret jämte del af tillhörande mellanhandsben	10
» » de tre ulnara fingrarna (lång-, ring- och lillfingrarna)	25 à 30
» » de fyra ulnara fingrarna (pek-, lång-, ring- och lillfingrarna)	40
Fullständig styfhet i handleden	20
Förlust af underarmen, så att prothes ej kan anbringas, med rörlig armbågsled	60
Fullständig styfhet i armbågsleden:	
med sträckställning	40
» stark böjställning	33 1/3
Förlust af hela armen	75
» » stortån å en fot	10
Fullständig styfhet i fotleden med rätvinklig ställning	20
Förlust af underbenet, så att prothes ej kan anbringas, med rörlig knäled	60
Fullständig styfhet i knäleden med sträckställning	25
Förlust af hela benet (exartikulation i höftleden)	75 à 80

Förenämnda invaliditetsgrader tillämpas, då anledning icke förefinnes att taga särskild hänsyn till någon af de i första momentet af § 5 angifna omständigheter.

Då emellertid i flertalet förekommande fall af invaliditet anledning finnes att taga hänsyn till dessa omständigheter, anser sig Riksförsäkringsanstalten jämväl böra framhålla några synpunkter i detta afseende.

Till en början är då att taga i betraktande skadans inverkan ej blott »på den skadades förmåga i allmänhet att genom arbete sig försörja utan äfven till skadans inflytande på de särskilda färdigheter, som för drifvande af den skadades yrke må vara erforderliga» — den skadades yrkesverksamhet.

I sådant afseende kan lämpligen en uppdelning ske i fyra grupper:

1:a gruppen omfattar arbetare, som i sitt yrke hufvudsakligen hafva att använda den grofva muskelstyrkan. Till denna grupp räknas grofarbetare i allmänhet, jordbruksarbetare, stenhuggare,

gatu- och vägarbetare, järnvägsarbetare o. dyl. För dessa arbetare äro små skador å fingrarna och smärre fel i synförmågan äfvensom ringare inskränkningar i rörelseförmågan hos lemmarna af mindre vikt, under det att för dem svårare skador å lemmarna, särskildt å ben och fötter, samt bröst och underlifsskador äro af större betydelse än för andra arbetare.

2:a gruppen innefattar arbetare, som i sin verksamhet visserligen hufvudsakligen använda den grofva muskelkraften, men därjämte för sitt arbete måste besitta en viss behändighet och rörlighet. Hit höra byggnadsarbetare och sådana arbetare, som hafva att utföra arbete å ställningar, såsom timmermän, murare m. fl., vidare takplåtslagare, grufarbetare, hamnarbetare o. dyl. Hos sådana arbetare hafva smärre fel å fingrarna eller i synförmågan mindre betydelse, då däremot äfven jämförelsevis obetydliga fel å lemmarna, särskildt å ben och fötter, ofta medföra afsevärd minskning i arbetsförmågan.

3:e gruppen. Hit höra arbetare och arbeterskor, hvilka i sitt arbete äro hänvisade att hufvudsakligen begagna händerna, fabriksarbetare i allmänhet. För denna grupp bör hvarje handskada anses medföra större minskning i arbetsförmågan än skador å ben eller fötter.

4:e gruppen slutligen omfattar sådana arbetare, hvilkas yrkesverksamhet fordrar speciell utbildning eller särskild färdighet eller konstskicklighet. För dessa arbetare böra mindre hand- och fingerskador, mindre skador å syn samt mindre rubbningar hos själsförmögenheterna anses förorsaka större minskning i arbetsförmågan än i normala fall, hvaremot för sådana arbetare benskador till och med af jämförelsevis svår beskaffenhet samt lättare bröst- och underlifsskador böra anses medföra mindre inskränkning i arbetsförmågan.

Hänsyn skall vidare tagas till den skadades ålder. I sådant afseende bör en skada af den art, att densamma nödsakar den skadade att upphöra med sin förutvarande verksamhet, medföra högre ersättning för den, som nått en hög ålder, än för den, som är jämförelsevis ung. Det måste nämligen förutsättas, att den öfver medelåldern komne har väsentligt mycket svårare att finna arbete i en ny yrkesverksamhet än den, som vid unga år åsamkat sig skada.

Hvad därefter angår den skadades kön, måste för kvinnliga arbetare, hvilka ju i allmänhet äro hänvisade till sådant arbete, där användande af den grofva muskelkraften endast i ringa omfattning förekommer, finger och handskador i normala fall anses medföra större nedsättning i arbetsförmågan än för manliga arbetare.

Riksförsäkringsanstalten vill jämväl fästa uppmärksamhet därå, att, om skadad arbetare icke är försäkrad i Riksförsäkringsanstalten, parterna kunna, när de därom öfverenskomma, från Riksförsäkringsanstalten inhämta utlåtande, i hvad mån kroppsskadan må anses hafva åstadkommit nedsättning i arbetsförmågan. Sådant utlåtande lämnas af Riksförsäkringsanstalten *kostnadsfritt*.

Arbetsmarknaden inom olika näringsgrenar i Sverige under första kvartalet af år 1907.

(Enligt ombudens rapporter, delvis kompletterade med andra uppgifter.)

Till följd af de goda konjunkturerna har arbetsmarknaden i Sverige under innevarande års första kvartal i genomsnitt varit god och i många näringsgrenar bättre än under fjolårets sista kvartal. Såsom närmare framgår af nedanstående öfversikt, uppgifves god arbetstillgång och brist särskildt på yrkesskickliga arbetare ha varit ganska allmänt rådande i flera stora industrier, nämligen *textilindustrien*, *träförädlingsindustrien*, *metallindustrien* (järn- och stålvarufabriker samt gjuterier) samt *maskin- och skeppsbyggnadsindustrien*. Anmärkningsvärd och kännetecknande för konjunkturerna är den gynnsamma ställningen inom den större järnindustriens olika grenar, där tämligen allmänt klagas öfver brist på yrkesarbetare och öfvertidsarbete i stor skala måst anlitas.

Inom vissa grenar af *närings-* och *njutningsmedels-* samt *beklädnadsindustrierna*, såsom bageriyrket, slakteri- och charkuteriyrket, skrädderi- och hand-skomakeriyrkena, har såsom vanligt under denna årstid den s. k. döda säsongen varit rådande med minskad arbetstillgång och något ökad arbetslöshet. Äfven inom dessa yrken uppgifves dock flerstädes, att arbetstillgången varit fullt tillräcklig och förhållandena bättre än motsvarande tid i fjol. Särskildt är att märka, att inom de grenar af närings- och njutningsmedels- samt beklädnadsindustrien, där det tillverkas på lager och produktionen är mindre beroende af den omedelbara afsättningen, t. ex. tobaksindustrien, konfektionsbranschen och skofabrikationen, arbetsförhållandena betecknas som ovanligt gynnsamma.

Vid *sågverken* och i *brädgårdarna* har arbetslöshet förekommit i ganska stor utsträckning till följd af den under denna årstid ringa skeppningen, men äfven af andra orsaker såsom skogsarbetarestrejk och minskad byggnadsverksamhet; i öfrigt företer trävaruindustrien goda arbetsförhållanden.

Bland de större näringsgrenarna uppvisar *byggnadsverksamheten* ensam en afgjord försämring under kvartalet, hvilket icke blott är att tillskrifva årstiden, utan äfven beror på penningmarknadens läge.

Arbetstillgången har därför för byggnadsarbetarna varit sämre än vanligt under vintern och arbetslöshet förekommit i ganska stor utsträckning med undantag likväl för asfalt- och cementarbetare, hvilka haft jämförelsevis godt om arbete. Särskildt bland målarne har arbetstillgången varit knapp och flerstädes inemot hälften af arbetarne gått sysslolösa.

Transportverksamheten företer med hänsyn till årstiden goda arbetsförhållanden, och där arbetet i hamnarne till följd af sjöfartens upphörande legat nere, har annan tillfällig sysselsättning, såsom skogsarbete, snöskottning m. m., beredts hithörande arbetare.

Grufdrift m. m.

Hälsingborg. Vid de kringliggande kolgrufvorna har arbetstillgången varit god, och vid slutet af kvartalet var arbetskraften delvis otillräcklig beroende därpå, att vid vårens inbrott det är vanligt, att en del arbetare sluta för att söka annan sysselsättning. Vid Höganäs-Billesholms grufvor och fabriker förekomma följande antal arbetare: Höganäsverken 1,450, Billesholm 850, Bjuf 700, Skromberga 1,000 och Stabbarp 100. Summa i rundt tal 4,100. Höganäs-Billesholms aktiebolag arbetar med ett kapital om cirka 19 mill. kr. och Skromberga med cirka 3¼ mill., eller summa cirka 22¼ mill. Värdet af produktionen beräknas för Höganäs till 1,850,000 kr., Billesholm 1,450,000 kr., Bjuf 1,000,000 kr., Skromberga 1,600,000 kr. och Stabbarp 100,000 kr. eller summa 6,000,000 kr.

Falun. Arbetstillgången inom grufarbetarefacket har under kvartalet varit god.

Luleå. Tillgången på arbete vid Gellivare malmfälts upplagsplats å Svartön invid Luleå stad har under detta års första kvartal varit normal, och har bolaget i ständig sysselsättning haft 120 man med lossning och uppläggande i upplag af den järnmalm, som detsamma brutit i sina grufvor invid Gellivare.

Arbetsförtjänsten per vecka har uppgått till 27 kronor och arbetstiden till 48 timmar per vecka och man.

Vid Luleå järnverks aktiebolag å Karlsvik har under detta kvartal arbetstillgången varit god med undantag mot slutet af kvartalet, då arbetet delvis varit nedlagdt till följd af tillfällig reparation af en maskin.

Antalet arbetare, som hafva sysselsättning vid detta verk, har uppgått till:

Vid januari månads slut	. . . . .	236	man
» februari » »	. . . . .	251	»
» mars » »	. . . . .	244	»

Öfverflöd på icke yrkesskickliga arbetare har såsom alltid under denna tid på året visat sig.

På anhållan af arbetarne vid en afdelning af detta järnverk har under kvartalet den förändringen vidtagits, att vid alla platser, där skiftarbete pågår både hvardagar och söndagar, införts 3 skiftlag i stället för 2, och blef denna indelning genomförd vid hela verket utan vidare anhållan från de öfriga arbetarnes sida.

I samband med införande af 8 timmars arbetsdag i stället för 12 minskades för en del arbetare förtjänsten per dygn med c:a 8 %, under det timlönen ökades med c:a 37½ %. Samtidigt genomfördes en partiell omorganisation af arbetet, så att en del arbetare, trots förändringen i arbetstid, fingo behålla sina dagsinkomster genom att timpenningen höjdes med 50 %. En del af arbetspersonalen, dock ett fåtal, erhöll en större dagsinkomst, utgörande c:a 3⅓ %, och ökades dessa senares timpenning med 55 %.

Veckoförtjänst för vid verket fast anställda skiftarbetare utan yrkesskicklighet har varit 21 à 23 kronor.

För yrkesskickliga arbetare går veckoförtjänsten upp till 26 à 28 kronor.

En stor del af arbetarne åtnjuta äfven fria bostadslägenheter.

Arbetstiden för dagsarbetare har i och med den ljusare årstidens ingång ökats från 8 till 10 timmar.

Jämför man förhållandena här med samma tid föregående år äro några nämnvärda förändringar ej att iakttaga.

Malmberget. Tillgången å arbete vid grufdriften har i Malmberget under januari och februari månader varit oförändrad sedan föregående kvartal, men ökats under mars på grund af att flera arbetare slutat för att emigrera till Amerika, i Koskullskulle har den varit jämn och i Nautanen god.

Öfverflöd har rådt på arbetskraft i Malmberget under de två första månaderna samt obetydlig brist under mars. I Koskullskulle har varit god tillgång och i Nautanen öfverflöd på arbetskraft.

Arbetsstyrkan utgjorde vid aktiebolaget Gellivare malmfält i Malmberget: under jan. 1,251, febr. 1,252 och mars 1,255 man, i Koskullskulle 225 man och i Nautanen 165 man.

Kopparverken vid Nautanen voro i gång förra årets första kvartal, men äro nu nedlagda.

Kiruna. Arbetsstyrkan vid Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag och vid Tuolluvaara grufaktiebolag utgjorde:

	Vid grufdriften.	I öfrigt.	Summa.
Under januari	948	272	1,220
» februari	987	304	1,291
» mars	962	300	1,262

Arbetarestammen vid grufbrytningen och därmed sammanhängande arbeten har minskats med 39 man under januari, ökats med 71 man under februari och åter minskats med 29 man under mars, sistnämnda minskning beroende därpå, att arbetare emigrerat till Amerika.

Antalet arbetssökande har varit stort, särskildt under januari, då enligt å grufkontoren förda anteckningar omkring 150 man anmälde sig till erhållande af arbete.

Under kvartalet hafva från Kiruna till Narvik afsändts 284,797,2 ton malm för Luossavaarabolaget och 16,903,7 ton malm för Tuolluvaarabolaget.

Nämnvärda förändringar i förhållandena å arbetsmarknaden hafva ej förefunnits.

Närings- och njutningsmedelsindustrien.

Kvarnindustrien.

Stockholm. Arbetsförhållandena voro i det hela goda med någon försämring sedan föregående kvartal såsom vanligt under denna tid på året.

Uppsala. Ställningen har varit normal.

Kalmar. Arbetstillgång mycket god. Tillräcklig arbetskraft. Öfvertidsarbete har förekommit.

Hälsingborg. Normal arbetstillgång. Å Hälsingborgs valskvarn, den största på platsen, har arbetsstyrkan utgjort ett 50-tal.

Bageriyrket.

Stockholm. Vid Stockholms bageriers arbetsbyrå har anskaffats arbete:

	Jan.	Febr.-mars.
Tillfälligt åt	149	315
Stadigvarande åt	16	42
Vid byrån som arbetslösa inskrifna	38	64

Hela antalet arbetslösa var i slutet af jan. 120, i slutet af mars 70.

I understöd utbetalades: i jan. åt 33 arbetslösa 521 kr. för 521 dagar, i febr.-mars åt 63 arbetslösa 692 kr. för 692 dagar. (Jfr »Medd.» 1906, s. 145.)

Uppsala. Arbetstillgången har något förbättrats i förhållande till föregående kvartal.

Malmö. Arbetstillgången god och bättre än samma tid i fjol.

Lund. Arbetstillgången god.

Göteborg. Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefärligen motsvarat hvarandra; dock brukar alltid under vintermånaderna en del bageriarbetare vara utan arbete.

Bageriarbetarnes organisation härstädes räknade under kvartalets månader följande antal medlemmar:

	Män.	Kvinnor.	Summa.
Januari	242	67	309
Februari	228	59	287
Mars	229	46	275

Bland dessa har arbetstillgången (inom yrket) varit mindre god och sämre än under föregående kvartal, och voro c:a 30 af dessa arbetslösa under hvarje månad. Till arbetslöshetsunderstöd utbetalades af förbundet och afdelningen härstädes resp. 300 och 400 kronor. Motsvarande siffror i fjol voro c:a 400 och 1,200 kronor.

Gäfle. Goda arbetsförhållanden och normal tillgång på arbetskraft.

Sockerindustrien.

Stockholm. Arbetsförhållandena goda och oförändrade. Sockerbruksarbetarefackföreningen hade

vid slutet af jan. 83 medlemmar, däraf 3 kvinnor
» » » febr. 84 » » 3 »
» » » mars 81 » » 3 »

Arbetstiden var lägst 60 t., högst 74 t. i veckan; öfvertidsarbete förekom ej under kvartalet.

Hälsingborg. Vid Hälsingborgs sockerfabrik afslutades betkampanjen den 24 januari, då 120 arbetare afskedades. Härefter utgjorde arbetsstyrkan 341 i januari, 334 i februari och 326 i mars.

Bryggeriindustrien.

Stockholm. Arbetsförhållandena normala med någon förbättring sedan föregående kvartal genom stegrad konsumtion.

Uppsala. Arbetstillgången har varit medelgod.

Karlskrona. Försämrad tillgång på arbete och öfverflöd på arbetskraft.

Malmö. Arbetstillgång god och bättre än samma tid i fjol.

Göteborg. Arbetstillgången har varit normal. Arbets- och löneförhållanden äro oförändrade.

Gäfle. Goda arbetsförhållanden och normal tillgång på arbetskraft.

Sundsvall. Arbetstillgången har varit jämn och motsvarat tillgänglig arbetskraft.

Luleå. Tillgången på arbete har varit knappare än under föregående kvartal, och visar denna industrigren härstädes tendens till betydlig försämring, detta beroende på de skärpta lagbestämmelserna rörande ölförsäljningen på landsbygden.

Tobaksindustrien.

Karlskrona. I afseende på arbetstillgång förbättring mot föregående kvartal.

Malmö. Arbetstillgången god och bättre jämförd med samma tid föregående år.

Lund. Arbetstillgången betecknas såsom god.

Hälsingborg. Normal arbetstillgång och ingen arbetslöshet för här bosatta. Arbetstiden är 59 timmar per vecka för de olika slagen arbetare.

Göteborg. Arbetstillgången har varit god och lika med motsvarande kvartal föregående år. Tillgång och efterfrågan på arbetskraft motsvarade i det närmaste hvarandra. Arbetstiden varierade mellan 52 och 59 timmar per vecka. Arbetslöshet förekom endast på grund af sjukdom.

Falun. Arbetstillgången har varit god.

Gäfle. God arbetstillgång, som vanligt dock ej fullt så god som föregående kvartal. Tillgången på arbetskraft tillräcklig.

Mejerihandteringen.

Göteborg. Arbetstillgången var god under såväl detta som föregående kvartal. Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha motsvarat hvarandra. Arbets- och löneförhållanden äro oförändrade. Öfvertidsarbete förekom, däremot ej någon arbetslöshet. Mejeriarbetarnes fackförening räknade under kvartalet 44 medlemmar, däraf 34 män och 10 kvinnor.

Margarintillverkningen.

Kalmar. Arbetstillgång mycket god. Arbetskraft tillräcklig.

Malmö. Arbetstillgången god.

Göteborg. Arbetstillgången är i likhet med föregående kvartal synnerligen god. Af arbetarne voro 128 organiserade, däraf 107 män och 21 kvinnor. Arbetslöshet förekom ej, däremot förekom öfvertidsarbete.

Slakteri- och charkuteriyrket.

Stockholm. Arbetstillgången var något försämrad såsom vanligt under årets första kvartal, då konsumtionen är mindre. I år hafva äfven de höga köttprisen bidragit härtill. På arbetskraft rådde god tillgång eller öfverflöd.

Uppsala. Ställningen har varit normal.

Kalmar. Inom dessa yrken ingen förändring.

Malmö. Arbetstillgången god och bättre än samma kvartal föregående år.

Textilindustrien.

Stockholm. Inom bomullsspinneri- och väfveribranschen var arbetstillgången i synnerhet mot början af kvartalet mycket god med brist särskildt på kvinnliga väfvare. Dock var tillgången på arbetskraft större än föregående år. Vid ett bomullsspinneri- och väfveriaktiebolag sysselsattes följande antal arbetare:

	Jan.	Febr.	Mars.
I spinneriet	169	169	167
I väfveriet	186	182	197

Inom yllefabrikationen var arbetstillgången förbättrad i jämförelse med samma tid föregående år och betecknas såsom jämförelsevis god.

Norrköping. Arbetstillgången har enligt samstämmiga uppgifter varit god. I spinneribranschen har visat sig finnas öfverflödig arbetskraft, dock ej i större utsträckning. Däremot har tillgången på kvinnliga väfveriarbetare ej motsvarat efterfrågan.

Till Textilarbetareförbundet voro vid kvartalets slut anslutna 1,531 manliga, kvinnliga och minderåriga arbetare.

Jönköping. Arbetstillgången har varit normal. Antal sysselsatta arbetare har varit omkring 300.

Karlskrona. Arbetstillgången medelmåttig, delvis god; öfverflöd på arbetskraft här och hvar, i synnerhet för arbeten, som fordra mindre yrkesskicklighet.

Malmö. Arbetstillgången mycket god. Öfvertidsarbete förekom.

Lund. Arbetstillgången betecknas såsom god. Fackföreningens medlemsantal var i januari 85 män och 106 kvinnor, i februari 85 män och 94 kvinnor, i mars 76 män och 98 kvinnor.

Hälsingborg. Hälsingborgs jacquardväfveri har haft god arbetstillgång och tillräcklig arbetskraft. Fabriken sysselsatte under januari 132, februari 135 och mars 136 arbetare. Vid Skånska jutefabriks-aktiebolaget har likaledes arbetstillgången varit god med brist på arbetskraft. Af denna anledning ha cirka 15 väfstolar varit stående, hvartill behöfts 15 väfverskor och ett tiotal minderåriga, hvilka icke kunnat anskaffas. Under kvartalets månader sysselsattes resp. 315, 310 och 297 arbetare.

Halmstad. Vid Slottsmöllans fabriker har arbetstillgången varit mycket god. Ställningen snarare bättre än sämre än föregående kvartal. Arbetsstyrkan har uppgått till omkring 600. Flere arbetare hade kunnat mottagas, men brist på arbetskraft har förmärkts. Den vanliga arbetstiden har utgjort 10 t., men några arbetslag ha haft 1 à 2 timmars öfvertidsarbete dagligen. — En ny filtfabrik är under uppförande.

Göteborg. Bland Örgryte blek- och färgeriarbetarefackförenings medlemmar har tillgången å arbete varit synnerligen god. Denna förening ökade under kvartalet sitt medlemsantal med 24 och utgjordes vid kvartalets slut af 155, hvaraf 139 män och 16 kvinnor.

Gamlestadens blek- och färgeriarb:s fackförening omfattade vid samma tid 59 medlemmar, däraf 43 män och 16 kvinnor.

Arbetstiden utgjorde 59 à 60 timmar pr vecka utom på ett ställe, där densamma minskats till 5 dagar i veckan beroende på hopade lager af blekta tyger.

Öfverflöd på arbetskraft förekom till följd af att en stor del landtfolk inflyttat till staden och tagit anställning vid fabrikerna.

Veckoförtjänsten utgjorde 18 kr. för manlig och 8—11 kr. för kvinnlig arbetare. Öfvertidsarbete förekom ehuru i mindre utsträckning.

Vid ett kamgarnsspinneri, som under kvartalets månader sysselsatte resp. 404, 407 och 412 arbetare, var arbetstillgången normal. Öfvertidsarbete förekom ej.

Inom repslageribranschen var arbetstillgången god, bättre än föregående och ungefär lika med motsvarande kvartal i fjol.

Arbetareorganisationen räknade under kvartalet följande antal medlemmar:

	Män.	Kvinnor.	Summa.
Januari	14	11	25
Februari	14	11	25
Mars	20	10	30

På yrkesarbetare har under såväl detta som föregående kvartal rådt brist.

Arbetstiden var 60 timmar per vecka, och öfvertidsarbete förekom i mindre utsträckning.

Veckoförtjänsten utgjorde: för yrkesarbetare från 15 till 19 kronor, för icke yrkesarbetare från 12 till 17 kronor och för kvinnliga arbetare från 7·50 till 10 kronor.

Någon arbetslöshet förekom ej.

Gäfle. Tillgången på arbetskraft inom bomullsbranschen är ojämn och vanligen ej fullt tillräcklig. Vid Gäfle manufakturaktiebolag, hvarifrån denna uppgift erhållits, kan därför i år liksom förra året tillverkningen af garn och väfnader icke uppdrifvas så att den fullt motsvarar efterfrågan.

Beklädnadsindustrien.

Hattillverkningen.

Stockholm. Inom stråhattfabrikationen var tillgången på arbete jämn och tillräcklig. För samma fabrik som föregående kvartal meddelas följande siffror:

Antal sysselsatta arbetare:	Jan.	Febr.	Mars.
Män	24	24	24
Kvinnor	113	111	108

(Jfr »Medd.» 1907, s. 6.)

I denna industrigren har under de senaste åren en afsevärd stegring ägt rum ej blott i Stockholm, utan öfver hela landet.

Inom filthattsfabrikationen var arbetstillgången god och bättre än föregående år. Brist på arbetskraft rådde.

Skrädderi- och sömnadsyrket.

Stockholm. Inom skrädderiyrket rådde som vanligt under den döda säsongen klen arbetstillgång. Möjligen var dock tillgången på arbetskraft mindre riklig än under samma tid 1906.

I konfektionsbranschen var tillgången på arbete god och svår brist på arbetskraft rådde.

I linnesömnadsbranschen rådde liflig verksamhet under kvartalet och tillgången på arbetskraft var knapp.

Uppsala. Inom herrskrädderifacket har varit god tillgång på arbete, men sämre tillgång på arbetskraft. — Inom sömmerskefacket har varit god tillgång på arbete och — hvad gäller de större arbetsgifvarne — öfverflöd på arbetskraft.

Eskilstuna. Arbetstillgången var rätt god, men verksamheten icke vidare liflig under denna s. k. eftersäsong. Öfverflöd på arbetskraft.

Kalmar. Arbetstillgång normal. Arbetskraft otillräcklig. Öfvertidsarbete har i mindre utsträckning förekommit.

Karlskona. Försämrad tillgång å arbete med öfverflöd på arbetskraft.

Malmö. Arbetstillgången mycket god. Brist på yrkesarbetare.

Hälsingborg. Skrädderiyrkets säsongnatur gör, att arbetstillgången är jämförelsevis ringa under största delen af kvartalet för såväl manliga som kvinnliga arbetare; det är först i mars som arbetstillgången ökas.

Halmstad. Ställningen har varit oförändradt god.

Göteborg. Inom konfektionsbranschen är arbetstillgången fortfarande god, t. o. m. bättre än under föregående kvartal. Detta kommer sig däraf, att fabrikationen af inkomna order å sommarplagg påbörjas i januari och forceras ytterligare i senare delen af kvartalet.

Ett härvarande aktiebolag sysselsatte under januari 781, februari 797 och under mars 787 arbetare; härtill kommer administrationspersonalen med 181 personer samt dessutom den mängd af sömmerskor, som sysselsättas med arbete i hemmen.

På arbetskraft har visat sig brist och gäller detta i synnerhet unga flickor.

Veckoförtjänsten utgjorde i medeltal för tillskärare och körsnärer kr. 30·09. Sömmerskornas veckoaflöning var följande: för 13 st. 15—20 kr., för 283 st. 10—14·50 kr. och för 347 st. 5—9·50 kr. Därjämte 67 elever med en aflöning af under 5 kr. pr vecka.

Arbetstiden utgjorde, i likhet med föregående kvartal, 54 timmar pr vecka.

Gäfle. Arbetstillgången inom detta yrke är i allmänhet under första och tredje kvartalen mindre god än under andra och fjärde, Den torde dock kunna betecknas som medelmåttig. Arbetskraft mer än tillräcklig. På vissa — ej alla — arbetsplatser har arbetstiden delvis varit förkortad. För veckoarbetare har den i allmänhet utgjort 10½ timmar per dag.

Söderhamn. Arbetstillgången har varit ganska god, och någon förbättring synes därutinnan hafva inträdt sedan föregående kvartal.

Trikåfabrikationen.

Stockholm. Arbetstillgången var god med någon förbättring sedan föregående år. På yrkeskunniga arbetare rådde som vanligt brist.

Karlskrona. Sämre tillgång på arbete än under motsvarande tid förra året; arbetstiden till följd häraf minskad med 6 timmar i veckan.

Skomakeriyrket.

Stockholm. Inom skofabrikationen var arbetstillgången god och bättre än motsvarande tid föregående år. Af fackföreningens 742 medlemmar hafva under kvartalet 4 varit arbetslösa i sammanlagdt 35 dagar. Handskoarbetarne hade någorlunda god arbetstillgång med något förkortad arbetstid till följd af den döda säsongen.

Uppsala. Inom skofabrikationen har varit god arbetstillgång och normal tillströmning af arbetskraft; en större skofabrik härstädes har ytterligare utökat sin arbetspersonal med c:a 25 man.

Eskilstuna. I handskomakeriet var verksamheten ringa och arbetstillgången dålig på grund af den större fabrikationens öfverhandtagande.

Kalmar. Arbetstillgång normal. Arbetskraft otillräcklig. Öfvertidsarbete har i mindre utsträckning förekommit.

Karlskrona. God tillgång på arbete, men likväl samtidigt öfverflöd på arbetskraft.

Malmö. Arbetstillgången mycket god och brist på yrkeslärda arbetare.

Lund. För handskoarbetarne har på grund af den döda säsongen arbetstillgången varit dålig. Genomsnittsinkomsten uppgifves ha varit 11 kronor pr vecka. Fabriksskoarbetarnes genomsnittsinkomst har beräknats till 18 kronor för manlig och 9 kronor för kvinnlig arbetare pr vecka. Arbetstillgången god. Brist råder på kvinnlig arbetskraft. Arbetstiden är 10 timmar per dag. Organiserade äro 22 manliga handskoarbetare, 30 manliga fabriksskoarbetare och 8 kvinnliga fabriksskoarbetare.

Hälsingborg. Vid skofabrikerna har arbetstillgången varit normal och har tillräcklig arbetskraft stått till förfogande.

Halmstad. Arbetstillgången har varit dålig.

Göteborg. Inom skofabriksarbetarefacket var arbetstillgången mycket god. Detta kvartal har visat större lifaktighet och bättre afsättning än motsvarande tid i fjol.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefär motsvarat hvarandra.

Arbetstiden utgjorde 54 timmar pr vecka. Öfvertidsarbete förekom ej, ej heller förkortning af arbetstiden.

Veckoförtjänst för vuxna manliga arbetare har varit 18—35 kr., för vuxna kvinnliga arbetare 8—18 kr., för minderåriga 5—8 kr.

Handsk-, möss- och pelsvarufabrikationen.

Malmö. Någon arbetslöshet har icke förekommit i buntmakarefacket, men väl öfvertidsarbete. Äfven här förefinnes brist på kvinnlig arbetskraft.

Lund. Under detta kvartal arbetas endast vid dagsljus inom handskmakareyrket. Andra tider på året är arbetstiden 59 timmar i veckan. Tillgången på arbete betecknas som god. Arbetarne äro organiserade och utgöra 43.

Göteborg. Bland mössömmerskorna har arbetstillgången varit god, t. o. m. bättre än under föregående kvartal.

Mössömmerskornas fackförening räknade under januari 57, februari 59 och under mars 60 medlemmar.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefär motsvarat hvarandra.

Arbetstiden är oförändrad och öfvertidsarbete förekom icke, ej heller någon arbetslöshet.

Annan beklädnadsindustri.

Stockholm. I paraplybranschen voro arbetsförhållandena goda eller medelmåttiga, delvis med brist på arbetskraft.

Läder-, hår- och gummiindustri.

Stockholm. Inom sadelmakareyrket har arbetstillgången varit god och bättre än förut. Tillgången på arbete har icke i alla fall motsvarat efterfrågan, och öfvertidsarbete har tillgripits.

Inom läderfabrikationen har arbetstillgången varit medelmåttig och såsom vanligt minst under årets första månader. Öfverflöd på arbetskraft har rådt.

Uppsala. Inom sadelmakeri- och tapetserarebranscherna har arbetstillgången varit medelgod, något sämre än under föregående kvartal.

Kalmar. I sadelmakare- och tapetserareyrkena äro förhållandena lika med motsvarande tid föregående år.

Karlskrona. Tillgången på arbete i läderindustrien medelmåttig, å arbetskraft normal.

Malmö. Arbetstillgången god. Sadelmakarefacket sysselsätter 30 arbetare. Aflöningen är 40 öre i timmen. 27 tillhöra organisationen. För dessa senare uppstod under kvartalet 102 arbetslösa dagar.

Inom gummifabrikationen är arbetstillgången god. Brist på kvinnliga arbetare till denna industri synes vara kännbar litet hvarstädes. Begäran om sådan arbetskraft har gjorts från andra platser däribland äfven från Tyskland.

Lund. Inom läderindustrien ha funnits två fabriker ända till nyåret, då den ena fabriken inställde sina betalningar och verksamheten nedlades. De yrkeslärda arbetarne erhöllo arbete å andra orter, då däremot de icke yrkeslärda först i slutet af mars månad erhöllo arbete genom härvarande arbetsförmedling.

Inom sadelmakare- och tapetserareyrket har arbetstillgången varit god. Deras säsong inträffar på hösten. I yrket ha varit sysselsatta 28 i januari, 29 i februari och 25 arbetare i mars månad.

Hälsingborg. Vid gummifabriken, där tillverkningen af galoscher är dominerande, har arbetstillgången varit normal. Brist på kvinnlig arbetskraft har förelegat. Antalet anställda arbetare var under januari 479, februari 477 och mars 477. För garfveriarbetare, sadelmakare och tapetserare har äfvenledes rådt normal arbetstillgång.

Göteborg. Inom reseffektarbetarebranschen var arbetstillgången god under såväl detta som föregående och motsvarande kvartal i fjol.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefär motsvarat hvarandra.

Arbets- och löneförhållanden äro oförändrade.

Gäfle. Arbetstillgången är alltjämt god inom läderindustrien. Arbetstiden för alla i yrket anställda har varit 60 timmar pr vecka. För timpenningsarbete är timlönen lägst 25, högst 40 öre.

Trävaruindustrien.

Sågverk och brädgårdar.

Norrköping. I brädgårdarna ligger under största delen af årets första kvartal arbetet nere. Af Sv. sågverksindustriarbetareförbundets Norrköpingsafdelnings 80 medlemmar ha under kvartalet 50 varit arbetslösa.

Hälsingborg. Brädgårdsarbetarne hafva haft ringa arbetstillgång, beroende dels på minskad byggnadsverksamhet och dels därpå, att den förut rätt lifliga trävaruexporten från Hälsingborg gått ganska betydligt tillbaka under de två senaste åren.

Göteborg. Inom pitpropsarbetarefacket har arbetstillgången varit mindre god, till och med sämre än föregående kvartal. Detta beror till stor del därpå, att så snart Trollhätte kanal stänges, upphöra leveranserna af virke från Vänerns hamnar, och därigenom blir tillgången på arbete nästan alltid sämst under första kvartalet.

Arbets- och löneförhållanden äro desamma, men arbetstiden har till följd af ringa arbetstillgång minskats i väsentlig grad. På arbetskraft var öfverflöd.

Härvarande arbetareorganisation räknade under kvartalet 315 medlemmar. Huru stor arbetslösheten varit bland dessa, är omöjligt att korrekt besvara på den grund, att några dagar varit arbete och andra ej. På grund af sjukdom ha 11 af föreningens medlemmar varit arbetslösa under kvartalet. Pitpropsarbetarnes fackförening utbetalar ej något understöd vid arbetslöshet, så framt ej densamma är beroende af strejk eller lockout.

En ny firma har bildats under kvartalet.

Gäfle. Efter allt att döma har rådt en liflig verksamhet med gynnsamma arbetsförhållanden.

Sundsvall. Arbetstillgången som vanligt betydligt minskad under detta kvartal. En del af de vid skeppningen anställda arbetarne har äfven i år erhållit arbete vid skogsafverkningen, där arbetstillgång och löner varit något bättre än förra året.

Luleå. Arbetstillgången har vid sågverken varit mycket knapp, alldenstund man varit nödsakad att afstanna alla sågar, då timmer genom strejken under föregående års tvenne sista kvartal ej i tillräcklig mängd kunnat drifvas fram till sågverken.

Däremot visar detta kvartal förbättring för skogsarbetarne, då ju sågverksbolagen genom forcerad timmerutdrifning nu måste söka ersättning för förra årets ringa stockfångst.

Vid Nordiska trävarubolaget hafva c:a 500 man haft sysselsättning vid sågverken och c:a 2,500 man med c:a 1,000 hästar i skogarna.

Arbetsförtjänsten har varit densamma som under 1906 års fjärde kvartal.

Jämför man detta kvartal med motsvarande under förra året, finner man att i år endast en såg arbetar med enkla skift, medan år 1906 fyra sågar gingo med dubbla skift, och framgår häraf att arbetstillgången vid sågverken måst blifva knapp.

Snickerier och annan träförädlingsindustri.

Stockholm. Inom möbelsnickeribranschen var arbetstillgången synnerligen god med kännbar brist på yrkesskickliga arbetare.

Uppsala. Arbetstillgången har varit ganska god, stigande under kvartalets senare del i samband med den ökade byggnadsverksamheten.

Eskilstuna. I möbelsnickeriet var arbetstillgången god och brist på arbetskraft rådde.

Norrköping. I möbelsnickareyrket har tillgången på arbete varit normal; brist på skickliga arbetare.

I maskinsnickeribranschen har arbetstillgången varit god; något öfverflöd af arbetskraft.

Jönköping. Arbetstillgången vid snickerierna har varit god, bättre än under föregående kvartal och under samma kvartal 1906. Inom trätoffels- och takpappsfabrikationen har arbetstillgången varit god liksom under föregående kvartal.

Karlskrona. Inga förändringar under kvartalet.

Malmö. Inom maskinsnickarefacket sysselsättas 70 arbetare, däraf 64 organiserade. Möbelsnickarefackföreningen räknar 322 medlemmar, däraf 40 mellan 15—18 år. Aflöningen är 40 öre pr timme.

Inom svarfvarefacket sysselsättas 34 arbetare, däraf 6 kvinnliga. Aflöningen är 46 öre pr timme med 9½ timme per dag. Till organisationen höra 27 manliga och 3 kvinnliga arbetare.

Inom tunnbindarefacket sysselsättas 34 arbetare med en timlön mellan 40 och 45 öre. Arbetstiden är 10 timmar. 33 tillhöra organisationen. Arbetstillgången inom samtliga dessa yrkesgrenar har varit mycket god.

Lund. Inom maskin- och modellsnickareyrket råder brist på arbetskraft. Lönerna för modellsnickare äro 10 à 15 öre lägre pr timme än för byggnadssnickare, hvaraf följer att arbetarne öfvergå till sistnämnda yrke, då arbetstillfälle där erbjudes. Samma förhållande gäller maskinsnickarne (träförädlingsarbetarne).

Arbetstillgången mycket god, för maskinsnickarne mest i anledning af större beställningar till utställningen. Öfvertidsarbete har förekommit.

För tunnbindarne har arbetstillgången varit jämn och god. Arbetstiden är 60 timmar och lönen 21 kronor pr vecka.

Hälsingborg. God arbetstillgång för möbel- och modellsnickare, korgmakare och tunnbindare. Tillgången på dugliga möbelsnickare har icke motsvarat efterfrågan

Halmstad. Inom byggnadssnickeriyrket har tillgången å arbete varit jämförelsevis god, men för möbelsnickarne har ställningen varit sämre, särskildt i början af kvartalet, då arbetet på somliga verkstäder låg nästan nere.

Göteborg. Arbetstillgången var normal, något sämre än föregående och ungefärligen lika med motsvarande kvartal föregående år.

På arbetskraft fanns öfverflöd och öfvertidsarbete behöfde ej förekomma.

Gäfle. Medelmåttig arbetstillgång inom vissa grenar, inom byggnadssnickeriet dock mycket ringa. Öfverflöd på arbetskraft anses föreligga. Arbetstiden i allmänhet 57 timmar pr vecka.

Korkfabrikationen.

Stockholm. Arbetstillgången var normal och ställningen för öfrigt lika med motsvarande tid i fjol.

Göteborg. Arbetstillgången var god och ungefär lika med såväl föregående som motsvarande kvartal i fjol.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft motsvarade hvarandra.

Arbetstiden är densamma eller 57 timmar pr vecka. Endast i ett par fall har förkortning af arbetstiden förekommit, detta på grund af brist på råvara, och har då arbetstiden växlat mellan 42—48 timmar.

Arbetareorganisationen har under kvartalet ökat sitt medlemsantal med 8, hvaraf 3 män och 5 kvinnor, och utgjordes vid kvartalets slut af 46 män och 47 kvinnor, motsvarande siffror i fjol voro 47 män och 33 kvinnor.

Trämasse- och pappersindustri.

Pappersbruk.

Norrköping. Vid Holmens och Fiskeby pappersbruk har arbetstillgången varit god; öfvertidsarbete har förekommit i ganska stor utsträckning. Pappersbruksarbetarnes

fackföreningar, sektioner 5 och 7 af Sv. Grof- och fabriksarbetareförbundets afdeln. n:r 54, hade vid kvartalets slut ett medlemsantal af 478 män och 37 kvinnor.

Bokbinderiyrket.

Uppsala. Någon minskning i arbetstillgången i förhållande till sistlidna kvartal har gjort sig märkbar.

Malmö. Arbetstillgången god. Brist på yrkeslärda bokbindare har förefunnits. I facket sysselsättas omkring 90 arbetare.

Lund. 31 män och 8 kvinnor arbeta i yrket. Tillgången å arbete har varit god.

Göteborg. Arbetstillgången är fortfarande god. Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha under kvartalet motsvarat hvarandra.

Arbets- och löneförhållanden äro oförändrade. Arbetslöshet eller öfvertidsarbete förekom ej.

Arbetareorganisationen har under kvartalet ökats med 2 män och 3 kvinnor och utgjordes vid kvartalets slut af 180 personer, hvaraf 82 män och 98 kvinnor.

Arbetstiden utgjorde 55½ timmar pr vecka.

Sundsvall. Arbetstillgången god. Arbetstiden 58 t. i veckan. Arbetslön 24 à 25 kr. pr vecka.

Tapetindustrien.

Kalmar. Arbetstillgång mycket god. Arbetskraft tillräcklig. Förhållandena ställa sig ungefär som motsvarande tid i fjol.

Den grafiska industrien.

Stockholm. Inom boktryckeri- och stentryckerifacken var arbetstillgången mycket god och bättre än föregående år; brist på arbetskraft.

Uppsala. Arbetstillgången har varit god, dock något mindre än under föregående kvartal.

Norrköping. Arbetstillgången på tryckerierna god; tillgång på arbetskraft normal. Arbetstidens längd å civilafdelningen 54 och på tidningsafdelningen 48 timmar pr vecka. Sv. typografförbundets Norrköpingsafdelning räknade sista dagen i kvartalet som medlemmar 142 män och 11 kvinnor. De arbetslösas antal har varit 2 under sammanlagdt 91 dagar; utbetaldt understödsbelopp kr. 107·75.

Kalmar. Arbetstillgång mycket god. Arbetskraft tillräcklig. Öfvertidsarbete har ofta förekommit.

Malmö. Arbetstillgången god.

Hälsingborg. Boktryckerierna hade god arbetstillgång. Under mars förekom en del öfvertidsarbete i civiltryckerierna, dels på grund af brist på arbetskraft och dels på grund af den större arbetsmängd, som vid denna årstid förekommer. Typografernas fackförening har 128 manliga och 17 kvinnliga medlemmar.

Halmstad. I allmänhet har man haft fullt upp med arbete och brist på arbetskraft har delvis förmärkts. Öfvertidsarbete har därför på somliga tryckerier måst tillgripas i så stor utsträckning, som arbetarne velat åtaga sig.

Göteborg. Arbetstillgången har varit jämn.

Delvis rådde brist på arbetskraft.

Arbetstiden utgjorde för civilsättare 54 t. pr vecka och för tidningssättare (dagliga) 48 timmar.

Öfvertidsarbete förekommer ganska regelbundet å en del större civiltryckerier, å tidningarna mera sällan.

Typografiska föreningen härstädes räknade under kvartalet 316 medlemmar, däraf 300 män och 16 kvinnor. Bland dessa förekom arbetslöshet endast för en tryckarelärling i 6 dagar. (Tryckarelärling har i allmänhet svårare att erhålla ny plats än en sättare.) Till denne utbetalades ett understödsbelopp af kr. 5·25. Under samma tid

föregående år utbetalades ett understödsbelopp af 78 kr. för tillsammans förlorade 88 arbetsdagar. Understödsbeloppen äro beroende på den tid medlem tillhört föreningen, och i förevarande fall är det endast de mindre beloppen som utbetalats.

Bland litografer och stentryckare är arbetstiden 54 timmar pr vecka.

Gäfle. Någorlunda god arbetstillgång, mindre dock än under föregående kvartal. I öfrigt oförändrade förhållanden.

Sundsvall. Arbetstillgången god. Dagliga arbetstiden har varit 8 à 9 timmar.

Metallindustrien.

Järn- och stålvarufabriker samt gjuterier.

Stockholm. Inom vågfabrikationen har arbetstillgången varit god och ungefär lika med samma tid i fjol. I början af kvartalet rådde brist på yrkesskickliga arbetare.

Uppsala. Konjunkturerna äro goda. God tillgång på arbete under kvartalet, och från arbetsgifvarehåll klagas i någon mån öfver brist på arbetskraft.

Eskilstuna Vid valsverken var arbetstillgången god och bättre än föregående kvartal, beroende på ökad omsättning i branschen.

Vid kniffabrikationen var mycket bättre arbetstillgång än förut på grund af betydligt ökad afsättning. Dock ingen brist på arbetskraft.

Jönköping. Inom vågfabrikationen var arbetstillgången god liksom under föregående kvartal. Inom velocipedtillverkningen och vapenfabrikationen har arbetstillgången varit mycket god och har särskildt beträffande velocipedtillverkningen den vanliga vårbrådskan börjat.

Karlskrona. Förhållandena hafva under senare tider föga fluktuerat; tillgången på arbete öfverallt god och tillgången på arbetskraft motsvarande behofvet.

Malmö. Brist på yrkeslärda arbetare har under mars månad förefunnits i alla yrken inom metallindustrien.

Inom gjutare- och formarefacken sysselsättas 83 arbetare, däraf 2 mellan 15 och 18 år. Alla äro organiserade. Aflöningen varierar mellan 33 och 43 öre i timmen. 61 arbetslösa dagar uppstodo under kvartalet. Arbetstillgången god.

Lund. Inom gjutareyrket har arbetstillgången varit ovanligt god och öfvertidsarbete har förekommit.

Smidesyrket.

Eskilstuna. Manufaktursmidet har företett god eller medelgod tillgång å arbete liksom förra kvartalet. Inga förändringar i arbetsförhållandena.

Malmö. Inom smeds- och hofslagarefacken har arbetstillgången varit mycket god.

Lund. Tillräcklig arbetskraft har ej kunnat anskaffas. Denna tillgång på arbete torde bero på större beställningar å byggnadssmide till industriutställningsbyggnaderna.

Halmstad. Tillgången på arbete har i allmänhet varit något mindre än under föregående kvartal, dock har den vanliga arbetstiden af 10 t. kunnat bibehållas.

Falun. Arbetstillgången har varit medelmåttig.

Bleck- och plåtslageriyrket.

Norrköping. Arbetstillgången har varit mindre god, men öfverflöd på arbetskraft har ej förekommit.

Malmö. 77 arbetare, alla organiserade, sysselsättas i detta fack. Bland dessa har arbetstillgången varit god.

Hälsingborg. Dålig arbetstillgång på grund af byggnadsverksamhetens afstannande, hvarför den ord. arbetstiden 58 t. varit reducerad till cirka 50 t. per vecka. Af föreningens cirka 30 medlemmar hafva under kvartalet 9 varit arbetslösa i sammanlagdt 120 dagar.

Halmstad. Tillgången å arbete har såsom vanligt varit mindre än under tiden före jul. En del af arbetarne ha sysselsatts med lagerarbete. Några arbetssökande ha *tillkommit från andra platser, men till följd af lönerörelse i yrket har man sökt hindra* tillströmningen. Arbetstiden har utgjort 8 à 9 t. dagligen.

Göteborg. Arbetstillgången har varit mindre god och sämre än föregående kvartal, dock något bättre än motsvarande tid i fjol. På denna grund har det varit öfverflöd på arbetskraft och arbetstiden, som i regel utgör 59 timmar per vecka, under kvartalet varierat mellan 40 och 59 timmar.

I Göteborg sysselsättas inom detta yrke c:a 150 arbetare, hvaraf 139 äro organiserade. Sedan föregående kvartal har fackföreningsmedlemmarnes antal ökats med 19 och sedan motsvarande tid i fjol med 35.

Arbetslöshet under kvartalet förekom för 16 arbetare, däraf på grund af bristande arbetstillgång 4 i januari, 7 i februari och 2 i mars. Dessutom voro 3 arbetslösa på grund af sjukdom.

Omfattningen af fackföreningsmedlemmarnes arbetslöshet framgår af följande siffror:

	Antal arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.	Utbetaldt understödsbelopp. Kronor.
Under 13—18 dagar	2	28	—
» 19—24 »	2	56	—
25 eller flera dagar	4	160	—
Summa	8	244	144·00
Motsvarande slutsiffror i fjol voro .	13	494	371·50

Gäfle. Arbetstillgången, som fortfarande torde få anses knappt medelmåttig, uppges dock vara bättre än vid samma tid under de närmast föregående åren. Öfverflöd har rådt på arbetskraft. Af brist på beställningar har på olika verkstäder arbetstiden måst förkortas eller arbetare afskedas.

Fackföreningens medlemsantal var den $^{31}/_{1}$ 21, den $^{28}/_{2}$ 20 och den $^{31}/_{3}$ 22.

Annan metallindustri.

Stockholm. Arbetstillgången inom guldsmedsyrket var god, utan att vare sig brist eller öfverflöd på arbetare rådde.

Inom fotogenköksindustrien rådde god arbetstillgång med någon förbättring sedan föregående kvartal. Dock var det såsom alltid inom denna industri god tillgång på arbetskraft.

Eskilstuna. God eller jämförelsevis god arbetstillgång inom förnicklingsindustrien med någon försämring sedan förut. Öfverflöd på arbetskraft förekom.

Malmö. God arbetstillgång har varit rådande inom galvaniserings- och förnicklingsfacken samt gördelmakareyrket.

Maskin- och skeppsbyggnadsindustrien.

Den mekaniska verkstadsindustrien.

Stockholm. Vid en verkstad sysselsattes under jan. 915, febr. 930 och mars 940 arbetare.

Arbetstillgången var under de två första månaderna tämligen god, sedan bättre. Tillgången på arbetskraft var god.

Vid tvenne andra verkstäder med sammanlagdt c:a 400 arbetare rådde god arbetstillgång och bättre än förut, med brist på yrkesskickliga arbetare.

Norrköping. Arbetstillgången har under senaste hälften af kvartalet varit god, och tillgången på arbetskraft har ungefär motsvarat efterfrågan.

Jönköping. Arbetstillgången var god, och något öfvertidsarbete har förekommit, men ingen förkortning af arbetstiden.

Kalmar. Arbetstillgång god. Arbetskraft tillräcklig.

Malmö. Brist på yrkeslärda arbetare har under mars månad förefunnits i alla yrken inom maskinindustrien.

Lund. Å de mekaniska verkstäderna har tillgången på arbete varit ovanligt god. Arbetskraft har ej tillräckligt kunnat anskaffas. Öfvertidsarbete har förekommit inom alla yrkesgrenar.

Ordinarie arbetstiden är 57 timmar i veckan. Fackföreningen räknar 318 medlemmar.

Hälsingborg. De mekaniska verkstäderna hafva haft god arbetstillgång och delvis brist på dugliga järnarbetare. Å smedverkstäderna har arbetstillgången varit normal. Brist råder fortfarande på ynglingar, som vilja lära smedyrket, äfvensom på smeder till verkstäder på landsbygden.

Halmstad. Arbetstillgången har fortfarande varit god, ehuru med tecken till nedgång vid kvartalets slut. Vid Halmstads gjuteri och mek. verkstad voro vid slutet af kvartalets månader följande antal arbetare anställda: 154, 152, 141. Tillgången på arbetskraft har varit större än under föregående kvartal och ungefär motsvarat behofvet. Endast tillfälligtvis har öfvertidsarbete måst tillgripas.

Göteborg. Vid de mekaniska verkstäderna och skeppsvarfven har arbetstillgången varit god, och rådde under kvartalet en liflig verksamhet med såväl nybyggnader som reparations- och utrustningsarbeten.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefärligen motsvarat hvarandra, dock synes det fortfarande råda brist på yrkesarbetare.

Arbetstid och löneförhållanden äro oförändrade.

Öfvertidsarbete förekom sällan.

Vid en mekanisk verkstad sysselsattes under januari 958, februari 981 och mars 911 arbetare. Motsvarande siffror under föregående kvartal voro resp. 899, 897 och 911, och i fjol vid samma tid sysselsattes i genomsnitt 700 arbetare.

Järn- och metallarbetarnes fackförening ökade under föregående år sitt medlemsantal med 352. Antalet fullgoda medlemmar utgjorde vid årets slut 1,376.

Vid årets början funnos af de i den stora lockouten 1905 indragna medlemmarne ännu 60 arbetslösa. Det lyckades de flesta att erhålla arbete på årets första månader, dock återstodo vid årets slut ännu 3 åldriga medlemmar, hvilka för närvarande underhållas af föreningen.

Arbetslösheten under år 1906 ter sig sålunda: vid årets början 24, anmälda under året 264, erhållit arbete 174, afresta 42, arbetslösa vid årets slut 15.

I arbetslöshetsunderstöd och reshjälp har under året utbetalats kr. 3,181. Under föregående år var siffran kr. 3,661·50.

Falun. Arbetstillgången har varit god. Öfverflöd på arbetskraft har förekommit.

Gäfle. God arbetstillgång med normal tillgång på arbetskraft. Vid aktiebolaget Gäfle verkstäder och å Sjöströms mek. verkstad har arbetats på öfvertid 2 timmar dagligen.

Söderhamn. Vid en verkstad sysselsättande 103 arbetare har arbetstillgången varit god och arbetstiden för maskinarbetare, filare och plåtslagare i brist på tillräckligt antal yrkeskunniga tidvis utsträckt till 67 t. pr vecka, under det den i allmänhet omfattar 57 t.

Sundsvall. Arbetstillgången har varit god, men brist på skickliga yrkesarbetare har delvis gjort sig gällande.

Skeppsvarfven.

Stockholm. Arbetstillgången god och bättre än föregående kvartal med brist på yrkeskunniga arbetare. Vid ett varfsaktiebolag sysselsattes under jan. 610, febr. 597 och mars 582 arbetare.

Hälsingborg. Å Hälsingborgs skeppsvarf har arbetstillgången varit mycket god och något bättre än motsvarande tid 1906. Å denna arbetsplats sysselsattes dagligen under januari 183, februari 204 och mars 193 manliga arbetare. Därjämte sysselsattes tillfälligt ett ganska stort antal sjömän och grofarbetare med rostknackning och rengöringsarbeten.

Göteborg. Bland båt- och skeppsträarbetare var arbetstillgången god och ungefär lika med motsvarande kvartal i fjol.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefär motsvarat hvarandra.

Arbetstiden är 57 timmar per vecka, men under detta kvartal har rätt mycket öfvertidsarbete förekommit.

Veckoförtjänsten är olika, men belöper sig till 19 à 20 kronor under normal arbetstid (57 t.).

Någon arbetslöshet förekom ej.

Annan maskinindustri.

Stockholm. Inom vagnmakareyrket voro arbetsförhållandena goda och bättre än förut. Öfvertidsarbete förekom på en del verkstäder.

Göteborg. Inom modellsnickareyrket är arbetstillgången fortfarande god, och såväl arbetstid som veckoförtjänst oförändrade.

Arbetareorganisationens medlemsantal har sedan motsvarande tid i fjol ökats med 4 och utgör för närvarande 38. Af dessa voro inga arbetslösa under kvartalet.

Den högre minimilönen kommer att tillämpas från och med den 1 april, utgörande 34 öre per timme.

Inom pianoindustrien är arbetstillgången fortfarande god. Inom denna bransch är alltid efterfrågan på instrument störst under årens sista kvartal.

Under kvartalet rådde brist på putsare och polerare; dessutom råder i allmänhet brist på verkligt goda, driftiga och skickliga arbetare.

Falun. Arbetstillgången inom vagntillverkningen har varit god. Statens järnvägar ha varit i marknaden för inköp af lokomotiv och vagnar. Brist har förekommit på dugliga yrkesarbetare.

Mineralindustrien.

Stenhuggeribranschen.

Stockholm. Arbetstillgången var god med någon försämring mot slutet af kvartalet, då den betecknas såsom jämförelsevis god. Öfverflöd på arbetskraft rådde hela tiden.

Uppsala. Arbetstillgången har under kvartalets förra del varit medelgod, under dess senare del god.

Jönköping. Inom grafvårdstillverkningen har arbetstillgången varit mindre god och visar vid jämförelse med föregående kvartal ingen synnerlig förbättring, hvilket förhållande förorsakas af den stora konkurrensen. I arbetstiden ingen förändring.

Den gottländska kalkstensindustrien rapporteras vara i stigande.

Karlskrona. Tillgången på arbete var genomgående god, i allmänhet bättre än under föregående kvartal; efterfrågan å gatsten har i utlandet varit i ständigt stigande, medan dock prisen uppgifvas ej vara så höga som på grund af förhållandena i öfrigt på arbetsmarknaden vore önskligt.

Sydsvenska granitindustriföreningens produktion utgjorde under februari 71 % af tillverkningen samma månad år 1906 och var under de båda öfriga månaderna i det närmaste lika med föregående årets.

Halmstad. Under kvartalet har det varit god tillgång å arbete inom alla grenar af yrket och bättre än under föregående kvartal. Vid Skandinaviska granitaktiebolagets stenhuggerier i Halland ha mellan 550 och 600 arbetare haft anställning. Till-

gången å arbetskraft har under kvartalet varit knappare än under föregående år. Arbetstiden har i början af året varit 8 à 9 t., men senare 10 t.

Kakel- och lerkärlsindustrien.

Uppsala. Inom kakelindustrien hafva arbetsförhållandena varit goda.

Karlskrona. Tillgången på arbete och arbetskraft god inom kakelfabrikationen.

Göteborg. Inom lerkärlsfabrikationen har arbetstillgången varit god detta kvartal som under hela föregående året.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha under samma tid ungefär motsvarat hvarandra.

Falun. Arbetstillgången inom kakeltillverkningen har under kvartalet varit medelgod.

Gäfle. God arbetstillgång inom lerkärls- och fajansindustrien. Intet öfverflöd å yrkeskunniga arbetare. Omsättningen inom branschen var något lifligare än motsvarande tid föregående år.

Arbetstillgången ganska god inom kakelindustrien utom för kakeluppsättare, som beröras af stagnationen inom byggnadsyrket. Från arbetsgifvarehåll uppges fortfarande, att det råder brist på yrkesskickligt folk; denna uppgift bestrides dock bestämdt från arbetarnes fackförenings sida med framhållande, att snarare råder öfverflöd på arbetskraft och att arbetarne inom facket i Gäfle äro kända för yrkesduglighet. Arbetstiden för formare har varit 10·5 t.; för kakeluppsättare, som endast arbeta vid dagsljus 6—7 t. Öfvertidsarbete har ej förekommit. Förtjänsten för uppsättare angifves till 18—20 kr. per vecka. Fackföreningens medlemsantal: $^{31}/_{1}$ 40, $^{28}/_{2}$ 40, $^{31}/_{3}$ 41.

Tegelindustrien.

Uppsala. Tegelbruken hafva icke under kvartalet varit i verksamhet.

Jönköping. Inom kalksandstegeltillverkningen var tillgången å arbete god. Arbetslön omkring 16 kr. per vecka, arbetstid 10 t.

Malmö. Tegelbruksarbetarne hafva under sista hälften af kvartalet haft godt om arbete.

Gäfle. Genom bränningens och ugnsarbetenas upphörande har tegelbruksarbetet som vanligt under detta kvartal varit inskränkt till ett minimum. Blott några få, hufvudsakligast fast anställda, arbetare ha varit sysselsatta vid tegelbruken. Öfverflöd har varit på arbetskraft.

Sundsvall. Vid ångtegelbruket har arbetstillgången varit ringa som vanligt denna årstid.

Luleå. Tegelbruksindustrien har under kvartalet legat nere såsom vanligt under denna tid på året, och har vid det största af härvarande tegelbruk blott arbete kunnat beredas för där bofasta arbetare.

Glasindustrien.

Sundsvall. Inom glastillverkningen har arbetstillgången varit god och motsvarat tillgången på arbetskraft. Arbetslöner och arbetstider ha varit lika som förra årets.

Den kemisk-tekniska industrien.

Stockholm. Inom såp- och tvålfabrikationen voro förhållandena oförändrade och arbetstillgången normal. Likaså inom stearinljustillverkningen, där dock öfverflöd på arbetskraft förekom.

Vid sprängämnestillverkningen forcerades fabriksdriften och var arbetstillgången god.

Malmö. Arbetstillgången god. Inom såp-, tvål- och ljustillverkningen sysselsättas omkring 100 arbetare.

Vid gasverket indrages arbetsstyrkan alltid under mars månad, för att åter under september ökas. Dessa arbetare erhålla vanligen arbete vid stadens gatuarbeten, hvadan de sålunda året om äro i kommunens tjänst. Vid konstgödningsfabrikationen är alltid arbetstillgången god under första kvartalet af året.

Hälsingborg. Såp- och tvåltillverkningen försiggår vid två mindre fabriker, vid hvilka rådt normal arbetstillgång. Vid Cindersfabriken har en del af verksamheten legat nere på grund af ugnarnas ombyggnad, hvarför endast ett dussintal arbetare haft sysselsättning. Skånska superfosfat- och svafvelsyrefabriken har haft normal arbetstillgång tills i slutet af mars, då arbetstillgången blef riklig på grund af vårsäsongen.

Göteborg. Inom tändsticksindustrien har arbetstillgången varit normal och lika med föregående kvartal.

På arbetskraft fanns öfverflöd.

Arbetstiden utgjorde 55½ t. pr vecka. Öfvertidsarbete förekom ej.

Göteborgs Tändsticksarbetarefackförenings medlemsantal utgjorde den sista januari 50 män och 39 kvinnor, den sista februari 46 män och 39 kvinnor, den sista mars 34 män och 22 kvinnor.

Till följd af den pågående strejken vid Vax Vesta-fabriken voro under kvartalet följande antal medlemmar arbetslösa: under januari 31, februari 21 och mars 1. Till dessa 31 arbetare, som sammanlagdt voro arbetslösa i 1,344 dagar, utbetalades ett understödsbelopp af kr. 909·71.

Gäfle. Arbetstillgången var som förut god.

Vid Kungsgården har anlagts en ny fabrik för tillverkning af trätjära m. m.

Sundsvall. Vid Alby karbidfabrik var arbetstillgången konstant, men öfverflöd på arbetskraft rådde.

Byggnadsindustrien.

Husbyggnadsarbeten.

Stockholm. Vid asfalt- och cementgjutningen var arbetstillgången god och bättre än föregående kvartal med någon försämring i midten af kvartalet. I facket sysselsattes under jan. 1,245, under febr. 1,210 och under mars 1,237 arbetare. I Stockholms cementgjuteriarbetarefackförening voro sista dagen i hvarje månad resp. 30, 32 och 13 medlemmar arbetslösa på grund af bristande arbetstillgång.

Omfattningen af medlemmarnes arbetslöshet under 1907 års första kvartal i jämförelse med föregående år framgår af följande öfversikt.

Arbetslöshet.	Januari.			Februari.			Mars.		
	Antalet medlemmar i fackföreningen.	Antalet arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.	Antalet medlemmar i fackföreningen.	Antalet arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.	Antalet medlemmar i fackföreningen.	Antalet arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.
Under mindre än 6 dagar	—	37	183	—	29	169	—	31	179
7—12 »	—	18	192	—	20	230	—	17	197
13—18 »	—	5	84	—	7	123	—	7	119
19—24 »	—	1	22	—	13	309	—	9	209
25 eller flera dagar	—	12	312	—	—	—	—	—	—
Summa år 1907	**713**	**73**	**793**	**690**	**69**	**831**	**658**	**64**	**704**
» » 1906	496	90	1,187	504	126	1,130	495	134	1,700
» » 1905	348	74	1,121	381	70	954	397	50	668

Inom grundläggnings- och bergsprängningsfacken var arbetstillgången försämrad och betecknas såsom mindre god, beroende på minskad byggnadsverksamhet. De sysselsatta arbetarnes antal var omkring 1,400, och medlemsantalet i Stockholms bergsprängare- och grundläggeriarbetarefackföreningar utgjorde vid kvartalets slut 1,228. Af dessa senare voro sista dagen i kvartalet 261 arbetslösa på grund af bristande arbetstillgång. Arbetslöshetens omfattning under kvartalet framgår af följande siffror:

	Antal arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.
Under mindre än 6 dagar	178	1,068
» 7—12 »	88	1,056
» 13—18 »	38	684
» 19—24 »	33	792
» 25 eller flera »	54	2,292
Summa	**391**	**5,892**

Murarbetsmännens fackförening hade följande medlemsantal:

vid slutet af januari . . . . . 263 män och 57 kvinnor
» » » februari . . . . . 274 » » 61 »
» » » mars . . . . . 267 » » 62 »

Omfattningen af medlemmarnes arbetslöshet framgår af följande siffror:

under januari voro . . 157 arbetslösa under sammanlagdt 3,060 dagar
» februari » . . 137 » » » 2,916 »
» mars » . . 136 » » » 2,082 »

Arbetslöshet förekom sålunda i rätt stor utsträckning och ställningen på arbetsmarknaden betecknas såsom mindre god eller under medelmåttan.

Uppsala. Byggnadsverksamheten har under kvartalet varit ringa, hvarför inom hithörande branscher delvis rätt stor arbetslöshet rådt. Bland murarne hafva inemot hälften varit arbetslösa; endast bland byggnadssnickarne har ingen nämnvärd arbetslöshet rådt. Mot kvartalets slut hafva förhållandena i allmänhet något förbättrats, och till sommaren väntas en liflig byggnadsverksamhet.

Eskilstuna. Arbetstillgången har i det hela varit god och lika med föregående kvartal. Arbetskraften fullt tillräcklig.

Norrköping. Liksom under de senaste kvartalen har verksamheten inom byggnadsbranschen varit mindre liflig. Under första kvartalet har ett större antal af de af denna verksamhet beroende arbetarne varit arbetslösa.

Jönköping. Byggnadsverksamheten har ej varit lika liflig som under föregående kvartal, men har dock i allmänhet lämnat full sysselsättning åt ortens arbetare.

Kalmar. Inom kakelugnsindustrien var arbetstillgången god. Normal tillgång å arbetskraft.

Karlskrona. Byggnadsverksamheten visar en i ögonen fallande tillbakagång, jämförd med de föregående årens, ehuru dock någon förbättring mot kvartalets slut förmärkes. Medan ännu under hösten tillgången på arbetskraft var så knapp, att den fastställda timlönen ofta öfverskreds omedelbart efter det ny löneetariff antagits, råder nu öfverflöd på arbetskraft: af stadens 70 à 80 organiserade tegelmurare voro under januari och februari omkring 20 arbetslösa; byggnadsträarbetarefacket räknade vid kvartalets början 152 och vid dess slut 138 arbetare, hade sammanlagdt 108 arbetslösa (däraf 11 på grund af sjukdom) med 1,156 förlorade arbetsdagar.

Malmö. Inom byggnadsverksamheten har arbetstillgången under januari och februari månader varit mindre god men med mars månads ingång kan den betecknas som god.

Kakelugnsuppsättarefacket sysselsätter 60 arbetare. Arbetstiden är 9 t. per dag och arbetet utföres på ackord. 273 arbetslösa dagar ha under kvartalet förekommit på dessa 60 arbetare. I murareförbundet funnos vid kvartalets slut 748 medlemmar och inom glasmästareyrket sysselsättas 25 arbetare.

Inom bildhuggarefacket sysselsättas 35 arbetare. Aflöningen är 52 öre per t. Dessa hafva under kvartalet haft 108 arbetslösa dagar.

Cementarbetarne hafva under kvartalet haft jämförelsevis godt arbete. Gipsarbetarne anteckna 456 arbetslösa dagar under kvartalet. 35 tillhöra facket, alla äro organiserade. Aflöningen är 49 öre i timmen och arbetstiden 10 t. per dag.

Lund. Inom murareyrket voro under januari af 119 medlemmar 43 arbetslösa
» februari » 120 » 23 »
» mars » 161 » 12 »

Förlorade arbetsdagar 3,512.

Understöd utbetaltes ej.

För byggnadssnickare och timmermän har på grund af industriutställningsbyggnadernas uppförande arbetstillgången varit mycket god, dock har ej brist på arbetskraft förmärkts. Under januari månad, innan ofvannämnda arbete kom i full gång hade föreningen 19 arbetslösa medlemmar. Medlemsantalet var i januari 195, i februari 220 och i mars 223.

Om man undantager industriutställningsbyggnaderna, som i det närmaste äro färdiga, tycks byggnadsverksamheten blifva betydligt mindre än föregående år.

Hälsingborg. Arbetstillgången ringa och sämre än motsvarande kvartal under något af de närmast föregående åren. Murarnes fackförening räknade under januari 345, februari 290 och mars 276 medlemmar. Af dessa voro öfver hälften arbetslösa längre eller kortare tid. Träarbetarnes fackförenings medlemsantal var under januari 327, februari 326 och mars 319, däraf voro 68 arbetslösa i tillsammans 2,022 dagar. Murerlarbetsmannaff. hade under januari 192, februari 161 och mars 170 medlemmar, däraf voro arbetslösa under januari 97, februari 72 och mars 53. För dessa tre yrkesgrupper var den dagliga arbetstiden under januari 7 timmar, februari 8 timmar och mars 9½ timmar.

Halmstad. I byggnadsyrket god arbetstillgång, men på grund af vintern låg rörelsen mestadels nere från midten af december till slutet af februari. Sedan verksamheten upptagits, har all den tillgängliga arbetskraften blifvit engagerad och flera från andra platser anlända arbetare ha fått anställning.

Ställningen inom cementtillverkningen något bättre än under föregående kvartal Tillgången å arbete sålunda god. Vid Fredriksvalls cementgjuteri — det enda på platsen — ha 21 arbetare haft sysselsättning. Rätt många arbetssökande ha anmält sig. Arbetstiden 10, om lördagarna 9 timmar.

Göteborg. Inom byggnadsverksamheten har arbetstillgången varit knapp, dock något bättre än föregående kvartal. Detta är beroende dels på årstiden dels på konjunkturerna på penningmarknaden. Frampå våren blifver alltid arbetstillgången bättre.

Tillgång och efterfrågan ha nära nog motsvarat hvarandra.

Arbetstiden har, så framt vädret och årstiden det tillåtit, varit 57 t. per vecka.

Timlönen höjdes den 1 april för murare från 50 till 55, för handtlangare och arbetskarlar från 30 till 35, för gråstensarbetare från 45 till 47 och för snickare med 5 öre.

Gråstensarbetareorgarnisationen räknade under januari 184 och under februari—mars 190 medlemmar. Bland dessa var tillgången å arbete mindre god, men bättrade sig något under mars.

På arbetskraft fanns mer än nog tillgång.

Arbetstiden är 57 t. per vecka.

Timlönen är 45 öre och höjes till 47 den 1 april.

Omfattningen af fackföreningsmedlemmarnes arbetslöshet under kvartalet framgår af följande siffror:

	Antal arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.
Under mindre än 6 dagar	10	60
» 7—12 »	10	60
» 13—18 »	14	180
» 19—24 »	14	280
» 25 eller flera »	30	750
Summa	78	1,330

Inom kakelugnsmakareyrket var arbetstillgången mindre god och något sämre än föregående kvartal.

Den normala arbetstiden är 10 t. per dag, men som det i yrket ej arbetas vid eldsljus, så har densamma i medeltal varit 7½ t. per dag.

Förhållandena ha i det närmaste varit lika med motsvarande kvartal föregående år; arbetstillgången är dock i någon mån mindre. Öfverflöd på arbetskraft. Försök göres att upprätta en yrkesskola härstädes.

Gäfle. Byggnadsverksamheten inom staden företer fortfarande ringa tillgång på arbete samt öfverflöd på arbetskraft; från vissa orter å landsbygden, t. ex. Sandviken, förspörjes däremot en lifligare arbetsmarknad. På grund af minskad arbetstillgång har å samtliga arbetsplatser arbetstiden förkortats och utgjort c:a 48 t. per vecka. Angående veckoförtjänsten ha lämnats följande siffror: för snickare 22·20, för timmermän 21, för murare 27—30 och för grofarbetare 18 kronor.

Sundsvall. Grundläggningsarbeten till åtskilliga byggnadsföretag ha pågått under kvartalet, hvarigenom flertalet arbetare inom yrket haft tillgång till arbete. Arbetslöshet har endast förekommit i några enstaka fall.

Målning och glasmästerirörelse.

Stockholm. I guldlistarbetarfacket var arbetstillgången medelmåttig såsom förut, bland ram- och spegelförgyllarne däremot mycket god.

Uppsala. Bland målarne voro i januari och februari öfver hälften arbetslösa.

Eskilstuna. I målareyrket har någon försämring inträdt och öfverflöd på arbetskraft som vanligt under årstiden förekommit. Dock var ställningen bättre än motsvarande tid i fjol.

Norrköping. Arbetstillgången har som vanligt under detta kvartal varit mycket ringa. Af fackföreningens 185 medlemmar voro sista dagen i januari arbetslösa 153, februari 149 och sista dagen i mars 119. Genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar uppgingo till 9,910.

Kalmar. Arbetstillgången god, likaså arbetskraft. Öfverarbete har förekommit.

Karlskrona. Måleriarbetarne, hvilkas antal växlat mellan 71 och 85, uppgifva för kvartalets trenne månader resp. 45, 47 och 54 arbetslösa med tillsammans 2,905 på grund af bristande arbetstillgång förlorade arbetsdagar. Blockaden inom detta fack omfattar fortfarande sex arbetsgifvare.

Malmö. Inom målareyrket sysselsättas 400 arbetare, hvaraf 167 mellan 15 och 18 år. Arbetstiden är nu 9 t. Samtliga arbetare tillhöra organisation. Vid statens järnvägar finnas dessutom 41 måleriarbetare. Dessa hafva en aflöning af 40 öre i timmen och tillhöra 37 en särskild fackförening. Arbetstillgången jämn året om.

Lund. Inom målareyrket har arbetstillgången med hänsyn till årstiden varit god. Föreningens medlemsantal är 97, af hvilka 43 varit arbetslösa med sammanlagdt 918 förlorade arbetsdagar.

Hälsingborg. Måleriarbetarne hade bättre arbetstillgång än andra byggnadsarbetare. Af föreningens 109 medlemmar voro arbetslösa under januari 23, februari 6 och mars endast 3. Arbetstiden var under januari 6, februari 7½ och mars 9 t. per dag.

Halmstad. Hos de flesta mästare jämförelsevis god tillgång å arbete, i synnerhet mot slutet af kvartalet, då en del under vintern uppförda trävillor gjorts färdiga. Tillräcklig arbetskraft har stått till förfogande.

Göteborg. Inom måleriarbetarefacket har, i likhet med föregående kvartal, arbetstillgången varit mindre god.

Af arbetskraft fanns mer än nog.

De till Göteborgs målaremästareförening anslutna yrkesidkarne sysselsatte under kvartalet c:a 270 arbetare.

Arbetstiden utgjorde 40 timmar per vecka med en aflöning af 50 öre per t.

Öfvertidsarbete förekom ej, och verkliga arbetstiden var mindre än föregående kvartal.

Gäfle. Ringa arbetstillgång som vanligt under vintersäsongen samt öfverflöd på arbetskraft. Förkortning af arbetstiden har därför varit nödvändig.

Sundsvall. Arbetslöshet har ganska afsevärdt förekommit bland måleriarbetarne.

Annan byggnadsindustri.

Stockholm. Vid arbeten med elektriska ledningar var arbetstillgången mot midten af kvartalet knapp, men för öfrigt normal eller god. Under första tiden var god tillgång eller öfverflöd på arbetskraft, men sedan rådde delvis brist därå.

Lund. Bland gatu- och gasverksarbetare har ovanligt stor arbetslöshet varit rådande, mest i följd af den stränga vintern, som gjort att de förra året påbörjade gatuarbetena ej kunnat upptagas förr än i slutet af kvartalet.

Gäfle. Mindre god arbetstillgång i rörläggningsfacket under en stor del af kvartalet. Arbetstiden har varit högst 60 t. per vecka. Angående arbetslönen meddelas: kopparslagare 33, smeder 23, gjutare 25, rörarbetare 25 à 27, hjälpare 20 kr. per vecka.

Inom järnvägsbyggnadsyrket klagas öfver ringa arbetstillgång och öfverflöd på arbetskraft. Arbetstiden pr vecka har varit 48—54 t.

Luleå. Statens järnvägar ha under detta kvartal vid malmexportplatsen å Svartön fortsatt med nybyggnad af en kollossningskaj samt ombyggnad af grunden för därvarande viadukt.

Vid dessa arbeten hafva c:a 180 man haft sysselsättning och har arbetsförtjänsten varit:

för maskinister vid mindre maskin (vinschar och ångpålkranar)	. . 5	kr.
» eldare vid ångpanna	. . 4	»
» arbetsförmän	. . 4·50	»
» arbetare	. . 4	»
» timmermän och snickare	. . 4·40	»

Transportarbete.

Norrköping. Tillgången på arbete inom åkarefacket god. Åkeriarbetarefackföreningen hade vid kvartalets slut 112 medlemmar.

Inom stufveribranschen har som vanligt under årets första kvartal brist på arbete rådt, t. o. m. i större utsträckning än under motsvarande kvartal i fjol. Detta förklaras dels genom hamnarbetarestrejken i Hamburg, dels genom höga kolpris, hvilket sistnämnda förhållande åstadkommit minskad import. Arbetsförtjänsten för stufveriarbetare har, enligt uppgift, under kvartalet varit i genomsnitt 6 kr. per vecka.

Hälsingborg. Arbetstillgången för loss- och lastningsarbetare har fortfarande varit mycket god. Efterfrågan på springpojkar och dito flickor har varit betydligt större än tillgången. På grund af ringa byggnadsverksamhet har arbetstillgången varit mindre god för kuskar och åkeriarbetare.

Karlskrona. På grund af den kalla vintern har sjöfarten jämförelsevis sent börjat; under senare delen af kvartalet var dock tillgången å arbete tämligen god, tillgången å arbetskraft god.

Malmö. Arbetstillgången god för såväl varuutkörare, kuskar och åkeriarbetare, som järnvägs- och spårvägspersonalen. De senare äro nu 125, däraf 6 kvinnliga. Aflöningen varierar mellan 85 och 120 per månad. Arbetstiden är högst 9 t. 102 tillhöra organisationen. Arbetstillgången mycket god för hamnarbetare. Vid stufveribolaget äro 201 arbetare sysselsatta utom extra arbetare vid större lossningar. Dessa s. k. ordinarie svara tillsammans med bolaget för all lossning vid västra hamnsidan, hvilken hufvudsakligast består af kollossningar. Östra sidans stufveriarbetare, hvilka hufvudsakligast lossa styckegods, äro fördelade på 3 olika lag eller föreningar. De arbeta under olika förmän med dels timpenning och dels veckolön. Timlönen är vanligen 55 öre och veckolönen varierar mellan 25 och 28 kr. Ett andra lag arbetar självständigt, därvid laget intager arbetare själf och delas förtjänsten lika mellan föreningsmedlemmarne. Tullpackhuskarlarne, hvilka på egen risk för trafikanter uppacka, lossa och lasta gods, äro 21 till antalet och utgår betalning till dessa efter särskild taxa. Dessa hålla för närvarande 43 extra arbetare, hvilka de betala enligt aftal med 3·50 pr dag.

Göteborg. Inom spårvägsrörelsen är arbetstillgången fortfarande god, dock något mindre än föregående kvartal. Af arbetskraft fanns mer än nog och lågo ej mindre än 48 ansökningar inne för erhållande af platser vid spårvägarne.

Under kvartalets månader sysselsattes följande antal arbetare: januari 581, februari 577 och mars 565. Motsvarande siffror i fjol voro: under januari 471, februari 471 och under mars 473.

Sålunda sysselsatte spårvägen c:a 100 arbetare mera under detta kvartal än under motsvarande tid i fjol. (Jfr »Meddel.» för 1906, s. 173.)

Svenska Spårvägsförbundets afd. 8 (Göteborgsafdelningen) har under år 1906 ökat sitt medlemsantal med 104. Antalet godkända medlemmar utgjorde vid 1906 års slut 426.

Sv. Spårvägsförbundet har under år 1906 ökat sitt medlemsantal med 709, från 846 till 1,555. Största ökningen kom sig däraf, att Göteborgsafdelningen anslöt sig till förbundet med 426 medlemmar. Medlemsantalet i Stockholm uppgår till 949.

Inom åkerirörelsen, särskildt varutransporten, var arbetstillgången synnerligen god och har omsättningen varit c:a 10 proc. högre än under motsvarande tid i fjol.

Öfvertidsarbete förekom ej mer än vanligt.

Inom Göteborgs arbetsåkareförening, som under kvartalet räknade 100 medlemmar och egentligen utgöres af mindre arbetsgifvare, var arbetstillgången mindre god, beroende på arbetstvister inom facket.

Inom kolbärarefacket var arbetstillgången under januari och februari mindre god, men förbättrades under mars till följd af större liflighet på sjöfartens område.

Kolarbetareförbundet, som räknar 154 medlemmar, hade ej full sysselsättning under årets två första månader, men erhöll under mars något så när jämn sysselsättning för alla sina medlemmar.

Arbetstiden (7 f. m. till 6 e. m.) utgör 60 t. pr vecka, under hvilken tid arbetarne skola vara tillgängliga på arbetsplatserna, antingen det finnes arbete eller ej. Nästan allt arbete utföres på ackord. Då arbete utföres enligt timlön, utgår densamma med 50 öre.

Öfvertidsarbete förekom i mindre utsträckning och betalas detsamma med 50 procents förhöjning.

Sjötransporten på Göteborg har varit särdeles liflig och arbetstillgången god för hamn- och stufveriarbetare.

Någon arbetslöshet förekom ej, däremot nattarbete i ganska stor utsträckning.

Härvarande arbetareorganisation räknade under kvartalet 838 medlemmar.

I sjömans- och eldareyrket var såsom vanligt under denna tid dålig arbetstillgång, dock med förbättring sedan föregående kvartal. Af 668 arbetssökande erhöllo under kvartalet 247 plats.

Gäfle. Stufveriarbetarne hade arbetstillgång i yrket i början af kvartalet, enär sjöfarten pågick ännu under halfva januari. Sedermera har den varit afstängd. Under den döda säsongen har en stor del af stufveriarbetarne haft arbete i skogarne, andra ha varit anställda vid förekommande arbeten inom staden, hvadan någon arbetslöshet just ej försports.

Äfven telegraf- och telefonarbetarnes arbetstillgång har som vanligt under vintersäsongen varit något minskad. Arbetstiden för utomhusarbete har varit 8, 9 och 10 timmar, beroende på tiden för mörkrets inbrott.

Sundsvall. Inom hamnarbetarefacket har arbetet som vanligt denna årstid legat nere. Dessa arbetare ha i stället erhållit annat tillfälligt arbete, såsom skogsarbete, stenarbete och snöskottning, under mars äfven muddringsarbete. Timlönerna ha ställt sig något högre än 1906 och utgått med 30 öre för snöskottning och muddringsarbete. På grund af olika långa arbetstider har veckopenningen blifvit något olika, nämligen 18 kr. för de förra och 16 kr. 20 öre för de senare.

Bestämmelser rörande arbetsförhållandena inom den mekaniska verkstadsindustrien.[1]

Mellan Sveriges Verkstadsförening samt Sv. Järn- och metallarbetareförbundet, Sv. Gjutareförbundet och Sv. Träarbetareförbundet har den 21 mars 1907 träffats följande öfverenskommelse:

»*Minimilönen för yrkesarbetare*, som uppnått 24 års ålder och arbetat minst 7 år i yrket, skall utgöra:

Inom grupp I 39 öre per timme.

Inom grupp II 34 öre per timme.

Inom grupp III 32 öre per timme.

Denna minimilön skall gälla för samtliga yrkesarbetare och betraktas som minsta lön för ofvan angifna yrkesarbetare, och att enligt bestämmelserna om minimilön i den träffade öfverenskommelsen af den 9 nov. 1905 arbetarna »allt efter skicklighet och flit erhålla högre lön, och skola dugliga arbetare, som arbetat ett flertal år i yrket, åtnjuta högre lön än minimilönen».

Ofvanstående bestämmelser få icke föranleda eller tagas till förevändning för nedsättning i nu gällande löner.

---

[1] Jfr »Meddel». 1906, s. 55 ff.

Denna öfverenskommelse skall träda i kraft och gälla från och med den 1 april 1907 som tillägg till öfverenskommelsen af den 9 nov. 1905 och anses uppsagd eller prolongerad med denna.»

Skiljedomsutslag den 14 febr. 1907 angående timlönsgarantien vid ackordsarbete inom gjuterier (Tolkning af § 6, mom. 6, i öfverenskommelsen den 19 nov. 1905 mellan Sveriges Verkstadsförening och vederbörande fackförbund):

»Stadgandet att 'vid allt ackordsarbete skall arbetarens timlön vara garanterad', har skiljenämnden enhälligt tolkat sålunda: timlönen skall vara garanterad för hvarje stycke, för hvilket särskildt ackordspris är aftaladt; dock att smärre arbeten, d. v. s. sådana, af hvilka flera stycken utföras under loppet af en arbetsdag, böra kunna räknas som *ett* ackord vid tillämpningen af ifrågavarande garanti. Förekommer felgjutning vid andra arbeten än de här ofvan sist nämnda, skall arbetarens timpenning likaledes vara garanterad för det antal timmar, han arbetat på det felgjutna godset, därest felgjutningen icke är beroende därpå, att arbetaren bevisligen icke ställt sig gifna föreskrifter till efterrättelse.

Exempel 1. Om en arbetare erhåller till utförande 3 st. kugghjul, för hvilka särskildt pris är åsatt hvarje hjul, och han vid arbetets utförande misslyckas med *ett* hjul, skall han erhålla det aftalade ackordspriset för de två fullgoda hjulen och för det tredje, misslyckade hjulet åtnjuta timlön för den tid, han användt på detsamma.

Exempel 2. Då en arbetare får till utförande ett antal smärre bitar, som sammanlagdt af honom kunna utföras under *en* arbetsdag, så kunna dessa bitar räknas som ett ackord; därest han gjuter fel på någon eller några af dessa bitar, får han ej särskild ersättning för dessa under förutsättning att aflöningen för de fullgoda bitarna täcka timlönen för dagen.»

Arbetspris på landsbygden i Sverige år 1905.[1]

(Ur Bidrag till Sveriges officiella statistik: Hushållningssällskapens berättelser, 1905.)

Arbetsprisen vid jordbruksnäringen hafva under senare år fluktuerat, men i det hela befunnit sig i stigning. Perioderna 1865—69, 1877—79 och 1885—87 beteckna sänkning, perioderna 1870—76, 1880—84 samt slutligen den period, som började med år 1888 och ännu fortfar, beteckna höjning af dessa pris; dessa perioder omfatta tillhopa 11 år af fallande mot 30 år af stigande pris.

I allmänhet hafva, såsom synes, ifrågavarande perioder haft en varaktighet af 3 till 7 år, men bildar den sista härutinnan ett undantag, enär prisen år 1905 varit i stigande sedan 18 år tillbaka. Åren 1901 och 1902, särskildt det förstnämnda, voro prisen visserligen vacklande, så att antagas kunde, att en ny period med sjunkande pris skulle ingå, men detta blef år 1903 icke händelsen, utan stegringen fortsatte under detta och de följande åren. De i omstående tabell angifna prisen för år 1905 äro också samtliga högre än för något föregående år.

Huru stark stegringen i arbetsprisen varit under senare år, framgår af nedanstående procenttal, utvisande höjningen från år 1887 till år 1905:

	Män.	Kvinnor.
	%	%
Årslön i husbondes kost	72·1	103·1
Värde af stat och lön	52·3	46·5
Sommardagsverkspris	54·7	55·2
Vinterdagsverkspris	62·6	62·7

Årslönen har sålunda vuxit i starkare proportion än statlönen, vinterdagsverksprisen starkare än sommardagsverksprisen. Priset å kvinnoarbete har genomgående ökats mer än å mansarbete med undantag endast för statlöner, men afvikelsen är för dessa så obetydlig och antalet statpigor är i vårt land så ringa, att, äfven om de erhållna uppgifterna rörande deras löneförhållanden äro af tillfredsställande beskaffenhet, hvilket ej alltid torde vara fallet, detta undantagsförhållande ej är af någon betydelse.

För kvinnliga tjänstehjon i husbondes kost har på kortare tid än två årtionden årslönen mer än fördubblats.

Den starka stegringen af arbetsprisen inom jordbruksnäringen står gifvetvis i samband med den alltmer framträdande bristen på arbetskrafter för dess behof, hvilken blir så mycket kännbarare, som just de mest arbetsdugliga lämna landtarbetet.

[1]) Jfr »Meddel.» 1904, s. 23 ff. och s. 189 f.; 1905, s. 40 f; 1906, s. 194 f.

Arbetsprisen (i kronor) år 1905.

Område.	Vanlig årslön, i husbondes kost, för		Värdet af stat och lön för		Sommardagsverkspris för		Vinterdagsverkspris för	
	dräng.	piga.	dräng.	piga.	man.	kvinna.	man.	kvinna.
Stockholms län	225	130	500	300	2·25	1·10	1·50	0·80
Uppsala län	200	125	500	300	2·00	1·25	1·20	0·75
Södermanlands län . . .	190	116	450	237	2·17	1·09	1·35	0·62
Östergötlands län	228	147	518	275	2·28	1·35	1·51	0·90
Jönköpings län	275	175	480	325	2·50	1·25	1·50	0·75
Kronobergs län	262	161	477	298	2·58	1·54	1·84	1·13
Kalmar läns Norra del .	217	130	460	270	2·13	1·00	1·37	0·70
Kalmar läns Södra del .	200	115	470	290	2·00	1·25	1·50	0·80
Gottlands län	250	150	550	—	2·00	1·25	1·40	1·00
Blekinge län	200	100	500	280	1·75	1·00	1·25	0·75
Kristianstads län	254	146	539	297	2·25	1·53	1·81	1·04
Malmöhus län	270	157	587	328	2·28	1·39	1·63	1·05
Hallands län	200	130	420	180	2·25	1·50	1·75	1·00
Göteborgs och Bohus län .	250	120	550	360	2·00	1·50	1·50	1·00
Älfsborgs läns Södra del	220	125	600	325	1·95	1·25	1·37	1·00
Älfsborgs läns Norra del	210	128	492	—	2·00	1·40	1·40	1·05
Skaraborgs län	225	130	475	268	2·40	1·37	1·68	0·85
Värmlands län	300	125	600	300	2·50	1·50	1·50	1·00
Örebro län	232	137	499	297	2·19	1·24	1·37	0·88
Västmanlands län	204	142	453	263	2·05	1·17	1·39	0·85
Kopparbergs län	278	119	590	295	2·37	1·32	1·98	1·03
Gäfleborgs län	295	115	615	350	2·55	1·35	2·15	1·15
Västernorrlands län . .	250	120	500	250	2·50	1·50	2·00	1·00
Jämtlands län	300	125	600	300	3·00	1·50	2·00	1·00
Västerbottens län	230	97	585	315	2·55	1·50	1·90	1·40
Norrbottens län	300	120	700	400	3·00	2·00	2·00	1·50
Hela riket år 1905	**241**	**130**	**527**	**296**	**2·29**	**1·35**	**1·61**	**0·96**
» » » 1904	238	129	517	293	2·24	1·34	1·56	0·95
Medeltal åren 1901—1905	233	123	507	286	2·21	1·30	1·54	0·93
» » 1896—1900	205	103	456	253	2·05	1·15	1·42	0·81
» » 1891—1895	173	84	404	225	1·78	1·02	1·21	0·71
» » 1886—1890	149	69	366	209	1·58	0·91	1·04	0·61
» » 1881—1885	153	66	366	213	1·55	0·83	1·04	0·57
» » 1876—1880	153	64	378	221	1·62	0·83	1·10	0·58
» » 1871—1875	154	61	375	214	1·82	0·86	1·20	0·60
» » 1866—1870	103	46	280	175	1·15	0·62	0·75	0·42
» år 1865 . . .	117	52	283	174	1·26	0·69	0.82	0·44

Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige.

Första och andra kvartalen år 1907.

Vid öfverläggningar, som under december månad 1906 inom Kommerskollegium höllos med representanter för samtliga i verksamhet varande offentliga arbetsförmedlingsanstalter i riket samt för landsbygdens och städernas näringar, utarbetades ett system för den offentliga arbetsförmedlingens expedition och statistikföring. Detta system med tillhörande blanketter och formulär antogs omedelbart till användning vid samtliga anstalter, så att från och med 1907 års början ett i hufvudsak enhetligt och jämförligt statistiskt material föreligger rörande resultaten af deras verksamhet.

I likhet med hvad tidigare varit förhållandet hafva anstalterna regelbundet till Kollegii afdelning för arbetsstatistik öfverlämnat detaljerade statistiska rapporter för hvarje månad. Med ledning af dessa uppgifter äfvensom de upplysningar rörande arbetsmarknaden i öfrigt, som i samband härmed meddelats, har utarbetats efterföljande framställning öfver hithörande förhållanden i Sverige under innevarande års båda första kvartal.

Från och med årets början bedrifves arbetsförmedlingsverksamhet vid kommunala anstalter i 9 svenska städer, nämligen Stockholm, Norrköping, Karlskrona, Malmö, Lund, Hälsingborg, Göteborg, Karlstad och Sundsvall. Ehuru flertalet af dessa anstalter nyligen inrättats och följaktligen ännu ej hunnit full utveckling, är deras verksamhet redan af betydande omfattning.

Genom samtliga 9 offentliga arbetsförmedlingsanstalter placerades sålunda under första kvartalet 7,821 personer, hvaraf 4,896 män och 2,925 kvinnor, samt under andra kvartalet 10,161 personer, hvaraf 6,462 män och 3,699 kvinnor. Bland de olika månaderna kom april främst beträffande förmedlingen af såväl män som kvinnor, nämligen resp. 2,476 och 1,372, under det att lägsta antalet platser

Öfversikt af verksamheten under första och andra kvartalen år 1907.

	Manliga afdeln.			*Kvinnliga afdeln.*			*Tillsammans.*		
	Arbetsansökningar.	Lediga platser[1].	Tillsatta platser.	Arbetsansökningar.	Lediga platser[1].	Tillsatta platser.	Arbetsansökningar.	Lediga platser[1].	Tillsatta platser.
Första kvartalet:									
Stockholm	3,055	2,563	1,903	1,780	2,767	961	4,835	5,330	2,864
Norrköping	965	445	198	608	386	265	1,573	831	463
Karlskrona	366	71	31	415	250	128	781	321	159
Malmö	2,362	935	747	565	723	290	2,927	1,658	1,037
Lund	551	281	206	185	304	100	736	585	306
Hälsingborg	808	457	230	410	772	227	1,218	1,229	457
Göteborg	1,640	1,417	1,223	1,180	1,554	828	2,820	2,971	2,051
Karlstad	140	286	78	173	277	85	313	563	163
Sundsvall	484	315	280	216	128	41	700	443	321
Samtliga orter	**10,371**	**6,770**	**4,896**	**5,532**	**7,161**	**2,925**	**15,903**	**13,931**	**7,821**
Däraf under januari	3,483	2,102	1,515	1,995	2,431	930	5,478	4,533	2,445
» » februari.	3,480	2,555	1,689	1,735	2,545	889	5,215	5,100	2,578
» » mars	3,408	2,887	1,692	1,802	3,742	1,106	5,210	6,629	2,798
Andra kvartalet:									
Stockholm	3,418	3,528	2,299	1,796	3,625	1,201	5,214	7,153	3,500
Norrköping	889	567	320	537	540	333	1,426	1,107	653
Karlskrona	307	126	71	297	251	114	604	377	185
Malmö	2,081	1,419	1,118	545	969	408	2,626	2,388	1,526
Lund	610	417	319	201	206	114	811	623	433
Hälsingborg	1,162	887	612	409	736	256	1,571	1,623	868
Göteborg	2,251	2,392	1,615	1,291	3,252	1,135	3,542	5,644	2,750
Karlstad	105	186	63	86	251	62	191	437	125
Sundsvall	171	98	45	197	187	76	368	285	121
Samtliga orter	**10,994**	**9,620**	**6,462**	**5,359**	**10,017**	**3,699**	**16,353**	**19,637**	**10,161**
Däraf under april	4,202	3,943	2,476	2,119	4,792	1,372	6,321	8,735	3,848
» » maj	3,644	3,962	2,109	1,731	4,305	1,265	5,375	8,267	3,374
» » juni	3,148	2,951	1,877	1,509	3,062	1,062	4,657	6,013	2,939

för männen, eller 1,515, tillsattes under januari samt för kvinnorna, 889, under februari. Flertalet platser för männen afsågo grofarbete samt byggnads- och transportverksamhet; de flesta kvinnorna placerades naturligtvis inom det husliga arbetet samt hotell-, kafé- och restaurantrörelsen. Till jord- och skogsbruket anvisades under första kvartalet 408, under andra kvartalet 683 personer, hvaraf endast ett ringa antal kvinnor (jfr tab. s. 194—195).

[1]) Talen för hvarje särskild månad angifva hela det under månaden disponibla antalet lediga platser, sålunda med inräknande äfven af dem, som kvarstå aktuella från föregående månad. Dessa sistnämnda platser hafva däremot i siffrorna för hela kvartalet inräknats endast en gång, hvaraf förklaras, att hithörande kvartalssummor äro mindre än de särskilda månadernas siffror tillsammantagna.

Antalet tillsatta platser inom vissa yrkesspecialiteter: a) manliga.

Specialiteter.	*Första kvartalet.*				*Andra kvartalet.*			
	Jan.	Febr.	Mars	Tills.	Apr.	Maj	Juni	Tills.
Jordbruks- och trädgårdsarbetare	60	66	113	**239**	261	183	167	**611**
Gips- och cementarbetare	15	9	10	**34**	7	18	7	**32**
Tegelbruksarbetare	—	—	—	—	11	12	92	**115**
Gjutare och formare	—	5	1	**6**	3	5	8	**16**
Bleck- och plåtslagare (alla slag)	9	10	1	**20**	18	9	10	**37**
Kopparslagare	2	—	3	**5**	—	—	2	**2**
Smeder och hofslagare	12	20	14	**46**	31	18	26	**75**
Verktygsarbetare	—	1	—	**1**	—	—	—	—
Filare och bänkarbetare	21	10	21	**52**	16	19	6	**41**
Maskinarbetare	11	13	9	**33**	19	13	10	**42**
D:o handtlangare	16	14	34	**64**	67	16	9	**92**
Sågverks- och brädgårdsarbetare	18	11	8	**37**	18	15	33	**66**
Maskin- och modellsnickare	3	1	5	**9**	1	6	4	**11**
Möbel- och finsnickare (träsnid.)	4	9	10	**23**	8	5	2	**15**
Jord-, beton- och schaktningsarbetare (inkl. gatu-, väg- och vattenbyggnadsarb.)	26	6	57	**89**	288	207	154	**649**
Grundläggare, bergsprängare och stensättare	1	1	3	**5**	3	3	5	**11**
Rörläggare, gas- och vattenledningsarbetare	2	1	2	**5**	5	11	12	**28**
Murare	17	13	6	**36**	33	20	13	**66**
Murarbetsmän och tegelbärare	57	33	37	**127**	101	157	212	**470**
Byggnadssnickare och timmermän	51	52	68	**171**	94	87	103	**284**
Måleriarbetare	2	6	9	**17**	18	13	16	**47**
Kvarnarbetare	—	—	—	—	—	2	1	**3**
Bageri- och konditoriarbetare	7	5	5	**17**	14	7	9	**30**
Bryggeri- och mineralvattensarbetare	—	—	5	**5**	2	9	11	**22**
Eldare	13	6	6	**25**	7	8	7	**22**
Fabriksarbetare, ej specif.	1	7	11	**19**	12	12	11	**35**
Bokhållare, kontors- o. lagerbiträden	6	10	5	**21**	8	11	1	**20**
Månadskarlar, handels- och lagerarb.	52	28	40	**120**	34	22	18	**74**
Springpojkar	93	94	88	**275**	71	58	116	**245**
Varuutkörare	9	6	7	**22**	10	12	11	**33**
Kuskar och åkeriarbetare	73	62	43	**178**	95	85	61	**241**
Kaptener, styrmän, sjömän	—	—	—	—	4	5	12	**21**
Maskinister, eldare, kollämpare	3	—	—	**3**	—	2	2	**4**
Stufveriarbetare	14	—	26	**40**	90	28	14	**132**

Antalet tillsatta platser inom vissa yrkesspecialiteter: b) kvinnliga.

Specialiteter.	*Första kvartalet.*				*Andra kvartalet.*			
	Jan.	Febr.	Mars	Tills.	Apr.	Maj	Juni	Tills.
Jordbruks- och trädgårdsarbetare . .	5	2	6	**13**	13	16	19	**48**
Spinneriarbetare	3	4	10	**17**	1	1	4	**6**
Väfveriarbetare	5	10	2	**17**	10	8	4	**22**
Kapp- och klädsömmerskor	3	10	5	**18**	5	6	8	**19**
Linnesömmerskor	2	2	—	**4**	—	4	2	**6**
Trikotagearbetare	—	—	1	**1**	4	1	3	**8**
Tvätt- och strykningsarbetare . . .	2	6	6	**14**	3	7	8	**18**
Bageri- och konditoriarbetare . . .	7	4	7	**18**	7	4	7	**18**
Bryggeri- och mineralvattensarbetare	1	4	5	**10**	6	15	9	**30**
Litografer och kemigrafer	—	—	2	**2**	4	3	3	**10**
Fabriksarbetare, ej specif.	7	11	2	**20**	5	5	7	**17**
Bokhållare, kontors- och lagerbiträden	13	11	15	**39**	13	12	18	**43**
Hotell-, kafé- och restaur. Servitriser	17	11	20	**48**	21	27	22	**70**
Hotell-, kafé- och restaur. Städerskor	12	6	3	**21**	10	11	14	**35**
Hotell-, kafé- och restaur. Kokerskor	7	9	7	**23**	16	15	9	**40**
Hotell-, kafé- och restaur. Diskerskor m. fl. . .	47	54	68	**169**	67	86	78	**231**
Privat tjänst Hushållerskor	10	9	14	**33**	17	9	8	**34**
Privat tjänst Hus- och barnjungfrur	61	61	87	**209**	117	60	56	**233**
Privat tjänst Kokerskor och köksor	49	38	52	**139**	67	45	27	**139**
Privat tjänst Ensamjungfrur . . .	246	220	246	**712**	307	193	182	**682**
Privat tjänst Tvätt- och rengörings-arbeterskor	270	312	459	**1,041**	558	623	457	**1,638**
Springflickor	9	7	10	**26**	9	12	7	**28**

Af tab. här ofvan framgår närmare, i hvad mån den offentliga arbetsförmedlingen lyckats betjäna vissa viktigare yrken med anskaffande af arbetskraft. I fråga om många specialiteter är ännu frekvensen ringa, hvilket närmast torde bero på, att arbetsgifvarne icke ännu i vidsträcktare mån vändt sig till anstalterna, men inom andra yrken hafva de redan vunnit en mycket liflig anslutning.

Ofvanstående tabeller gifva äfven åtskilliga upplysningar om *arbetsmarknadens läge* under de olika däri behandlade årstiderna. Karakteristiska äro sålunda följande uppgifter om antalet tillsatta platser under första och andra kvartalen, nämligen för manliga jordbruks- och trädgårdsarbetare resp. 239 och 611, tegelbruksarbetare resp. 0 och 115, jord-, beton- och schaktningsarbetare resp. 89 och 649, murarbetsmän och tegelbärare resp. 127 och 470, måleriarbetare resp. 17 och 47, stufveriarbetare resp. 40 och 132 o. s. v.

Förändringarna å arbetsmarknaden under de båda kvartalen synas tämligen noga afspeglas i de å sid. 197 och 199 angifna talen för proportionen mellan antalet arbetsansökningar, lediga platser och

tillsatta platser; för samtliga anstalter betraktade såsom en helhet ställer sig resultatet på nedanstående sätt för de olika månaderna.

På 100 *lediga platser* kommo:

	Arbetsansökningar.			*Tillsatta platser.*		
	Män.	Kvinnor.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.
Januari	166	82	121	72	38	54
Februari	136	68	102	66	35	51
Mars	118	48	79	59	30	42
April	107	44	72	63	29	44
Maj	92	40	65	53	29	41
Juni	107	49	77	64	35	49

Den jämförelsevis goda tillgången på manlig arbetskraft under de egentliga vintermånaderna upphör från och med april och efterträdes under maj af en betänklig brist; juni månad uppvisar åter ett något större antal arbetssökande än lediga platser, men dock ingalunda tillräckligt för erhållande af nödigt urval. Från alla anstalter rapporteras ock, att den disponibla arbetskraften nästan uteslutande ägt föga eller ingen speciell yrkesutbildning, att verkligt fackdugliga arbetare med lätthet beredts anställning och inom många yrken alls icke kunnat anskaffas i tillräckligt antal. Likaså klagas allmänt öfver svårigheten att erhålla lärlingar, i det de uppväxande gossarne söka att så vidt möjligt erhålla platser som springpojkar. På sådana inträdde rik tillgång vid folkskolornas stängande under juni månad; särskilda anordningar hade denna gång vidtagits i Norrköping och Sundsvall för skolbarnsförmedlingen, och synas resultaten däraf vara jämförelsevis goda.

Som vanligt kunde endast en ringa del af de anmälda platserna inom jordbruket tillsättas. Så var ock förhållandet med afseende å platser för kvinnligt tjänstefolk i privat tjänst, hvaremot likartade anställningar inom hotell-, kafé- och restaurantfacket voro betydligt mera eftersökta. Endast med afseende å handels- och kontorsplatser synes något öfverflöd å kvinnlig arbetskraft varit till finnandes.

Förhållandena ställde sig naturligtvis något olika vid olika anstalter, såsom ock framgår af de särskilda tabellerna. Vid de smärre kontoren kunna lättast uppstå relativt stora differenser mellan tillgång och efterfrågan å arbete inom särskilda yrken, utan att dock däraf få dragas slutsatser om en utprägladt god eller dålig ställning inom yrket. I stort sedt torde förhållandena kunna under första kvartalet karakteriseras såsom goda med hänsyn till årstiden, om ock såsom alltid en del byggnads- och grofarbetare saknade annan anställning än tillfälliga arbeten med vinterrenhållningen. Under andra kvartalet blef efterfrågan å arbetskraft så liflig, att knappast någon arbetsduglig behöfde gå utan sysselsättning och mångenstädes verklig brist på arbetskraft gjorde sig kännbart gällande. Särskildt gynnsamma syntes konjunkturerna för arbetarne hafva varit i Göte-

borg under hela halfåret. Vid de skånska anstalterna inträdde vid betkampanjens slut under senare hälften af januari öfverflöd på grofarbetare, som dock efter hand placerades vid byggnadsverksamheten o. d. I Norrköping anordnades på nyåret en del nödhjälpsarbeten för grofarbetare; när sedan sjöfarten skulle börja, uppkom en arbetskonflikt vid lastnings- och lossningsarbetena, som ännu vid andra kvartalets utgång hämmade en stor del af sjöfarten samt, till följd af försvårad tillförsel af kol och råvaror till fabrikerna i staden, lade allvarliga hinder i vägen för dessas drift. Arbetsmarknadens läge i Norrköping var sålunda under hela halfåret mindre tillfredsställande.

De offentliga arbetsförmedlingsanstalternas betydelse för tillgodoseende af den omgifvande landsbygdens behof af arbetskraft framgår af följande uppgifter.

Antalet platser, som tillsatts utom resp. orter.

	Första kvartalet			*Andra kvartalet.*		
	Manliga.	Kvinnl	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnl.	Tillsammans.
Stockholm	153	38	191	262	43	305
Norrköping	94	45	139	109	49	158
Karlskrona	6	20	26	30	17	47
Malmö	27	7	34	89	5	94
Lund	42	6	48	57	5	62
Hälsingborg	63	13	76	199	17	216
Göteborg	124	22	146	279	70	349
Karlstad	22	10	32	8	5	13
Sundsvall	35	13	48	2	9	11
Tillsammans	**566**	**174**	**740**	**1,035**	**220**	**1,255**
Däraf under kv:s 1:a mån.	159	51	210	321	77	398
» » » 2:a »	178	47	225	358	82	440
» » » 3:e »	229	76	305	356	61	417

Dessa siffror utvisa, att en ganska betydande mängd af i städerna förefintlig eller till dem inströmmande arbetskraft genom de kommunala anstalterna återföres till landsbygdens näringslif. Vid närmare granskning finner man dock, att endast ungefär hälften häraf placeras inom jordbruket, under det att andra hälften hufvudsakligen anställes vid industriella anläggningar i städernas grannskap. Kvinnorna synas i allmänhet vara mindre villiga än männen att mottaga anställning utanför städerna, i synnerhet när fråga är om landtarbete.

Samarbetet mellan olika anstalter försvåras naturligtvis genom de långa afstånden, som göra de anställda arbetarnes resor dyrbara. Sådan samverkan har ägt rum mellan de skånska anstalterna samt Karlskrona och resulterade i tillsättande af 15 platser under första och 31 under andra kvartalet.

Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige.
Första kvartalet år 1907.

Yrkesgrupper.	Tillsatta platser.									
	Stockholm.	Norrköping.	Karlskrona.	Malmö.	Lund.	Hälsingborg.	Göteborg.	Karlstad.	Sundsvall.	Tillsammans.
I. **Jordbruk och skogshushållning m. m.**	118	75	8	14	58	60	39	25	11	**408**
II. **Grufdrift och malmförädling**	1	—	—	—	—	—	—	—	—	**1**
III. **Industri och handtverk:**										
A. Jord-, sten- och glasindustri	21	1	—	—	—	—	36	—	10	**68**
B. Metall- och maskinindustri	123	7	2	60	10	13	54	—	—	**269**
C. Trävaruindustri	30	23	—	14	4	1	11	—	—	**83**
D. *Byggnadsverksamhet*	176	18	2	149	20	39	71	—	3	**478**
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	2	—	—	—	1	—	5	4	—	**12**
F. Textilindustri	2	25	—	8	—	—	4	—	8	**47**
G. Beklädnadsindustri	28	1	3	5	—	2	16	2	—	**57**
H. Närings- och njutningsmedelsindustri	18	1	—	10	3	8	53	—	—	**93**
I. Kemisk-teknisk- och belysningsindustri	3	4	—	8	—	26	—	—	—	**41**
J. Trämasse- o. pappersindustri	3	5	—	—	—	—	24	—	—	**32**
K. Grafisk industri	3	—	2	5	—	—	2	—	—	**12**
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif.	40	10	1	29	6	4	30	1	—	**121**
IV. **Handel och samfärdsel:**										
A. Kontors-, bank- och försäkringspersonal	4	2	—	—	—	—	2	—	—	**8**
B. Butiks- och magasinspersonal	79	17	4	36	—	10	61	5	3	**215**
C. Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	121	25	3	30	4	55	72	16	3	**329**
D. Landttransport	291	35	6	66	1	24	134	10	3	**570**
E. Vattentransport	16	—	—	3	—	24	1	—	—	**44**
F. Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	7	—	—	4	—	—	8	—	—	**19**
V. **Husligt arbete**	768	193	117	231	90	159	666	63	29	**2,316**
VI. **Allmän och litterär verksamhet**	16	1	4	5	1	—	—	—	—	**27**
VII. **Arbete, ej hänförligt till annan grupp**	994	20	7	360	108	32	762	37	251	**2,571**
Summa	**2,864**	**463**	**159**	**1,037**	**306**	**457**	**2,051**	**163**	**321**	**7,821**
Däraf manliga	1,903	198	31	747	206	230	1,223	78	280	4,896
» kvinnliga	961	265	128	290	100	227	828	85	41	2,925

Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige.
Andra kvartalet år 1907.

Yrkesgrupper.	Tillsatta platser.									
	Stockholm.	Norrköping.	Karlskrona	Malmö.	Lund.	Hälsingborg.	Göteborg.	Karlstad.	Sundsvall.	Tillsammans.
I. **Jordbruk och skogshushållning m. m.**	182	83	17	53	74	176	89	4	5	**683**
II. **Grufdrift och malmförädling**	—	—	—	—	—	19	—	—	—	**19**
III. **Industri och handtverk:**										
A. Jord-, sten- och glasindustri	88	4	1	16	5	25	36	—	—	**175**
B. Metall- och maskinindustri	136	28	—	99	8	7	72	—	1	**351**
C. Trävaruindustri	31	27	3	15	—	2	8	11	1	**98**
D. Byggnadsverksamhet	706	51	3	334	72	257	154	2	1	**1,580**
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	2	3	—	7	—	1	—	—	—	**13**
F. Textilindustri	1	33	2	5	—	2	5	—	—	**48**
G. Beklädnadsindustri	13	17	1	9	1	4	18	2	—	**65**
H. Närings- och njutningsmedelsindustri	38	7	6	10	3	14	49	—	2	**129**
I. Kemisk-teknisk- och belysningsindustri	4	9	—	73	—	42	1	—	—	**129**
J. Trämasse- o. pappersindustri	5	12	—	2	1	—	18	—	—	**38**
K. Grafisk industri	5	1	—	9	—	—	1	—	—	**16**
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif.	32	11	—	55	13	4	30	1	—	**146**
IV. **Handel och samfärdsel:**										
A. Kontors-, bank- och försäkringspersonal	11	3	—	—	1	—	8	—	—	**23**
B. Butiks- och magasinspersonal	92	16	3	21	1	16	102	3	1	**255**
C. Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	137	53	12	32	29	66	131	19	11	**490**
D. Landttransport	349	41	10	62	12	50	144	6	12	**686**
E. Vattentransport	124	3	—	9	—	4	21	—	—	**161**
F. Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	3	—	—	1	—	—	7	—	—	**11**
V. **Husligt arbete**	1,001	208	98	312	66	154	933	45	62	**2,879**
VI. **Allmän och litterär verksamhet**	29	3	—	2	1	2	6	—	—	**43**
VII. **Arbete ej hänförligt till annan grupp**	511	40	29	400	146	23	917	32	25	**2,123**
Summa	**3,500**	**653**	**185**	**1,526**	**433**	**868**	**2,750**	**125**	**121**	**10,161**
Däraf manliga	2,299	320	71	1,118	319	612	1,615	63	45	6,462
» kvinnliga	1,201	333	114	408	114	256	1,135	62	76	3,699

Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige

Månad och ort.	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Arbetsansökningar.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetsansökningar.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetsansökningar.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
Januari.									
Stockholm	901	770	621	702	976	322	1,603	1,746	943
Norrköping	343	129	80	196	130	85	539	259	165
Karlskrona	130	24	11	120	57	29	250	81	40
Malmö	785	263	188	217	203	77	1,002	466	265
Lund	209	84	69	73	172	28	282	256	97
Hälsingborg	284	159	70	166	382	82	450	541	152
Göteborg	540	430	366	400	415	268	940	845	634
Karlstad	58	128	33	69	70	30	127	198	63
Sundsvall	233	115	77	52	26	9	285	141	86
Samtliga anstalter	**3,483**	**2,102**	**1,515**	**1,995**	**2,431**	**980**	**5,478**	**4,583**	**2,445**
Februari.									
Stockholm	1,090	878	683	558	807	301	1,648	1,685	984
Norrköping	322	201	56	196	97	75	518	298	131
Karlskrona	110	21	8	150	109	45	260	130	53
Malmö	816	383	263	167	223	80	983	606	343
Lund	169	73	48	55	103	31	224	176	79
Hälsingborg	267	204	65	113	257	62	380	461	127
Göteborg	520	553	401	390	817	261	910	1,370	662
Karlstad	39	91	23	50	105	24	89	196	47
Sundsvall	147	151	142	56	27	10	203	178	152
Samtliga anstalter	**3,480**	**2,555**	**1,689**	**1,735**	**2,545**	**889**	**5,215**	**5,100**	**2,578**
Mars.									
Stockholm	1,064	957	599	520	1,100	338	1,584	2,057	937
Norrköping	300	268	62	216	159	105	516	427	167
Karlskrona	126	41	12	145	149	54	271	190	66
Malmö	761	387	296	181	418	133	942	805	429
Lund	173	143	89	57	100	41	230	243	130
Hälsingborg	257	245	95	131	343	83	388	588	178
Göteborg	580	636	456	390	1,200	299	970	1,836	755
Karlstad	43	124	22	54	188	31	97	312	53
Sundsvall	104	86	61	108	85	22	212	171	83
Samtliga anstalter	**3,408**	**2,887**	**1,692**	**1,802**	**3,742**	**1,106**	**5,210**	**6,629**	**2,798**

under *första* kvartalet år 1907.

Månad och ort.	På 100 *lediga platser* kommo:					
	Arbetsansökningar.			Tillsatta platser.		
	Män.	Kvinnor.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.
Januari.						
Stockholm	117	72	92	81	33	54
Norrköping	266	151	208	62	65	64
Karlskrona	542	211	309	46	51	49
Malmö	298	107	215	71	38	57
Lund	249	42	110	82	16	38
Hälsingborg	179	43	83	44	21	28
Göteborg	126	96	111	85	65	75
Karlstad	45	99	64	26	43	32
Sundsvall	203	200	202	67	35	61
Samtliga anstalter	**166**	**82**	**121**	**72**	**38**	**54**
Februari.						
Stockholm	124	69	98	78	37	58
Norrköping	160	202	174	28	77	44
Karlskrona	524	138	200	38	41	41
Malmö	213	75	162	69	36	57
Lund	232	53	127	66	30	45
Hälsingborg	131	44	82	32	24	28
Göteborg	94	48	66	73	32	48
Karlstad	43	48	45	25	23	24
Sundsvall	97	207	114	94	37	85
Samtliga anstalter	**136**	**68**	**102**	**66**	**35**	**51**
Mars.						
Stockholm	111	47	77	63	31	46
Norrköping	112	136	121	23	66	39
Karlskrona	307	97	143	29	36	35
Malmö	196	43	117	76	32	53
Lund	121	57	95	62	41	53
Hälsingborg	105	38	66	39	24	30
Göteborg	91	33	53	72	25	41
Karlstad	35	29	31	18	16	17
Sundsvall	121	127	124	71	26	49
Samtliga anstalter	**118**	**48**	**79**	**59**	**30**	**42**

Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige

Månad och ort.	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Arbetsansökningar.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetsansökningar.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetsansökningar.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
April.									
Stockholm	1,140	1,128	660	753	1,674	445	1,893	2,802	1,105
Norrköping	327	252	105	233	198	141	560	450	246
Karlskrona	103	60	27	126	116	45	229	176	72
Malmö	1,063	795	635	206	538	158	1,269	1,333	793
Lund	219	169	124	54	90	36	273	259	160
Hälsingborg	426	418	246	139	410	83	565	828	329
Göteborg	830	991	646	460	1,516	398	1,290	2,507	1,044
Karlstad	34	106	20	38	132	29	72	238	49
Sundsvall	60	24	13	110	118	37	170	142	50
Samtliga anstalter	**4,202**	**3,943**	**2,476**	**2,119**	**4,792**	**1,372**	**6,321**	**8,735**	**3,848**
Maj.									
Stockholm	1,256	1,361	780	577	1,198	395	1,833	2,559	1,175
Norrköping	251	158	92	140	203	90	391	361	182
Karlskrona	90	37	22	89	101	40	179	138	62
Malmö	554	392	255	168	405	141	722	797	396
Lund	236	181	153	86	83	53	322	264	206
Hälsingborg	326	339	176	145	349	92	471	688	268
Göteborg	846	1,397	585	448	1,813	413	1,294	3,210	998
Karlstad	39	60	29	24	91	17	63	151	46
Sundsvall	46	37	17	54	62	24	100	99	41
Samtliga anstalter	**3,644**	**3,962**	**2,109**	**1,731**	**4,305**	**1,265**	**5,375**	**8,267**	**3,374**
Juni.									
Stockholm	1,022	1,128	859	466	791	361	1,488	1,919	1,220
Norrköping	311	222	123	164	139	102	475	361	225
Karlskrona	114	44	22	82	105	29	196	149	51
Malmö	464	348	228	171	278	109	635	626	337
Lund	155	72	42	61	47	25	216	119	67
Hälsingborg	410	298	190	125	250	81	535	548	271
Göteborg	575	747	384	383	1,323	324	958	2,070	708
Karlstad	32	42	14	24	90	16	56	132	30
Sundsvall	65	50	15	33	39	15	98	89	30
Samtliga anstalter	**3,148**	**2,951**	**1,877**	**1,509**	**3,062**	**1,062**	**4,657**	**6,013**	**2,939**

under *andra* kvartalet år 1907.

Månad och ort.	På 100 *lediga platser* kommo:					
	Arbetsansökningar.			Tillsatta platser.		
	Män.	Kvinnor.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.
April.						
Stockholm	101	45	68	59	27	39
Norrköping	130	118	124	42	71	55
Karlskrona	172	109	130	45	39	41
Malmö	134	38	95	80	29	59
Lund	130	60	105	73	40	62
Hälsingborg	102	34	68	59	20	40
Göteborg	84	30	51	65	26	42
Karlstad	32	29	30	19	22	21
Sundsvall	250	93	120	54	31	35
Samtliga anstalter	**107**	**44**	**72**	**63**	**29**	**44**
Maj.						
Stockholm	92	48	72	57	33	46
Norrköping	159	69	108	58	44	50
Karlskrona	213	88	130	59	40	45
Malmö	141	41	91	65	35	50
Lund	130	104	122	85	64	78
Hälsingborg	96	42	68	52	26	39
Göteborg	61	25	40	42	23	31
Karlstad	65	26	42	48	19	30
Sundsvall	124	87	101	46	39	41
Samtliga anstalter	**92**	**40**	**65**	**53**	**29**	**41**
Juni.						
Stockholm	91	59	78	76	46	64
Norrköping	140	118	132	55	73	62
Karlskrona	259	78	132	50	28	34
Malmö	133	62	101	66	39	54
Lund	215	130	182	58	53	56
Hälsingborg	138	50	98	64	32	49
Göteborg	77	29	46	51	24	34
Karlstad	76	27	42	33	18	23
Sundsvall	130	85	110	30	38	34
Samtliga anstalter	**107**	**49**	**77**	**64**	**35**	**49**

Den offentliga arbets-

***Första* kvartalet**

Yrkesgrupp.	Stockholm.								
	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	51	196	117	4	8	1	**55**	**204**	**118**
II. Grufdrift och malmförädling	2	1	1	—	—	—	**2**	**1**	**1**
III. Industri och handtverk m. m.:									
A Jord-, sten- och glasindustri	110	22	21	—	—	—	**110**	**22**	**21**
B Metall- och maskinindustri	422	187	120	2	4	3	**424**	**191**	**123**
C Trävarnindustri	54	58	30	2	—	—	**56**	**58**	**30**
D Byggnadsverksamhet	512	247	176	—	—	—	**512**	**247**	**176**
E Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	13	4	2	3	—	—	**16**	**4**	**2**
F Textilindustri	11	2	—	6	2	2	**17**	**4**	**2**
G Beklädnadsindustri	12	3	2	67	109	26	**79**	**112**	**28**
H Närings- och njutningsmedelsindustri	61	20	10	27	23	8	**88**	**43**	**18**
I Kemisk-teknisk- och belysningsindustri	1	—	—	9	4	3	**10**	**4**	**3**
J Trämasse- och pappersindustri	6	5	1	9	8	2	**15**	**13**	**3**
K Grafisk industri	13	2	—	4	9	3	**17**	**11**	**3**
L Industri och handtverk, ej särskildt specif.	50	50	32	31	19	8	**81**	**69**	**40**
IV. Handel och samfärdsel:									
A Kontors-, bank- och försäkringspersonal	22	14	4	12	3	—	**34**	**17**	**4**
B Butiks- och magasinspersonal	87	83	64	70	44	15	**157**	**127**	**79**
C Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	16	21	13	251	338	108	**267**	**359**	**121**
D Landttransport	366	484	281	26	41	10	**392**	**525**	**291**
E Vattentransport	84	22	16	—	—	—	**84**	**22**	**16**
F Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	1	12	1	3	22	6	**4**	**34**	**7**
V. Husligt arbete	—	8	4	1,237	2,129	764	**1,237**	**2,137**	**768**
VI. Allmän och litterär verksamhet	18	36	14	17	4	2	**35**	**40**	**16**
VII. Arbete, ej hänförligt till annan grupp	1,143	1,086	994	—	—	—	**1,143**	**1,086**	**994**
Summa	**3,055**	**2,563**	**1,903**	**1,780**	**2,767**	**961**	**4,835**	**5,330**	**2,864**
Däraf under januari	901	[1] 770	621	702	[1] 976	322	1,603	[1] 1,746	943
» » februari	1,090	878	683	558	807	301	1,648	1,685	984
» » mars	1,064	957	599	520	1,100	338	1,584	2,057	937

[1] Jfr noten å s. 189.

förmedlingen i Sverige.

år 1907.

Norrköping.									Karlskrona.								
Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.			Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
206	189	75	—	—	—	**206**	**189**	**75**	34	26	6	2	2	2	**36**	**28**	**8**
2	2	—	—	—	—	**2**	**2**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	2	1	—	—	—	**15**	**2**	**1**	21	—	—	—	—	—	**21**	—	—
75	22	7	—	—	—	**75**	**22**	**7**	31	6	2	1	—	—	**32**	**6**	**2**
85	32	23	—	—	—	**85**	**32**	**23**	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
177	19	18	—	—	—	**177**	**19**	**18**	48	2	2	—	—	—	**48**	**2**	**2**
3	—	—	—	1	—	**3**	**1**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
116	9	5	48	20	20	**164**	**29**	**25**	2	2	—	2	—	—	**4**	**2**	—
12	—	—	39	1	1	**51**	**1**	**1**	6	—	—	26	4	3	**32**	**4**	**3**
35	6	—	16	2	1	**51**	**8**	**1**	6	2	—	—	1	—	**6**	**3**	—
1	5	3	—	1	1	**1**	**6**	**4**	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	8	5	2	—	—	**18**	**8**	**5**	—	1	—	—	—	—	—	**1**	—
3	—	—	5	—	—	**8**	—	—	3	2	•2	1	—	—	**4**	**2**	**2**
19	7	5	1	6	5	**20**	**13**	**10**	20	2	1	1	—	—	**21**	**2**	**1**
8	4	2	2	—	—	**10**	**4**	**2**	3	—	—	—	—	—	**3**	—	—
24	12	9	38	11	8	**62**	**23**	**17**	31	4	1	32	4	3	**63**	**8**	**4**
1	—	—	59	28	25	**60**	**28**	**25**	8	1	—	23	7	3	**31**	**8**	**3**
82	32	25	13	14	10	**95**	**46**	**35**	33	12	6	2	1	—	**35**	**13**	**6**
42	75	—	—	—	—	**42**	**75**	—	10	—	—	—	—	—	**10**	—	—
5	—	—	—	—	—	**5**	—	—	—	—	—	2	—	—	**2**	—	—
—	—	—	339	301	193	**339**	**301**	**193**	—	—	—	323	231	117	**323**	**231**	**117**
2	—	—	10	1	1	**12**	**1**	**1**	32	—	4	—	—	—	**32**	—	**4**
36	21	20	36	—	—	**72**	**21**	**20**	77	11	7	—	—	—	**77**	**11**	**7**
965	**445**	**198**	**608**	**386**	**265**	**1,573**	**831**	**463**	**366**	**71**	**31**	**415**	**250**	**128**	**781**	**321**	**159**
343	[1]129	80	196	[1]130	85	539	[1]259	165	130	[1]24	11	120	[1]57	29	250	[1]81	40
322	201	56	196	97	75	518	298	131	110	21	8	150	109	45	260	130	53
300	268	62	216	159	105	516	427	167	126	41	12	145	149	54	271	190	66

Den offentliga arbets-

***Första* kvartalet**

Yrkesgrup	Malmö.								
	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	126	40	14	5	20	—	**131**	**60**	**14**
II. Grufdrift och malmförädling	2	—	—	—	—	—	**2**	—	—
III. Industri o. handtverk m. m.:									
A Jord-, sten- och glasindustri	16	3	—	—	—	—	**16**	**3**	—
B Metall- och maskinindustri	152	78	60	12	2	—	**164**	**80**	**60**
C Trävaruindustri	32	19	8	1	7	6	**33**	**26**	**14**
D Byggnadsverksamhet	1,011	177	149	—	—	—	**1,011**	**177**	**149**
E Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	8	—	—	9	1	—	**17**	**1**	—
F Textilindustri	1	2	1	21	10	7	**22**	**12**	**8**
G Beklädnadsindustri	7	8	2	19	10	3	**26**	**18**	**5**
H Närings- och njutningsmedelsindustri	138	11	7	13	8	3	**151**	**19**	**10**
I Kemisk-teknisk- och belysningsindustri	34	11	8	4	—	—	**38**	**11**	**8**
J Trämasse- och pappersindustri	1	—	—	—	1	—	**1**	**1**	—
K Grafisk industri	6	4	2	6	4	3	**12**	**8**	**5**
L Industri och handtverk, ej särskildt specif.	80	27	23	8	6	6	**88**	**33**	**29**
IV. Handel och samfärdsel:									
A Kontors-, bank- och försäkringspersonal	2	1	—	—	—	—	**2**	**1**	—
B Butiks- o. magasinspersonal	34	43	34	14	4	2	**48**	**47**	**36**
C Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	1	5	5	44	87	25	**45**	**92**	**30**
D Landttransport	162	125	64	2	19	2	**164**	**144**	**66**
E Vattentransport	133	3	3	—	—	—	**133**	**3**	**3**
F Handel- och samfärdsel, ej särskildt specif.	8	5	4	—	—	—	**8**	**5**	**4**
V. Husligt arbete	—	1	1	403	541	230	**403**	**542**	**231**
VI. Allmän och litterär verksamhet	1	3	2	4	3	3	**5**	**6**	**5**
VII. Arbete, ej hänförligt till annan grupp	407	369	360	—	—	—	**407**	**369**	**360**
Summa	**2,362**	**935**	**747**	**565**	**723**	**290**	**2,927**	**1,658**	**1,037**
Däraf under januari	785	[1]263	188	217	[1]203	77	1,002	[1]466	265
» » februari	816	383	263	167	223	80	983	606	343
» » mars	761	387	296	181	418	133	942	805	429

[1] Jfr noten å s. 189.

förmedlingen i Sverige.

år 1907.

L u n d.									H ä l s i n g b o r g.								
Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.			Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
122	115	55	4	49	3	**126**	**164**	**58**	151	184	54	13	113	6	**164**	**297**	**60**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	**11**	—	—
6	—	—	—	—	—	**6**	—	—	3	—	—	—	—	—	**3**	—	—
23	16	10	4	3	—	**27**	**19**	**10**	16	20	13	—	5	—	**16**	**25**	**13**
2	7	4	—	—	—	**2**	**7**	**4**	19	9	1	2	4	—	**21**	**13**	**1**
63	20	20	—	—	—	**63**	**20**	**20**	263	46	39	—	12	—	**263**	**58**	**39**
3	—	—	—	1	1	**3**	**1**	**1**	6	1	—	3	—	—	**9**	**1**	—
1	—	—	2	—	—	**3**	—	—	3	—	—	4	1	—	**7**	**1**	—
2	—	—	16	—	—	**18**	—	—	3	5	1	17	9	1	**20**	**14**	**2**
6	1	1	4	3	2	**10**	**4**	**3**	54	9	1	11	17	7	**65**	**26**	**8**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	31	25	—	9	1	**3**	**40**	**26**
2	—	—	—	—	—	**2**	—	—	—	1	—	1	2	—	**1**	**3**	—
2	—	—	—	—	—	**2**	—	—	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
31	5	4	1	2	2	**32**	**7**	**6**	9	6	2	—	5	2	**9**	**11**	**4**
1	—	—	1	—	—	**2**	—	—	2	—	—	—	—	—	**2**	—	—
5	—	—	—	—	—	**5**	—	—	3	15	9	15	7	1	**18**	**22**	**10**
3	3	3	4	4	1	**7**	**7**	**4**	12	10	6	78	136	49	**90**	**146**	**55**
11	3	—	2	4	1	**13**	**7**	**1**	73	61	23	—	32	1	**73**	**93**	**24**
2	—	—	—	—	—	**2**	—	—	64	24	24	4	16	—	**68**	**40**	**24**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	145	185	90	**146**	**185**	**90**	—	—	—	261	392	159	**261**	**392**	**159**
2	3	1	2	3	—	**4**	**6**	**1**	—	—	—	1	3	—	**1**	**3**	—
263	108	108	—	50	—	**263**	**158**	**108**	112	35	32	—	9	—	**112**	**44**	**32**
551	**281**	**206**	**185**	**304**	**100**	**736**	**585**	**306**	**808**	**457**	**230**	**410**	**772**	**227**	**1,218**	**1,229**	**457**
209	[1]84	69	73	[1]172	28	282	[1]256	97	284	[1]159	70	166	[1]382	82	450	541	152
169	73	48	55	103	31	224	176	79	267	204	65	113	257	62	380	461	127
173	143	89	57	100	41	230	243	130	257	245	95	131	343	83	388	588	178

Den offentliga arbets-

***Första* kvartalet**

Yrkesgrupp.	Göteborg.								
	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	—	55	35	—	7	4	—	**62**	**39**
II. Grufdrift och malmförädling	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Industri o. handtverk m. m.:									
A Jord-, sten- och glasindustri	—	39	36	—	—	—	—	**39**	**36**
B Metall- och maskinindustri	—	79	53	—	1	1	—	**80**	**54**
C Trävaruindustri	—	15	11	—	—	—	—	**15**	**11**
D Byggnadsverksamhet	—	79	68	—	8	3	—	**87**	**71**
E Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	—	5	4	—	8	1	—	**13**	**5**
F Textilindustri	—	2	1	—	13	3	—	**15**	**4**
G Beklädnadsindustri	—	7	2	—	29	14	—	**36**	**16**
H Närings- och njutningsmedelsindustri	—	26	21	—	66	32	—	**92**	**53**
I Kemisk-teknisk- och belysningsindustri	—	2	—	—	—	—	—	**2**	—
J Trämasse- och pappersindustri	—	2	2	—	28	22	—	**30**	**24**
K Grafisk industri	—	3	1	—	3	1	—	**6**	**2**
L Industri och handtverk, ej särskildt specif.	—	33	29	—	4	1	—	**37**	**30**
IV. Handel och samfärdsel:									
A Kontors-, bank- och försäkringspersonal	—	6	2	—	1	—	—	**7**	**2**
B Butiks- o. magasinspersonal	—	51	45	—	34	16	—	**85**	**61**
C Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	—	17	10	—	159	62	—	**176**	**72**
D Landttransport	—	205	133	—	5	1	—	**210**	**134**
E Vattentransport	—	2	1	—	—	—	—	**2**	**1**
F Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	—	9	7	—	1	1	—	**10**	**8**
V. Husligt arbete	—	—	—	—	1,185	666	—	**1,185**	**666**
VI. Allmän och litterär verksamhet	—	—	—	—	2	—	—	**2**	—
VII. Arbete, ej hänförligt till annan grupp	—	780	762	—	—	—	—	**780**	**762**
Summa	[1] **1,640**	**1,417**	**1,223**	[1] **1,180**	**1,554**	**828**	[1] **2,820**	**2,971**	**2,051**
Däraf under januari	540	[2] 430	366	400	[2] 415	268	940	[2] 845	634
» » februari	520	553	401	390	817	261	910	1,370	662
» » mars	580	636	456	390	1,200	299	970	1,836	755

[1] Med ledning af tillgängliga uppgifter om antalet arbetssökande personer hafva approximerats

förmedlingen i Sverige.

år 1907.

K a r l s t a d.									S u n d s v a l l.								
Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.			Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
43	169	23	4	36	2	**47**	**205**	**25**	1	11	11	—	4	—	**1**	**15**	**11**
1	—	—	—	—	—	**1**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	10	10	—	—	—	**15**	**10**	**10**
1	—	—	—	—	—	**1**	—	—	15	4	—	—	—	—	**15**	**4**	—
2	4	—	—	—	—	**2**	**4**	—	9	—	—	—	—	—	**9**	—	—
6	2	—	—	—	—	**6**	**2**	—	16	6	3	—	—	—	**16**	**6**	**3**
—	—	—	4	4	4	**4**	**4**	**4**	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	20	—	—	**20**	—	—	—	—	2	9	8	**2**	**9**	**8**
1	—	—	6	4	2	**7**	**4**	**2**	—	—	—	1	1	—	**1**	**1**	—
1	—	—	2	—	—	**3**	—	—	4	1	—	1	—	—	**5**	**1**	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
3	1	1	—	—	—	**3**	**1**	**1**	16	2	—	—	—	—	**16**	**2**	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	5	3	14	3	2	**21**	**8**	**5**	8	1	1	14	2	2	**22**	**3**	**3**
6	7	5	19	28	11	**25**	**35**	**16**	—	1	1	21	5	2	**21**	**6**	**3**
17	41	9	4	3	1	**21**	**44**	**10**	32	4	3	5	—	—	**37**	**4**	**3**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	**1**	**1**	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	119	179	63	**119**	**179**	**63**	—	—	—	172	106	29	**172**	**106**	**29**
—	—	—	1	—	—	**1**	—	—	—	2	—	—	—	—	—	**2**	—
52	57	37	—	—	—	**52**	**57**	**37**	366	273	251	—	—	—	**366**	**273**	**251**
140	**286**	**78**	**173**	**277**	**85**	**313**	**563**	**163**	**484**	**315**	**280**	**216**	**128**	**41**	**700**	**443**	**321**
58	[2]128	33	69	[2]70	30	127	[2]198	63	233	[2]115	77	52	[2]26	9	285	[2]141	86
39	91	23	50	105	24	89	196	47	147	151	142	56	27	10	203	178	152
43	124	22	54	188	31	97	312	53	104	86	61	108	85	22	212	171	83

de här anförda talen för ansökningar om arbete. — [2] Jfr. noten å s. 189.

Den offentliga arbets-

Andra **kvartalet**

Yrkesgrupp.	Stockholm.								
	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	123	375	179	3	54	3	**126**	**429**	**182**
II. Grufdrift och malmförädling	6	2	—	—	—	—	**6**	**2**	—
III. Industri o. handtverk m. m.:									
A Jord-, sten- och glasindustri	76	111	88	—	—	—	**76**	**111**	**88**
B Metall- och maskinindustri	383	249	136	1	1	—	**384**	**250**	**136**
C Trävaruindustri	64	60	29	2	7	2	**66**	**67**	**31**
D Byggnadsverksamhet	455	882	706	—	2	—	**455**	**884**	**706**
E Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	12	2	—	3	3	2	**15**	**5**	**2**
F Textilindustri	10	4	1	4	12	—	**14**	**16**	**1**
G Beklädnadsindustri	24	10	1	46	86	12	**70**	**96**	**13**
H Närings- och njutningsmedelsindustri	84	45	20	15	67	18	**99**	**112**	**38**
I Kemisk-teknisk- och belysningsindustri	1	5	3	3	6	1	**4**	**11**	**4**
J Trämasse- och pappersindustri	13	3	—	5	36	5	**18**	**39**	**5**
K Grafisk industri	17	4	1	1	4	4	**18**	**8**	**5**
L Industri och handtverk, ej särskildt specif.	69	66	25	43	45	7	**112**	**111**	**32**
IV. Handel och samfärdsel:									
A Kontors-, bank- och försäkringspersonal	45	19	7	23	8	4	**68**	**27**	**11**
B Butiks- och magasinspersonal	124	135	74	61	71	18	**185**	**206**	**92**
C Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	26	46	27	170	462	110	**196**	**508**	**137**
D Landttransport	412	742	342	13	34	7	**425**	**776**	**349**
E Vattentransport	90	153	124	—	—	—	**90**	**153**	**124**
F Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	—	—	—	1	18	3	**1**	**18**	**3**
V. Husligt arbete	—	6	3	1,390	2,697	998	**1,390**	**2,703**	**1,001**
VI. Allmän och litterär verksamhet	10	36	22	12	12	7	**22**	**48**	**29**
VII. Arbete, ej hänförligt till annan grupp	1,374	573	511	—	—	—	**1,374**	**573**	**511**
Summa	**3,418**	**3,528**	**2,299**	**1,796**	**3,625**	**1,201**	**5,214**	**7,153**	**3,500**
Däraf under april	1,140	[1] 1,128	660	753	[1] 1,674	445	1,893	[1] 2,802	1,105
» » maj	1,256	1,361	780	577	1,198	395	1,833	2,559	1,175
» » juni	1,022	1,128	859	466	791	361	1,488	1,919	1,220

[1] Jfr noten å s. 189.

förmedlingen i Sverige.

År 1907.

N o r r k ö p i n g.									K a r l s k r o n a.								
Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.			Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
136	175	82	1	3	1	**137**	**178**	**83**	46	44	16	2	1	1	**48**	**45**	**17**
1	3	—	—	—	—	**1**	**3**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	5	4	—	—	—	**18**	**5**	**4**	17	—	—	1	—	1	**18**	—	**1**
58	52	28	—	—	—	**58**	**52**	**28**	12	4	—	—	2	—	**12**	**6**	—
46	33	27	—	—	—	**46**	**33**	**27**	1	2	3	—	—	—	**1**	**2**	**3**
136	63	51	—	—	—	**136**	**63**	**51**	26	3	3	—	—	—	**26**	**3**	**3**
1	4	3	—	—	—	**1**	**4**	**3**	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
136	46	8	69	28	25	**205**	**74**	**33**	1	2	2	2	—	—	**3**	**2**	**2**
5	1	—	37	21	17	**42**	**22**	**17**	10	1	—	16	4	1	**26**	**5**	**1**
20	5	3	15	17	4	**35**	**22**	**7**	5	7	4	2	5	2	**7**	**12**	**6**
3	7	5	—	4	4	**3**	**11**	**9**	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	17	12	1	—	—	**31**	**17**	**12**	3	—	—	—	—	—	**3**	—	—
4	—	—	3	1	1	**7**	**1**	**1**	2	—	—	—	—	—	**2**	—	—
26	17	10	—	—	1	**26**	**17**	**11**	11	—	—	2	—	—	**13**	—	—
9	4	3	1	—	—	**10**	**4**	**3**	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	13	6	37	15	10	**66**	**28**	**16**	23	6	3	28	2	—	**51**	**8**	**3**
3	8	4	37	59	49	**40**	**67**	**53**	4	2	2	10	18	10	**14**	**20**	**12**
88	58	30	5	12	11	**93**	**70**	**41**	27	23	9	2	2	1	**29**	**25**	**10**
33	5	3	—	—	—	**33**	**5**	**3**	5	—	—	—	—	—	**5**	—	—
1	—	—	—	—	—	**1**	—	—	—	—	—	1	—	—	**1**	—	—
—	—	—	262	377	208	**262**	**377**	**208**	—	—	—	231	215	98	**231**	**215**	**98**
3	4	1	7	2	2	**10**	**6**	**3**	1	—	—	—	2	—	**1**	**2**	—
103	47	40	62	1	—	**165**	**48**	**40**	112	32	29	—	—	—	**112**	**32**	**29**
889	**567**	**320**	**537**	**540**	**333**	**1,426**	**1,107**	**653**	**307**	**126**	**71**	**297**	**251**	**114**	**604**	**377**	**185**
327	[1]252	105	233	[1]198	141	560	[1]450	246	103	[1]60	27	126	[1]116	45	229	[1]176	72
251	158	92	140	203	90	391	361	182	90	37	22	89	101	40	179	138	62
311	222	123	164	139	102	475	361	225	114	44	22	82	105	29	196	149	51

Den offentliga arbets-

***Andra* kvartalet**

Yrkesgrupp.	Malmö.								
	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	176	91	43	4	31	10	**180**	**122**	**53**
II. Grufdrift och malmförädling	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Industri o. handtverk m. m.:									
A Jord-, sten- och glasindustri	19	44	16	—	—	—	**19**	**44**	**16**
B Metall- och maskinindustri	103	112	98	2	3	1	**105**	**115**	**99**
C Trävaruindustri	20	24	14	2	4	1	**22**	**28**	**15**
D Byggnadsverksamhet	579	403	334	—	—	—	**579**	**403**	**334**
E Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	6	9	5	10	4	2	**16**	**13**	**7**
F Textilindustri	2	2	2	10	8	3	**12**	**10**	**5**
G Beklädnadsindustri	3	9	—	22	21	9	**25**	**30**	**9**
H Närings- och njutningsmedelsindustri	118	5	2	18	22	8	**136**	**27**	**10**
I Kemisk-teknisk- och belysindustri	71	74	73	5	1	—	**76**	**75**	**73**
J Trämasse- och pappersindustri	1	—	—	4	4	2	**5**	**4**	**2**
K Grafisk industri	4	—	—	4	12	9	**8**	**12**	**9**
L Industri och handtverk, ej särskildt specif.	90	56	47	6	16	8	**96**	**72**	**55**
IV. Handel och samfärdsel:									
A Kontors-, bank- och försäkringspersonal	3	1	—	—	—	—	**3**	**1**	—
B Butiks- och magasinspersonal	17	17	14	26	13	7	**43**	**30**	**21**
C Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	8	3	—	32	122	32	**40**	**125**	**32**
D Landttransport	157	130	59	9	19	3	**166**	**149**	**62**
E Vattentransport	94	9	9	—	—	—	**94**	**9**	**9**
F Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	—	—	—	—	1	1	—	**1**	**1**
V. Husligt arbete	—	1	—	391	685	312	**391**	**686**	**312**
VI. Allmän och litterär verksamhet	2	5	2	—	3	—	**2**	**8**	**2**
VII. Arbete, ej hänförligt till annan grupp	608	424	400	—	—	—	**608**	**424**	**400**
Summa	**2,081**	**1,419**	**1,118**	**545**	**969**	**408**	**2,626**	**2,388**	**1,526**
Däraf under april	1,063	[1] 795	635	206	[1] 538	158	1,269	[1] 1,333	793
» » maj	554	392	255	168	405	141	722	797	396
» » juni	464	348	228	171	278	109	635	626	337

[1] Jfr noten å s. 189.

förmedlingen i Sverige.

år 1907.

Lund.									Hälsingborg.								
Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.			Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
177	116	61	8	26	13	**185**	**142**	**74**	199	297	156	13	85	20	**212**	**382**	**176**
1	—	—	—	—	—	**1**	—	—	23	20	19	—	—	—	**23**	**20**	**19**
8	10	5	—	—	—	**8**	**10**	**5**	20	34	25	—	—	—	**20**	**34**	**25**
20	10	7	—	1	1	**20**	**11**	**8**	37	18	7	—	—	—	**37**	**18**	**7**
4	4	—	—	—	—	**4**	**4**	—	39	9	2	6	—	—	**45**	**9**	**2**
53	88	72	—	—	—	**53**	**88**	**72**	270	282	257	—	—	—	**270**	**282**	**257**
5	1	—	—	—	—	**5**	**1**	—	21	4	1	7	—	—	**28**	**4**	**1**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	7	2	2	**10**	**2**	**2**
5	—	—	3	1	1	**8**	**1**	**1**	6	5	1	11	5	3	**17**	**10**	**4**
5	—	—	1	7	3	**6**	**7**	**3**	51	8	3	5	19	11	**56**	**27**	**14**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	41	40	—	2	2	**4**	**43**	**42**
—	1	1	—	—	—	—	**1**	**1**	—	—	—	1	—	—	**1**	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73	13	11	15	4	2	**88**	**17**	**13**	23	5	4	—	—	—	**23**	**5**	**4**
—	—	—	—	1	1	—	**1**	**1**	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
19	1	1	2	—	—	**21**	**1**	**1**	10	16	13	11	10	3	**21**	**26**	**16**
2	4	4	9	33	25	**11**	**37**	**29**	10	16	8	62	192	58	**72**	**208**	**66**
35	16	10	1	3	2	**36**	**19**	**12**	164	96	49	11	6	1	**175**	**102**	**50**
6	—	—	—	—	—	**6**	—	—	68	4	4	1	2	—	**69**	**6**	**4**
2	—	—	—	—	—	**2**	—	—	—	—	—	—	1	—	—	**1**	—
25	—	—	161	128	66	**186**	**128**	**66**	—	—	—	273	409	154	**273**	**409**	**154**
1	1	1	1	2	—	**2**	**3**	**1**	2	—	—	1	2	2	**3**	**2**	**2**
169	152	146	—	—	—	**169**	**152**	**146**	211	32	23	—	1	—	**211**	**33**	**23**
610	**417**	**319**	**201**	**206**	**114**	**811**	**623**	**433**	**1,162**	**887**	**612**	**409**	**736**	**256**	**1,571**	**1,623**	**868**
219	[1]169	124	54	[1]90	36	273	[1]259	160	426	[1]418	246	139	[1]410	83	565	[1] 828	329
236	181	153	86	83	53	322	264	206	326	339	176	145	349	92	471	688	268
155	72	42	61	47	25	216	119	67	410	298	190	125	250	81	535	548	271

Den offentliga arbets-

Andra kvartalet

Yrkesgrupp.	Göteborg.								
	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	—	275	86	—	88	3	—	**363**	**89**
II. Grufdrift och malmförädling	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Industri o. handtverk m. m.:									
A Jord-, sten- och glasindustri	—	38	35	—	2	1	—	**40**	**36**
B Metall- och maskinindustri	—	139	72	—	11	—	—	**150**	**72**
C Trävaruindustri	—	22	8	—	—	—	—	**22**	**8**
D Byggnadsverksamhet	—	202	154	—	—	—	—	**202**	**154**
E Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	—	3	—	—	4	—	—	**7**	—
F Textilindustri	—	—	—	—	31	5	—	**31**	**5**
G Beklädnadsindustri	—	14	4	—	85	14		**99**	**18**
H Närings- och njutningsmedelsindustri	—	39	27	—	102	22	—	**141**	**49**
I Kemisk-teknisk- och belysningsindustri	—	1	1	—	—	—	—	**1**	**1**
J Trämasse- och pappersindustri	—	9	7	—	24	11	—	**33**	**18**
K Grafisk industri	—	3	1	—	4	—	—	**7**	**1**
L Industri och handtverk, ej särskildt specif.	—	28	15		29	15	—	**57**	**30**
IV. Handel och samfärdsel:									
A Kontors-, bank- och försäkringspersonal	—	13	8	—	—	—	—	**13**	**8**
B Butiks- och magasinspersonal	—	140	87	—	73	15	—	**213**	**102**
C Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	—	56	25	—	373	106	—	**429**	**131**
D Landttransport	—	386	141	—	9	3	—	**395**	**144**
E Vattentransport	—	30	21	—	—	—	—	**30**	**21**
F Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	—	5	1	—	6	6	—	**11**	**7**
V. Husligt arbete	—	—	—	—	2,407	933	—	**2,407**	**933**
VI. Allmän och litterär verksamhet	—	6	5	—	4	1		**10**	**6**
VII. Arbete, ej hänförligt till annan grupp	—	983	917	—	—	—	—	**983**	**917**
Summa	[1] **2,251**	**2,392**	**1,615**	[1] **1,291**	**3,252**	**1,135**	[1] **3,542**	**5,644**	**2,750**
Däraf under april	830	[2] 991	646	460	[2] 1,516	398	1,290	[2] 2,507	1,044
» » maj	846	1,397	585	448	1,813	413	1,294	3,210	998
» » juni	375	747	384	383	1,323	324	958	2,070	708

[1] Jfr not 1 å s. 204. — [2] Jfr noten å s. 189.

förmedlingen i Sverige.

År 1907.

Karlstad.									Sundsvall.								
Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.			Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
9	55	4	3	27	—	**12**	**82**	**4**	6	10	2	3	6	3	**9**	**16**	**5**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	**1**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	24	—	—	—	—	**4**	**24**	—	5	2	1	—	—	—	**5**	**2**	**1**
13	18	11	—	—	—	**13**	**18**	**11**	14	11	1	—	—	—	**14**	**11**	**1**
6	3	2	—	—	—	**6**	**3**	**2**	3	4	—	—	1	1	**3**	**5**	**1**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	5	—	—	**5**	—	2	2	—	—	1	—	**2**	**3**	—
—	2	—	2	6	2	**2**	**8**	**2**	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
2	—	—	1	—	—	**3**	—	—	2	4	2	—	—	—	**2**	**4**	**2**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	2	1	—	—	—	**1**	**2**	**1**	10	—	—	—	—	—	**10**	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	3	3	1	1	—	**5**	**4**	**3**	10	1	—	11	3	1	**21**	**4**	**1**
8	9	4	19	51	15	**27**	**60**	**19**	5	2	2	31	14	9	**36**	**16**	**11**
16	24	6	3	—	—	**19**	**24**	**6**	40	24	12	4	—	—	**44**	**24**	**12**
1	3	—	—	—	—	**1**	**3**	—	—	—	—	—	1	—	—	**1**	—
—	—	—	1	—	—	**1**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	56	160	45	**56**	**160**	**45**	—	—	—	148	161	62	**148**	**161**	**62**
—	—	—	—	1	—	—	**1**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	43	32	—	—	—	**40**	**43**	**32**	72	38	25	—	—	—	**72**	**38**	**25**
105	**186**	**63**	**86**	**251**	**62**	**191**	**437**	**125**	**171**	**98**	**45**	**197**	**187**	**76**	**368**	**285**	**121**
34	[2]106	20	38	[2]132	29	72	[2]238	49	60	[2]24	13	110	[2]118	37	170	[2]142	50
39	60	29	24	91	17	63	151	46	46	37	17	54	62	24	100	99	41
32	42	14	24	90	16	56	132	30	65	50	15	33	39	15	98	89	30

Den offentliga arbetsförmedlingen i Norge och Danmark.

Första kvartalet år 1907.

Norge.

	Manliga afdeln.			*Kvinnliga afdeln.*			*Tillsammans.*		
	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
Kristiania	3,460	1,639	1,529	1,969	2,267	1,713	5,429	3,906	3,242
Bergen	685	418	78	414	329	13	1,099	747	91
Trondhjem	384	179	160	4	5	—	388	184	160
Stavanger	981	832	210	162	424	22	1,143	1,256	232
1:a kvart. år 1907	**5,510**	**3,068**	**1,977**	**2,549**	**3,025**	**1,748**	**8,059**	**6,093**	**3,725**
» » » 1906	8,512	2,488	2,236	2,646	2,659	1,722	11,158	5,147	3,958
» » » 1905	8,038	2,215	2,029	2,577	2,064	1,614	10,615	4,279	3,643
» » » 1904	5,042	1,436	1,316	2,393	1,926	1,634	7,435	3,362	2,950

På 100 *lediga platser* kommo:

	Arbetssökande.			*Tillsatta platser.*		
	Män.	Kvinnor.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnl.	Tillsammans.
1:a kvart. år 1907	**179**	**84**	**132**	**64**	**58**	**61**
» » » 1906	342	100	217	90	65	77
» » » 1905	363	125	248	92	78	85
» » » 1904	351	124	221	92	85	88

De anförda siffrorna bära vittne om, att å den norska arbetsmarknaden inträdt en afsevärd förbättring i jämförelse med de föregående årens betänkliga arbetsbrist. Efterfrågan på arbetskraft har något ökats, samtidigt med att antalet arbetssökande i väsentlig grad minskats. Situationen syntes vara ungefär normal med hänsyn till årstiden, som alltid måste medföra någon arbetslöshet bland utearbetarne.

Köpenhamn.

	Tillsatta platser.		
	Manliga afdelningen.	Kvinnliga afdelningen.	Tillsammans.
Immateriell verksamhet	—	2	2
Jordbruk m. m.	107	22	129
Industri och handtverk	1,585	735	2,320
Däraf beklädnadsindustri	67	458	525
» jordarbete, byggnads- o. möbelindustri	609	7	616
» metall- och maskinindustri	706	26	732
Handel och samfärdsel	1,054	531	1,585
Däraf varuhandel	934	53	987
» hotell-, kafé- och restaurantrörelse	41	478	519
Öfriga slag af arbete	423	3,132	3,555
Däraf tvätt- och rengöringsarbete	—	2,732	2,732
» tjänsteflickor o. d.	—	400	400
1:a kvartalet år 1907	**3,169**	**4,422**	**7,591**
Däraf januari	963	1,449	2,412
» februari	839	1,314	2,153
» mars	1,367	1,659	3,026
1:a kvartalet år 1906	2,490	3,485	5,975
» » » 1905	1,478	3,147	4,625
» » » 1904	1,653	3,050	4,703
» » » 1903	2,015	2,721	4,736

Köpenhamnsanstaltens verksamhet har under detta kvartal att uppvisa mycket stora resultat i jämförelse med motsvarande tid under de föregående åren. Af allt att döma har äfven arbetsmarknadens läge varit gynnsammare än vanligt med liflig efterfrågan å arbetskraft.

Offentliga anordningar för arbetsförmedling åt vandrande arbetslösa i Preussen.

Sträfvandena att bereda vård och sysselsättning åt vandrande arbetslösa hafva i Preussen efter hand utvecklat sig i tvenne hufvudriktningar. Äldst och mest utbredt är systemet med *förplägningsstationer* (Verpflegungsstationen). Detta system, som vunnit stor användning äfven i Sydtyskland samt Schweiz och Österrike-Ungern, innebär anordnandet af ett nät af dylika stationer utefter landets alla viktigare vägar och på ett afstånd från hvarandra af ungefär en half dagsmarsch. De arbetslösa vandra på förmiddagen från den ena till den andra stationen, erhålla där mot något arbete (vedhuggning, stenknackning o. d.) mat och sofplats samt se sig om efter arbete eller fortsätta till nästa station. Detta system utvecklade sig hastigt under 1880-talet, så att år 1893 i Preussen funnos omkring 900 dylika stationer. Kostnaderna bestredos i allmänhet af kommunerna eller af allmännyttiga föreningar, men som de voro ganska betungande, så att åtskilliga stationer löpte fara att indragas, förelade regeringen för den preussiska landtdagen ett förslag till lag om enhetligt organiserande af och understöd åt förplägningsstationerna. Förslaget blef emellertid afslaget, förnämligast af ekonomiska skäl, men också af den anledning, att detsamma ansågs innebära ett underlättande och premierande af det ändamålslösa kringstrykandet på landsvägarna. Då sålunda intet stöd från statsmakterna erhölls, kunde intresset och den ekonomiska offervilligheten ej vidmakthållas i nödig utsträckning, utan en stor del stationer blefvo efter hand nedlagda, så att antalet dylika vid slutet af år 1905 utgjorde omkring 300.

Emellertid hade i provinsen Westfalen samt förvaltningsdistriktet (Regierungsbezirk) Liegnitz påbörjats en omläggning och nyorganisation af förplägningsstationerna genom anordnandet af *stationer för vandrande arbetslösa*. Detta nya system utmärkes däraf, att anstalter för vandrande skola inrättas endast på ett mindre antal betydande orter samt ställas i nära förbindelse med ett vidsträckt nät af arbetsförmedlingsanstalter, hvilkas medverkan omedelbart anlitas för hvarje till stationen anländande vandrare. Stationerna utgöra uppsamlingsplatser, dit alla arbetssökande vandrare inom distriktet sändas genom ortsmyndigheternas försorg och där de mot ordentligt arbete få mat och husrum samt om möjligt anvisning på anställning.

För att emottagas å stationen måste emellertid den vandrande innehafva vissa legitimationshandlingar eller efter undersökning dit hänvisas af de lokala polismyndigheterna. Den, som på grund af ålder, sjuklighet, förbrytelser eller dylikt är olämplig för arbete. öfverlämnas åt fattigvårdsmyndigheterna. Om någon vägrar att å stationen utföra honom åliggande arbete eller att antaga plats, som förskaffats genom arbetsförmedlingen, afvisas han från stationen och behandlas af polismyndigheten som lösdrifvare. Finnes ej arbete att få, transporteras den arbetssökande, såvidt möjligt per järnväg, till en annan station eller till en arbetskoloni.

Systemets största fördel är den intima förbindelsen med arbetsförmedlingsorganisationen, hvarigenom många vandrande återvinnas åt regelbundet arbete och åt arbetsgifvarna beredes ordnad tillgång till arbetskrafter. Det är också de vandrande förbjudet att själfva söka sig arbete och ströfva omkring hos arbetsgifvarna, såsom brukligt är vid de vanliga förplägningsstationerna. Dels härigenom och dels på grund af sträfvandet att i allmänhet sända de arbetssökande per järnväg har man vunnit den stora fördelen att i väsentlig grad befria landsvägarna och befolkningen från kringströfvande individer

För att underlätta de arbetslösas järnvägsresor har man i vissa distrikt träffat öfverenskommelse därom att de mottagas till befordran mot uppvisande af biljetter, som utfärdas af anstalternas föreståndare eller kommunalmyndigheterna och hvilka sedermera likvideras genom anstalterna, antingen af egna medel eller ock på bekostnad af arbetsgifvare, som eventuellt antagit de arbetssökande.

De gynnsamma resultaten af detta system föranledde år 1904 den preussiska landtdagens andra kammare (Abgeordnetenhaus) att hos regeringen anhålla om framläggande af förslag, enligt särskildt uttalade principer, till en lag för reglerandet af anordningar för medellösa arbetsvilliga kringvandrare. I anledning häraf fick också landtdagen den 27 dec. 1906 sig förelagdt ett lagförslag, som bemyndigade provinsmyndigheterna att påbjuda anordnandet inom de olika distrikten af stationer för de arbetslösa samt reglerade kostnadernas fördelning mellan de olika kommunerna. Enligt detta lagförslag hade stationerna till uppgift att förskaffa anställning åt de arbetsdugliga och medellösa *män*[1]), som söka arbete utom sin boningsort, samt i afvaktan därå lämna dem mat och husrum mot vederbörlig arbetsprestation. I förslagets motiver förutsattes uttryckligen, att dessa stationer stå i omedelbar förbindelse med ett system af samarbetande arbetsförmedlingsanstalter, hvarjämte erinrades om, att för dessa senares

[1]) Ett under behandlingen i andra kammaren framlagdt förslag att utsträcka verksamheten till att omfatta äfven kvinnor förkastades på den grund, att särskilda anordningar för kvinnor skulle blifva mycket dyrbara samt ej vore af något egentligt behof påkallade.

understödjande staten redan lämnar kontanta bidrag. Så vore däremot ej fallet beträffande stationerna för de arbetslösa, enär staten principiellt vägrade åtaga sig några direkta kostnader för hvad som berör fattigvården, hvilken betraktas såsom en uteslutande kommunal angelägenhet.

Förslaget var i öfrigt mycket allmänt hållet för att, såsom i motiverna framhålles, lämna fritt utrymme för olika orters och förhållandens kraf och icke på något sätt binda eller inskränka anordningarnas anpassning och effektivitet. Inga normerande bestämmelser föreslogos rörande de vandrandes legitimering eller afskiljandet af arbetsodugliga eller arbetsovilliga personer. Ej heller kräfdes några formella garantier för öfverensstämmelse och samarbete mellan de olika provinsernas stationssystem, enär sådan likformighet förutsattes i tillräcklig grad komma att i praktiken utvecklas. Genom sin dispositionsrätt öfver bidragen till arbetsförmedlingsanstalterna hade också staten ett medel att förmå de olika provinssystemen till samverkan.

Några bestämmelser om billigare järnvägsresor för de vandrande arbetslösa hade naturligtvis ej kunnat inflyta i lagförslaget. I dess motivering erinrades emellertid därom, att de tyska järnbanornas ständiga tariffkommission redan till behandling upptagit ett förslag att under vissa villkor utsträcka de åt milda stiftelser beviljade prisnedsättningarna till att gälla äfven vandrande arbetslösa. Under lagförslagets behandling kunde vederbörande minister (för inre angelägenheter) äfven meddela, att den preussiska järnbaneförvaltningen beviljat en nedsättning från 2 till $1^1/_2$ pfennig per personkilometer å 4:e klass för alla dem, som af offentliga arbetsförmedlingsanstalter sändes till en erhållen plats äfvensom att förvaltningen tagit under öfvervägande att kunna bevilja ytterligare nedsättning till 1 pfennig per personkilometer.

Efter upprepade ingående debatter och behandling i särskildt utskott blef förslaget den 8 maj 1907 antaget af andra kammaren samt omedelbart därefter af den första; lagen utfärdades sedermera den 29 juni.

Ganska väsentliga förändringar hade af andra kammaren vidtagits i regeringsförslaget med hänsyn till dess ekonomiska bestämmelser, i det att de öfverordnade kommunala myndigheternas befogenheter gent emot de lokala rörande inrättandet och underhållet af sådana anstalter närmare reglerades. Regeringen fann sig ock tvungen medgifva, att i själfva lagen intogs en bestämmelse om statens skyldighet att öfvertaga en del af omkostnaderna för arbetsförmedlingsanordningarna.

Tilläggas må slutligen, att riksdagen jämväl i en resolution uppmanade preussiska regeringen att hos förbundsrådet utverka, att anordningarna för medellösa arbetsvilliga vandrare reglerades genom rikslagstiftning.

Registrering af sjukkassor i Sverige år 1907.

Första kvartalet.

(Enligt i Post- och Inrikes Tidningar införda kungörelser.)

Registreringsort.[1]	Kassans namn.[2]	Datum för registrering (upphörd registr.).
	1. Tillkomna kassor.	
Stockholms stad. .	Stockholms målares sbk.	jan. 24
» » . .	Erik Ohlssons arbetares sbk.	febr. 26
Uppsala län.		
Landsbygden . . .	Wattholma arbetares sbhk.	» 7
Södermanlands län.		
Eskilstuna	O. F. W. järnvägspersonals olycksfallsersättningsför.	jan. 21
»	Ordenssamfundet E & V:s sbk.	» »
Östergötlands län.		
Landsbygden . . .	Tjärstads sbk.	febr. 20
Kalmar län.		
Kalmar	Fredriksdahls tändsticksfabriks i Kalmar arbetares sbk.	mars 11
Malmöhus län.		
Malmö	Bomullsspinneriarbetarnes i Malmö fortsättningssk.	» 5
Landsbygden . . .	Bruksarbetarnes vid Höganäs sbk. n:r 1.	» 18
» . . .	Stehags sbk.	» 22
Hallands län.		
Halmstad	Halmstads poliskårs sbk.	febr. 28
Göteb:so. Bohus län.		
Göteborg	Alb. Bohlin & C:o aktiebolags fabrikspersonals sk.	» 18
»	Göteborgs orkesterförenings sbk.	» »
»	Göteborgs nya verkstadsaktiebolags arbetarepersonals sbk.	» 21
»	Sk. Solid n:r 1.	» »
»	Sk. B.	mars »
Skaraborgs län.		
Skara	Föreningen Solidaritets sk.	jan. 21
Landsbygden . . .	Ryfors sbk.	febr. 5
Värmlands län.		
Landsbygden	Deijefors sbk.	mars 28
Örebro län.		
Örebro	Extra personalens vid statens järnvägars centralverkstäder i Örebro obligatoriska sjukunderstödskassa.	jan. 19
»	Skofabriksarbetarnes sbk. i Örebro.	» »
Landsbygden . . .	Knalla shför.	mars 8
Västmanlands län.		
Västerås	Nya bryggeriaktiebolagets i Västerås personals sbk.	» 5
Landsbygden . . .	Kohlsva arbetares sbk.	» 18
Göteb:so. Bohus län.	**2. Afgångna kassor.**	
Göteborg	Sbk. Viljan.	» 26

[1] Registreringsmyndighet är å landsbygden Konungens befallningshafvande och i städerna magistraten (i Stockholm öfverståthållareämbetet).

[2] Använda förkortningar: sbhk. = sjuk- och begrafningshjälpskassa, sbk. = sjuk- och begrafningskassa, shför. = sjukhjälpsförening, sk. = sjukkassa.

Riksförsäkringsanstaltens verksamhet.

Första och andra kvartalen år 1907.

Riksförsäkringsanstalten har under det gångna halfåret utfärdat nya försäkringsbref och förnyelsekvitton å förut gällande försäkringar för ett provisionellt antal arbetare af 52,674. Under samma tid hafva 1,560 olycksfall anmälts till anstalten. För begrafningshjälp, lifräntor och sjukhjälpsersättningar hafva utanordnats kronor 103,316.96. Lifräntor på grund af invaliditet hafva blifvit tillerkända i 80 nya fall och i 19 fall hafva ersättningar på grund af dödsfall utbetalats. Antalet inköpta lifräntor har utgjort 152. Utlåtanden, som enligt § 15 af lagen den 5 juli 1901 hafva begärts af arbetsgifvare och arbetare samt domstol eller annan myndighet angående invaliditetsgrad för skadad arbetare, hafva afgifvits i 137 fall.

Öfversikt öfver ingångna kollektivaftal.

Som det synts vara af det största intresse att erhålla en närmare kännedom om, uti hvilken utsträckning kollektiva aftal mellan arbetsgifvare och arbetare eller deras resp. organisationer blifvit ingångna i vårt land, liksom ock rörande dessa aftals innehåll och affattning, har K. Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik gått i författning om införskaffande af en i görligaste mån fullständig samling af dylika aftal, för att på grundvalen af det sålunda insamlade materialet utarbeta en systematisk redogörelse för gällande kollektivaftal i riket. Sedan denna redogörelse en gång föreligger fullbordad, kommer den att efter hand kompletteras med sammanfattande redogörelser för under hvarje kvartal ingångna nya aftal. Emellertid har det ansetts lämpligt att redan nu påbörja dylika redogörelser angående nyupprättade kollektivaftal, och lämnas sålunda här nedan en öfversikt öfver de aftal, som träffats under innevarande års första kvartal. Som inom ett flertal industrier det kollektiva fastställandet af löne- och arbetsförhållandena försiggår under mars, april och maj månader, kommer en redogörelse för aftalens innehåll att lämnas först uti följande häfte för de båda första kvartalen uti ett sammanhang.

Efterföljande öfversikt kan af helt naturliga skäl icke göra anspråk på att vara alldeles fullständig. Den omfattar emellertid samtliga aftal, som på något sätt varit omnämnda i dagspressen eller facktidskrifter eller hvilka tillställts afdelningen genom K. Kommerskollegii ombud. Uppgifterna om antalet af resp. aftal berörda arbetare hafva (med få undantag) meddelats af parterna själfva. Med afseende å dessa uppgifter bör dock uppmärksammas, att arbetareantalet inom en del industrier och yrken är i hög grad skiftande under olika årstider, och i sådana fall afser det uppgifna arbetareantalet det största antal, som kan beräknas komma att beröras af aftalet. Beträffande icke-säsongyrken åter afse uppgifterna det antal arbetare, som förefanns vid aftalets ingående. Ehuru dylika uppgifter på grund af sin natur måste blifva i viss mån approximativa, torde de i stort sedt gifva en tillförlitlig bild af förhållandena.

Första kvartalet år 1907.

Använda förkortningar: a.-g. = arbetsgifvare; a. = arbetare; * betecknar, att aftalets träffande föregåtts af arbetsinställelse.

Under kvartalet ha träffats 134 kollektivaftal, berörande omkr. 500 arbetsgifvare och 14,000 arbetare.[1]) Af dessa ha 32 aftal, berörande omkr. 50 arbetsgifvare och 1,900 arbetare, ingåtts efter föregående arbetsinställelse, under det att det öfvervägande antalet, eller 102, berörande omkr. 450 arbetsgifvare och 12,000 arbetare, träffats efter förhandlingar parterna emellan utan afbrott i arbetet. Med kännedom om arbetsmarknadens nuvarande läge torde man kunna antaga, att samtliga dessa aftal innebära löneförhöjningar. De fördela sig på följande sätt inom *de olika delarne af landet:*

	Aftal slutna efter föregående arbetsinställelse.	Aftal slutna utan föregående arbetsinställelse.	Tillsammans.
Stockholm	1	9	10
Östra Sverige[2])	2	21	23
Småland	1	1	2
Södra Sverige	18	44	62
Västra Sverige	9	17	26
Norra Sverige	1	10	11
Tillsammans	**32**	**102**	**134**

Inom *olika näringsgrenar* ha å följande *orter* aftal träffats:

Jordbruket: * Bollerup, 1 a.-g. och 28 a. — Brandsberga, 1 a.-g. och 15 a. — * Charlottenlund och Ruuthsbo, 1 a.-g. och 13 a. — Lund, 3 a.-g. och 15 a. — Malmö, 1 a.-g. och 3 a. — Tobo, 1 a.-g. och 30 a.

Brytningsindustri: *torfupptagning:* * Ageröd, 1 a.-g. och 50 a.

Närings- och njutningsämnesindustri: *bagerier:* Bollnäs, 5 a.-g. och 17 a. — Borås, 9 a.-g. och 25 a. — Bräcke, 4 a.-g. och 10 a. — Halmstad, 4 a.-g. och 20 a. — Hälsingborg, 7 a.-g. och 40 a. — Kristianstad, 8 a.-g. och 30 a. — * Trelleborg, 3 a.-g. och 12 a. — Vaxholm, 2 a.-g. och 25 a. — Västerås, 2 a.-g. och 4 a. — * Örebro 1 a.-g. och 160 a. — Östersund, 4 a.-g. och 18 a. — *bryggerier:* Eslöf, 1 a.-g. och 17 a. — Lund, 1 a.-g. och 33 a. —; *läskedrycksfabriker:* Uppsala, 3 a.-g. och 20 a. —; *margarinfabriker:* * Malmö, 1 a.-g. och 94 a. —; *spritfabriker:* Stockholm 1 a.-g. och 19 a. — Kristianstad, 1 a.-g. och 6 a. —; *stärkelsefabriker:* Veberöd, 1 a.-g. och 7 a. —; *tobaksfabriker:* * Sölvesborg, 1 a.-g. och 9 a.

[1]) Utvidgningar eller tolkningar af gällande aftal äro här ej medräknade. — [2]) Angående de olika landsdelarnas omfattning se »Meddel.» 1903, sid. 72, noten.

Textilindustri: *spinnerier och väfverier:* Karlstad, 1 a.-g. och 55 a. — Norrköping, 1 a.-g. och 146 a. — Oskarström, 1 a.-g. och 884 a. —; *repslagerier:* Stockholm, 6 a.-g. och 40 a. — Linköping, 1 a.-g. och 9 a. —; *färgerier* och *appreteringsverk:* Gäfle: 1 a.-g. och 363 a. — Göteborg, 3 a.-g. och 191 a.

Beklädnadsindustri: *skrädderier* och *sömnadsfabriker:* * Falun, 1 a.-g. och 40 a. — * Göteborg, 1 a.-g. och 50 a. — Landskrona, 1 a.-g. och 42 a. — * Lidköping, 1 a.-g. och 100 a. — Limhamn, 11 a.-g. och 15 a. — Stockholm (tillägg till gällande aftal). — Uppsala, 1 a.-g. och 80 a. — Vingåker, 1 a.-g. och 350 a. — * Örkelljunga, 1 a.-g. och 80 a. —; *skofabriker:* Eslöf, 1 a.-g. och 44 a. — * Kjäflinge, 1 a.-g. och 145 a. — Malmö, 2 a.-g. och 400 a. — Stehag, 1 a.-g. och 19 a. — Stockholm, 45 a.-g. och 180 a. —; *käppfabriker:* * Malmö, 1 a.-g. och 18 a.

Läder-, hår- och gummivaruindustri: *garfverier* och *läderfabriker:* Hälsingborg, 1 a.-g. och 14 a. — * Klippan, 1 a.-g. och 29 a. — Stockholm, 1 a.-g. och 113 a. —; *borstbinderier:* Landskrona, 1 a.-g. och 130 a.

Trävaruindustri: *möbelfabriker:* Motala, 1 a.-g. och 16 a. —; *trätoffelmakare:* Norra Skåne, 10 a.-g. [1]) — * Vinslöf, 2 a.-g. och 10 a.

Trämasse- och pappersindustri: *trämassefabriker:* Storvik, 1 a.-g. och 354 a. —; *bokbinderier:* Karlstad, 2 a.-g. och 36 a. — Linköping, 2 a.-g. och 53 a. — * Lund, 12 a.-g. och 44 a.

Malmförädlingsindustri: *järn-* och *stålverk:* Bredsjö, 1 a.-g. och 170 a. — * Trollhättan, 1 a.-g. och 11 a. —; *kopparverk:* * Hälsingborg, 1 a.-g. och 345 a.

Metallindustri: *bleck-* och *plåtslagerier:* Halmstad 6 a.-g. och 24 a. —; *järn-* och *stålvarufabriker:* Eskilstuna, 13 a.-g. och 241 a. — * Eskilstuna, 1 a.-g. och 35 a. — Malmö, 1 a.-g. och 7 a.

Maskin- och skeppsbyggnadsindustri: *mekaniska verkstäder:* Mellan Sveriges Verkstadsförening och Sv. Järn- och Metallarb.-förb., Sv. Gjutareförbundet samt Sv. Träarbetareförb. (se s. 184). — Halmstad, 1 a.-g. och 83 a. — Hököpinge, 1 a.-g. och 10 a. — Landskrona, 7 a.-g. och 51 a. — Linköping, 1 a.-g. och 30 a. — Lyckeby, 1 a.-g. och 32 a. — Stockholm, 2 a.-g. och 271 a. —; *instrumentfabriker:* Göteborg, 1 a.-g. och 30 a.

Mineralindustri: *stenhuggerier:* Blekinge, 2 a.-g. och 250 a. — * Rixö, 1 a.-g. och 20 a. — Landskrona, 1 a.-g. och 15 a. — * Åstorp,

[1]) Uppgift ang. antalet berörda arbetare saknas.

1 a.-g. och 25 a. — Övedskloster, 1 a.-g. och 50 a. —; *glasbruk:* Arboga, 1 a.-g. och 40 a. — * Kosta, 1 a.-g. och 367 a. —; *tegelbruk:* * Timmergata, 1 a.-g. och 60 a.

Kemisk-teknisk industri: *ljus-* och *tvålfabriker:* * Hälsingborg, 1 a.-g. och 40 a. — Malmö, 5 a.-g. och 91 a. —; *sprängämnesfabriker:* Stockholm, 1 a.-g. och 152 a. — Gyttorp, 1 a.-g. och 53 a. —; *gödningsämnesfabriker:* Hälsingborg, 1 a.-g. och 250 a. — Landskrona, 1 a.-g. och 59 a. — * Sockholm, 1 a.-g. och 110 a. —; *hartslimfabriker:* Landskrona, 1 a.-g. och 7 a. —; *oljefabriker:* Stockholm, 1 a.-g. och 35 a. —; *tändsticksfabriker:* * Vänersborg, 1 a.-g. och 25 a.

Byggnadsverksamhet: [1]) *bergsprängare* och *grundläggare:* * Norrköping, 5 a.-g. och 70 a. — Oxelösund, 3 a.-g. och 50 a. —; *murerіarbetsmän o. a. grofarbetare:* * Maglarp, 1 a.-g. och 11 a. — Norrköping. [2]) — Åhus, 2 a.-g. och 57 a. —; *murare:* Norrköping, 12 a.-g. och 118 a. — Vänersborg, 4 a.-g. och 37 a. — * Skara, 1 a.-g. och 2 a. —; *målare:* Falkenberg, 4 a.-g. och 39 a. — Göteborg 70 a.-g. och 900 a. — Halmstad, 10 a.-g. och 74 a. — Hörby, 9 a.-g. och 12 a. — Karlshamn, 9 a.-g. och 15 a. — Limhamn, 10 a.-g. och 30 a. — Lund, 21 a.-g. och 122 a. — Söderköping, 4 a.-g. och 20 a. — Uddevalla, 10 a.-g. och 33 a. — Vaxholm 2 a.-g. och 13 a. — Västerås, 11 a.-g. och 69 a. —; *järnvägs-* och *spårvägsbyggnader:* * Göteborg, 1 a.-g. och 70 a. — Klockrike—Borensberg, 1 a.-g. och 50 a. —; *rörarbetare:* Malmö, 5 a.-g. och 95 a.

Belysning, vattenledning m. m.: *gasverk:* Göteborg, kommunen a.-g. och 200 a. — Ystad, kommunen a.-g. och 20 a. —; *renhållningsarbetare:* Kristianstad, 1 a.-g. och 4 a.

Handel och samfärdsel: *varuutkörare, packhuskarlar* m. m.: Eslöf, 1 a.-g. och 18 a. — Karlskrona, 8 a.-g. och 25 a. — * Karlskrona, 1 a.-g. och 5 a. — Lund, 15 a.-g. och 30 a. —; *handelsbiträden:* * Malmö, 1 a.-g. och 16 a. —; *järnvägsdrift:* Härnösand—Sollefteå, 1 a.-g. och 98 a. — Nässjö—Oskarshamn, 1 a.-g. och 215 a. — Stockholm—Västerås—Bergslagen (verkstadspersonalen), 1 a.-g. och 108 a. —; *spårvägsdrift:* Stockholm, 1 a.-g. och 1,031 a. — Malmö, kommunen a.-g. och 114 a. —; *åkerirörelse* [1]): Malmö, 3 a.-g. och 20 a. —; *lastning* och *lossning* [3]): Holmsund, 1 a.-g. och 105 a. — Hälsingborg, 1 a.-g. och 60 a. — Linköping, 9 a.-g. och 45 a. — Lunde, 13 a.-g. och 250 a. — Oxelösund 1 a.-g. och 267 a. — Stockholm, 8 a.-g. och 600 a. — Sundsvall, 12 a.-g. och 1,000 a. — Söderhamn och Ljusne sjötullkammaredistrikt, 3 a.-g. och 180 a. — Ystad, 59 a.

[1]) Ang. åkeri- och byggnadskonflikten i Kristianstad och till följd af denna träffade aftal ha uppgifter ännu ej inkommit. — [2]) Uppgifter ang. antalet berörda a.-g. och a. saknas. — [3]) Antalet arbetsgifvare kan ej bestämdt angifvas, då stundom samtliga ex- och importörer på orten kunna betraktas som sådana.

Öfversikt öfver ingångna kollektivaftal. Första kvartalet år 1907.

	Antal kollektivaftal.			Antal berörda arbetsgifvare och arbetare.					
	Med arbetsinställelse.	Utan arbetsinställelse.	Tillsammans.	Med arbetsinställelse.		Utan arbetsinställelse.		Tillsammans.	
				arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare
Jordbruket	**2**	**4**	**6**	**2**	**41**	**6**	**63**	**8**	**104**
Brytnings- och upptagningsindustri:									
torfupptagning	**1**	—	**1**	**1**	**50**	—	—	**1**	**50**
Närings- och njutningsämnesindustri:									
bagerier	2	9	11	8	30	41	331	49	361
bryggerier	—	2	2	—	—	2	50	2	50
läskedrycksfabriker	—	1	1	—	—	3	20	3	20
margarinfabriker	1	—	1	1	94	—	—	1	94
spritfabriker	—	2	2	—	—	2	25	2	25
stärkelsefabriker	—	1	1	—	—	1	7	1	7
tobaksfabriker	1	—	1	1	9	—	—	1	9
Tillsammans	**4**	**15**	**19**	**10**	**133**	**49**	**433**	**59**	**566**
Textilindustri:									
spinnerier och väfverier	—	3	3	—	—	3	1,085	3	1,085
repslagerier	—	2	2	—	—	7	49	7	49
färgerier och appreteringsverk	—	2	2	—	—	4	454	4	454
Tillsammans	—	**7**	**7**	—	—	**14**	**1,588**	**14**	**1,588**
Beklädnadsindustri:									
skrädderier och sömnadsfabriker	4	4	8	4	270	14	487	18	757
skofabriker	1	4	5	1	145	49	613	50	758
käppfabriker	1	—	1	1	18	—	—	1	18
Tillsammans	**6**	**8**	**14**	**6**	**433**	**63**	**1,100**	**69**	**1,533**
Läder-, hår- och gummivaruindustri:									
garfverier och läderfabriker	1	2	3	1	29	2	127	1	156
borstbinderier	—	1	1	—	—	1	130	3	130
Tillsammans	**1**	**3**	**4**	**1**	**29**	**3**	**257**	**4**	**286**

	Antal kollektivaftal.			Antal berörda arbetsgifvare och arbetare.					
	Med arbetsinställelse.	Utan arbetsinställelse.	Tillsammans.	Med arbetsinställelse.		Utan arbetsinställelse.		Tillsammans.	
				arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare
Trävaruindustri:									
möbelfabriker	—	1	1	—	—	1	16	1	16
trätoffelmakare	1	1	2	2	10	—	—	2	10
Tillsammans	**1**	**2**	**3**	**2**	**10**	**1**	**16**	**3**	**26**
Trämasse- och pappersindustri:									
trämassefabriker	1	1	1	—	—	1	354	1	354
bokbinderier	1	2	3	12	44	4	89	16	133
Tillsammans	**1**	**3**	**4**	**12**	**44**	**5**	**443**	**17**	**487**
Malmförädlingsindustri:									
Järn- och stålverk . . .	1	1	2	1	11	1	170	2	181
kopparverk	1	—	1	1	345	—	—	1	345
Tillsammans	**2**	**1**	**3**	**2**	**356**	**1**	**170**	**3**	**526**
Metallindustri:									
bleck- och plåtslagerier .	—	1	1	—	—	6	24	6	24
järn- och stålvarufabriker	1	2	3	1	35	14	248	15	283
Tillsammans	**1**	**3**	**4**	**1**	**35**	**20**	**272**	**21**	**307**
Maskin- och skeppsbyggnadsindustri:									
mekaniska verkstäder . .	—	6	6	—	—	13	477	13	477
instrumentfabriker . . .	—	1	1	—	—	1	30	1	30
Tillsammans	**—**	**7**	**7**	**—**	**—**	**14**	**507**	**14**	**507**
Mineralindustri:									
stenhuggerier	2	3	5	2	45	4	315	6	360
glasbruk	1	1	2	1	367	1	40	2	407
tegelbruk	1	—	1	1	60	—	—	1	60
Tillsammans	**4**	**4**	**8**	**4**	**472**	**5**	**355**	**9**	**827**
Kemisk-teknisk industri:									
ljus- och tvålfabriker . .	1	1	2	1	40	5	91	6	131
sprängämnesfabriker . .	—	2	2	—	—	2	205	2	205
gödningsämnesfabriker .	1	2	3	1	110	2	309	3	419
hartslimfabriker	—	1	1	—	—	1	7	1	7
oljefabriker	—	1	1	—	—	1	35	1	35
tändsticksfabriker . . .	1	—	1	1	25	—	—	1	25
Tillsammans	**3**	**7**	**10**	**3**	**175**	**11**	**647**	**14**	**822**

	Antal kollektivaftal.			Antal berörda arbetsgifvare och arbetare.					
	Med arbetsinställelse.	Utan arbetsinställelse.	Tillsammans.	Med arbetsinställelse.		Utan arbetsinställelse.		Tillsammans.	
				arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare
Byggnadsverksamhet:									
bergsprängare och grundläggare	1	1	2	5	70	3	50	8	120
byggnadsgrofarbetare	1	1	2	1	11	2	57	3	68
murare	1	2	3	1	2	16	155	17	157
målare	—	11	11	—	—	160	1,327	160	1,327
järnvägs- och spårvägsbyggnader	1	1	2	1	50	1	70	2	120
rörarbetare	—	1	1	—	—	5	95	5	95
Tillsammans	**4**	**17**	**21**	**8**	**133**	**187**	**1,754**	**195**	**1,887**
Belysning, vattenledning m. m.:									
gasverk	—	2	2	—	—	2	220	2	220
renhållning	—	1	1	—	—	1	4	1	4
Tillsammans	—	**3**	**3**	—	—	**3**	**224**	**3**	**224**
Handel och samfärdsel:									
handelsbiträden	1	—	1	1	16	—	—	1	16
varuutkörare, packhuskarlar m. m	1	3	4	1	5	24	73	25	78
järnvägsdrift	—	3	3	—	—	3	421	3	421
spårvägsdrift	—	2	2	—	—	2	1,145	2	1,145
åkerirörelse	—	1	1	—	—	3	20	3	20
lastning och lossning	—	9	9	—	—	47	2,566	47	2,566
Tillsammans	**2**	**18**	**20**	**2**	**21**	**79**	**4,225**	**81**	**4,246**
Samtliga näringsgrenar	**32**	**102**	**134**	**54**	**1,932**	**461**	**12,054**	**515**	**13,986**

Arbetsinställelser (strejker och lockouter) i Sverige år 1907.

(Preliminär redogörelse.)

Första kvartalet.

Af de förut redovisade under år 1906 inträffade 277 arbetsinställelserna kvarstodo vid innevarande års början såson olösta n:r 17, 42, 62, 90, 139, 151, 165, 169, 187, 236, 246, 253, 260, 268, 269, 274 och 277.

När n:r 139, 187, 260, 268, 269 och 277 afslutats, finnes angifvet i nästföregående redogörelse.

Af de öfriga 11 arbetsinställelserna äro numera, den 15 aug., 5 afslutade, nämligen:

N:r 42 berörande grofarbetare i Åstorp, påbörjad d. 19 mars 1906, afslutad d. 27 mars 1907.

N:r 165 berörande träarbetare, murare och grofarbetare i Hälsingborg, påbörjad d. 18 juli 1906, afslutad d. 22 mars 1907.

N:r 246 berörande arbetare vid anläggning af vattenverk i Trollhättan, påbörjad d. 24 okt. 1906, afslutad d. 18 juli 1907.

N:r 253 berörande stenhuggare i Varberg, påbörjad d. 7 nov. 1906, afslutad d. 15 juni 1907.

N:r 274 berörande cement- och asfaltarbetare i Norrköping, påbörjad d. 17 dec. 1906, afslutad d. 25 mars 1907.

Af under *1907 års första kvartal* inträffade arbetsinställelser redovisas härnedan 72. Af dessa hafva 27 börjat i januari, 18 i februari och 27 i mars, samt hafva, enligt nu tillgängliga uppgifter, direkt berört inalles 87 arbetsgifvare och c:a 3,400 arbetare. (För första kvartalet under förlidet år äro de motsvarande siffrorna: 48 påbörjade arbetsinställelser — 14 i januari, 12 i februari och 22 i mars —, hvilka direkt berörde 53 arbetsgifvare och c:a 2,300 arbetare.)

Varaktigheten af de i efterföljande öfversikt upptagna 67 arbetsinställelserna, hvilka påbörjats under första kvartalet och såväl faktiskt som principiellt afslutats, kan angifvas för 60. Den närmare fördelningen ter sig sålunda:

Arbetsinställelser med en varaktighet af:

högst 7 dagar	23	61—90 dagar	5
8—15 »	7	91—120 »	3
16—22 »	11	öfver 120 »	1
23—30 »	4	okänd varaktighet	7
31—60 »	6		

De återstående fem konflikterna äro ännu pågående och hafva varat, en öfver 200 dagar, två öfver 150 och två öfver 100.

Till sin *karaktär* äro 49 strejker, 13 lockouter och 10 af blandad, obestämbar eller ej uppgifven karaktär.

Det fack, som under kvartalet berörts af de flesta konflikterna, 24 är *grofarbetarefacket;* i dessa hafva, såvidt kändt, 25 arbetsgifvare och c:a 1,100 arbetare varit direkt invecklade. Stenarbetarefacket har berörts af 6 konflikter, jordbruksarbetare- samt järn- och metallarbetarefacken af hvartdera 5 konflikter.

Följande näringsgrenar hafva under kvartalet berörts af de flesta konflikterna:

	Antal konflikter.	Antal berörda arbetsgifvare.	Antal berörda arbetare.
Trävaruindustrien	8	9	c:a 680
Byggnadsindustrien	9	9	» 590
Mineralindustrien	9	11	» 330
Beklädnadsindustrien	7	7	» 380
Jordbruket	5	6	» 80
Metallindustrien	4	4	» 70

Samtliga under första kvartalet påbörjade arbetsinställelser hafva haft *lokal karaktär.* De fördela sig på följande sätt inom *de olika delarna af landet:*

	Städer.	Landsbygd.	Summa.
Stockholm	3	—	3
Östra Sverige[1]	5	6	11
Småland	3	1	4
Södra Sverige	11	15	26
Västra Sverige	12	3	15
Norra Sverige	3	10	13
	Summa 37	35	72

Antalet *direkt berörda arbetsgifvare* är kändt i samtliga fall utom två och uppgår, som nämndt, till 87. Hela antalet *direkt berörda arbetare* utgör c:a 3,400, och af dessa kommer det högsta antalet, eller c:a 1,100 (c:a 32 %), på grofarbetarefacket, det näst högsta, eller c:a 600 (c:a 18 %), på sågverksarbetarefacket.

Antalet strejkande är kändt i samtliga fall och utgör tillhopa c:a 1,850; i de 13 lockouterna voro c:a 975 och i de återstående 10 arbetsinställelserna af blandad, obestämdbar eller ej uppgifven karaktär c:a 625 arbetare direkt invecklade.

---

[1] Angående de olika landsdelarnas omfattning se »Meddel.» 1903, sid. 72, noten.

Hela antalet under kvartalet förlorade arbetsdagar har beräknats uppgå till i rundt tal 70,500, däraf omkring 4,500 för af konflikterna indirekt berörda arbetare. Af de 70,500 förlorade arbetsdagarna komma c:a 28,000 på arbetsinställelser, påbörjade under nästföregående kvartal. Främst står grofarbetarefacket med c:a 33,800 förlorade arbetsdagar, därnäst följer glasarbetarefacket med c:a 11,200 och stenarbetarefacket med c:a 2,600 förlorade arbetsdagar.

På olika industrier komma följande antal förlorade arbetsdagar:

Byggnadsindustrien	c:a 22,400
Mineralindustrien	» 19,400
Närings- o. njutningsämnesindustrien	» 6,000
Beklädnadsindustrien	» 5,900
Annan brytningsindustri	» 3,600
Trävaruindustrien	» 1,700
Textilindustrien	» 1,600
Malmförädlingsindustrien	» 1,600

I 38 fall hafva arbetsgifvarne icke varit *organiserade*, i 15 fall hafva de tillhört organisation, och i 19 fall saknas uppgifter uti ifrågavarande hänseende.

Arbetarne hafva i 30 fall samtliga tillhört facklig organisation, i 21 fall delvis (däraf i 12 fall med visshet till största delen) och i 13 fall alla varit oorganiserade; för 8 fall saknas uppgift härom.

Konflikternas *hufvudorsaker* kunna fördelas i följande grupper:

fråga om löneförhöjning	i 34 fall	fråga om kollektivt aftal	i 6 fall
fråga om lönesänkning	i 3 »	organisationsspörsmål	i 6 »
andra lönefrågor	i 10 »	personliga förhållanden	i 3 »
fråga om arbetstidens längd	i 5 »	andra orsaker	i 5 »

I 19 fall har arbetarnes hufvudfordran uppgifvits vara kombinerad med andra yrkanden.

Beträffande *resultatet* må anföras, att af de 72 konflikterna 23 afgjorts genom kompromiss, af hvilka 1 kan anses hafva utfallit i hufvudsak enligt arbetsgifvarnes fordringar, 8 enligt arbetarnes fordringar och de öfriga 14 lösts efter ungefär lika stora eftergifter å ömse sidor. Af öfriga 49 konflikter hafva 18 ledt till arbetets återupptagande på de af arbetsgifvaren uppställda villkoren, i 5 fall hufvudsakligen med nya arbetare, i 1 fall med delvis nya arbetare och i 12 fall med den förutvarande arbetsstyrkan. 25 konflikter hafva bilagts i enlighet med arbetarnes fordringar. I ett fall äro uppgifterna om resultatet hvarandra motsägande. Såsom redan nämnts, äro 5 konflikter ännu pågående.

I ett fall har konflikten lösts genom *skiljenämnd*.

I 9 fall har *statens förlikningsman* medverkat vid konfliktens biläggande.

Vid en sammanställning af de föreliggande konflikternas *orsaker och resultat* visar det sig bland annat, att af de 47 konflikter, som föranledts af lönefrågor, 13 bilagts i enlighet med arbetsgifvarens fordringar, 13 i enlighet med arbetarnes och 18 efter ömsesidiga eftergifter; 2 äro ännu icke afslutade. I ett fall äro uppgifterna hvarandra motsägande. Arbetsstyrkan i de 13 lönekonflikter, hvilka bilades helt eller hufvudsakligen i enlighet med arbetarnes fordringar, var i 9 fall helt eller delvis organiserad, i 2 fall oorganiserad. I 2 fall saknas upplysning i detta afseende.

För öfrigt kan anmärkas, att enligt de föreliggande uppgifterna, 33 arbetsinställelser föregingos af *förhandlingar* parterna emellan, under det att i 38 fall några dylika icke ägde rum. I ett fall äro uppgifterna ofullständiga.

Aftals- och kontraktsbrott medgifves, äfven af vederbörande part, hafva genom arbetsinställelse förekommit i 3 fall. I 20 fall framkastar den ena parten beskyllning i detta hänseende mot den andra. I 29 fall uppgifves samstämmigt intet aftals- eller kontraktsbrott hafva förekommit, i 13 fall, angående hvilka uppgift föreligger endast från den ena parten, besvaras frågan likaledes nekande, och rörande 7 arbetsinställelser lämnas af uppgifterna ingen tillförlitlig ledning i denna punkt.

Rörande 49 af de 72 här omnämnda arbetsinställelserna märkes, att icke några nya arbetare antogos under konflikten; i 13 fall antogos en del nya arbetare, och i 6 fall fylldes ledigheterna fullständigt. I 8 af dessa 19 fall kvarblefvo alla de nya arbetarne efter konfliktens slut. Under konfliktens lopp uppgifves en del arbetare ha återgått i 11 fall. Efter konfliktens slut återgingo alla de förutvarande arbetarne i arbetet i 32 fall, en del i 24 fall; i 4 fall återvände inga. Rörande 7 konflikter äro uppgifterna bristfälliga. 5 konflikter äro, som nämndt, ännu pågående.

Vidkommande här redovisade, under 1907 års första kvartal inträffade, 72 konflikter hafva svar ingått från bägge parterna i 46 fall, endast från arbetsgifvare i 13 fall och endast från arbetare i 5 fall. Rörande 3 konflikter föreligga uppgifter från K. Kommerskollegii ombud och den ena parten, rörande 2 från kommunalnämnds ordförande och den ena parten, rörande ett endast från K. Kommerskollegii ombud och rörande ett endast från kommunalnämnds ordförande. Rörande ett fall ha ej några uppgifter inkommit.

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Första

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
*278	15 nov. 06	—	—	Strejk.	Skrädderiarbetare	Eskilstuna.	Arb:ne fordrade en arb:s afskedande, emedan han ej tillhörde deras fackförening.
*279	19 dec. 06	25 febr. 07	36	—	Skrädderiarbetare.	Hjelmsjö (Krist. l.).	Kollektivaftal o. föreningsrätt.
1	2 jan.	—	—	Strejk.	Grofarbetare (vid torfströfabrik).	Hörda (Malmöh. l.).	Kollektivaftal.
2	2 jan.	9 jan.	7	Lockout.	Grofarbetare (vid makadamfabrik).	Åstorp (Krist. l.).	Arb. fordrade garanterad timlön vid ackordsarbete.
3	2 jan.	13 jan.	12	Strejk o. lockout.	Grofarbetare, maskinister o. snickare (vid torfströfbrik).	Ageröd (Malmöh. l.).	Löneförhöjning. A-g:s rätt att utan inblandning från arb:nes sida anta och afskeda arb.
4	2 jan.	20 jan.	19	Lockout.	Grofarbetare (vid spårvägsanläggning).	Göteborg.	Löneförhöjning, förkortad arbetstid m. m.
5	3 jan.	31 jan.	29	Strejk.	Stenarbetare.	Karlstad.	Lönefråga.
6	5 jan.	20 jan.	16	Strejk.	Murare.	Skara.	Kollektivt aftal.
7	7 jan.	25 jan.	18	Strejk.	Järn- och metallarbetare (smeder och reparatörer).	Alby (Västernorrl. l.).	Löneförhöjning m. m.
8	7 jan.	28 jan.	22	Strejk.	Landtarbetare.	Charlottenlund (Malmöh. l.).	Arb:ne vägrade att låta aflöning innestå hos a-g. Löneförhöjning.

* Då erforderliga uppgifter rörande konflikterna n:ris 278 och 279 icke förelegat i så god tid, att

i Sverige, påbörjade under år 1907.

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.				
1	2	—	Ja.	Ja.		a-g., a.	[278]) Preliminär öfverenskommelse träffad. Statens förlikningsman ingrep.	278
1	35		Nej.	Ja.	Arb:nes fordringar beviljades.	a-g., a.		279
1	36	—	—	De flesta.		a-g., a.	[1]) A-g. anser, att egentlig arbetskonflikt ej ägt rum. Arbetsinställelsen pågår.	1
1	—	25	—	Ja.	A-g:s villkor.	a-g., a.	[2]) A-g. uppger, att ingen lockout förekommit, utan arbetet upptagits i vanlig tid efter julhelgen.	2
1	32	22	Nej.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.		3
1	—	70	Nej.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.		4
1	7	—	—	Nej.	A-g:s villkor.	a-g., a.	[5]) A-g. anser, att egentlig arbetskonflikt ej ägt rum.	5
1	2	—	Nej.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.	[6]) Parternas uppgifter äro ej fullt öfverensstämmande.	6
1	18	—	Nej.	De flesta.	Kompromiss (hufvudsakligen i öfverensstämmelse med arb:nes fordringar).	a-g., a.		7
2	16	—	Ja.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.	[8]) Konflikten berörde två gårdar, af hvilka den ena ägdes, den andra arrenderades af samma person. Kompromissen gällde löneförhöjningen. I öfrigt biföllos arb:nes fordringar.	8

desamma kunnat medtagas i föregående preliminära redogörelse, införas de i förevarande öfversikt.

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Första

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
9	7 jan.	15 jan.	9	Strejk.	Järn- och metallarbetare (vid plåtvalsverk).	Ronneby.	Skiftindelningen.
10	7 jan.	—	—	Strejk.	Skrädderiarbetare.	Östersund.	Löneförhöjning.
11	8 jan.	3 febr.	27	Lockout	Arbetare vid förgyllerietablissement.	Göteborg.	Arbetares afskedande.
12	8 jan.	24 jan.	15	Strejk.	Grofarbetare (sysselsatta med rostknackning vid ångbåtar).	Hälsingborg.	Löneförhöjning och fri olycksfallsförsäkring.
13	10 jan.	12 jan.	3	Strejk.	Tapetserare.	Stockholm.	Lönefråga.
14	11 jan.	11 febr.	31	Strejk.	Grofarbetare (vid margarinfabrik).	Malmö.	Löneförhöjning.
15	11 jan.	16 jan	6	Strejk.	Grofarbetare (isupptagare).	Eskilstuna.	Löneförhöjning.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.				
1	13	—	Ja.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.	[9]) Arb. arbetade förut på 3 skiftlag à 8 t. (= nattarbete i medeltal hvar tredje dag); a-g. påyrkade införandet af 2 skiftlag à 8 t. (= nattarbete i medeltal hvarannan dag); genom kompromissen infördes försöksvis 3 skiftlag à 6 t. (= nattarbete i medeltal 4 à 5 ggr i veckan). I första fallet var hvilan mellan skiften 16 t., i andra fallet 8 t. och i tredje 12 t.	9
1	1	—	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a.	[10]) Datum för konfliktens afslutning föreligger ej.	10
1	—	56	Ja.	Delvis.	Kompromiss	a-g., a.	[11]) Arb. ansågo afskedandena bero på de afskedades arbete i fackföreningens tjänst. Vid uppgörelsen bestämdes bl. a., att alla de afskedade arbetarne utom en skulle återtagas och att som skäl för afsked får ej gälla, att arb. tillhör sin organisation eller följer dess bestämmelser. Föreningsrätten fastslogs. Statens förlikningsman ingrep.	11
1	15	—	Ja.	Nej.	Förutvarande villkor.	a-g., a.		12
1	4	—	Nej.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.	[13]) Arb. fordrade att utfå s. k. väntpengar, d. v. s. skillnaden mellan intjänt ackordslön och garanterad veckolön.	13
1	94	—	Ja.	—	Kompromiss (hufvudsakligen i öfverensstämmelse med a-g:s villkor).	a-g., a.		14
2	52	—	—	Delvis.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		15

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Första

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
16	12 jan. (lockout 16 jan.)	9 febr.	29	Strejk o. lockout.	Åkare och byggnadsarbetare.	Kristianstad.	I staden bosatta (organiserade) arbetares företrädesrätt till arbete.
17	c:a 15 jan.	22 maj.	c:a 128	Lockout.	Textilarbetare.	Furulund (Malmöh. l.).	Kollektivt aftal med löneförhöjning m. m.
18	16 jan.	17 mars.	61	Strejk.	Magasinskarlar.	Malmö.	Afskedade arbetares återtagande.
19	17 jan.	18 jan.	1	Strejk.	Grofarbetare (vid tegelbruk).	Arboga.	Lönesänkning.
20	18 jan.	4 febr.	17	Strejk.	Skrädderiarbetare.	Lidköping.	Löneförhöjning m. m.
21	18 jan.	24 jan.	6	Strejk.	Grufarbetare (dragare).	Hyllinge.	Vägran att utföra ålagdt arbete och böters åläggande.
22	19 jan.	25 jan.	6	Strejk.	Timmerhuggare.	Skåre (Gäfleb. l.).	Löneförhöjning.
23	19 jan.	21 jan.	1½	Strejk.	Arbetare vid träsliperi.	Sundsvall.	Öfvertidsarbete och afskedad förmans återtagande i arbete.
24	21 jan	6 mars.	45	Lockout.	Tegelbruksarbetare.	Timmergata (Östergötl. l.).	Lönefråga.
25	22 jan.	23 jan.	1	Strejk.	Byggnadsarbetare.	Stockholm.	Arbetstiden.
26	29 jan.	14 febr.	17	Strejk.	Skrädderiarbetare.	Göteborg.	Löneförhöjning.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)
kvartalet.
från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)
omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.				
	c:a 200		Ja.	Ja.	Kompromiss.			16
1	—	c:a 300	—	—	Kollektivt aftal beviljades.	a.		17
1	7	—	Nej.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g.		18
1	4	—	—	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[19]) Arb:ne erhöllo den begärda tidlönen, men arbetstiden per dag utsträcktes.	19
1	100 (65)	—	Nej.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.	[20]) Statens förlikningsman ingrep.	20
1	26	—	Ja.	Delvis.	Kompromiss.	a-g., a.	[21]) En af arbetarne afskedades, de öfriga blefvo fria från böter. Indirekt berördes 130 arbetare af konflikten.	21
—	150	—	Nej.	—	Kompromiss.	a-g., a.		22
1	11	—	Nej.	De flesta.	Förutvarande villkor.	a-g., a.		23
1	—	11	Nej.	Ja.	I hufvudsak förutvarande villkor.	a-g., a.	[24]) Arb. uppgifva, att a-g. afstängde arbetet endast för att påskynda pågående underhandlingar om löneaftal. A-g. uppgifver, att han varskott arb., att arbete för vintern ej var att säkert påräkna.	24
1	23	—	—	De flesta.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		25
1	c:a 30	—	—	Delvis.	Arb:nes fordr. beviljades i det närmaste.	a-g., a.		26

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Första

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
27	30 jan.	18 febr.	20	Strejk.	Skoarbetare.	Uppsala.	Arb. fordrade afskedande af oorganiserad.
28	1 febr.	—	—	Lockout.	Arbetare vid marmorbruk.	Kolmården (Östergötl. l.)	Lönesänkning.
29	1 febr.	10 febr.	10	Lockout.	Skoarbetare.	Ängelholm.	Lönesänkning.
30	2 febr.	4 febr.	3	Strejk.	Läderarbetare.	Klippan (Kristianst. l.).	Kollektift aftal med löneförhöjning.
31	4 febr.	5 febr.	1	Strejk o. lockout.	Grofarbetare (sulfitfabrik).	Hjärpen (Jämtl. l.).	Löneförhöjning.
32	7 febr.	—	—	Strejk.	Timmerhuggare.	Oxberg (Kopparb. l.).	Löneförhöjning.
33	10 febr.	12 febr.	3	Strejk.	Kolkörare.	Krokom (Jämtl. l.).	Löneförhöjning.
34	11 febr.	15 febr.	5	Strejk.	Timmerhuggare och lasskarlar.	Ytterhogdal (Jämtl. l.).	Löneförhöjning.
35	11 febr.	19 febr.	9	Strejk.	Bokbinderiarbetare.	Lund.	Garanterad minimilön vid ackordsarbete, tidlön för kvinnliga specialarbetare, arbetstidens längd m. m.
36	12 febr.	4 mars.	21	Strejk.	Stenhuggare.	Vätö (Stockh. l.).	Olika tolkning af arbetsaftalet.
37	14 febr.	30 april.	76	—	Arbetare vid ljusfabrik.	Hälsingborg.	Fråga om arbetares anställande med kontrakt.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.				
1	43	—	Nej.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.	[27]) Ifrågavarande arbetare, som äfven i öfrigt var misshaglig för kamraterna, erhöll varning för sitt beteende, men tilläts kvarstanna. Konflikten bilades genom statens förlikningsman.	27
1	—	102	Nej.	Ja.	——	a-g.	[28]) Konflikten pågår.	28
1	—	50	Nej.	Få.	Förutvarande villkor.	a-g., a.		29
1	26 (22)	—	Nej.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.		30
1	6	99	Nej.	Nej.	Förutvarande villkor.	a-g., a.		31
1	6	—	—	Nej.	Nya arbetare antogos i de strejkandes ställe.	kom.-nämnd:s ordf.	[32]) Dylika konflikter inträffa ganska ofta vid skogsarbete, i det huggarne medfölja körarne till skogen utan att någon uppgörelse om arbetspris träffats och först vid framkomsten till afverkningsplatsen framställa sina anspråk.	32
2	17	—	Nej.	—	Kompromiss.	a-g., kom.-nämnd:s ordf.		33
1	132	—	Nej.	Nej.	Kompromiss.	a-g.		34
12	42	—	De flesta.	De flesta.	Arbetet återupptogs, sedan tvistefrågorna hänskjutits till skiljedom.	a-g., a.		35
1	25	—	Nej.	De flesta.	Arbetarnes villkor.	a-g.		36
1	4		Ja.	Ja.	Personliga kontrakt infördes ej.	a-g.	[37]) Indirekt berördes 20 arbetare vid ljusfabriken.	37

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Första

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
38	16 febr.	14 mars.	27	Strejk.	Käppmakare.	Malmö.	Löneförhöjning.
39	19 febr.	21 febr.	3	Strejk.	Jordbruksarbetare.	Klinga (Östergötl. l.).	Arbetstiden.
40	20 febr.	—	—	Strejk.	Bleckslageriarbetare (minderåriga).	Göteborg.	Personliga förhållanden.
41	20 febr.	1 mars.	10	Strejk.	Åkeriarbetare.	Stockholm.	Arb. fordrade, att enligt aftalet ersättning för olycksfall i arbetet skulle utbetalas.
42	21 febr.	—	—	Lockout.	Bergsprängare och grundläggare.	Långedrag (Göteborgs o. Bohus l.).	Kollektivt aftal med löneförhöjning.
43	25 febr.	6 maj.	71	Strejk.	Skeppstimmermän.	Råå (Malmöh. l.).	Kollektivt aftal med löneförhöjning.
44	27 febr.	5 mars.	7	Strejk.	Järn- och metallarbetare (knifsmeder).	Eskilstuna.	Löneförhöjning.
45	febr.	febr.	—	—	Grofarbetare (kraftstationsanläggning).	Långsele (Västernorrl. l.).	Löneförhöjning.
46	1 mars.	4 april.	35	Strejk.	Mjölkerskor.	Gustafsberg (Malmöh. l.).	Löneförhöjning och ökning af arbetsstyrkan.
47	2 mars.	21 juni.	112	Lockout.	Stenhuggare, grundläggare, jordschaktare, timmermän och smeder.	Säter.	Löneförhöjning, sjukhjälp, utsträckt olycksfallsförsäkring m. m.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.				
1	17 (9)	—	Ja.	—	Arb:nes fordr. beviljades i det närmaste.	a-g., a.		38
1	19	—	Nej.	Nej.	Förutvarande villkor.	a-g., kom.-nämnd:s ordf.		39
1	12	—	Nej.	Nej.	Nya arbetare antogos till största delen i de strejkandes ställe.	a-g.		40
1	12 (17)	—	Ja.	Delvis.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		41
2	—	44 (39)	Nej.	Ja.	——	a-g., a.	[42]) Den 5 april återtogs 15 man i arbete.	42
2	22	—	Nej.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades i det närmaste.	a-g., a.		43
1	35 (31)	—	Nej.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[44]) Statens förlikningsman ingrep. A-g. vägrade att underskrifva arb:nes prislista förrän stadens samtliga a-g. i branschen godkänt densamma. Efter några smärre ändringar godkände han dock aftalet att tillämpas fr. o. m. den 15 april d. å.	44
1	101		—	Nej.	Förutvarande villkor.	a.	[45]) Sedan arb. begärt löneförhöjning med hot om arbetsnedläggelse, afskedades hälften, medan de öfriga kvarblefvo på de gamla villkoren.	45
1	2	—	Ja.	Nej.	Förutvarande villkor.	a-g.		46
1	—	150	Nej.	—	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g.	[47]) 30 åkeriarbetare berördes indirekt. Statens förlikningsman ingrep.	47

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Första

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika
a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
48	2 mars.	22 mars.	21	Strejk.	Stenhuggare.	Uddevalla.	Olika tolkning af löneaftalet.
49	3 mars.	21 maj.	80	Strejk o. lockout.	Stenhuggare.	Hälle (Göteb. o. Bohus l.).	Lönefråga.
50	4 mars.	5 mars.	2	Lockout.	Packhusarbetare.	Karlskrona.	Föreningsrättens erkännande och löneförhöjning.
51	4 mars.	10 mars.	7	Strejk.	Bergspräng̈are, grundläggare och jordschaktare.	Vadstena.	Löneförhöjning.
52	5 mars.	—	—	Strejk.	Grof- och fabriksarbetare (torfströfabrik).	Axhult (Kronob. l.).	Arbetarne fordrade, att en kamrat, som förflyttats till annat arbete, skulle återinsättas på sin förra plats.
53	7 mars.	10 mars.	3	Strejk.	Jordbruksarbetare.	Bollerup (Krist. l.).	Löneförhöjning.
54	9 mars.	—	—	Strejk.	Grofarbetare (vid bryggeri).	Jönköping.	Arbetstiden.
55	11 mars.	14 juni.	96	—	Repslageriarbetare.	Göteborg.	Löneförhöjning, föreningsrätt m. m.
56	12 mars.	2 maj.	51	Strejk.	Skoarbetare.	Kjäflinge (Malmöh. l.).	Löneförhöjning m. m.
57	13 mars.	14 mars.	1	Strejk.	Sågverksarbetare.	Båtskärsnäs (Norrb. l.).	Afskedade arbetares återtagande.
58	16 mars.	—	—	Strejk.	Slipare.	Hult (Östergötl. l.).	Löneförhöjning och hygieniska fordringar.
59	16 mars.	22 juni.	99	Lockout o. strejk.	Sågverks- och brädgådsarbetare.	Dal (Västern. l.).	Föreningsrätten.
60	20 mars.	20 mars.	—	Strejk.	Kioskbud.	Malmö.	[Olika tolkning af arbetsaftalet.] Lönefråga.
61	20 mars.	22 mars.	3	Strejk.	Arbetare vid tändsticksfabrik (minderåriga).	Jönköping.	Löneförhöjning.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)
kvartalet.
från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)
omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare	arbetsgifvare.	arbetare.				
1	21	—	Nej.	Ja.	Arbetsgifvarens villkor.	a-g.		48
1	c:a 60		—	Ja.	Kompromiss	a-g.		49
1	—	3	Nej.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g.		50
1	28	—	—	—	Förutvarande villkor.	a-g., a.		51
1	13	—	Nej.	Ja.	——	a-g., a.		52
1	28 (15)	—	Ja.	Delvis.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		53
1	8	—	—	—	Nya arbetare antogos i de strejkandes ställe.	a-g., omb.		54
1	21 (17)		Nej.	De flesta.	Arb:nes fordr. beviljades i det närmaste.	a-g., a.	[55]) Konflikten karakteriseras af a-g. såsom strejk, af arb. såsom lockout.	55
1	141	—	Ja.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.		56
1	400	—	Nej.	De flesta.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		57
1	10	—	Ja.	Ja.	——	a-g., a.	[58]) 26 arbetare berördes indirekt.	58
1	71		Nej.	Delvis.	Föreningsrätten erkändes.	a-g., a.	[59]) Arbetarne uppgifva c:a 200 såsom berörda af konflikten, emedan de medräknat såsom utestängda å orten boendearbetare, hvilka på hösten 1906 afskedades af a-g. Statens förlikningsman ingrep.	59
1	14	—	Nej.	Ja.	En del af arbetarne återgick på arbetsgifvarens villkor.	a-g., omb.	[60]) 50 arb. berördes indirekt.	60
1	20	—	—	Nej.	De flesta arbetarne återgingo på de gamla villkoren.	omb.	[61]) Strax efter konfliktens slut höjdes timlönen för 8 af de strejkande arbetarne.	61

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Första

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
62	21 mars.	24 mars.	4	Strejk.	Jordbruksarbetare.	Glimmingehus (Krist. l.)	Löneförhöjning.
63	25 mars.	—	—	Strejk.	Gjutare.	Jönköping.	Löneförhöjning.
64	25 mars.	26 mars.	2	Strejk.	Smidesarbetare.	Trollhättan (Älfsb. l.).	Löneförhöjning.
65	25 mars.	27 mars.	2	Strejk.	Bageriarbetare.	Götcborg.	Tvist om aftalets tolkning.
66	26 mars.	7 april.	13	—	Mureriarbetsmän.	Maglarp (Malmöh. l.).	Löneförhöjning, olycksfallsförsäkring m. m.
67	26 mars.	13 april.	19	—	Grundläggare och jordschaktare.	Hamra (Stockh. l.).	Löneförhöjning.
68	26 mars.	28 mars.	1½	Strejk.	Utarbetare vid tändsticksfabrik.	Vänersborg.	Löneförhöjning.
69	27 mars.	16 april	21	Lockout.	Sågverksarbetare.	Ulfvik o. Löfvik (Västernorrl. l.).	Föreningsrätten.
70	28 mars.	3 maj.	37	Lockout.	Toffelmakare.	Hessleholm.	Löneförhöjning.
71	28 mars.	11 juni.	76	Strejk.	Gatstenshuggare.	Varberg.	Löneförhöjning.
72	29 mars.	5 maj.	38	Lockout.	Toffelmakare.	Hessleholm.	Löneförhöjning.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)
omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.				
1	12	—	Nej.	Nej.	Förutvarande villkor.	a-g., a.		62
1	7	—	—	Nej.	Nya arbetare antogos omedelbart i de strejkandes ställe.	a-g. omb.		63
1	11	—	Nej.	Nej.	Arb:nes fordran beviljades i hufvudsak.	a-g., a.		64
1	4	—	Nej.	—	— —	a-g., a.	[65]) Parternas uppgifter om resultatet äro hvarandra motsägande. Statens förlikningsman ingrep.	65
1	11		Nej.	Ja.	Arb:nes fordringar beviljades i det närmaste.	a-g., a.	[66]) Indirekt berördes 11 murare af konflikten.	66
1	—	—	—	Ja.	Kompromiss.	a-g.		67
1	25	—	Nej.	Få.	Kompromiss.	a-g.		68
1		c:a 150	—	Ja.	Föreningsrätten erkändes.	a.	[69]) Statens förlikningsman ingrep.	69
1		7	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a.		70
2	73	—	—	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[71]) 15 stenarbetare berördes indirekt. Statens förlikningsman ingrep.	71
1	—	4	Nej.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		72

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	3. Stockholm. Januari. Högsta pris (öre).	4. Januari. Lägsta pris (öre).	5. Januari. Medel- pris (öre).	6. Februari. Högsta pris (öre).	7. Februari. Lägsta pris (öre).	8. Februari. Medel- pris (öre).	9. Mars. Högsta pris (öre).	10. Mars. Lägsta pris (öre).	11. Mars. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	16	16	*16*	16	15	*16*	16	15	*16*
2	skummad	»	7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	240	220	*228*	225	210	*221*	225	200	*212*
4	mat- (lands-)	»	220	200	*212*	215	180	*200*	205	180	*192*
5	Ost, halffet, ordinär	»	160	120	*135*	150	120	*134*	160	110	*130*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	170	160	*162*	160	150	*157*	160	150	*159*
7	billigaste sort	»	120	110	*119*	120	100	*115*	120	100	*117*
8	Ägg	tjog	280	190	*236*	225	175	*201*	220	130	*175*
9	Potatis	5 lit.	35	25	*31*	35	25	*31*	35	25	*31*
10	Ärter, gula	kg.	25	18	*22*	25	18	*22*	25	18	*23*
11	Bruna bönor	»	50	35	*40*	45	35	*40*	45	35	*40*
12	Mjöl: hvete-	»	26	25	*26*	26	25	*26*	26	25	*26*
13	råg-	»	20	18	*20*	20	19	*20*	20	18	*20*
14	rågsikt-	»	25	22	*24*	25	23	*24*	25	23	*24*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	35	28	*30*	35	28	*30*	35	28	*30*
16	korn-	»	30	25	*27*	30	20	*27*	30	25	*28*
17	ris-: bästa sort	»	80	60	*71*	75	60	*66*	70	60	*64*
18	billigaste sort	»	40	28	*35*	40	25	*35*	40	30	*33*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	38	34	*35*	38	34	*36*	40	34	*36*
20	mjukt: limpa, söt	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	35	35	*35*	40	35	*36*	35	35	*35*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	98	72	*82*	98	76	*81*	98	72	*82*
23	mjukt, » »	»	43	40	*43*	43	40	*43*	43	40	*43*
24	Nötkött, färskt: stek	»	120	95	*106*	125	95	*109*	125	95	*111*
25	soppkött	»	100	75	*89*	100	85	*94*	110	80	*95*
26	Kalfkött: stek	»	150	120	*133*	140	120	*129*	150	120	*134*
27	spädkalf	»	90	70	*80*	85	70	*80*	90	70	*81*
28	Fårstek, färsk	»	150	120	*138*	140	120	*134*	150	120	*136*
29	Fläsk, färskt	»	150	130	*142*	150	130	*139*	150	130	*137*
30	salt: svenskt	»	160	140	*144*	150	130	*145*	150	130	*140*
31	amerikanskt	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Fisk, färsk: sill	»	40	25	*28*	50	25	*35*	50	30	*36*
33	strömming	»	150	50	*95*	80	50	*68*	75	30	*52*
34	rödspotta (»spätta»)	»	100	75	*86*	100	75	*90*	100	80	*96*
35	salt: sill	»	60	40	*49*	60	40	*48*	60	40	*48*
36	strömming	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
37	kabeljo	»	65	50	*56*	75	50	*59*	70	50	*58*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	130	100	*120*	125	110	*118*	130	100	*117*
39	Socker, bit-	»	61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*
40	Fotogén, prima	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	15	*16*
41	Ved: björk- } osågad, hemkörd (pr »storfamn»:		2800	2700	*2750*	2800	2700	*2740*	2800	2700	*2750*
42	barr- } 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		2000	1900	*1950*	2000	2000	*2000*	2000	2000	*2000*
43	Torf	hl.	—	—	—	100	100	*100*	100	100	*100*
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	105	105	*105*	—	—	—	115	115	*115*

och medelpris.

12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	
Uppsala.									Eskilstuna.									
Januari.			Februari.			Mars.			Januari.			Februari.			Mars.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel.	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
14	13	*13*	14	13	*14*	14	13	*13*	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	1
7	6	*6*	7	6	*7*	7	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	2
220	210	*220*	225	215	*219*	225	210	*214*	220	220	*220*	220	220	*220*	220	220	*220*	3
185	170	*181*	200	175	*185*	210	180	*197*	190	180	*185*	180	180	*180*	190	180	*188*	4
120	100	*110*	120	110	*110*	125	100	*113*	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	5
160	160	*160*	160	150	*153*	160	150	*153*	170	170	*170*	160	160	*160*	170	170	*170*	6
110	100	*103*	100	95	*98*	110	95	*103*	110	110	*110*	100	100	*100*	110	110	*110*	7
200	175	*194*	200	180	*196*	200	150	*162*	190	190	*190*	200	190	*195*	160	140	*152*	8
30	25	*28*	30	25	*27*	30	25	*28*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	9
20	20	*20*	20	20	*20*	20	18	*19*	18	18	*18*	18	18	*18*	18	18	*18*	10
40	35	*38*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	11
26	24	*25*	27	25	*26*	27	25	*26*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	12
17	17	*17*	17	17	*17*	18	17	*17*	17	17	*17*	17	17	*17*	17	17	*17*	13
25	23	*24*	25	23	*24*	25	23	*24*	23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*	14
30	28	*29*	30	28	*29*	30	28	*29*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	15
25	24	*25*	25	23	*24*	25	23	*24*	23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*	16
45	35	*40*	45	35	*40*	45	40	*42*	70	70	*70*	70	70	*70*	70	70	*70*	17
25	25	*25*	35	25	*30*	35	30	*33*	28	28	*28*	30	30	*30*	30	30	*30*	18
35	28	*32*	35	28	*31*	35	28	*31*	36	28	*32*	36	28	*32*	36	28	*32*	19
49	35	*42*	49	35	*44*	49	49	*49*	27	27	*27*	27	27	*27*	27	27	*27*	20
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
75	75	*75*	75	75	*75*	75	75	*75*	63	63	*63*	63	63	*63*	63	63	*63*	22
42	42	*42*	42	42	*42*	42	42	*42*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	23
100	95	*99*	100	90	*98*	110	90	*100*	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	24
90	75	*85*	90	75	*84*	90	80	*85*	90	90	*90*	90	90	*90*	90	90	*90*	25
140	120	*126*	140	120	*130*	130	120	*127*	130	130	*130*	130	120	*123*	140	130	*132*	26
80	60	*67*	80	50	*63*	75	50	*59*	65	65	*65*	65	60	*61*	60	60	*60*	27
140	130	*133*	150	130	*135*	140	130	*131*	130	130	*130*	130	130	*130*	140	130	*132*	28
140	130	*138*	140	130	*136*	140	130	*136*	140	130	*133*	130	130	*130*	130	130	*130*	29
150	140	*145*	135	135	*135*	140	140	*140*	140	140	*140*	140	140	*140*	140	140	*140*	30
120	120	*120*	120	120	*120*	125	125	*125*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
25	25	*25*	50	30	*38*	30	30	*30*	30	30	*30*	—	—	—	30	30	*30*	32
60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	33
60	60	*60*	70	60	*69*	70	60	*65*	90	90	*90*	90	90	*90*	80	80	*80*	34
40	35	*38*	40	35	*38*	40	30	*38*	35	35	*35*	40	40	*40*	40	40	*40*	35
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	—	—	—	—	—	—	36
60	50	*54*	60	50	*55*	60	50	*58*	45	45	*45*	50	50	*50*	50	50	*50*	37
110	100	*107*	110	100	*107*	110	100	*108*	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	38
62	61	*62*	62	62	*62*	62	62	*62*	61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*	39
16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	40
2400	2400	*2400*	2400	2400	*2400*	2400	2400	*2400*	2270	2140	*2210*	2270	2140	*2210*	2270	2140	*2210*	41
1800	1800	*1800*	1800	1800	*1800*	1800	1800	*1800*	1640	1510	*1580*	1640	1510	*1580*	1640	1510	*1580*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	44
100	100	*100*	100	100	*100*	100	100	*100*	150	150	*150*	150	150	*150*	150	150	*150*	45

1.	Varuslag.	2. Kvantitet.	30. Norrköping. Januari. Högsta	31. Januari. Lägsta	32. Januari. Medel-	33. Februari. Högsta	34. Februari. Lägsta	35. Februari. Medel-	36. Mars. Högsta	37. Mars. Lägsta	38. Mars. Medel-
			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).		
1	Mjölk: oskummad	l.	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*
2	skummad	»	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	220	210	*217*	220	200	*207*	210	200	*201*
4	mat- (lands-)	»	200	190	*197*	197	175	*183*	185	165	*176*
5	Ost, halffet, ordinär	»	120	100	*110*	120	100	*112*	120	100	*111*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	160	150	*157*	150	150	*150*	150	150	*150*
7	billigaste sort	»	110	100	*107*	100	100	*100*	100	100	*100*
8	Ägg	tjog	175	170	*173*	180	170	*173*	175	110	*150*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	30	25	*26*	30	25	*25*
10	Ärter, gula	kg.	22	22	*22*	22	20	*21*	22	20	*21*
11	Bruna bönor	»	40	40	*40*	40	40	*40*	40	35	*38*
12	Mjöl: hvete-	»	25	24	*25*	25	24	*25*	28	25	*26*
13	råg-	»	21	19	*20*	21	19	*20*	20	18	*19*
14	rågsikt-	»	23	20	*21*	23	20	*21*	23	20	*22*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
16	korn-	»	24	22	*23*	24	22	*23*	24	24	*24*
17	ris-: bästa sort	»	55	50	*52*	55	50	*52*	50	50	*50*
18	billigaste sort	»	35	30	*32*	35	30	*32*	30	30	*30*
19	Rågbröd: hårdt, (spis-), groft	»	35	32	*33*	32	32	*32*	35	30	*32*
20	mjukt: limpa, söt	»	34	32	*33*	33	28	*31*	31	23	*27*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	28	28	*28*	29	28	*29*	28	27	*28*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	62	55	*59*	60	55	*57*	57	52	*54*
23	mjukt » »	»	36	33	*34*	36	32	*34*	32	23	*27*
24	Nötkött, färskt: stek	»	110	100	*107*	110	100	*106*	130	100	*116*
25	soppkött	»	100	90	*95*	100	80	*89*	95	80	*86*
26	Kalfkött: stek	»	130	120	*127*	130	110	*123*	125	100	*116*
27	spädkalf	»	75	75	*75*	75	60	*70*	75	50	*65*
28	Fårstek, färsk	»	120	110	*117*	135	110	*120*	140	120	*130*
29	Fläsk, färskt	»	135	130	*132*	140	130	*137*	130	120	*128*
30	salt: svenskt	»	140	140	*140*	140	140	*140*	140	130	*136*
31	amerikanskt	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	*Fisk, färsk: sill	»	25	25	*25*	25	25	*25*	—	—	—
33	strömming	»	20	15	*17*	20	15	*17*	30	10	*18*
34	rödspotta (»spätta»)	»	75	70	*72*	75	70	*72*	80	60	*73*
35	salt: sill	»	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*
36	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	110	110	*110*	110	110	*110*	110	100	*107*
39	Socker, bit-	»	61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*
40	Fotogén, prima	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*
41	Ved: björk- (osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		2250	2250	*2250*	2250	2250	*2250*	2100	2100	*2100*
42	barr- (osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		1800	1800	*1800*	1800	1800	*1800*	1750	1750	*1750*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	120	120	*120*	120	120	*120*	120	120	*120*

* Prisuppgifter hafva för *Kalmar* meddelats äfven å följande fisksorter, som kostat pr kg: pr val till pris af c:a 135 öre.

39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	
Jönköping.									Kalmar.									
Januari.			Februari.			Mars.			Januari.			Februari.			Mars.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
12	11	*12*	12	11	*12*	14	12	*13*	14	14	*14*	14	14	*14*	14	14	*14*	1
7	5	*6*	7	5	*6*	7	5	*6*	8	6	*7*	8	6	*7*	8	6	*7*	2
230	220	*224*	230	220	*225*	230	220	*224*	225	220	*222*	215	210	*212*	215	210	*212*	3
210	195	*204*	210	200	*205*	210	190	*197*	210	200	*204*	200	190	*194*	200	190	*194*	4
130	120	*125*	140	120	*126*	140	130	*131*	160	100	*118*	160	100	*118*	160	100	*118*	5
175	165	*170*	175	165	*170*	175	165	*170*	140	130	*135*	140	130	*135*	140	130	*135*	6
120	115	*117*	120	115	*118*	120	115	*118*	105	95	*100*	105	95	*100*	105	95	*100*	7
185	177	*181*	187	170	*181*	125	115	*119*	180	160	*165*	160	135	*149*	115	100	*108*	8
25	20	*23*	25	22	*25*	25	25	*25*	30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	9
25	20	*22*	25	20	*23*	25	20	*23*	30	20	*25*	30	20	*25*	30	20	*25*	10
40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	30	*33*	40	30	*33*	40	30	*33*	11
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	28	25	*26*	28	25	*26*	28	25	*26*	12
20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	21	17	*20*	21	17	*20*	21	17	*20*	13
25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	14
35	30	*33*	35	30	*33*	35	30	*33*	40	30	*31*	40	30	*31*	40	30	*31*	15
25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	30	25	*25*	30	25	*25*	30	25	*25*	16
70	65	*68*	75	65	*70*	70	65	*68*	60	40	*49*	60	40	*49*	60	40	*49*	17
30	28	*29*	30	28	*29*	30	28	*29*	35	30	*31*	35	30	*31*	35	30	*31*	18
40	35	*40*	45	35	*40*	45	35	*40*	40	35	*37*	40	35	*37*	40	35	*37*	19
42	37	*40*	42	37	*40*	42	37	*40*	25	23	*25*	25	23	*25*	25	23	*25*	20
30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	21
75	70	*73*	75	65	*70*	75	75	*75*	52	46	*51*	52	46	*51*	52	46	*51*	22
45	40	*43*	60	45	*52*	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*	23
100	90	*96*	110	92	*99*	110	100	*105*	130	120	*125*	130	120	*125*	130	120	*125*	24
85	80	*83*	95	80	*88*	90	80	*85*	90	80	*87*	90	80	*87*	90	80	*87*	25
90	85	*88*	95	85	*92*	95	85	*89*	100	85	*91*	100	85	*91*	100	85	*91*	26
50	45	*48*	50	45	*48*	50	45	*48*	60	50	*54*	60	50	*54*	60	50	*54*	27
100	90	*96*	102	95	*98*	100	95	*98*	125	100	*113*	125	100	*113*	125	100	*113*	28
95	93	*94*	95	93	*94*	95	93	*94*	130	120	*125*	130	120	*125*	130	120	*125*	29
130	130	*130*	130	130	*130*	130	130	*130*	140	120	*131*	140	120	*131*	140	120	*131*	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	130	125	*129*	130	125	*129*	130	125	*129*	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	32
35	30	*33*	35	30	*33*	35	30	*33*	125	100	*104*	125	100	*104*	125	100	*104*	33
90	90	*90*	90	85	*88*	90	80	*85*	100	85	*89*	100	80	*89*	100	80	*89*	34
35	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
35	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	36
60	50	*55*	60	50	*55*	60	50	*55*	70	40	*53*	70	40	*53*	70	40	*53*	37
120	115	*118*	120	110	*115*	115	110	*113*	150	100	*112*	150	100	*112*	150	100	*112*	38
62	62	*62*	62	62	*62*	62	62	*62*	63	60	*63*	63	60	*63*	63	60	*63*	39
18	13	*15*	18	13	*15*	18	13	*16*	16	14	*15*	16	14	*15*	16	14	*15*	40
2200	2150	*2180*	2150	2100	*2130*	2150	2130	*2140*	1920	1920	*1920*	1920	1920	*1920*	1920	1920	*1920*	41
1500	1450	*1480*	1500	1450	*1480*	1500	1450	*1480*	1640	1640	*1640*	1640	1640	*1640*	1640	1640	*1640*	42
55	55	*55*	55	55	*55*	55	55	*55*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	350	300	*325*	350	300	*325*	350	300	*325*	44
115	110	*113*	120	110	*115*	120	110	*115*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45

gädda 125 à 80 öre, aborre 70 à 65 öre och mört 40 à 35 öre. — [1]) Färsk sill har försålts

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	57. Karlskrona. Januari. Högsta pris (öre).	58. Karlskrona. Januari. Lägsta pris (öre).	59. Karlskrona. Januari. Medel- pris (öre).	60. Karlskrona. Februari. Högsta pris (öre).	61. Karlskrona. Februari. Lägsta pris (öre).	62. Karlskrona. Februari. Medel- pris (öre).	63. Karlskrona. Mars. Högsta pris (öre).	64. Karlskrona. Mars. Lägsta pris (öre).	65. Karlskrona. Mars. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*
2	skummad	»	8	8	*8*	8	8	*8*	8	8	*8*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	230	215	*223*	220	205	*213*	210	205	*210*
4	mat- (lands-)	»	210	180	*194*	180	175	*178*	180	175	*177*
5	Ost, halffet, ordinär	»	135	120	*126*	135	120	*126*	135	120	*126*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	150	150	*150*	140	140	*140*	140	140	*140*
7	billigaste sort	»	110	105	*107*	100	90	*95*	100	95	*98*
8	Ägg	tjog	180	175	*179*	180	165	*174*	170	100	*129*
9	Potatis	5 lit.	30	25	*26*	30	25	*26*	30	25	*26*
10	Ärter, gula	kg.	25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*
11	Bruna bönor	»	40	35	*37*	40	35	*37*	40	35	*37*
12	Mjöl: hvete-	»	28	25	*26*	28	25	*26*	28	25	*26*
13	råg-	»	20	18	*19*	20	18	*19*	20	18	*19*
14	rågsikt-	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	30	28	*30*	30	28	*30*	30	28	*30*
16	korn-	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
17	ris-: bästa sort	»	70	50	*58*	70	50	*54*	70	50	*58*
18	billigaste sort	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*
20	mjukt: limpa, söt	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	17	17	*17*	17	17	*17*	17	17	*17*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	45	45	*45*	45	45	*45*	45	45	*45*
23	mjukt, » »	»	47	47	*47*	47	47	*47*	47	47	*47*
24	Nötkött, färskt: stek	»	120	110	*113*	120	110	*115*	120	110	*116*
25	soppkött	»	100	90	*95*	100	90	*95*	100	90	*96*
26	Kalfkött: stek	»	140	130	*134*	140	130	*134*	140	125	*132*
27	spädkalf	»	75	70	*72*	75	70	*72*	75	70	*72*
28	Fårstek, färsk	»	130	120	*123*	130	125	*127*	135	125	*129*
29	Fläsk: färskt	»	130	125	*128*	130	125	*129*	130	130	*130*
30	salt: svenskt	»	130	125	*128*	130	125	*129*	130	130	*130*
31	amerikanskt	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Fisk, färsk: sill	»	50	32	*38*	50	30	*43*	60	36	*47*
33	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	rödspotta (»spätta»)	»	90	80	*86*	90	80	*87*	90	85	*87*
35	salt: sill	»	40	35	*39*	40	35	*39*	40	35	*39*
36	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	65	50	*56*	65	50	*56*	65	50	*56*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	110	110	*110*	110	100	*108*	110	100	*108*
39	Socker, bit-	»	60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*
40	Fotogén, prima	l.	13	13	*13*	13	13	*13*	13	13	*13*
41	Ved: björk-, osågad, hemkörd (pr »storfamn»:		2050	1940	*2010*	2050	2000	*2030*	2050	2000	*2030*
42	barr- 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		1480	1440	*1450*	1480	1430	*1460*	1480	1430	*1460*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	250	250	*250*	300	300	*300*	325	300	*313*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	110	80	*95*	110	80	*95*	110	80	*95*

[1]) Färsk sill försäljes pr val och har i pris betingat 225 à 200 öre. — [2]) Färsk strömming
[4]) Priset å salt strömming har varit 225 à 200 öre pr val.

66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.	76.	77.	78.	79.	80.	81.	82.	83.	
Kristianstad.									Malmö.									
Januari.			Februari.			Mars.			Januari.			Februari.			Mars.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	13	13	*13*	13	13	*13*	13	13	*13*	1
6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	2
225	214	*218*	212	208	*210*	212	210	*211*	225	215	*223*	215	210	*214*	215	210	*213*	3
220	200	*208*	200	195	*199*	200	195	*199*	210	205	*209*	205	200	*204*	205	200	*204*	4
140	130	*135*	140	130	*135*	140	130	*135*	140	120	*130*	140	120	*129*	140	120	*133*	5
175	160	*168*	165	160	*162*	170	165	*169*	160	160	*160*	150	150	*150*	160	150	*159*	6
120	100	*111*	110	100	*102*	110	110	*110*	115	100	*109*	100	100	*100*	110	100	*106*	7
200	190	*196*	175	130	*149*	130	100	*111*	200	190	*194*	170	160	*163*	160	110	*129*	8
25	25	*25*	25	25	*25*	30	25	*28*	20	20	*20*	20	20	*20*	25	20	*23*	9
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	36	28	*33*	40	28	*36*	30	28	*30*	10
40	35	*39*	45	40	*41*	40	40	*40*	50	35	*44*	50	35	*43*	50	35	*43*	11
25	24	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	30	28	*29*	30	28	*30*	30	28	*30*	12
16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*	25	22	*23*	25	20	*22*	25	20	*24*	13
23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*	27	26	*27*	27	25	*26*	27	25	*26*	14
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	40	35	*39*	40	35	*38*	40	35	*36*	15
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	30	28	*29*	30	25	*29*	30	25	*29*	16
70	60	*64*	65	60	*62*	65	60	*63*	70	60	*61*	70	60	*63*	70	60	*61*	17
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	35	30	*31*	30	30	*30*	30	30	*30*	18
45	40	*43*	45	40	*42*	45	40	*42*	40	40	*40*	40	40	*40*	50	40	*48*	19
26	25	*25*	26	25	*25*	26	25	*26*	20	20	*20*	20	20	*20*	25	20	*21*	20
18	17	*17*	18	17	*17*	18	17	*17*	14	14	*14*	14	14	*14*	16	14	*14*	21
67	65	*66*	67	65	*66*	67	65	*66*	84	84	*84*	86	84	*86*	80	80	*80*	22
55	50	*54*	55	50	*53*	55	50	*53*	45	45	*45*	50	45	*48*	55	50	*53*	32
100	90	*91*	95	90	*92*	90	90	*90*	120	100	*110*	120	110	*115*	120	100	*114*	24
85	80	*83*	85	80	*82*	85	80	*84*	100	90	*95*	100	90	*95*	100	90	*95*	25
120	115	*120*	120	120	*120*	120	110	*112*	120	120	*120*	120	120	*120*	130	120	*121*	26
70	55	*66*	70	60	*63*	65	60	*64*	70	65	*68*	70	65	*68*	70	65	*68*	27
135	115	*125*	135	130	*133*	135	125	*130*	150	150	*150*	150	150	*150*	150	150	*150*	28
120	120	*120*	120	115	*118*	110	110	*110*	130	120	*125*	125	120	*122*	125	110	*119*	29
120	110	*117*	120	120	*120*	120	110	*115*	170	150	*157*	170	150	*159*	170	170	*153*	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	120	*120*	120	120	*120*	120	120	*120*	31
[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
75	60	*66*	75	65	*72*	80	70	*72*	85	70	*78*	75	65	*68*	85	75	*79*	34
[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	90	50	*63*	90	30	*52*	40	30	*35*	35
[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
65	60	*63*	65	60	*62*	65	60	*63*	80	30	*50*	80	50	*62*	80	50	*59*	37
125	115	*119*	125	115	*120*	125	115	*120*	125	100	*117*	120	100	*113*	120	100	*113*	38
61	60	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*	63	63	*63*	63	63	*63*	63	63	*63*	39
15	14	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	40
2140	2140	*2140*	2200	2140	*2160*	2200	2140	*2170*	2800	2800	*2800*	2800	2800	*2800*	2800	2800	*2800*	41
1580	1510	*1540*	1580	1510	*1530*	1580	1510	*1530*	2270	2270	*2270*	2270	2270	*2270*	2400	2400	*2400*	42
60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*	55	55	*55*	55	55	*55*	—	—	—	43
300	300	*300*	300	300	*300*	310	300	*305*	325	325	*325*	350	350	*350*	350	350	*350*	44
100	100	*100*	110	100	*105*	110	110	*110*	110	110	*110*	120	120	*120*	150	110	*137*	45

har försålts pr val till pris af 100 à 65 öre. — [3]) För salt sill har betalats 6 à 3 öre pr styck.

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	84.	85.	86.	87.	88.	89.	90.	91.	92.
			Lund.								
			Januari.			Februari.			Mars.		
			Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-
			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).		
1	Mjölk: oskummad	l.	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*
2	skummad	»	6	5	*6*	6	5	*6*	6	5	*6*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	220	205	*215*	210	204	*208*	210	204	*205*
4	mat- (lands-)	»	200	180	*196*	190	180	*186*	185	180	*183*
5	Ost, halffet, ordinär	»	130	110	*119*	150	120	*124*	120	100	*105*
6	Margarin: bästa sort (»grädd»-)	»	160	150	*158*	160	140	*148*	150	140	*145*
7	billigaste sort	»	120	115	*119*	120	100	*105*	100	100	*100*
8	Ägg	tjog	205	180	*193*	200	160	*170*	140	110	*121*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
10	Ärter, gula	kg.	30	25	*28*	30	25	*27*	30	25	*27*
11	Bruna bönor	»	40	35	*39*	40	35	*38*	40	35	*40*
12	Mjöl: hvete-	»	30	25	*27*	30	25	*27*	28	25	*26*
13	råg-	»	20	20	*20*	20	20	*20*	20	17	*19*
14	rågsikt-	»	23	22	*23*	23	22	*23*	24	22	*23*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	40	35	*36*	40	30	*35*	35	30	*33*
16	korn-	»	28	23	*25*	28	23	*25*	28	25	*26*
17	ris-: bästa sort	»	65	50	*59*	65	50	*59*	65	40	*56*
18	billigaste sort	»	30	25	*28*	30	25	*28*	32	30	*31*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	50	40	*44*	50	40	*44*	42	40	*41*
20	mjukt: limpa, söt	»	25	24	*25*	25	24	*25*	29	25	*27*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	16	15	*15*	16	15	*15*	15	15	*15*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	75	71	*73*	75	71	*73*	—	—	—
23	mjukt, » »	»	38	37	*38*	38	37	*38*	—	—	—
24	Nötkött, färskt: stek	»	120	110	*114*	120	110	*111*	110	110	*110*
25	soppkött	»	100	90	*93*	90	85	*90*	90	90	*90*
26	Kalfkött: stek	»	135	120	*132*	130	120	*129*	125	120	*121*
27	spädkalf	»	80	70	*76*	75	70	*75*	75	65	*70*
28	Fårstek, färsk	»	150	130	*139*	150	130	*137*	130	120	*122*
29	Fläsk, färskt	»	150	130	*137*	130	110	*117*	110	100	*104*
30	salt: svenskt	»	150	140	*143*	140	130	*134*	130	130	*130*
31	amerikanskt	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Fisk, färsk: sill	»	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]
33	strömming	»	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]
34	rödspotta (»spätta»)	»	100	90	*93*	100	80	*90*	100	75	*80*
35	salt: sill	»	—	—	—	75	70	*74*	—	—	—
36	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	75	65	*68*	75	60	*66*	75	75	*75*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	120	110	*118*	120	110	*118*	150	110	*123*
39	Socker, bit-	»	62	62	*62*	62	62	*62*	62	62	*62*
40	Fotogén, prima	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*
41	Ved: björk- osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)	hemkörd	1900	1850	*1880*	1950	1900	*1930*	1950	1950	*1950*
42	barr-	hemkörd	1650	1600	*1630*	1700	1650	*1680*	1700	1700	*1700*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt»)	hemkörd	340	325	*330*	370	325	*349*	370	370	*370*
45	Koks, gasverks- (okrossad)	hemkörd	110	110	*110*	130	120	*127*	130	130	*130*

[1]) Priset på färsk sill har varit: i *Lund* 80 à 60 öre, i *Halmstad* 100 à 40 öre pr tjog à 15 öre pr tjog, i *Hälsingborg* 100 à 75 öre pr val. — [2]) Prisuppgifterna å koks afse engelsk

och medelpris.

93.	94.	95.	96.	97.	98.	99.	100.	101.	102.	103.	104.	105.	106.	107.	108.	109.	110.	
Hälsingborg.									Halmstad.									
Januari.			Februari.			Mars.			Januari.			Februari.			Mars.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	13	11	*12*	13	11	*12*	13	11	*12*	1
5	5	*5*	6	5	*5*	5	5	*5*	7	6	*6*	7	6	*6*	7	6	*6*	2
225	210	*218*	215	210	*213*	215	205	*210*	240	230	*233*	230	220	*226*	225	220	*222*	3
210	180	*197*	200	175	*188*	200	175	*184*	220	200	*208*	210	180	*195*	200	180	*191*	4
100	90	*96*	120	90	*97*	110	90	*96*	110	100	*104*	110	100	*105*	110	100	*105*	5
160	140	*150*	150	140	*144*	150	140	*144*	180	160	*169*	170	160	*164*	175	165	*169*	6
140	100	*115*	130	90	*111*	130	100	*113*	120	105	*118*	110	105	*109*	120	110	*118*	7
200	180	*191*	180	150	*164*	150	100	*125*	200	180	*192*	180	140	*167*	150	110	*127*	8
30	20	*25*	30	25	*25*	30	25	*25*	30	25	*26*	30	25	*26*	30	25	*27*	9
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	10
45	40	*41*	45	40	*41*	45	40	*41*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	11
27	24	*26*	27	24	*26*	28	24	*26*	26	25	*25*	26	25	*25*	26	25	*26*	12
17	16	*17*	18	17	*17*	18	17	*18*	20	17	*19*	20	17	*19*	20	17	*19*	13
23	22	*23*	24	23	*23*	24	23	*24*	23	21	*22*	23	21	*22*	23	21	*22*	14
40	30	*35*	40	30	*35*	40	30	*35*	35	30	*33*	35	30	*33*	35	30	*33*	15
28	25	*25*	28	25	*25*	28	25	*25*	30	28	*26*	30	25	*26*	30	25	*26*	16
80	45	*60*	80	45	*60*	80	40	*70*	70	50	*55*	70	50	*55*	70	50	*55*	17
40	30	*36*	40	30	*36*	40	30	*35*	30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	18
45	40	*41*	45	40	*42*	45	40	*41*	50	40	*45*	50	40	*45*	50	40	*44*	19
30	25	*27*	30	25	*27*	30	25	*27*	27	24	*25*	27	24	*26*	27	24	*26*	20
20	16	*18*	20	16	*18*	20	16	*18*	22	18	*20*	22	18	*20*	22	18	*20*	21
72	66	*69*	70	66	*68*	70	66	*68*	75	60	*67*	75	60	*67*	75	60	*67*	22
42	35	*37*	42	35	*38*	42	35	*37*	60	40	*49*	60	40	*49*	60	40	*49*	23
120	100	*105*	120	100	*105*	110	90	*104*	100	85	*94*	100	85	*94*	100	90	*95*	24
95	90	*93*	95	85	*92*	95	80	*92*	90	80	*86*	85	80	*82*	90	80	*87*	25
120	115	*118*	120	115	*118*	120	115	*118*	120	100	*107*	120	100	*105*	120	100	*112*	26
70	60	*65*	70	50	*65*	70	50	*64*	70	60	*64*	70	60	*64*	70	60	*64*	27
125	115	*119*	130	115	*119*	130	115	*119*	120	100	*109*	120	100	*109*	120	100	*113*	28
120	110	*119*	120	110	*111*	120	110	*110*	120	100	*111*	120	110	*113*	120	105	*112*	29
140	130	*131*	140	120	*122*	140	120	*123*	140	120	*129*	130	120	*126*	120	120	*120*	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	32
[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	50	50	*50*	50	40	*48*	50	40	*42*	33
100	75	*86*	100	75	*87*	100	75	*84*	90	75	*82*	90	75	*81*	90	80	*84*	34
40	*30*	*38*	40	*30*	*38*	45	35	*39*	50	40	*45*	50	40	*45*	50	40	*45*	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
60	45	*51*	60	45	*51*	60	45	*51*	60	40	*50*	60	40	*50*	60	40	*50*	37
125	100	*113*	130	100	*111*	130	100	*114*	130	100	*112*	130	100	*112*	130	100	*110*	38
62	60	*61*	62	60	*61*	62	61	*61*	63	63	*63*	63	63	*63*	63	63	*63*	39
13	13	*13*	13	13	*13*	13	13	*13*	15	14	*14*	15	14	*14*	15	14	*14*	40
2390	2390	*2390*	2390	2390	*2390*	2390	2390	*2390*	2540	2540	*2540*	2540	2540	*2540*	2540	2540	*2540*	41
2140	2140	*2140*	2140	2080	*2100*	2140	2080	*2100*	2110	2110	*2110*	2110	2110	*2110*	2110	2110	*2110*	42
60	50	*57*	60	50	*57*	60	50	*57*	75	70	*73*	75	70	*73*	75	70	*73*	43
310	310	*310*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	44
110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	[3]160	[3]160	*[3]160*	[3]160	[3]160	*[3]160*	[3]160	[3]160	*[3]160*	45

och i *Hälsingborg* 360 à 200 öre pr val. — [2]) Priset på färsk strömming har varit: i *Lund* 30 kors.

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	111. Göteborg. Januari. Högsta pris (öre).	112. Göteborg. Januari. Lägsta pris (öre).	113. Göteborg. Januari. Medel- pris (öre).	114. Göteborg. Februari. Högsta pris (öre).	115. Göteborg. Februari. Lägsta pris (öre).	116. Göteborg. Februari. Medel- pris (öre).	117. Göteborg. Mars. Högsta pris (öre).	118. Göteborg. Mars. Lägsta pris (öre).	119. Göteborg. Mars. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	15	13	*14*	14	12	*14*	14	13	*14*
2	skummad	»	8	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	240	230	*232*	240	220	*227*	230	220	*224*
4	mat- (lands-)	»	210	200	*203*	210	200	*203*	210	190	*200*
5	Ost, halffet, ordinär	»	150	150	*150*	150	150	*150*	150	150	*150*
6	Margarin: bästa sort (»grädd-«)	»	160	160	*160*	160	160	*160*	160	160	*160*
7	billigaste sort	»	120	120	*120*	120	120	*120*	120	120	*120*
8	Ägg	tjog	210	180	*196*	190	140	*172*	160	120	*144*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
10	Ärter, gula	kg.	35	33	*33*	35	33	*35*	35	33	*35*
11	Bruna bönor	»	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*
12	Mjöl: hvete-	»	28	25	*27*	28	25	*27*	28	25	*28*
13	råg-	»	19	19	*19*	19	19	*19*	19	19	*19*
14	rågsikt-	»	23	22	*22*	23	22	*22*	23	22	*22*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	30	28	*29*	30	28	*28*	30	28	*29*
16	korn-	»	30	28	*28*	30	28	*28*	30	28	*28*
17	ris:- bästa sort	»	70	70	*70*	70	70	*70*	70	70	*70*
18	billigaste sort	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
19	Rågbröd: hårdt (spis), groft	»	35	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*
20	mjukt: limpa, söt	»	42	42	*42*	42	42	*42*	42	42	*42*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*
23	mjukt, » »	»	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*
24	Nötkött, färskt: stek	»	120	100	*104*	120	100	*106*	120	95	*104*
25	soppkött	»	95	85	*90*	110	85	*91*	90	80	*88*
26	Kalfkött: stek	»	130	120	*127*	130	120	*127*	130	120	*127*
27	spädkalf	»	80	70	*74*	80	70	*77*	80	75	*78*
28	Fårstek, färsk	»	125	120	*122*	130	120	*128*	130	120	*129*
29	Fläsk, färskt	»	140	130	*133*	140	120	*129*	130	120	*124*
30	salt: svenskt	»	140	135	*140*	135	130	*131*	135	130	*131*
31	amerikanskt	»	125	120	*123*	—	—	—	—	—	—
32	*Fisk, färsk: sill	»	21	16	*18*	23	18	*20*	28	18	*24*
33	strömming	»	—	—	—	25	25	*25*	—	—	—
34	rödspotta (»spätta«)	»	58	49	*54*	60	48	*53*	—	—	—
35	salt: sill	»	—	—	—	50	45	*48*	65	45	*54*
46	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	175	120	*141*	175	130	*152*	175	130	*149*
39	Socker, bit-	»	61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*
40	Fotogén, prima	l.	14	11	*13*	14	11	*13*	14	11	*13*
41	Ved: björk- osågad, hemkörd (pr »storfamn«: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		3000	2900	*2980*	3000	2900	*2990*	3000	3000	*3000*
42	barr-		2400	2400	*2400*	2400	2400	*2400*	2400	2400	*2400*
43	Torf	hl.	85	85	*85*	85	85	*85*	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt«) hemkörd	»	325	325	*325*	350	325	*347*	350	350	*350*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	130	130	*130*	130	130	*130*	130	130	*130*

* Prisuppgifter hafva för *Göteborg* meddelats äfven å följande fisksorter, som kostat pr 32 öre. — [1]) Prisuppgifterna å koks afse krossad engelsk kaminkoks.

och medelpris.

120.	121.	122.	123.	124.	125.	126.	127.	128.	129.	130.	131.	132.	133.	134.	135.	136.	137.	
Vänersborg.									Borås.									
Januari.			Februari.			Mars.			Januari.			Februari.			Mars.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel	Högsta	Lägsta	Medel	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
14	13	*14*	14	13	*14*	14	13	*14*	14	13	*13*	14	13	*13*	14	13	*13*	1
7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*6*	7	6	*6*	2
220	220	*220*	220	210	*217*	210	210	*210*	230	210	*220*	225	210	*216*	220	200	*211*	3
210	190	*198*	200	175	*187*	185	175	*180*	210	180	*196*	200	175	*187*	190	170	*179*	4
90	75	*81*	90	75	*81*	85	75	*80*	90	75	*80*	90	75	*79*	90	70	*78*	5
150	145	*149*	150	145	*148*	150	145	*148*	160	150	*152*	160	150	*153*	160	150	*153*	6
120	100	*107*	120	100	*107*	120	110	*113*	110	100	*101*	100	100	*100*	100	100	*100*	7
200	160	*181*	165	140	*153*	150	90	*127*	210	170	*186*	180	150	*163*	150	125	*140*	8
20	19	*20*	20	19	*20*	20	18	*19*	22	18	*20*	22	17	*20*	22	18	*20*	9
17	15	*16*	17	15	*16*	17	15	*16*	27	20	*24*	30	22	*26*	30	23	*26*	10
40	38	*39*	40	38	*39*	40	38	*39*	45	40	*42*	45	35	*40*	45	38	*41*	11
25	23	*24*	25	23	*24*	25	23	*24*	25	24	*25*	26	25	*25*	26	25	*25*	12
18	16	*17*	18	16	*17*	18	16	*17*	19	18	*18*	18	17	*18*	19	18	*18*	13
23	20	*22*	23	20	*22*	23	20	*22*	23	22	*23*	23	22	*23*	23	22	*23*	14
30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	30	28	*29*	30	28	*30*	30	28	*30*	15
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	22	*24*	25	23	*25*	25	25	*25*	16
60	50	*57*	60	50	*57*	60	60	*60*	60	40	*48*	60	40	*51*	60	40	*47*	17
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	28	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	18
35	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*	40	35	*38*	40	35	*37*	40	35	*39*	19
38	35	*37*	39	35	*37*	39	35	*37*	45	35	*41*	45	35	*39*	45	38	*40*	20
26	24	*25*	26	24	*25*	26	24	*25*	30	25	*28*	30	25	*27*	28	25	*26*	21
49	45	*47*	48	45	*47*	49	45	*47*	55	50	*52*	55	45	*51*	55	45	*51*	22
48	46	*47*	48	46	*47*	48	46	*47*	55	45	*49*	50	45	*49*	50	45	*49*	23
90	80	*86*	90	80	*86*	90	80	*86*	130	115	*121*	130	115	*120*	130	110	*120*	24
80	75	*78*	80	75	*78*	80	75	*78*	90	75	*82*	90	75	*81*	90	75	*80*	25
120	100	*112*	125	100	*116*	120	100	*113*	125	110	*116*	115	100	*110*	120	110	*114*	26
60	50	*56*	60	50	*56*	60	50	*56*	60	50	*55*	60	50	*54*	60	50	*55*	27
110	100	*107*	120	100	*112*	120	100	*110*	115	100	*108*	115	100	*107*	125	100	*112*	28
110	100	*107*	120	100	*110*	120	100	*112*	125	120	*122*	130	115	*122*	130	115	*123*	29
125	120	*123*	125	120	*123*	125	120	*122*	130	120	*125*	130	125	*126*	130	125	*127*	30
120	120	*120*	120	120	*120*	120	120	*120*	130	120	*124*	130	125	*127*	130	125	*128*	31
30	20	*25*	30	25	*28*	—	—	—	30	25	*25*	25	25	*25*	30	25	*25*	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
80	75	*76*	100	75	*86*	100	90	*97*	75	70	*74*	80	70	*74*	80	70	*74*	34
30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	40	30	*34*	40	35	*38*	40	35	*36*	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
45	40	*43*	145	40	*43*	45	40	*43*	40	37	*39*	45	35	*40*	45	35	*40*	37
110	110	*107*	110	100	*107*	110	100	*107*	140	110	*124*	150	110	*128*	150	110	*126*	38
61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*	39
17	14	*16*	17	14	*16*	17	14	*16*	16	15	*15*	16	15	*15*	16	15	*15*	40
2500	2400	*2450*	2500	2400	*2450*	2500	2400	*2450*	2200	1980	*2110*	2200	2130	*2150*	2130	2130	*2130*	41
2100	2000	*2050*	2100	2000	*2050*	2100	2000	*2050*	1600	1520	*1550*	1600	1520	*1560*	1600	1520	*1560*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
300	300	*300*	325	325	*325*	300	300	*300*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	44
115	115	*115*	115	115	*115*	115	115	*115*	[1])190	[1])190	[1])*190*	[1])190	[1])190	[1])*190*	[1])190	[1])190	[1])*190*	45

kg.: gädda 150 à 100 öre, hälleflundra 200 à 150, kolja 40 à 30, torsk 46 à 36, hvitling 42 à

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	129. Karlstad. Januari. Högsta	130. Karlstad. Januari. Lägsta	131. Karlstad. Januari. Medel-	132. Karlstad. Februari. Högsta	133. Karlstad. Februari. Lägsta	134. Karlstad. Februari. Medel-	135. Karlstad. Mars. Högsta	136. Karlstad. Mars. Lägsta	137. Karlstad. Mars. Medel-
			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).		
1	Mjölk: oskummad	l.	16	12	*14*	16	12	*14*	16	12	*14*
2	skummad	»	7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	230	220	*229*	230	210	*228*	230	220	*221*
4	mat- (lands-)	»	220	210	*219*	220	200	*210*	210	190	*199*
5	Ost, halffet, ordinär	»	120	100	*115*	130	110	*116*	120	110	*113*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	170	165	*168*	170	155	*167*	170	165	*168*
7	billigaste sort	»	120	110	*119*	120	110	*116*	120	110	*117*
8	Ägg	tjog	200	160	*196*	200	160	*182*	200	125	*162*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
10	Ärter, gula	kg.	25	20	*23*	25	25	*25*	25	22	*25*
11	Bruna bönor	»	45	45	*45*	45	45	*45*	45	45	*45*
12	Mjöl: hvete-	»	28	26	*27*	28	26	*27*	28	26	*27*
13	råg-	»	18	18	*18*	18	18	*18*	18	18	*18*
14	rågsikt-	»	25	23	*23*	25	23	*24*	25	23	*24*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
16	korn-	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
17	ris-: bästa sort	»	65	60	*63*	65	60	*62*	65	60	*62*
18	billigaste sort	»	35	30	*33*	35	30	*33*	35	30	*32*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	50	35	*40*	55	35	*44*	60	35	*47*
20	mjukt: limpa, söt	»	45	45	*45*	45	45	*45*	45	45	*45*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	70	60	*64*	70	60	*63*	70	60	*63*
23	mjukt, » »	»	45	40	*43*	45	40	*43*	45	40	*43*
24	Nötkött, färskt: stek	»	110	90	*96*	120	90	*105*	100	90	*97*
25	soppkött	»	80	65	*73*	80	65	*74*	80	70	*74*
26	Kalfkött: stek	»	130	120	*121*	125	120	*121*	120	120	*120*
27	spädkalf	»	75	60	*67*	75	65	*73*	75	65	*71*
28	Fårstek, färsk	»	140	130	*132*	130	120	*127*	140	130	*134*
29	Fläsk: färskt	»	130	120	*129*	130	120	*128*	125	120	*125*
30	salt: svenskt	»	150	130	*144*	150	130	*140*	140	130	*139*
31	amerikanskt	»	130	120	*127*	130	120	*128*	130	125	*129*
32	Fisk, färsk: sill	»	35	25	*31*	40	30	*34*	45	35	*37*
33	strömming	»	50	45	*50*	50	40	*44*	50	40	*45*
34	rödspotta (»spätta»)	»	75	70	*71*	80	70	*77*	80	70	*74*
35	salt: sill	»	50	40	*47*	50	40	*46*	50	45	*47*
36	strömming	»	—	—	—	45	40	*41*	—	—	—
37	kabeljo	»	60	50	*55*	60	50	*58*	60	50	*58*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	120	100	*114*	120	110	*116*	120	110	*113*
39	Socker, bit-	»	60	60	*60*	62	60	*61*	62	62	*62*
40	Fotogén, prima	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*
41	Ved: björk- osågad, hemkörd (pr »storfamn»:		2100	2100	*2100*	2200	2100	*2110*	2200	2100	*2110*
42	barr- 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		1800	1800	*1800*	1850	1800	*1810*	1800	1800	*1800*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	350	325	*342*	350	325	*342*	350	325	*342*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	130	100	*105*	120	100	*108*	110	110	*110*

138.	139.	140.	141.	142.	143.	144.	145.	146.	147.	148.	149.	150.	151.	152.	153.	154.	155.	
Örebro.									Västerås.									
Januari.			Februari.			Mars.			Januari.			Februari.			Mars.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
14	13	*14*	14	13	*14*	14	13	*14*	15	14	*14*	15	14	*14*	15	14	*14*	1
5	5	*5*	5	5	*5*	5	5	*5*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	2
210	190	*204*	210	190	*204*	210	200	*204*	230	200	*222*	210	200	*209*	210	200	*209*	3
190	180	*184*	190	165	*175*	190	170	*178*	210	180	*200*	200	175	*189*	200	180	*192*	4
120	100	*108*	130	100	*114*	130	100	*114*	120	100	*111*	120	100	*110*	120	100	*110*	5
170	140	*154*	170	140	*154*	160	150	*153*	160	150	*157*	150	140	*147*	155	140	*147*	6
115	100	*107*	115	100	*109*	110	100	*103*	110	100	*106*	100	100	*100*	110	100	*102*	7
200	180	*194*	200	170	*179*	170	120	*146*	210	175	*197*	200	170	*186*	190	130	*162*	8
25	20	*23*	25	25	*25*	25	20	*24*	30	25	*26*	30	25	*27*	30	20	*26*	9
22	20	*21*	22	20	*21*	20	20	*20*	30	22	*27*	30	22	*26*	30	22	*26*	10
40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	11
26	25	*26*	28	26	*27*	28	26	*27*	27	24	*26*	27	24	*26*	27	24	*26*	12
17	17	*17*	17	17	*17*	17	17	*17*	18	17	*17*	17	17	*17*	18	17	*17*	13
23	22	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*	24	22	*23*	24	23	*24*	24	22	*23*	14
30	30	*30*	35	30	*32*	30	30	*30*	30	25	*29*	30	25	*29*	30	25	*29*	15
22	20	*21*	22	20	*21*	22	22	*22*	24	22	*23*	24	22	*23*	24	22	*23*	16
60	50	*54*	60	50	*55*	60	50	*55*	60	40	*52*	60	40	*50*	60	40	*51*	17
30	27	*29*	30	30	*30*	35	30	*33*	30	28	*30*	30	28	*30*	30	28	*30*	18
33	29	*30*	34	30	*32*	33	30	*32*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	19
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	35	29	*32*	35	29	*32*	35	28	*31*	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
55	55	*55*	55	55	*55*	55	55	*55*	70	62	*69*	70	62	*69*	70	62	*68*	22
45	45	*45*	45	45	*45*	45	45	*45*	43	37	*41*	43	37	*40*	40	36	*37*	23
110	90	*96*	110	90	*97*	110	90	*100*	110	90	*99*	110	80	*98*	120	80	*98*	24
80	70	*75*	80	70	*75*	80	70	*75*	95	65	*85*	95	70	*85*	100	70	*84*	25
120	100	*112*	130	100	*113*	125	90	*108*	140	120	*128*	130	110	*123*	130	100	*121*	26
75	50	*69*	75	65	*68*	75	60	*66*	65	60	*60*	65	60	*61*	60	50	*59*	27
130	100	*116*	140	110	*121*	140	110	*125*	150	130	*144*	150	140	*145*	150	140	*146*	28
140	130	*135*	140	130	*131*	130	130	*130*	150	125	*138*	140	125	*135*	140	125	*131*	29
140	130	*135*	130	130	*130*	130	130	*130*	150	130	*137*	140	125	*134*	140	125	*131*	30
120	120	*120*	—	—	—	—	—	—	125	120	*123*	125	120	*123*	125	120	*123*	31
30	20	*24*	50	30	*40*	40	30	*35*	30	15	*25*	40	25	*33*	35	25	*31*	32
60	30	*38*	35	30	*31*	40	25	*32*	60	25	*40*	40	25	*32*	40	25	*31*	33
80	80	*80*	80	80	*80*	90	70	*75*	80	75	*78*	80	75	*78*	100	60	*81*	34
30	30	*30*	40	40	*40*	—	—	—	40	25	*34*	40	25	*36*	40	25	*35*	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	20	*25*	25	20	*23*	25	20	*24*	36
60	45	*53*	50	45	*48*	45	45	*45*	60	45	*52*	60	50	*53*	60	50	*53*	37
115	100	*110*	115	100	*109*	—	—	—	110	100	*102*	110	100	*102*	110	100	*102*	38
61	61	*61*	61	61	*61*	61	61	*61*	60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*	39
17	16	*17*	17	17	*17*	17	17	*17*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	40
2700	2560	*2630*	2700	2560	*2630*	2700	2560	*2630*	2270	2020	*2130*	2270	2020	*2150*	2270	2140	*2240*	41
2130	1850	*1970*	1990	1850	*1920*	1990	1850	*1920*	1760	1510	*1590*	1760	1510	*1620*	1760	1580	*1680*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	300	275	*294*	325	300	*306*	325	300	*313*	44
120	120	*120*	120	120	*120*	125	125	*125*	110	100	*106*	140	110	*124*	140	110	*124*	45

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	156. Falun. Januari. Högsta pris (öre).	157. Falun. Januari. Lägsta pris (öre).	158. Falun. Januari. Medel- pris (öre).	159. Falun. Februari. Högsta pris (öre).	160. Falun. Februari. Lägsta pris (öre).	161. Falun. Februari. Medel- pris (öre).	162. Falun. Mars. Högsta pris (öre).	163. Falun. Mars. Lägsta pris (öre).	164. Falun. Mars. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	14	14	*14*	14	14	*14*	14	14	*14*
2	skummad	»	7	6	*6*	7	6	*7*	7	6	*7*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	230	200	*220*	220	200	*212*	220	200	*212*
4	mat- (lands-)	»	215	210	*213*	200	190	*199*	200	190	*193*
5	Ost, halffet, ordinär	»	110	100	*105*	120	100	*110*	120	100	*110*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	160	140	*147*	160	140	*150*	160	150	*152*
7	billigaste sort	»	120	100	*110*	110	100	*102*	110	110	*110*
8	Ägg	tjog	160	130	*148*	160	150	*155*	160	130	*151*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
10	Ärter, gula	kg.	28	25	*26*	30	25	*28*	30	28	*29*
11	Bruna bönor	»	40	35	*38*	40	35	*38*	40	35	*38*
12	Mjöl: hvete-	»	26	25	*25*	26	25	*25*	30	25	*26*
13	råg-	»	18	17	*18*	18	18	*18*	18	18	*18*
14	rågsikt-	»	24	22	*23*	23	22	*23*	23	22	*23*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	35	30	*31*	30	30	*30*	30	30	*30*
16	korn-	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
17	ris-: bästa sort	»	60	40	*50*	60	40	*50*	50	40	*48*
18	billigaste sort	»	35	25	*30*	35	30	*31*	32	25	*30*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	33	30	*31*	30	28	*30*	30	28	*29*
20	mjukt: limpa, söt	»	40	36	*38*	36	30	*34*	38	32	*35*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort.	»	78	68	*73*	70	50	*66*	70	60	*67*
23	mjukt, » »	»	52	37	*45*	50	38	*44*	48	35	*42*
24	Nötkött, färskt: stek	»	120	100	*109*	120	100	*109*	120	100	*110*
25	soppkött	»	90	85	*88*	90	80	*87*	95	80	*89*
26	Kalfkött: stek	»	120	100	*111*	120	100	*110*	120	100	*110*
27	spädkalf	»	60	50	*57*	65	50	*58*	65	50	*56*
28	Fårstek, färsk	»	130	120	*124*	130	120	*126*	130	120	*128*
29	Fläsk, färskt	»	130	125	*128*	130	125	*129*	130	125	*128*
30	salt, svenskt	»	140	130	*133*	140	130	*132*	140	130	*135*
31	amerikanskt	»	130	120	*126*	130	120	*125*	130	125	*128*
32	*Fisk, färsk: sill	»	30	25	*28*	—	—	—	—	—	—
33	strömming	»	40	30	*34*	35	30	*33*	35	30	*33*
34	rödspotta (»spätta»)	»	80	80	*80*	100	80	*90*	75	75	*75*
35	salt: sill	»	45	35	*41*	40	35	*38*	40	35	*38*
36	strömming	»	25	20	*23*	25	20	*23*	25	20	*22*
37	kabeljo	»	65	60	*61*	70	60	*62*	70	60	*62*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	125	110	*114*	130	110	*117*	120	110	*117*
39	Socker, bit-	»	60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*
40	Fotogén, prima	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*
41	Ved: björk-|osågad, hemkörd (pr »storfamn»:	hl.	1870	1760	*1820*	1870	1760	*1820*	1870	1760	*1820*
42	barr- | 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)	hl.	1430	1320	*1380*	1540	1320	*1430*	1430	1320	*1380*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	[1])175	[1])175	*[1])175*	[1])200	[1])175	*[1])183*	[1])200	[1])175	*[1])188*

* Prisuppgifter hafva för Falun meddelats äfven å följande fisksorter, som kostat pr kg.: 110 à 100 öre, aborre 80, torsk 65 à 60, lake 75 à 70 öre. — [1]) Prisuppgifterna å koks afse

under *första* kvartalet år 1907. (Forts.)
och medelpris.

165.	166.	167.	168.	169.	170.	171.	172.	173.	174.	175.	176.	177.	178.	179.	180.	181.	182.	
Domnarfvet.									**Gäfle.**									
Januari.			Februari.			Mars.			Januari.			Februari.			Mars.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	16	15	*16*	16	15	*15*	16	15	*15*	1
6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	8	7	*7*	8	7	*8*	8	7	*8*	2
230	200	*214*	215	190	*207*	205	190	*197*	240	230	*231*	220	200	*214*	210	200	*208*	3
215	200	*205*	205	190	*199*	190	185	*189*	220	190	*204*	200	175	*185*	190	170	*181*	4
120	100	*110*	120	110	*117*	120	110	*113*	110	100	*105*	110	100	*103*	120	120	*120*	5
160	160	*160*	150	150	*150*	160	150	*153*	170	150	*158*	160	150	*152*	160	150	*152*	6
110	105	*108*	100	100	*100*	110	110	*110*	120	110	*112*	110	100	*102*	110	100	*101*	7
160	150	*159*	160	150	*159*	160	140	*152*	250	190	*211*	235	140	*184*	200	150	*180*	8
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	9
25	25	*25*	26	25	*26*	30	25	*28*	27	25	*25*	27	25	*25*	28	25	*26*	10
40	40	*40*	40	35	*38*	40	40	*40*	40	35	*37*	40	30	*37*	40	30	*37*	11
27	25	*26*	27	26	*27*	27	25	*26*	29	24	*26*	29	24	*26*	29	24	*26*	12
17	17	*17*	18	17	*18*	18	16	*17*	18	18	*18*	18	18	*18*	18	18	*18*	13
23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*	24	23	*23*	24	22	*23*	23	22	*23*	14
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	28	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	15
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	24	*25*	25	24	*25*	25	24	*25*	16
50	40	*47*	50	40	*47*	50	40	*47*	70	60	*63*	70	60	*67*	70	60	*65*	17
35	32	*34*	35	32	*34*	35	32	*34*	35	30	*32*	35	30	*32*	35	30	*32*	18
28	27	*28*	28	27	*28*	28	27	*28*	31	26	*30*	30	26	*29*	31	26	*30*	19
38	36	*37*	37	36	*36*	35	35	*35*	40	31	*34*	40	30	*34*	40	30	*34*	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	20	*23*	25	20	*23*	25	20	*23*	21
74	70	*72*	70	70	*70*	76	64	*70*	82	44	*64*	82	42	*66*	76	42	*64*	22
60	42	*51*	60	42	*52*	60	42	*52*	32	28	*29*	40	32	*34*	40	28	*32*	23
120	95	*108*	120	95	*110*	120	100	*112*	110	90	*100*	110	90	*99*	110	90	*98*	24
90	85	*88*	90	80	*87*	95	80	*88*	90	80	*85*	90	80	*85*	90	80	*85*	25
110	100	*105*	110	100	*105*	120	100	*107*	150	140	*141*	140	140	*140*	140	140	*140*	26
60	50	*55*	65	50	*57*	65	55	*59*	90	70	*76*	80	65	*74*	75	65	*72*	27
120	110	*115*	130	100	*120*	130	120	*129*	140	120	*128*	135	125	*129*	140	125	*132*	28
130	120	*128*	130	120	*124*	125	120	*123*	140	120	*132*	140	120	*132*	140	125	*133*	29
140	130	*133*	145	130	*135*	150	130	*137*	150	140	*141*	150	130	*140*	150	135	*140*	30
125	120	*122*	125	120	*122*	140	120	*130*	130	120	*123*	130	120	*123*	130	120	*123*	31
25	25	*25*	25	25	*25*	—	—	—	30	20	*26*	40	25	*33*	35	25	*30*	32
35	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*	40	24	*34*	40	24	*31*	40	24	*30*	33
—	—	—	—	—	—	75	75	*75*	125	100	*110*	125	100	*113*	125	125	*125*	34
40	40	*40*	40	35	*38*	40	30	*35*	55	35	*42*	55	35	*42*	55	35	*42*	35
20	18	*19*	20	18	*19*	20	18	*19*	25	20	*21*	25	20	*21*	25	20	*21*	36
60	60	*60*	65	60	*62*	60	60	*60*	85	65	*71*	70	65	*69*	90	70	*75*	37
130	120	*123*	130	110	*120*	120	110	*117*	115	100	*108*	115	100	*107*	115	100	*108*	38
60	59	*60*	60	59	*60*	60	59	*60*	62	59	*60*	60	59	*60*	60	60	*60*	39
15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	17	15	*16*	17	15	*16*	16	15	*16*	40
[2])1320	[2])1320	[2])*1320*	[2])1320	[2])1320	[2])*1320*	[2])1320	[2])1320	[2])*1320*	2100	2100	*2100*	1890	1760	*1830*	1890	1760	*1830*	41
[2])1070	[2])1070	[2])*1070*	[2])1010	[2])1010	[2])*1010*	[2])1010	[2])1010	[2])*1010*	1900	1900	*1900*	1510	1510	*1510*	1510	1510	*1510*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	44
125	125	*125*	150	150	*150*	150	150	*150*	100	100	*100*	120	115	*118*	120	115	*118*	45

gädda 125 à 100 öre, aborre 125 à 110, torsk 60 och hälleflundra 150 öre och för Domnarfvet: gädda engelsk kaminkoks. — [2]) För affallsved (s. k. plankved) har betalats 9·45 kr.

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	183. Söderhamn. Januari. Högsta pris (öre).	184. Söderhamn. Januari. Lägsta pris (öre).	185. Söderhamn. Januari. Medel- pris (öre).	186. Söderhamn. Februari. Högsta pris (öre).	187. Söderhamn. Februari. Lägsta pris (öre).	188. Söderhamn. Februari. Medel- pris (öre).	189. Söderhamn. Mars. Högsta pris (öre).	190. Söderhamn. Mars. Lägsta pris (öre).	191. Söderhamn. Mars. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	15	14	*14*	15	14	*15*	15	14	*14*
2	skummad	»	8	7	*7*	8	7	*7*	7	7	*7*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	230	225	*228*	230	220	*222*	220	210	*217*
4	mat- (lands-)	»	220	200	*216*	215	200	*204*	210	180	*192*
5	Ost, halffet, ordinär	»	135	100	*115*	130	90	*111*	135	90	*116*
6	Margarin: bästa sort (»grädd»-)	»	170	140	*156*	170	140	*154*	160	130	*151*
7	billigaste sort	»	150	100	*113*	110	90	*103*	110	90	*101*
8	Ägg	tjog	200	150	*168*	225	170	*186*	180	140	*165*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
10	Ärter, gula	kg.	27	23	*25*	27	22	*25*	30	23	*25*
11	Bruna bönor	»	40	35	*36*	40	30	*36*	40	35	*37*
12	Mjöl: hvete-	»	27	25	*26*	27	25	*26*	27	25	*26*
13	råg-	»	18	17	*18*	18	17	*18*	19	17	*18*
14	rågsikt-	»	23	22	*23*	23	22	*23*	23	20	*22*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	35	28	*33*	35	28	*32*	35	28	*32*
16	korn-	»	25	23	*24*	25	23	*24*	25	23	*25*
17	ris-: bästa sort	»	60	40	*50*	60	40	*53*	60	45	*53*
18	billigaste sort	»	35	35	*35*	35	30	*34*	35	30	*34*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	32	30	*30*	35	30	*31*	31	30	*30*
20	mjukt: limpa, söt	»	40	36	*38*	40	35	*37*	40	33	*36*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	37	25	*30*	37	28	*33*	37	25	*31*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	65	60	*62*	60	52	*56*	60	60	*60*
23	mjukt, » »	»	54	45	*49*	38	30	*34*	54	54	*54*
24	Nötkött, färskt: stek	»	95	80	*84*	100	80	*91*	110	80	*94*
25	soppkött	»	85	70	*75*	85	70	*78*	95	65	*83*
26	Kalfkött: stek	»	130	120	*126*	130	120	*125*	130	85	*125*
27	spädkalf	»	65	50	*56*	75	50	*61*	85	50	*66*
28	Fårstek, färsk	»	130	90	*114*	140	100	*120*	140	100	*126*
29	Fläsk, färskt	»	140	120	*132*	140	125	*130*	140	125	*130*
30	salt: svenskt	»	150	130	*137*	150	130	*136*	140	130	*137*
31	amerikanskt	»	130	120	*126*	130	125	*127*	130	125	*128*
32	Fisk, färsk: sill	»	30	25	*29*	30	25	*29*	35	30	*32*
33	strömming	»	45	35	*38*	40	35	*38*	35	30	*32*
34	rödspotta (»spätta»)	»	75	75	*75*	75	75	*75*	75	70	*74*
35	salt: sill	»	45	30	*44*	45	40	*42*	45	35	*40*
36	strömming	»	25	18	*21*	20	20	*20*	20	20	*20*
37	kabeljo	»	65	50	*55*	60	55	*59*	60	50	*58*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	135	100	*113*	120	100	*109*	130	100	*113*
39	Socker, bit-	»	60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*
40	Fotogén, prima	l.	16	15	*16*	16	15	*16*	16	15	*16*
41	Ved: björk- } osågad, hemkörd (pr »storfamn»:		2460	2270	*2370*	2270	2020	*2150*	2390	2390	*2390*
42	barr- } 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		1510	1450	*1480*	1510	1260	*1390*	1260	1260	*1260*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») } hemkörd	»	300	300	*300*	280	280	*280*	280	240	*267*
45	Koks, gasverks- (okrossad) } hemkörd	»	[1])150	[1])145	*[1])148*	[1])140	[1])140	*[1])140*	[1])140	[1])140	*[1])140*

[1]) Prisuppgifterna å koks afse engelsk koks. — [2]) S. k. plankved (affall från sågverken).

och medelpris.

192.	193.	194.	195.	196.	197.	198.	199.	200.	201.	202.	203.	204.	205.	206.	207.	208.	209.	
Sundsvall: staden.									Sundsvall: sågverksdistriktet.									
Januari.			Februari.			Mars.			Januari.			Februari.			Mars.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
16	16	*16*	16	15	*16*	16	16	*16*	16	14	*15*	16	14	*15*	16	14	*15*	1
10	10	*10*	10	10	*10*	10	10	*10*	10	10	*10*	10	10	*10*	10	10	*10*	2
240	230	*231*	225	210	*224*	225	210	*223*	240	230	*235*	225	220	*222*	220	210	*217*	3
220	210	*211*	200	200	*200*	200	190	*199*	225	220	*222*	210	200	*203*	210	200	*203*	4
150	100	*125*	150	75	*141*	150	85	*139*	110	100	*105*	110	100	*105*	100	85	*93*	5
160	150	*151*	160	140	*150*	160	150	*150*	150	145	*148*	150	135	*143*	150	135	*143*	6
110	100	*102*	120	100	*116*	120	100	*116*	110	100	*105*	100	100	*100*	100	90	*97*	7
230	140	*208*	200	140	*184*	185	130	*168*	160	150	*157*	160	160	*160*	170	160	*163*	8
30	25	*30*	30	25	*29*	30	25	*29*	25	25	*25*	25	25	*25*	28	20	*24*	9
30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	30	20	*26*	30	20	*28*	30	20	*26*	10
40	35	*36*	40	35	*38*	35	35	*35*	40	30	*35*	40	30	*35*	40	30	*35*	11
30	28	*30*	30	28	*30*	30	28	*30*	30	28	*29*	30	28	*29*	30	28	*29*	12
20	18	*18*	20	18	*18*	20	18	*18*	18	17	*18*	18	17	*18*	18	17	*18*	13
25	24	*25*	25	24	*25*	25	24	*25*	25	23	*24*	25	23	*24*	25	23	*24*	14
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	15
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	16
65	40	*47*	65	40	*49*	65	40	*47*	60	50	*55*	60	50	*55*	60	50	*55*	17
35	30	*31*	30	30	*30*	35	30	*31*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	18
35	30	*33*	35	30	*33*	35	30	*33*	33	32	*33*	33	32	*33*	33	32	*33*	19
45	30	*38*	45	30	*38*	40	30	*38*	40	35	*38*	40	35	*38*	40	35	*38*	20
39	25	*32*	39	25	*32*	39	25	*32*	28	28	*28*	28	28	*28*	28	28	*28*	21
85	70	*76*	85	70	*76*	85	70	*76*	80	75	*78*	80	75	*78*	80	75	*78*	22
55	36	*40*	55	36	*40*	55	35	*41*	65	60	*63*	65	60	*63*	65	60	*63*	23
100	100	*100*	100	100	*100*	100	100	*100*	100	90	*95*	90	80	*85*	100	90	*95*	24
80	80	*80*	85	85	*85*	85	85	*85*	75	75	*75*	75	65	*70*	75	75	*75*	25
70	70	*70*	75	75	*75*	75	75	*75*	90	50	*70*	90	50	*70*	60	50	*55*	26
50	50	*50*	60	60	*60*	60	60	*60*	50	40	*45*	50	40	*45*	50	40	*45*	27
130	120	*125*	120	120	*120*	120	120	*120*	100	100	*100*	—	—	—	100	100	*100*	28
130	125	*127*	125	120	*124*	130	125	*126*	120	120	*120*	130	120	*123*	130	120	*125*	29
130	125	*128*	130	125	*128*	130	125	*129*	130	120	*125*	140	140	*140*	140	140	*140*	30
—	—	—	130	125	*128*	130	125	*128*	130	125	*128*	130	125	*128*	130	125	*128*	31
—	—	—	20	20	*20*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
50	50	*50*	50	50	*50*	50	20	*44*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
75	75	*75*	75	75	*75*	75	75	*75*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
50	35	*41*	50	35	*43*	50	35	*42*	45	45	*45*	45	35	*42*	45	35	*40*	35
30	18	*22*	30	18	*22*	30	18	*23*	20	18	*19*	20	18	*19*	20	18	*19*	36
75	70	*73*	75	70	*73*	75	70	*73*	60	50	*55*	60	50	*55*	60	50	*55*	37
125	100	*117*	140	100	*120*	150	100	*125*	125	110	*118*	130	110	*122*	130	110	*122*	38
63	60	*61*	65	63	*64*	65	62	*64*	63	62	*63*	63	62	*63*	65	62	*63*	39
18	17	*18*	18	18	*18*	18	17	*18*	18	16	*17*	18	16	*17*	18	16	*17*	40
2020	2020	*2020*	2020	2020	*2020*	2020	2020	*2020*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
1760	1510	*1590*	1510	1510	*1510*	1510	1510	*1150*	[3])760	[3])760	[3])*760*	[2])760	[3])760	[3])*760*	[2])760	[3])760	[2])*760*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
110	110	*110*	110	110	*110*	125	125	*125*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	210. Luleå. Januari. Högsta pris (öre).	211. Luleå. Januari. Lägsta pris (öre).	212. Luleå. Januari. Medel- pris (öre).	213. Luleå. Februari. Högsta pris (öre).	214. Luleå. Februari. Lägsta pris (öre).	215. Luleå. Februari. Medel- pris (öre).	216. Luleå. Mars. Högsta pris (öre).	217. Luleå. Mars. Lägsta pris (öre).	218. Luleå. Mars. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: *oskummad*	l.	15	14	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*
2	skummad	»	9	9	*9*	10	9	*10*	10	9	*10*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	240	220	*227*	230	220	*223*	220	200	*207*
4	mat- (lands-)	»	220	200	*210*	220	215	*218*	200	180	*190*
5	Ost, halffet, ordinär	»	125	120	*123*	—	—	—	125	120	*123*
6	Margarin: bästa sort (»grädd»-)	»	150	150	*150*	160	140	*153*	160	160	*160*
7	billigaste sort	»	100	100	*100*	110	100	*103*	100	100	*100*
8	Ägg	tjog	235	225	*230*	230	230	*230*	180	160	*173*
9	Potatis	5 lit.	35	30	*32*	35	35	*35*	35	35	*35*
10	Ärter, gula	kg.	30	25	*27*	30	25	*27*	30	25	*28*
11	Bruna bönor	»	50	35	*42*	50	40	*43*	50	35	*45*
12	Mjöl: hvete-	»	28	28	*28*	28	27	*27*	30	28	*29*
13	råg-	»	20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*
14	rågsikt-	»	25	24	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	35	30	*32*	35	30	*33*	30	30	*30*
16	korn-	»	30	28	*29*	30	30	*30*	30	30	*30*
17	ris-: bästa sort	»	50	50	*50*	50	35	*45*	50	40	*47*
18	billigaste sort	»	35	35	*35*	35	30	*33*	35	30	*33*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), *groft*	»	35	34	*35*	35	34	*35*	35	34	*35*
20	mjukt: limpa, söt	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	mjukt, » »	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Nötkött, färskt: stek	»	90	80	*85*	90	90	*90*	95	85	*88*
25	soppkött	»	75	70	*73*	75	75	*75*	75	75	*75*
26	Kalfkött: stek	»	70	50	*60*	—	—	—	75	75	*75*
27	spädkalf	»	60	40	*50*	—	—	—	50	45	*48*
28	Fårstek, färsk	»	125	120	*123*	100	100	*100*	110	100	*107*
29	Fläsk, färskt	»	130	120	*125*	130	130	*130*	130	120	*127*
30	salt: svenskt	»	140	125	*133*	130	130	*130*	130	125	*128*
31	amerikanskt	»	130	125	*128*	130	130	*130*	130	120	*127*
32	Fisk, färsk: sill	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	rödspotta (»spätta»)	»	—	—	—	—	—	—	75	75	*75*
35	salt: sill	»	50	40	*47*	50	50	*50*	50	50	*50*
36	strömming	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
37	kabeljo	»	75	50	*65*	75	70	*73*	80	75	*78*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	130	110	*120*	130	120	*123*	120	110	*117*
39	Socker, bit-	»	65	62	*63*	65	62	*63*	63	62	*62*
40	Fotogén, prima	l.	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*
41	Ved: björk- } osågad, hemkörd (pr »storfamn»:	}	2140	2140	*2140*	2020	1890	*1980*	2270	2210	*2260*
42	barr- } 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)	}	1640	1640	*1640*	1760	1700	*1740*	1890	1760	*1790*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	350	300	*325*
44	Kol, antracit- (»valnöt») } hemkörd	»	325	325	*325*	325	325	*325*	—	—	—
45	Koks, gasverks- (okrossad) } hemkörd	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—

[1]) Prisuppgifterna afse *helfet* ost.

och medelpris.

219.	220.	221.	222.	223.	224.	225.	226.	227.	228.	229.	230.	231.	232.	233.	234.	235.	236.	
Boden.									Malmberget och Gellivare.									
Januari.			Februari.			Mars.			Januari.			Februari.			Mars.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
—	—	—	14	14	*14*	14	14	*14*	18	16	*17*	18	16	*17*	18	16	*17*	1
—	—	—	8	8	*8*	10	9	*10*	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	2
—	—	—	225	220	*223*	230	200	*215*	230	220	*227*	230	220	*226*	230	210	*224*	3
—	—	—	215	215	*215*	210	190	*200*	220	200	*206*	210	190	*197*	200	190	*194*	4
—	—	—	—	—	—	120	120	*120*	[1])140	[1])140	[1])*140*	[1])140	[1])140	[1])*140*	[1])140	[1])140	[1])*140*	5
—	—	—	160	160	*160*	160	150	*155*	165	160	*161*	150	150	*150*	160	150	*152*	6
—	—	—	110	110	*110*	100	100	*100*	150	150	*150*	140	140	*140*	140	140	*140*	7
—	—	—	230	230	*230*	190	175	*175*	220	180	*199*	200	180	*196*	200	150	*168*	8
—	—	—	30	30	*30*	35	30	*33*	30	25	*27*	30	25	*29*	30	30	*30*	9
—	—	—	30	30	*30*	35	30	*33*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	10
—	—	—	50	50	*50*	40	40	*40*	40	35	*38*	40	30	*38*	40	35	*38*	11
—	—	—	29	28	*29*	30	30	*30*	32	28	*30*	30	28	*30*	32	28	*30*	12
—	—	—	22	20	*21*	20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	13
—	—	—	25	25	*25*	25	24	*25*	25	24	*24*	25	24	*24*	25	24	*24*	14
—	—	—	30	30	*30*	30	30	*30*	35	33	*34*	35	33	*34*	35	33	*34*	15
—	—	—	30	30	*30*	30	25	*28*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	16
—	—	—	50	50	*50*	50	50	*50*	55	55	*55*	55	55	*55*	55	55	*55*	17
—	—	—	40	35	*38*	35	30	*33*	33	30	*33*	33	33	*33*	33	33	*33*	18
—	—	—	25	25	*25*	35	30	*33*	35	33	*34*	35	33	*33*	35	33	*33*	19
—	—	—	25	25	*25*	25	25	*25*	41	40	*41*	41	40	*41*	41	40	*41*	20
—	—	—	—	—	—	25	25	*25*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	67	*67*	68	67	*68*	68	67	*68*	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	33	*34*	34	34	*34*	34	33	*34*	23
—	—	—	85	85	*85*	90	80	*85*	90	80	*85*	90	80	*86*	90	85	*88*	24
—	—	—	70	65	*68*	70	65	*68*	75	60	*72*	75	60	*73*	80	70	*76*	25
—	—	—	—	—	—	65	60	*63*	140	140	*140*	140	140	*140*	150	140	*145*	26
—	—	—	—	—	—	40	40	*40*	60	50	*56*	75	50	*64*	80	60	*74*	27
—	—	—	95	90	*93*	80	80	*80*	110	85	*100*	110	90	*106*	125	90	*118*	28
—	—	—	125	120	*123*	135	120	*128*	130	120	*125*	130	120	*124*	130	120	*123*	29
—	—	—	130	130	*130*	150	130	*140*	150	130	*141*	150	130	*145*	140	130	*136*	30
—	—	—	130	130	*130*	140	130	*135*	130	125	*129*	130	130	*130*	130	125	*128*	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	30	*36*	35	35	*35*	45	40	*43*	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	40	*45*	—	—	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	60	*60*	—	—	—	34
—	—	—	50	50	*50*	50	50	*50*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	35
—	—	—	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	36
—	—	—	75	70	*73*	—	—	—	75	70	*71*	75	70	*71*	75	70	*73*	37
—	—	—	120	120	*120*	120	110	*115*	130	125	*128*	130	125	*128*	130	125	*128*	38
—	—	—	64	64	*64*	65	63	*64*	65	62	*63*	65	62	*63*	65	62	*62*	39
—	—	—	16	16	*16*	20	15	*18*	22	20	*21*	22	20	*21*	22	20	*21*	40
—	—	—	1890	1890	*1890*	1510	1510	*1510*	1890	1890	*1890*	2020	2020	*2020*	2020	2020	*2020*	41
—	—	—	1640	1580	*1610*	1260	1260	*1260*	1510	1130	*1420*	1450	1130	*1390*	1450	1200	*1380*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
—	—	—	350	350	*350*	350	350	*350*	400	350	*375*	425	400	*406*	400	375	*383*	44
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45

Lifsmedelspriser å olika orter i riket under *första* kvart. 1907.

Högsta, lägsta och medelpris.

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	237. Kiruna. Januari. Högsta pris (öre).	238. Kiruna. Januari. Lägsta pris (öre).	239. Kiruna. Januari. Medel- pris (öre).	240. Kiruna. Februari. Högsta pris (öre).	241. Kiruna. Februari. Lägsta pris (öre).	242. Kiruna. Februari. Medel- pris (öre).	243. Kiruna. Mars. Högsta pris (öre).	244. Kiruna. Mars. Lägsta pris (öre).	245. Kiruna. Mars. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	17	17	*17*	15	15	*15*	16	15	*16*
2	skummad	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	230	220	*226*	225	200	*219*	225	200	*216*
4	mat- (lands-)	»	210	200	*204*	200	190	*195*	200	180	*190*
5	Ost, halffet, ordinär	»	130	125	*128*	125	125	*125*	130	125	*128*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	150	135	*141*	140	125	*128*	150	125	*133*
7	billigaste sort	»	135	100	*106*	110	95	*102*	135	100	*109*
8	Ägg	tjog	150	135	*146*	175	150	*167*	170	140	*153*
9	Potatis	5 lit.	40	25	*32*	35	25	*30*	40	30	*35*
10	Ärter, gula	kg.	30	28	*30*	30	25	*28*	30	28	*30*
11	Bruna bönor	»	40	35	*36*	35	35	*35*	40	35	*36*
12	Mjöl: hvete-	»	30	26	*29*	30	25	*29*	30	25	*29*
13	råg-	»	20	19	*20*	20	18	*19*	24	18	*20*
14	rågsikt-	»	25	23	*24*	25	24	*24*	25	24	*24*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	35	30	*33*	33	28	*31*	35	30	*32*
16	korn-	»	35	25	*28*	30	25	*27*	35	25	*28*
17	ris: bästa sort	»	50	30	*42*	50	30	*39*	45	30	*39*
18	billigaste sort	»	35	30	*33*	33	28	*31*	35	28	*32*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	40	35	*38*	38	38	*38*	40	38	*38*
20	mjukt: limpa, söt	»	42	40	*41*	42	40	*41*	42	40	*41*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	41	40	*41*	40	40	*40*	40	40	*40*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort.	»	75	62	*69*	70	52	*60*	75	58	*66*
23	mjukt, » »	»	72	72	*72*	80	56	*68*	68	68	*68*
24	Nötkött, färskt: stek	»	100	70	*87*	100	70	*85*	90	75	*83*
25	soppkött	»	85	60	*70*	80	60	*69*	70	60	*67*
26	Kalfkött: stek	»	65	55	*60*	60	60	*60*	55	55	*55*
27	spädkalf	»	60	60	*60*	55	50	*51*	60	50	*53*
28	Fårstek, färsk	»	100	90	*97*	—	—	—	100	100	*100*
29	Fläsk: färskt	»	140	120	*128*	130	120	*125*	140	120	*125*
30	salt: svenskt	»	150	130	*138*	145	130	*133*	150	125	*133*
31	amerikanskt	»	130	125	*126*	125	120	*124*	125	120	*123*
32	Fisk, färsk: sill	»	35	35	*35*	—	—	—	—	—	—
33	strömming	»	50	40	*45*	50	50	*50*	50	50	*50*
34	rödspotta (»spätta»)	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	salt: sill	»	45	35	*41*	40	35	*39*	45	35	*40*
36	strömming	»	25	25	*25*	25	25	*25*	35	25	*27*
37	kabeljo	»	—	—	—	65	65	*65*	50	50	*50*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	140	115	*131*	140	110	*126*	140	110	*126*
39	Socker, bit-	»	63	62	*63*	63	62	*63*	63	62	*63*
40	Fotogén, prima	l.	20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*
41	Ved: björk-, osågad, hemkörd (pr »storfamn»:		2270	2270	*2270*	2270	2270	*2270*	2270	2270	*2270*
42	barr- (2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		1760	1760	*1760*	1760	1760	*1760*	1760	1760	*1760*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	400	400	*400*	400	375	*388*	400	400	*400*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	[1])225	[1])225	[1])*225*	[1])200	[1])200	[1])*200*	[1])225	[1])200	[1])*213*

[1]) Prisuppgifterna afse engelsk kaminkoks.

Förekomsten af medlemskap i flera sjukkassor samtidigt.

Uti sitt den 8 september 1906 afgifna underdåniga utlåtande med anledning af tvenne utaf Sveriges sjukkassors centralkommitté den 29 november 1905 och den 1 augusti 1906 till Kungl. Maj:t gjorda framställningar om vidtagande af åtgärder för sjukkasseverksamhetens inom riket ytterligare befrämjande och mera fullständiga organiserande hemställde Kungl. kommerskollegium, under förutsättning att Kungl. Maj:t funne de af sjukkassornas kommitterade gjorda framställningar böra föranleda till vidare åtgärder, bland annat, att en utredning måtte verkställas för att få utrönt, i hvilken utsträckning sjukkassornas medlemmar tillhörde flera än en sjukkassa samtidigt; och uppdrog Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 3 november 1906 åt kollegium att verkställa och skyndsamt inkomma med en sådan utredning. *Inledning.*

Sedan den sålunda anbefallda utredningen, som verkställts å kollegii afdelning för arbetsstatistik, numera blifvit fullbordad, meddelas i det följande en redogörelse för undersökningens omfattning och genomförande samt de hufvudsakliga upplysningar, som genom densamma ernåtts.

Af flera skäl och särskildt med hänsyn till den jämförelsevis korta tid, inom hvilken de uppgifter, som från sjukkassorna måste inhämtas, borde vara till kollegium afgifna för att den på grundvalen af dessa uppgifter verkställda utredningen skulle hinna skyndsamt fullbordas, ansågs det från början erforderligt att begränsa undersökningen så till vida, att uppgifter om förekomsten af medlemskap i flera sjukkassor samtidigt endast infordrades från sådana sjukkassor, som, enligt det inom kollegium i och för årsredogörelsen för registrerade sjukkassors verksamhet förda registret, vid 1906 års slut voro vederbörligen registrerade. Ifrågavarande begränsning som sålunda af praktiska skäl blifvit vidtagen, kan emellertid icke i nämnvärd mån förringa utredningens allmänna värde, enär de icke *Undersökningens omfattning.*

registrerade sjukkassorna och dessas medlemmar endast utgöra en jämförelsevis ringa del af hela antalet sjukkassor och sjukkassemedlemmar i riket, samt för öfrigt de icke registrerade sjukkassorna med hänsyn till förekomsten af medlemskap i flera sjukkassor samtidigt helt säkert i stort sedt icke förete någon olikhet mot öfriga sjukkassor.

Genom en närmare kännedom om, i hvilken utsträckning de svenska sjukkassornas medlemmar samtidigt tillhöra flera sjukkassor, möjliggöres äfven en approximativ beräkning af det antal *personer* i riket, hvilka äro sjukförsäkrade genom medlemskap i sjukkassor. Då det gifvetvis är af den största vikt att få detta personantal åtminstone tillnärmelsevis konstaterad, har en sådan beräkning ansetts böra verkställas i samband med föreliggande utredning. För utförande af denna beräkning af antalet i sjukkassorna sjukförsäkrade personer har emellertid erfordrats så långt möjligt fullständiga uppgifter om hela medlemsantalet inom *samtliga* sjukkassor i riket, och hafva på grund häraf summariska uppgifter om medlemsantalet i största möjliga utsträckning inhämtats från såväl registrerade som icke registrerade sjukkassor. På de sålunda erhållna uppgifterna grunda sig de tabellariska öfversikter af de i riket förefintliga sjukkassornas antal och utbredning samt anslutningen till desamma å olika orter m. m., hvilka återfinnas i bil. 8—10.

Utredningen afser, som nämndt, förhållandena vid 1906 års slut.

Uppgifternas insamlande m. m. För inhämtande af erforderliga uppgifter från de registrerade sjukkassorna angående deras medlemsantal äfvensom angående förekomsten af ledamotskap i flera sjukkassor samtidigt har användts ett för ändamålet särskildt upprättadt frågeformulär (se bil. 11). Under de första dagarna af sistlidne januari utsändes dylika formulär till alla registrerade sjukkassor i riket med anhållan, att formulären måtte, behörigen ifyllda, till kollegium insändas den 1 påföljande februari. Från de icke registrerade sjukkassorna och andra dylika föreningar för meddelande af sjukhjälp, om hvilkas adresser kännedom erhållits ur primäruppgifterna till den statistik rörande i riket förekommande understödsföreningar af olika slag, hvilken offentliggjorts i det af särskilda kommitterade den 2 december 1905 afgifna betänkandet angående vissa försäkringsanstalter — hvilka kassor, med frånräknande af dem, som under senare tid blifvit registrerade, till antalet utgöra 343 — hafva därjämte, som nämndt, på särskilda blanketter infordrats summariska uppgifter angående deras medlemsantal.

Såsom var att förutse och jämväl af ett stort antal inkomna meddelanden framgått, har det inom många sjukkassor varit förenadt med större eller mindre svårigheter att öfver hufvud taget eller åtminstone på den korta tid, som kunde för ändamålet anslås, afgifva

de infordrade uppgifterna angående huru många olika sjukkassor medlemmarne samtidigt tillhörde. Särskildt har detta varit fallet i fråga om kassor med stort medlemsantal äfvensom i allmänhet de större städernas kassor. Dessa svårigheter synas oftast hafva varit föranledda däraf, att uppgifterna till större eller mindre del icke kunnat annorledes införskaffas än genom personlig hänvändelse, muntligen eller skriftligen, af vederbörande funktionärer inom kassorna till de enskilda sjukkassemedlemmarne med begäran om erforderliga upplysningar, ett arbete, som man i vissa fall ej velat åtaga sig, då ingen särskild godtgörelse därför kunde beredas, och i en del fall icke ens kunnat utföra på grund af bristande kännedom om medlemmarnes adresser.

Till följd af dessa omständigheter har insamlingen af primäruppgifterna afsevärdt fördröjts och i själfva verket först under senare delen af sistlidne mars månad kunnat nöjaktigt afslutas.

Bristfälligheter i det statistiska materialet.

Af samma anledning företer ock det inkomna statistiska materialet åtskilliga bristfälligheter, hvilka under för handen varande förhållanden icke kunnat afhjälpas. Medan sålunda hela antalet sjukkassemedlemmar i riket beräknats till i rundt tal 507,800, utgöra de medlemmar, för hvilka antalet medlemskap blifvit i de inkomna primäruppgifterna redovisade[1], inalles endast 383,167, d. v. s. ungefär 75 procent af hela antalet. Från 304 registrerade sjukkassor med tillhopa 91,720 medlemmar hafva nämligen uppgifter angående medlemskapens antal blifvit lämnade för endast en del af medlemmarne, sammanlagdt 61,717 st., hvarjämte uppgifter i berörda hänseende helt och hållet saknas från 188 registrerade och, såsom redan omnämnts, samtliga icke registrerade kassor. Hela antalet medlemmar inom sistnämnda båda grupper af kassor torde kunna anslås till omkring 95,000. Öfriga 1,727 registrerade kassor hafva emellertid lämnat fullständiga uppgifter; dessa kassor omfatta tillhopa 321,450 medlemmar.

Af de 125,000 sjukkassemedlemmar, om hvilka närmare upplysningar ej lämnats, med afseende å huru ofta och i hvilken utsträckning de samtidigt tillhöra flera sjukkassor, komma ensamt på Stockholms stad 51,000; de öfriga 74,000 fördela sig tämligen jämnt på olika delar af riket.[2]

Summariska uppgifter beträffande antalet medlemmar den 31 december 1906 hafva inkommit från 2,437 sjukkassor, däraf 2,169 registrerade och 268 icke registrerade. Dessa kassor räknade till-

[1] De sjukkassemedlemmar, beträffande hvilka i primäruppgifterna angifvits, huru många sjukkassor de samtidigt tillhöra, benämnas i det följande för korthetens skull ofta: »Medlemmar med redovisadt antal medlemskap».

[2] Luckorna i det statistiska materialet belysas närmare af il. b5, 6, 7 och 9.

hopa 490,894 medlemmar, af hvilka 462,954 komma på de registrerade och 27,940 på de icke registrerade kassorna. Exakt kännedom om medlemmarnes antal saknas sålunda endast i fråga om 50 kassor af det förra och 75 af det senare slaget. Med utgående från de genomsnittliga medlemssiffrorna för öfriga registrerade och icke registrerade kassor torde man emellertid med någorlunda säkerhet kunna anslå medlemmarnes antal inom de kassor, hvilka ej uppgifvit sitt medlemsantal, till omkring 17,000 — däraf ungefär 9,000 komma på de registrerade och 8,000 på de icke registrerade — d. v. s. något öfver 3 procent af samtliga sjukkassemedlemmar i riket.

Det för uppgifternas insamlande använda frågeformuläret innehöll föreskrift därom, att vid angifvandet af det antal skilda sjukkassor, som resp. medlemmar samtidigt tillhörde, endast registrerade sjukkassor vore att räkna. I åtskilliga fall har emellertid vid formulärens återsändande tillkännagifvits, att denna föreskrift icke kunnat följas af den anledning, att medlemmarne icke ägt kännedom om, huruvida resp. kassor varit registrerade eller ej. Sannolikt har förhållandet varit enahanda i ett stort antal andra fall, ehuru detta icke uttryckligen tillkännagifvits. Af denna anledning har i de här nedan meddelade sammanställningarna förutsatts, att medlemskapen i de icke registrerade sjukkassorna i allmänhet blifvit medräknade. Äfven om denna förutsättning icke alltid är med verkliga förhållandet öfverensstämmande, torde denna omständighet dock, i betraktande af de icke registrerade sjukkassornas relativa fåtalighet, ej vara ägnad att i afsevärd mån förrycka resultatet af undersökningen.

Approximativa beräkningar.

Trots det inkomna materialets sålunda anmärkta ofullständighet låter det sig dock göra att, med ledning af de från det öfvervägande flertalet sjukkassor föreliggande uppgifter i fråga om dels antal medlemmar dels ock förekomsten af medlemskap i flera sjukkassor samtidigt, utföra en tämligen tillförlitlig approximativ beräkning angående hela antalet medlemmar — med eller utan redovisadt antal medlemskap — hvilka tillhöra endast en enda sjukkassa eller samtidigt 2, 3 eller flera sådana, och detta såväl beträffande riket i dess helhet som äfven i fråga om någon viss ort eller viss grupp af sjukkassor eller sjukkassemedlemmar. Dylika beräkningar hafva ock blifvit utförda, och äro de siffror, som därvid framgått, i de följande tabellerna i regel meddelade vid sidan af de motsvarande siffror, som härröra från direkt inkomna uppgifter. Vid beräkningen har med tillhjälp af de föreliggande primäruppgifterna hänsyn i någon mån tagits till de särskilda lokala förhållanden, som i fråga om förekomsten af medlemskap i flera sjukkassor samtidigt bland sjukkassornas medlemmar utrönts för olika orter.

De på nyss angifna sätt beräknade approximativa siffror, hvilka angifva hela antalet sjukkasse*medlemmar* i riket, som tillhöra resp. endast en, eller samtidigt 2, 3 eller flera sjukkassor, hafva lagts till grund för den förut omnämnda beräkningen af antalet *personer* i riket, hvilka äro sjukförsäkrade genom medlemskap i sjukkassa. Ifrågavarande personantal har nämligen erhållits med tillhjälp af sistberörda medlemsantal på sådant sätt, att antalet *personer*, tillhörande samtidigt resp. 2, 3 eller flera sjukkassor, beräknats till resp. hälften, tredjedelen, o. s. v. af motsvarande antal *medlemmar*, med afrundning, där så erfordrats, till närmaste heltalssiffra. På ett härmed öfverensstämmande sätt äro äfven de siffror beräknade, som under benämningen »persontal» äro meddelade i bil. 2, 4 och 6, i fråga om där förekommande mindre grupper af sjukkassor eller sjukkassemedlemmar. Sistnämnda tal angifva visserligen icke exakt antalet personer inom ifrågavarande grupper, men äro likväl ägnade att karakterisera flermedlemskapsfrekvensen inom gruppen. I det följande användes sålunda den kvot, som erhålles, om man dividerar antalet medlemmar med motsvarande persontal, såsom ett mått på flermedlemskapsfrekvensens storlek bland de sjukkassemedlemmar, hvarom fråga är. Ifrågavarande kvot uttrycker i själfva verket antalet medlemskap i genomsnitt per person.

Förekomsten af medlemskap i flera sjukkassor samtidigt.

En mera detaljerad framställning af de resultat, som vunnits genom föreliggande utredning, lämnas i bil. 1—6. Siffrorna angifva i bil. 1, 3 och 5 *medlemmar*, i bil. 2, 4 och 6 *persontal*. För öfrigt äro bil. 1 och 2 sinsemellan lika med afseende på uppställning och gruppindelning, likaså bil. 3 och 4 samt bil. 5 och 6. Af de i samtliga nu nämnda tabeller parvis förekommande olika slagen siffror grunda sig de öfre direkt på de inkomna uppgifterna och afse sålunda endast sjukkassemedlemmar med redovisadt antal medlemskap, medan de undre äro approximativa siffror, beräknade på förut angifvet sätt och inbegripande jämväl de medlemmar, hvilkas medlemskap icke blifvit redovisade.

I hvad angår antalet sjukkassemedlemmar med redovisadt antal medlemskap, kunna bil. 1, 3 och 5 sammanfattas på sätt som den å nästföljande sida meddelade tablå utvisar.

Det visar sig alltså, att af de redovisade sjukkassemedlemmarne 71·7 % äro delägare i endast en kassa, medan 23·0 % tillhöra samtidigt 2, 4·8 % samtidigt 3 och 0·5 % samtidigt 4 eller flera kassor. Flermedlemskapen förekomma i något större utsträckning i städerna än å landsbygden; dock är skillnaden icke afsevärd. Den relativa förekomsten af medlemmar, tillhörande resp. endast en kassa, eller samtidigt 2, 3 samt 4 eller flera sjukkassor angifves sålunda

Antalet *redovisade sjukkassemedlemmar*, fördelade efter det antal sjukkassor de samtidigt tillhöra. [1]

Antalet sjukkassor, som medlemmarne samtidigt tillhöra.	Medlemmar.									
	I städerna.		Å landsbygden.		Inalles.		Däraf			
							män.		kvinnor.	
	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.
1 kassa	110,894	66·5	163,735	75·7	**274,629**	**71·7**	201,405	66·9	73,224	89·2
2 kassor	44,789	26·9	43,298	20·1	**88,087**	**23·0**	80,186	26·7	7,901	9·7
3 »	9,785	5·9	8,457	3·9	**18,242**	**4·8**	17,419	5·8	823	1·0
4 »	1,191	0·7	697	0·3	**1,888**	**0·5**	1,807	0·6	81	0·1
5 »	165	—	68	—	**233**	—	214	—	19	—
6 »	55	—	10	—	**65**	—	61	—	4	—
7 »	15	—	6	—	**21**	—	21	—	—	—
8 »	1	—	1	—	**2**	—	2	—	—	—
Summa	**166,895**	**100·0**	**216,272**	**100·0**	**383,167**	**100·0**	**301,115**	**100·0**	**82,052**	**100·0**

för städerna af procenttalen 66·5 %, 26·9 %, 5·9 % och 0·7 %, under det att de motsvarande procenttalen för landsbygden äro resp. 75·7 %, 20·1 %, 3·9 % och 0·3 %. Afsevärdt större är olikheten i förevarande afseende mellan å ena sidan manliga och å andra sidan kvinnliga medlemmar. Procenttalen för männen äro nämligen resp. 66·9 %, 26·7 %, 5·8 % och 0·6 %, för kvinnorna däremot 89·3 %, 9·7 %, 1·0 % och 0·1 %. De fall, då sjukkassemedlem tillhör mer än 4 kassor samtidigt, förekomma tämligen sparsamt; såvidt uppgifterna härom lämna upplysning, utgör 8 det högsta antal kassor, som någon medlem samtidigt tillhör — ett fall, som endast en enda gång konstaterats.

Räknar man med *personer* i stället för *medlemmar*, och frågan sålunda blir, i hvilken utsträckning de *personer*, hvilka äro sjukförsäkrade i sjukkassor, tillhöra flera sådana kassor samtidigt, gestalta sig siffrorna i någon mån annorlunda. I hufvuddrag te sig förhållandena i detta fall i enlighet med efterföljande tablå, hvilken utgör en sammanfattning af bil. 2, 4 och 6. Äfven här äro endast personer med redovisadt antal medlemskap inbegripna.

[1] Till stads-, resp. landskassor hafva här, liksom öfverallt i redogörelsen, räknats sådana kassor, hvilka registrerats hos magistrat, resp. Konungens befallningshafvande. I fråga om kassor, som arbeta på lokalafdelningar å skilda orter, hafva emellertid de olika lokalafdelningarna hänförts till den stad, resp. det landsbygdsområde, där lokalstyrelsen har sitt säte.

I sjukkassor sjukförsäkrade *redovisade personer* (persontal), fördelade efter det antal sjukkassor de samtidigt tillhöra.

Antalet sjukkassor, som personerna samtidigt tillhöra.	Personer (persontal).									
	I städerna.		Å landsbygden.		Inalles.		Däraf			
							män.		kvinnor.	
	Antal.	%	Antal.	%	Antal.	%	Antal.	%	Antal.	%
1 kassa	110,894	81·0	163,735	86·9	**274,629**	**84·4**	201,405	81·3	73,224	94·5
2 kassor	22,395	16·4	21,649	11·5	**44,044**	**13·5**	40,093	16·2	3,951	5·1
3 »	3,262	2·4	2,819	1·5	**6,081**	**1·9**	5,807	2·3	274	0·4
4 »	298	0·2	174	0·1	**472**	**0·2**	452	0·2	20	—
5 »	33	—	14	—	**47**	—	43	—	4	—
6 »	9	—	2	—	**11**	—	10	—	1	—
7 »	2	—	1	—	**3**	—	3	—	—	—
8 »	1	—	—	—	**1**	—	1	—	—	—
Summa	**136,894**	**100·0**	**188,394**	**100·0**	**325,288**	**100·0**	**247,814**	**100·0**	**77,474**	**100·0**

De procenttal, som angifva den relativa förekomsten af *personer*, hvilka tillhöra resp. endast en kassa eller samtidigt 2, 3 samt 4 eller flera sådana, blifva alltså resp. 84·4 %, 13·5 %, 1·9 % samt 0·2 %. Betraktar man städerna och landsbygden hvardera för sig, finner man i förra fallet procenttalen 81·0 %, 16·4 %, 2·4 % och 0·2 %, i senare fallet 86·9 %, 11·5 %, 1·5 % och 0·1 %. För enbart de manliga individerna erhåller man vidare relationerna 81·3 %, 16·2 %, 2·3 % och 0·2 %, för de kvinnliga åter 94·5 %, 5·1 % och 0·4 %.

Den genomsnittliga förekomsten af medlemskap i flera sjukkassor samtidigt åskådliggöres, såsom redan är nämndt, genom den kvot, som erhålles, om medlemmarnes antal divideras med motsvarande persontal. I nedanstående tablå meddelas några dylika kvotsiffror beträffande sjukkassemedlemmar med redovisadt antal medlemskap.

Antal medlemskap per person.

	I städerna.	*Å landsbygden.*	*I hela riket.*
Män	1·27	1·18	1·22
Kvinnor	1·08	1·04	1·06
Tillsammans	1·22	1·15	1·18

Vid möjligast jämna fördelning af samtliga redovisade medlemskap på motsvarande antal personer komma sålunda ungefär 6

medlemskap på hvarje femtal personer, d. v. s.: i genomsnitt sedt tillhör ungefär hvar femte person tvenne sjukkassor samtidigt, alla de öfriga endast en.

De verkställda beräkningarna gifva vid handen, att förhållandena blifva i stort sedt enahanda, äfven om man ej endast tar i betraktande sjukkassemedlemmar med redovisadt antal medlemskap, utan jämväl medräknar de medlemmar, om hvilka uppgifter om medlemskapens antal saknas. De förut åberopade bil. 1—6 lämna äfven i detta hänseende närmare upplysningar. En sammanfattande öfversikt beträffande förekomsten af medlemskap i flera sjukkassor samtidigt bland *samtliga* sjukkassemedlemmar lämnas i nedanstående tablå.

***Hela antalet* sjukkassemedlemmar och i sjukkassor sjukförsäkrade personer, fördelade efter det antal sjukkassor de samtidigt tillhöra.**

Antalet sjukkassor, som medlemmarne resp. personerna samtidigt tillhöra.	Medlemmar.		Personer.	
	Antal.	%.	Antal.	%.
1 kassa	361,091	71·2	361,091	84·1
2 kassor	118,745	23·4	59,372	13·8
3 »	24,919	4·9	8,308	1·9
4 »	2,642	0·5	662	0·2
5 »	337	—	69	—
6 »	66	—	12	—
7 »	21	—	3	—
8 »	2	—	1	—
Summa	507,823	100·0	429,518	100·0
Däraf män	390,505	—	319,386	—
» kvinnor	117,318	—	110,132	—

Hela ***antalet medlemmar*** *uti de svenska sjukkassorna har sålunda enligt de verkställda beräkningarna visat sig uppgå till 507,823. Af dessa komma 361,091, eller 71·2 %, på endast en kassa, 118,745, eller 23·4 %, på två kassor, 24,919, eller 4·9 %, på tre kassor och 3,068, eller 0·5 %, på fyra eller flera kassor. Sammanlagda antalet i sjukkassor* ***sjukförsäkrade personer*** *utgör enligt samma beräkningar 429,518, af hvilka 361,091, eller 84·1 %, tillhöra endast en sjukkassa, 59,372, eller 13·8 %, samtidigt tillhöra två sjukkassor, 8,308, eller 1·9 %, tillhöra tre sjukkassor och slutligen 747, eller 0·2 %, fyra eller flera sjukkassor på en gång.*

Kvoten mellan hela antalet medlemmar och det motsvarande antalet personer blir äfven i detta fall 1·18, hvilket visar, att i

genomsnitt sedt förhållandena gestalta sig på samma sätt som i fråga om sjukkassemedlemmar med redovisadt antal medlemskap.

Antal medlemmar och personer inom registrerade och icke registrerade kassor.

Slutligen må här äfven anföras, att, därest hela antalet sjukkassemedlemmar och i sjukkassor sjukförsäkrade personer beräknas för å ena sidan de registrerade, å andra sidan de icke registrerade sjukkassorna, oberoende af hvarandra, följande resultat erhållas:

	Medlemmar.	*Personer.*
Registrerade sjukkassor (2,219 st.)	471,854	403,640
Icke registrerade » (343 »)	35,969	35,558

De här meddelade personsiffrorna, hvilka erhållits genom sannolikhetsberäkning, angifva antalet personer, som öfver hufvud taget tillhöra registrerade, resp. icke registrerade sjukkassor, oafsedt om endast ettdera slaget eller samtidigt bådadera. De personer, som på samma gång tillhöra båda slagen kassor, äro sålunda i båda fallen medräknade.

S. k. fortsättningskassor.

Enligt hvad särskildt inhämtade upplysningar gifvit vid handen, hafva — med undantag för några enstaka fall — medlemskap i s. k. fortsättningskassor icke blifvit inberäknade bland de i sjukkassornas uppgifter redovisade medlemskapen. I den föregående framställningen liksom i de medföljande tabellbilagorna har också, i betraktande af fortsättningskassornas undantagsställning, helt och hållet bortsetts från sådana medlemskap, som hafva afseende på dessa kassor.

Med afseende å fortsättningskassorna må jämväl framhållas, att de icke meddela sina medlemmar understöd, så länge sjukhjälp till dem utgår från den eller de vanliga sjukkassor medlemmarna tillhöra. Samtidigt medlemskap i fortsättningskassa och i annan sjukkassa kan sålunda icke betraktas såsom dubbelmedlemskap i vanlig bemärkelse. Ett ytterligare skäl, hvarför ifrågavarande kassor under sådana förhållanden icke lämpligen böra här sammanföras med andra sjukkassor, erbjuder den omständigheten, att fortsättningskassorna bildas genom sammanslutning af ett antal vanliga sjukkassor, hvilka med samtliga eller någon viss större del af sina medlemmar[1] ansluta sig till fortsättningskassan och på grund häraf som regel hafva att uppvisa på samma gång ett jämförelsevis stort medlemsantal och — om man bland medlemskapen äfven inräknar dem, som afse fortsättningskassan — en ovanligt stor flermedlemskapsfrekvens.

---

* Härifrån utgör dock Höganäskassan ett undantag.

Såvidt det kunnat utrönas, voro de vid 1906 års slut existerande fortsättningskassorna följande:[1]

Sjukföreningen Central i Göteborg	med	3,172	medlemmar	d. $^{31}/_{12}$	1906
Malmö sjukkassors fortsättningskassa	»	4,997	»	»	»
Trelleborgs sjukhjälpsföreningars fortsättningskassa	»	1,234	»	»	»
Höganäs sjukkassors fortsättningskassa	»	398	»	»	»

Samtliga dessa kassor äro tämligen nybildade och befinna sig ännu på visst sätt i ett försöksstadium; alla äro de registrerade.

[1] De angifna medlemsantalen uttrycka, i fråga om de tre förstnämnda kassorna, sammanlagda antalet resp. fortsättnigskassor tillhörande medlemmar inom de anslutna kassorna.

Stockholm den 3 augusti 1907.

Axel Rydin.

Bil. 1. Sjukkassornas medlemmar, fördelade efter det antal sjukkassor de samtidigt tillhöra.

Städer och landsbygd.

Landsdelar.		Antalet medlemmar, tillhörande samtidigt								Summa.
		endast 1 kassa.	2 kassor.	3 kassor.	4 kassor.	5 kassor.	6 kassor.	7 kassor.	8 kassor.	
Stockholm	redovisade	27,668	11,195	2,816	392	81	32	7	—	42,191
	samtliga	61,783	24,445	6,024	840	171	33	7	—	93,303
Göteborg	redovisade	11,102	4,939	482	47	9	—	—	—	16,579
	samtliga	14,566	6,897	733	67	14	—	—	—	22,277
Malmö	redovisade	9,405	4,866	361	3	—	—	—	—	14,635
	samtliga	12,222	6,286	470	3	—	—	—	—	18,981
Norrköping	redovisade	6,208	1,651	111	11	—	—	4	—	7,985
	samtliga	8,015	2,095	137	12	—	—	4	—	10,263
Gäfle	redovisade	3,500	2,148	863	83	10	—	—	—	6,604
	samtliga	3,736	2,289	903	87	10	—	—	—	7,025
Hälsingborg	redovisade	1,652	425	28	1	—	—	—	—	2,106
	samtliga	4,384	1,080	72	1	—	—	—	—	5,537
Städer med ett invånarantal fr. o. m. 20,000 intill 30,000	redovisade	11,256	4,718	2,048	210	5	—	—	—	18,237
	samtliga	14,036	5,680	2,366	241	5	—	—	—	22,328
Städer med ett invånarantal fr. o. m. 10,000 intill 20,000	redovisade	17,694	6,605	1,034	115	4	9	—	—	25,461
	samtliga	22,313	8,871	1,752	191	6	9	—	—	33,142
Städer med ett invånarantal fr. o. m. 5,000 intill 10,000	redovisade	11,438	4,075	944	174	28	14	4	—	16,677
	samtliga	13,311	4,846	1,109	204	34	14	4	—	19,522
Städer med ett invånarantal intill 5,000	redovisade	10,971	4,167	1,098	155	28	—	—	—	16,420
	samtliga	12,167	4,720	1,298	175	29	—	—	—	18,390
Summa för städerna	redovisade	110,894	44,789	9,785	1,191	165	55	15	1	166,895
	samtliga	166,533	67,209	14,864	1,821	269	56	15	1	250,768
Landsbygden	redovisade	163,735	43,298	8,457	697	68	10	6	1	216,272
	samtliga	194,558	51,536	10,055	821	68	10	6	1	257,055
Hela riket	redovisade	274,629	88,087	18,242	1,888	233	65	21	2	383,167
	samtliga	361,091	118,745	24,919	2,642	337	66	21	2	507,823

Bil. 2. I sjukkassor sjukförsäkrade personer (personal), fördelade efter det antal sjukkassor de samtidigt tillhöra.

Städer och landsbygd.

Landsdelar.		Antalet personer, tillhörande samtidigt								Summa.
		endast 1 kassa.	2 kassor.	3 kassor.	4 kassor.	5 kassor.	6 kassor.	7 kassor.	8 kassor.	
Stockholm	redovisade	27,668	5,597	939	98	16	5	1	—	34,324
	samtliga	61,783	12,222	2,008	210	34	6	1	—	76,264
Göteborg	redovisade	11,102	2,470	161	11	2	—	—	—	13,746
	samtliga	14,566	3,449	244	17	3	—	—	—	18,279
Malmö	redovisade	9,405	2,433	120	1	—	—	—	—	11,959
	samtliga	12,222	3,143	157	1	—	—	—	—	15,523
Norrköping	redovisade	6,208	826	37	3	—	—	—	—	7,074
	samtliga	8,015	1,048	46	3	—	—	—	—	9,112
Gäfle	redovisade	3,500	1,074	288	21	2	—	—	—	4,885
	samtliga	3,736	1,144	301	22	2	—	—	—	5,205
Hälsingborg	redovisade	1,652	213	9	1	—	—	—	—	1,875
	samtliga	4,384	540	25	1	—	—	—	—	4,950
Städer med ett invånarantal fr. o. m. 20,000 intill 30,000	redovisade	11,256	2,359	682	53	1	—	—	—	14,351
	samtliga	14,036	2,840	789	61	1	—	—	—	17,727
Städer med ett invånarantal fr. o. m. 10,000 intill 20,000	redovisade	17,694	3,302	344	29	1	2	—	—	21,372
	samtliga	22,313	4,435	584	48	2	2	—	—	27,384
Städer med ett invånarantal fr. o. m. 5,000 intill 10,000	redovisade	11,438	2,038	315	42	5	2	1	—	13,841
	samtliga	13,311	2,424	370	52	6	2	1	—	16,166
Städer med ett invånarantal intill 5.000	redovisade	10,971	2,083	367	39	6	—	—	1	13,467
	samtliga	12,167	2,360	433	43	7	—	—	1	15,011
Summa för städerna	redovisade	110,894	22,395	3,262	298	33	9	2	1	136,894
	samtliga	166,533	33,605	4,957	458	55	10	2	1	205,621
Landsbygden	redovisade	163,735	21,649	2,819	174	14	2	1	—	188,394
	samtliga	194,558	25,767	3,351	204	14	2	1	—	223,897
Hela riket	redovisade	274,629	44,044	6,081	472	47	11	3	1	325,288
	samtliga	361,091	59,372	8,308	662	69	12	3	1	429,518

Bil. 3. Sjukkassornas medlemmar, fördelade efter det antal sjukkassor de samtidigt tillhöra.

Män och kvinnor.

Antalet kassor, som medlemmarna samtidigt tillhöra.		Manliga.						Kvinnliga.						Tillsammans.					
		I städerna.		Å landsbygden.		I hela riket.		I städerna.		Å landsbygden.		I hela riket.		I städerna.		Å landsbygden.		I hela riket.	
		Antal.	%	Antal.	%	Antal.	%	Antal.	%	Antal.	%	Antal.	%	Antal.	%	Antal.	%	Antal.	%
1 kassa	redovisade	76,459	60·3	124,946	71·7	**201,405**	**66·9**	34,435	86·0	38,789	92·3	**73,224**	**89·2**	110,894	66·5	163,735	75·7	**274,629**	**71·7**
	samtliga	109,028	59·5	148,634	71·7	**257,662**	**66·0**	57,505	85·1	45,924	92·3	**103,429**	**88·2**	166,533	66·4	194,558	75·7	**361,091**	**71·2**
2 kassor	redovisade	39,777	31·4	40,409	23·2	**80,186**	**26·7**	5,012	12·5	2,889	6·9	**7,901**	**9·7**	44,789	26·9	43,298	20·1	**88,087**	**23·0**
	samtliga	58,108	31·7	48,119	23·2	**106,227**	**27·2**	9,101	13·5	3,417	6·9	**12,518**	**10·7**	67,209	26·8	51,536	20·1	**118,745**	**23·4**
3 »	redovisade	9,252	7·3	8,167	4·7	**17,419**	**5·8**	533	1·4	290	0·7	**823**	**1·0**	9,785	5·9	8,457	3·9	**18,242**	**4·8**
	samtliga	13,994	7·6	9,711	4·7	**23,705**	**6·1**	870	1·3	344	0·7	**1,214**	**1·0**	14,864	6·0	10,055	3·9	**24,919**	**4·9**
4 »	redovisade	1,139	1·0	668	0·4	**1,807**	**0·6**	52	0·1	29	0·1	**81**	**0·1**	1,191	0·7	697	0·3	**1,888**	**0·5**
	samtliga	1,723	1·0	785	0·4	**2,508**	**0·7**	98	0·1	36	0·1	**134**	**0·1**	1,821	0·8	821	0·3	**2,642**	**0·5**
5 »	redovisade	152	—	62	—	**214**	—	13	—	6	—	**19**	—	165	—	68	—	**233**	—
	samtliga	256	0·2	62	—	**318**	—	13	—	6	—	**19**	—	269	—	68	—	**337**	—
6 »	redovisade	52	—	9	—	**61**	—	3	—	1	—	**4**	—	55	—	10	—	**65**	—
	samtliga	53	—	9	—	**62**	—	3	—	1	—	**4**	—	56	—	10	—	**66**	—
7 »	redovisade	15	—	6	—	**21**	—	—	—	—	—	—	—	15	—	6	—	**21**	—
	samtliga	15	—	6	—	**21**	—	—	—	—	—	—	—	15	—	6	—	**21**	—
8 »	redovisade	1	—	1	—	**2**	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	**2**	—
	samtliga	1	—	1	—	**2**	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	**2**	—
Summa	redovisade	**126,847**	**100·0**	**174,268**	**100·0**	**301,115**	**100·0**	**40,048**	**100·0**	**42,004**	**100·0**	**82,052**	**100·0**	**166,895**	**100·0**	**216,272**	**100·0**	**383,167**	**100·0**
	samtliga	**183,178**	**100·0**	**207,327**	**100·0**	**390,505**	**100·0**	**67,590**	**100·0**	**49,728**	**100·0**	**117,318**	**100·0**	**250,768**	**100·0**	**257,055**	**100·0**	**507,823**	**100·0**

Bil. 4. I sjukkassor sjukförsäkrade personer (persontal), fördelade efter det antal sjukkassor de samtidigt tillhöra.

Män och kvinnor.

Antalet kassor, som personerna samtidigt tillhöra.		Män.						Kvinnor.						Tillsammans.					
		I städerna.		Å landsbygden.		I hela riket.		I städerna.		Å landsbygden.		I hela riket.		I städerna.		Å landsbygden.		I hela riket.	
		Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.	Antal.	%.
1 kassa	redovisade	76,459	76·7	124,946	84·4	**201,405**	**81·3**	34,435	92·7	38,789	96·2	**73,224**	**94·5**	110,894	81·0	163,735	86·9	**274,629**	**84·4**
	samtliga	109,028	76·1	148,634	84·4	**257,662**	**80·7**	57,505	92·2	45,924	96·2	**103,429**	**93·9**	166,533	81·0	194,558	86·9	**361,091**	**84·1**
2 kassor	redovisade	19,887	19·9	20,206	13·7	**40,093**	**16·2**	2,508	6·8	1,443	3·6	**3,951**	**5·1**	22,395	16·4	21,649	11·5	**44,044**	**13·5**
	samtliga	29,054	20·3	24,059	13·7	**53,113**	**16·6**	4,551	7·3	1,708	3·6	**6,259**	**5·7**	33,605	16·4	25,767	11·5	**59,372**	**13·8**
3 »	redovisade	3,085	3·1	2,722	1·8	**5,807**	**2·3**	177	0·5	97	0·2	**274**	**0·4**	3,262	2·4	2,819	1·5	**6,081**	**1·9**
	samtliga	4,666	3·3	3,237	1·8	**7,903**	**2·5**	291	0·5	114	0·2	**405**	**0·4**	4,957	2·4	3,351	1·5	**8,308**	**1·9**
4 »	redovisade	285	0·3	167	0·1	**452**	**0·2**	13	—	7	—	**20**	—	298	0·2	174	0·1	**472**	**0·2**
	samtliga	433	0·3	195	0·1	**628**	**0.2**	25	—	9	—	**34**	—	458	0·2	204	0·1	**662**	**0·2**
5 »	redovisade	30	—	13	—	**43**	—	3	—	1	—	**4**	—	33	—	14	—	**47**	—
	samtliga	52	—	13	—	**65**	—	3	—	1	—	**4**	—	55	—	14	—	**69**	—
6 »	redovisade	9	—	1	—	**10**	—	—	—	1	—	**1**	—	9	—	2	—	**11**	—
	samtliga	10	—	1	—	**11**	—	—	—	1	—	**1**	—	10	—	2	—	**12**	—
7 »	redovisade	2	—	1	—	**3**	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	**3**	—
	samtliga	2	—	1	—	**3**	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	**3**	—
8 »	redovisade	1	—	—	—	**1**	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	**1**	—
	samtliga	1	—	—	—	**1**	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	**1**	—
Summa	redovisade	**99,758**	**100·0**	**148,056**	**100·0**	**247,814**	**100·0**	**37,136**	**100·0**	**40,338**	**100·0**	**77,474**	**100·0**	**136,894**	**100·0**	**188,394**	**100·0**	**325,288**	**100·0**
	samtliga	**143,246**	**100·0**	**176,140**	**100·0**	**319,386**	**100·0**	**62,375**	**100·0**	**47,757**	**100·0**	**110,132**	**100·0**	**205,621**	**100·0**	**223,897**	**100·0**	**429,518**	**100·0**

Bil. 5. Sjukkassornas medlemmar, fördelade efter det antal sjukkassor de samtidigt tillhöra.

Medlemsskapsfrekvensen i genomsnitt inom olika landsdelar.

Grupp.	Genomsnittligt antal medlemskap pr individ.		Antalet medlemmar, tillhörande samtidigt								Summa.
			endast 1 kassa.	2 kassor.	3 kassor.	4 kassor.	5 kassor.	6 kassor.	7 kassor.	8 kassor.	
I.	1·0—1·1	redovisade	121,072	23,942	2,500	166	10	1	4	—	147,695
		samtliga	149,260	31,860	4,001	302	14	1	4	—	185,442
II.	1·2	redovisade	125,389	47,476	9,538	929	143	48	8	1	183,532
		samtliga	180,238	68,327	13,997	1,479	241	49	8	1	264,340
III.	1·3	redovisade	20,338	9,872	2,770	400	47	16	9	—	33,452
		samtliga	22,292	10,774	3,048	422	47	16	9	—	36,608
IV.	1·4	redovisade	4,542	2,855	1,122	131	28	—	—	1	8,679
		samtliga	5,269	3,217	1,213	143	30	—	—	1	9,873
V.	1·6	redovisade	3,112	3,210	2,049	207	5	—	—	—	8,583
		samtliga	3,856	3,793	2,355	236	5	—	—	—	10,245
VI.	1·9	redovisade	176	732	263	55	—	—	—	—	1,226
		samtliga	176	774	305	60	—	—	—	—	1,315
Summa		redovisade	274,629	88,087	18,242	1,888	233	65	21	2	383,167
		samtliga	361,091	118,745	24,919	2,642	337	66	21	2	507,823
Däraf män . . .		redovisade	201,405	80,186	17,419	1,807	214	61	21	2	301,115
		samtliga	257,662	106,227	23,705	2,508	318	62	21	2	390,505
» kvinnor . .		redovisade	73,224	7,901	823	81	19	4	—	—	82,052
		samtliga	103,429	12,518	1,214	134	19	4	—	—	117,318

I ofvan meddelade samt närmast följande tabell hafva de förekommande grupperna I—VI följande omfattning:

Grupp I.

Städer. Norrtälje, Östhammar, Öregrund, Sigtuna, Uppsala, Enköping, Strängnäs, Trosa, Linköping, Norrköping, Skeninge, Jönköping, Grenna, Växjö, Kalmar, Karlskrona, Ronneby, Sölvesborg, Simrishamn, Hälsingborg, Halmstad, Laholm, Varberg, Kungsbacka, Kungälf, Marstrand, Uddevalla, Strömstad, Vänersborg, Borås, Åmål, Mariestad, Skara, Hjo, Falköping, Karlstad, Filipstad, Örebro, Askersund, Nora, Lindesberg, Arboga, Östersund, Skellefteå, Piteå och Haparanda.

Landsbygd. Stockholms län, Östergötlands län, Kronobergs län, Gottlands län, Blekinge län, Kristianstads län, Malmöhus län, Hallands län, Göteborgs och Bohus län, Älfsborgs län, Värmlands län, Örebro län, Jämtlands län och Västerbottens län.

Grupp II.

Städer. Stockholm, Södertälje, Vaxholm, Nyköping, Mariefred, Motala, Vadstena, Eksjö, Västervik, Karlshamn, Malmö, Lund, Landskrona, Falkenberg, Göteborg, Lysekil,

Bil. 6. I sjukkassor sjukförsäkrade personer (personal), fördelade efter det antal sjukkassor de samtidigt tillhöra.

Medlemsskapsfrekvensen i genomsnitt inom olika landsdelar.

Grupp.	Genomsnittligt antal medlemskap pr individ.		Antalet personer, tillhörande samtidigt: endast 1 kassa.	2 kassor.	3 kassor.	4 kassor.	5 kassor.	6 kassor.	7 kassor.	8 kassor.	Summa.
I.	1·0—1·1	redovisade	121,072	11,972	833	42	1	—	—	—	133,920
		samtliga	149,260	15,929	1,334	75	3	—	—	—	166,601
II.	1·2	redovisade	125,389	23,737	3,180	232	28	9	1	—	152,576
		samtliga	180,238	34,164	4,665	370	48	10	1	—	219,496
III.	1·3	redovisade	20,338	4,935	923	100	11	2	2	—	26,311
		samtliga	22,292	5,386	1,016	106	11	2	2	—	28,815
IV.	1·4	redovisade	4,542	1,428	374	32	6	—	—	1	6,383
		samtliga	5,269	1,609	405	36	6	—	—	1	7,326
V.	1·6	redovisade	3,112	1,606	683	52	1	—	—	—	5,454
		samtliga	3,856	1,897	786	60	1	—	—	—	6,600
VI.	1·9	redovisade	176	366	88	14	—	—	—	—	644
		samtliga	176	387	102	15	—	—	—	—	680
Summa		redovisade	**274,629**	**44,044**	**6,081**	**472**	**47**	**11**	**3**	**1**	**325,288**
		samtliga	**361,091**	**59,372**	**8,308**	**662**	**69**	**12**	**3**	**1**	**429,518**
Däraf män . . .		redovisade	201,405	40,093	5,807	452	43	10	3	1	247,814
		samtliga	257,662	53,113	7,903	628	65	11	3	1	319,386
» kvinnor . .		redovisade	73,224	3,951	274	20	4	1	—	—	77,474
		samtliga	103,429	6,259	405	34	4	1	—	—	110,132

Ulricehamn, Lidköping, Sala, Falun, Säter, Hedemora, Hudiksvall, Härnösand, Sundsvall, Örnsköldsvik, Umeå och Luleå.

Landsbygd. Uppsala län, Södermanlands län, Jönköpings län, Kalmar län, Skaraborgs län, Västmanlands län, Kopparbergs län, Västernorrlands län och Norrbottens län.

Grupp III.

Städer. Oskarshamn, Vimmerby, Visby, Kristianstad, Ystad, Alingsås, Sköfde, Västerås, Köping och Söderhamn.

Landsbygd. Gäfleborgs län.

Grupp IV.

Städer. Söderköping, Ängelholm, Kristinehamn och Gäfle.

Grupp V.

Städer. Eskilstuna och Torshälla.

Grupp VI.

Städer. Trelleborg.

Bil. 7. Olika landsdelar, fördelade efter förhållandet mellan antalet sjukkassemedlemmar med redovisadt antal medlemskap och samtliga sjukkassemedlemmar å resp. orter.

Grupp.	Medlemmar med redovisadt antal medlemskap i proc. af samtliga medlemmar.	Medlemmar med redovisadt antal medlemskap.	Samtliga medlemmar.
I.	Högst 40 %	2,263	6,472
II.	Öfver 40 dock högst 50 %	43,981	96,942
III.	» 50 » » 60 »	3,826	6,657
IV.	» 60 » » 70 »	13,925	20,632
V.	» 70 » » 80 »	116,410	152,251
VI.	» 80 » » 90 »	87,196	101,124
VII.	» 90 t. o. m. 100 »	115,566	123,745
	Summa	**383,167**	**507,823**

De olika grupperna I—VII hafva följande omfattning:

Grupp I.

Städer. Östhammar, Simrishamn, Hälsingborg, Laholm, Kungälf, Ulricehamn och Nora.

Grupp II.

Städer. Stockholm, Varberg och Karlstad.

Grupp III.

Städer. Halmstad, Strömstad, Borås, Skara och Kristinehamn.

Grupp IV.

Städer. Skeninge, Karlskrona, Sölvesborg, Kungsbacka, Lidköping, Filipstad Västerås och Arboga.

Landsbygd. Blekinge län samt Göteborgs och Bohus län.

Grupp V.

Städer. Uppsala, Norrköping, Karlshamn, Malmö, Göteborg, Uddevalla, Örebro, Lindesberg, Hudiksvall, Sundsvall, Härnösand och Östersund.

Landsbygd. Stockholms län, Malmöhus län, Hallands län, Älfsborgs län, Värmlands län, Västmanlands län, Västernorrlands län och Norrbottens län.

Grupp VI.

Städer. Enköping, Eskilstuna, Torshälla, Mariefred, Linköping, Motala, Vimmerby, Lund, Ystad, Falkenberg, Lysekil, Askersund, Sala, Köping, Falun och Hedemora.

Landsbygd. Jönköpings län, Kronobergs län, Kalmar län, Gottlands län, Skaraborgs län, Örebro län, Kopparbergs län, Jämtlands län och Västerbottens län.

Grupp VII.

Städer. Södertälje, Vaxholm, Norrtälje, Öregrund, Sigtuna, Nyköping, Strängnäs, Trosa, Söderköping, Vadstena, Jönköping, Eksjö, Grenna, Växjö, Kalmar, Oskarshamn, Västervik, Visby, Ronneby, Kristianstad, Ängelholm, Landskrona, Trelleborg, Marstrand, Vänersborg, Alingsås, Åmål, Mariestad, Sköfde, Hjo, Falköping, Säter, Gäfle, Söderhamn, Örnsköldsvik, Umeå, Skellefteå, Luleå och Piteå.

Landsbygd. Uppsala län, Södermanlands län, Östergötlands län, Kristianstads län och Gäfleborgs län.

Bil. 8. Antalet registrerade sjukkassor och deras medlemmar inom de olika länen den 31 december 1906.[1]

Län.		I städerna.			Å landsbygden.			I hela riket.		
		Antal kassor.	Antal medlemmar.	Däraf kvinnor.	Antal kassor.	Antal medlemmar.	Däraf kvinnor.	Antal kassor.	Antal medlemmar.	Däraf kvinnor.
Stockholms stad	registrerade	243 (10)	90,114	32,032	—	—	—	**243** (10)	**90,114**	32,032
	icke registr.	14 (4)	875	58	—	—	—	**14** (4)	**875**	58
Stockholms län	registrerade	17 (1)	2,892	807	24 (1)	6,593	1,860	**41** (2)	**9,485**	2,667
	icke registr.	3 (1)	—	—	7	1,279	550	**10** (1)	**1,279**	550
Uppsala län	registrerade	13	4,925	1,766	33	6,453	1,151	**46**	**11,378**	2,917
	icke registr.	2	378	—	3	590	—	**5**	**968**	—
Södermanlands län	registrerade	53	13,394	2,459	63	10,352	2,491	**116**	**23,746**	4,950
	icke registr.	4 (1)	166	10	4 (2)	103	12	**8** (3)	**269**	22
Östergötlands län	registrerade	57	15,096	4,647	136	25,176	6,451	**193**	**40,272**	11,098
	icke registr.	3 (1)	207	33	15 (8)	474	330	**18** (9)	**681**	363
Jönköpings län	registrerade	25 (1)	4,649	1,104	67 (2)	13,461	1,960	**92** (3)	**18,110**	3,064
	icke registr.	—	—	—	5	803	7	**5**	**803**	7
Kronobergs län	registrerade	12	1,299	390	27 (1)	4,643	997	**39** (1)	**5,942**	1,387
	icke registr.	—	—	—	4 (1)	131	35	**4** (1)	**131**	35
Kalmar län	registrerade	19	3,372	889	72	14,086	4,584	**91**	**17,458**	5,473
	icke registr.	2	54	34	6 (1)	506	96	**8** (1)	**560**	130
Gottlands län	registrerade	14	1,971	790	13	1,501	615	**27**	**3,472**	1,405
	icke registr.	—	—	—	2	225	63	**2**	**225**	63
Blekinge län	registrerade	22	4,290	1,294	14 (1)	4,490	702	**36** (1)	**8,780**	1,996
	icke registr.	2	203	40	4 (1)	182	13	**6** (1)	**385**	53
Kristianstads län	registrerade	22	3,067	653	123 (2)	15,551	3,606	**145** (2)	**18,618**	4,259
	icke registr.	5	292	109	3 (2)	37	—	**8** (2)	**329**	109
Malmöhus län	registrerade	179 (5)	31,076	5,835	150 (3)	22,047	3,542	**329** (8)	**53,123**	9,377
	icke registr.	18 (7)	1,147	394	36 (9)	3,076	229	**54** (16)	**4,223**	623
Hallands län	registrerade	20	2,154	316	4	1,115	222	**24**	**3,269**	538
	icke registr.	12 (2)	758	151	1	179	16	**13** (2)	**937**	167

Göteborgs och Bohus län	registrerade	205 (12)	20,696	3,113	29	5,885	1,162	**234** (12)	**26,581**	4,275
	icke registr.	16 (4)	1,424	547	17 (5)	1,787	198	**33** (9)	**3,211**	745
Älfsborgs län	registrerade	33 (2)	4,527	1,351	32 (1)	6,716	1,277	**65** (3)	**11,243**	2,628
	icke registr.	9 (3)	863	475	12 (3)	1,291	462	**21** (6)	**2,154**	937
Skaraborgs län	registrerade	26	3,029	705	43	6,793	1,472	**69**	**9,822**	2,177
	icke registr.	4	392	118	5	552	93	**9**	**944**	211
Värmlands län	registrerade	12 (1)	3,941	709	25 (1)	5,370	651	**37** (2)	**9,311**	1,360
	icke registr.	6 (2)	260	95	20 (2)	1,538	36	**26** (4)	**1,798**	131
Örebro län	registrerade	17 (1)	2,361	615	46	9,395	1,172	**63** (1)	**11,756**	1,787
	icke registr.	8 (1)	359	121	15 (1)	798	2	**23** (2)	**1,157**	123
Västmanlands län	registrerade	24	4,893	699	31 (1)	8,975	1,134	**55** (1)	**13,868**	1,833
	icke registr.	3 (1)	75	7	10	948	4	**13** (1)	**1,023**	11
Kopparbergs län	registrerade	7	1,726	242	50	14,013	1,327	**57**	**15,789**	1,569
	icke registr.	3 (1)	99	—	10	1,491	7	**13** (1)	**1,590**	7
Gäfleborgs län	registrerade	60	9,755	1,902	71 (1)	19,989	2,829	**131** (1)	**29,744**	4,731
	icke registr.	3	110	15	8 (1)	464	38	**11** (1)	**574**	53
Västernorrlands län	registrerade	17	2,347	554	38 (1)	12,507	2,431	**55** (1)	**14,854**	2,985
	icke registr.	5 (4)	41	—	29 (4)	3,550	668	**34** (8)	**3,591**	668
Jämtlands län	registrerade	3	465	104	6 (1)	2,087	589	**9** (1)	**2,552**	693
	icke registr.	—	31	8	—	—	—	—	**31**	8
Västerbottens län	registrerade	3	748	184	8 (1)	3,859	768	**11** (1)	**4,607**	952
	icke registr.	—	—	—	2 (2)	—	—	**2** (2)	—	—
Norrbottens län	registrerade	2	900	273	9	8,210	1,492	**11**	**9,110**	1,765
	icke registr.	—	—	—	3 (1)	202	—	**3** (1)	**202**	—
Summa	registrerade	**1,105** (33)	**233,687**	**63,433**	**1,114** (17)	**229,267**	**44,485**	**2,219** (50)	**462,954**	**107,918**
	icke registr.	**122** (32)	**7,734**	**2,215**	**221** (43)	**20,206**	**2,859**	**343** (75)	**27,940**	**5,074**
Summa summarum		**1,227** (65)	**241,421**	**65,648**	**1,335** (60)	**249,473**	**47,344**	**2,562** (125)	**490,894**	**112,992**

[1] I de kolumner, i hvilka kassornas antal angifvas, beteckna de inom parentes förekommande siffrorna antalet kassor, från hvilka uppgifter angående medlemmarnes antal ej erhållits; ifrågavarande kassor äro inberäknade i de framför stående siffrorna.

Bil. 9. Olika landsdelar, grupperade efter sjukkassemedlemmarnes antal.

Grupp	Antalet medlemmar i sjukkassor.	Landsdelar.
I.	0–500	Städer. Vaxholm, Norrtälje, Östhammar, Öregrund, Sigtuna, Strängnäs, Trosa, Vadstena, Skenninge, Grenna, Vimmerby, Borgholm, Sölvesborg, Simrishamn, Skanör med Falsterbo, Laholm, Kungsbacka, Kungälf, Marstrand, Strömstad, Lysekil, Ulricehamn, Skara, Hjo, Filipstad, Askersund, Nora, Lindesberg, Sala, Säter, Hedemora, Örnsköldsvik, Östersund, Skellefteå, Piteå och Haparanda. Tillsammans: 6,803 medlemmar.
II.	501–1,000	Städer. Enköping, Torshälla, Mariefred, Söderköping, Motala, Västervik, Ronneby, Karlshamn, Ängelholm, Falkenberg, Varberg, Alingsås, Åmål, Mariestad, Lidköping, Sköfde, Falköping, Arboga, Hudiksvall, Härnösand, Umeå och Luleå. Tillsammans: 16,023 medlemmar.
III.	1,001–2,000	Städer. Eksjö, Växjö, Kalmar, Oskarshamn, Visby, Trelleborg, Halmstad, Uddevalla, Vänersborg, Kristinehamn, Köping, Falun och Sundsvall. Landsbygd. Gottlands län och Hallands län. Tillsammans: 21,833 medlemmar.
IV.	2,001–3,000	Städer. Södertälje, Nyköping, Karlskrona, Kristianstad, Landskrona, Ystad, Örebro och Söderhamn. Landsbygd. Jämtlands län. Tillsammans: 20,974 medlemmar.
V.	3,001–4,000	Städer. Linköping, Jönköping, Lund, Borås, Karlstad och Västerås. Tillsammans: 18,792 medlemmar.
VI.	4,001–5,000	Städer. Uppsala. Landsbygd. Blekinge län och Västerbottens län. Tillsammans: 13,915 medlemmar.
VII.	5,001–10,000	Städer. Eskilstuna, Hälsingborg och Gäfle. Landsbygd. Stockholms län, Uppsala län, Kronobergs län, Göteborgs och Bohus län, Älfsborgs län, Skaraborgs län, Värmlands län och Norrbottens län. Tillsammans: 82,075 medlemmar.
VIII.	10,001–20,000	Städer. Norrköping och Malmö. Landsbygd. Södermanlands län, Jönköpings län, Kalmar län, Kristianstads län, Örebro län, Västmanlands län, Kopparbergs län och Västernorrlands län. Tillsammans: 137,880 medlemmar.
IX.	20,001–30,000	Städer. Göteborg. Landsbygd. Östergötlands län, Malmöhus län och Gäfleborgs län. Tillsammans: 96,225 medlemmar.
X.	30,000–	Stockholms stad. 93,303 medlemmar.

Bil. 10. Sjukkassornas fördelning efter medlemsantalets storlek.

Antal medlemmar.	I städerna.		Å landsbygden.		Summa.	
	Antal kassor.	Antal medlemmar.	Antal kassor.	Antal medlemmar.	Antal kassor.	Antal medlemmar.
Registrerade kassor.						
0— 24	23	481	14	274	**37**	**755**
25— 29	20	537	24	656	**44**	**1,193**
30— 34	25	789	21	682	**46**	**1,471**
35— 39	33	1,221	32	1,178	**65**	**2,399**
40— 44	36	1,512	24	1,016	**60**	**2,528**
45— 49	29	1,359	38	1,777	**67**	**3,136**
50— 74	162	9,794	178	10,840	**340**	**20,634**
75— 99	132	11,523	167	14,681	**299**	**26,204**
100— 149	250	29,132	259	30,722	**509**	**59,854**
150— 199	77	13,007	138	23,367	**215**	**36,374**
200— 299	126	30,070	106	25,791	**232**	**55,861**
300— 399	50	16,967	44	14,775	**94**	**31,742**
400— 499	28	12,107	21	9,363	**49**	**21,470**
500— 699	31	18,067	12	6,715	**43**	**24,782**
700— 999	24	19,409	11	10,395	**35**	**29,804**
1,000—1,999	17	21,770	4	7,734	**21**	**29,504**
2,000 och däröfver . .	9	45,942	4	69,301	**13**	**115,243**
Summa	**1,072**	**233,687**	**1,097**	**229,267**	**2,169**	**462,954**
Icke registrerade kassor.						
0— 24	20	305	10	163	**30**	**468**
25— 29	7	191	4	106	**11**	**297**
30— 34	5	160	18	575	**23**	**735**
35— 39	6	223	2	74	**8**	**297**
40— 44	5	210	9	376	**14**	**586**
45— 49	2	93	10	468	**12**	**561**
50— 74	8	512	37	2,392	**45**	**2,904**
75— 99	8	696	30	2,647	**38**	**3,343**
100— 149	14	1,733	27	3,247	**41**	**4,980**
150— 199	8	1,423	11	1,951	**19**	**3,374**
200— 299	3	788	11	2,457	**14**	**3,245**
300— 399	3	988	1	341	**4**	**1,329**
400— 499	1	412	4	1,952	**5**	**2,364**
500— 699	—	—	1	683	**1**	**683**
700— 999	—	—	2	1,730	**2**	**1,730**
1,000—1,999	—	—	1	1,044	**1**	**1,044**
2,000 och däröfver . .	—	—	—	—	—	—
Summa	**90**	**7,734**	**178**	**20,206**	**268**	**27,940**

Bil. 11.

Hufvudformulär.

Enligt af Kungl. Maj:t meddelad befallning får Kungl. Kommerskollegium härmed anhålla, att nedanstående formulär och medföljande bilagor måtte, behörigen ifyllda, *snarast möjligt och senast den 1 instundande februari insändas till Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik.*

Stockholm i december 1906.

Kungl. Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik.

1. *Kassans namn* .....
(därest uppgiften afser endast lokalafdelning, bör detta uttryckligen angifvas.)
2. *Registreringsmyndighet* .....
3. *Adress* (för kassans, resp. lokalafdelningens styrelse) .....
(postadress och kommun.)
4. *Huru stor är den högsta kontanta sjukhjälp pr dag och medlem, som af kassan lämnas?* Kronor.....
5. *Huru stort var kassans (lokalafdelningens) hela medlemsantal den 31 december 1906?* män.....
kvinnor.....

6. ***Medlemsförteckning med uppgifter om det antal skilda registrerade sjukkassor, som hvarje medlem samtidigt tillhör.***
(Införes å medföljande bilagor.)

7. *Huru många ifyllda bilagor återgå?* .....
8. *För huru stort antal medlemmar äro begärda uppgifter meddelade?* män.....
kvinnor.....
9. *Tabell, utvisande antalet af de å omstående sida och medföljande bilagor upptagna medlemmar, hvilka samtidigt tillhöra en, två, tre etc. kassor* (den kassa, som denna uppgift afser, inberäknad):

	1 kassa	2 kassor	3 kassor	4 kassor	5 kassor	6 kassor	7 kassor	8 kassor
Antal män, tillhörande . .								
Procenttal)*								
Antal kvinnor, tillhörande .								
Procenttal)*								

*) Procenttalen uträknas i Kommerskollegium, och böra därför icke ifyllas af uppgiftslämnaren.

Anvisningar.

1. I fråga om kassa, som arbetar på lokalafdelningar å skilda orter, skola särskilda uppgifter upprättas för hvarje lokalafdelning. Centralstyrelsen i dylik kassa skall äfven insända förteckning öfver kassans samtliga lokalafdelningar, fördelade på de olika länen, med uppgift om hvarje sådan afdelnings medlemsantal den 31 december 1906.
2. Vid ifyllande af omstående sida och medföljande bilagor iakttages:
att män och kvinnor föras på skilda bilagor, hvarvid å hvarje bilaga antecknas, huruvida densamma afser män eller kvinnor;
att i fråga om kassa, inom hvilken hvarje medlem tilldelats bestämdt medlemsnummer, det är tillräckligt att i kolumn 1 angifva medlemmarnes nummer utan att inskrifva deras namn i kolumn 2;
att vid angifvande (i kolumn 3) af antalet olika kassor, som medlemmarne tillhöra, hvarje kassa skall räknas endast såsom *en*, äfven om medlem samtidigt tillhör flere inom kassan förefintliga klasser eller afdelningar.
3. Blanketterna kunna och böra i hvarje fall insändas till Kommerskollegium inom föreskrifven tid, äfven om förteckningen öfver medlemmarne tills dess icke hunnit blifva fullständig. Uppgifter böra dock lämnas för största möjliga antal medlemmar. Under alla förhållanden skall hufvudformuläret återsändas med samtliga här ofvan upptagna frågor besvarade.
4. För den händelse nytt hufvudformulär eller ett större antal bilagor erfordras, torde dessa omedelbart rekvireras hos Kungl. Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik, Stockholm, hvarvid det antal blanketter, som önskas, bör tydligt angifvas.

Återsändt ..... den 1907
(ortens namn.) (datum.)

af .....
(Ordf. Sekr. Kassör.)

Bilaga .....

Kassans (eller lokalafdelningens) namn: .....

.....

Afser denna sida män eller kvinnor? .....

Medlemsförteckning med uppgifter om det antal skilda registrerade sjukkassor, som hvarje medlem samtidigt tillhör.

(Anvisningar för ifyllandet äro meddelade å hufvudformuläret.)

1	2	3	4
Medlemmens nummer i medlems-förteckningen.	Medlemmens namn.	Antal registrerade sjukkassor, hvilka medlemmen samtidigt tillhör.*	*Ifylles icke.*

* Med inberäknande af den kassa, för hvilken uppgiften lämnas.

Öfversikt

öfver de registrerade sjukkassornas verksamhet i Sverige år 1903.

(Efter den officiella berättelsen rörande »Registrerade sjukkassors verksamhet år 1903.»)

Vid 1903 års slut voro 1,887 registrerade *sjukkassor i verksamhet*[1] (1,742 år 1902). Under året hade 10 kassor upphört med sin verksamhet, hvaremot 156 nyregistrerade kassor tillkommit. Af de nytillkomna sjukkassorna voro 151 sjuk- och begrafningskassor och de öfriga 5 enbart sjukkassor; å andra sidan voro 81 af dessa kassor stadskassor, medan de öfriga 75 tillhörde landsbygden.[2]

Antalet medlemmar vid årets slut i samtliga kassor (oafsedt medlemmarna i ett mindre antal kassor, hvilkas medlemsantal ej uppgifvits) uppgick till 360,173 (321,025 år 1902), däraf 86,045 — d. v. s. 23·9 %, eller mer än en femtedel — kvinnor.

Vid jämförelse med närmast föregående år hade år 1903 att uppvisa en *ökning i antalet medlemmar* i registrerade sjukkassor af 39,148. Denna ökning fördelade sig på städernas och landsbygdens kassor på följande sätt:

	I städerna.	*Å landsbygden.*	*I hela riket.*[3]
Antalet medlemmar vid årets början	166,364 (860 k.)	114,187 (880 k.)	321,025 (1,742 k.)
» » » » slut	184,274 (937 »)	128,506 (948 »)	360,173 (1,887 »)
Ökning i medlemsantalet	17,910	14,319	39,148
» » » i proc.	10·8	12·5	12·2

Till belysning af *utvecklingen under de föregående åren* meddelas i efterföljande tablå antalet medlemmar i registrerade sjukkassor vid slutet af hvart och ett af åren 1892—1903, d. v. s. för hela tiden allt sedan sjukkasselagens tillkomst, enligt de tidigare offentliggjorda årsredogörelserna för de registrerade sjukkassornas verksamhet.

---

[1] Inklusive en kassa, som utöfvade enbart begrafningshjälpsverksamhet.

[2] Till stads- resp. landskassor hafva räknats de kassor, hvilka registrerats hos magistrat, resp. Konungens befallningshafvande.

[3] De tvenne i not 1 å sid. 289 omnämnda kassor äro inberäknade endast i de siffror, som afse hela riket.

År.	*Antal medlemmar.*	*År*	*Antal medlemmar.*
1892	24,735	1898	184,119
1893	41,243	1899	225,133
1894	61,578	1900	260,163
1895	77,573	1901	293,540
1896	99,434	1902	321.025
1897	149,195	1903	360,173

Det *genomsnittliga antalet medlemmar pr kassa* utgjorde vid årets slut 193; för städernas kassor var emellertid detta medeltal något högre, nämligen 199, för landsbygdens kassor däremot betydligt lägre, eller ej mer än 138.[1] De enskilda kassorna företedde dock i detta hänseende stora olikheter. Ej mindre än 30 % af stadskassorna och 35 % af landskassorna räknade 75 medlemmar eller mindre.

De registrerade *sjukkassornas utbredning och anslutningen* till desamma inom olika delar af riket framgå af de i tabellen å sid. 289 meddelade, för 1903 års slut gällande siffror.

Af samtliga sjukkassor kommo 939 på städerna och 948 på landsbygden. Af sammanlagda medlemsantalet tillhörde 231,667 stadskassorna och 128,506 landsbygdens kassor.

Af rikets städer hade Stockholm, Göteborg, Malmö, Gäfle, Norrköping och Eskilstuna att uppvisa de flesta sjukkassorna, nämligen resp. 215, 166, 62, 37 och — de båda sistnämnda hvardera — 25, samt Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping, Eskilstuna och Gäfle, i nu nämnda ordning, de flesta sjukkassemedlemmarna,[1] nämligen resp. 76,635, 14,128, 11,970, 8,120, 7,172 och 5,986.

Endast följande 15 stadssamhällen voro utan registrerade sjukkassor, nämligen: Vaxholm, Öregrund, Vimmerby, Skanör med Falsterbo, Laholm, Kungsbacka, Kungälf, Strömstad, Askersund, Nora, Säter, Skellefteå, Piteå och Haparanda.

Antalet medlemmar i de registrerade sjukkassorna utgjorde vid 1903 års slut 6·9 % af rikets hela folkmängd, samt 15·9 % af städernas och 3·2 % af landsbygdens hela invånareantal. Härvid har dock hänsyn ej kunnat tagas därtill, att mycket ofta samma person tillhört två eller flera kassor.

Ett stort antal sjukkassor räknade *endast manliga medlemmar*, under det att sjukkassor med endast *kvinnliga medlemmar* voro mycket fåtaliga. Inom flertalet af de registrerade sjukkassorna voro emellertid båda könen representerade. Närmare angifvet gestaltade sig förhållandena i detta hänseende på följande sätt:

[1] Därvid har bortsetts från de båda kassorna Nykterhetsvännernas allmänna sjuk- och begrafningskassa i Eskilstuna och Nykterhetsfolkets sjukkassa i Oskarshamn. (Jfr not. 1 å sid. 289.)

	Kassor med endast män.		*Kassor med både män och kvinnor.*			*Kassor med endast kvinnor.*	
	Antal kassor.	Antal medlemmar.	Antal kassor.	Antal män.	Antal kvinnor.	Antal kassor.	Antal medlemmar.
I städerna	402	51,583	496	117,133	57,071	29	5,880
Å landsbygden . .	325	43,512	611	61,900	22,834	4	260
I hela riket	**727**	**95,095**	**1,107**	**179,033**	**79,905**	**33**	**6,140**

De flesta kassor voro *sjuk- och begrafningskassor*, medan åter *enbart sjukkassor* voro mera fåtaligt representerade.

Fördelningen på dessa båda grupper tedde sig sålunda:

	Sjuk- och begrafningskassor.		*Enbart sjukkassor.*	
	Antal kassor.	Antal medlemmar.	Antal kassor.	Antal medlemmar.
I städerna	889	223,632	49	7,774
Å landsbygden	871	120,942	77	7,564
I hela riket	**1,760**	**344,574**	**126**	**15,338**

Under år 1903 inträffade bland de registrerade sjukkassornas medlemmar 91,628 (84,086 år 1902) till understöd berättigade *sjukdomsfall*, af hvilka 59,919 kommo på städerna och 31,709 på landsbygdens kassor. Bland de förstnämnda drabbade 44,393 de manliga medlemmarna och 15,526 de kvinnliga; motsvarande siffror för landsbygden voro resp. 27,501och 4,208.

Kontant sjukhjälp utbetalades för sammanlagdt 2,003,514 (1,799,564 år 1902) *sjukdagar*, nämligen af städernas kassor för 1,351,063 dagar, hvaraf för 980,976 till manliga och för 370,087 till kvinnliga medlemmar, af landsbygdens kassor för 652,451 dagar, af hvilka 546,010 kommo på männen och 106,441 på kvinnorna.

Med bortseende från sådana sjukkassor, som lämnat ofullständiga eller med de öfriga icke jämförliga uppgifter, erhålles på grundvalen af dessa siffror följande relativa medeltal, utvisande de i sjukkassornas uppgifter redovisade understödsberättigade *sjukdomsfallens frekvens och varaktighet.*

	Antal sjukdomsfall på 100 medlemmar.			*Antal sjukdagar på hvarje sjukdomsfall.*			*Antal understödsdagar på hvarje medlem.*		
	Män.	Kvinnor.		Män.	Kvinnor.		Män.	Kvinnor.	
I städerna	27·2	25·7	26·8	22·1	23·8	22·6	6·0	6·1	6·0
Å landsbygden	26·9	18·5	25·3	19·8	25·4	20·5	5·3	4·7	5·2
I hela riket	27·1	23·8	26·3	21·2	24·2	21·8	5·7	5·7	5·7

Antal registrerade sjukkassor och medlemmar inom de olika länen vid 1903 års slut.[1]

	I städerna.			Å landsbygden.			I hela riket.		
	Antal kassor.	Antal medlemmar.	Medlemmar i proc. af invånareantal.	Antal kassor.	Antal medlemmar.	Medlemmar i proc. af invånareantal.	Antal kassor.	Antal medlemmar.	Medlemmar i proc. af invånareantal.
Stockholms stad	215	76,635	24·6	—	—	—	215	76,635	24·6
Stockholms län . . .	13	1,762	10·4	22	2,797	1·7	35	4,559	2·5
Uppsala » . . .	12	2,863	10·1	31	3,897	4·0	43	6,760	5·4
Södermanlands » . . .	49	10,497	38·2	57	6,737	4·8	106	17,234	10·2
Östergötlands » . . .	*50*	*12,047*	*17·9*	*128*	*18,643*	*8·6*	*178*	*30,690*	*10·8*
Jönköpings » . . .	20	3,007	10·6	54	6,729	3·8	74	9,736	4·8
Kronobergs » . . .	11	1,107	14·5	20	1,883	1·3	31	2,990	1·9
Kalmar » . . .	16	1,723	5·2	64	8,776	4·5	80	10,499	4·6
Gottlands » . . .	14	1,765	20·3	11	1,305	2·9	25	3,070	5·8
Blekinge » . . .	22	5,044	13·1	13	1,561	1·4	35	6,605	4·5
Kristianstads » . . .	18	2,308	14·4	107	12,651	6·2	125	14,959	6·8
Malmöhus » . . .	136	21,243	15·1	130	14,928	5·3	266	36,171	8·6
Hallands » . . .	15	1,461	5·2	4	366	0·3	19	1,827	1·3
Göteborgs och Bohus » . . .	169	14,989	9·7	28	4,080	2·1	197	19,069	5·5
Älfsborgs » . . .	26	3,911	11·8	23	4,145	1·7	49	8,056	2·9
Skaraborgs » . . .	25	6,149	24·9	34	4,045	1·9	59	10,194	4·2
Värmlands » . . .	11	2,827	11·6	21	2,379	1·0	32	5,206	2·0
Örebro » . . .	12	1,103	3·7	36	4,020	2·4	48	5,123	2·6
Västmanlands » . . .	25	3,518	11·5	24	6,074	5·1	49	9,592	6·4
Kopparbergs » . . .	5	735	5·7	39	6,332	3·0	44	7,067	3·2
Gäfleborgs » . . .	54	7,802	16·7	60	10,564	5·4	114	18,366	7·6
Västernorrlands » . . .	12	1,230	4·5	28	3,901	1·9	40	5,131	2·2
Jämtlands » . . .	3	266	3·8	4	357	0·3	7	623	0·6
Västerbottens » . . .	2	195	3·2	4	1,014	0·7	6	1,209	0·8
Norrbottens » . . .	2	87	0·7	6	1,322	1·0	8	1,409	1·0
Summa[2]	**937**	**184,274**	**15·9**	**948**	**128,506**	**3·2**	**1,887**	**360,173**	**6·9**
Vid 1902 års slut[3]	861	166,401	14·6	879	114,150	2·8	1,742	321,025	6·2

[1] I tabellen äro tvenne kassor icke medräknade, nämligen Nykterhetsfolkets sjukkassa, registrerad hos magistraten i Oskarshamn, och Nykterhetsvännernas allmänna sjuk- och begrafningskassa, registrerad hos magistraten i Eskilstuna, detta af den anledning, att deras verksamhetsområden omfatta större delen af hela riket, på samma gång som deras medlemsantal äro exceptionellt stora, nämligen i den förra 28,245 och i den senare 19,148. I slutsummorna för hela riket äro dock dessa kassor medräknade både i fråga om antal kassor och antal medlemmar.

[2] Däribland 12 af städernas och 8 bland landsbygdens kassor, hvilkas medlemsantal ej uppgifvits.

[3] » 12 » » » 12 » » » » » » » »

De registrerade sjukkassornas sammanlagda *inkomster och utgifter* voro följande:

Inkomster.	Kr.	%.	*Utgifter.*	Kr.	%.
Inträdesafgifter . . .	91,849·75	2·2	Kontant sjukhjälp . .	2,403,054·25	70·7
Regelbundna afgifter .	2,494,063·94	60·8	Begrafningshjälp . . .	439,455·79	12·9
Utdebiterade bidrag .	660,727·14	16·1	Läkararfvoden, medicin o. d. för medlemmar	108,925·60	3·2
Statens förvaltningsbidrag	319,388·70	7·8	Förvaltningskostnader	353,408·27	10·4
Räntor	261,443·19	6·4	Öfriga utgifter . . .	96,590·98	2·8
Gåfvor af arbetsgifvare	93,176·75	2·3			
Öfriga inkomster . . .	179,406·24	4·4			
Summa	**4,100,055·71**	**100·0**	Summa	**3,401,434·89**	**100·0**
Inkomster år 1902 . .	3,618,545·68	—	Utgifter år 1902 . . .	3,035,873·82	—

Kassornas *behållning af årets verksamhet* utgjorde 698,620 kr. 82 öre.

Mot dessa inkomst- och utgiftsummor svara *pr medlem* en totalinkomst af inom sjuk- och begrafningskassorna 11 kr. 79 öre och inom de rena sjukkassorna 9 kr. 88 öre, sammanlagda utgifter till belopp af resp. 9 kr. 82 öre och 8 kr. 7 öre, och följaktligen en vinst af resp. 1 kr. 97 öre och 1 kr. 81 öre. Hvarje medlem erlade i genomsnitt ett bidrag af resp. 9 kr. 11 öre och 7 kr. 28 öre; af utgifterna belöpte sig hvarje medlems andel i den kontanta sjukhjälpen till 7 kr. 77 öre inom städernas kassor och 5 kr. 30 öre inom landsbygdens, i förvaltningskostnaderna till 1 kr. 2 öre inom sjuk- och begrafningskassorna och 76 öre inom de rena sjukkassorna samt inom å ena sidan städernas, å andra sidan landsbygdens kassor resp. 1 kr. 25 öre och 57 öre.

De *afgifter*, som af medlemmarna inbetalts till respektive kassor — med bortseende från inträdesafgifter och böter, hvilka voro af underordnad betydelse —, hafva erlagts dels i form af regelbundna afgifter, dels i form af bidrag, uttaxerade i mån af behofvet för tillfället.

Under år 1903 hafva sålunda inom 1,130 kassor mediemsafgifter erlagts *uteslutande* i form af *regelbundna afgifter* till ett sammanlagdt belopp af 1,421,027 kr. 46 öre, inom 538 kassor hafva *jämte regelbundna afgifter*, hvilkas sammanlagda belopp uppgått till 1,073,036 kr. 48 öre, *jämväl uttaxerade bidrag* om sammanlagdt 453,915 kr. 76 öre blifvit upptagna, inom 196 kassor hafva *endast bidrag på grund af uttaxering* förekommit till ett belopp af sammanlagdt 206,811 kr. 38 öre. Ett fåtal kassor — 3 stycken — hafva hvarken upptagit regelbundna årsafgifter eller utdebiterade bidrag.[1]

[1] Från 29 kassor saknas uppgifter i berörda hänseende.

Statsbidraget har i det närmaste täckt de registrerade sjukkassornas sammanlagda förvaltningskostnader under året. Det visar sig emellertid, att medan statsbidraget i många fall varit mer än tillfyllest för bestridande af de mindre kassornas förvaltningskostnader, det å andra sidan i fråga om de större kassorna afsevärdt understigit utgifterna för förvaltningen. Den på hvarje sjukkassemedlem kommande anparten utgjorde 91 öre.

Enligt de upplysningar, som i Kungl. statskontoret inhämtats, hafva under hvart och ett af de gångna åren, alltsedan sjukkasselagens tillkomst, till de registrerade sjukkassorna utanordnats följande belopp af statsmedel: [1]

År.	Kr.	%.	År.	Kr.	%.
1892	8,723·27	3·2	1899	189,720·29	8·5
1893	28,852·80	7·1	1900	234,591·52	9·6
1894	32,960·86	6·9	1901	260,903·25	9·4
1895	40,364·39	6·4	1902	293,659·37	9·6
1896	47,758·74	5·8	1903	321,610·50	9·5
1897	57,506·28	4·5	Summa	1,664,642·15	—
1898	147,990·88	8·9			

Här anförda procenttal angifva statsbidragens storlek i förhållande till de registrerade sjukkassornas sammanlagda utgiftssumma under ifrågavarande år, approximativt beräknad på grundvalen af de uppgifter, som för året af kassorna afgifvits.

Kontanta *bidrag af arbetsgifvare* hafva kommit 51 stadskassor och 90 landskassor till del, dessa bidrag uppgingo till sammanlagdt 93,176 kr. 75 öre.

Bland öfriga inkomster äro att räkna kontanta *bidrag af kommuner* till ett belopp af inalles 7,984 kr. 81 öre; 47 stadskassor och 20 landskassor hafva däraf blifvit delaktiga.

I detta sammanhang må till sist omnämnas, att *fri läkarevård* eller *medicin* i ej ringa utsträckning direkt utan kassornas förmedling kommit sjukkassornas medlemmar såsom sådana till godo *på arbetsgifvares bekostnad*. Detta har sålunda varit förhållandet i fråga om 225 sjukkassor — 67 stadskassor och 158 landskassor —; i 152 af dessa fall hafva arbetsgifvarnes kostnader fullständigt angifvits, och utgjorde sammanlagda beloppet 137,492 kr. 64 öre.

---

[1] Här anförda siffror afvika mer eller mindre från de belopp, som erhållas ur de officiella redogörelserna rörande sjukkassornas verksamhet under motsvarande år, hvilket emellertid till hufvudsaklig del torde förklaras däraf, att statistiska uppgifter ej kunnat erhållas från åtskilliga kassor.

Den *kontanta sjukhjälpen* belöpte sig i genomsnitt *pr sjukdag* till 1 kr. 28 öre i städerna och 1 kr. 2 öre å landsbygden samt inom riket i dess helhet till 1 kr. 20 öre.

Af samtliga sjuk- och begrafningskassor, som under året voro i verksamhet, utbetaltes *begrafningshjälp* till olika belopp af 582 bland städernas kassor med tillhopa 378,978 kr. 59 öre samt af 441 bland kassorna å landsbygden med ett sammanlagdt belopp uppgående till 60,477 kr. 20 öre. I några fall har begrafningshjälp äfven lämnats vid medlems hustrus död; de härför utbetalda beloppen ingå dock icke i de förutnämnda.

Åtskilliga af de registrerade sjuk- och begrafningskassorna hafva vid sidan af den kontanta sjukhjälpen i större eller mindre utsträckning lämnat sina medlemmar *bidrag till läkarearfvoden, medicin o. d.* Detta har ägt rum inom 253 bland städernas och 187 bland landsbygdens kassor; de för ifrågavarande ändamål utbetalda beloppen hafva uppgått till inalles 108,925 kr. 60 öre.

Hela antalet registrerade sjukkassor, inom hvilka understöd i form af läkarearfvoden eller medicin förekommit, oafsedt om helt och hållet på ifrågavarande kassas egen eller på arbetsgifvarens, eller slutligen till en del på kassans och till en del på arbetsgifvares bekostnad, utgjorde 660. I 166 af dessa kassor — 46 bland städernas och 120 bland landsbygdens —, omfattande 32,975 medlemmar, hafva hithörande förmåner sträckt sig till såväl läkarevård som medicin, i 450 kassor — 263 i städerna och 187 å landsbygden —, omfattande 79,594 medlemmar, har enbart läkarevård kommit i fråga, samt i 44 kassor — 8 i städerna och 36 å landsbygden — med sammanlagdt 8,578 medlemmar enbart medicin.

Vid 1903 års slut förfogade de registrerade sjukkassorna öfver följande *tillgångar:*

	Kr.	%
Kontant i kassan	235,045·90	3·4
Medel, innestående i banker	4,931,482·17	71·2
Fordringar enligt revers	764,469·72	11·0
Medel, innestående hos arbetsgifvare	631,156·37	9·1
Öfriga tillgångar	369,501·94	5·3
Summa	**6,931,656·10**	**100·0**
Tillgångar år 1902	5,931,461·82	—

Af tillgångarna kommo på städernas kassor 4,346,395 kr. 10 öre och på landsbygdens 2,585,261 kr.

Å andra sidan förefunnos direkta *skulder samt oreglerade utgifter* till ett sammanlagdt belopp af 376,549 kr. 56 öre.

Fördelade *på hvarje enskild medlem* belöpte sig *tillgångarnas öfverskott öfver skulderna* till 18 kr. 23 öre; inom å ena sidan sjuk- och begrafningskassor och å andra sidan rena sjukkassor utgjorde behållningen pr medlem resp. 18 kr. 24 öre och 18 kr. 5 öre.

Bidrag till frågan om sjukkasseverksamhetens befrämjande och organiserande.

K. Kommerskollegii utlåtande den 8 sept. 1906.

TILL KONUNGEN.

Sedan Eders Kungl. Maj:t genom nådiga remisser den 2 april och 10 augusti innevarande år till kommerskollegium för afgifvande af underdånigt utlåtande remitterat tvenne hos Eders Kungl. Maj:t af Sveriges sjukkassors centralkommitté genom underdåniga skrifvelser den 29 november 1905 och den 1 nästlidne augusti gjorda framställningar om vidtagande af åtgärder för sjukkasseverksamhetens inom riket ytterligare befrämjande och mera fullständiga organiserande, varande vid den förstnämnda af berörda framställningar, jämte öfriga handlingar, jämväl fogadt statskontorets däröfver afgifna underdåniga utlåtande, har kollegium anmodat undertecknad Elmquist att öfver berörda framställningar till kollegium inkomma med särskildt yttrande. Efter tagen del af den på grund häraf gjorda utredningen och de i samband därmed framställda förslagen, hvilka innefattas uti det här bilagda tjänstememorialet, får kollegium härmed öfverlämna det sålunda afgifna yttrandet till Eders Kungl. Maj:t under förklaring, att från kollegii sida i hufvudsak icke är något att erinra emot hvad däri blifvit anfördt.

För egen del anser sig kollegium, under åberopande af den verkställda utredningen, böra särskildt framhålla, att kollegium i likhet med statskontoret finner den frivilliga sjukkasseverksamheten i riket böra kraftigare än hittills understödjas af staten, äfven om därigenom en högst afsevärd förhöjning uti de hittills för ändamålet beviljade anslagen skulle blifva af nöden, därvid dock, om ock med lämpliga öfvergångsbestämmelser, synes böra uppställas som oeftergifliga villkor, att, i motsats till hvad nu i stor utsträckning är fallet, dels en och samma person icke må komma i åtnjutande af statsbidrag inom mera än *en* sjukkassa, och dels statsbidragen böra utgå likformigt i förhållande till antalet sjukförsäkrade och omfattningen af de meddelade sjukunderstöden. På de uti det bilagda memorialet närmare anförda skäl, finner dock kollegium det icke vara tillrådligt, att statsbidragen, åtminstone för närvarande, bestämmas högre än däri föreslagits. Ändamålsenligt och ägnadt att medföra nödiga garantier för, att

sjukkassornas verksamhet ordnas på ett för medlemmarna mera betryggande sätt, torde ock vara att i samband med och såsom villkor för högre statsbidrag vissa närmare föreskrifter lämnas angående storleken, arten och varaktigheten af de från kassorna utgående understöden äfvensom angående sättet och formen för medlemsbidragens erläggande och medlens förvaltning, och får kollegium jämväl i dessa afseenden hänvisa till hvad den inom kollegium åvägabragta utredningen därom innehåller. Af stor vikt måste det sålunda vara, att på angifvet sätt beräknade minimiafgifter för sjukkassas medlemmar fastställas, därvid den af sjukkassornas kommitterade nu begärda, af kollegium redan tidigare förordade, periodvis anordnade statistiken för utrönande af sjukdoms- och dödlighetsförhållandena inom olika åldrar och yrken, hvilken under ett af de närmaste åren torde böra komma till utförande, lärer blifva till värdefull ledning. Lämpligt synes ock vara, att föreskrifter lämnas därom, att räkenskaperna för den egentliga sjukkassan och för en med en sådan förenad begrafningskassa, i motsats mot hvad nu i allmänhet sker, skola särskiljas i de fall, då begrafningshjälpen utgår med högre belopp än det, som kan blifva fastställdt såsom det normala, hvilket belopp helst borde bestämmas till 100 kr. och icke under några förhållanden sättas högre än till 200 kr. i hvarje särskildt fall. Därest kombinerad sjuk- och begrafningskassa utbetalar begrafningshjälp till högre belopp än det såsom det normala fastställda, torde begränsningen uppåt, såsom från olika håll föreslaget blifvit, böra blifva 500 kr., äfvensom särskilda, efter betryggande grunder beräknade minimiafgifter fastställas för de sjukkassemedlemmar, som vilja tillförsäkra sig dylik högre begrafningshjälp. En naturlig konsekvens af ett närmare ingripande från statens sida för sjukkasserörelsens kraftigare utveckling och beredande af ökade garantier för de inom sjukkassorna försäkrade synes ock vara, att sjukkassorna åläggas en för deras förhållanden afpassad fondbildning och afsättning af reservmedel för framtida eller oförutsedda behof. Likaså torde nödig uppmärksamhet böra ägnas dels däråt, att en samverkan de olika kassorna emellan åstadkommes i så måtto, att en sjukkassemedlem, som afflyttar från en ort till en annan, under vanliga förhållanden fortfarande må kunna blifva delaktig af den statsunderstödda sjukförsäkringen, dels åt frågan på hvad sätt de s. k. fortsättningsförsäkringsföreningarna fortfarande må kunna komma i åtnjutande af statsbidraget till sjukkasseverksamheten.

Med afseende å hvad sjukkassekommitterade anfört rörande det föreliggande kommittéförslaget till lag angående vissa försäkringsanstalter, saknar kollegium anledning att för närvarande yttra sig därom i vidare mån än att kollegium funnit de af sjukkasseverksamhetens målsmän anförda skälen emot gemensamma lagbestämmelser och en

gemensam tillsynsmyndighet för sjuk- och begrafningskassorna å ena sidan samt lifförsäkrings- och pensionsföreningar m. fl. å den andra vara värda att tagas i allvarligt öfvervägande, enär den statsunderstödda frivilliga sjukkasseverksamheten är af den säregna natur, att hvarje åtgärd, som kan vara ägnad att hämma dess utveckling eller begränsa dess rörelsefrihet i vidare mån än som kan vara nödvändigt, för att den verkligen skall kunna fylla sin uppgift, på det sorgfälligaste måste undvikas.

Hvad särskildt beträffar den af sjukkassekommitterade förordade centrala tillsynsmyndigheten öfver sjukkasseverksamheten, synes det kollegium vara önskligt, att tillsynen öfver och registreringen af sjukkassorna anförtros åt en enda myndighet för ernående af största möjliga likformighet och sakkunskap i den handläggning af hithörande ärenden och ledning af sjukkasserörelsen, som från statens sida bör förekomma. Den förutsatta tillsyns- och registreringsmyndighetens verksamhet synes ock kollegium, på sätt föreslaget blifvit, kunna med fördel anordnas på ett sådant sätt, att den i väsentlig mån erhåller karaktären af ett samarbete mellan myndigheten och den praktiska sjuk- och begrafningskasseverksamhetens ledare, vare sig nu för ändamålet anordnas en fristående sjukkasseinspektion, eller ock denna uppgift, i enlighet med hvad i det bilagda memorialet ifrågasatts, åtminstone tills vidare, inordnas under kommerskollegium, som redan har sig likartade angelägenheter anförtrodt.]

Kollegium — som i frågans nuvarande läge icke ansett sig böra och med hänsyn till den korta tid, som stått kollegium till buds för afgifvande af utlåtande i ärendet, icke heller varit i tillfälle att verkställa en mera ingående utredning — får slutligen i underdånighet hemställa, under förutsättning att Eders Kungl. Maj:t finner de af sjukkassornas kommitterade nu gjorda framställningar böra föranleda till vidare åtgärder, *dels* att kollegium måtte erhålla i uppdrag att verkställa en utredning angående i hvilken utsträckning sjukkassornas medlemmar för närvarande tillhöra flera än en sjukkassa samtidigt och *dels* att den utredning, som ytterligare kan vara erforderlig, samt utarbetandet af närmare förslag i ämnet måtte anförtros åt särskildt tillkallade sakkunnige, bland hvilka äfven sjukkasseverksamhetens egna målsmän blifva representerade.

Remissakterna varda härhos återställda.

Underdånigst
ALFR. LAGERHEIM.

JOHAN PIHLGREN. PER G. FRIBERG.

HENNING ELMQUIST,
Föredragande.

Gunnar Huss.

Vördsamt memorial.

(Bilaga till K. Kommerskollegii utlåtande den 8 sept. 1906.)

I tvenne underdåniga skrifvelser den 29 november 1905 och den 1 augusti 1906 har Sveriges sjukkassors centralkommitté, genom dess verkställande utskott, framställt åtskilliga af sjukkasseverksamhetens utöfvare i riket omfattade önskningsmål, hvilka framställningar närmast föranledts af de beslut, som fattats vid en den 20, 21 och 22 augusti förlidet år i Norrköping afhållen konferens mellan ombud för ett stort antal sjuk- och begrafningskassor på skilda orter i riket, representerande de flesta förekommande slag af dylika understödsföreningar.

Efter inhämtande af statskontorets underdåniga utlåtande rörande sjukkassekommitterades nyssnämnda skrifvelse den 29 november 1905 har Kungl. Maj:t, genom nådiga remisser, anbefallt kommerskollegium att i ärendet afgifva underdånigt utlåtande. Sedan kollegium i anledning häraf remitterat ärendet till afdelningen för arbetsstatistik för yttrandes afgifvande, får undertecknad härmed vördsamt anföra följande.

I sin föreliggande framställning hafva sjukkassekommitterade ingående behandlat frågan om den svenska sjukkasserörelsens organisation och verksamhet i hela dess vidd samt med afseende däråframställt vissa önskningsmål af i hufvudsak den innebörd, att staten i afsevärdt högre grad än hittills måtte ekonomiskt understödja sjukkasseverksamheten, att i samband därmed genomgripande förändringar måtte vidtagas i sjukkasselagen samt att för sjukkassorna måtte anordnas en särskild central tillsyns- och registreringsmyndighet.

I frågans nuvarande läge låter det sig gifvetvis ej göra att slutgiltigt yttra sig öfver dessa för sjukkasserörelsens gestaltning och utveckling afgörande spörsmål eller att därutinnan framlägga detaljerade förslag, utan lärer det väl befinnas nödvändigt, att, därest ifrågavarande framställning anses böra föranleda vidare åtgärder, för ändamålet anordna de särskilda ingående utredningar, hvarom sjukkassekommitterade ock anhållit.

Redan nu torde emellertid vara lämpligt och nödigt att till närmare skärskådande upptaga de hufvudsakliga synpunkter, som af sjukkassekommitterade framställts eller eljest kräfva beaktande vid öfvervägandet af den för samhället så viktiga frågan om det framtida ordnandet af en allmän sjukförsäkring för obemedlade.

Till stöd för de yrkanden, som af sjukkassornas kommitterade blifvit framställda, hafva, bland annat, uppdragits vissa jämförelser

mellan de i detta hänseende rådande förhållandena i Sverige samt i Tyskland och Danmark. Därvid har närmare framhållits, att sjukkasseverksamheten i de sistnämnda länderna genom statens försorg beredts ett vida rikligare ekonomiskt understöd och att därigenom sjukförsäkringen ställde sig för de försäkrade afsevärdt förmånligare.

Den i ekonomiskt hänseende mindre gynnade ställning, sjukkasseverksamheten i Sverige sålunda intager, utgjorde en hufvudsaklig anledning till, att denna verksamhet hos oss ännu vunnit en, enligt kommitterades mening, alltför ringa omfattning.

Med anledning särskildt af hvad kommitterade anfört, rörande sjukkasseförhållandena i nyssnämnda båda länder, ber jag att till en början få göra följande erinringar.

I *Tyskland* äro i allmänhet alla arbetare och med dem jämnställda personer lagligen förpliktigade att vara sjukförsäkrade. De kostnader, som äro förenade med denna obligatoriska sjukförsäkring, bestridas af arbetarne och deras arbetsgifvare gemensamt, nämligen till $^2/_3$ af de förra och till $^1/_3$ af de senare, och står storleken af den enskilde arbetarens sjukförsäkring — och följaktligen äfven afgifterna — i ungefärligt förhållande till arbetarnes konstaterade löneförhållanden.

Enligt hvad den tyska sjukförsäkringsstatistiken utvisar, uppgår för närvarande, genomsnittligt sedt, den försäkrades årliga afgift till sin sjukkassa till omkring 13 kr. 60 öre och arbetsgifvarens tillskott till omkring 6 kr. 25 öre.

Erinras må vidare, att sjukkasseverksamheten i Tyskland, såvidt den afser de försäkringspliktiga arbetarne, är genom lag bunden vid mycket ingående bestämmelser i fråga om sättet för dess utöfvande, hvarmed afsetts att bereda garantier för, att denna sjukförsäkringsverksamhet till gagnet må motsvara de förpliktelser, som härvidlag ålagts såväl arbetarne själfva som ock arbetsgifvarne och i viss mån samhället i öfrigt. Af de med den obligatoriska sjukförsäkringen förenade förmåner kunna sålunda endast de enligt lagen försäkringspliktiga, d. v. s. ekonomiskt mindre väl situerade personer, blifva delaktiga. Hvarje person i nyss angifven ställning kan under alla förhållanden erhålla inträde i en för hans villkor passande sjukkassa, men äger dock icke rätt att under vanliga för försäkringspliktig gällande villkor tillhöra mera än en kassa. Sjukunderstöden äro till art och varaktighet och de kontanta understöden därjämte till storleken bestämda. Den försäkringspliktige äger vid flyttning utan vidare rätt till inträde i någon sjukkassa å den ort, dit inflyttningen skett. De för tvångsförsäkringen särskildt upprättade kassorna äro slutligen i allmänhet hänvisade till visst område eller fack.

En på frivillighet grundad sjukkasseverksamhet bedrifves dock äfven i Tyskland och under mera fria former. Denna verksamhet

erhåller emellertid intet lagstadgadt ekonomiskt understöd från arbetsgifvaren eller det allmänna.

Till följd af det tillämpade tvångssystemet har sjukkasseverksamheten i Tyskland, som är afsedd att omfatta så godt som hela den mindre bemedlade delen af landets invånare, att uppvisa en särdeles stark anslutning. Antalet tvångsförsäkrade personer uppgick sålunda år 1904 till ungefär 11,400,000 — däraf ungefär 2,700,000 kvinnor —, hvilket antal motsvarar omkring 19 procent af hela folkmängden.

I *Danmark* åter är sjukkasseverksamheten byggd på frivillighetens grund.

De sjukkassor, hvilka inrätta sin verksamhet i enlighet med den danska sjukkasselagens föreskrifter — de s. k. erkända sjukkassorna —, åtnjuta förutom vissa andra förmåner ett årligt bidrag af den danska staten. Detta bidrag utgår till de enskilda kassorna dels i förhållande till medlemmarnas egna bidrag och dels i förhållande till antalet medlemmar. Sistnämnda del af statsbidraget utgår högst med 2 kr. per medlem, och den del, som utgår i förhållande till medlemsbidragen, får icke öfverstiga $^1/_5$ af det belopp, som kassan uppbär af medlemmarna.

Af den danska sjukkassestatistiken framgår, att statsbidraget i genomsnitt motsvarar ungefär 30 procent af kassornas sammanlagda årliga utgifter, och att den på hvarje medlem kommande andelen af detsamma utgör i medeltal något mera än 3 kr. per år.

De erkända sjukkassorna äro emellertid i sin verksamhet afsevärdt bundna genom bestämmelserna i sjukkasselagen. I denna föreskrifves bland annat, att medlemskap med full medlemsrätt i erkänd sjukkassa endast kan förvärfvas af »obemedlade». Hvarje sådan person äger också under vissa villkor rätt till inträde i en erkänd kassa, med full medlemsrätt, dock endast i *en* sådan. Sjukhjälpen måste omfatta vissa arter af understöd och lämnas under viss tid, som icke får inskränkas under ett angifvet minimum. Det kontanta penningeunderstödets storlek är uppåt och nedåt begränsadt samt beroende af den försäkrades arbetsförtjänst. Kassans verksamhetsfält skall vidare vara inskränkt till visst lokalt område eller visst fack.

Förutom de erkända sjukkassorna existera i Danmark dock äfven andra understödsföreningar, som idka sjukkasseverksamhet, men icke äro underkastade sjukkasselagens bestämmelser och ej heller komma i åtnjutande af statsbidrag.

De erkända sjukkassorna i Danmark räknade år 1904 omkring 434,760 »obemedlade» medlemmar — däraf 218,740 kvinnor —, hvilket motsvarade ungefär 16 procent af Danmarks folkmängd.

Angående de motsvarande förhållandena på sjukkasseverksamhetens område *inom andra länder* än de nu nämnda torde kunna sägas, att, där obligatorisk sjukförsäkring, efter Tysklands föredöme, blifvit införd, förhållandena synas vara tämligen likartade med de i detta land rådande. Inom de länder åter, hvarest en på frivilligheten grund byggd sjukkasseverksamhet bedrifves, hafva de från statens sida vidtagna åtgärderna i allmänhet betingats af och tagit form efter den för hvarje land tämligen säregna föregående utvecklingen på detta område. Erfarenheterna från dessa länder synas därför icke erbjuda någon närmare ledning vid bedömandet af de mått och steg, som hos oss kunna vara påkallade.

I *Sverige* utgår för närvarande statens bidrag till sjukkasssorna — förvaltningsbidrag, som det uttryckligen benämnes — med:

1 kr. 50 öre för hvarje medlem t. o. m. 100,
1 kr. » » » därutöfver t. o. m. 300,
50 öre » » » » » » » 2,600,
25 öre » » » »

allt per år och i förhållande till det antal afgiftspliktiga medlemmar, kassan under näst föregående år städse haft, samt med villkor, att kassan skall vara hos vederbörande registreringsmyndighet registrerad i enlighet med lagen om sjukkassor, äfvensom att kassan skall under föregående år hafva haft egna inkomster, uppgående till minst lika mycket som det begärda förvaltningsbidragets belopp.

I förhållande till de registrerade sjukkassornas sammanlagda utgifter har statsbidraget i sin helhet under senare år utgjort något öfver 9 procent eller, om utgifterna för begrafningshjälp frånräknas, nära 11 procent. Af statsbidraget hafva omkring 93 öre kommit hvarje medlem till godo inom hvarje särskild kassa, hvarvid dock må uppmärksammas, att det anförda genomsnittstalet beräknats utan hänsyn till det förhållandet, att samma person kan vara medlem af flera kassor.

Sjukkasselagen lämnar de registrerade sjukkassorna en så godt som oinskränkt frihet i sättet för verksamhetens bedrifvande. Angående medlemsafgifternas storlek samt arten, storleken och varaktigheten af de meddelade understöden äro sålunda inga föreskrifter lämnade. Till följd häraf förekomma inom olika sjukkassor de mest olikartade bestämmelser. Ännu användes sålunda inom ett 200-tal kassor uteslutande uttaxering för upptagande af medlemmarnas bidrag, och ett 500 tal uppbära regelbundna afgifter till så obetydliga belopp, att uttaxering därjämte vanligen måste tillgripas för de ordinarie utgifternas bestridande.

Sjukhjälp i annan form än kontant understöd förekommer mera sällan och i ringa utsträckning. Understöden utgå ibland under endast 6 veckor eller ännu kortare tid, i vissa andra fall åter hela året om.

Understödet vid sjukdomsfall uppgår stundom ej till mer än 50 öre per dag, mera sällan öfverstiger det 2 kr., och i genomsnitt utgår understödet med omkring 1 kr. 20 öre. Då kassorna därutöfver i regel icke bestrida kostnaderna för läkarevård och medicin, måste det understöd, en kassa meddelar, i de flesta fall blifva otillräckligt, och har detta föranledt, att de sjukförsäkrade i Sverige, för att tillförsäkra sig ett större understöd, än inom en och samma kassa kan erhållas, ofta tillhöra 2, 3 eller ännu flera kassor samtidigt.

Mindre vanligt är, att innehafvandet af bestämda kvalifikationer utan vidare berättigar en person till inträde i viss kassa. De svenska sjukkassorna äro vanligen af lokal natur; ett antal kassor finnas dock, hvilka hafva afdelningar å flera olika orter i riket. En af fackliga synpunkter betingad begränsning af de enskilda kassornas verksamhet är icke i allmänhet genomförd.

Sjukkasselagen medgifver vidare rätt för de registrerade sjukkassorna att jämte sjukhjälp äfven lämna begrafningshjälp. Det stora flertalet kassor har äfven begagnat sig af denna rätt, så att af de 1,887 registrerade sjukkassor, som vid 1903 års slut voro i verksamhet, icke mindre än 1,761 äfven utöfvade begrafningshjälpsverksamhet. Bland dessa lämnade 108 kassor en begrafningshjälp till ett fixt belopp af minst 100 à 200 kr. samt 37 kassor till högre fixt belopp.

Beträffande i öfrigt omfattningen af de svenska sjukkassornas verksamhet har vid den inom kollegii afdelning för arbetsstatistik pågående bearbetningen af uppgifterna för år 1903 rörande de registrerade kassorna framgått, att deras sammanlagda medlemsantal vid nämnda års slut uppgick till ungefär 360,000. Enligt den undersökning, som utförts af de k. kommitterade, hvilka med anledning af riksdagens skrifvelse den 20 maj 1903 blifvit utsedda att verkställa utredning och upprätta förslag till lag angående vissa försäkringsanstalter, hvilken undersökning afsåg ungefär samma tidpunkt som nyss förut meddelade uppgifter, utgjorde medlemsantalet inom de 400 icke registrerade sjukkassor, som inlämnat af kommitterade infordrade uppgifter angående sin verksamhet, tillsammans omkring 40,000. Då härtill kommer, att från åtskilliga kassor af sistnämnda slag inga uppgifter torde ha afgifvits, kan man sålunda antaga, att samtliga registrerade och icke registrerade sjukkassor i riket vid förutnämnda tidpunkt räknade öfver 400,000 medlemmar — däraf sannolikt omkring 23 procent kvinnor —, motsvarande 7·7 procent af rikets hela folkmängd. Det må i fråga om nu anförda absoluta och relativa tal dock framhållas, att desamma i den mån samma personer äro medlemmar af flera sjukkassor, måste blifva missvisande. I hvilken grad detta är fallet, låter sig icke ens närmelsevis säga, men utan tvifvel understiger den verkliga anslutningen

till sjukkasseverksamheten icke obetydligt den genom de anförda talen angifna.[1]

Af denna åt sjukkassemedlem för närvarande medgifna rätt att tillhöra flera kassor samt af rätten för hvar och en af dessa kassor att för honom uppbära statsbidrag blir följden, att för en sådan person, som önskar och genom sin ekonomiska ställning kan betala medlemsafgift i flera kassor — sålunda icke de minst bemedlade —, staten får vidkännas större utgifter än för vissa andra. Och under det man på detta sätt genom delägareskap i flera kassor får statens understöd för högre sjukhjälp, så tillkommer ingalunda samma förmån den, som inom en och samma kassa söker tillförsäkra sig vidsträcktare understöd. Delägareskapet i flera kassor medför gifvetvis äfven ökning af såväl kassornas antal som antalet särskildt redovisade medlemskap, hvarigenom sjukkasseverksamheten i sin helhet blir onödigt omfattande och invecklad samt kostnaderna för dess förvaltning fördyras. Därtill kommer, att våra sjukkassor till öfvervägande antal äro små — öfver hälften räknar högst 100 medlemmar — samt anmärkningsvärdt talrika i förhållande till antalet sjukförsäkrade, en omständighet, som till en del otvifvelaktigt sammanhänger med de nuvarande grunderna för statsbidragets fördelning, enligt hvilka de små kassorna erhålla afsevärdt högre statsbidrag än de stora kassorna. Att detta knappast är ägnadt att befrämja sjukförsäkringens sunda utveckling, synes mig ligga i öppen dag.

Då vidare sjukkassorna vid sidan af sin egentliga uppgift kommit att i stor utsträckning äfven meddela begrafningshjälp, därvid ett isärhållande af dessa båda arter af verksamhet sällan förekommer, har utan tvifvel i många fall det stöd, som staten genom sitt anslag velat bereda sjukkasseverksamheten, i afsevärd mån kommit den öfriga verksamheten till del.

Af det ofvan anförda framgår, att sjukkasseverksamheten i Sverige knappast torde kunna anses äga en sådan omfattning eller rationell utveckling i öfrigt, att densamma ännu fyller sin uppgift som en allmänt omfattad och väl ordnad institution för sjukförsäkring för de mindre bemedlade i samhället. Att döma af den fortgående utvecklingen af sjukkasseväsendet, särskildt af den organisationsrörelse, som på senaste tiden inom detsamma uppstått för befrämjande af sjukkassornas intressen, äfvensom af hvad sjukkassornas kommitterade anfört, synes ock krafvet på en förbättrad allmän sjukförsäkring allt tydligare göra sig gällande. De flera gånger gjorda framställningarna om ökade statsbidrag samt den för närvarande rådande genom sjukkassekommitterade uttryckta allmänna meningen

[1] I detta hänseende hafva senare närmare upplysningar vunnits genom den utredning, som inom Kollegium verkställts angående här berörda förhållanden. (Se ofvan sid. 363—285.)

torde äfven böra föranleda staten att i större utsträckning taga sig an denna äfven ur allmän synpunkt viktiga angelägenhet.

Det synes då i främsta rummet vara angeläget att klargöra, huruvida en lösning af frågan kan ernås genom ett ytterligare utsträckt befrämjande af den *frivilliga sjukkasseverksamheten* i anslutning till den föregående utvecklingen, *eller* om densamma endast står att vinna genom införandet af någon form af *tvångsförsäkring*.

I fråga härom får jag erinra om den behandling, som underkastats detta spörsmål af den s. k. gamla arbetareförsäkringskommittén af år 1884. I sitt slutliga yttrande anförde nämligen ifrågavarande kommitté såsom sin åsikt, *att* genom obligatorisk sjukförsäkring visserligen en snabbare utveckling af sjukkasseväsendet kunde ernås samt en för kassornas verksamhet och ständiga vederhäftighet betryggande offentlig tillsyn lättare åvägabringas, men å andra sidan framhöll kommittén såsom sin uppfattning, *att* enskildt initiativ i erforderlig grad utan tvifvel vore till finnandes samt tillräcklig insikt, god vilja och förmåga jämväl kunde förutsättas för att göra en tvångslagstiftning onödig, *att* — med hänsyn till de lofvande resultat, som redan ernåtts — anledning funnes att hoppas, att den frivilliga verksamheten, därest den erhölle rättsligt stöd af lagstiftningen och ekonomisk uppmuntran af det allmänna, skulle kunna ernå en tillfredsställande utveckling, *att* användandet af lagligt tvång på sjukförsäkringens område stode i strid med själfva beskaffenheten af detta slag af social försäkring och säkerligen vore vida mindre nödvändigt än i fråga om andra arter af sådan försäkring, och slutligen, *att* det torde möta afsevärda svårigheter att inom vårt land med dess glesa befolkning på ett tillfredsställande sätt ordna obligatoriska sjukkassor. Enligt nämnda kommitterades mening vore det under sådana förhållanden den naturligaste vägen att, innan tvånget anlitades, tillse, hvad den frivilliga sjukhjälpen, rätt understödd, förmådde uträtta.

Utan att underkänna de fördelar, som tvångsförsäkringen i vissa afseenden medför, finner jag dock de synpunkter, som sålunda af arbetareförsäkringskommittén framställts, ännu äga sin giltighet. Det vill ock synas, som om sjukkasseverksamhetens ökade omfattning under den tid, som förflutit, sedan arbetareförsäkringskommitténs undersökning verkställdes, kan betraktas såsom tämligen tillfredsställande med hänsyn till de förhållanden, under hvilka den arbetat. Sjukkassorna i Sverige, som vid den tidpunkt arbetareförsäkringskommitténs undersökning afsåg, eller 1884 års slut, uppgingo till ett antal af omkring 950 och räknade sammanlagdt ungefär 131,000 medlemmar, utgjorde, såsom redan nämnts, år 1903 omkring 2,300 med tillsammans 400,000 medlemmar. Antalet sjukkassor har sålunda under ifrågavarande tjuguårsperiod mer än fördubblats och medlems-

antalet mer än tredubblats, hvarjämte äfven i öfrigt mera tillfredsställande förhållanden synas hafva inträdt. De senaste årens sammanslutningssträfvanden, såsom genom bildandet af centralföreningar af sjukkassor och fortsättningsförsäkringsföreningar å större orter, genom afhållandet af gemensamma sjukkassekonferenser och genom tillsättandet å konferensen i Norrköping förlidet år af en arbetande centralkommitté för rikets sjukkassor o. s. v., synas äfven tydligt gifva vid handen, att sjukkasseverksamheten för närvarande är stadd i en liflig och lofvande utveckling och att man hos dess utöfvare kan räkna med initiativkraft och god vilja att föra sjukkasseverksamheten framåt.

Vid öfvervägandet af, huruvida ett effektivt ordnande af den allmänna sjukförsäkringen bör ske på grundvalen af tvångssystem eller frivillighet, måste naturligtvis hänsyn äfven tagas därtill, att vi redan äga ett på frivillighetens väg uppkommet och utveckladt sjukkasseväsen af betydande omfattning och erkännansvärd betydelse, att staten sedan lång tid tillbaka med afsevärda belopp regelbundet understöder denna sjukkasseverksamhet och därmed erkänt dess stora betydelse för det allmänna, äfvensom att, då förmånen af detta statsunderstöd, vid ett eventuellt genomförande af en obligatorisk sjukförsäkring, sannolikt kommer att fråntagas de frivilliga sjukkassorna, dessa kunna förutsättas blifva mindre gynnsamt stämda mot tvångssystemets införande.

Af nu anförda omständigheter synes mig framgå, att ett effektivt ordnande af den allmänna sjukförsäkringen inom närmaste framtid är af behofvet påkalladt, äfvensom att sjukförsäkringen fortfarande bör byggas på frivillighetens grund. Den af sjukkassekommitterade gjorda framställningen om en höjning af statens bidrag till sjukkasseverksamhetens befrämjande torde därför i princip böra tillstyrkas.

I fråga om *storleken af det förhöjda statsbidrag*, som skulle komma att utgå, hafva sjukkassornas kommitterade yrkat: att de ökade statsbidragen måtte komma att utgå i sådan utsträckning, att hvarje person, som tillhör sjukkassa, skall kunna däraf räkna sig till godo minst så stort belopp, som motsvarar dels 1/5 af hans anpart i den kontanta sjukhjälp, som under närmast föregående år blifvit utbetald af de kassor, han tillhört, dels dessutom 2 kr., allt per år. Ifrågavarande förslag, som uttryckligen förklarats endast innebära en grund för beräkning af statsbidragets storlek, men däremot icke afse att angifva, på hvad sätt detta bidrag borde mellan de enskilda sjukkassorna fördelas, torde emellertid af flera skäl få anses otillfredsställande.

Såsom förut närmare framhållits, äger man för närvarande ej kännedom om personantalet inom våra sjukkassor.[1] Det låter sig till

[1] Jfr. noten å sid. 302.

följd häraf icke göra att med nöjaktig noggrannhet beräkna, vare sig den totala utgift, som ett anslag till sjukkasseverksamheten i enlighet med de grunder, hvilka af sjukkassekommitterade föreslagits, komme att tillskynda statsverket, ej heller ett genomsnittligt belopp å den på hvarje sjukförsäkrad person kommande anpart af detta anslag, hvarom emellertid i och för ett närmare bedömande af beräkningsgrundens lämplighet i öfrigt säker kännedom vore behöflig. Vid fastställande af statsbidragets storlek torde man emellertid böra utgå från den förutsättningen, att den på hvarje sjukförsäkrad *person* kommande andelen af statsbidraget icke, åtminstone för närvarande, bör, i förhållande till hvad ifrågavarande person själf får betala för sin sjukförsäkring, belöpa sig till högre belopp, än som från arbetsgifvarna, resp. staten, kommer sjukkassemedlemmarna till del i Tyskland och Danmark, d. v. s. ej till mer än inemot hälften af de sjukförsäkrades egna bidrag. Det understöd, som i dessa länder beredts sjukkasseverksamheten, torde nämligen få anses tillfredsställa äfven högt ställda anspråk.

För närvarande belöpa sig emellertid i de svenska sjukkassorna — om afseende endast fästes vid den egentliga sjukkasseverksamheten — medlemmarnas egna bidrag och statsbidraget tillsammantagna till i genomsnitt inemot 9 kronor per år och medlem.

Enligt den af sjukkassekommitterade föreslagna, här ofvan anförda, beräkningsgrund skulle hvarje sjukkassemedlems genomsnittliga anpart af statsbidraget komma att uppgå till minst 3 kr. 40 öre. Äfven om i verkligheten förhållandena i många fall skulle te sig annorlunda på grund af att medlemmarna ofta tillhöra flera kassor och i samband därmed hafva att vidkännas högre afgifter för sin sjukförsäkring än den här förutsatta, så skulle dock, så länge understöden inom de särskilda kassorna verkligen utgå i den ringa utsträckning, som nu är fallet, antagandet af den af sjukkassekommitterade föreslagna beräkningsgrunden till formen som regel och i verkligheten i flertalet fall leda därhän, att en person finge åtnjuta en andel i statsbidraget, som uppginge till mer än hälften af hans eget bidrag till sin sjukförsäkring, och synes detta vara att ställa anspråken på statens medverkan för sjukförsäkringen för högt.

Gent emot den af de kommitterade föreslagna beräkningsgrunden kan vidare invändas, att den under nuvarande förhållanden endast med svårighet ger en utgångspunkt för fördelningen af statsbidraget mellan de enskilda kassorna, i det att den lämnar öppen den i tillämpningen säkerligen svårlösta frågan, huru den del af statsbidraget, som utgår för hvarje person, skall fördelas mellan de skilda kassor, han tilläfventyrs tillhör.

Om sålunda, på nu anförda skäl, den af sjukkassekommitterade förordade beräkningsgrund icke synes lämplig, så lärer det å andra

sidan icke blifva möjligt att vidhålla de principer för statsbidragets beräknande, som nu äro gällande.

Förutom hvad sjukkassekommitterade själfva anfört med afseende å de nuvarande bestämmelserna, kan gent emot desamma göras den anmärkningen, att de icke i erforderlig grad erbjuda garantier mot missbruk af betänklig art. Ifrågavarande bestämmelser föreskrifva nämligen, såsom redan framhållits, inga inskränkningar i en persons rätt att samtidigt tillhöra hur många statsunderstödda kassor han behagar eller att inom hvar och en af dessa samtidigt blifva delaktig af statsbidrag; de förhindra ej heller, att till sjukkassorna erlagda medlemsafgifter, därest de icke tagas i anspråk för bestridande af utgifterna, i form af uppkommet öfverskott återbetalas, och de innehålla slutligen intet uttryckligt förbud mot, att sjukkassor, som äro kombinerade med begrafningskassor, få uppbära statsbidrag hvilka icke stå i skälig proportion till den egentliga sjukkasseverksamhetens omfattning,

Bristen på bestämmelser i nu angifna syften gör det för närvarande möjligt — och i händelse statsbidragen höjas, lärer väl risken för verkliga missbruk betydligt ökas — att personer, genom grundande af många kassor med i realiteten endast fingerade medlemsafgifter, kunna bereda sig tillfälle till sjuk- eller begrafningshjälp snart sagdt i hvilken utsträckning som helst och nästan helt och hållet på statens bekostnad.

I det föregående anmärkta olägenheter synas emellertid, hvilken fördelningsgrund för statsbidragets utgående man än utväljer, icke kunna undanröjas, med mindre den grundsats fastslås, att *samma person blott genom en enda kassa får blifva delaktig af statens bidrag;* och vill det därför synas, som om en förhöjning af statens bidrag till sjukkasseverksamheten bör kombineras med införandet af ifrågavarande grundsats.

Med afseende å de *fördelningsgrunder*, efter hvilka statsbidragen till sjukförsäkringen kunna tänkas utgå, vore det gifvetvis enklast och i visst afseende äfven rationellt, att för hvarje sjukförsäkrad person staten bidroge med ett och samma belopp. Ur principiell synpunkt torde det dock vara riktigast, att vid bestämmandet af statsbidragets storlek, åtminstone inom vissa gränser, den grundsatsen tillämpas, att hvarje sjukförsäkrad person erhåller en andel i bidraget, som står i bestämdt förhållande till hvad en efter hans lefnadsställning afpassad och ändamålsenligt anordnad sjukförsäkring kostar honom själf. Denna grundsats är ock, som förut påvisats, i Tyskland så godt som fullständigt och i Danmark med en viss modifikation tillämpad, och synes ock i Sverge böra komma till användning.

De fördelningsgrunder, som därvid synas närmast till hands liggande, äro antingen att bestämma statsbidraget i förhållande till

resp. sjukkassas medlemsafgifter eller också att afpassa detsamma efter storleken af sjukunderstöden. Att lägga medlemsafgifterna till grund för statsbidraget synes emellertid hos oss vara mindre lämpligt redan af den anledningen, att medlemmarnas egna bidrag afse att bereda såväl sjukhjälp som begrafningshjälp, af hvilka dock endast det förra slaget af försäkring kommer i åtnjutande af statsbidrag; en uppdelning af medlemsafgifterna i berörda afseenden lärer jämväl stöta på praktiska svårigheter. Återstår alltså att ställa statsbidraget i lämpligt förhållande till sjukunderstöden. Därvid måste det gifvetvis vara ur flera synpunkter önskvärdt, att statsbidraget år för år blir i görligaste mån konstant, och synes detta önskningsmål bäst tillgodoses därigenom, att statsbidraget komme att utgå, icke i förhållande till den under hvarje år faktiskt utbetalta sjukhjälpen, utan med ett belopp per medlem, hvilket stode i visst förhållande till den inom hvarje sjukkassa bestämda sjukhjälpen per dag och medlem, dock att bidraget i hvarje fall begränsades till ett visst maximibelopp per medlem.

Med fasthållande af den ofvan föreslagna begränsningen, att statsbidraget icke borde öfverstiga hälften af medlemmarnas egna bidrag till sin sjukförsäkring, synes det för närvarande vara lämpligast, att statsbidraget bestämdes att utgå till de enskilda kassorna med ett belopp, som motsvarade 2 dagars sjukhjälp för hvarje medlem. Af sjukkassestatistiken framgår nämligen, att det genomsnittliga antalet sjukdagar per sjukkassemedlem uppgår till i det närmaste 6 dagar, hvadan sålunda, enligt nu framställda förslag, statsbidraget skulle komma att täcka ungefär tredjedelen af den utbetalda sjukhjälpen under normala förhållanden.

Enligt denna beräkningsgrund skulle visserligen statsbidraget komma att utgå endast i förhållande till den *kontanta* sjukhjälpen, däremot icke med hänsyn till de sjukunderstöd, som lämnas i form af fri läkarevård, medicin m. m. Detta torde dock för närvarande få betraktas såsom en mindre betydande olägenhet i betraktande däraf, att våra sjukkassor icke visat någon benägenhet att i nämnvärd utsträckning meddela dylika understöd. I öfrigt finnes ju äfven möjlighet att afhjälpa denna olägenhet, i den mån andra förhållanden i nyssnämnda hänseende blefve rådande, genom att statsbidragets storlek till en del äfven beräknades i någon viss proportion till utgifterna för läkarvård, medicin o. s. v. Gifvetvis blefve emellertid i hvarje fall en begränsning uppåt af statsbidraget nödvändig.

Här angifna beräkningsgrund synes mig äfven vara att föredraga framför en kombination af t. ex. en denna liknande och den förut anförda, enligt hvilken bidraget utginge med fixt belopp per person.

I likhet med öfriga beräkningsgrunder lämnar, enligt förut anförda skäl, likvisst icke heller den här föreslagna en säker

utgångspunkt för en beräkning af det totala beloppet af statsverkets årliga anslag till sjukkasseverksamheten. Det vill därför synas nödvändigt, att, såsom äfven statskontoret föreslagit, utredning verkställes, i syfte att utröna det verkliga personantalet inom våra sjukkassor, för att lämna utgångspunkt för en dylik beräkning.

Därest åtgärder i nu antydd riktning skulle komma att vidtagas, torde dock, i enlighet med hvad sjukkassornas kommitterade härom anfört, behörig hänsyn till de närvarande förhållandena kräfva, att vissa *öfvergångsbestämmelser* i samband därmed blifva träffade. Sjukkassorna skulle sålunda icke vara tvungna att åtminstone före utgången af lämpligt fastställd öfvergångstid inrätta sin verksamhet i enlighet med dessa bestämmelser, och intill dess så skett, borde statsbidraget utgå efter i hufvudsak enahanda grunder som för närvarande. Likaså torde icke under några förhållanden absolut hinder böra uppställas för person att tillförsäkra sig sjukhjälp i den utsträckning han behagar, antingen på sådant sätt, att sjukkassor må kunna bildas utan rätt till statsbidrag, men med rätt att efter godtfinnande lämna sina medlemmar sjukhjälp i den utsträckning de önska, oafsedt om de tillhöra andra kassor, eller ock därigenom, att de af staten understödda kassorna äfven må kunna, mot lämpligen höjda medlemsafgifter, upptaga till medlemmar sådana personer, som förut tillhöra annan statsunderstödd sjukkassa, dock utan rätt för dessa personer att blifva inom mer än en kassa medräknade vid beräkningen af statsbidragets storlek.

I betraktande däraf, att staten, i den mån den ikläder sig afsevärda kostnader för sjukkasseverksamheten, måste anses äga berättigade anspråk på, att denna verksamhet till gagnet motsvarar de offer, som gjorts för densamma, synas jämväl, i samband med beviljandet af höjda anslag, sådana närmare bestämmelser böra fastställas, hvilka kunna erbjuda *garantier* för, att verksamheten på ändamålsenligt sätt bedrifves. Såsom förut anförts, äro äfven såväl den obligatoriska sjukförsäkringen i Tyskland som äfven de erkända sjukkassornas verksamhet i Danmark underkastade tämligen ingående bestämmelser af ifrågavarande art.

I själfva verket framgår ock af de yrkanden på utvidgad sjukkasselagstiftning, som nu blifvit af sjukkassekommitterade gjorda, att bestämmelser af nyss antydd art äro af sjukkasseverksamhetens egna utöfvare åstundade.

Sålunda har uttalats önskvärdheten af bestämmelser i lag om fasta minimiafgifter inom sjukkassorna, förbud mot att, utom under särskilda omständigheter, återbetala erlagda dylika afgifter samt skyldighet för sjukkassorna att afsätta fonder m. m.

Fasta medlemsafgifter till sjukkassorna äro, som i det föregående omnämnts, lagligen påbjudna i såväl Tyskland som Danmark, och lära väl äfven hos oss vara af behofvet påkallade, i den mån större anspråk skola kunna ställas på sjukkasseverksamheten.

Ehuru en nöjaktig statistik rörande sjukligheten bland sjukkassornas medlemmar i vårt land ännu icke förefinnes, synas dock de uppgifter, som varit att tillgå rörande förhållandena i andra länder från olika tider, gifva vid handen, att sjukligheten i nästan samma mån som dödligheten hastigt och oafbrutet ökas med stigande ålder; inom åldersgränserna 18—65 år växer sålunda antalet sjukdagar per individ och år efter hand till det 3-, 4- eller 5-dubbla eller ännu mera.

Vanligen är i våra sjukkassor inträdesåldern begränsad till 40 à 50 år, hvarjämte i regel äfven erfordras, att inträdande skall hafva styrkt sig vara vid full hälsa. Vid en kassas grundläggning utgöras medlemmarna i regel af jämförelsevis unga och friska personer. Till följd häraf måste af naturliga skäl genomsnittsåldern, sjukligheten och dödligheten under tiden efter kassans bildande växa och därmed äfven kassans kostnader för sjuk- och begrafningshjälp.

I de fall, då dessa kostnader som regel helt eller delvis täckas genom uttaxering i mån af behof, eller om de från början fastställda fasta afgifterna på grund af bristande förutseende eller måhända i konkurrenssyfte blifvit för lågt tilltagna, blir därför småningom en stegring i afgifterna nödvändig. Till följd af obekantskapen med den verkliga orsaken härtill väcker denna stegring lätt bland medlemmar och utomstående ett mer eller mindre berättigadt misstroende, hvars skadliga verkningar af sjukkassornas kommitterade närmare framhållits. Det torde vidare vara en allmänt gjord iakttagelse, att det med uttaxeringssystemet följande, oregelbundet återkommande vädjandet till sjukkassemedlemmarna om bidrag i längden verkat tröttande och alstrat motvilja mot verksamheten.

Genom införandet af fasta, från början korrekt beräknade afgifter undanrödjas nu skildrade olägenheter. Systemet med fasta medlemsafgifter underlättar vidare afsättandet af reservmedel till mötande af särskildt ogynnsamma tider samt förebygger tillkomsten af sådana kassor med alltför låga afgifter, hvilka tid efter annan brukat uppstå till skada såväl för deras egna medlemmar som för andra på samma ort verkande sjukkassor.

Det torde utan vidare få anses möta alltför stora såväl teoretiska som praktiska svårigheter att inom sjukkasseverksamheten söka införa fasta afgifter, grundade på mera strängt genomförda försäkringstekniska metoder. Att på annat sätt uppställa allmän-

giltiga normer för beräkning af fasta minimiafgifter möter ock vissa svårigheter, i betraktande af de tämligen stora skiljaktigheter, som för närvarande förefinnas mellan olika sjukkassors bestämmelser i fråga om tid och villkor för understödens meddelande, äfvensom på grund af de olika sjuklighetsförhållandena inom olika yrken, på olika orter m. m. De data, som redan kunna hämtas från den redan förefintliga sjukkassestatistiken, erbjuda emellertid en allmän utgångspunkt för beräkning af fasta afgifter under genomsnittliga förhållanden, och med stöd häraf lärer en blifvande tillsynsmyndighet utan större svårighet kunna i förekommande speciella fall gifva nöjaktiga anvisningar å de modifikationer, som äro erforderliga.

Sjukkassornas kommitterade hafva såsom beräkningsnorm föreslagit, att minimiårsafgiften sättes lika med kontanta sjukhjälpen för 6 dagar — dock så att vissa modifikationer allt efter förhållandena förutsättas erforderliga — beträffande sjuk- och begrafningskassor, hvilka utbetala sjukhjälp till samma person under högst 6 månader af året och lämna begrafningshjälp till ett belopp af högst 200 kronor.

Mot tillämpningen af en norm utaf den enkla art kommitterade sålunda föreslagit synes intet hinder möta, under förutsättning likväl, att densamma i viss mån modifieras, särskildt med hänsyn till den ifrågasatta höjningen af statsbidraget. Enär enligt sjukkassestatistiken hvarje sjukkassemedlem, genomsnittligt sedt, enbart för sin del bidrager med ett belopp, motsvarande ungefär 6 dagars sjukhjälp, och då vidare en kassas förvaltningskostnader visat sig uppgå till omkring 1 kr. per år och medlem, synas vid minimiårsafgiftens beräknande följande förfaringssätt böra användas:

1:o) till bestridande af den kontanta sjukhjälpen beräknas ett belopp motsvarande 6 dagars sjukhjälp, under förutsättning att denna utgår med en varaktighet af vanligast förekommande längd;

2:o) till förvaltningskostnader anslås 1 kr.;

3:o) till begrafningshjälp, förutsatt att denna uppgår till mindre belopp, t. ex. högst 200 kr., afses ett för alla medlemmar lika belopp, motsvarande den enligt gängse försäkringstekniska grunder beräknade nettopremien för motsvarande lifförsäkring, afrundad till närmast högre tiotal ören och hänförd till viss lämplig genomsnittsålder;

4:o) från summan af nyss angifna trenne belopp drages statsbidraget, hvarefter

5:o) återstoden utgör den genomsnittliga minimiårsafgiften per medlem.

För bestridande af öfriga utgifter äfvensom för afsättning till reservfond torde inträdesafgifter, böter och andra diverse inkomster vara tillräckliga.

I den mån den officiella sjukkassestatistiken kan lämna närmare upplysningar rörande sjukdomsfallens frekvens och varaktighet, äfvensom dödligheten inom olika åldrar och yrken, kommer gifvetvis beräknandet af fasta afgifter att väsentligt underlättas.

Med afseende på det yrkande om en utvidgning af sjukkassestatistiken, som sjukkassekommitterade för dylikt ändamål framställt, må här erinras, hurusom kollegium tidigare i underdånig skrifvelse föreslagit en sådan utvidgning af sjukkassestatistiken, hvilken framställning jämväl af Kungl. Maj:t blifvit i princip godkänd.

Beträffande vidare sjukkassekommitterades yrkande om lagstadgad *skyldighet för sjukkassor att afsätta fonder* m. m., vill det synas, att därest, såsom ofvan föreslagits, bestämmelser träffas om fasta medlemsafgifter, däraf måste blifva en gifven konsekvens, att dessa afgifter, i den mån de icke åtgå för löpande utgifter, reserveras såsom premiereserv för kommande behof, därvid återbetalning af erlagda afgifter sålunda icke bör ifrågakomma. På grund af det föreslagna sättet för de fasta afgifternas bestämmande och i anseende till de såväl teoretiska som praktiska svårigheter, hvilka torde möta att genomföra en på försäkringstekniska grunder beräknad afsättning, lärer annan afsättning till premiereserv än den här föreslagna icke gärna kunna förekomma och ej heller vara af behofvet påkallad.

Förutom fondafsättning af nyss antydd art bör jämväl ytterligare afsättning åläggas kassorna för samlande af reservmedel för oförutsedda behof vid möjligen inträffande exceptionellt ogynnsamma förhållanden.

Storleken af denna reserv torde lämpligen fastställas i viss proportion till antalet medlemmar och understödsbelopp per sjukdag. Skyldighet att afsätta dylik reserv bör äfven åtföljas af skyldighet att, ifall af behof, genom särskild uttaxering förebygga reservens sjunkande under fastställdt minimibelopp.

Gentemot de af sjukkassekommitterade framställda yrkanden på bestämmelser i lag i ändamål att åt sjukkassemedlem bereda fortsatt rätt till *sjukhjälp vid flyttning från ort till annan* lärer intet vara att i sak erinra.

I de fall, då vid sådan flyttning medlemsskapet i samma kassa fortsättes och den flyttades gemenskap med densamma förmedlas genom en kassa i den ort, dit inflyttningen skett, samt denna sistnämnda sålunda får vidkännas hufvudparten af det utaf ifrågavarande person föranledda förvaltningsarbetet, synes rättvist vara, att den förmedlande kassan för egen del får af dennas årsafgift uppbära ett belopp, hvartill ifrågavarande förvaltningskostnader ungefärligen beräknas uppgå. Det måste dock anses lämpligast, att sjukkassemedlem vid flyttning kan upptagas såsom medlem i kassa å

inflyttningsorten, hvarför ock åtgärder, i den mån så ske kan, böra vidtagas för att underlätta dylik öfvergång från en kassa till en annan.

Af principiell betydelse torde ock de af sjukkassekommitterade berörda spörsmål vara, hvilka röra *begrafningshjälpsverksamhetens förhållande till den egentliga sjukkasseverksamheten* samt det afseende, som vid sjukkasseverksamhetens ordnande bör fästas vid den faktiskt förefintliga gemenskapen mellan dessa båda arter af understödsverksamhet.

Sjukkassekommitterades yrkande, att till de egentliga sjuk- och begrafningskassorna böra hänföras sådana kassor, hvilkas verksamhet har till hufvudsaklig uppgift att utbetala sjukhjälp eller ock, därjämte eller enbart, begrafningshjälp, till ett belopp af högst 500 kr., synes, hvad sistnämnda gränsbelopp angår, öfverensstämma med det åskådningssätt, som i detta fall allmänt synes vara det vedertagna.

Det vill äfven synas lämpligt, att de understödsföreningar, hvilka utöfva enbart begrafningskasseverksamhet i samma omfattning och äfven i öfrigt på likartadt sätt som de kombinerade sjuk- och begrafningskassorna, i fråga om lagstiftning och tillsyn böra vara underkastade likartade bestämmelser med de sist nämnda.

Frågan huruvida begrafningskasseverksamheten för närvarande må komma i åtnjutande af ekonomiskt understöd från statens sida, hvilket spörsmål vid sjukkassekonferensen i Norrköping varit föremål för en närmare behandling, torde böra bedömas med hänsyn därtill att, då begrafningshjälpen uppgår till högre belopp än 100 kr., densamma icke torde vara uteslutande afsedd för det ändamål, som genom dess namn angifves, utan delvis äfven för beredande af ett ekonomiskt understöd åt de efterlefvande i ersättning för den aflidnes bidrag till deras uppehälle. En understödsverksamhet af dylikt slag synes emellertid, i den mån densamma kan anses äga en allmänt social betydelse, vara närmast hänförlig till andra former af folkförsäkring, hvilkas ordnande genom statens ingripande säkerligen i en mer eller mindre aflägsen framtid kommer att äga rum. Det synes därför icke vara anledning att nu bevilja denna verksamhet särskildt understöd, ej heller nu vidtaga för dess befrämjande mera ingående lagstiftningsåtgärder.

I betraktande af den mera sorgfälliga kontroll, hvaraf begrafningskasseverksamheten torde vara i behof i de fall, då den garanterade begrafningshjälpen uppgår till högre belopp, synas goda skäl tala för det af sjukkassekommitterade föreslagna stadgandet, att kombinerad sjuk- och begrafningskassa, som lämnar begrafningshjälp till jämförelsevis högt belopp, må för begrafningshjälpsverksamheten föra särskilda räkenskaper. Därvid bör naturligen, såsom ock sjuk-

kassekommitterade föreslagit, statsbidraget i sin helhet upptagas i den egentliga sjukkassans konto.

Ur nu anförda synpunkter torde det emellertid vara önskvärdt, att ett särskiljande mellan de båda slagen af verksamhet, på sätt föreslagits, komme att äga rum redan i fråga om sjuk- och begrafningskassor, som utbetala begrafningshjälp till högre belopp än 100 kr., i stället för, såsom sjukkassekommitterade föreslagit, 200 kr., med afseende hvarå dock böra närmare öfvervägas de tilläfventyrs förefintliga praktiska skäl, som kunna hafva varit för kommitterades förslag bestämmande.

Då slutligen afsevärda olägenheter äro förenade med det hittills vanliga bruket att på medlemmarna uttaxera kostnaden för begrafningshjälpens bestridande, måste det anses af behofvet påkalladt, att såväl med sjukkassor kombinerade begrafningskassor med särskild bokföring som äfven enbart begrafningskassor i lag förpliktas att upptaga fasta medlemsafgifter och afsätta fonder.

I hufvudsaklig anslutning till sjukkassekommitterades härför förebragta motivering och i betraktande af det ännu helt ringa antalet af s. k *fortsättningsförsäkringsföreningar* lärer en mera ingående lagstiftning för ifrågavarande slag af sjukkassor för närvarande icke böra ifrågasättas, men torde dylika föreningar likväl böra i princip tillerkännas rätt till statsbidrag i samma utsträckning som vanliga sjukkassor. Så länge dock närmare erfarenhet saknas angående dylika föreningars verksamhet, och innan fastare grunder för reglerandet af deras ekonomi kunnat erhållas, torde det vara tillrådligt, att förhöjda statsbidrag endast för ett år i sänder beviljas dylika föreningar, därvid detta bidrag lämpligen synes böra utgå i förhållande till de årliga kostnaderna för sjukhjälp och med högst $^1/_3$ af dessa kostnader. Uppmärksammas må äfven, att i händelse de understöd, som af dessa understödsföreningar lämnas, utsträckas under allt för lång tid, deras verksamhet i viss mån skulle erhålla karaktären af en invaliditets- och ålderdomsförsäkring, hvilka slag af försäkring icke på dylikt sätt torde böra kombineras med sjukförsäkringen.

Sjukkassornas kommitterade hafva slutligen äfven framställt yrkanden därom,

att sjuk- och begrafningskassorna icke måtte sammanföras med öfriga understödsföreningar under en gemensam lag, samt

att kassorna måtte ställas under en särskildt anordnad tillsynsmyndighet, hvars verksamhet i största möjliga grad borde erhålla karaktären af ett samarbete med den praktiska sjuk- och begrafningskasseverksamhetens ledare.

I fråga härom hafva de kommitterade, hvilka med anledning af riksdagens skrifvelse den 20 maj 1903 blifvit af Kungl. Maj:t utsedda att *dels* verkställa utredning, om och i hvad mån den verksamhet, som utöfvas af åtskilliga sjuk- och begrafningskassor, pensionsanstalter och andra understödsföreningar, innefattande försäkringsrörelse af beskaffenhet, att bestämmelserna i lagen om försäkringsrörelse helt eller delvis på dem borde äga tillämpning, *dels*, i i samband därmed, föreslå de lagbestämmelser i ämnet, hvartill utredningen kunde föranleda, framlagt ett förslag till lag, afsedd att omfatta alla de föreningar, som i den allmänna uppfattningen hänföras under begreppet understödsföreningar, sjuk- och begrafningskassor inbegripna, genom hvilken lag sålunda förut gällande sjukkasselag af den 30 oktober 1891 skulle komma att upphäfvas.

Enligt detta förslag skulle jämväl en för samtliga ifrågavarande understödsföreningar afsedd gemensam tillsynsmyndighet upprättas.

Gentemot den sålunda föreslagna anordningen, i hvad densamma berör den egentliga sjuk- och begrafningskasseverksamheten, hafva sjukkassekommitterade *dels* uttalat den uppfattningen, att densamma icke vore ägnad att tillfredsställa sjuk- och begrafningskasseverksamhetens utöfvare, *dels* framställt vissa skäl, som synts dem tala för den af dem föreslagna ofvan omnämnda anordningen. Af denna anledning torde närmare uppmärksamhet här böra ägnas omförmälda förslag till lag rörande vissa försäkringsanstalter, i den mån detsamma berör här behandlade frågor.

Ehuru det vill synas, som om de egentliga sjuk- och begrafningskassorna — i den mening sjukkassekommitterade användt uttrycket — och åtskilliga andra understödsföreningar icke af de nyssberörda tillkallade k. kommitterade ansetts utöfva sådan verksamhet, att försäkringslagen helt eller delvis på dem borde äga tillämpning, och sålunda icke direkt vore hänförliga till de föreningar, hvilka närmast föranledt riksdagens skrifvelse, hafva nämnda k. kommitterade, som ofvan blifvit nämndt, dock funnit sig föranlåtna att framlägga förslag till en mera vidsträckt lagstiftning, omfattande förutom sistnämnda understödsföreningar äfven sjuk- och begrafningskassor samt vissa andra föreningar.

Såsom motiv härför hafva kommitterade framhållit, hurusom en lagstiftning, som endast afsåge föreningar, hvilka drifva egentlig lifförsäkringsrörelse, skulle komma att lämna största delen af de redan förefintliga understödsföreningarna samt de understödsföreningar, såsom arbetslöshetsförsäkringsföreningar m. fl., hvilka för diverse ändamål komma att i framtiden bildas, utanför en kontroll från det allmännas sida, ehuru i många fall en dylik kontroll vore väl af behofvet påkallad. Jämte dessa allmänt försäkringspolitiska skäl,

hvilka dock mindre ägde tillämpning i fråga om sjukkassorna, talade äfven, enligt kommitterades mening, med full tydlighet de otillfredsställande förhållandena på det föreningsrättsliga området (hvad understödsföreningarna anginge) för en lagstiftning af större räckvidd än den af riksdagen ifrågasatta. Någon lag, som för ifrågavarande föreningar lämnade erforderliga föreningsrättsliga bestämmelser funnes nämligen icke, med undantag af den för sjukkassorna gällande lagen, hvilken i berörda afseende dock endast innehölle antydningar. Samtliga understödsföreningar syntes sålunda vara i behof af en lagstiftning. Den omständigheten, att dessa föreningar omfattade två olika grupper, nämligen dels sådana, som vände sig till en större allmänhet och förty kunde anses drifva verklig försäkringsrörelse, och dels sådana, hvilka upptoge medlemmar allenast ur en sluten krets af personer, och som därför icke kunde anses drifva sådan rörelse, vore dessutom, enligt kommitterades mening, icke af beskaffenhet att föranleda till, att dessa grupper i lagen särskildes. Då slutligen samtliga föreningar i allmänhet hade det gemensamt, att egentlig propaganda icke öfverensstämde med deras natur, till följd hvaraf de kunde röra sig med jämförelsevis billiga afgifter, nära sammanfallande med nettopremien, hade kommitterade ansett, att dessa föreningars behof af lagstiftning bäst fylldes genom en för dem alla gemensam lag.

Det antal för närvarande existerande understödsföreningar, med hvilka kommitterade räknat, utgjordes af bortåt 2,800, däraf närmare 2,000 registrerade sjukkassor, 400 icke registrerade dylika kassor och 353 öfriga understödsföreningar. Af dessa sistnämnda hade dock endast 183 ansetts drifva sådan verksamhet, att de skulle vara underkastade det utarbetade lagförslagets bestämmelser om en mera omfattande tillsyn och sålunda motsvara de i riksdagens skrifvelse afsedda föreningar, under det att 136 voro begrafningskassor, 9 pensionsföreningar och 35 föreningar med diverse syften.

Den af kommitterade föreslagna tillsynsmyndighetens arbetsfält skulle därför, enligt kommitterades mening, blifva så betydligt, att redan härigenom inrättandet af en särskild myndighet syntes vara nödvändigt, hvarjämte på samma gång af kommitterades flertal framhållits, att vissa svårigheter skulle möta att förlägga tillsynen till något redan befintligt ämbetsverk, exempelvis kommerskollegium, riksförsäkringsanstalten eller försäkringsinspektionen.

Med afseende å berörda fråga vill det synas, att å ena sidan i sjukkassekommitterades framställning anförts beaktansvärda synpunkter och skäl för, att sjukkasseverksamheten göres till föremål för *särskild lagstiftning* och ställes under *särskild tillsynsmyndighet*, äfvensom att å andra sidan jämväl de k. kommitterades ofvan anförda motiv för sin uppfattning i viss mån

gå i samma riktning. Behofvet af bättre föreningsrättsliga grunder för verksamheten samt af en direkt och ändamålsenligt verkande tillsyn måste nämligen bäst kunna tillgodoses, hvad sjuk- och begrafningskasseverksamheten beträffar, genom åvägabringandet af en för denna verksamhet afsedd särskild lag och tillsynsmyndighet. Då därjämte härtill kommer, *att* de egentliga sjuk- och begrafningskassorna, i fråga om såväl antal som social betydelse, utgöra den utan jämförelse viktigaste gruppen bland understödsföreningarna, *att* däremot, med undantag af de föreningar, som ansetts utöfva verksamhet, jämförlig med egentlig lifförsäkring, öfriga här afsedda föreningar torde äga en jämförelsevis ringa betydelse, hvarförutom den större delen af dessa senare, nämligen begrafningskassorna, äro med sjuk- och begrafningskassorna nära besläktade, samt *att* slutligen de andra slagen af föreningar, som i en framtid kunna komma att bildas, af naturliga skäl icke för närvarande synas böra påkalla särskild hänsyn, så bör enligt min mening, vid upprättande af förslag rörande den nya lagstiftningen och särskild tillsynsmyndighet för sjuk- och begrafningskassor samt därmed jämförliga föreningar, som onekligen äro i hög grad af behofvet påkallade, hufvudsaklig hänsyn tagas till dessa ur social och allmänt samhällelig synpunkt så ytterst viktiga självhjälpsföreningars särskilda behof och säregna förhållanden.

Väl värda uppmärksamhet äro otvifvelaktigt äfven de relativt fåtaliga föreningar, som riksdagen i sin ofta åberopade skrifvelse närmast afsett, och hvilka särskildt varit föremål för de k. kommitterades utredning. Såsom af sjukkassekommitterade framhållits, äro emellertid dessa föreningars kraf med afseende på lagstiftning och tillsyn utan tvifvel till arten väsentligt olikartade med dem, som öfriga grupper af understödsföreningar uppställa, något som äfven synes mig framgå af de k. kommitterades förslag.

Under sådana förhållanden vill det synas mig vara en på samma gång naturlig och med riksdagens i omförmälda skrifvelse antydda mening mera öfverensstämmande utväg att träffa erforderliga anordningar i fråga om dessa föreningars verksamhet samt tillsynen öfver dem utan samband med tillgodoseendet af sjukkassornas angelägenheter.

Ehuru tämligen ingående åtgärder synas böra vidtagas för sjukkasseväsendets rationella ordnande, torde dessa dock kunna betydligt underlättas genom ett tillvaratagande af dels de förarbeten, som redan förut på Kungl. M:ts föranstaltande blifvit utförda på detta område, dels den ledning, som kan erhållas af förhållandena inom andra länder.

I förstnämnda hänseende må erinras, att den år 1884 tillsatta arbetareförsäkringskommittén år 1889 framlagt ett förslag till lag, som synes hafva tillkommit under inverkan af liknande synpunkter

som de, hvilka framställts i sjukkassekommitterades här föreliggande underdåniga skrifvelser.

Ifrågavarande förslag innehåller sålunda bestämmelser angående skyldighet för sjukkassor att upptaga fasta afgifter samt att afsätta fonder, rätt för flyttande sjukkassemedlem att utan uppfyllande af eljest vanliga inträdesvillkor blifva medlem i kassa å inflyttningsorten o. s. v. Förslaget har äfven stipulerat förbud för sjukkassemedlem att samtidigt tillhöra flera kassor. Vid den förberedande behandlingen af ifrågavarande förslag underkastades detsamma visserligen en tämligen skarp kritik, som likväl, enligt hvad det vill synas, hvarken torde hafva vederlagt förslagets förtjänster till dess hufvuddrag eller i öfrigt varit af sådan innebörd, att icke förslaget under nuvarande förhållanden med lämpliga modifikationer kunde återupptagas, sedan nu större erfarenhet vunnits angående de registrerade sjukkassornas verksamhet.

Därest sålunda ifrågavarande förslag komme att något förändras i enlighet med hvad ofvan blifvit föreslaget, synas i själfva verket de viktigaste inändringar vara undanröjda, som blifvit framställda mot arbetareförsäkringskommitténs förslag.

Beträffande särskildt den föreslagna bestämmelsen om att statsbidraget endast genom en enda sjukkassa må komma sjukkassemedlem till del må ännu en gång erinras, att i samband därmed förordats dels fastställandet af lämplig öfvergångstid, dels äfven medgifvande af rätt för sjukkassemedlem att i hvarje fall tillförsäkra sig sjukhjälp i den utsträckning, han behagar, dock utan rätt att åtnjuta andel i statsbidraget inom mer än en kassa. Med hänsyn härtill och i betraktande af de väsentliga, framför allt ekonomiska fördelar, som i öfrigt, i enlighet med hvad nu blifvit förordadt, komme att beredas sjukkassorna, torde anledning vara att antaga, det förbudet mot medlemsskap i flera kassor skall låta sig genomföras utan större svårigheter.

Såsom helhet betraktadt torde ock förslaget, i sin förevarande modifierade form, kunna påräkna mera förståelse och sympati inom sjukkasserörelsen till följd af den mera utvecklade uppfattning, som numera kan därinom påräknas samt ock af den anledning, att detsamma synes i allmänhet väl tillgodose just de önskningsmål, som sjukkassekommitterade framställt.

Med afseende å det lämpligaste sättet för anordnande af den ifrågasatta *centrala tillsyningsmyndigheten* öfver sjukkasseverksamheten synes hinder icke böra möta för att tillmötesgå det af sjukkassekommitterade uttalade önskningsmål, att denna tillsyn erhölle karaktären af ett samarbete mellan myndigheten och den praktiska sjukkasseverksamhetens ledare. Den förebild, som därvid för sjukkassekommitterade framstått såsom efterföljansvärd, är uppenbarligen

sjukkasseinspektionen i Danmark, hvilken, om ock med vissa detaljförändringar, borde kunna vara lämplig för våra svenska förhållanden.

Enligt den danska sjukkasselagen utgöres tillsyningsmyndigheten af en under inrikesministeriet sorterade sjukkasseinspektör, hvars åligganden intill år 1905, då jämväl tillsynen öfver begrafningskassorna lagts i hans händer, uteslutande afsett den egentliga sjukkasseverksamheten. Sjukkasseinspektören åligger: *att* granska sjukkassornas räkenskaper enligt de uppgifter, som dessa skola till honom insända, eller ock, om så erfordras, på ort och ställe, *att* öfvervaka, det kassornas verksamhet bedrifves på lagenligt sätt, *att* vid förefallande behof undersöka kassornas ställning, lämna anvisningar för vidtagande af åtgärder, som däraf kunna befinnas erforderliga, och under vissa omständigheter hos inrikesministern — som äfven i sista hand godkänner kassas ansökan att varda registrerad — föreslå upphäfvande af kassas egenskap af erkänd sjukkassa. Utöfver den uppsiktsmyndighet, som sålunda tillkommer sjukkasseinspektören, åligger det honom att biträda med erforderliga upplysningar, särskildt vid upprättandet af nya kassor. Sjukkasseinspektörens samtycke skall inhämtas vid förändring af kassornas reglementen; äfvenledes fordrar beslut om användande af kassors öfverskott i händelse af upplösning inspektörens godkännande. Sjukkasseinspektören, som alltså i verkligheten utöfvar en ganska vidsträckt myndighet, har emellertid vid sin sida en nämnd, hvars medlemmar väljas af de erkända sjukkassornas styrelser. Nämnden sammankallas af inspektören för dryftande af sjukkasseväsendet angående spörsmål. Det åligger dessutom inspektören att årligen sammankalla möten af delägare för de erkända sjukkassorna för rådplägning och öfverenskommelsers träffande i vissa frågor, berörande kassornas gemensamma intressen och angående upprättande af återförsäkringsföreningar och normalstatuter.

En årlig berättelse skall af sjukkasseinspektören afgifvas till inrikesministern angående de erkända kassornas verksamhet.

Den danska sjukkasseinspektionen torde icke kunna frånkännas förtjänsten af att vara på samma gång enkel och effektiv. Till stor del torde man emellertid härför äfven hafva att tacka den omständigheten, att man i Danmark lyckats åvägabringa, att sjukkasseverksamheten utöfvas utan mera intim förening med andra arter af understödsverksamhet.

Jämväl i Sverige intager sjukkasseverksamheten i stort sedt en från annan understödsverksamhet tämligen afskild ställning. Enligt gällande sjukkasselag äro nämligen de registrerade sjukkassorna, hvilka utgöra det stora flertalet af alla sjukkassor, förbjudna att därjämte idka annan verksamhet än begrafningshjälpsverksamhet.

Man torde kunna antaga, att äfven de icke registrerade kassorna i förevarande afseende som regel idka endast sjukhjälpsverksamhet, möjligen i förening med begrafningshjälpsverksamhet. Verksamhetens mera enkla karaktär blir, äfven vid ett förenande af dessa båda slag af verksamhet, dock föga rubbad, åtminstone för så vidt i de fall, då båda slagen af understöd utöfvas, begrafningshjälpen begränsas till måttligt belopp, t. ex., såsom föreslagits, 500 kr.

I nu berörda afseende företer sjukkasseverksamheten i Sverige sålunda tämligen stor likhet med den danska.

De i Danmark träffade anordningarna från statens sida för tillsyn öfver och handläggning i öfrigt af sjukkassornas angelägenheter synas därför äfven af dessa anledningar vara väl värda att efterföljas i Sverige, då det här blir fråga om att under statens medverkan åstadkomma en mera ändamålsenlig organisation af sjukkasseverksamheten, hvarom dennas utöfvare, i känslan af dess behöflighet, nu gjort framställning. Tilläfventyrs kan det då befinnas ändamålsenligast och enklast, att den ifrågasatta centrala tillsynsmyndigheten öfver sjukkasseverksamheten förlägges till kommerskollegium, hvilket redan har sig ålagdt att genom sin afdelning för arbetsstatistik verkställa granskningen af sjukkassornas årliga förvaltningsrapporter och däröfver utarbeta redogörelser.

Inspektionen kunde då lämpligast anförtros åt en under kollegium sorterande *sjukkasseinspektör* med nödigt biträde, och borde honom tillkomma ungefär samma befogenhet och åligganden, som den danske sjukkasseinspektören, d. v. s. att gå sjukkassorna till handa med råd och upplysningar, öfvervaka deras verksamhet och däröfver utarbeta redogörelse samt förmedla deras registrering hos kommerskollegium. I sin verksamhet torde denna inspektör böra biträdas *dels* af ett *sjukkasseråd*, hvars medlemmar hufvudsakligen utsåges bland sjukkassornas egna medlemmar å olika orter i riket, och *dels* af de lokala myndigheterna, hvilkas egenskap af registreringsmyndighet visserligen i och med registreringens centralisering skulle upphöra, men hos hvilka dock fortfarande ansökan om registrering borde kunna inlämnas för vidare befordran till kollegium samt nödiga anvisningar erhållas, där dylika vore påkallade. Lämpligt torde ock vara, att sjukkasseinspektören beredes tillfälle att tid efter annan sammankalla *möten af representanter för sjukkassorna*, vare sig distriktsvis eller för landet i dess helhet, äfvensom i största möjliga utsträckning deltaga i dylika, af sjukkassorna själfva anordnade allmänna möten.

Till sist tillåter jag mig framhålla önskvärdheten af att — under förutsättning att de af sjukkassornas kommitterade nu gjorda framställningar af Kungl. Maj:t befinnas vara förtjänta af beaktande — kommerskollegium omedelbart måtte bemyndigas att verkställa en

undersökning, angående, i hvad mån sjukkassornas medlemmar för närvarande tillhöra flera än en sjukkassa samtidigt, äfvensom att den utredning, som ytterligare kan vara erfordelig, samt utarbetandet af närmare förslag i ämnet anförtros åt särskildt tillkallade sakkunnige, bland hvilka äfven sjukkasseverksamhetens egna målsmän blifva representerade.

Stockholm den 6 september 1906.

Henning Elmquist.

Öfversikt.

Andra kvartalet år 1907.

De goda ekonomiska konjunkturer, som sedan flera år tillbaka oafbrutet härskat å den svenska *arbetsmarknaden*, fortforo äfven under den sistförflutna vintern, om ock någon afmattning helt naturligt på vissa områden måste märkas under de kallaste månaderna. Med vårens inbrott utbredde sig åter högkonjunkturerna öfver snart sagdt alla näringsgrenar. Endast byggnadsverksamheten synes hafva varit i afsevärd mån besvärad af den genom det rörliga kapitalets engagerande i en mängd nya företag strama penningmarknaden.

Nästan öfverallt klagades öfver bristande tillgång å yrkesskickliga arbetare. Belysande för den starka konkurrensen om arbetskraft är, att vid de *offentliga arbetsförmedlingsanstalterna* det genomsnittliga antalet arbetssökande män under april och juni månader endast obetydligt öfversteg, under maj till och med understeg antalet för dem anmälda lediga platser. De absoluta talen för verksamheten under kvartalet, nämligen för män och kvinnor sammanlagdt 16,353 arbetsansökningar, 19,637 lediga platser och 10,161 tillsatta platser, utvisa ock en betydlig ökning i frekvensen vid anstalterna.

Den gynnsamma situationen å arbetsmarknaden har af arbetstagarna i stor utsträckning utnyttjats för utverkandet af förbättrade arbetsvillkor. Under kvartalet ingingos (eller förnyades) ej mindre än c:a 370 *kollektivaftal*, berörande c:a 1,750 arbetsgifvare och 36,000 arbetare; samtliga aftal torde hafva medfört en afsevärd höjning af minimilönen eller andra förbättringar i löne- och arbetsvillkoren.

Arbetsinställelserna voro synnerligen talrika, nämligen 113, berörande 446 arbetsgifvare och 9,200 arbetare. I allmänhet ansågo sig arbetsgifvarna kunna delvis bevilja arbetarnas fordringar, hvarför ock flertalet konflikter ej blefvo långvariga; antalet genom dem förlorade arbetsdagar beräknas till c:a 200,000.

Under kvartalet registerades 21 *sjukkassor;* 3 sådana upphörde med sin verksamhet.

Oaktadt förhållandena å penningemarknaden efter andra kvartalets utgång alltmer försvårats och i de stora industriländerna allvarligt hämmat näringslifvet, har i Sverige, lika litet som i de öfriga nordiska länderna, någon betydande inskränkning af industriens produktionsverksamhet ännu kunnat skönjas. Arbetsförmedlingsanstalternas förmedlingsresultat för månaderna juli—oktober voro mycket goda; likväl torde något större arbetslöshet än vanligt vara att emotse under den instundande vintern.

Arbetsmarknaden inom olika näringsgrenar i Sverige under andra kvartalet år 1907.

(Enligt ombudens rapporter, delvis kompletterade med andra uppgifter.)

Vårmånaderna medförde som vanligt ökad verksamhet inom en del yrken, och uppgifves i allmänhet, att arbetstillgången varit större än motsvarande tid i fjol. Säsongyrkena inom *närings-* och *njutningsmedels-* samt *beklädnadsindustrierna*, såsom bageriyrket, skrädderi- och hand-skomakeriyrkena, hade nu fullt med arbete; flerstädes uppgifves, att den tillgängliga arbetskraften varit otillräcklig. Anföras må, att Stockholms bageriers arbetsbyrå under kvartalets månader räknade resp. 30, 20 och 15 arbetslösa medlemmar, men motsvarande tid i fjol resp. 117, 60 och 40 arbetslösa. Ett undantag gör charkuteri- och slakteriyrket, som anmäler minskad konsumtion till följd af de höjda köttpriserna.

Inom *textil-*, *metall-* samt *maskin- och skeppsbyggnadsindustrierna* rådde fortfarande allmän brist på yrkeskunnigt folk, särskildt på kvinnlig arbetskraft till spinnerier och väfverier. Af denna anledning voro vid slutet af maj månad 11 % af antalet väfstolar vid en fabrik i Hälsingborg stående.

Inom *jord- och stenindustrien* voro förhållandena mera växlande. Stenhuggeribranschen och tegelindustrien hade i allmänhet god arbetstillgång, men äfven fullt tillräcklig arbetskraft, i vissa fall öfverflöd däraf; i kakelindustrien rådde allmän lockout sedan den 25 maj.

Från *sågverk* och *brädgårdar* anmäldes på en del håll försämring i marknaden, beroende på minskad export och byggnadsverksamhetens afmattning, hvarför sågningen blifvit inskränkt. Från ett stort industricentrum, Luleå, uppgafs däremot gynnsam arbetstillgång. Träförädlingsindustrien hade fortfarande mycket gynnsamma arbetsförhållanden.

Byggnadsverksamheten stegrades såsom vanligt under vårmånaderna. I Stockholm var arbetslösheten under kvartalet något mindre för asfaltarbetare, grundläggare och bergsprängare än under motsvarande tid i fjol. Bland murarbetsmännen i Stockholm och grånstensarbetarne i Göteborg förekom arbetslöshet i stor utsträckning. På öfriga orter var arbetstillgången mycket växlande; än rådde liflig byggnadsverksamhet — detta i flertalet fall — med riklig arbetstillgång, än högst obetydlig verksamhet.

Grufdrift m. m.

Hälsingborg. Vid de skånska kolgrufvorna och därtill hörande bruksrörelse har arbetstillgången varit god. På arbetskraft har delvis brist förelegat, enär där gällande arbetslöner och lefnadskostnader icke anses fördelaktiga. Hälsingborgs kopparverk rapporterar god arbetstillgång; tillgången på arbetskraft är större än behofvet.

Falun. Arbetstillgången har varit god inom grufarbetarefacket.

Luleå. Järnmalmsexporten från Luleå stad har med detta kvartal tagit sin början för seglationen, och har tillgången på arbete varit god; dock har i någon mån öfverflöd på arbetskraft visat sig.

Gellivare malmfälts aktiebolag sysselsatte vid slutet af kvartalet 170 man.

Arbetsförtjänsten har uppgått till 30 kr. per man och vecka. Öfvertidsarbete förekommer ej, och äro förhållandena vid detta bolag under detta kvartal lika som under samma tid förra året.

Vid Luleå järnverks aktiebolags anläggning invid Luleå stad har arbetstillgången varit god, om man frånser en tid, då verket måste stoppa till följd af maskinskada, men sedan denna var afhjälpt och verket åter sattes i gång, har sysselsättning lämnats åt c:a 250 man, hvilken arbetsstyrka vid slutet af kvartalet ökats till c:a 300.

Äfven här har öfverflöd på arbetskraft visat sig.

Malmberget. I Malmberget har tillgången å arbete ökats, och sysselsattes därvid vid slutet af april 1,276, maj 1,313 och juni 1,431 man.

I Koskullskulle har tillgången å arbete ökats genom påbörjade jordschaktningar, och utgjorde arbetsstyrkan där resp. 200, 225 och 250 man.

God tillgång å arbetskraft.

I Nautanen voro sysselsatta 183 man. Öfverflöd å arbetskraft.

Vid hyttan och kraftstationen har arbetstiden förkortats till 8 timmars skift.

Kiruna. Arbetstillgången har under kvartalets sista del varit god. I och med den blidare årstidens inträdande hafva nämligen en del extra jordschaktnings- och andra arbeten kunnat utföras.

Vid Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolags och Tuolluvaara grufaktiebolags arbeten ha sysselsatts:

	Vid grufdriften.	I öfrigt.	Summa.
Under april	971	305	1,276
» maj	1,016	245	1,261
» juni	1,024	387	1,411

Som synes, har arbetareantalet under maj minskats med 15 man och under juni månad ökats med 150 man, hvilken ökning förklaras hufvudsakligen af behofvet af arbetskraft för jordschaktningsarbeten.

En stor mängd arbetssökande ha under kvartalet anmält sig å grufbolagens kontor.

Under kvartalet ha från Kiruna afsändts följande mängder järnmalm:

för Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag 384,490·6 ton till Narvik,

för Tuolluvaara grufaktiebolag 20,153 ton till Narvik och 6,143 ton till Luleå.

Närings- och njutningsmedelsindustrien.

Kvarnindustrien.

Stockholm. God och förbättrad arbetstillgång.

Uppsala. Kvarnindustrien har haft ökad afsättning. Tillgången på arbetskraft har ej varit tillräcklig för behofvet.

Norrköping. Vid kvarnrörelsen var arbetstillgången fortfarande jämn. Kvarnarbetarnes fackförening räknade vid kvartalets slut 41 medlemmar.

Malmö. Arbetsnedläggelse ägde rum vid Malmö stora valskvarn under tiden 22 april—4 maj. Arbetstillgången inom kvarnindustrien är mindre god.

Hälsingborg. Arbetstillgången normal.

Göteborg. Inom kvarnindustrien är arbetstillgången god och lika med föregående kvartal.

Löne- och arbetsförhållanden äro oförändrade.

Minimilönen utgår med 33 öre pr timme.

Bageriyrket.

Stockholm. Vid Stockholms bageriers arbetsbyrå har anskaffats arbete:

	April—juni.
Tillfälligt åt	894
Stadigvarande åt	177

Vid april månads slut var antalet arbetslösa 30. Motsvarande siffra var för maj 20, för juni 15. (Jfr »Medd.» 1906, s. 267). Ovanligt liten arbetslöshet; brist på lägre betalta arbetare.

Uppsala. Inom bageriyrket pågår lockout sedan juni månads början.

Norrköping. I bagerifacket var ställningen lika med föregående kvartal. Af fackföreningens 67 medlemmar voro vid kvartalets slut 5 arbetslösa. Under kvartalet utbetalades till medlemmar af föreningen i arbetslöshetsunderstöd kr. 87·30.

Malmö. Arbetstillgången god.

Hälsingborg. Arbetstillgången normal.

Gäfle. Arbetstillgången god. Arbetstiden har varit 60 timmar pr vecka, men öfvertidsarbete har stundom förekommit.

Sockerindustrien.

Stockholm. Arbetstillgången tillräcklig och oförändrad.

Hälsingborg. Vid Hälsingborgs sockerbruk har arbetstillgången varit god. Under kvartalet hafva 32 män, 11 kvinnor och 3 pojkar slutat sitt arbete vid fabriken, i hvilkas ställe intagits 23 män, 7 kvinnor och 4 pojkar.

Bryggeriindustrien.

Uppsala. Inom bryggeribranschen ha i hufvudsak rådt samma arbetsförhållanden som under föregående kvartal.

Karlskrona. Arbetstillgången något ökad; i öfrigt normala förhållanden.

Malmö. Arbetstillgången god.

Hälsingborg. Arbetstillgången normal.

Göteborg. Arbetstillgången har som förut varit god.

Vid Carnegieska bruket har arbetstillgången varit normal och lika med föregående kvartal. Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha motsvarat hvarandra. Bruket sysselsatte under kvartalets månader resp. 683, 677 och 650 arbetare. Härtill komma 270 arbetare, som voro utan arbete på grund af arbetskonflikter.

Gäfle. Arbetstillgången god och förhållandena i allmänhet normala. Öfvertidsarbete förekom icke.

Luleå. Inom bryggeriindustrien har tillgången på arbete liksom under föregående kvartal varit knapp, och har öfverflöd på arbetskraft visat sig. Jämföres detta kvartal med samma tid föregående år, torde totalomdömet vara försämring.

Tobaksindustrien.

Uppsala. Inom tobaksfabrikationen var arbetstillgången god och brist på arbetare kännbar.

Karlskrona. God tillgång på arbete. Något öfvertidsarbete har förekommit.

Malmö. Arbetstillgången god.

Hälsingborg. Arbetstillgången normal.

Falun. Arbetstillgången har varit god inom tobaksindustrien. I mindre omfattning har förekommit öfvertidsarbete.

Gäfle. Arbetstillgången har varit god och utvisat någon förbättring från första kvartalet. Å stadens största cigarrfabrik sysselsattes d. 30/6 237 arbetare.

Mejerihandteringen.

Malmö. Arbetstillgången god.

Margarintillverkningen.

Malmö. Arbetstillgången god.

Göteborg. Inom margarinarbetarefacket har arbetstillgången under året varit god. De organiserade arbetarnes antal har under kvartalet minskats med 2. Vid kvartalets slut räknade härvarande arbetareorganisation 130 medlemmar, däraf 108 män och 22 kvinnor.

Arbetslöshet eller öfvertidsarbete förekom ej under kvartalet. För öfrigt voro förhållandena inom detta fack oförändrade.

Slakteri- och charkuteriyrket.

Stockholm. Arbetstillgången försämrades ytterligare under kvartalet, dock med någon stegring mot slutet. Försämringen torde bero på de höjda köttpriserna, som medfört en rikligare tillförsel af fisk m. m. Tillgången på arbetskraft delvis god eller öfverflödig.

Hälsingborg. Arbetstillgången normal.

Textilindustrien.

Stockholm. Inom bomullsspinneri- och väfveribranschen var arbetstillgången fortfarande mycket god; brist på arbetskraft, synnerligen kvinnlig, förekom.

För samma bomullsspinneri- och väfveriaktiebolag som förut meddelas följande uppgifter om antalet sysselsatta arbetare:

	April.	Maj.	Juni.
I spinneriet	168	162	166
I väfveriet	199	197	194

(Jfr »Medd.» 1906 s. 266.)

Norrköping. Arbetstillgången var under andra kvartalet god med tämligen jämn tillgång på vuxna manliga arbetare, hvaremot efterfrågan å såväl kvinnlig (väfverskor) som minderårig (lappare till spinnerierna) arbetskraft varit större än tillgången.

Karlskrona. Arbetstillgången tillräcklig; något minskad tillgång på arbetskraft. Öfvertidsarbete har förekommit vid härvarande klädesfabrik.

Malmö. Arbetstillgången god. Ny förening har bildats i Ystad vid bandfabriken med anslutning till Svenska Textilarbetareförbundet; föreningen räknar ett 30-tal arbeterskor.

Hälsingborg. Vid Hälsingborgs jacquardväfveri har arbetstillgången varit jämförelsevis god, tillgången på arbetskraft, som under första kvartalet var riklig, har under detta kvartal varit mera knapp. Skånska jutefabriks-aktiebolaget rapporterar, att arbetstillgången har varit under det normala. Under sommarmånaderna plägar i allmänhet efterfrågan vara tämligen obetydlig.

Brist på arbetskraft har förelegat, af hvilken anledning väfstolar varit stående i slutet af hvarje månad under kvartalet, motsvarande resp 4 %, 11 % och 8 % af hela stolantalet.

Halmstad. Vid Slottsmöllans klädesfabriker, som sysselsätta omkring 600 arbetare, har man fortfarande haft mycket god arbetstillgång. Det har varit svårt att

erhålla tillräcklig arbetskraft. Arbetstiden i regel 10 t., men för några lag har ett par timmars öfvertidsarbete dagligen måst tillgripas.

Vänersborg. Inom yllefabrikationen var arbetstillgången god med brist på arbetskraft.

Gäfle. Mycket god arbetstillgång i bomullsbranschen och brist på arbetskraft i både väfverier och spinnerier.

God arbetstillgång i yllebranschen. Arbetstiden 60 t. pr vecka utom vid en fabrik, där minderåriga arbeta endast 57½ t. Gäfle textilarbetareförening hade såsom medlemmar d. 30/4 25 män och 94 kvinnor, d. 31/5 23 män och 71 kvinnor samt d. 30/6 23 män och 65 kvinnor.

Arbetstillgång god inom repslageriyrket. Brist på arbetskraft. Öfvertidsarbete användes.

Beklädnadsindustrien.

Hattillverkningen.

Stockholm. Inom stråhattfabrikationen var arbetstillgången tillräcklig utan afsevärd förändring. För samma fabrik som förut meddelas följande siffror:

Antal sysselsatta arbetare:	April.	Maj.	Juni.
Män	23	21	17
Kvinnor	98	82	37

(Jfr »Medd.» 1906, s. 267.)

Inom filthattfabrikationen rådde fortfarande brist på arbetskraft.

Skrädderi- och sömnadsyrket.

Stockholm. Inom skrädderiyrket rådde till följd af vårbrådskan goda arbetsförhållanden, och uppgifves ställningen ha varit bättre än motsvarande tid föregående år.

Brist på arbetskraft förekom, och uppgifves att vissa veckor verkstadsarbetarne, hvilkas arbetstid är känd, arbetat 12 till 14 timmar om dagen.

Inom konfektionsbranschen rådde brist på arbetskraft, likaså inom klädsömnads- och linnesömnadstillverkningen.

Inom halsduksfabrikationen var arbetstillgången förbättrad och brist rådde å arbetskraft.

Uppsala. Arbetstillgången inom skrädderiyrket har fortfarande varit öfver medelmåttan.

Eskilstuna. Arbetstillgången synnerligen god och något bättre än under motsvarande tid i fjol.

Jönköping. Riklig arbetstillgång.

Karlskrona. Inom skrädderiyrket var tillgången på arbete mycket god; tillgången på arbetskraft tämligen knapp.

Malmö. Arbetstillgången god.

Hälsingborg. Under kvartalet har arbetstillgången varit god inom skrädderibranschen för såväl manliga som kvinnliga arbetare. Skrädderiarbetarnes fackförening räknar 80 manliga och 26 kvinnliga arbetare.

Halmstad. Inom skrädderiyrket har man haft synnerligen godt om arbete, och öfvertidsarbete, stundom i ganska stor utsträckning, har förekommit under nästan hela kvartalet, enär den tillgängliga arbetskraften varit otillräcklig.

Söderhamn. Inom skrädderiyrket har arbetstillgången varit god och förhållandena i öfrigt lika som samma tid föregående år.

Trikåfabrikationen.

Stockholm. Inom trikåfabrikationen rapporteras delvis mycket god arbetstillgång med brist på arbetskraft.

Karlskrona. Trikåfabrikationen härstädes visar till följd af stockning i exporten afsevärd minskning i produktionen. Antalet arbetare var 65.

Skomakeriyrket.

Stockholm. Inom skofabrikationen var rätt god arbetstillgång. Handskomakarne hade god arbetstillgång och bättre än motsvarande tid i fjol.

Uppsala. Inom skomakeribranschen har förmärkts någon ökning.

Eskilstuna. I handskomakeriet har arbetstillgången varit ganska god; brist på lärlingar, enär dessa helst söka sig till fabrikerna.

Karlskrona. Skofabrikationen anmäler förbättrad arbetstillgång samt fortfarande god tillgång på arbetskraft.

Malmö. Arbetstillgången god.

Hälsingborg. Vid skofabrikerna har arbetstillgången varit god och arbetskraften i allmänhet tillräcklig. För handskoarbetarne har äfvenledes varit god arbetstillgång och delvis brist på arbetskraft.

Halmstad. Arbetstillgången har varit god, vida bättre än under första kvartalet. Brist på fackdugliga arbetare har förmärkts. På skofabrikerna har öfvertidsarbete delvis förekommit.

Handsk-, möss- och pelsvarufabrikationen.

Stockholm. Mycket tillfredsställande arbetstillgång inom handskindustrien.

Malmö. Inom buntmakerifacket har öfvertidsarbete förekommit.

Göteborg. Bland mössömmerskorna har arbetstillgången varit god och bättre än under föregående kvartal.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha motsvarat hvarandra; någon arbetslöshet förekom ej.

Mössömmerskornas organisation räknade under kvartalet 54 medlemmar.

Läder-, hår- och gummiindustri.

Stockholm. Inom sadelmakareyrket var arbetstillgången god under hela kvartalet; fackföreningen hade vid kvartalets slut endast 1 medlem arbetslös på grund af bristande arbetstillgång.

Malmö. Arbetstillgången god.

Hälsingborg. Inom sadelmakare- och tapetserareyrket har arbetstillgången varit god med knapp tillgång på arbetskraft. Vid Hälsingborgs gummifabrik har arbetstillgången varit normal; brist på kvinnlig arbetskraft. Sysselsatta arbetare voro under april 428, maj 425 och juni 440.

Göteborg. Inom läderfabrikationen var arbetstillgången god; någon brist på arbetskraft förefanns ej.

Gäfle. Fortfarande god arbetstillgång, men dock öfverflöd på arbetskraft till följd af tillströmning från landsorten. På den största arbetsplatsen sysselsattes d. $^{30}/_{4}$ 98, d. $^{31}/_{5}$ 98 och d. $^{30}/_{6}$ 102 arbetare.

Trävaruindustrien.

Sågverk och brädgårdar.

Norrköping. Vid skeppningsbrädgårdarna var god arbetstillgång. Arbetsförtjänsten för brädgårdsarbetare var i genomsnitt 24 kr. i veckan. Arbetstiden under april och maj månader 57 timmar och under juni 53 timmar per vecka.

Karlskrona. Tillgången på arbete var medelmåttig för brädgårdsarbetare.

Hälsingborg. Arbetstillgången mindre god på grund af minskad omsättning.

Göteborg. Inom pitpropsbranschen har arbetstillgången varit god och bättre än under föregående kvartal.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefär motsvarat hvarandra.

En firma sysselsatte under april 66, maj 64 och juni 44 arbetare. Bland dessa arbetare utgjorde veckoförtjänsten minst 20 och högst 35 kr. för fullt arbetsför person.

Arbetstiden utgjorde under april 50, maj 52½ och juni 58½ timmar pr vecka.

Gäfle. De större sågverken betecknade arbetstillgången såsom god, ehuru något öfverflöd på arbetskraft rådde, hvaremot de mindre verken uppgifvit försämring uti trävarumarknaden, beroende på minskad export och byggnadsverksamhetens afstannande.

Söderhamn. Arbetstillgången god på en del sågverk och brädgårdar. Sågningen dock inskränkt på andra ställen, som t. ex. Ljusne, där blott 2 ramar varit i gång, hvarför skeppningen gradvis aftagit. Anläggningen af den storartade sulfitfabriken vid det närbelägna Vallvik sysselsatte en arbetsstyrka af omkring 200 man.

Luleå. Arbetstillgången inom denna industrigren har under kvartalet varit god.

Vid det största af härvarande trävarubolag, Nordiska trävarubolaget, hafva samtliga sågar gått med dubbla skift. Dessutom hafva tvenne sågverk, som under vintern stått, nu åter satts igång, och har härigenom en tydlig förbättring inträdt.

Vid sågverken hafva ungefär 1,800 man samt vid vattendragen i flottningsarbete c:a 200 man haft full sysselsättning.

Snickerier och annan träförädlingsindustri.

Uppsala. Arbetstillgången har inom snickeriyrket varit mycket god.

Eskilstuna. God arbetstillgång i möbelfabrikationen och svårighet att erhålla dugliga arbetare. Stegring i fabrikationen sedan föregående år.

Norrköping. I snickerifabriksindustrien var arbetstillgången normal med jämn tillgång till arbetskraft. I möbelbranschen rådde fortfarande brist på dugliga arbetare.

Jönköping. God arbetstillgång och bätte än förra året.

Karlskrona. I fabrikssnickerifacket har årets minskade byggnadsverksamhet gjort sig kännbar genom försämrad tillgång på arbete. Strejk pågick under en del af juni månad vid en snickerifabrik i Sölvesborg.

Malmö. Arbetstillgången god.

Hälsingborg. Arbetstillgången har varit god för maskin-, modell- och möbelsnickare, särskildt på de senare har efterfrågan varit betydligt större än tillgången.

Halmstad. Inom byggnadssnickeriyrket har man på de flesta ställen haft mycket att göra, och har man åtskilliga gånger måst annonsera för att erhålla tillräcklig arbetskraft. En firma, som råkat på obestånd, har måst nedlägga sin verksamhet. Arbetstiden 58 t. per vecka.

Göteborg. Inom snickerifabriksbranschen var arbetstillgången normal.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha motsvarat hvarandra.

Arbetstiden var oförändrad eller 56¾ timmar pr vecka och förhållandena för öfrigt ungefär enahanda med motsvarande kvartal i fjol.

Gäfle. God arbetstillgång, bättre än förra kvartalet.

Korkfabrikationen.

Stockholm. Arbetstillgången var medelmåttig och sämre än föregående kvartal. Öfverflöd på arbetskraft.

Trämasse- och pappersindustri.

Pappersbruk.

Norrköping. Vid Holmens bruks- och fabriksaktiebolags pappersbruk sysselsattes vid andra kvartalets slut 322 personer, 271 män och 51 kvinnor. Arbetstillgången god; tillverkningen större än motsvarande kvartal föregående år.

Jönköping. God arbetstillgång i takpappfabrikationen.

Malmö. Arbetstillgången normal.

Vänersborg. Vid ett pappersbruk med 340 arbetare har arbetstillgången varit ordinär med normal tillströmning af arbetskraft.

Sundsvall. Vid en trämassefabrik uppgifves arbetsförhållandena ha varit oförändrade; dock bereddes i maj genom sågens igångsättande ett 50-tal personer arbete.

Bokbinderiyrket.

Uppsala. Bokbinderiyrket har haft god arbetstillgång liksom under föregående kvartal.

Hälsingborg. Inom bokbinderi- och kartongtillverkningen har arbetstillgången varit normal.

Göteborg. Inom bokbinderiyrket var arbetstillgången fortfarande god.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefär motsvarat hvarandra.

Arbetslöshet förekom endast för 2 personer på grund af sjukdom.

Härvarande arbetareorganisation räknade 175 medlemmar under kvartalet, däraf 80 manliga och 95 kvinnliga.

Gäfle. God tillgång på arbete i bokbinderiyrket och normal tillgång på arbetskraft. Arbetstiden 60 t. per vecka.

Den grafiska industrien.

Stockholm. Arbetstillgången mycket god; brist på arbetskraft.

Uppsala. Inom tryckerifacket har arbetstillgången varit osedvanligt god, till en stor del beroende på det mycknа arbete, som kräfts i och för Linnéfesten.

Malmö. Arbetstillgången god.

Hälsingborg. Å tryckerierna har arbetstillgången varit god. Brist eller öfverflöd på arbetskraft har icke förelegat. Typografernas organisation på platsen består af 130 män och 14 kvinnor. En medlem var arbetslös 14 dagar och dessutom 4 st. på grund af sjukdom.

Gäfle. Någorlunda jämn arbetstillgång i boktryckerierna. Öfvertidsarbete i mindre utsträckning.

Sundsvall. Vid boktryckerierna var arbetstillgången fortfarande god utan öfverflöd eller brist på arbetskraft.

Metallindustrien.

Järn- och stålvarufabriker samt gjuterier.

Stockholm. Inom vågfabrikationen var arbetstillgången något förminskad särskildt mot midten af kvartalet, då den betecknas såsom medelmåttig; i jämförelse med föregående år var dock tillverkningen ej minskad. Öfverflöd på arbetskraft förekom ej.

Eskilstuna. Vid valsverken var arbetstillgången mycket god och bättre än förut till följd af det stora uppsvinget i denna industri.

Vid fickkniffabrikationen var god arbetstillgång och brist på arbetskraft; öfvertidsarbete förekom ej.

Jönköping. Inom vapenfabrikationen och vågtillverkningen god arbetstillgång med brist särskildt på specialarbetare.

Hälsingborg. Cykelverkstäderna hafva äfvenledes haft god arbetstillgång. I filhuggarebranschen har arbetskraften varit otillräcklig.

Halmstad. Vid gjuterierna har den sedan lockouten rådande rika tillgången å arbete under kvartalet något gått tillbaka, så att arbetstillgången endast kunnat betecknas som medelmåttig.

Vid Halmstads gjuteri voro vid slutet af kvartalet 107 arbetare anställda. Tillgången å arbetskraft har ungefär motsvarat behofvet. På yrkesskickliga arbetare emellertid liten tillgång. Arbetstid 57 t. i veckan.

Vänersborg. Vid ett järnverk med 575 arbetare uppgifves arbetstillgången ha varit mycket god och brist ha rådt på arbetskraft.

Ett spikbruk med 150 arbetare angifver medelmåttig arbetstillgång utan brist eller öfverflöd på arbetskraft.

Gäfle. Arbetstillgången fortfarande god vid gjuterierna.

Smidesyrket.

Eskilstuna. Inom manufakturs midet var arbetstillgången god och brist på arbetskraft rådde delvis. Öfvertidsarbete förekom icke.

Hälsingborg. Å smedverkstäderna har arbetstillgången varit god med brist på hofslagare och lärlingar.

Halmstad. Tillgången å arbete god. Arbetstiden 10 t.

Karlstad. Liflig efterfrågan efter smeder m. fl. järnarbetare från Norge, dit dock inga sökande anmält sig.

Falun. Inom smidesyrket har arbetstillgången varit god. Löneförhöjningar ha ägt rum under maj. Arbetstiden har minskats per vecka från 60 till 57 timmar.

Bleck- och plåtslageriyrket.

Uppsala. Inom bleck- och plåtslageriyrket har arbetstillgången varit något bättre än under föregående kvartal.

Hälsingborg. Inom bleck- och plåtslageriyrket har rådt normal arbetstillgång.

Halmstad. Tillgången å arbete under kvartalets första del ringa, men mot slutet blef ställningen något gynnsammare. I början rådde öfverflöd på arbetskraft men sedan snarare brist. Arbetstiden 10 t., lörd. 8.

Göteborg. Inom bleck- och plåtslagareyrket har arbetstillgången varit god och vida bättre än under föregående kvartal.

Arbetareorganisationen härstädes räknade 113 medlemmar under kvartalet mot 101 under motsvarande tid i fjol. Bland dessa förekom arbetslöshet endast för en i april och en i maj. Dessa voro tillsammans arbetslösa i 42 dagar och erhöllo genom sin förening ett understödsbelopp af kr. 31·50.

Arbetstiden har under kvartalet sänkts från 59 till 57 timmar pr vecka.

Veckoförtjänsten utgör för arbetare, som varit i yrket 6 år kr. 29, i 5 år kr. 22·80, i 4 år kr. 20, i 3 år kr. 14·25 och i 2 år kr. 11·80.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha i det närmaste motsvarat hvarandra. Öfvertidsarbete förekom ej.

Gäfle. Arbetstillgången har varit god och bättre än förra kvartalet. Arbetstiden 58 timmar per vecka och timlönen 50 öre under sommarmånaderna. Öfvertidsarbete, som användes i mindre utsträckning, aflönas med 33 % förhöjning under de 3 första timmarna per dag och därefter 40 % samt sön- och helgdagar 60 % förhöjning.

Svenska Bleck- och Plåtslagareförbundets afdelning n:r 7 hade den $^{30}/_{4}$ 22, den $^{31}/_{5}$ 22 och den $^{30}/_{6}$ 24 medlemmar.

Annan metallindustri.

Stockholm. I guldsmedsfacket voro arbetsförhållandena normala utan brist eller öfverflöd på arbetskraft.

Arbetstillgången inom fotogenköksindustrien var ytterligare förbättrad sedan sista kvartalet. Förtjänsten för dugliga arbetare varierar mellan 30 och 40 kr. per vecka, hvadan god tillgång på arbetskraft ständigt finnes inom denna yrkesgren.

Eskilstuna. I förnicklingsindustrien ej medelmåttig arbetstillgång, sämre än förut; öfverflöd på arbetskraft.

Maskin- och skeppsbyggnadsindustrien.

Den mekaniska verkstadsindustrien.

Stockholm. Vid en mekanisk verkstad sysselsattes under april 946, maj 959 och juni 963 arbetare. God arbetstillgång och bättre än föregående kvartal. Snarare brist än öfverflöd på arbetskraft.

Vid tvenne andra verkstäder med sammanlagdt 400 arbetare god arbetstillgång med brist på maskinuppsättare och handtlangare.

Uppsala. De mekaniska verkstäderna och gjuterierna ha fortfarande haft god omsättning. Separatorsfabriken är i behof af ytterligare utvidgning af rörelsen.

Eskilstuna. Stor tillgång på arbete och brist på arbetskraft; vid en verkstad med c:a 760 arbetare har öfvertidsarbete förekommit för c:a 100 arbetare med 2 t. per dag.

Norrköping. Arbetstillgången å verkstäderna tämligen god; dock var tillgången på arbetskraft större än efterfrågan. Svenska Järn- och Metallarbetareförbundets afd. n:r 12 hade vid kvartalets slut 395 medlemmar. Till 30 medlemmar, som under kvartalet voro arbetslösa, utbetalades i understöd 142 kr.

Karlskrona. Mekaniska verkstadsindustrien utvisar förbättrad arbetstillgång. Medlemsantalet i härvarande afdelning af järn- och metallarbetareförbundet steg under kvartalet från 123 till 266.

Malmö. Arbetstillgången god. Brist på yrkesdugliga arbetare har förefunnits, synnerligast filare och svarfvare, äfven maskinarbetare, verktygsarbetare och smeder.

Halmstad. Vid maskinfabriken Rex, som sysselsätter ett 60-tal arbetare, har tillgången å arbete under kvartalet varit särdeles god. Timlönen har varierat mellan 25 och 40 öre, allt efter arbetarnes duglighet, och arbetstiden har varit 10 t., om lördagarna 8½ t.

Göteborg. Vid de mekaniska verkstäderna rådde en liflig verksamhet och är arbetstillgången i likhet med föregående kvartal fortfarande god.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefär motsvarat hvarandra.

Vid en mekanisk verkstad sysselsattes under kvartalets månader resp. 953, 955 och 961 arbetare. Samma verkstad sysselsatte under motsvarande kvartal i fjol 749 arbetare.

Vid verkstäderna råder fortfarande brist på verkliga yrkesarbetare.

Arbetstiden är densamma som föregående kvartal och öfvertidsarbete förekom ej.

Vänersborg. En mekanisk verkstad med 1,100 arbetare uppgifver fortfarande god arbetstillgång.

Falun. Arbetstillgången har varit god inom den mekaniska verkstadsindustrien. På arbetskraft har rådt öfverflöd.

Gäfle. Arbetstillgången fortfarande den bästa och brist på yrkesskicklig arbetskraft.

Söderhamn. För den mekaniska verkstadens arbetare har arbetstillgången varit god, och arbetareantalet har vid slutet af kvartalet uppgått till 108. Tidvis har yppats brist å verkligen yrkeskunnigt folk.

Sundsvall. Inom mek. verkstadsindustrien råder delvis brist på utbildade yrkesarbetare.

Skeppsvarfven.

Stockholm. Vid ett skeppsvarf sysselsattes under kvartalets månader resp. 566, 526 och 532 man. Brist på duglig arbetskraft. Inom varfs- och mek. hjälparbetarnes fackförening var antalet genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar 300 för 24 medlemmar.

Hälsingborg. Vid Hälsingborgs skeppsvarf var arbetstillgången mycket god i början af kvartalet och god under den senare delen. Brist på arbetskraft förelåg i början af kvartalet. Å denna arbetsplats sysselsattes under april 166, maj 140 och juni 131 arbetare, tillhörande olika yrken.

Karlskrona. Å kronovarfvet har i och för örlogsfartygens utrustning öfvertidsarbete förekommit.

Annan maskinindustri.

Stockholm. Inom vagnmakareyrket var tillgången på arbete god och förbättrad mot förut.

Västerås. De elektriska järnarbetarne uppgifva oförändrad och god arbetstillgång.

Falun. God arbetstillgång har rådt inom vagn- och maskintillverkningen. Betydlig brist på duglig arbetskraft gör sig gällande.

Mineralindustrien.

Stenhuggeribranschen.

Stockholm. Arbetstillgången god, dock öfverflöd på arbetskraft under första delen af kvartalet.

Uppsala. Inom stenhuggeriet har arbetstillgången varit tämligen knapp.

Inom den gottländska kalkstensindustrien förbättrades fortfarande arbetstillgången.

Karlskrona. Inom stenhuggeribranschen var tillgången på arbete fortfarande god, å vissa platser mycket god. Sydsvenska granitindustriföreningens tillverkning öfversteg med resp. 3 %, 1·5 % och 5·2 % produktionen under april, maj och juni månader förra året.

Tillgången å arbetskraft har i allmänhet motsvarat behofvet; under kvartalets första del skulle dock användning ej saknats för större arbetskraft, ehuru egentlig brist däråå ej kan sägas hafva rådt.

Malmö. Arbetstillgången har varit god.

Halmstad. Liksom under föregående kvartal god tillgång å arbete inom alla grenar af yrket. Vid Skandinaviska granitaktiebolagets stenhuggerier i Halland hafva under kvartalet bortåt 600 arbetare varit sysselsatta. Tillgången å arbetskraft har varit knapp. För gatstenshuggarne har lönen höjts med 5 %. Normala arbetstiden har varit 10 t., men för lastarne har öfvertidsarbete emellanåt förekommit.

Kakel- och lerkärlsindustrien.

Uppsala. Inom kakelindustrien rådde lockout sedan den 25 maj; arbetsförhållandena i öfrigt normala.

Norrköping. I kakelfabriksindustrien var arbetstillgången god. Genom lockouten, som tog sin början den 25 maj och som af kakelfabriksarbetarne berörde formarne, blefvo dessa till ett antal af 25 arbetslösa. För öfriga arbetare i nämnda fabriker har arbetet under kvartalet pågått delvis i samma utsträckning som före lockouten.

Karlskrona. Vid kvartalets början förefanns fortfarande god tillgång på arbete. Till följd af lockouten inom facket voro under sista veckan af maj 52 och under juni i medeltal 45 kakelarbetare i Karlskrona arbetslösa. Sättningsarbetena hafva dock kunnat fortgå, enär dels ej alla mästarne härstädes beröras af konflikten och dels ar-

betarne åtagit sig självständiga arbeten. Åtskilliga inom denna industri använda grofarbetare torde ha funnit annan sysselsättning.

Göteborg. Inom lerkärlsfabrikationen är arbetstillgången fortfarande god.

Tillgång och efterfrågan å arbete ha under kvartalet motsvarat hvarandra.

Göteborgs lerkärlsfabrik sysselsatte under kvartalet 22 arbetare.

Västerås. Af den inom kakelindustrien pågående lockouten berördes härvarande kakelfabrik, som vid lockoutens början sysselsatte c:a 30 arbetare.

Falun. Inom kakeltillverkningen har rådt lockout sedan den 25 maj. Arbetet fortgår dock med tvenne arbetare, som ej tillhöra fackföreningen. Före lockouten var arbetstillgången god.

Gäfle. Kakelindustrien hade jämn arbetstillgång under förra delen af kvartalet eller till den 25 maj, då lockout uppstod i facket öfver hela landet.

Inom lerkärls- och fajansindustrien har varit god och jämn arbetstillgång.

Tegelindustrien.

Malmö. Arbetstillgången har varit god inom tegelfabrikationen.

Hälsingborg. Under kvartalet har arbetstillgången varit god, dock något sämre än motsvarande tid föregående år på grund af minskad omsättning; efterfrågad arbetskraft har i allmänhet utan svårighet kunnat anskaffas.

Vänersborg. Vid ett tegelbruk med 50 arbetare rådde oförändradt god arbetstillgång; likväl öfverflöd på arbetskraft.

Gäfle. Sedan tegeltillverkningen i midten af maj tagit sin början, har god tillgång rådt på arbete och behöflig arbetskraft anskaffades utan svårighet. Arbetsförtjänsten varierade mellan 18 och 25 kronor per vecka. Vid ett tegelbruk i stadens närhet sysselsattes sista april 12 man, den sista maj 20 och den sista juni 30.

Luleå. Inom tegelindustrien har tillgången på arbete invid Luleå stad under detta års andra kvartal varit god, detta beroende på lifligare byggnadsverksamhet både i Luleå och grannstaden Piteå.

Vid ett af härvarande tegelbruk hafva under april månad 20 man, under maj 63 man samt under juni månad 61 man haft full sysselsättning.

Någon förändring i arbetstid eller arbetsförtjänst har ej under kvartalet förekommit.

Vid ett tegelbruk vid Bodens stationssamhälle har däremot tillgången å arbete varit under medelmåttan.

Glasindustrien.

Gäfle. God arbetstillgång. Vid Gäfle glasbruk sysselsattes den $^{30}/_{4}$ 55, den $^{31}/_{5}$ 60 och den $^{30}/_{6}$ 60 arbetare. Aflöningen och arbetstiden har varit för glasblåsare 23 kronor med 48 arbetstimmar per vecka och för öfriga 15, 18 à 20 kronor för 60 timmar per vecka. Öfvertidsarbete har icke förekommit.

Kemisk-tekniska industrien.

Stockholm. Inom såp- och tvålfabrikationen voro förhållandena oförändrade och arbetstillgången normal. Likaså inom sprängämnestillverkningen.

Jönköping. Bägge tändsticksfabrikerna strängt sysselsatta; brist särskildt på kvinnliga arbetare.

Malmö. För såp-, tvål- och ljusarbetare samt tändsticksarbetare har arbetstillgången varit god. För gasverks- och gödningsämnesarbetarne var arbetstillgången under andra kvartalet mindre god.

Hälsingborg. Vid konstgödningsfabriken har arbetstillgången varit knapp och öfverflöd på arbetskraft varit rådande. Vid Hälsingborgs cinders- och kalkfabrik har arbetstillgången varit god.

Vänersborg. En tändsticksfabrik med 458 arbetare anmäler oförändrad arbetstillgång med normal tillströmning af arbetskraft.

Gäfle. Arbetstillgången god i såp- och tvålfabrikationen och något bättre än första kvartalet. Normal tillgång på arbetskraft. Ordinarie arbetstid 59 t. per vecka, hvarjämte öfvertidsarbete något förekommit.

Byggnadsindustrien.

Husbyggnadsarbeten.

Stockholm. Vid cement- och asfaltgjutningen försämrades arbetstillgången och var särskildt mot midten af kvartalet knapp; dock inträdde åter förbättring mot slutet af kvartalet. I facket sysselsattes under april 1,140, under maj 927 och under juni c:a 1,100 arbetare. Öfverflöd på arbetskraft rapporterades; dock förekom arbetslöshet i högst ringa utsträckning. I Stockholms cementgjuteriarbetarefackförening voro sista dagen i hvarje månad resp. 13, 5 och 13 medlemmar arbetslösa på grund af bristande arbetstillgång.

Omfattningen af medlemmarnes arbetslöshet under 1907 års andra kvartal i jämförelse med föregående år framgår af följande öfversikt.

Arbetslöshet.	April.			Maj.			Juni.		
	Antalet medlemmar i fackföreningen.	Antalet arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.	Antalet medlemmar i fackföreningen.	Antalet arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.	Antalet medlemmar i fackföreningen.	Antalet arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.
Under mindre än 6 dagar . . .	—	32	170	—	15	76	—	3	12
7—12 » . . .	—	27	301	—	2	20	—	4	48
13—18 » . . .	—	8	138	—	—	—	—	—	—
19—24 » . . .	—	1	23	—	—	—	—	—	—
25 eller flera dagar	—	2	50	—	1	25	—	2	60
Summa år 1907	**645**	**70**	**682**	**590**	**18**	**121**	**540**	**9**	**120**
» » 1906	478	62	572	477	28	243	522	22	332

Inom grundläggnings- och bergsprängningsfacken var arbetstillgången förbättrad och betecknas såsom god. I facket sysselsattes c:a 1,460 arbetare, och medlemsantalet i Stockholms bergsprängare- och grundläggeriarbetarefackföreningar utgjorde vid kvartalets slut 1,221. Af dessa senare voro sista dagen i kvartalet 128 arbetslösa på grund af bristande arbetstillgång. Arbetslöshetens omfattning under kvartalet framgår af följande siffror:

	Antal arbetslösa medlemmar.	Antal genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar.
Under mindre än 6 dagar	93	279
» 7—12 »	64	576
» 13—18 »	56	708
» 19—24 »	30	651
» 25 och flera »	9	456
Summa	**252**	**2,670**
April—juni 1906	210	3,027

Genom bristfällig reglering af arbetskraften uppstod i en del fall brist på arbetskraft, medan i andra fall öfverflöd rådde.

Murarbetsmännens fackförening hade följande medlemsantal:

vid slutet af april . . . . . 255 män och 73 kvinnor
» » » maj . . . . . 270 » » 80 »

Omfattningen af medlemmarnes arbetslöshet framgår af följande siffror:
under april voro 123 arbetslösa under sammanlagdt 1,776 dagar,
» maj » 46 » » » 1,284 »

Arbetslösheten, som under första kvartalet förekom i ganska stor utsträckning, minskades således betydligt under vårmånaderna, om ock öfverflöd på arbetskraft rådde särskildt i kvartalets början.

Inom möbleringsfacket var arbetstillgången förbättrad och betecknas såsom mycket god, dock osäker för framtiden.

Vid arbete med elektriska installationer rådde knapp arbetstillgång och öfverflöd på arbetskraft.

Uppsala. Inom såväl murare- som byggnadssnickarebranschen har tillgången å arbete varit synnerligen riklig.

Eskilstuna. Byggnadsverksamheten är lifligare än under fjolåret, så att arbetstillgången kan betecknas såsom riklig. För timmermän och handtlangare har rådt strejk och lockout under 6 veckor.

Norrköping. Till följd af några pågående större byggnadsföretag var arbetstillgången jämförelsevis god; dock har öfverflödig arbetskraft funnits hvad beträffar jord-, beton- och schaktningsarbetare samt mureriarbetsmän och under första delen af kvartalet äfven murare. Sv. Murareförbundets Norrköpingsafdelning räknar 118 medlemmar.

För byggnadssnickare och timmermän var förhållandet detsamma som för murare. I målarefacket var arbetstillgången normal. Arbetstiden för de flesta byggnadsarbetare är 56 timmar i veckan.

För kakelugnsuppsättare var arbetstillgången under april mindre god; bättre i maj. Af lockouten drabbades 16 sättare.

Karlskrona. Byggnadsverksamheten är liksom förut under året ganska obetydlig; jämförelsevis få nybyggnader förekomma. För murarne motsvarar dock numera arbetstillgången någorlunda tillgången på arbetskraft, sedan tredjedelen af arbetarne sökt anställning å andra orter. På grund af konflikt i grofarbetarefacket låg allt mureriarbete nere under 10 dagar af maj månad.

Arbetslösheten bland träarbetarne aftog så småningom mot kvartalets slut, men var under april och maj ännu ganska betydlig (sammanlagda antalet förlorade arbetsdagar var 270).

Malmö. Arbetstillgången normal. Tillgång och efterfrågan på såväl murare, timmermän som vana mureriarbetsmän ha någorlunda jämnt motsvarat hvarandra. Striden bland kakelugnsuppsättarne pågår ännu.

Inom cementarbetarefacket har arbetstillgången varit god.

Hälsingborg. Arbetstillgången har varit medelmåttig men sämre än samma kvartal 1906. Murarnes fackförening bestående af cirka 280 medlemmar har icke under kvartalet haft någon arbetslöshet, enär en del murare tagit anställning på annat håll, hvarest arbetstillgången varit rikligare. Byggnadsträarbetarnes fackförening rapporterar däremot att af dess omkring 325 medlemmar hafva 42 varit arbetslösa 792 dagar. Mureriarbetsmännen räkna cirka 170 medlemmar, hvaraf 35 varit arbetslösa i sammanlagdt 2,043 dagar.

Halmstad. Då flera nya byggnadsföretag påbörjats, har arbetstillgången varit synnerligen god, och har det varit svårt att erhålla tillräcklig arbetskraft. Arbetstiden 10 t., lördagar 8. Ett par byggmästare från annan ort ha börjat utöfva yrket i Halmstad.

Tillgången å arbete inom cementtillverkningen mycket god och ställningen bättre än under föregående kvartal. Vid Fredriksvalls cementgjuteri ha under kvartalet 18 personer haft anställning. Arbetstiden 10 t., lördagar 8 t.

Göteborg. Inom byggnadsverksamheten var arbetstillgången god och bättre än under föregående kvartal.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefär motsvarat hvarandra.

Inom gråstensarbetarefacket har arbetstillgången varit mindre god och som följd häraf äfven arbetslösheten varit stor. Orsaken härtill är en ny arbetsmetods införande, hvilken möjliggjort inbesparandet af en stor del arbetskraft.

Inom murarefacket är arbetstillgången god och bättre än under föregående kvartal. Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha ungefärligen motsvarat hvarandra.

Gäfle. Byggnadsverksamheten har varit högst obetydlig. Inga nybyggnader förekomma förutom Hälsinge regementes kaserner. Några tillbyggnader och reparationer ha dock sysselsatt i staden varande yrkesmän i facken.

Sundsvall. Byggnadsverksamheten har varit jämförelsevis liflig. Stora trämassefabriker äro under uppförande vid Ortviken (af Skönviks bolag) och i Njurunda (af E. A. Enhörnings aktiebolag).

Vid Vattenfallsaktiebolagets nybyggnad i Alby sysselsattes under kvartalet c:a 500 arbetare; arbetstillgång god, men öfverflöd på arbetskraft.

Målning och glasmästerirörelse.

Stockholm. Inom guldlistarbetarefacket var arbetstillgången medelmåttig.

Uppsala. Inom målarefacket har arbetstillgången fortfarande varit god. Arbetsställningen inom tapetserareyrket var normal.

Eskilstuna. Förbättrad arbetstillgång och lika med samma tid i fjol.

Karlskrona. Inom målarefacket var arbetstillgången mindre god ehuru bättre än under föregående kvartal; antalet genom arbetslöshet förlorade arbetsdagar var 239, hvartill dock en konflikt bland byggnadsarbetare var en väsentligt bidragande orsak.

Hälsingborg. Målarne hafva haft god arbetstillgång och ingen arbetslöshet för sina omkring 155 medlemmar.

Halmstad. Under april god tillgång å arbete, men under maj och juni ingen brådska. Ställningen dock betydligt bättre än under första kvartalet. Flera arbetare än som kunnat mottagas ha anmält sig. Arbetstiden 58 t. pr vecka.

Transportarbete.

Norrköping. Vid spårvägarna äro anställda (vid »trafiken») 65 man, däraf 59 ordinarie. Aflöningen för ordinarie vagnförare och konduktör är: första året 80 kr., andra 85, tredje 90 och fjärde året 95 kr. pr månad. Extra förare och konduktörer åtnjuta vid tjänstgöring 35 öre i timmen. Spårvägspersonalens fackförening har 53 medlemmar.

På grund af konflikten mellan Norrköpings stufveriaktiebolag och Norrköpings hamn- och stufveriarbetarefackförening och den däraf uppkomna strejken har arbetet vid hamnen utförts under andra kvartalet till största delen af engelska arbetare, hvilkas antal växlat mellan 110 och 150. De hos bolaget anställda svenska arbetarne utgjorde vid kvartalets slut ett tiotal.

Konflikten i fråga har gifvetvis i betydlig mån inverkat på sjöfarten och synnerligast på importen. Som ett bevis härför må anföras, att de från utrikes ort till Norrköping under andra kvartalet 1907 anlända fartygen representerade ett tontal af 60,630 mot 92,741 under motsvarande kvartal föregående år, alltså en minskning under detta års andra kvartal med 32,111 ton.

Konflikten har äfven haft till följd minskad arbetstillgång vid kolgårdarne. Från två större kolgårdar afskedades under kvartalet vid den ena 15 och vid den andra 12 arbetare; en tredje mindre kolgård arbetade med något mindre arbetsstyrka än vanligt.

Inom åkerifacket har arbetstillgången af ofvannämnda anledning varit mindre god än den motsvarande kvartal föregående år plägat vara.

Karlskrona. Tillgången på arbete inom transport- och skeppsstufveriarbetet medelmåttig, på arbetskraft god.

Malmö. Arbetstillgången inom såväl varuutkörare- som kusk- och åkeriarbetarefacket är normal.

Inom loss- och lastningsarbetarefacket har arbetstillgången som alltid under andra kvartalet varit mindre än eljest. Förhållandena äro för öfrigt lika med föregående kvartals uppgifter.

Hälsingborg. Arbetstillgången för transportarbetarne har i allmänhet varit god, dock något sämre för loss- och lastningsarbetare än under föregående kvartal.

Göteborg. Vid spårvägarne är arbetstillgången fortfarande god; detsamma är äfven förhållandet med tillgången på arbetskraft.

Vid spårvägarne voro följande antal personer anställda: april 583, maj 590 och juni 615.

Angående arbetsförhållanden för öfrigt se »Meddel.» 1906, sid. 452 och 453 och »Meddel.» 1907, sid. 33 och 34.

Inom kolbärarefacket har arbetstillgången ej varit fullt så god som under föregående kvartal. Arbetareorganisationen räknade — i likhet med föregående kvartal — 154 medlemmar. Veckoförtjänsten utgjorde under hela kvartalet i genomsnitt 20 kronor. Densamma varierar året om mellan 20 till 25 kronor. Ordinarie arbetstiden är 60 timmar pr vecka, under hvilken tid arbetarne skola vara tillgängliga på arbetsplatsen antingen det finnes arbete eller ej. Timlön är 50 öre; dock utföres nästan allt arbete på ackord. Öfvertidsarbete förekom i mindre utsträckning. Inom stufveriarbetarefacket har arbetstillgången varit god. Såväl öfvertids- som nattarbete förekom ganska mycket. Arbetsförhållandena äro oförändrade. Lönerörelse pågår.

Inom sjöfartsnäringen har arbetstillgången varit god och tendensen fastare än under föregående kvartal. Förhållandena inom densamma voro bättre än föregående och ungefär enahanda med motsvarande tid i fjol.

Inom sjömans- och eldareyrket har till följd häraf arbetstillgången varit bättre än under föregående kvartal.

Tillgång och efterfrågan på arbetskraft ha i det närmaste motsvarat hvarandra; dock har det rådt brist på i yrket kunniga sjömän; bristen har måst täckas med nybörjare eller mindre kunnigt sjöfolk. Orsaken till denna brist torde vara att söka i den allt mera utvecklade sjöfartsrörelsen och på obenägenheten för äldre sjöfolk att fortsätta i ett yrke, som i allmänhet dåligt betalas, dels lång arbetstid, dåliga och i många fall osunda skansar m. m., hvilket gör att äldre och erfarna sjömän och eldare hellre söka sig arbete i land eller också söka anställning på andra nationers fartyg, hvarest hyran är större och arbetstiden mindre. Relativt sämst aflönade äro styrmännen. En härvarande rederifirma sysselsätter c:a 500 personer. Arbetareorganisationen inom facket omfattar hela Sverige, men medlemsantalet är ej kändt. I Göteborg har under det gångna halfåret inskrifvits ej mindre än 583 nya medlemmar.

Arbetstiden i hamn är vanligen från 6 f. m. till 6 e. m. men ofta längre.

Flera nya fartyg ha under det gångna halfåret tillkommit.

Gäfle. Telegraf- och telefonarbetarne meddela, att arbetstillgången såsom vanligt under denna årstid har varit god och lämnat arbetsförtjänst äfven åt åtskilliga tillfälliga arbetskrafter.

Hamn-, kol- och stufveriarbetare hafva ojämn arbetstillgång, i synnerhet hamn- och kolarbetare, sedan Gäfle hamn försetts med sex brokranar, som betydligt förminskat behofvet af arbetskraft.

Arbetsmarknadens allmänna läge å vissa orter.

(Uttalanden af vissa ombud).

Kalmar: Under kvartalet april—juni har inom arbetsmarknaden någon afsevärd förändring icke ägt rum, utan ha såväl arbetslön som arbetstid varit desamma som under föregående kvartal med undantag för mekaniska verkstadsindustrien, hvars timpenning höjts med 2 à 4 öre. Arbetet har fortskridit lugnt och ostördt med normal arbetstillgång.

Malmö: Ställningen å arbetsmarknaden har under andra kvartalet varit god. Synnerligast för yrkesarbetare, hvilka i alla fack haft god sysselsättning. Däremot har tillgången på vanligt grofarbete varit mindre i år än under samma tid föregående år, beroende dels på att byggnadsverksamheten varit mindre och dels på grund af att såväl kloak- som spårvägsanläggningarna i år icke kräft så stor arbetsstyrka som förut. En stor del ogifta arbetare har också måst lämna staden för att på andra ställen söka sin utkomst. Arbetsförmedlingen har heller icke under denna tid kunnat lämna anvisning åt andra än i staden mantalsskrifna arbetare; antalet efterfrågade och förmedlade platser är i år också betydligt mindre än föregående år, beroende på att arbetarne själfva passa på alla arbetstillfällen och arbetsgifvarne sålunda icke behöft tänka på arbetsförmedlingen. Någon direkt nöd bland synnerligast de organiserade arbetarne har icke förmärkts, äfven om dessa redan nu måst räkna med åtskilliga arbetslösa dagar. Några rubbningar i arbetet genom strejk eller lockout har icke förekommit utom i ett par mindre fall, hvilka dock snart ordnats till båda parternas fromma.

Göteborg: Arbetstillgången har under detta kvartal inom alla fack — med undantag af gråstensarbetarefacket — varit synnerligen god och bättre än motsvarande kvartal under de senast gångna åren.

Vänersborg: Ställningen på arbetsmarknaden är fortfarande god inom alla näringsgrenar: industri, handtverk, handel, sjöfart, jordbruk och skogshandtering.

Priserna hafva varit fasta och, då förändringar inträffat, uppåtgående.

Behofvet af arbetskraft i Vänersborg med omnejd har varit ganska stort, men det har i det närmaste fyllts från andra orter och af arbetare från landsbygden, hvilka, så snart fördelaktigt tillfälle erbjudes, söka sig in till industrierna och städerna.

Karlstad: Arbetsmarknaden har under årets andra kvartal varit god, om man jämför lediga platser och arbetssökande personer.

Västerås: Under det gångna kvartalet hafva inga väsentliga förändringar å arbetsmarknadens läge ägt rum i jämförelse med föregående kvartal eller motsvarande tid föregående år. Fortfarande klagas öfver brist på yrkeskunniga arbetare inom de flesta yrken.

Landtarbetarerörelsen har inom länet gått betydligt framåt, och finnas f. n. c:a 50 landtarbetarefackföreningar bildade.

Sundsvall: I allmänhet har arbetstillgången varit god och fullt tillräcklig för den tillgängliga arbetskraften. Kvartalet har i stort sedt utmärkts af de allmänt uppåtgående arbetspriserna och de många kollektiva arbetsaftalen, bland hvilka särskildt de, som beröra trävaruindustrien, torde blifva af principiellt afgörande betydelse för hela landet.

Riksaftal inom träförädlingsindustrien.

Mellan Sveriges träindustriförbund och Svenska träarbetareförbundet har den 5 juni 1907 öfverenskommelse träffats därom, att framtida kollektiva aftal, som beröra arbetsgifvare inom träindustriförbundet och afdelning af träarbetareförbundet skola ingås af förbunden och affattas i hufvudsaklig enlighet med efterföljande aftalsformulär.

Mellan **Sveriges Träindustriförbund af Svenska Arbetsgifvareföreningen** och **Svenska Träarbetareförbundet** har denna dag följande aftal träffats att gälla för... här nedan kalladt »arbetsgifvaren», å ena samt ..... afdelning N:o ..... och dess medlemmar, här nedan kallade »arbetarne», å andra sidan.

§ 1.

Nedanstående för arbetsgifvarens samtliga träarbetare gällande aflöningsbestämmelser och ordningsregler antagas att af såväl arbetsgifvaren som arbetarne tillämpas och efterlefvas:

A. Aflöningsbestämmelser.

1. Aflöning kan beräknas efter timpenning, penningeackord, premieringsackord eller månadslön. *Aflöningsberäkning.*

Minimi-timlön utgör i öre för .....

.....

Berättigad till minimilön är hvarje yrkesduglig möbelsnickare, fabrikssnickare och maskinarbetare samt därmed likställda yrkesarbetare, som uppnått 21 års ålder och arbetat i sitt fack fyra år. Trädgårdsarbetare, handtlangare och sågverksarbetare äro, där detta aftal afser dylika grupper arbetare, berättigade till minimilön, då de uppnått 21 års ålder. Undantag från dessa bestämmelser få göras därutinnan,

att till driftig och skicklig arbetare kan betalas högre lön i mån af öfverenskommelse; och

att till arbetare, som på grund af ålder, sjukdom eller vanförhet fått sin arbetsförmåga nedsatt, kan betalas lägre lön enligt öfverenskommelse mellan honom och arbetsgifvaren.

Penningeackord gifves för de arbeten, där detta utan olägenhet kan äga rum. Vid penningeackord skall ackordspriset, där detsamma ej är genom ackordsprislista fastställdt, vid hvarje särskildt tillfälle uppgöras mellan vederbörande arbetsförman och arbetare vid arbetets början, hvarefter, om så begäres, betingssedel med däri utsatt pris, senast tre dagar efter det arbetet påbörjats, utlämnas till den arbetare, som skall utföra detsamma.

För ackordsarbeten, som ej äro i af arbetsgifvaren och arbetarne gemensamt öfverenskomna ackordsprislistor fastställda, garanteras arbetaren den för honom fastställda timlön.

Premieackord. Förutom timlön må vid de arbeten, där sådant lämpligen kan ske, gifvas en premie, beräknad efter mellan arbetsgifvaren och arbetarne öfverenskommet premieringsackordssystem.

Såsom exempel på premieackordssystem anföras följande bestämmelser:

För hvarje arbete, som premieringen afser, anslås ett visst bestämdt timantal fullt motsvarande den tid, som under normala förhållanden anses kräfvas för arbetets utförande af en medelgod arbetare. Utföres arbetet på samma eller längre tid än den anslagna, utbetalas endast timlönen och ingen premie. Utföres åter arbetet på kortare tid än den anslagna, utbetalas på vanligt sätt timlönen för den använda tiden och dessutom en premie, beräknad sålunda att timlönsförtjänsten ökas med den procent, hvarmed det använda timantalet understiger det anslagna.

Till ett arbete är t. ex. anslaget 90 timmar. Arbetet utföres på 70 timmar af en arbetare, som har 35 öres timlön.

Den använda tiden är sålunda (90 — 70 = 20; 20 : 90 = x : 100; x = 22) 22 % kortare än den anslagna och förtjänsten blifver:

timlön 70 timmar à 35 öre kr.	24·50
premie 22 % af kr. 24·50 »	5·39
Summa förtjänst kr.	29·89.

Då under samma månad en mångfald olika premieackord komma på en arbetare, må premieackordet uträknas på en gång på så sätt att timantalen för hvarje arbetares alla ackord sammanslås och summorna läggas till grund för procentberäkningen.

Vid förekommande höjning eller sänkning af timpenningen för arbetare tages hänsyn till huru premieackorden för honom utfallit.

Månadslön användes för aflöning af förmän och för arbeten, där detta aflöningssätt bäst lämpar sig, efter uppgörelse i hvarje särskildt fall.

Aflöningstider. Aflöning äger rum *) .....dagen hvarje vecka, *) .....dagen hvarannan vecka, *) den ..... i hvarje månad.

Förskottslikvid, som lämnas *) på mellanliggande .....dag, *) den ..... i månaden, utgår med cirka 40 % af den vanliga förtjänsten under aflöningsperioden och utbetalas endast i belopp om jämna fem kronor.

Infalla ofvannämnda aflöningsdagar på sön- eller helgdag, framflyttas aflöningen till närmast föregående söckendag.

Aflönings-period. Hvarje aflöningsperiod börjar ..... och slutar .....

Aflöningssätt. Aflöning utlämnas .....

Vid ackordsarbete utbetalas å aflöningsdagen den för hvar och en gällande timlön för det antal timmar han arbetat. Öfverskott å ackordsarbeten utbetalas nästkommande aflöningsdag efter det arbetet blifvit färdigt och godkändt. Alla i samma ackordsarbete deltagande arbetare skola dela uppkommet öfverskott efter det antal timmar, under hvilka hvar och en deltagit i arbetet.

All aflöning, såväl timlön som ackordsbetalning, införes i en mellan arbetsgifvaren och arbetaren upprättad kontrabok eller annan därmed jämförlig anordning; och skall kontraboken, utom vid de tillfällen, då aflöningar af arbetsgifvaren däri införas, vara i arbetarens ägo samt anses efter arbetarens afflyttning tillhöra denne.

*) Det som ej skall vinna tillämpning öfverstrykes.

2. Arbetstiden är ..... *Arbetstiden.*
timmar per vecka, då icke helgdag mellankommer, och tidsindelningen under dagen såsom i ordningsreglerna föreskrifves.

Påskafton, 1:sta maj, midsommarafton och julafton äro fridagar.

Arbetarne äga rätt att för deltagande i politiska och kommunala val erhålla för valets förrättande erforderlig ledighet från arbetet.

3. För öfvertidsarbete, hvilket endast förekommer då brådskande arbeten göra det af behofvet påkalladt, betalas vid såväl ackords- som timarbete ett tillägg, motsvarande 25 procent af timlönen för de två första timmarna utöfver den ordinarie arbetstiden, 50 procent för tiden därefter samt 100 procent för arbete under sön- och helgdagar. *Öfvertidsarbete.*

Sön- och helgdag räknas från kl. 6 e. m. å lördag eller dag före helgdag till kl. 6 f. m. å måndag eller dag efter helgdag.

Regelbundet skiftesarbete eller skiftesarbete, föranledt af hinder i någon maskin eller af annan dylik anledning, räknas icke till öfvertidsarbete, liksom icke heller maskinisters och eldares arbete utöfver ordinarie tid för ångpannors och maskiners skötsel.

4. Om på grund af dåliga afsättningsmöjligheter tillverkningen inom en eller flera afdelningar af fabriken måste inskränkas i sådan utsträckning att en minskning af arbetarnas antal nödvändiggöres, motsvarande högst 10 % af antalet arbetare inom den eller dessa afdelningar, bör arbetstiden i den mån detta utan tekniska olägenheter kan ske, minskas intill 48 timmar per helgfri vecka, innan afskedande af nyssnämnda anledning får äga rum. Vid sådant afskedande bör som regel gälla att senare antagna arbetare afskedas först, under förutsättning likväl att ifrågavarande arbetares duglighet och flit samt förhållanden i öfrigt äro lika. *Minskning i arbetsstyrkan.*

Då afskedande af arbetare sker på grund af föreskrifterna i denna paragraf, skall detsamma föregås af 30 dagars uppsägningstid för gift och 14 dagars uppsägningstid för ogift arbetare.

5. Arbetaren åligger att hvarje dag på erhållna s. k. arbetsrapporter uppföra tiden å de arbeten som under dagen utföras, därvid såväl arbetets beskaffenhet som beställningsnummer noggrant uppgifvas. *Arbetsrapporter.*

6. Arbetare erhåller fri läkarevård, men däremot icke fri medicin och sjukhusvård. *Läkarevård och sjukhjälp.*

7. Arbetsgifvaren olycksfallsförsäkrar hvarje arbetare enligt lag samt ansvarar dessutom vid sjukdom till följd af olycksfall i arbetet för en ersättning af en krona per dag under den i olycksfallslagen bestämda karenstiden af 60 dagar. Vid mindre skador, för hvilka arbetaren hvarken är berättigad till sjukhjälp eller olycksfallsersättning, bekostar arbetsgifvaren erforderliga förband. *Olycksfall.*

..... *Öfriga föreskrifter.*
.....

B. Ordningsregler.

1. Arbetet börjar kl. ..... f. m. och slutar kl. ..... e. m. utom lördagar, då arbetet slutar kl. ..... e. m. Frukost hålles mellan kl. ..... f. m. och ..... f. m. och middagsrast mellan kl. ..... och ..... e. m. *Arbetstider.*

2. Arbetets början och slut tillkännagifves medelst ..... *Arbetets början och slut.*
.....

Hvarje arbetare skall börja arbetet, så snart signalen gifvits. Före slutsignalen — som vid arbetstidens slut för dagen gifves tre minuter före den bestämda tiden — få inga förberedelser till att lämna verkstaden företagas. Dessa tre minuter skola användas för tidanteckningar och iordningställande af verktygen.

3. ..... *Tidkontroll.*
.....

För sen ankomst. 4. Den arbetare, som ankommer till fabriken inom 5 minuter efter arbetets början böte 10 öre. För den, som kommer senare, göres afdrag för den försenade tiden, utjämnad till full halftimme, hvarjämte han bötar 10 öre.

Alla böter skola tillfalla.....

Permission. 5. Önskar arbetare vara borta från arbetet, anmäle han detta skriftligen eller muntligen till sin förman eller den honom närmast står. Till densamma anmäles äfven sjukdomsfall.

Påföljd af bortovaro. 6. Uteblifver arbetare utan anmälan och giltig orsak från arbetet och upprepas detta flera gånger, kan han af denna anledning blifva afskedad.

Upprepad för sen ankomst kan medföra samma påföljd.

Anförtrodda verktyg och materialier. 7. Vid de fabriker, där arbetsgifvaren tillhandahåller verktyg, äro arbetarne skyldiga att väl vårda desamma. Felas verktyg, som anförtrotts arbetaren, ersättes detta efter inköpspris och får afdrag därför göras vid aflöningen. Likaledes ersättes den skada å anförtrodt verktyg som uppkommit genom vanvård och icke blott af normal slitning under verktygens användning.

Utlämnade verktyg inventeras, när arbetsgifvaren så finner nödigt.

Arbetare äro därjämte skyldiga att på bästa och sparsammaste sätt använda dem anförtrodda materialier samt vid grof vårdslöshet ersätta därå uppkommen skada.

Egna arbeten. 8. Arbetarne få icke inom arbetslokalen utföra andra än dem ålagda arbeten samt icke därifrån bortföra dem ej tillhöriga föremål, icke ens värdelöst affall. Arbetarna skola vistas å anvisad arbetsplats och icke utan förmans order eller då arbetet det fordrar besöka andra afdelningar inom verkstadslokalerna.

Där särskildt frukostrum finnes, skola de arbetare, som icke under måltidsrasterna vilja lämna verkstadsområdet, använda detsamma vid intagandet af sina måltider. Under måltidsrasterna få i sådant fall arbetarne icke vistas inom respektive arbetslokaler. Matsäckar aflämnas i frukostrummet eller inställas i därför afsedda fack.

Tidsfördrif m. m. 9. Öl eller andra rusgifvande drycker få icke i verkstäderna införas. Traktering, onödiga samtal och sällskapliga sammankomster få ej heller därstädes äga rum.

Tidningsläsning är under arbetstiden förbjuden.

Oafslutadt eller slarfvigt arbete. 10. För arbetare, som vare sig på grund af afskedande eller egen uppsägning afflyttar, innan påbörjadt arbete blifvit afslutadt och godkändt, beräknas aflöningen därför endast efter timlön. Detta äger äfven rum, då anförtrodt arbete med fusk eller slarf utförts, och skall i detta fall dessutom det felgjorda utan ersättning omgöras eller upphjälpas. Slarf eller fusk kan föranleda afskedande.

Upptäckes fel å förarbetade delar eller i materialet, skall anmälan därom genast göras till vederbörande förman.

Maskinernas vård. 11. Arbetsplatser, maskiner och transmissioner skola af vederbörande arbetare hållas i snyggt och vårdadt skick. Maskinarbetare skola till undvikande af olycksfall iakttaga största uppmärksamhet och försiktighet och få icke rubba befintliga skyddsanordningar. Handtlangare vid maskin skall åtlyda vederbörande maskinskötares tillsägelser.

Maskiner eller hissar få icke igångsättas eller användas annat än af därtill utsedda personer.

Förvarings- och anslagsplatser. 12. Kläder och andra arbetares tillhörigheter skola förvaras å därtill afsedda platser.

Anslag eller kungörelse få icke inom verkstadsområdet uppsättas annorstädes än på för ändamålet af arbetsgifvaren uppsatt anslagstafla.

Uppförande. 13. För upprätthållande af god ande och ordning inom verkstäderna skola förmännens tillsägelser noga åtlydas, och bör det därjämte ligga såväl i förmännens som arbetarnes intresse att genom ett å ömse sidor städadt och humant uppträdande söka förekomma tvistigheter.

Dryckenskap eller förargelseväckande uppförande och lefnadssätt kan gifva anledning till afskedande. *Öfriga föreskrifter.*

.....

.....

§ 2.

Med iakttagande af aftalets bestämmelser i öfrigt äger arbetsgifvaren rätt att leda och fördela arbetet, att fritt antaga och afskeda arbetare samt att använda arbetare oafsedt om dessa äro organiserade eller ej.

Föreningsrätten skall å ömse sidor lämnas okränkt.

Anse arbetarne, att afskedande ägt rum under omständigheter, som kunna tolkas såsom angrepp på föreningsrätten, äga de att innan andra åtgärder vidtagas genom sin organisation påkalla undersökning för vinnande af rättelse.

§ 3.

Allt hvad här ofvan aftalats gäller från och med .....
intill den ..... och därefter år efter år, såvida icke uppsägning antingen från .....
eller från .....
sida skriftligen verkställes senast ..... månader före utlöpningsdagen.

§ 4.

Häraf äro tvenne exemplar upprättade och af parterna öfverlämnade ett till arbetsgifvaren och ett till arbetarne.

..... den ..... 19.....

Fabriker och handtverk i Sverige år 1905.[1]

(Efter Kungl. Kommerskollegii berättelse.)

År 1905 uppgingo de redovisade, i verksamhet varande industriella anläggningarna — **fabriker** — till 11,949. Antalet vid dessa anläggningar sysselsatta arbetare utgjorde 280,995 och deras årstillverkning hade ett sammanräknadt värde af 1 milliard 205 millioner kr. (1,205,880,131).[2]

I jämförelse med de i 1904 års berättelse förekommande uppgifterna visar sig, att för redogörelseåret de industriella anläggningarnas antal minskats med 13 (0·11 %), medan arbetarnas antal ökats med 3,142 (1·13 %) och fabriksklassernas sammanlagda produktionsvärde med 26,573,850 kr. (2·25 %). Det sedan år 1902 påbörjade uppsvinget i den svenska industrien har sålunda under år 1905 ytterligare fortgått, så att ifrågavarande år har att uppvisa såväl det högsta sammanräknade produktionsbelopp som ock det största antal af arbetare, som hittills blifvit för något år antecknadt.

Den bevillningstaxerade inkomsten af fabriksindustrien, som år 1904 utgjorde 76 millioner kr., har äfven ökats under år 1905, nämligen till 77·96 millioner kr., hvilket är det högsta hittills uppnådda belopp. För åren 1902 och 1903 var resultatet sämre än de båda föregående åren. I förhållande till hela produktionsvärdet var inkomstbeloppet under år 1905 något högre än åren 1904 och 1903, men lägre än under något af de öfriga nyssnämnda åren.[3]

---

[1] Jfr »Meddel.» 1904, s. 191 ff., 1905, s. 131 ff., 1906, s. 462 ff.

[2] Med afseende å dessa siffror är dock att märka, *dels* att etablissement, där flera olika tillverkningar bedrifvas (exempelvis ett med färgeri och spinneri förenadt väfveri), i vissa fall blifvit räknadt som två eller flera fabriker, *dels* att arbetarne vid hvarje verk uppgifvits i medeltal för den tid, verket varit i gång under året, *och dels* att äfven mellanprodukter, som inom landet undergå ytterligare förädling, i regel uppskattats till fullt försäljningsvärde. I sistnämnda afseende har sålunda en dubbelräkning ägt rum af värdet för sådana fabriksvaror, för hvilkas framställande dylika mellanprodukter varit använda. För år 1902 har det sålunda dubbelförda produktionsbeloppet beräknats till omkring 240 millioner kr. Då emellertid mejerihandteringen icke redovisats i den officiella fabriksberättelsen och dess årliga tillverkningsvärde uppgår till inemot 40 mill. kr., skulle 1902 års produktionsvärde för fabriksindustrien hafva uppgifvits c:a 200 mill. kr. för högt. För 1905 torde summan uppgå till ungefär samma belopp. — Uppmärksammas bör emellertid å andra sidan, att handtverkeriernas tillverkningsvärden icke alls redovisas äfvensom att grufdriften och malmförädlingsverken ej komma till synes i fabriksberättelsen, enär de redovisas särskildt för sig i Kommerskollegii berättelse rörande bergshandteringen. (Jfr *K. Key-Åberg*, Ekonomisk tidskrift 1904, s. 381 ff.)

[3] Med afseende å den bevillningstaxerade inkomsten bör observeras, att densamma beräknas på grundvalen af resp. föregående års inkomstförhållanden.

Flertalet af de viktigare fabriksklasserna hafva att under år 1905 uppvisa en *ökning* såväl med afseende å tillverkningsvärdet som äfven beträffande antalet sysselsatta arbetare. För trämassefabrikerna anträffas den största stegringen af produktionsvärdet, uppgående till 7·7 millioner kr. Närmast trämassefabrikerna följde sockerraffinaderierna med en ökning af 5·4 millioner kr. samt pappersbruk och maltdrycksbryggerier med förhöjning i produktionsvärdet af resp. 5·3 och 3·6 millioner kr. Äfven textilindustrien företer i stort sedt framsteg med 10·5 millioner kronors stegring i produktionsvärdet för samtliga dit hörande fabriksklasser.

Den, absolut taget, största *minskningen*, eller 17·6 millioner kr., uppvisa i likhet med föregående år sågverken. Däremot har, som nämndt, trämassefabrikernas tillverkning väsentligt ökats, och har för denna senare fabriksklass stegring ägt rum alltsedan 1896. Råsockerbrukens produktionsvärde minskades med 5·1 millioner kr. Af tillbakagång hafva äfven de mekaniska verkstäderna jämte de öfriga maskinindustrierna drabbats och uppgår minskningen till 10·3 millioner för dessa industrier, hvaraf ej mindre än sammanlagdt 8 millioner falla på skeppsvarfven och järnvägsvagnfabrikerna. Anledningen till denna tillbakagång är förnämligast att söka i den under året inträffade stora verkstadskonflikten. Brännvinsbrännerier och destilleringsverk uppvisa minskning af resp. 2·3 och 1 mill. kr.

Arbetspersonalen hade starkast *ökats* vid järnvarufabrikerna och gjuterierna med en tillväxt af 1,191 personer, pappersbruken med 966, stenbrotten och stenhuggerierna med 958, trämassefabrikerna med 564, sömnadsfabrikerna med 465 och snickerifabrikerna med 451. Afsevärd *minskning* förekom vid sågverken, skeppsvarfven och mekaniska verkstäderna, där personalen aftog med resp. 3,281, 1,088 och 258 personer o. s. v.

För de särskilda *viktigare fabriksklasserna* redogöres närmare i tablån å sid. 349. Sågverksindustrien var utan jämförelse den viktigaste af samtliga olika fabriksklasser. Antalet sågverk och hyflerier uppgick nämligen år 1905 till icke mindre än 1,281 med 38,568 arbetare och ett tillverkningsvärde af 135·6 millionor kr. (11·24 % af samtliga fabrikers). Med afseende å produktionsvärdets storlek följde därefter mjöl- och grynkvarnar med 99·8 millioner kr., väfverier med 69·8, järn- och stålvarufabriker samt gjuterier med 63, sockerraffinaderier med 55·4, spinnerier med 55·3, trämassefabriker med 52·8 och mekaniska verkstäder med 52·7 millioner kr.

Med afseende å fabriksindustriens *fördelning inom olika landsdelar* står Malmöhus län främst med ett produktionsvärde af 199·3 millioner kr., medan Stockholms stad samt Göteborgs och Bohus län

Fabriker och handt-

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Tillverkningsgrupper.	Fabriks-							
	Fabriker.			Arbetare.				
	Hela antalet.	Däraf ägda af: aktiebolag.	Däraf ägda af: andra bolag.	Antal.	%	Antal per fabrik.	Däraf kvinnor.	Däraf minderåriga.
1. Närings- och njutningsämnen	3,936	897	597	33,348	11·87	8	8,067	2,565
2. Spånadsämnen	776	342	80	40,702	14·48	52	27,043	8,284
3. Varor af hudar, skinn och hår	534	69	42	8,543	3·04	16	2,695	1,441
4. Oljor, tjära, gummi m. m.	217	103	23	3,486	1·24	16	1,537	705
5. Trävaror	2,091	806	419	66,624	23·71	32	3,771	10,766
6. Papper och pappersarbeten	193	108	15	10,777	3·84	56	3,347	2,025
7. Varor af div. växtämnen	31	8	3	646	0·23	21	271	85
8. Varor af sten, lera, kol och torf	1,690	753	251	47,470	16·89	28	2,089	4,662
9. Kemiska preparat	288	135	25	3,485	1·24	12	805	305
10. Metallarbeten	951	423	120	25,560	9·10	27	1,917	4,434
11. Fartyg, vagnar, maskiner m. m.	710	316	97	30,736	10·94	43	644	2,868
12. Arbeten af grafisk industri m. m.	532	225	61	9,618	3·42	18	1,633	2,084
Summa år 1905	**11,949**	**4,185**	**1,733**	**280,995**	**100·00**	**24**	**53,819**	**40,224**
» » 1904	11,962	4,066	1,727	277,853	—	23	52,473	40,307
» » 1903	11,588	3,877	1,673	271,157	—	23	50,524	39,632
» » 1902	10,978	3,677	1,617	263,244	—	24	48,623	38,764
» » 1901	10,904	3,575	1,606	262,229	—	24	48,957	38,430
» » 1900	10,549	3,348	1,524	265,479	—	25	48,994	38,862
Medeltal för åren 1896—1900	9,745	2,765	1,403	238,181	—	24	44,897	34,281

verk i riket år 1905.

10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
industrien.							Handtverksindustrien.			
Tillverkningsvärde.			Bevillningstaxerad inkomst.		Motorer.	Olycksfall.	Handtverkare.	Handtverksarbetare.	Bevillningstaxerad inkomst.	
i millioner kr.	i % af samtliga fabriksgruppers tillverkningsvärde.	i kr. per fabrik.	i millioner kr.	i % af tillverkningens värde.	Antal.				i millioner kr.	i kr. per handtverkare.
387·7	32·15	98,495	20·9	5·39	5,399	371	8,227	8,695	6·0	732
164·9	13·67	212,477	6·3	3·82	951	152	9,048	8,341	4·4	492
44·6	3·70	83,460	2·3	5·16	261	44	11,632	7,634	5·6	484
27·2	2·26	125,363	1·4	5·15	157	29	3,302	3,959	2·8	842
231·2	19·17	110,561	19·8	8·56	3,346	1,497	9,581	5,366	3·9	402
45·7	3·79	237,040	2·6	5·69	475	168	377	725	0·4	1,111
2·3	0·19	75,211	0·6	26·08	15	22	180	81	0·1	404
80·0	6·63	47,335	6·5	8·13	1,289	758	5,371	7,145	6·3	1,165
26·1	2·17	90,805	1·2	4·60	239	57	25	24	0·0	371
85·8	7·11	90,190	4·3	5·01	864	360	7,065	7,455	4·7	665
82·2	6·82	115,788	8·0	9·73	947	726	2,007	1,338	1·4	722
28·2	2·34	52,932	4·1	14·54	854	80	238	247	0·3	1,098
1,205·9	**100·00**	**100,919**	**78·0**	**6·47**	**14,797**	**4,264**	**57,053**	**51,010**	**35·9**	**629**
1,180·7	—	98,703	76·0	6·44	14,616	4,127	54,831	49,005	33·1	604
1,116·2	—	96,328	69·9	6·27	14,458	3,810	53,077	47,741	31·9	600
1,053·5	—	95,968	69·4	6·59	13,756	3,523	51,089	45,319	30·6	600
1,025·2	—	94,022	75·2	7·34	14,021	3,427	48,038	44,315	29·3	611
1,044·2	—	98,976	74·5	7·13	13,616	3,906	44,517	42,805	26·8	602
871·7	—	89,452	65·7	7·54	12,000	3,182	41,081	40,580	23·2	565

intaga andra och tredje rummen med tillverkningsvärden af resp. 141·2 och 123·5 millioner kr.; långt efter kommer Östergötlands län med 75·3 millioner kr. Med värdebelopp öfver 50 millioner framstå vidare Älfsborgs, Stockholms, Gäfleborgs, Västernorrlands och Kristianstads län (resp. 66·3, 64·2, 58·9, 58·7 och 55 millioner kr.). Sist i ordningen komma Gottlands och Jämtlands län med tillverkningsvärden om resp. 3·9 och 8·3 millioner kr. I jämförelse med förhållandena under år 1904 hade tillverkningsvärdet ökats för 17 län, bland hvilka särskildt märkas Örebro, Göteborgs och Bohus samt Skaraborgs och Värmlands län. Dessa ökningar äro förnämligast att tillskrifva socker- och kvarn- samt trämasse- och pappersindustriernas framåtskridande. Med afseende på Gäfleborgs, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län inträdde åter minskning i produktionsvärdet, hufvudsakligen beroende på sågverksindustriens nedgång under året.

Beträffande fabriksindustriens omfattning i förhållande till invånareantalet hade Malmöhus län och därnäst Stockholms stad, Göteborgs och Bohus län samt Stockholms län att uppvisa medelbelopp af resp. 465, 440, 348 och 338 kr. pr invånare, under det att Jämtlands och Gottlands län intogo sista platserna med resp. 73 och 74 kr. pr invånare. För hela riket hade medelbeloppet stigit till 229 kr. från 225 kr. år 1904. Fabriksarbetarnas antal i relation till invånareantalet var högst i Stockholms stad samt Göteborgs och Bohus län, lägst åter i Jämtlands och Gottlands län; i medeltal för hela riket belöpte sig 53 fabriksarbetare på 1,000 invånare.

Af samtliga fabriker funnos på landsbygden 63·85 % med i det närmaste hälften, eller 48·98 %, af hela tillverkningsvärdet. I förhållande till folkmängden hade landsbygden emellertid att uppvisa endast 39 fabriksarbetare pr 1,000 invånare och 149 kr. tillverkningsvärde pr invånare, medan motsvarande relationstal för städerna voro resp. 97 arbetare och 497 kr.

Af det sammanlagda produktionsvärdet för rikets städer representerade Stockholm ensamt 23·5 %, Malmö 11·3 %, Göteborg 9·8 %, Norrköping 6·9 % samt Hälsingborg 4 %. Beloppen hafva, absolut taget, stegrats för 15 och sjunkit för 9 af de i ofvanstående tab. specificerade 24 städerna. Nedgången i produktionsvärdet var störst i Västerås, där den uppgick till 1·4 mill. kr., hvaraf öfver 1 mill. kr. drabbade järnvägsvagnfabrikationen. En nästan lika stor minskning faller på Hälsingborg, härledande sig af superfosfatfabrikationens tillbakagång därstädes. I förhållande till invånareantale var tillverkningsvärdet störst i Trelleborg, Kristianstad, Borås oca Ystad, medan fabriksarbetarnas relativa antal i förhållande till invånareantalet var störst i Eskilstuna, Borås, Trelleborg och Norr-

Viktigare fabriksklasser.

	Antal fabriker.	Antal arbetare.	Tillverkningens värde.	
			Kronor.	%.
Sågverk och hyflerier	1,281	38,568	135,569,941	11·24
Mjöl- och grynkvarnar	1,681	4,602	99,755,821	8·27
Väfverier (2 b)	172	15,917	69,810,821	5·79
Järn- och stålvarufabriker samt gjuterier	630	20,700	63,031,597	5·23
Sockerraffinaderier	10	2,706	55,412,829	4·60
Spinnerier	176	10,442	55,283,989	4·58
Trämassefabriker	138	8,897	52,759,160	4·38
Mekaniska verkstäder	424	19,452	52,728,156	4·37
Maltdrycksbryggerier	896	6,800	40,353,741	3·35
Pappersbruk och pappfabriker	68	7,997	37,820,469	3·14
Destilleringsverk	19	194	34,746,193	2·88
Råsockerbruk	18	5,571	34,459,005	2·86
Brännvinsbrännerier	128	822	30,041,156	2·49
Snickeri- och möbelfabriker (5 b)	475	11,400	24,595,028	2·04
Garfverier	394	2,361	19,686,632	1·63
Tobaksfabriker	114	4,598	18,014,450	1·49
Skofabriker	57	4,241	17,518,277	1·45
Metallvarufabriker	253	3,247	16,572,109	1·37
Boktryckerier	358	6,082	15,518,484	1·29
Tegelbruk	489	11,606	13,704,724	1·14
Stenbrott och stenhuggerier	299	12,346	13,646,876	1·13
Margarinfabriker	7	397	13,272,629	1·10
Verk, vid hvilka träkol framställts	467	6,043	11,918,043	0·99
Bagerier	50	1,399	10,584,505	0·88
Mälterier	251	646	10,353,896	0·86
Fabriker för tillverkning af elektriska maskiner och apparater	23	2,698	10,166,353	0·84
Tändsticksfabriker	20	5,678	10,048,276	0·83
Sömnadsfabriker	51	3,538	9,940,677	0·82
Glasbruk	54	4,908	8,626,374	0·72
Trikå- och strumpfabriker	52	2,993	8,332,561	0·69
Skeppsvarf och dockor samt båtbyggerier	79	4,285	8,065,352	0·67
Charkuterivarufabriker	55	469	7,828,739	0·65
Gummivarufabriker	7	1,404	7,677,178	0·64
Superfosfatfabriker	6	811	7,356,120	0·61
Gasverk	28	1,517	6,993,139	0·58
Elektricitetsverk	91	755	6,357,568	0·53
Såp- och tvålfabriker	52	672	6,254,795	0·52

Fabriksindustrien inom olika län.

	Antal fabriker.	Antal arbetare.	Tillverkningens värde.		Medelfolkmängd.	Antal fabriksarbetare pr 1,000 inv.	Tillverkningens värde i kronor pr inv.
			Kronor.	%.			
Stockholms stad . .	748	28,615	141,202,065	11·71	320,915	89	440
Stockholms län . .	418	10,676	64,229,896	5·33	190,264	56	338
Uppsala län	285	5,374	20,806,156	1·73	125,575	43	166
Södermanlands län .	441	9,256	29,529,331	2·45	169,314	55	174
Östergötlands län .	777	18,993	75,300,628	6·24	286,844	66	263
Jönköpings län . .	600	11,529	34,865,659	2·89	205,530	56	170
Kronobergs län . .	380	5,954	15,319,440	1·27	157,779	38	97
Kalmar län	486	7,670	27,795,246	2·30	226,904	34	122
Gottlands län . . .	84	1,158	3,924,286	0·33	53,285	22	74
Blekinge län . . .	331	8,330	26,564,402	2·20	148,357	56	179
Kristianstads län .	542	7,623	55,046,372	4·56	219,673	35	251
Malmöhus län . . .	1,206	32,056	199,295,481	16·53	428,969	75	465
Hallands län . . .	261	4,964	20,525,069	1·70	143,059	35	143
Göteborgs o. Bohus l.	720	27,713	123,544,671	10·24	354,890	78	348
Älfsborgs län . . .	542	17,876	66,296,100	5·50	280,231	64	237
Skaraborgs län . .	502	7,787	23,512,758	1·95	239,734	32	98
Värmlands län . .	594	12,461	44,112,223	3·66	255,182	49	173
Örebro län	520	9,099	29,871,341	2·48	199,707	46	150
Västmanlands län .	402	6,025	21,638,718	1·79	149,226	40	145
Kopparbergs län . .	513	9,366	30,712,109	2·55	222,940	42	138
Gäfleborgs län . . .	681	14,511	58,928,634	4·89	245,185	59	240
Västernorrlands län	444	14,548	58,718,289	4·87	239,825	61	245
Jämtlands län . . .	181	2,140	8,307,179	0·69	113,034	19	73
Västerbottens län .	144	3,874	14,489,435	1·20	151,976	25	95
Norrbottens län . .	147	3,397	11,344,643	0·94	148,933	23	76
Summa år 1905	**11,949**	**280,995**	**1,205,880,131**	**100·00**	**5,277,331**	**53**	**229**
» » 1904	11,962	277,853	1,179,306,281	—	5,241,051	53	225
» » 1903	11,588	271,157	1,116,246,515	—	5,210,022	52	214
» » 1902	10,978	263,244	1,053,541,069	—	5,186,990	51	203
» » 1901	10,904	262,229	1,025,216,249	—	5,155,835	51	199
» » 1900	10,549	265,479	1,044,195,779	—	5,116,921	52	204
Medeltal för åren 1896—1900 . . .	9,745	238,181	871,708,386	—	5,032,074	47	173

köping. Absolut taget är dock arbetareantalet störst i de 4 största städerna, ordnade efter folkmängdens storlek.

Af *arbetarna* voro 80·85 % manliga och 19·15 % kvinnliga (mot resp. 81·4 och 18·9 % år 1904) samt 85·7 % öfver och 14·3 % under 18

Fabriksindustrien i rikets städer.

Städer.	Antal fabriker.	Antal arbetare.	Tillverkningens värde.		Medelfolkmängd.	Antal fabriksarbetare pr 1,000 inv.	Tillverkningens värde i kronor pr inv.
			Kronor.	%.			
Stockholm	748	28,615	141,202,065	23·51	320,915	89	440
Malmö	340	10,608	67,907,456	11·31	71,628	148	948
Göteborg	294	9,851	59,070,263	9·84	145,517	68	406
Norrköping	173	9,139	41,368,421	6·89	44,569	205	928
Hälsingborg . . .	120	3,361	23,850,949	3·97	28,774	117	829
Borås	97	4,518	20,950,001	3·49	17,985	251	1,165
Kristianstad . . .	45	1,201	18,814,985	3·13	10,832	111	1,737
Gäfle	132	3,418	16,307,407	2·71	30,809	111	529
Landskrona	69	1,860	16,077,227	2·68	15,334	121	1,049
Jönköping	73	3,616	12,820,499	2·13	23,275	155	551
Ystad	44	861	11,830,744	1·97	10,237	84	1,156
Kalmar	41	906	11,385,322	1·90	13,831	66	823
Eskilstuna	117	3,538	10,462,541	1·74	13,399	264	781
Lund	73	1,684	9,834,186	1·64	18,585	91	529
Halmstad	74	1,539	8,226,512	1·37	16,956	91	485
Uppsala	77	1,486	8,159,375	1·36	24,244	61	337
Örebro	95	1,900	7,868,838	1·31	25,517	74	308
Trelleborg	24	793	7,721,555	1·29	3,219	246	2,399
Västerås	52	1,517	7,709,484	1·28	14,688	103	525
Karlskrona	39	2,494	7,401,840	1·23	26,373	95	281
Nyköping	45	1,280	6,754,580	1·12	8,159	157	828
Karlshamn	39	711	6,055,259	1·01	7,224	98	838
Södertälje	31	1,417	5,627,842	0·94	9,081	156	620
Karlstad	67	1,540	5,021,812	0·84	14,605	105	344
Öfriga städer . . .	1,191	19,518	68,128,748	11·34	292,446	67	233
Summa år 1905	**4,100**	**117,371**	**600,557,911**	**100·00**	**1,208,202**	**97**	**497**
» » 1904	4,079	115,492	580,932,641	—	1,175,626	98	494
» » 1903	3,949	111,767	550,334,147	—	1,149,974	97	479
» » 1902	3,809	107,359	517,257,178	—	1,129,913	95	458
» » 1901	3,734	106,151	502,033,980	—	1,112,883	95	451
» » 1900	3,645	107,628	503,599,600	—	1,094,973	98	460
Medeltal för åren 1896—1900 . . .	3,337	97,925	424,334,727	—	1,044,050	94	406

år (mot resp. 85·5 och 14·5 % år 1904). Kvinnlig arbetskraft har stor utsträckning kommit till användning särskildt inom textilindustrien (66·4 %), hvilken jämväl sysselsätter ett stort antal minder-

åriga (20·4 %). De minderårigas antal är dock proportionsvis än större inom gruppen för grafisk industri (21·7 %).[1]

Närmare hälften af alla svenska fabriker *ägas* af aktiebolag eller andra bolag. Detta slag af ägare, hvars antal förut år efter år ökats, har äfven nu tillväxt såväl absolut som relativt, nämligen från 5,793 (48·4 %) år 1904 till 5,918 (49·5 %) år 1905.

Beloppet af den för bevillning uppskattade *inkomsten* i förhållande till produktionsvärdet utgjorde i medeltal för hela industrien 6·5 % och växlade inom de särskilda hufvudgrupperna mellan 26·1 % vid halmvaru-, korg- och korkfabriker och 3·8 % vid fabriker för tillverkning af spånadsämnen.

Den genomsnittliga inkomstprocenten var under åren 1903 och 1904 något lägre (resp. 6·3 och 6·4 %), men under de föregående åren högre och utgjorde år 1902 6·6 %, år 1901 7·3 %.

Beträffande den inom rikets fabriksindustri använda *drifkraften* hafva under redogörelseåret redovisats 14,797 motorer (oberäknadt 6,116 sekundära elektriska motorer), hvaraf 2,059 elektricitetsgeneratorer, 6,454 vattenhjul eller -turbiner, 4,788 ångmaskiner, 1,026 gas-, petroleum- och varmluftsmaskiner o. s. v. Det sammanlagda antalet hästkrafter (för 12,222 motorer) har angifvits vara 514,242. Af de elektriska generatorerna användas något mer än hälften uteslutande för belysningsändamål.

I fabriksarbetet inträffade *olycksfall*, som medfört oförmåga till arbete under minst 14 dagar, redovisas under år 1905 till ett antal af 4,182, mot 4,050 under föregående år; dessutom hafva genom olyckshändelser under arbetet i fabrik inträffat 82 dödsfall. Af de större fabriksgrupperna förete särskildt trävaruindustrien och maskinindustrien höga såväl absoluta som relativa tal.

Handtverksindustrien utvisar, i ännu högre grad än fabriksindustrien, under redogörelseåret en afgjord utveckling. Antalet handtverkare ökades från 54,831 år 1904 till 57,053 år 1905, antalet handtverksarbetare från 49,005 till 51,010 och den bevillningstaxerade inkomsten från 33·1 millioner till 35·9 millioner kr. Den genomsnittliga inkomsten pr handtverkare höjde sig från 604 till 629 kr. medeltal för samtliga yrkesgrupper, och öfversteg därmed 1901 års siffra 611 kr. Af den vid handtverkerierna verksamma personalen både handtverkare och arbetare), tillsammans 108,063 personer, voro 91·5 % män och 8·5 % kvinnor. Kvinnlig arbetskraft hade

[1] Utförligare uppgifter rörande kvinnors och minderårigas användande inom industrien meddelas i efterföljande artikel.

den såväl absolut som relativt taget största användningen inom beklädnads- och textilbranscherna, förnämligast skräddareyrket, och förete proportionstalen i detta afseende en oafbruten stegring sedan 1898; äfven inom närings- och njutningsämnesgruppen (bagerier) samt pappersarbetet (bokbinderier) sysselsattes ett förhållandevis stort antal kvinnor. Af hela antalet handtverkare och handtverksarbetare voro 39·80 % verksamma i städer och 60·20 % på landsbygden (inkl. köpingar).

Uppgifter om aflöning för vissa slag af kvinnlig anställning sommaren 1907.

(Meddelade af Arbetsförmedlingen i Stockholm.)

	Aflöningsbelopp: vanligen förekommande. Kr.	genomsnittliga. Kr.
Hotell-, kafé- och restaurangrörelse:		
Kokerskor	25—75 pr mån.	45 pr mån.
Köksor	18—25 »	20 »
Diskerskor	15—25 »	18 »
Kallskänkor	20—75 »	34 »
Serveringsflickor	15—20 [1]) »	16 [1]) »
Enskild tjänst:		
Hushållerskor	20—40 »	30 »
Ensamjungfrur *väl kunniga*	18—25 »	20 »
Ensamjungfrur *något kunniga*	12—18 »	15 »
Ensamjungfrur *ej kunniga*	8—12 »	10 »
Kokerskor	18—30 »	22 »
Köksor	10—15 »	14 »
Husor	12—20 »	17 »
Barnjungfrur	10—18 »	14 »
Barnsköterskor	18—30 »	23 »
Ladugårdsjungfrur	12—20 »	16 »
Barnfröknar	15—30 »	22 »
»Passflickor» och städerskor	12—20 »	15 »
Hjälphustrur	1·50—2·25 pr dag.	1·75 pr dag.

[1]) Förutom dryckspengar.

Kvinnors och minderårigas användande vid fabriker och bergverk år 1905.[1]

Med ledning af Kommerskollegii berättelser om bergshandteringen samt om fabriker och handtverk meddelas å efterföljande sidor 360—363 en tabellarisk öfversikt öfver kvinnors och barns användande inom den svenska storindustrien år 1905. Enär emellertid rörande de inom bergshandteringen sysselsatta arbetarne icke förefinnas detaljerade uppgifter om lokaliteten, hafva desamma ej kunnat medtagas i den del af tabellen, som afser kvinnors och minderårigas arbete inom olika landsdelar. Handtverkeriernas arbetare, bland hvilka jämväl räknas de inom byggnadsindustrien sysselsatta, äro här icke alls inräknade, då i fråga om dem tillräckligt specificerade uppgifter icke föreligga. Slutligen må framhållas, att mejerierna ännu icke blifvit underkastade rapportskyldighet till den officiella näringsstatistiken, hvarföre ej heller deras personal här ingår.

Inom den svenska storindustrien, sådan den ofvan begränsats, sysselsattes under år 1905 tillhopa 312,217 arbetare, hvaraf vid fabrikerna 280,995 samt vid bergverken 31,222. Dessa siffror utvisa i jämförelse med närmast föregående år en ökning af 3,142 personer, eller 1·13 %, för fabriksarbetarne och en mindre ökning (353 personer) för bergverksarbetarne. Kvinnornas och de minderårigas förekomst under de båda åren framgår af följande sammanställning:

	Antal.		%	
	1904.	1905.	1904.	1905.
Vuxna kvinnor	41,320	42,226	13·4	13·5
Minderåriga kvinnor . . .	11,521	11,939	3·7	3·8
Summa kvinnor	**52,841**	**54,165**	**17·1**	**17·3**
Minderåriga män	31,606	31,138	10·2	10·0
» kvinnor . . .	11,521	11,939	3·7	3·8
Summa minderåriga	**43,127**	**43,077**	**13·9**	**13·8**

Häraf framgår, att antalet vuxna kvinnor och minderåriga af båda könen inom storindustrien ökats från tillhopa 84,447

[1] Jfr »Meddel.» 1903, s. 28 ff., 1904, s. 200 ff., 1905, s. 140 ff., 1906, s. 471 ff.

Yrkesgrupper med tillhopa mer än 500 minderåriga och vuxna kvinnor år 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Yrkesgrupper.	Kvinnor.		Minderåriga.		Vuxna kvinnor och minderåriga af båda könen.	
	Antal.	% af hela antalet arbetare.	Antal.	% af hela antalet arbetare.	Antal.	% af hela antalet arbetare.
A. Bergshandtering	**346**	**1·1**	**2,853**	**9·1**	**3,110**	**9·9**
1. *Grufdrift o. d.*	**346**	**2·4**	**1,393**	**9·6**	**1,650**	**10·6**
Järngrufvor	222	2·2	958	9·3	1,117	10·9
Andra grufvor	123	5·5	255	11·4	352	15·7
Stenkolsgrufvor	1	—	180	8·8	181	8·8
2. *Malmförädlingsindustri*	—	—	**1,460**	**8·8**	**1.460**	**8.8**
Järn- och stålverk	—	—	1,423	9·1	1,423	9·1
Annan malmförädlingsindustri	—	—	37	4·0	37	4·0
B. Fabriker	**53,819**	**19·2**	**40,224**	**14·3**	**82,302**	**29·3**
1. *Torfindustri*	**323**	**14·2**	**503**	**22·1**	**692**	**30·4**
2. *Närings- och njutningsämnesindustri*	**8,070**	**24·2**	**2,565**	**7·7**	**9,387**	**28·1**
Fiskberedningsanstalter	457	58·2	148	18·9	513	65·4
Karamell- o. d. fabriker	523	67·4	195	25·1	567	73·1
Sockerraffinaderier	526	19·4	85	3·1	593	21·9
Tobaksfabriker	2,977	64·7	921	20·0	3,294	71·6
Maltdrycksbryggerier	1,405	20·7	290	4·3	1,655	24·3
Läskedrycksfabriker	452	44·0	114	11·1	543	52·9
3. *Textilindustri*	**19,213**	**61·3**	**6,544**	**20·9**	**21,825**	**69·7**
Bomullsspinnerier	3,294	60·7	1,553	28·6	3,932	72·5
Jutespinnerier	454	62·0	276	37·7	583	79·6
Lin- och hampspinnerier	433	68·6	200	31·7	523	82·9
Ullspinnerier	1,643	45·0	1,295	35·4	2,416	66·1
Bomullsväfverier	4 804	76·7	1,092	17·4	5,072	80·9
Juteväfverier	569	66·6	151	17·7	596	69·8
Linne- och hampväfverier	593	66·6	224	25·2	662	74·4
Ylleväfverier	5,342	68·5	1,023	13·1	5,605	71·8
Färgerier m. fl.	806	27·9	254	8·8	970	33·6
4. *Beklädnadsindustri*	**10,310**	**68·7**	**2,987**	**19·9**	**11,124**	**74·1**
Hattfabriker	793	62·0	183	14·3	867	67·7
Sömnadsfabriker	2,952	83·4	517	14·6	3,012	85·1
Trikåfabriker	2,741	91·6	756	25·3	2,779	92·8
Sko- och skonåtlingsfabriker	1,712	39·0	1,057	24·1	2,240	51·0
5. *Läderberedningsindustri*	**1.130**	**23·8**	**663**	**13·9**	**1,532**	**32·2**
Gummivarufabriker	742	52·8	347	24·7	912	65·0
6. *Trävaruindustri*	**1,343**	**2·3**	**8,878**	**15·0**	**9,873**	**16·7**
Sågverk och hyflerier	489	1·3	6,567	17·0	6,894	17·9
Snickeri- och möbelfabriker	199	1·7	1,441	12·6	1,582	13·9
Låd- och spånaskfabriker	219	18·8	373	32·0	514	44·1
7. *Trämasse- och pappersindustri*	**3,599**	**18·3**	**2.743**	**13·9**	**5,194**	**26·4**
Trämassefabriker	252	2·8	718	8·1	945	10·6
Pappersbruk och pappfabriker	1,864	23·3	1,101	13·8	2,408	30·1
Bokbinderier o. d. tillverkn.	1,444	57·6	861	34·3	1,750	69·8
8. *Grafisk industri*	**1,405**	**17·1**	**1,914**	**23·3**	**2,933**	**35·8**
Boktryckerier	738	12·1	1,234	20·3	1,849	30·4
Lito- och kemigrafiska anstalter	638	34·2	621	33·2	1,002	53·6
10. *Metallindustri*	**1,991**	**7·8**	**4.423**	**17·3**	**5,966**	**23·3**
Järn- och stålvarufabr. samt gjuterier	1,062	5·1	3,528	17·0	4,306	20·8
Metallvarufabriker, »ej specif.»	298	9·2	618	19·0	811	25·0

1. Yrkesgrupper.	2. Kvinnor. Antal.	3. Kvinnor. % af hela antalet arbetare.	4. Minderåriga. Antal.	5. Minderåriga. % af hela antalet arbetare.	6. Vuxna kvinnor och minderåriga af båda könen. Antal.	7. Vuxna kvinnor och minderåriga af båda könen. % af hela antalet arbetare.
11. *Maskin- och skeppsbyggnadsindustri*	**622**	**2·0**	**2,862**	**9·3**	**5,381**	**17·5**
Tillverkning af elektriska maskiner	249	9·2	346	12·8	574	21·3
Mekaniska verkstäder	27	0·1	1,722	8·9	1,743	9·0
12. *Jord- och stenindustri*	**1,691**	**4·5**	**3,997**	**10·6**	**5,241**	**14·0**
Porslins- och fajansfabriker	840	41·0	419	20·5	1,062	51·9
Stenbrott och stenhuggerier	1	—	582	4·7	583	4·7
Tegelbruk	438	3·8	1,267	10·9	1,617	13·9
Glasbruk och glasslipperier	267	5·4	1,250	25·5	1,366	27·8
13. *Kemisk-teknisk industri*	**4,121**	**37·3**	**2,128**	**19·2**	**5,136**	**46·5**
Ljus- tvål- o. d. fabriker	465	45·6	158	15·5	523	51·3
Tändsticksfabriker	2,546	**44·8**	1,480	26·1	3,255	57·3

år 1904 till 85,303 år 1905, utgörande båda åren 27·3 % af hela arbetspersonalen. Vid en närmare granskning af tablån å sid. 354 visar sig, att såväl de absoluta som de relativa talen för minderåriga kvinnor och vuxna kvinnor äro högre för år 1905 än det föregående året och att de relativa talen för bägge dessa kategorier af arbetare befunnit sig i oafbruten stegring sedan 1903. De manliga minderårigas antal hade däremot minskats med 468 under året.

Beträffande kvinnors och minderårigas användande i arbete inom olika industrigrenar meddelas detaljerade uppgifter i hufvudtabellen å sid. 360—361 äfvensom i tabellen här ofvan, i hvilken upptagits de grupper af arbete, som under år 1905 sysselsatt mer än 500 minderåriga samt vuxna kvinnor tillsammantagna. Inom *bergverksindustrien* användas endast 346 kvinnor, hvaraf 89 minderåriga; samtliga dessa äro tillfinnandes inom grufdriften, hvaremot inga redovisats för malmförädlingsverken. Manliga minderåriga förekomma i större utsträckning, nämligen till ett antal af 1,304 vid grufdriften och 1,460 vid malmförädlingsverken. För hela bergverksindustrien blir sålunda sammanlagda antalet af minderåriga samt vuxna kvinnor 3,110 personer, utgörande 9·9 % af hela den sysselsatta arbetspersonalen. Till underjordiskt grufarbete användes 244 manliga minderåriga.

Vid *fabrikerna* anträffas de största absoluta talen för minderåriga samt vuxna kvinnor tillhopa inom följande industrigrenar: sågverk och hyflerier 6,894 (17·9 %), ylleväfverier 5,605 (71·8 %), bomullsväfverier 5,072 (80·9 %), järn- och stålvarufabriker samt gjuterier 4,306 (20·8 %), bomullsspinnerier 3,932 (72·5 %), tobaksfabriker 3,294 (71·6 %) och tändsticksfabriker 3,255 (57·3 %). Vid vissa af de nu nämnda industrigrenarna är äfven, såsom synes, den relativa frekvensen syn-

Vid *fabriker* sysselsatta minderåriga och vuxna kvinnor inom olika landsdelar år 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	Kvinnor.		Minderåriga.		Vuxna kvinnor och minderåriga af båda könen.	
	Antal.	% af hela antalet arbetare.	Antal.	% af hela antalet arbetare.	Antal.	% af hela antalet arbetare.
Stockholms stad	8,164	28·5	2,990	10·4	10,085	35·2
» län . . .	1,757	16·5	1,239	11·6	2,679	25·1
Uppsala » . . .	478	8·9	699	13·0	1,080	20·1
Södermanlands » . . .	968	10·5	1,393	15·0	2,132	23·0
Östergötlands » . . .	5,744	30·2	3,024	15·9	7,661	40·3
Jönköpings » . . .	1,649	14·3	1,861	16·1	2,991	25·9
Kronobergs » . . .	636	10·7	1,073	18·0	1,512	25·4
Kalmar » . . .	844	11·0	1,164	15·2	1,744	22·7
Gottlands » . . .	78	6·7	69	6·0	130	11·2
Blekinge » . . .	1,181	14·2	754	9·1	1,720	20·6
Kristianstads » . . .	1,024	13·4	619	8·1	1,454	19·1
Malmöhus » . . .	8,124	25·3	3,831	12·0	10,220	31·9
Hallands » . . .	1,476	29·7	857	17·3	1,997	40·2
Göteborgs och Bohus » . . .	8,900	32·1	4,574	16·5	11,277	40·7
Älfsborgs » . . .	6,118	34·2	3,349	18·7	7,960	44·5
Skaraborgs » . . .	1,623	20·8	1,118	14·4	2,345	30·1
Värmlands » . . .	1,055	8·5	1,774	14·2	2,538	20·4
Örebro » . . .	802	8·8	1,317	14·5	1,832	20·1
Västmanlands » . . .	293	4·9	848	14·1	1,058	17·6
Kopparbergs » . . .	619	6·6	1,278	13·6	1,686	18·0
Gäfleborgs » . . .	1,509	10·4	2,444	16·8	3,543	24·4
Västernorrlands » . . .	610	4·2	2,682	18·4	3,236	22·2
Jämtlands » . . .	77	3·6	269	12·6	335	15·7
Västerbottens » . . .	36	0·9	546	14·1	581	15·0
Norrbottens » . . .	54	1·6	452	13·3	506	14·9
Hela riket	**53,819**	**19·2**	**40,224**	**14·3**	**82,302**	**29·3**
Däraf i städer och köpingar	37,299	30·5	17,851	14·6	47,956	39·3
» på landsbygden . . .	16,520	10·4	22,373	14·1	34,346	21·6

nerligen stor; ur denna synpunkt må emellertid vidare anföras trikåfabriker med 92·8 % vuxna kvinnor och minderåriga af båda könen, sömnadsfabriker med 85·1 %, lin- och hampspinnerier med 82·9 %, jutespinnerier med 79·6 %, linne- och hampväfverier med 74·4 %, karamellfabriker med 73·1 %, tobaksfabriker med 71·6 %, bokbinderier, jute-

väfverier, hattfabriker, ullspinnerier, fiskberedningsanstalter och gummivarufabriker med 70 å 65 % o. s. v. Vid de här anförda fabriksgrenarne inom beklädnads-, textil-, närings- och njutningsämnes- samt kemisk-tekniska industrigrupperna voro de vuxna och minderåriga kvinnorna i afgjord majoritet gentemot de manliga minderåriga; dessa sistnämnda behärska däremot de angifna siffrorna för sågverk och hyflerier samt järn- och stålvarufabriker, inom hvilka kvinnor i jämförelsevis mycket ringa grad anträffades.

Orter med tillhopa mer än 500 minderåriga och vuxna kvinnor sysselsatta vid *fabriker* år 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	Kvinnor.		Minderåriga.		Vuxna kvinnor och minderåriga af båda könen.	
	Antal.	% af hela antalet arbetare.	Antal.	% af hela antalet arbetare.	Antal.	% af hela antalet arbetare.
Stockholm	8,164	28·5	2,990	10·4	10,085	35·2
Eskilstuna	377	10·7	572	16·2	879	24·8
Nyköping	350	27·3	285	22·3	542	42·3
Norrköping	4,538	49·7	1,462	16·0	5,272	57·7
Jönköping	1,178	32·6	697	19·3	1,531	42·3
Karlskrona	437	17·5	189	7·6	573	23·0
Malmö	4,709	44·4	1,730	16·3	5,406	51·0
Hälsingborg	1,174	34·9	659	19·6	1,510	44·9
Landskrona	576	31·0	208	11·2	704	37·8
Halmstad	556	36·1	293	19·0	733	47·6
Göteborg	3,926	39·9	1,668	16·9	4,826	49·0
Uddevalla	434	35·4	256	20·9	560	45·7
Vänersborg	363	32·8	261	23·6	512	46·2
Borås	2,488	55·1	862	19·1	2,831	62·7
Tidaholm	725	42·3	366	21·4	908	53·0
Örebro	571	30·1	465	24·5	811	42·7
Gäfle	932	27·3	658	19·3	1,352	39·6

Tabellen å sid. 357 (jfr hufvudtab. s. 362—363) utvisar, i hvad mån olika landsdelar förete skiljaktigheter med afsende å kvinnors och minderårigas användande inom *fabriker*. Deras sammanlagda antal var störst i Göteborgs och Bohus län med 11,277, hvarefter följa Malmöhus län med 10,220, Stockholms stad med 10,085 samt Älfsborgs och Östergötlands län med resp. 7,960 och 7,661 vuxna kvinnor och minderåriga af båda könen.

Med hänsyn till den relativa frekvensen blir länens ordning emellertid följande: Älfsborgs med 44·5 %, Göteborgs och Bohus län med 40·7 %, Östergötlands med 40·3 % samt Hallands med 40·2 %. I hela riket utgjorde antalet vuxna kvinnor samt minderåriga vid fabrikerna 82,302 personer eller 29·3 % af deras hela arbetsstyrka; däraf belöpte sig på landsbygden 34,346 eller 21·6 % samt på städerna (jämte köpingar) 47,956 personer eller 39·3 % af alla arbetare. Den relativa förekomsten af manliga och kvinnliga minderåriga tillsammantagna var nästan lika i städer och på landsbygd, nämligen resp. 14·6 % och 14·1 %; däremot voro kvinnorna — vuxna och minderåriga tillhopa — proportionsvis långt talrikare i städernas fabriker, där de uppgingo till 30·5 %, medan landsbygdens endast hade 10·4 %.

Bland de i tab. å sid. 358 upptagna 17 orter, af hvilka hvar och en har tillhopa mer än 500 vid fabriker anställda vuxna kvinnor samt minderåriga, innehafvas de främsta rummen af Stockholm, Malmö, Norrköping, Göteborg och Borås, när hänsyn tages till de absoluta talen. I fråga om de nu nämnda arbetarekategoriernas relativa frekvens står däremot Borås främst med 62·7 %; mer än hälften af hela arbetsstyrkan utgjorde de vuxna kvinnorna jämte de minderåriga vidare i Norrköping, Tidaholm och Malmö; för Stockholm var motsvarande procenttal 35·2 %

1. Kvinnors och minderårigas användande vid fabriker samt inom bergshandteringen år 1905.

(Enligt Kungl. Kommerskollegii berättelser ang. bergshandteringen samt fabriker och handtverk år 1905.)

Inom olika yrkesgrupper.

1. Yrkesgrupper. (*Obs.* Under de särskilda yrkesgrupperna äro endast viktigare industrigrenar specificerade.)	2. Arbetare. Hela antalet.	3. Däraf voro: Kvinnor. Antal.	4. Kvinnor. % af hela antalet arbetare.	5. Minderåriga. Antal. Manl.	6. Kvinnl.	7. Summa.	8. % af hela antalet arbetare.
A. Bergshandtering	**31,222**	**346**	**1·1**	**2,764**	**89**	**2,853**	**9·1**
1. *Grufdrift o. d.*	**14,574**	**346**	**2·4**	**1,304**	**89**	**1,393**	**9·6**
Järngrufvor	10,275	222	2·2	895	63	958	9·3
Andra grufvor	2,246	123	5·5	229	26	255	11·4
Stenkolsgrufvor	2,053	1	—	180	—	180	8·8
2. *Malmförädlingsindustri*	**16,648**	—	—	**1,460**	—	**1,460**	**8·8**
Järn- och stålverk	15,713	—	—	1,423	—	1,423	9·1
Annan malmförädlingsindustri	935	—	—	37	—	37	4·0
B. Fabriker	**280,995**	**53,819**	**19·2**	**28,483**	**11,741**	**40,224**	**14·3**
1. *Torfindustri*	**2,280**	**323**	**14·2**	**369**	**134**	**503**	**22·1**
Torffabriker	961	118	12·3	145	43	188	19·6
Torfströ- och torfmullsfabriker	1,319	205	15·5	224	91	315	23·9
2. *Närings- o. njutningsämnesindust.*	**33,356**	**8,070**	**24·2**	**1,317**	**1,248**	**2,565**	**7·7**
Fiskberedningsanstalter	785	457	58·2	56	92	148	18·9
Bagerier	1,399	432	30·9	65	33	98	7·0
Mjöl- och grynkvarnar	4,602	32	0·7	200	11	211	4·6
Chokladfabriker	600	434	72·3	42	144	186	31·0
Karamell- o. d. fabriker	776	523	67·4	44	151	195	25·1
Råsockerbruk	5,571	77	1·4	24	—	24	0·4
Sockerraffinaderier	2,706	526	19·4	67	18	85	3·1
Tobaksfabriker	4,598	2,977	64·7	317	604	921	20·0
Maltdrycksbryggerier	6,800	1,405	20·7	250	40	290	4·3
Läskedrycksfabriker	1,027	452	44·0	91	23	114	11·1
Charkuterivarufabriker	469	72	15·4	20	4	24	5·1
Margarinfabriker	397	70	17·6	22	6	28	7·1
Käxfabriker	360	249	69·2	35	93	128	35·6
Stärkelsefabriker	488	31	6·4	6	—	6	1·2
3. *Textilindustri*	**31,323**	**19,213**	**61·3**	**2,612**	**3,932**	**6,544**	**20·9**
Bomullsspinnerier	5,425	3,294	60·7	638	915	1,553	28·6
Jutespinnerier	732	454	62·0	129	147	276	37·7
Lin- och hampspinnerier	631	433	68·6	90	110	200	31·7
Ullspinnerier	3,654	1,643	45·0	773	522	1,295	35·4
Bomullsväfverier	6,266	4,804	76·7	268	824	1,092	17·4
Juteväfverier	854	569	66·6	27	124	151	17·7
Linne- och hampväfverier	890	593	66·6	69	155	224	25·2
Ylleväfverier	7,801	5,342	68·5	263	760	1,023	13·1
Färgerier m. fl.	2,890	806	27·9	164	90	254	8·8
Repslagerier	448	147	32·8	81	7	88	19·6
Bandfabriker	571	465	81·4	27	182	209	36·6
4. *Beklädnadsindustri*	**15,013**	**10,310**	**68·7**	**814**	**2,173**	**2,987**	**19·9**
Hattfabriker	1,280	793	62·0	74	109	183	14·3
Korsettfabriker	413	389	94·2	1	79	80	19·4
Kravattfabriker	399	394	98·7	—	62	62	15·5

1 (forts.) Inom olika yrkesgrupper.

1. Yrkesgrupper. *Obs.* Under de särskilda yrkesgrupperna äro endast viktigare industrigrenar specificerade.)	2. Arbetare. Hela antalet.	3. Däraf voro: Kvinnor. Antal.	4. Kvinnor. % af hela antalet arbetare.	5. Minderåriga. Antal. Manl.	6. Kvinnl.	7. Summa.	8. % af hela antalet arbetare.
Sömnadsfabriker	3,538	2,952	83·4	60	457	517	14·6
Trikåfabriker	2,993	2,741	91·6	38	718	756	25·3
Pälsvarufabriker	531	354	66·7	31	57	88	16·6
Handskfabriker	469	282	60·1	10	24	34	7·2
Sko- och skonåtlingsfabriker	4,393	1,712	39·0	528	529	1,057	24·1
5. *Läderberedningsindustri*	**4,753**	**1,130**	**23·8**	**402**	**261**	**663**	**13·9**
Gummivarufabriker	1,404	742	52·8	170	177	347	24·7
6. *Trävaruindustri*	**59,150**	**1,343**	**2·3**	**8,530**	**348**	**8,878**	**15·0**
Sågverk och hyflerier	38,568	489	1·3	6,405	162	6,567	17·0
Träkolsverk	6,043	75	1·2	157	1	158	2·6
Snickeri- och möbelfabriker	11,400	199	1·7	1,383	58	1,441	12·6
Låd- och spånaskfabriker	1,166	219	18·8	295	78	373	32·0
Korkfabriker	434	228	52·5	22	18	40	9·2
Tunnbinderier och drittelfabriker	368	1	0·3	67	—	67	18·2
7. *Trämasse- och pappersindustri*	**19,674**	**3,599**	**18·3**	**1,595**	**1,148**	**2,743**	**13·9**
Trämassefabriker	8,897	252	2·8	693	25	718	8·1
Pappersbruk och pappfabriker	7,997	1,864	23·3	544	557	1,101	13·8
Bokbinderier o. d. tillverkn.	2,508	1,444	57·6	304	557	861	34·3
8. *Grafisk industri*	**8,199**	**1,405**	**17·1**	**1,528**	**386**	**1,914**	**23·3**
Boktryckerier	6,082	738	12·1	1,111	123	1,234	20·3
Lito- och kemigrafiska anstalter	1,868	638	34·2	364	257	621	33·2
9. *Malmförädlingsindustri*[1]	—	—	—	—	—	—	—
10. *Metallindustri*	**25,607**	**1,991**	**7·8**	**3,975**	**448**	**4,423**	**17·3**
Järn- o. stålvarufabriker samt gjuterier	20,700	1,062	5·1	3,244	284	3,528	17·0
Galvaniseringsfabriker	594	181	30·5	106	9	115	19·4
Guld- och silfvervarufabriker	682	280	41·1	67	30	97	14·2
Metallvarufabriker, »ej specif.»	3,247	298	9·2	513	105	618	19·0
11. *Maskin- och skeppsbyggnadsindustri*	**30,672**	**622**	**2·0**	**2,759**	**103**	**2,862**	**9·3**
Skeppsvarf och båtbyggerier	4,285	5	0·1	233	—	233	5·4
Tillverkning af elektriska maskiner	2,698	249	9·2	325	21	346	12·8
Mekaniska verkstäder	19,452	27	0·1	1,716	6	1,722	8·9
Snickerifabriker för tillv. af maskiner	754	25	3·3	137	12	149	19·8
12. *Jord- och stenindustri*	**37,557**	**1,691**	**4·5**	**3,550**	**447**	**3,997**	**10·6**
Cementfabriker och -gjuterier	2,751	22	0·8	144	3	147	5·3
Kakelfabriker	1,421	95	6·7	206	2	208	14·6
Kalkbruk	1,265	2	0·2	41	1	42	3·3
Porslins- och fajansfabriker	2,047	840	41·0	222	197	419	20·5
Stenbrott och stenhuggerier	12,346	1	—	582	—	582	4·7
Tegelbruk	11,606	438	3·8	1,179	88	1,267	10·9
Glasbruk och glassliperier	4,908	267	5·4	1,099	151	1,250	25·5
13. *Kemisk-teknisk industri*	**11,055**	**4,121**	**37·3**	**1,015**	**1,113**	**2,128**	**19·2**
Ljus-, tvål- o. d. fabriker	1,019	465	45·6	58	100	158	15·5
Tändsticksfabriker	5,678	2,546	44·8	709	771	1,480	26·1
Ammunitions- och patronfabriker	535	395	73·8	11	59	70	13·1
Kemisk-tekniska fabriker, »ej specif.»	553	244	44·1	58	36	94	17·0
Superfosfatfabriker	811	7	0·9	16	—	16	2·0
14. *Byggnadsindustri*[2]	—	—	—	—	—	—	—
15. *Belysning och vattenledning m. m.*	**2,356**	**1**	—	**17**	—	**17**	**0·7**
Gasverk och koksfabriker	1,601	1	0·1	5	—	5	0·3

[1] Upptagen under bergshandtering.
[2] Hela byggnadsindustrien redovisas såsom handtverk.

2. Kvinnors och minderårigas användande vid *fabriker* år 1905.

(Enligt Kungl. Kommerskollegii berättelse ang. fabriker och handtverk år 1905.)

Inom olika landsdelar.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
		Arbetare.					
		Däraf voro:					
Landsdelar.	Hela antalet.	Kvinnor.		Minderåriga.			
		Antal.	% af hela antalet arbetare.	Antal. Manl.	Kvinnl.	Summa.	% af hela antalet arbetare.
Stockholms stad	**28,615**	**8,164**	**28·5**	**1,921**	**1,069**	**2,990**	**10·4**
Stockholms län	**10,676**	**1,757**	**16·5**	**922**	**317**	**1,239**	**11·6**
Södertälje	1,417	324	22·9	163	65	228	16·1
Landsbygd	8,382	1,214	14·5	688	230	918	11·0
Uppsala län	**5,374**	**478**	**8·9**	**602**	**97**	**699**	**13·0**
Uppsala	1,486	241	16·2	146	37	183	12·3
Landsbygd	3,524	172	4·9	415	47	462	13·1
Södermanlands län	**9,256**	**968**	**10·5**	**1,164**	**229**	**1,393**	**15·0**
Eskilstuna	3,538	377	10·7	502	70	572	16·2
Nyköping	1,280	350	27·3	192	93	285	22·3
Landsbygd	4,213	229	5·4	425	66	491	11·7
Östergötlands län	**18,993**	**5,744**	**30·2**	**1,917**	**1,107**	**3,024**	**15·9**
Norrköping	9,139	4,538	49·7	734	728	1,462	16·0
Linköping	665	190	28·6	76	52	128	19·2
Landsbygd	8,875	992	11·2	1,068	324	1,392	15·7
Jönköpings län	**11,529**	**1,649**	**14·3**	**1,342**	**519**	**1,861**	**16·1**
Jönköping	3,616	1,178	32·6	353	344	697	19·3
Landsbygd	7,261	461	6·3	932	175	1,107	15·2
Kronobergs län	**5,954**	**636**	**10·7**	**876**	**197**	**1,073**	**18·0**
Kalmar län	**7,670**	**844**	**11·0**	**900**	**264**	**1,164**	**15·2**
Gottlands län	**1,158**	**78**	**6·7**	**52**	**17**	**69**	**6·0**
Blekinge län	**8,330**	**1,181**	**14·2**	**539**	**215**	**754**	**9·1**
Karlskrona	2,494	437	17·5	136	53	189	7·6
Landsbygd	4,440	392	8·8	315	98	413	9·3
Kristianstads län	**7,623**	**1,024**	**13·4**	**430**	**189**	**619**	**8·1**
Kristianstad	1,201	426	35·5	45	54	99	8·2
Landsbygd	5,557	570	10·3	332	134	466	8·4
Malmöhus län	**32,056**	**8,124**	**25·3**	**2,096**	**1,735**	**3,831**	**12·0**
Malmö	10,608	4,709	44·4	697	1,033	1,730	16·3
Hälsingborg	3,361	1,174	34·9	336	323	659	19·6
Landskrona	1,860	576	31·0	128	80	208	11·2
Lund	1,684	294	17·5	116	24	140	8·3
Ystad	861	166	19·3	50	40	90	10·5
Trelleborg	793	34	4·3	33	4	37	4·7
Landsbygd	12,421	1,054	8·5	692	211	903	7·3

2 (forts.). Inom olika landsdelar.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Landsdelar.	Arbetare.						
	Hela antalet.	Däraf voro: Kvinnor.		Däraf voro: Minderåriga.			
		Antal.	% af hela antalet arbetare.	Antal. Manl.	Antal. Kvinnl.	Antal. Summa.	% af hela antalet arbetare.
Hallands län	**4,964**	**1,476**	**29·7**	**521**	**336**	**857**	**17·3**
Halmstad	1,539	556	36·1	177	116	293	19·0
Landsbygd	2,676	790	29·5	252	192	444	16·6
Göteborgs och Bohus län	**27,713**	**8,900**	**32·1**	**2,377**	**2,197**	**4,574**	**16·5**
Göteborg	9,851	3,926	39·9	900	768	1,668	16·9
Uddevalla	1,226	434	35·4	126	130	256	20·9
Landsbygd	15,489	4,331	28·0	1,253	1,252	2,505	16·2
Älfsborgs län	**17,876**	**6,118**	**34·2**	**1,842**	**1,507**	**3,349**	**18·7**
Vänersborg	1,108	363	32·8	149	112	261	23·6
Alingsås	560	369	65·9	31	89	120	21·4
Borås	4,518	2,488	55·1	343	519	862	19·1
Landsbygd	11,136	2,880	25·9	1,261	782	2,043	18·3
Skaraborgs län	**7,787**	**1,623**	**20·8**	**722**	**396**	**1,118**	**14·4**
Tidaholm	1,712	725	42·3	183	183	366	21·4
Landsbygd	3,720	449	12·1	355	118	473	12·7
Värmlands län	**12,461**	**1,055**	**8·5**	**1,483**	**291**	**1,774**	**14·2**
Karlstad	1,540	304	19·7	149	56	205	13·3
Landsbygd	9,575	610	6·4	1,166	211	1,377	14·4
Örebro län	**9,099**	**802**	**8·8**	**1,030**	**287**	**1,317**	**14·5**
Örebro	1,900	571	30·1	240	225	465	24·5
Landsbygd	6,798	202	3·0	722	55	777	11·4
Västmanlands län	**6,025**	**293**	**4·9**	**765**	**83**	**848**	**14·1**
Västerås	1,517	162	10·7	201	44	245	16·2
Landsbygd	3,343	93	2·8	421	37	458	13·7
Kopparbergs län	**9,366**	**619**	**6·6**	**1,067**	**211**	**1,278**	**13·6**
Landsbygd	8,371	371	4·4	955	142	1,097	13·1
Gäfleborgs län	**14,511**	**1,509**	**10·4**	**2,034**	**410**	**2,444**	**16·8**
Gäfle	3,418	932	27·3	420	238	658	19·3
Söderhamn	856	70	8·2	127	18	145	16·9
Landsbygd	10,083	486	4·8	1,472	152	1,624	16·1
Västernorrlands län	**14,548**	**610**	**4·2**	**2,626**	**56**	**2,682**	**18·4**
Sundsvall	604	218	36·1	48	12	60	9·9
Landsbygd	13,272	281	2·1	2,485	26	2,511	18·9
Jämtlands län	**2,140**	**77**	**3·6**	**258**	**11**	**269**	**12·6**
Västerbottens län	**3,874**	**36**	**0·9**	**545**	**1**	**546**	**14·1**
Landsbygd	3,651	27	0·7	516	—	516	14·1
Norrbottens län	**3,397**	**54**	**1·6**	**452**	**—**	**452**	**13·3**
Landsbygd	3,013	30	1·0	393	—	393	13·0
Summa för hela riket	**280,995**	**53,819**	**19·2**	**28,483**	**11,741**	**40,224**	**14·3**
Däraf i städer och köpingar	122,096	37,299	30·5	10,657	7,194	17,851	14·6
» på landsbygden	158,899	16,520	10·4	17,826	4,547	22,373	14·1

Förhandlingarna vid arbetsförmedlingskonferenserna inom Kommerskollegium 1906 och 1907.

Konferensen i december 1906.

I. Genom nådigt bref den 22 juni 1906 hade Kungl. Maj:t anbefallt Kommerskollegium, bl. a., att i samråd med representanter för i riket förefintliga offentliga arbetsförmedlingsanstalter äfvensom för såväl städernas som landsbygdens olika näringar ej mindre utarbeta en detaljerad plan för ledningen af arbetsförmedlingsverksamheten i Sverige än äfven uppgöra förslag till blanketter och öfriga för verksamheten erforderliga formulär och anvisningar. I anledning häraf beslöt Kollegium *dels* anmoda styrelserna för de kommunala arbetsförmedlingsanstalterna — i Stockholm, Norrköping, Karlskrona, Malmö, Lund, Hälsingborg, Göteborg, Karlstad och Sundsvall — att genom utsedda representanter deltaga i uppgörandet af ifrågavarande plan och förslag, *dels ock* för samma ändamål såsom representanter för städernas och landsbygdens näringar tillkalla öfveringenjören Thore Thelander, disponenten Erik Hjorth, skräddaremästaren J. F. Nyström, ombudsmannen i Typografiska föreningen Emil Söderström och ledamoten af Riksdagens Andra Kammare, Landsorganisationens ordförande Herman Lindqvist, samtliga i Stockholm, samt fabriksdisponenten J. Södergren i Norrköping, disponenten L. Yngström i Falun, godsägaren I. Lindström å Vibynäs och landtbrukaren David Pettersson i Bjälbo. Kollegium beslöt i samband härmed tillika, att tillfälle skulle stå öppet äfven för andra med den offentliga arbetsförmedlingen förtrogna personer att, i den mån förhållandena sådant medgåfve, taga del i arbetet, om hvilket Kollegii beslut skriftligt meddelande aflåts till stadsfullmäktiges ordförande i samtliga de städer, hvarest frågan om anordnandet af offentlig arbetsförmedling förts fram inom kommunalrepresentationen, äfvensom till ett antal af ärendet intresserade enskilda personer.

Till öfverläggningarna, hvilka ägde rum å Kommerskollegii afdelnings för arbetsstatistik lokal den 6 och 7 dec. 1906, infunno

sig *dels* samtliga ofvan namngifna personer med undantag af öfveringenjören Thelander, som var hindrad af utrikes resa, *dels*, såsom representanter för de kommunala arbetsförmedlingsanstalterna, dessas föreståndare eller ordförande i styrelsen, *och dels* ett antal andra intresserade personer.

Under tiden den 3—5 dec. höllos å afdelningen för arbetsstatistik förberedande öfverläggningar, i hvilka på särskild kallelse deltogo föreståndarne för arbetsförmedlingsanstalterna i Göteborg, Hälsingborg och Malmö. Efter det de allmänna öfverläggningarna den 7 dec. afslutats, fortsattes utredningsarbetet den 8 och 9 dec. under medverkan af samtliga representanter för arbetsförmedlingsanstalterna.

Generaldirektör Lagerheim hälsade deltagarna i konferensen välkomna till förhandlingarna, hvilka därefter leddes af förste aktuarien Elmquist. Därjämte deltogo af den arbetsstatistiska afdelningens tjänstemän aktuarien G. Huss samt, såsom sekreterare, amanuensen A. Eliæson.

II. Öfverläggningarna hade till ändamål att befrämja den offentliga arbetsförmedlingens utveckling och enhetliga organiserande samt afsågo närmast att dels få utrönt, hvilka första åtgärder lämpligen borde vidtagas för den ifrågasatta organisationens genomförande, och dels bereda näringslifvets representanter tillfälle att framföra sina önskningsmål med afseende å arbetsförmedlingens ordnande och därom samråda med arbetsförmedlingsanstalternas representanter.

III. Efter ingående undersökning af den offentliga arbetsförmedlingens principer samt dessas praktiska tillämpning vid de i verksamhet varande kommunala anstalterna i riket,

beslöt konferensen uttala önskvärdheten af, att offentlig arbetsförmedling för hela landet, omfattande arbete af alla slag och understödd af statsmedel, anordnas i samverkan med landsting, hushållningssällskap och stadskommuner.

IV. Beträffande den offentliga arbetsförmedlingens ordnande med hänsyn särskildt till landsbygdens behof beslöt konferensen uttala önskvärdheten af,

att Kommerskollegium, med tillgodogörande af erfarenheter från utlandet och de synpunkter, som under konferensen gjorts gällande samt efter ytterligare samråd med de tillkallade representanterna för jordbruket och med arbetsförmedlingsanstalternas föreståndare, ville utarbeta och på lämpligt sätt offentliggöra ett preliminärt förslag till en mera genomförd organisation af arbetsförmedlingen för jordbruket, för att tjäna till ledning för framtida åtgärder i detta afseende från statens samt landstings, hushållningssällskaps eller enskilda kommuners sida;

samt att de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna måtte vid uppgörandet af plan och förslag till de särskilda anordningar, som kunna anses erforderliga för en mera effektiv arbetsförmedling för-

landsbygden, inbjuda respektive hushållningssällskap att genom särskild representant däri deltaga.

V. Med afseende å den offentliga arbetsförmedlingens utvecklande och befrämjande i öfrigt uttalade konferensen följande önskningsmål:

att arbetsförmedlingsanstalternas lokaler eller expeditionstider så anordnas, att arbetssökande af olika yrkesgrupper om möjligt särskiljas, hvarigenom olika grupper af sökande må känna sig mera hemmastadda bland sina gelikar och de arbetssökandes tid ej onödigtvis förspillas;

att de kommunala arbetsförmedlingsanstalterna söka träffa öfverenskommelse om samarbete med sådana arbetsförmedlingsanstalter, som äro anordnade af föreningar såväl bland arbetsgifvare som arbetare, i ändamål att därigenom erhålla statistik och ytterligare tillfällen till placerande af arbetssökande äfvensom att så småningom få sådana arbetsförmedlingsanstalter att uppgå i de kommunala;

att kraftig, systematisk propaganda bedrifves hos arbetsgifvarne för att förmå dem att mera allmänt hänvända sig till arbetsförmedlingsanstalterna, samt att vid sådana tillfällen, då arbete finnes i så stor utsträckning, att arbetsgifvarne ej kunna genast erhålla önskadt antal personer, arbetsgifvarne kunna öfvertygas om rättvis fördelning af den tillgängliga arbetskraften;

samt att Kommerskollegium måtte, under aktgifvande äfven på åtgärder i främmande länder, där offentlig arbetsförmedling genomförts verkställa en utredning i syfte att klargöra statens intresse af sin medverkan därtill, att arbetare, som genom de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna fått sig platser anvisade å annan ort än den, där de uppehålla sig, vid behof erhålla billigare, resp. fria, järnvägsresor, vare sig i form af nedsättning i biljettprisen å statsbanorna eller därigenom att statsbidrag i sådant syfte meddelas de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna till samma storlek som de af kommunerna för samma ändamål beviljade; hvilka bidrag liksom deras användning böra göras beroende af samma villkor och kontroll som öfriga af staten meddelade.

VI. Vid öfverläggningarna framhölls jämväl från alla håll, att den privata kommissionsverksamheten i många fall bedrefs på sådant sätt, att den mera skadade än gagnade vederbörande arbetsgifvares och arbetares intressen, hvarför ock åtgärder från statens sida borde vidtagas för att begränsa och effektivt kontrollera densamma.

VII. Under de fortsatta förhandlingarna (den 8—9 dec.) med representanterna för de kommunala arbetsförmedlingsanstalterna utfördes erforderliga förarbeten för det praktiska arbetsförmedlingsarbetets ordnande på enhetligt sätt och för det närmare samarbetet mellan olika anstalter, i hvilket syfte

dels utarbetades ett enhetligt expeditionssystem med nödiga formulär och blanketter;

dels sammanställdes en yrkesgruppering att tillsvidare användas, hvarvid dock den önskan uttalades, att en såvidt möjligt fullständig och systematisk yrkesförteckning måtte genom Kommerskollegii försorg utarbetas;

dels fastställdes närmare bestämmelser om arbetssättet och den statistiska redovisningen af arbetsförmedlingsverksamhetens resultat;

och dels träffades öfverenskommelse därom, att arbetsförmedlingsanstalternas representanter skulle hos sina resp. styrelser söka utverka, att det sålunda utarbetade arbets- och expeditionssättet måtte från och med 1907 års början vinna tillämpning samt att den använda expeditionsmaterielen måtte förses med den gemensamma rubriken »Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige», i samband hvarmed de särskilda anstalternas benämning borde blifva »Arbetsförmedlingen i . . . . .» (Stockholm, Norrköping o. s. v.)

VIII. Arbetsförmedlingsanstalternas representanter förklarade sig jämväl villiga att regelbundet för hvarje månad till Kommerskollegium ingifva statistiska rapporter rörande anstalternas verksamhet samt hemställde till Kollegium att ej mindre bearbeta och månatligen offentliggöra dessa uppgifter än äfven på grundval af desamma äfvensom öfrigt vid anstalterna förefintligt statistiskt material upprätta och publicera årsöfversikter öfver den offentliga arbetsförmedlingens resultat, arbetsmarknadens läge, arbetslösheten m. fl. spörsmål.

IX. Vid konferensen förekommo jämväl ingående öfverläggningar och utbyttes erfarenhetsrön uti en del andra praktiska detaljfrågor rörande den offentliga arbetsförmedlingens verksamhet och arbetssätt, allt i syfte att ernå största möjliga enhetlighet vid de olika anstalterna.

Konferensen i augusti 1907.

I. Vid de under december 1906 inom Kommerskollegium hållna öfverläggningarna angående den offentliga arbetsförmedlingen i riket uttalades önskvärdheten af, att en ny konferens måtte äga rum under år 1907 för att ytterligare utveckla samarbetet mellan olika anstalter samt särskildt för att uppgöra närmare plan för anordnandet af offentlig arbetsförmedling för landsbygdens behof.

Till deltagande i dessa fortsatta förhandlingar inbjöd Kollegium *dels* representanter för styrelserna för samtliga kommunala arbetsförmedlingsanstalter — i Stockholm, Norrköping, Karlskrona, Malmö, Lund, Hälsingborg, Göteborg, Karlstad, Gäfle och Sundsvall — *dels* godsägaren I. Lindström å Vibynäs och landstingsmannen D. Pet-

tersson i Bjälbo såsom representanter för landtmannanäringarna *samt dels* disponenten Erik Hjorth och ombudsmannen i typografiska föreningen Emil Söderström, båda i Stockholm, såsom representanter för stadsnäringarna.

Till öfverläggningarna, hvilka ägde rum å Kollegii afdelnings för arbetsstatistik lokal den 20—24 augusti 1907 infunno sig, såsom representanter för arbetsförmedlingsanstalterna, dessas föreståndare, äfvensom herrar I. Lindström och D. Pettersson, hvaremot herrar E. Hjorth och E. Söderström voro förhindrade närvara.

Förhandlingarna leddes af förste aktuarien Elmquist. Af den arbetsstatistiska afdelningens tjänstemän deltogo därjämte aktuarien G. Huss samt, såsom sekreterare, amanuensen Å. Eliæson.

II. Till belysande af frågan om *statens medverkan* för den offentliga arbetsförmedlingens befrämjande föredrogs Kommerskollegii underdåniga utlåtande rörande statsbidrag åt arbetsförmedlingen för år 1907.

III. Efter ingående behandling af ett inom den arbetsstatistiska afdelningen utarbetadt preliminärt förslag uttalade konferensen sin anslutning till efterföljande

Grundlinjer

för anordnandet af offentlig arbetsförmedling, afsedd för ett eller flera län eller större del af sådant.

A. Arbetsförmedlingen skall anordnas i enlighet med de allmänna bestämmelser, som i Kommerskollegii utlåtande i augusti 1907 föreslagits för åtnjutande af statsbidrag för offentlig arbetsförmedling.

B. Anordningarna böra vidtagas under samverkan mellan landsting (eventuellt hushållningssällskap) samt den eller de stads- eller landskommuner, där särskild åtgärd för ändamålet påfordras.

C. Styrelsens ordförande och dennes suppleant utses antingen af Konungens Befallningshafvande i vederbörande län (eller, därest anordningarna afse flera län, det län, där hufvudstyrelsen har sitt säte) eller ock af stadsfullmäktige, magistraten eller annan myndighet i den ort, där hufvudkontoret är beläget.

D. Valet af styrelse bör förrättas af antingen landsting (event. hushållningssällskap) eller vederbörande myndighet i den kommun, där styrelsen har sitt säte, eller ock af dessa myndigheter i förening, efter det att vederbörande arbetsgifvare och arbetare beredts tillfälle afgifva förslag till ledamöter och suppleanter.

E. Bland styrelsens ledamöter och suppleanter, såväl arbetsgifvare som arbetare, böra helst finnas representanter för områdets olika delar och viktigare näringsgrenar, i den mån detta låter sig göra utan att försvåra styrelsens beslutmässiga sammanträdande.

F. Kostnaderna för arbetsförmedlingen bestridas i hufvudsak af landsting (event. hushållningssällskap) eller de kommuner, där särskilda anordningar för ändamålet vidtagas.

G. Understöd af statsmedel torde kunna påräknas till de i Kommerskollegii utlåtande i augusti 1907 angifna ändamål, därvid jämväl i förekommande fall ersättning erhålles för bestridande af *viss del* af de aflöningar samt af de annonsutgifter o. d., som utbetalas för arbetsförmedlingsverksamheten i och för landsbygdens behof äfvensom för öfrig samverkan mellan arbetsförmedlingen å olika orter.

H. Områdets hufvudkontor förlägges till den ort, där styrelsen har sitt säte, och står i förbindelse med områdets olika delar genom lokala kontor eller särskilda ombud.

I. Egentlig förmedlingsverksamhet bedrifves i regel endast vid hufvud- och lokalkontoren, hvilka behandla äfven de af ombuden insända anmälningar från arbetsgifvare och arbetare och för detta ändamål tillhandahålla ombuden nödiga formulär och upplysningar rörande arbetsförhållandena.

K. För underlättande af samarbetet mellan hufvud- och lokalkontoren upprättar hufvudkontoret minst en gång i veckan, med ledning af uppgifter från samtliga kontor, förteckningar öfver de disponibla lediga platser, hvilka icke synas kunna med arbetskraft å anmälningsorten omedelbart tillsättas.

Exemplar af dessa förteckningar utsändas omedelbart till samtliga lokalkontor och ombud m. fl.

III. Beträffande de former, under hvilka *samarbetet mellan olika anstalter* redan nu borde anordnas, beslöt konferensen förorda:

att af hvarje kontor minst en gång i veckan upprättas en förteckning öfver de vid kontoret disponibla platser och arbetssökande, för hvilka lämplig arbetskraft, resp. lämpliga platser ej finnas anmälda;

att denna förteckning (lokal vakanslista — Litt. A) anslås i orten och dess närmaste omgifning, där så lämpligt synes;

att exemplar af denna förteckning (Litt. A) hvarje fredag från fristående anstalter insändas till andra dylika anstalter äfvensom till förefintliga hufvudkontor;

att likaledes exemplar af denna förteckning (Litt. A) hvarje fredag från lokalanstalter insändas till resp. hufvudkontor;

att hufvudkontor, med ledning af sitt distrikts lokala vakanslistor (Litt. A), upprättar en sammanfattande förteckning å de lediga platser, som icke synas kunna med arbetskraft å anmälningsorten omedelbart tillsättas (interlokal vakanslista — Litt. B);

att exemplar af denna interlokala vakanslista (Litt. B) senast söndag f. m. utsändas dels till distriktets samtliga lokalkontor, ombud, eller i öfrigt de platser, där det pröfvas lämpligt anslå desamma, och dels till andra hufvudkontor eller fristående anstalter;

samt att exemplar af samtliga lokala och interlokala vakanslistor insändas till Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik.

IV. Konferensen uttalade önskvärdheten af, att de nuvarande kommunala anstalternas verksamhet måtte utsträckas — i samverkan med landsting och hushållningssällskap enligt de antagna »Grundlinjerna» — till att omfatta hela län eller större delar af sådana, hvarvid särskild uppmärksamhet borde ägnas åt tillgodoseendet af landtbrukets, samt i landets norra delar, skogsskötselns och sågverksindustriens behof.

V. I samband med behandlingen af ofvanberörda »Grundlinjer» beslöt konferensen uttala, att ansökningar från arbetsgifvare och arbetare borde endast mottagas af eller öfverlämnas till närmast förefintliga kontor eller ombud.

VI. För att underlätta öfverflyttandet från en ort till en annan af arbetskraft, som genom den offentliga arbetsförmedlingen fått sig plats anvisad, förordade konferensen,

att öfverenskommelse måtte träffas med resp. järnvägsförvaltningar om att järnvägsbiljett skulle åt arbetssökande utlämnas utan kontant likvid vid företeende af rekvisitionsblankett, som utfärdats af föreståndare för offentlig arbetsförmedlingsanstalt enligt öfverenskommet formulär och under anstaltens ekonomiska garanti;

samt att, såsom jämväl vid den föregående konferensen framhållits, åtgärder måtte vidtagas för reducering i vissa fall af vederbörandes kostnader för däraf föranledda järnvägsresor.

VII. Vid behandling af de utförliga förslag till instruktion och arbetsordning för »Östergötlands läns arbetsförmedling», som utarbetats af särskilda kommitterade, uttalade konferensen sin anslutning till desamma, under förutsättning att vissa smärre modifikationer däri blefvo vidtagna.

VIII. Efter hållna öfverläggningar beslöt konferensen vidare:

att den vid föregående konferens öfverenskomna gemensamma benämningen »Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige» af vissa praktiska skäl skulle förändras till »Sveriges offentliga arbetsförmedling»;

att det vid föregående konferens antagna arbets- och expeditionssättet, hvilket i detalj genomgicks och granskades, skulle tills vidare bibehållas oförändradt;

samt att anstalterna skulle genom en systematisk och enhetlig upplysnings- och reklamverksamhet söka fästa allmänhetens uppmärksamhet vid den offentliga arbetsförmedlingen till skillnad från

den affärsmässiga kommissionsverksamheten och för detta ändamål använda *dels* enhetliga reklamkort att biläggas från anstalterna utgående försändelser och på annat sätt spridas *och dels* enhetliga reklamskyltar att anbringas på lämpliga platser, i hvilket senare hänseende konferensen mottog benäget anbud från Williams affischeringsbyrå om kostnadsfritt upplåtande af plats för samt kostnadsfri uppsättning af sådana skyltar å samtliga järnvägsstationer i riket, där firman disponerade öfver annonsrätten.

IX. Konferensen beslöt jämväl hemställa, att förslag till vakanslistor (Litt. A och B), reklamkort och reklamskyltar måtte genom Kommerskollegii försorg utarbetas och tillhandahållas samtliga anstalter.

Likaså framhölls ånyo behofvet af, att en detaljerad yrkesförteckning blefve utarbetad.

X. Äfven vid denna konferens förekommo ingående öfverläggningar och utbyttes erfarenhetsrön uti en del andra praktiska detaljfrågor rörande den offentliga arbetsförmedlingen, i syfte att erna största möjliga enhetlighet vid de olika anstalterna.

Sveriges offentliga arbetsförmedling.

Tredje kvartalet år 1907.

Under hänvisning till efterföljande tabeller redogöres här för de hufvudsakliga resultaten af verksamheten under innevarande års tredje kvartal vid de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna i riket. Förutom de i nästföregående redogörelse omnämnda anstalterna i Stockholm, Norrköping, Karlskrona, Malmö, Lund, Hälsingborg, Göteborg, Karlstad och Sundsvall behandlas jämväl den nytillkomna *kommunala anstalten i Gäfle.*

Gäfleanstalten började sin verksamhet den 17 juni och hade intill denna månads slut ernått följande resultat: arbetsansökningar: af män 67, af kvinnor 15 eller tillsammans 82; lediga platser: för män 42, för kvinnor 48, tillsammans 90; tillsatta platser: för män 18, för kvinnor 1, tillsammans 19.

Ehuru flertalet af anstalterna nyligen inrättats och följaktligen ännu ej hunnit full utveckling, är deras verksamhet redan af betydande omfattning.

Öfversikt af verksamheten under tredje kvartalet år 1907.

	Manliga afdeln.			*Kvinnliga afdeln.*			*Tillsammans.*		
	Arbetsansökningar.	Lediga platser[1].	Tillsatta platser.	Arbetsansökningar.	Lediga platser[1].	Tillsatta platser.	Arbetsansökningar.	Lediga platser[1].	Tillsatta platser.
Tredje kvartalet:									
Stockholm	3,008	3,708	2,049	2,125	3,736	1,185	5,133	7,444	3,234
Norrköping	1,019	751	358	556	604	287	1,575	1,355	645
Karlskrona	294	118	66	495	361	161	789	479	227
Malmö	1,667	1,349	1,048	590	708	372	2,257	2,057	1,420
Lund	568	395	288	200	259	103	768	654	391
Hälsingborg	1,030	839	513	462	695	265	1,492	1,534	778
Göteborg	2,514	1,739	1,269	1,974	2,535	1,047	4,488	4,274	2,316
Karlstad	161	207	84	129	257	92	290	464	176
Gäfle	378	216	122	190	282	76	568	498	198
Sundsvall	128	114	54	170	149	50	298	263	104
Samtliga orter	**10,767**	**9,436**	**5,851**	**6,891**	**9,586**	**3,638**	**17,658**	**19,022**	**9,489**
Däraf under juli	3,460	3,091	1,819	1,724	2,885	915	5,184	5,976	2,734
» » aug.	3,685	3,352	1,944	2,289	3,877	1,192	5,974	7,229	3,136
» » sept.	3,622	3,788	2,088	2,878	4,669	1,531	6,500	8,457	3,619
Andra kvart. år 1907	10,994	9,620	6,462	5,359	10,017	3,699	16,353	19,637	10,161
Första » » »	10,371	6,770	4,896	5,532	7,161	2,925	15,903	13,931	7,821

[1] Talen för hvarje särskild månad angifva hela det under månaden disponibla antalet lediga platser, sålunda med inräknande äfven af dem, som kvarstå aktuella från föregående månad. Dessa sistnämnda platser hafva däremot i siffrorna för hela kvartalet inräknats endast en gång, hvaraf förklaras, att hithörande kvartalssummor äro mindre än de enskilda månadernas siffror tillsammantagna.

Antalet tillsatta platser inom vissa yrkesspecialiteter: a) manliga.

Specialiteter.	*Tredje kvartalet.*				*Andra kvartalet.*	*Första kvartalet.*
	Juli.	Aug.	Sept.	Tills.		
Jordbruks- och trädgårdsarbetare	192	275	256	**723**	611	239
Gips- och cementarbetare	27	36	9	**72**	32	34
Tegelbruksarbetare	72	55	29	**156**	115	—
Gjutare och formare	5	2	2	**9**	16	6
Bleck- och plåtslagare (alla slag)	10	8	5	**23**	37	20
Kopparslagare	—	1	2	**3**	2	5
Smeder och hofslagare	28	21	24	**73**	75	46
Verktygsarbetare	1	—	—	**1**	—	1
Filare och bänkarbetare	20	13	15	**48**	41	52
Maskinarbetare	20	19	15	**54**	42	33
D:o handtlangare	25	10	27	**62**	92	64
Sågverks- och trädgårdsarbetare	24	8	9	**41**	66	37
Maskin- och modellsnickare	2	1	1	**4**	11	9
Möbel- och finsnickare (träsnid.)	3	7	5	**15**	15	23
Jord-, beton- och schaktningsarbetare (inkl. gatu-, väg- och vattenbyggnadsarb.)	169	193	192	**554**	649	89
Grundläggare, bergspräng̈are och stensättare	6	9	15	**30**	11	5
Rörläggare, gas- och vattenledningsarbetare	16	17	15	**48**	28	5
Murare	16	30	35	**81**	66	36
Murarbetsmän och tegelbärare	167	251	236	**654**	470	127
Byggnadssnickare och timmermän	64	91	98	**253**	284	171
Måleriarbetare	9	12	9	**30**	47	17
Kvarnarbetare	—	—	—	**—**	3	—
Bageri- och konditoriarbetare	10	7	8	**25**	30	17
Bryggeri- och mineralvattensarbetare	12	1	1	**14**	22	5
Eldare	6	12	10	**28**	22	25
Fabriksarbetare, ej specif.	5	7	7	**19**	35	19
Bokhållare, kontors- o. lagerbiträden	7	9	2	**18**	20	21
Månadskarlar, handels- och lagerarb.	9	21	25	**55**	74	120
Springpojkar	108	82	81	**271**	245	275
Varuutkörare	6	7	10	**23**	33	22
Kuskar och åkeriarbetare	56	76	68	**200**	241	178
Kaptener, styrmän, sjömän	13	2	3	**18**	21	—
Maskinister, eldare, kollämpare	7	8	3	**18**	4	3
Stufveriarbetare	10	16	12	**38**	132	40

Genom samtliga 10 offentliga arbetsförmedlingsanstalter placerades sålunda under tredje kvartalet tillhopa 9,489 personer (under 1:sta och 2:dra kvartalen resp. 7,821 och 10,161 vid 9 anstalter), hvaraf 5,851 män och 3,638 kvinnor. Bland de olika månaderna kom september främst beträffande förmedlingen för såväl män som kvinnor, nämligen resp. 2,088 och 1,531; sistnämnda tal öfverstiger t. o. m. det motsvarande för april månad, hvilken som vanligt upp-

Antalet tillsatta platser inom vissa yrkesspecialiteter: b) kvinnliga.

Specialiteter.	*Tredje kvartalet.*				*Andra kvartalet.*	*Första kvartalet.*
	Juli.	Aug.	Sept.	Tills.		
Jordbruks- och trädgårdsarbetare	13	7	12	**32**	48	13
Spinneriarbetare	5	2	—	**7**	6	17
Väfveriarbetare	7	7	6	**20**	22	17
Kapp- och klädsömmerskor	3	4	1	**8**	19	18
Linnesömmerskor	1	—	1	**2**	6	4
Trikotagearbetare	2	3	—	**5**	8	**1**
Tvätt- och strykningsarbetare	2	6	9	**17**	18	14
Bageri- och konditoriarbetare	4	5	4	**13**	18	18
Bryggeri- och mineralvattensarbetare	15	5	7	**27**	30	10
Litografer och kemigrafer	—	—	1	**1**	10	2
Fabriksarbetare, ej specif.	1	7	4	**12**	17	20
Bokhållare, kontors- och lagerbiträden	10	16	14	**40**	43	39
Hotell-, kafé- och restaur. Servitriser	23	18	20	**61**	70	48
Hotell-, kafé- och restaur. Städerskor	7	3	6	**16**	35	21
Hotell-, kafé- och restaur. Kokerskor	10	13	6	**29**	40	23
Hotell-, kafé- och restaur. Diskerskor m. fl.	81	63	56	**200**	231	169
Privat tjänst Hushållerskor	11	18	20	**49**	34	33
Privat tjänst Hus- och barnjungfrur	55	63	122	**240**	233	209
Privat tjänst Kokerskor och köksor	27	40	86	**153**	139	139
Privat tjänst Ensamjungfrur	180	255	377	**812**	682	712
Privat tjänst Tvätt- och rengöringsarbeterskor	362	552	666	**1,580**	1,638	1,041
Springflickor	7	7	10	**24**	28	26

visade stark frekvens. Flertalet platser för männen afsågo grofarbete samt byggnads- och transportverksamhet; de flesta kvinnorna placerades naturligtvis inom det husliga arbetet samt hotell-, kafé- och restaurantrörelsen. Till jord- och skogsbruket anvisades 779 personer (under de båda första kvartalen resp. 408 och 683), hvaraf endast ett ringa antal kvinnor. Härvid må dock erinras, att en del kvinnlig arbetskraft, som på landsbygden anställes i huslig tjänst, gifvetvis i större eller mindre utsträckning kommer jordbruket till godo.

Den offentliga arbetsförmedlingens betydelse för vissa, ur en eller annan synpunkt viktigare yrken framgår närmare af de här ofvan införda tablåerna öfver antalet tillsatta platser inom vissa yrkesspecialiteter. Beträffande många af dessa är frekvensen ännu ringa, hvilket närmast beror på att arbetsgifvarne ännu icke börjat i större utsträckning anlita anstalterna för erhållande af mera yrkesskicklig personal, hvarför ock denna ej heller besöker dem så talrikt, som önskligt vore. Till väsentlig del beror den ringa förmedlingen af utbildade specialarbetare emellertid därpå, att

på grund af näringslifvets starka utveckling behofvet af dylika arbetare växt långt hastigare än tillgången, så att många slag af yrkesarbetare knappast stå att erhålla.

De nyssberörda tablåerna gifva äfven åtskilliga upplysningar om *arbetsmarknadens läge* under de olika däri behandlade årstiderna. Karakteristiska äro sålunda följande uppgifter om antalet tillsatta platser under årets tre första kvartal, nämligen för manliga jordbruks- och trädgårdsarbetare resp. 239, 611 och 723, tegelbruksarbetare resp. 0, 115 och 156, jord-, beton- och schaktningsarbetare resp. 89, 649 och 554, murarbetsmän och tegelbärare resp. 127, 470 och 654, måleriarbetare resp. 17, 47 och 30, stufveriarbetare resp. 40, 132 och 38 o. s. v.

Förändringarna å arbetsmarknaden under de båda kvartalen synas tämligen noga afspeglas i de å sid. 379 angifna talen för proportionen mellan antalet arbetsansökningar, lediga platser och tillsatta platser; för samtliga anstalter betraktade såsom en helhet ställer sig resultatet på nedanstående sätt för de olika månaderna.

På 100 *lediga platser* kommo:

	Arbetsansökningar.			*Tillsatta platser.*		
	Män.	Kvinnor.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.
Januari	166	82	121	72	38	54
Februari	136	68	102	66	35	51
Mars	118	48	79	59	30	42
April	107	44	72	63	29	44
Maj	92	40	65	53	29	41
Juni	107	49	77	64	35	49
Juli	112	60	87	59	32	46
Augusti	110	59	83	58	31	43
September	96	62	77	55	33	43

Den synnerligen starka efterfrågan på manlig arbetskraft, som yppade sig under våren och försommaren, minskades som vanligt något under juli och augusti. Under september gjorde sig emellertid den sedvanliga höstbrådskan gällande med mycket liflig arbetstillgång men brist på dugliga arbetare.

Inom jordbruket kunde endast en ringa del af de anmälda platserna tillsättas. Så var ock förhållandet med afseende å platser för kvinnligt tjänstefolk i privat tjänst, hvaremot likartade anställningar inom hotell-, kafé- och restaurantfacket voro betydligt mera eftersökta. Endast med afseende å handels- och kontorsplatser synes något öfverflöd å kvinnlig arbetskraft varit till finnandes. Förhållandena ställde sig dock något olika vid olika anstalter, såsom ock framgår af de särskilda tabellerna.

De offentliga arbetsförmedlingsanstalternas betydelse för tillgodoseende af den omgifvande landsbygdens behof af arbetskraft framgår af följande uppgifter.

Antalet platser, som tillsatts utom resp. orter.

	Tredje kvartalet.			*Andra*	*Första*
	Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.	*kvartalet.*	
Stockholm	240	54	**294**	305	191
Norrköping	179	51	**230**	158	139
Karlskrona	28	14	**42**	47	26
Malmö	135	11	**146**	94	34
Lund	148	11	**159**	62	48
Hälsingborg	248	19	**267**	216	76
Göteborg	195	77	**272**	349	146
Karlstad	40	10	**50**	13	32
Gäfle	32	6	**38**	—	—
Sundsvall	5	7	**12**	11	48
Tillsammans	**1,250**	**260**	**1,510**	**1,255**	**740**
Däraf under kvart:s 1:sta mån.	422	88	510	398	210
» » » 2:dra »	457	82	539	440	225
» » » 3:dje »	371	90	461	417	305

Dessa siffror utvisa, att en ganska betydande mängd af i städerna förefintlig eller till dem inströmmande arbetskraft genom de kommunala anstalterna återföres till landsbygdens näringslif. Vid närmare granskning finner man dock, att endast ungefär hälften häraf placeras inom jordbruket, under det att andra hälften hufvudsakligen anställes vid industriella anläggningar i städernas grannskap. Kvinnorna synas i allmänhet vara mindre villiga än männen att mottaga anställning utanför städerna, i synnerhet när fråga är om landtarbete.

Samarbetet mellan olika anstalter försvåras naturligtvis genom de långa afstånden, som göra de anställda arbetarnes resor dyrbara. Sådan samverkan har ägt rum mellan de skånska anstalterna samt Karlskrona och resulterade i tillsättande af 13 platser under tredje kvartalet.

Sveriges offentliga arbetsförmedling.
Tredje kvartalet år 1907.

Yrkesgrupper.	Tillsatta platser.										
	Stockholm.	Norrköping.	Karlskrona.	Malmö.	Lund.	Hälsingborg.	Göteborg.	Karlstad.	Gäfle.	Sundsvall.	Tillsammans.
I. **Jordbruk och skogshushållning m. m.**	108	156	15	64	139	181	70	33	10	3	**779**
II. **Grufdrift och malmförädling**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. **Industri och handtverk:**											
A. Jord-, sten- och glasindustri	150	7	—	27	5	11	31	4	10	—	**245**
B. Metall- och maskinindustri	127	11	—	48	5	30	101	—	6	1	**329**
C. Trävaruindustri	21	8	3	11	—	6	11	1	1	1	**63**
D. Byggnadsverksamhet	882	32	2	374	57	170	132	6	24	1	**1,680**
E. Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	3	2	—	10	—	2	1	—	—	—	**18**
F. Textilindustri	1	41	—	2	—	1	7	1	3	—	**56**
G. Beklädnadsindustri	14	11	—	7	—	—	10	3	3	—	**48**
H. Närings- och njutningsmedelsindustri	18	9	1	14	2	17	36	1	7	1	**106**
I. Kemisk-teknisk- och belysningsindustri	6	1	—	51	—	8	—	3	1	—	**70**
J. Trämasse- o. pappersindustri	19	—	—	—	—	—	15	—	1	—	**35**
K. Grafisk industri	6	—	—	1	—	—	1	—	—	—	**8**
L. Industri och handtverk, ej särskildt specif.	29	4	1	27	6	6	13	—	3	1	**90**
IV. **Handel och samfärdsel:**											
A. Kontors-, bank- och försäkringspersonal	8	—	—	2	—	—	8	—	3	—	**21**
B. Butiks- och magasinspersonal	73	12	3	19	6	12	84	5	4	2	**220**
C. Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	139	39	5	23	7	55	112	6	12	3	**401**
D. Landttransport	247	56	13	65	14	44	167	17	15	5	**643**
E. Vattentransport	30	2	—	10	2	6	22	1	1	—	**74**
F. Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**4**
V. **Husligt arbete**	981	199	156	294	92	178	893	81	60	44	**2,978**
VI. **Allmän och litterär verksamhet**	3	1	2	5	2	—	1	—	—	—	**14**
VII. **Arbete, ej hänförligt till annan grupp**	365	54	26	366	54	51	601	14	34	42	**1,607**
Summa	**3,234**	**645**	**227**	**1,420**	**391**	**778**	**2,316**	**176**	**198**	**104**	**9.489**
Däraf manliga	2,049	358	66	1,048	288	513	1,269	84	122	54	5,851
» kvinnliga	1,185	287	161	372	103	265	1,047	92	76	50	3,638

Sveriges offentliga arbetsförmedling

Månad och ort.	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Arbetsansökningar.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetsansökningar.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetsansökningar.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
Juli.									
Stockholm	1,012	1,138	559	507	843	310	1,519	1,981	869
Norrköping	303	187	91	153	141	59	456	328	150
Karlskrona	111	53	21	138	127	35	249	180	56
Malmö	598	416	355	177	184	74	775	600	429
Lund	211	116	95	61	50	32	272	166	127
Hälsingborg	365	321	183	137	251	70	502	572	253
Göteborg	655	647	426	437	1,051	285	1,092	1,698	711
Karlstad	39	71	17	34	100	19	73	171	36
Gäfle	123	100	48	40	86	13	163	186	61
Sundsvall	43	42	24	40	52	18	83	94	42
Samtliga anstalter	**3,460**	**3,091**	**1,819**	**1,724**	**2,885**	**915**	**5,184**	**5,976**	**2,734**
Augusti.									
Stockholm	988	1,233	751	705	1,248	392	1,693	2,481	1,143
Norrköping	403	342	132	174	218	105	577	560	237
Karlskrona	101	62	27	191	167	58	292	229	85
Malmö	535	432	316	218	243	141	753	675	457
Lund	215	167	113	68	119	28	283	286	141
Hälsingborg	350	327	154	145	297	70	495	624	224
Göteborg	872	573	382	648	1,270	335	1,520	1,843	717
Karlstad	67	107	33	43	149	31	110	256	64
Gäfle	121	74	24	53	114	20	174	188	44
Sundsvall	33	35	12	44	52	12	77	87	24
Samtliga anstalter	**3,685**	**3,352**	**1,944**	**2,289**	**3,877**	**1,192**	**5,974**	**7,229**	**3,136**
September.									
Stockholm	1,008	1,448	739	913	1,752	483	1,921	3,200	1,222
Norrköping	313	368	135	229	295	123	542	663	258
Karlskrona	82	41	18	166	167	68	248	208	86
Malmö	534	571	377	195	372	157	729	943	534
Lund	142	115	80	71	102	43	213	217	123
Hälsingborg	315	287	176	180	300	125	495	587	301
Göteborg	987	758	461	889	1,375	427	1,876	2,133	888
Karlstad	55	87	34	52	82	42	107	169	76
Gäfle	134	68	50	97	150	43	231	218	93
Sundsvall	52	45	18	86	74	20	138	119	38
Samtliga anstalter	**3,622**	**3,788**	**2,088**	**2,878**	**4,669**	**1,531**	**6,500**	**8,457**	**3,619**

under *tredje* kvartalet år 1907.

Månad och ort.	På 100 *lediga platser* kommo:					
	Arbetsansökningar.			Tillsatta platser.		
	Män.	Kvinnor.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnliga.	Tillsammans.
Juli.						
Stockholm	89	60	77	49	37	44
Norrköping	162	109	139	49	42	46
Karlskrona	209	109	138	40	28	31
Malmö	144	96	129	85	40	72
Lund	182	122	164	82	64	77
Hälsingborg	114	55	88	57	28	44
Göteborg	101	42	64	66	27	42
Karlstad	55	34	43	24	19	21
Gäfle	123	47	88	48	15	33
Sundsvall	102	77	88	57	35	45
Samtliga anstalter	**112**	**60**	**87**	**59**	**32**	**46**
Augusti.						
Stockholm	80	56	68	61	31	46
Norrköping	118	80	103	39	48	42
Karlskrona	163	114	128	44	35	37
Malmö	124	90	112	73	58	68
Lund	129	57	99	68	24	49
Hälsingborg	107	49	79	47	24	36
Göteborg	152	51	82	67	26	39
Karlstad	63	29	43	31	21	25
Gäfle	164	46	93	32	18	23
Sundsvall	94	85	89	34	23	28
Samtliga anstalter	**110**	**59**	**83**	**58**	**31**	**43**
September.						
Stockholm	70	52	60	51	28	38
Norrköping	85	78	82	37	42	39
Karlskrona	200	99	119	44	41	41
Malmö	94	52	77	66	42	57
Lund	123	70	98	70	42	57
Hälsingborg	110	60	84	61	42	51
Göteborg	130	65	88	61	31	42
Karlstad	63	63	63	39	51	45
Gäfle	197	65	106	74	29	43
Sundsvall	116	116	116	40	27	32
Samtliga anstalter	**96**	**62**	**77**	**55**	**33**	**43**

Sveriges offentliga

Tredje kvartalet

Yrkesgrupp.	Stockholm.								
	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	151	370	104	5	74	4	**156**	**444**	**108**
II. Grufdrift och malmförädling	15	—	—	—	—	—	**15**	—	—
III. Industri o. handtverk m. m.:									
A Jord-, sten- och glasindustri	106	240	150	1	—	—	**107**	**240**	**150**
B Metall- och maskinindustri	405	256	126	3	1	1	**408**	**257**	**127**
C Trävaruindustri	59	63	21	1	12	—	**60**	**75**	**21**
D Byggnadsverksamhet	451	1,235	881	—	2	1	**451**	**1,237**	**882**
E Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	8	6	1	3	7	2	**11**	**13**	**3**
F Textilindustri	6	7	1	4	10	—	**10**	**17**	**1**
G Beklädnadsindustri	11	3	1	68	67	13	**79**	**70**	**14**
H Närings- och njutningsmedelsindustri	53	25	9	19	44	9	**72**	**69**	**18**
I Kemisk-teknisk- och belysningsindustri	4	5	1	3	9	5	**7**	**14**	**6**
J Trämasse- och pappersindustri	15	10	4	8	36	15	**23**	**46**	**19**
K Grafisk industri	17	5	—	5	15	6	**22**	**20**	**6**
L Industri och handtverk, ej särskildt specif.	60	43	16	38	87	13	**98**	**130**	**29**
IV. Handel och samfärdsel:									
A Kontors-, bank- och försäkringspersonal	21	10	1	18	11	7	**39**	**21**	**8**
B Butiks- och magasinspersonal	107	137	61	78	79	12	**185**	**216**	**73**
C Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	36	49	33	242	428	106	**278**	**477**	**139**
D Landttransport	342	653	243	12	38	4	**354**	**691**	**247**
E Vattentransport	102	58	30	—	—	—	**102**	**58**	**30**
F Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	—	—	—	2	17	4	**2**	**17**	**4**
V. Husligt arbete	—	4	2	1,599	2,785	979	**1,599**	**2,789**	**981**
VI. Allmän och litterär verksamhet	6	2	—	16	10	3	**22**	**12**	**3**
VII. Arbete, ej hänförligt till annan grupp	1,033	527	364	—	4	1	**1,033**	**531**	**365**
Summa	**3,008**	**3,708**	**2,049**	**2,125**	**3,736**	**1,185**	**5,133**	**7,444**	**3,234**
Däraf under juli	1,012	[1]1,138	559	507	[1]843	310	1,519	[1]1,981	869
» » aug.	988	1,233	751	705	1,248	392	1,693	2,481	1,143
» » sept.	1,008	1,448	739	913	1,752	483	1,921	3,200	1,222

[1] Jfr noten å s. 372.

arbetsförmedling.

år 1907.

Norrköping.									Karlskrona.								
Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.			Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
326	406	155	3	7	1	**329**	**413**	**156**	31	41	15	7	4	—	**38**	**45**	**15**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	6	7	—	—	—	**14**	**6**	**7**	13	—	—	—	—	—	**13**	—	—
46	33	11	—	—	—	**46**	**33**	**11**	14	2	—	1	1	—	**15**	**3**	—
53	20	8	—	—	—	**53**	**20**	**8**	2	6	3	—	—	—	**2**	**6**	**3**
147	45	32	—	—	—	**147**	**45**	**32**	25	2	2	—	—	—	**25**	**2**	**2**
—	4	2	—	1	—	—	**5**	**2**	—	—	—	—	—	—	—	—	—
115	41	19	76	23	22	**191**	**64**	**41**	—	—	—	1	—	—	**1**	—	—
15	—	—	26	12	11	**41**	**12**	**11**	2	—	—	12	3	—	**14**	**3**	—
19	7	5	12	12	4	**31**	**19**	**9**	12	5	1	6	1	—	**18**	**6**	**1**
1	3	1	—	—	—	**1**	**3**	**1**	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	4	—	2	1	—	**21**	**5**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	—	—	—	—	—	**11**	—	—	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
29	10	3	—	1	1	**29**	**11**	**4**	17	1	1	1	1	—	**18**	**2**	**1**
3	—	—	7	—	—	**10**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	11	7	25	12	5	**55**	**23**	**12**	13	4	2	33	2	1	**46**	**6**	**3**
5	10	7	35	40	32	**40**	**50**	**39**	6	2	1	17	12	4	**23**	**14**	**5**
85	78	46	2	13	10	**87**	**91**	**56**	49	26	13	—	1	—	**49**	**27**	**13**
21	5	2	—	—	—	**21**	**5**	**2**	4	—	—	—	—	—	**4**	—	—
—	—	—	—	1	—	—	**1**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	300	478	199	**300**	**478**	**199**	—	—	—	417	336	156	**417**	**336**	**156**
3	—	—	2	2	1	**5**	**2**	**1**	—	2	2	—	—	—	—	**2**	**2**
77	68	53	66	1	1	**143**	**69**	**54**	105	27	26	—	—	—	**105**	**27**	**26**
1,019	**751**	**358**	**556**	**604**	**287**	**1,575**	**1,355**	**645**	**294**	**118**	**66**	**495**	**361**	**161**	**789**	**479**	**227**
303	[1]187	91	153	[1]141	59	456	[1]328	150	111	[1]53	21	138	[1]127	35	249	[1]180	56
403	342	132	174	218	105	577	560	237	101	62	27	191	167	58	292	229	85
313	368	135	229	295	123	542	663	258	82	41	18	166	167	68	248	208	86

Sveriges offentliga

Tredje kvartalet

Yrkesgrupp.	Malmö.								
	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	92	121	60	12	30	4	**104**	**151**	**64**
II. Grufdrift och malmförädling	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
III. Industri o. handtverk m. m.:									
A Jord-, sten- och glasindustri	23	51	27	—	—	—	**23**	**51**	**27**
B Metall- och maskinindustri	102	58	48	1	—	—	**103**	**58**	**48**
C Trävaruindustri	11	15	10	1	3	1	**12**	**18**	**11**
D Byggnadsverksamhet	546	444	374	—	—	—	**546**	**444**	**374**
E Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	14	4	3	10	9	7	**24**	**13**	**10**
F Textilindustri	5	—	—	6	6	2	**11**	**6**	**2**
G Beklädnadsindustri	3	—	—	17	9	7	**20**	**9**	**7**
H Närings- och njutningsmedelsindustri	42	6	1	11	15	13	**53**	**21**	**14**
I Kemisk-teknisk- och belysningsindustri	43	56	51	2	—	—	**45**	**56**	**51**
J Trämasse- och pappersindustri	2	—	—	1	2	—	**3**	**2**	—
K Grafisk industri	8	—	—	5	4	1	**13**	**4**	**1**
L Industri och handtverk, ej särskildt specif.	55	25	20	7	12	7	**62**	**37**	**27**
IV. Handel och samfärdsel:									
A Kontors-, bank- och försäkringspersonal	5	3	2	1	—	—	**6**	**3**	**2**
B Butiks- och magasinspersonal	15	16	9	42	13	10	**57**	**29**	**19**
C Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	2	6	1	29	60	22	**31**	**66**	**23**
D Landttransport	153	123	64	4	4	1	**157**	**127**	**65**
E Vattentransport	82	10	10	—	—	—	**82**	**10**	**10**
F Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	2	2	—	—	—	—	**2**	**2**	—
V. Husligt arbete	—	—	—	439	538	294	**439**	**538**	**294**
VI. Allmän och litterär verksamhet	—	4	2	2	3	3	**2**	**7**	**5**
VII. Arbete, ej hänförligt till annan grupp	461	405	366	—	—	—	**461**	**405**	**366**
Summa	**1,667**	**1,349**	**1,048**	**590**	**708**	**372**	**2,257**	**2,057**	**1,420**
Däraf under juli	598	[1] 416	355	177	[1] 184	74	775	[1] 600	429
» » aug.	535	432	316	218	243	141	753	675	457
» » sept.	534	571	377	195	372	157	729	943	534

[1] Jfr noten å s. 372.

arbetsförmedling

år 1907.

Lund.									Hälsingborg.								
Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.			Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
190	230	136	8	44	3	**198**	**274**	**139**	234	360	164	17	70	17	**251**	**430**	**181**
5	—	—	—	—	—	**5**	—	—	18	—	—	—	—	—	**18**	—	—
24	6	5	—	—	—	**24**	**6**	**5**	16	16	11	—	—	—	**16**	**16**	**11**
18	9	5	1	—	—	**19**	**9**	**5**	43	45	30	—	—	—	**43**	**45**	**30**
3	—	—	—	—	—	**3**	—	—	20	9	6	1	2	—	**21**	**11**	**6**
51	57	57	—	—	—	**51**	**57**	**57**	232	206	170	—	—	—	**232**	**206**	**170**
1	—	—	—	—	—	**1**	—	—	18	1	—	7	2	2	**25**	**3**	**2**
—	1	—	1	—	—	**1**	**1**	—	2	—	—	12	3	1	**14**	**3**	**1**
1	—	—	7	1	—	**8**	**1**	—	13	1	—	18	5	—	**31**	**6**	—
8	2	2	—	—	—	**8**	**2**	**2**	30	12	7	11	16	10	**41**	**28**	**17**
—	—	—	1	—	—	**1**	—	—	9	8	7	3	1	1	**12**	**9**	**8**
1	1	—	—	—	—	**1**	**1**	—	3	—	—	1	—	—	**4**	—	—
1	—	—	—	—	—	**1**	—	—	2	—	—	—	1	—	**2**	**1**	—
42	7	6	8	—	—	**50**	**7**	**6**	20	8	6	—	—	—	**20**	**8**	**6**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	**1**	**1**	—
8	6	6	1	—	—	**9**	**6**	**6**	7	9	9	8	8	3	**15**	**17**	**12**
6	2	2	5	6	5	**11**	**8**	**7**	13	14	7	51	138	48	**64**	**152**	**55**
27	15	13	—	1	1	**27**	**16**	**14**	93	79	39	13	13	5	**106**	**92**	**44**
7	2	2	—	—	—	**7**	**2**	**2**	92	6	6	2	—	—	**94**	**6**	**6**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	**1**	—
7	—	—	167	205	92	**174**	**205**	**92**	—	—	—	318	433	178	**318**	**433**	**178**
1	2	—	1	2	2	**2**	**4**	**2**	1	—	—	—	1	—	**1**	**1**	—
167	55	54	—	—	—	**167**	**55**	**54**	163	65	51	—	—	—	**163**	**65**	**51**
568	**395**	**288**	**200**	**259**	**103**	**768**	**654**	**391**	**1,030**	**839**	**513**	**462**	**695**	**265**	**1,492**	**1,534**	**778**
211	[1]116	95	61	[1]50	32	272	[1]166	127	365	[1]321	183	137	[1]251	70	502	[1] 572	253
215	167	113	68	119	28	283	286	141	350	327	154	145	297	70	495	624	224
142	115	80	71	102	43	213	217	123	315	287	176	180	300	125	495	587	301

Sveriges offentliga

Tredje kvartalet

Yrkesgrupp.	Göteborg.								
	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	199	121	62	21	61	8	**220**	**182**	**70**
II. Grufdrift och malmförädling	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
III. Industri o. handtverk m. m.:									
A Jord-, sten- och glasindustri	20	37	31	—	—	—	**20**	**37**	**31**
B Metall- och maskinindustri	228	160	95	1	9	6	**229**	**169**	**101**
C Trävaruindustri	34	20	10	3	2	1	**37**	**22**	**11**
D Byggnadsverksamhet	246	167	132	—	—	—	**246**	**167**	**132**
E Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	7	3	—	—	1	1	**7**	**4**	**1**
F Textilindustri	29	2	2	24	48	5	**53**	**50**	**7**
G Beklädnadsindustri	23	14	7	66	56	3	**89**	**70**	**10**
H Närings- och njutningsmedelsindustri	61	42	18	69	132	18	**130**	**174**	**36**
I Kemisk-teknisk- och belysningsindustri	1	—	—	6	4	—	**7**	**4**	—
J Trämasse- och pappersindustri	9	11	8	15	37	7	**24**	**48**	**15**
K Grafisk industri	11	2	—	1	5	1	**12**	**7**	**1**
L Industri och handtverk, ej särskildt specif.	39	22	12	5	13	1	**44**	**35**	**13**
IV. Handel och samfärdsel:									
A Kontors-, bank- och försäkringspersonal	22	12	8	4	—	—	**26**	**12**	**8**
B Butiks- och magasinspersonal	160	106	72	49	34	12	**209**	**140**	**84**
C Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	22	38	23	150	402	89	**172**	**440**	**112**
D Landttransport	128	292	165	3	8	2	**131**	**300**	**167**
E Vattentransport	160	39	22	—	—	—	**160**	**39**	**22**
F Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	3	2	—	—	—	—	**3**	**2**	—
V. Husligt arbete	—	—	—	1,552	1,721	893	**1,552**	**1,721**	**893**
VI. Allmän och litterär verksamhet	2	2	1	5	2	—	**7**	**4**	**1**
VII. Arbete, ej hänförligt till annan grupp	1,109	647	601	—	—	—	**1,109**	**647**	**601**
Summa	**2,514**	**1,739**	**1,269**	**1,974**	**2,535**	**1,047**	**4,488**	**4,274**	**2,316**
Däraf under juli	655	[1]647	426	437	[1]1,051	285	1,092	[1]1,698	711
» » aug.	872	573	382	648	1,270	335	1,520	1,843	717
» » sept.	987	758	461	889	1,375	427	1,876	2,133	888

[1] Jfr noten å s. 372.

arbetsförmedling.

år 1907.

Karlstad.									Gäfle.								
Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.			Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
59	79	33	—	21	—	**59**	**100**	**33**	21	13	8	1	6	2	**22**	**19**	**10**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
6	30	4	—	—	—	**6**	**30**	**4**	8	20	10	—	—	—	**8**	**20**	**10**
2	1	—	—	—	—	**2**	**1**	—	37	20	6	—	—	—	**37**	**20**	**6**
3	6	1	—	—	—	**3**	**6**	**1**	23	2	1	—	—	—	**23**	**2**	**1**
10	12	6	—	—	—	**10**	**12**	**6**	33	38	24	—	—	—	**33**	**38**	**24**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	**2**	—	—
2	1	1	—	—	—	**2**	**1**	**1**	2	6	1	7	32	2	**9**	**38**	**3**
—	—	—	3	7	3	**3**	**7**	**3**	2	4	3	17	5	—	**19**	**9**	**3**
2	2	—	3	3	1	**5**	**5**	**1**	19	12	7	1	9	—	**20**	**21**	**7**
4	3	3	—	—	—	**4**	**3**	**3**	4	1	1	1	4	—	**5**	**5**	**1**
1	—	—	—	—	—	**1**	—	—	5	1	1	1	—	—	**6**	**1**	**1**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	**4**	—	—
3	—	—	—	—	—	**3**	—	—	14	3	3	—	—	—	**14**	**3**	**3**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	4	2	7	—	1	**17**	**4**	**3**
9	5	4	2	1	1	**11**	**6**	**5**	11	6	4	5	6	—	**16**	**12**	**4**
1	4	—	9	33	6	**10**	**37**	**6**	8	4	2	28	45	10	**36**	**49**	**12**
31	35	17	—	—	—	**31**	**35**	**17**	41	21	14	6	2	1	**47**	**23**	**15**
3	1	1	—	—	—	**3**	**1**	**1**	11	3	1	—	—	—	**11**	**3**	**1**
—	1	—	—	1	—	—	**2**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	112	189	81	**112**	**189**	**81**	—	—	—	115	170	60	**115**	**170**	**60**
—	—	—	—	2	—	—	**2**	—	1	1	—	1	2	—	**2**	**3**	—
25	27	14	—	—	—	**25**	**27**	**14**	121	57	34	—	1	—	**121**	**58**	**34**
161	**207**	**84**	**129**	**257**	**92**	**290**	**464**	**176**	**378**	**216**	**122**	**190**	**282**	**76**	**568**	**498**	**198**
39	[1]71	17	34	[1]100	19	73	[1]171	36	123	[1]100	48	40	[1]86	13	163	[1]186	61
67	107	33	43	149	31	110	256	64	121	74	24	53	114	20	174	188	44
55	87	34	52	82	42	107	169	76	134	68	50	97	150	43	231	218	93

Sveriges offentliga arbetsförmedling.

Tredje kvartalet år 1907.

Yrkesgrupp.	Sundsvall.								
	Manliga afdelningen.			Kvinnliga afdelningen.			Tillsammans.		
	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Ansökningar om arbete.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
I. Jordbruk och skogshushållning m. m.	11	4	2	1	2	1	**12**	**6**	**3**
II. Grufdrift och malmförädling	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Industri o. handtverk m. m.:									
A Jord-, sten- och glasindustri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B Metall- och maskinindustri	4	5	1	—	—	—	**4**	**5**	**1**
C Trävaruindustri	8	12	1	—	—	—	**8**	**12**	**1**
D Byggnadsverksamhet	6	3	1	—	—	—	**6**	**3**	**1**
E Läder-, hår-, gummi- o. d. industri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F Textilindustri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
G Beklädnadsindustri	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
H Närings- och njutningsmedelsindustri	1	—	—	—	3	1	**1**	**3**	**1**
I Kemisk-teknisk- och belysningsindustri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
J Trämasse- och pappersindustri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K Grafisk industri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
L Industri och handtverk, ej särskildt specif.	5	3	1	—	—	—	**5**	**3**	**1**
IV. Handel och samfärdsel:									
A Kontors-, bank- och försäkringspersonal	1	—	—	—	—	—	**1**	—	—
B Butiks- o. magasinspersonal	7	1	1	6	1	1	**13**	**2**	**2**
C Hotell-, kafé- och restaurantrörelse	1	—	—	21	10	3	**22**	**10**	**3**
D Landttransport	17	16	5	—	2	—	**17**	**18**	**5**
E Vattentransport	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F Handel och samfärdsel, ej särskildt specif.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Husligt arbete	—	—	—	141	131	44	**141**	**131**	**44**
VI. Allmän och litterär verksamhet	—	—	—	1	—	—	**1**	—	—
VII. Arbete, ej hänförligt till annan grupp	66	70	42	—	—	—	**66**	**70**	**42**
Summa	**128**	**114**	**54**	**170**	**149**	**50**	**298**	**263**	**104**
Däraf under juli	43	[1]42	24	40	[1]52	18	83	[1]94	42
» » aug.	33	35	12	44	52	12	77	87	24
» » sept.	52	45	18	86	74	20	138	119	38

[1] Jfr noten å s. 372.

Den offentliga arbetsförmedlingen i Norge och Danmark.

Första, andra och tredje kvartalen år 1907.

Norge.

	Manliga afdeln.			*Kvinnliga afdeln.*			*Tillsammans.*		
	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.	Arbetssökande.	Lediga platser.	Tillsatta platser.
Första kvartalet.[1]									
Kristiania	3,460	1,639	1,529	1,969	2,267	1,713	5,429	3,906	3,242
Bergen	685	418	345	414	329	273	1,099	747	618
Trondhjem	384	179	160	4	5	—	388	184	160
Stavanger	981	832	496	162	424	51	1,143	1,256	547
1:sta kvart. år 1907	**5,510**	**3,068**	**2,530**	**2,549**	**3,025**	**2,037**	**8,059**	**6,093**	**4,567**
» » » 1906	8,512	2,488	2,236	2,646	2,659	1,722	11,158	5,147	3,958
» » » 1905	8,038	2,215	2,029	2,577	2,064	1,614	10,615	4,279	3,643
» » » 1904	5,042	1,436	1,316	2,393	1,926	1,634	7,435	3,362	2,950
Andra kvartalet.									
Kristiania	3,162	2,055	1,883	2,422	3,114	2,208	5,584	5,169	4,091
Bergen	838	896	682	451	412	357	1,289	1,308	1,039
Trondhjem	222	161	63	7	4	1	229	165	64
Stavanger	930	722	535	110	299	63	1,040	1,021	598
2:dra kvart. år 1907	**5,152**	**3,834**	**3,163**	**2,990**	**3,829**	**2,629**	**8,142**	**7,663**	**5,792**
» » » 1906	6,231	3,680	3,127	3,193	3,991	2,638	9,424	7,671	5,765
» » » 1905	6,845	3,197	2,819	3,104	3,002	2,406	9,949	6,199	5,225
» » » 1904	4,826	2,330	2,075	2,941	2,561	2,115	7,767	4,891	4,190
Tredje kvartalet.									
Kristiania	2,971	2,095	1,848	2,458	2,761	2,169	5,429	4,856	4,017
Bergen	812	713	549	318	279	202	1,130	992	751
Trondhjem	77	149	22	2	12	—	79	161	22
Stavanger	683	561	342	106	244	47	789	805	389
3:dje kvart. år 1907	**4,543**	**3,518**	**2,761**	**2,884**	**3,296**	**2,418**	**7,427**	**6,814**	**5,179**
» » » 1906	4,925	3,112	2,606	2,765	3,250	2,244	7,690	6,362	4,850
» » » 1905	4,936	2,672	2,304	2,468	2,573	1,903	7,404	5,245	4,207
» » » 1904	4,048	1,864	1,621	2,488	2,153	1,764	6,536	4,017	3,385

[1] Enär den i häftet 2, s. 212, meddelade redogörelsen för första kvartalet innehåller några oriktiga uppgifter, lämnas här en ny framställning däraf.

På 100 *lediga platser* kommo:

	Arbetssökande.			*Tillsatta platser.*		
	Män.	Kvinnor.	Tillsammans.	Manliga.	Kvinnl.	Tillsammans.
1:sta kvart. år 1907 . .	**180**	**84**	**132**	**82**	**67**	**75**
» » » 1906 . .	342	100	217	90	65	77
» » » 1905 . .	363	125	248	92	78	85
» » » 1904 . .	351	124	221	92	85	88
2:dra » » 1907 . .	**134**	**78**	**106**	**82**	**69**	**76**
» » » 1906 . .	169	80	123	85	66	75
» » » 1905 . .	214	103	160	88	80	84
» » » 1904 . .	207	115	159	89	83	86
3:dje » » 1907 . .	**129**	**88**	**109**	**78**	**73**	**76**
» » » 1906 . .	158	85	121	84	69	76
» » » 1905 . .	185	96	141	86	74	80
» » » 1904 . .	217	116	163	87	82	84

Att döma af de norska arbetsförmedlingsanstalternas verksamhet hafva arbetsförhållandena under årets tre första kvartal varit afsevärdt bättre än under de föregående åren. Proportionen mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft tyckes angifva, att konjunkturerna, åtminstone under vår- och sommarmånaderna, varit mycket goda. Emellertid utvisa rapporterna för september månad en ringa försämring i jämförelse därmed.

Köpenhamn.

	Andra kvartalet.			*Tredje kvartalet.*		
	Manliga afdelningen.	Kvinnliga afdelningen.	Tillsammans.	Manliga afdelningen.	Kvinnliga afdelningen.	Tillsammans.
Immateriell verksamhet	—	1	1	—	3	3
Jordbruk m. m.	341	261	602	953	640	1,593
Industri och handtverk	3,465	900	4,365	2,355	797	3,152
Däraf beklädnadsindustri	83	506	589	79	411	490
» jordarbete, byggnads- o. möbelindustri	1,835	20	1,855	1,241	8	1,249
» metall- och maskinindustri	1,115	49	1,164	738	83	821
Handel och samfärdsel	1,903	658	2,561	1,261	624	1,885
Däraf varuhandel	1,542	51	1,593	1,111	33	1,144
» hotell-, kafé- och restaurantrörelse	102	606	708	76	591	667
Öfriga slag af arbete	466	4,339	4,805	617	3,298	3,915
Däraf tvätt- och rengöringsarbete	—	3,927	3,927	—	2,938	2,938
» tjänsteflickor o. d.	—	93	93	—	105	105
2:dra o. 3:dje kvart. år 1907	**6,175**	**6,159**	**12,334**	**5,186**	**5,362**	**10,548**
Däraf kvart. 1:sta mån.	2,288	2,169	4,457	1,592	1,888	3,480
» » 2:dra »	2,264	2,288	4,552	1,601	1,826	3,427
» » 3:dje »	1,623	1,702	3,325	1,993	1,648	3,641
2:dra o. 3:dje kvart. år 1906	5,084	5,377	10,461	5,474	4,468	9,942
» » » » » 1905	3,116	4,383	7,499	3,565	3,665	7,230
» » » » » 1904	3,041	3,886	6,927	3,113	3,368	6,481
» » » » » 1903	3,478	3,353	6,831	3,360	2,958	6,318

Köpenhamnsanstaltens verksamhet har att under andra kvartalet uppvisa en förvånande stark tillväxt i jämförelse med både det närmast föregående och motsvarande tidpunkt föregående år. Det tredje kvartalet har däremot, särskildt för det manliga arbetet, mot vanligheten något sämre resultat; arbetsförhållandena synas i viss mån påverkade af den depression, som efter hand inträdt å världsmarknaden.

Den offentliga arbetsförmedlingen i Tyskland.

Första, andra och tredje kvartalen år 1907.

Tillgängliga summariska uppgifter från cirka 640 arbetsförmedlingsanstalter i Tyskland utvisa följande hufvudsakliga resultat för verksamheten under årets tre gångna kvartal.

Första kvartalet:	*Arbetssökande.*	*Lediga platser.*	*Tillsatta platser.*	På *100 lediga platser* kommo: *Arbetssökande.*	*Tillsatta platser.*
Januari	204,000	172,000	117,000	119	68
Februari	193,000	173,000	110,000	112	64
Mars	204,000	223,000	146,000	91	65
1:sta kvartalet år 1907	**601,000**	**568,000**	**373,000**	**106**	**66**
Däraf manliga	486,000	384,000	285,000	127	74
» kvinnliga	115,000	184,000	88,000	63	48
1:sta kvartalet år 1906	613,000	540,000	366,000	114	68
» » » 1905	577,000	479,000	335,000	120	70
» » » 1904	544,000	398,000	277,000	137	70
Andra kvartalet:					
April	222,000	228,000	148,000	97	65
Maj	214,000	216,000	144,000	99	67
Juni	209,000	202,000	138,000	103	68
2:dra kvartalet år 1907	**645,000**	**646,000**	**430,000**	**100**	**67**
Däraf manliga	522,000	474,000	339,000	110	72
» kvinnliga	123,000	172,000	91,000	72	53
2:dra kvartalet år 1906	619,000	638,000	410,000	97	65
» » » 1905	579,000	541,000	378,000	107	70
» » » 1904	553,000	499,000	367,000	111	74
» » » 1903	461,000	340,000	251,000	136	74
Tredje kvartalet:					
Juli	226,000	204,000	144,000	111	71
Augusti	220,000	208,000	142,000	106	68
September	232,000	227,000	153,000	102	67
3:dje kvartalet år 1907	**678,000**	**639,000**	**439,000**	**106**	**69**
Däraf manliga	549,000	474,000	349,000	116	74
» kvinnliga	129,000	165,000	90,000	78	55
3:dje kvartalet år 1906	623,000	644,000	426,000	97	66
» » » 1905	590,000	595,000	417,000	99	70
» » » 1904	577,000	516,000	374,000	112	72
» » » 1903	525,000	407,000	301,000	129	74

Såsom synes har den offentliga arbetsförmedlingen i Tyskland fortfarande att uppvisa en betydande utveckling med afseende å omfattningen af sin verksamhet.

Att döma af de ofvanstående siffrorna har äfven arbetsmarknadens läge hittills varit mycket god. Under första kvartalet samt april och maj månader synes efterfrågan på arbetskraft hafva varit ännu större än under de närmast föregående åren. Från och med juni månad utvisar emellertid proportionen mellan antalet arbetssökande och lediga platser, att arbetsmarknaden är något mindre liflig än motsvarande månader under år 1906. Återgången är dock ej så stor, att däraf kunna dragas slutsatser om någon väsentlig nedgång i konjunkturerna.

Om statsåtgärder i Tyskland för beredande af bostäder åt statstjänstemän och statsarbetare.

De tyska försäkringsanstalterna och statens arbetare.

Enligt 164 § af tyska invaliditetsförsäkringslagen i dess lydelse af den 13 juli 1899 äga de försäkringsanstalter, hvarå lagen har afseende, placera hälften af sin förmögenhet i fastigheter. Af motiven till berörda lag framgår, att man därvid särskildt afsett lämnande af lån för uppförande af bostäder åt de försäkrade. Också har under tiden mellan försäkringsanstalternas tillkomst 1889 och utgången af 1903 af anstalterna för uppförande af arbetarbostäder åt försäkrade utlånats 109,536,396 mark. Företrädesvis har lån lämnats för uppförande af mindre hus för en till två familjer, egna hem. Den för de sålunda utlånade medlen betingade räntan har växlat mellan 3 och 4½ %. Den har i senare tid i allmänhet utgjort 3 %. Amortering skall i regel ske med 1½ à 2 % om året af lånebeloppet; numera ofta dock äfven med lägre belopp. Enligt 8 § af berörda lag kunna emellertid försäkringspliktiga personer, som äro anställda i rikets, en förbundsstats eller en kommuns tjänst fullgöra sin försäkringsplikt genom att ingå såsom medlemmar i vissa för tjänstepersonalen inom en tjänstegren inrättade kassor. Till förmån för personer, som begagna sig af denna rätt — och så har ofta varit händelsen — får, då de icke äro försäkrade med rätt till ersättning från de i lagen afsedda försäkringsanstalter, lån af dessa anstalter icke lämnas. Kassorna lämna emellertid ofta lån åt sina medlemmar. Sålunda hade Pensionskasse für die Arbeiter der Preussich-Hessischen Eisenbahngemeinschaft vid utgången af år 1903 för uppförande af bostäder, företrädesvis små hus åt i kassan delaktiga, utlånat 5,135,760 mark.

Lån lämnas mot säkerhet endast af inteckning intill 50 à 65 % och undantagsvis med högre del af de till förvärf afsedda lägenheternas värde åt kommuner, korporationer, Bauvereine och Baugenossenschaften, som icke hafva till ändamål att gifva vinst, utan hvilkas verksamhet pröfvas vara af allmännyttig art, äfvensom åt enskild arbetare mot säkerhet, förutom af inteckning intill visst belopp af fastigheternas värde, af borgen af kommuner eller föreningar. Enskilda arbetsgifvare kunna ej erhålla lån af försäkringsanstalterna.

Genom statens omedelbara försorg uppförda eller förhyrda bostäder åt statsarbetare.

Sedan länge har i Tyskland åtgärder af olika slag vidtagits för tillgodoseende af de i rikets och de särskilda staternas tjänst anställda arbetarnes och lågt aflönade tjänstemännens (Unterbeamten und Assistenten) behof af bostäder. Värdet af de utaf *tyska riket* uppförda, af riket ägda och till de vid riksjärnvägsförvaltningen anställda arbetarne och lägre aflönade tjänstemännen upplåtna bostäderna utgjorde vid 1902 års utgång 14,083,000 mark. För år 1903 betaltes af riket i hyra för sådana bostäder 1,685,000 mark. Värdet af de af riket ägda, till de vid post- och telegrafförvaltningen anställda arbetarna och lågt aflönade tjänstemännen upplåtna bostäder utgjorde vid 1903 års utgång 6,036,100 mark. I hyra för bostäder åt sist afsedda arbetare och tjänstemän betalades af riket för år 1903 137,786 mark.

I *Preussen* har under åren 1895—1905 färdigbyggts eller påbörjats bostäder, afsedda att förblifva i statens ägo, åt i preussiska statens tjänst anställda olika slag af arbetare och lågt aflönade tjänstemän för tillhopa 41,620,532 mark, hvaraf endast å arbetare och tjänstemän inom järnvägsförvaltningen belöper 33,236,193 mark.

Af tyska riket vidtagna åtgärder för anskaffande af bostäder åt statstjänare genom bostadsföreningars försorg. Lån.

Tyska riket har under åren 1901—1904 beviljat 15,000,000 mark för befordrande af uppförandet af geeignete Kleinwohnungen åt i rikets tjänst anställda arbetare och lågt aflönade tjänstemän genom lämnande af lån samt genom anskaffande af jord för sådana bostäder. De sålunda beviljade medlen få enligt de fastställda villkoren för medlens användande ej utlånas till enskilda arbetare, utan endast till Actiengesellschaften, Bauvereine och Baugenossenschaften med verksamhet af allmännyttig art. Statsarbetarne och tjänstemännen äro medlemmar af föreningarna och äga bebo dess byggnader eller, i de undantagsfall, där föreningen medgifvit åt enskild föreningsmedlem att förvärfva äganderätt till en lägenhet, förvärfva sådan endast på grund af medlemsafgiften. Vid 1904 års utgång hade af tyska riket lån lämnats endast åt tre föreningar, som medgåfvo enskilda medlemmar att förvärfva äganderätt till af föreningen uppförda lägenheter — då lämpade för ett mindre antal familjer. Eljest äro de genom ifrågavarande lån uppförda byggnaderna större komplex i städerna eller deras omedelbara närhet. Afgår medlem ur föreningen och har han ej, i de fall då sådant är möjligt, på grund af de inbetalningar han till föreningen verkställt, förvärfvat äganderätt till någon lägenhet, får han tillbaka de insatser till föreningen, som belöpa på den tid, hvarunder han ej bebott lägenheten eller, om han ej bebott någon föreningslägenhet, alla insatser jämte ränta. För att åt en förening lån af staten skall lämnas fordras såsom regel, att föreningen består af minst 100 medlemmar och att, i fråga om föreningar med begränsad ansvarighet, ansvarssumman uppgår till 30,000 mark. Då i de lånande förenin-

garna ofta såsom medlemmar ingå äfven andra än statstjänare, bestämmes i lånekontrakten, för att de af staten utlånade medlen skola komma statstjänstemän till godo, att bostäder skola af föreningen tillhandahållas sådana tjänstemän och arbetare till så stort antal, att bostädernas sammanlagda värde uppgår till de af staten i lån erhållna beloppen. Låneansökningarna skola åtföljas af en plan öfver den lånande föreningens förut ägda och vid ansökningstillfället till förvärf och uppförande afsedda lägenheter. Lånen utbetalas i den mån de byggnader, som med lånemedlen skola uppföras, blifva färdiga och fastigheterna sålunda kunna tjäna såsom säkerhet för lånen. Lånen förräntas med 3 % och amorteras med 1 % om året. Till säkerhet för dem fordras endast inteckning i föreningsfastigheterna. Föryttras fastighet, för hvars förvärf lån erhållits, eller öfvergår besittningsrätten helt eller delvis till annan än låntagaren, beror det på pröfning af vederbörande offentliga myndighet, huruvida lånet på grund af föryttringen eller öfvergången skall förfalla till betalning. Såsom ytterligare garanti för att den med lånet förvärfvade fastigheten icke skall råka i annans än statstjänares hand, förbehåller sig staten såsom villkor för låns lämnande förköpsrätt till fastigheten, i händelse densamma föryttras eller öfvergår i annans ägo än låntagarens. Skulle förening, som erhållit lån, vilja öfverlåta äganderätt till fastighet, som af densamma med lånemedel förvärfvats, till enskild arbetare eller tjänsteman, i de fall där detta är medgifvet, är föreningen skyldig förbehålla sig förköpsrätt till fastigheten vid dess föryttring. Begagnar sig föreningen ej af förköpsrätten eller har föreningen upplösts, inträder staten i den af staten betingade förköpsrätt, hvilken särskildt inskrifves i vederbörlig fastighetsbok. Om låneaftalet icke öfverträdes, kan lånet från statens sida icke uppsägas till betalning, förr än 10 år förflutit efter det sista utbetalningen af lånet ägde rum.

Upplåtelse af mark.

Af ofvan nämnda af tyska riket för åren 1901—1904 beviljade 15,000,000 mark har 2,088,497 mark användts till inköp af jord, som upplåtits åt föreningar, för bebyggande för statstjänare. Upplåtelser till enskilda hafva ej förekommit. Upplåtelserna hafva ej skett med äganderätt, utan med det särskilda slag af nyttjanderätt, som i Tyskland benämnes Erbbaurecht. För sistberörda medel har inköpts tillhopa 85 har 97 ar jord i nedannämnda orter till följande priser för en hektar jord: Brunnsbüttel, Oldenbüttel 7,910 mark, Dresden—Löbtau 290,000 mark, Holtenau 22,302 mark, Kiel 51,709 mark, Wilhelmshafen 20,682 mark, Kiel 11,829 mark, Rendsburg 6,373 mark och Ruhrort-Beck 106,000 mark.

Med Erbbaurecht menar den tyska civilrätten en förytterlig och ärftlig rättighet att å en annans fastighet hafva en byggnad. Inteckning för fordran kan af nyttjanderättshafvaren medgifvas i nytt-

janderätten med de till den upplåtna jorden hörande byggnader. Nyttjanderättsförhållandets närmare innehåll regleras af de i hvarje fall aftalande parterna. I de hittills af tyska riket ingångna aftalen om sådan rätt har upplåtelsen skett på mellan 65 och 80 år. Tiden har bestämts till den ofvannämnda, för att de lån, som komme att upptagas för markens bebyggande, skulle hinna till fullo amorteras — enligt ofvan angifna regler för förräntning och amortering sker detta på 40 à 50 år — och därefter några friår få åtnjutas. Vederlaget för nyttjanderätten till jorden sättes icke så högt, att det gifver full ränta å jorden. Detsamma har hittills bestämts att utgå med 2 % af jordens värde. Till säkerhet för dess utgörande sker inskrifning. I sammanhang med upplåtelsen förbehåller sig staten förköpsrätt till nyttjanderätten, i händelse af dess föryttring. Därest nyttjanderätten genom att staten begagnar sin förköpsrätt eller eljest upphör under de 40 à 50 första åren af nyttjanderättstiden, skall staten enligt i upplåtelseaftalet skeende särskild utfästelse vara skyldig lösa de å den upplåtna jorden uppförda byggnaderna med belopp, som ej får understiga byggnadernas af sakkunniga uppskattade värde, då lösningen sker, med den inskränkning likväl, att staten i intet fall blir pliktig erlägga mer än tre fjärdedelar af hvad byggnaderna kostat i uppförande. Efter de nämnda 40 à 50 årens förlopp minskas det sålunda beräknade lösensbeloppet med 3 % för hvarje år, som förgår af nyttjanderättstiden. Vid tidens utgång utgår ersättning med en fjärdedel af byggnadernas dåvarande värde. Om de byggnader, som å marken skola uppföras, icke äro färdiga enligt förut fastställd plan inom två år efter nyttjanderättens tillträdande, kan upplåtelseaftalet af staten häfvas utan någon som helst ersättningsplikt. Andra byggnader än de i planen upptagna få ej uppföras å jorden. Byggnaderna å densamma få ej bebos annat än af statstjänare.

Lån för uppförande af byggnader å den upplåtna jorden lämnas af statsmedel i förut angifven ordning.

Preussen. I Preussen har under åren 1895—1905 af för sådant ändamål beviljade medel, under ungefär enahanda villkor som i Tyska riket, för uppförande af bostäder åt i preussiska statens tjänst anställda arbetare och lågt aflönade tjänstemän utlånats 27,778,993 mark, hvaraf på järnvägsförvaltningen belöper 17,065,825 mark. Lån får i Preus-

[1] Enligt senaste uppgifter beräknades hela antalet af preussiska staten uppförda, af tjänstemän och arbetare bebodda lägenheter vid utgången af år 1905 utgöra 11,000. Antalet lägenheter, som af föreningar uppförts med af staten lånade medel, beräknades till 10,000. För båda dessa ändamål hade anvisats tillhopa 89 mill. mk, hvilket belopp i början af år 1907 redan tagits i anspråk (däraf ej mindre än 59·5 mill. mk för järnvägarne).

I anledning däraf har genom lag af den 12 augusti 1907 ytterligare 15 millioner mk anvisats för förbättrande af bostadsförhållandena åt lägre tjänstemän och arbetare hos preussiska staten.

sen aldrig lämnas åt förening, som har till ändamål att åt sina enskilda medlemmar förskaffa äganderätt till viss lägenhet. Ej heller har före år 1906 lån fått lämnas direkt åt enskilda statstjänare med undantag endast för provinsen Saarbrücken.

Af ofvan nämnda af preussiska staten utlånade medel hade vid 1906 års ingång af olika föreningar uppförts 1,026 byggnader med 7,408 lägenheter. Lägenheterna innehålla emellan 6 och 1, i allmänhet 3 à 4 rum. Hus för 1 à 2 familjer hafva relativt sällan uppförts.

Saarbrücken.

I Saarbrücken har ända sedan 1865 statsmedel användts för beredande af bostäder åt de vid statens stenkolsgrufvor därstädes anställda arbetarna. Räntefria förskott af högst 1,500 mark och särskilda byggnadspremier å mellan 750 och 900 mark hafva genom därvarande bergsförvaltnings försorg af statsmedel lämnats de enskilda arbetarne. Förskotten måste amorteras med 10 à 12 % om året. Såsom villkor för förskotts erhållande måste förskottstagaren förbinda sig att under 10 år bebo den lägenhet han med förskottet erhåller. Af de med tillhjälp af dylika förskott och premier under åren 1870—1890 förvärfvade 2,353 lägenheterna voro vid 1905 års utgång 2,015 eller 85 % ännu i förskottstagarens händer. Af de lägenheter, som kommit i annans hand, hafva 9 % föryttrats till bergs- och grufarbetare. 6 % innehades vid 1905 års utgång af andra än statens arbetare. I Saarbrücken har sedan några år statslån försöksvis lämnats enskilda järnvägsarbetare i statens tjänst för förvärf af egna hem.

Föreningar eller enskilda arbetare.

I Tyskland har framhållits att byggnadsföreningar med arbetare såsom medlemmar väl icke lyckats skaffa billigare, men väl i proportion till kostnaden bättre bostäder än de i orten vanliga, samt att dessa föreningar lämpa sig för bättre aflönade arbetare med säkra förvärfsförhållanden, med möjlighet att kunna göra regelbundna afbetalningar och med en viss stabilitet i sin sysselsättning och sin vistelseort, d. v. s. särskildt för arbetare vid statens inrättningar. Såsom skäl för att ej lämna lån åt enskilda statsarbetare för förvärf af egna hem har anförts, att sådant skulle stöta på svårigheter såväl med afseende å säkerheten för lånen (för lån åt enskilda arbetare, måste de tyska försäkringsanstalterna fordra ej blott inteckning, utan äfven borgen af i regel andra än arbetare), som med afseende å det arbete och den kostnad det skulle kräfva för staten att i fråga om hvarje särskildt lån ombesörja lånens in- och utbetalande samt att öfvervaka lånevillkorens och vid jordupplåtelser upplåtelsevillkorens behöriga fullgörande.

Under år 1906 i Preussen vidtagna åtgärder för åstadkommande af en- och tvåfamiljehus åt järnvägstjänstemän.

I enlighet med därom inom preussiska riksdagen år 1906 uttryckt önskan har emellertid preussiska regeringen numera gått i författning om att af de af riksdagen för bostäder åt statens arbetare anvisade medel, lån skola kunna lämnas åt enskilda vid preus-

siska järnvägsförvaltningen fast anställda lägre tjänstemän och arbetare för åstadkommande af egna hem, Eigenhäusern, i den mån medlen därtill förslå. Enligt i angifna hänseende af preussiska regeringen under år 1906 utfärdade bestämmelser skola dessa lån, som äro afsedda för byggnaders uppförande och ej för tomtmarks anskaffande, lämnas endast åt tjänstemän och arbetare vid statens järnvägar å orter, där uppförande af bostäder genom statens egen försorg ej anses lämpligen kunna komma i fråga och där allmännyttiga byggnadsföreningar icke finnas. Lånesökande, som måste vara mellan 25 och 45 år gammal och gift, måste för att kunna erhålla lån visa, att han är *ägare* af ointecknad jord, lämplig för bebyggande för det ifrågavarande ändamålet och belägen på ej längre afstånd än två kilometer från sökandens arbetsplats. Vid lånesökningen skall fogas, bland annat, uppgift hur kostnaden för tomtens förvärfvande skall betäckas. Lägenheten, för hvars uppförande lån lämnas, får ej vara afsedd att bebos af mer än två familjer. Den skall uppföras enligt af järnvägsförvaltningen gillad plan och vara färdig inom ett år efter lånekontraktets afslutande Lånet får ej öfverstiga den beräknade kostnaden för byggnadens uppförande och får, om fråga är om en lägenhet för två familjer, ej utgå med högre belopp än 6,000 mark. Lånet skall förräntas med $3^1/_2$ % och afbetalas med $2^1/_2$ % om året. Såsom säkerhet för lånet skall lämnas 1:a inteckning i fastigheten. Järnvägsförvaltningen bestämmer, om och i hvad mån lånet skall utbetalas till tjänstemannen, som sökt lånet, eller till den, som utför byggnadsarbetet för hans räkning. Att märka är att lånet alltid kan af järnvägsförvaltningen uppsägas att betalas efter sex månader. Omedelbar återbetalning af lånet kan af järnvägsförvaltningen fordras, om den fastighet, för hvars uppförande lånet erhållits, föryttras eller genom arf öfvergår till person, som ej är tjänsteman eller arbetare hos järnvägsförvaltningen, dock icke om den öfvergår till änka eller släktingar i rätt upp- eller nedstigande led. Likaledes kan omedelbar återbetalning af lånet fordras, om låntagaren eller efterträdaren i hans rätt frivilligt eller ofrivilligt lämnar järnvägsförvaltningens tjänst, dock icke om låntagaren afgår ur tjänsten, emedan han utan eget förvållande blir urståndsatt att förtjäna sitt uppehälle.

Annan garanti att den med lånet förvärfvade lägenheten skall för framtiden bevaras för sitt ändamål än nu omtalade uppsägningsrätt finnes ej upptagen i de utfärdade bestämmelserna angående ifrågavarande lån.

Sjuk- och begrafningskasseverksamheten i Danmark under år 1905.

Sjukkassor. Enligt den danske sjukkasseinspektörens senast offentliggjorda officiella berättelse voro vid 1905 års slut 1,379 erkända sjukkassor i verksamhet, (1,320 vid 1904 års slut). Af dessa voro 1,302 territorielt begränsade sjukkassor, 53 yrkeskassor och 24 fabrikskassor. Kassorna omfattade — förutom Köpenhamn och Frederiksberg — 65 landsortsstäder samt omkring $^9/_{10}$ af alla landskommuner. *Sjukkassor i Danmark år 1905.*

Antalet medlemmar[1] inom ifrågavarande kassor uppgick vid samma tidpunkt till 473,694 (434,758 vid 1904 års slut). Häraf utgjorde kvinnorna icke mindre än 49·5 proc. Förstnämnda antal representerar öfver 18 proc. af Danmarks hela dåvarande befolkning.

Utvecklingen af de erkända sjukkassornas verksamhet under de närmast föregående åren belyses af följande siffror, hvilka angifva antalet sjukkassemedlemmar vid slutet af hvart och ett af åren 1898—1905 dels absolut taget, dels i proc. af folkmängden:

År.	*Medlemmar.*	*%.*	*År.*	*Medlemmar.*	*%.*
1898	231,036	9·7	1902	367,124	14·6
1899	265,954	11·0	1903	402,157	15.8
1900	301,569	12·3	1904	434,758	16·9
1901	332,571	13·4	1905	473,694	18·3

De manliga sjukkassemedlemmarnes fördelning på olika yrken gestaltade sig på följande sätt:

I städerna.	%	*Å landsbygden.*	%
Tjänstefolk	2·1	Tjänstefolk	17.4
Arbetare	30·9	Landtarbetare	16·6
Handtverkare	0·6	Husmän och med dem jämnställda	31·6
Gesäller	45·9	Handtverkare	23·4
Handlande	2·2	Fabriksarbetare	0·8
Handelsbetjänte	4·5	Andra yrkesidkare	5·2
Andra självständiga yrkesidkare	3·8	Öfriga	5·0
» slag af betjänte	8·8		
Öfriga	1·2		
Summa	100·0	Summa	100·0

[1] Här och i det följande är afseende ej fäst vid s. k. bemedlade medlemmar, för hvilka kassorna bl. a. ej äro berättigade att uppbära statsbidrag.

Beträffande åldersfördelningen bland de manliga sjukkassemedlemmarne meddelas vidare följande procenttal:

Manliga sjukkassemedlemmar i åldern.	%	*Manliga sjukkassemedlemmar i åldern.*	%
15—20 år	8·8	50—60 »	12·7
20—25 »	9·0	60—70 »	6·4
25—30 »	12·5	Öfver 70 år	2·6
30—40 »	25·4	Okänd ålder	1·2
40—50 »	21·4	Summa	100·0

Kassornas inkomster och utgifter under år 1905 voro följande:

Inkomster.	Kr.	%.	*Utgifter.*	Kr.	%.
Medlemsbidrag	3,239,077	64·0	Kontant sjukhjälp	1,715,708	34·8
Inträdesafgifter, böter o. d.	65,370	1·3	Sjukhusvård	458,131	9·3
Räntor	137,671	2·7	Läkarevård	1,753,026	35·6
Statsbidrag	1,425,612	28·2	Medicin	578,788	11·7
Kommunbidrag	87,867	1·7	Barnbördshjälp, bandager o. d.	76,231	1·5
Öfriga inkomster	107,401	2·1	Förvaltningskostnader o. d.	349,259	7·1
Summa	5,062,998	100·0	Summa	4,931,143	100·0

Med afseende på utgifterna för läkarevården är att märka, att de erkända sjukkassorna i allmänhet är oenligt lag förpliktigade att bekosta läkarevård för såväl medlemmarne som deras hemmavarande barn under 15 år; däremot hafva kassorna ingen lagstadgad skyldighet att bekosta medicin.

I genomsnitt utgjorde medlemmarnes afgifter under år 1905 7 kr. 13 öre. Den beräknade andelen pr medlem i kassornas sammanlagda utgifter uppgick till 10 kr. 86 öre, hvaraf på den kontanta sjukhjälpen kommer 3 kr. 78 öre. Den genomsnittliga kostnaden pr medlem för läkarvård och medicin samt sjukhusvård belöpte sig inom de kassor, som hela året varit i verksamhet såsom erkända sjukkassor, till resp. 3 kr. 87 öre, 2 kr. 55 öre samt 1 kr. 1 öre. Härvid har dock bortsetts från sådana kassor, som endast delvis bekostat läkarevård resp. medicin för sina medlemmar. Den genomsnittliga andelen pr medlem i förvaltningskostnaderna uppgick till 79 öre.

Af det under året utanordnade statsbidraget kom hvarje medlem i genomsnitt 3 kr. 14 öre till godo; fördelas statsbidraget jämnt på det antal medlemmar, som legat till grund för beräkningen af bidraget, d. v. s. antalet medlemmar vid närmast föregående års slut inom de vid samma tidpunkt i verksamhet varande erkända sjukkassor, kommer på hvarje medlems andel 3 kr. 28 öre.

Af följande från sjukkasseinspektörens berättelse hämtade sammanställning af å ena sidan de erkända sjukkassornas samman-

lagda utgifter för läkarevård under hvarje år alltsedan sjukkasselagens tillkomst och å andra sidan de för resp. år beviljade — d. v. s. under närmast följande år utanordnade — statsbidragens totala belopp, framgår hvilken betydelse danska statens bidrag haft för sjukkassorna:

År.	*Statsbidrag.* Kr.	*Utgift för läkarevård.* Kr.
1893	345,127	266,286
1894	410,641	377,490
1895	475,817	443,400
1896	547,678	517,833
1897	621,568	618,031
1898	710,161	710,442
1899	833,745	862,456
1900	957,741	990,153
1901	1,067,029	1,106,992
1902	1,182,466	1,269,485
1903	1,307,048	1,436,174
1904	1,425,612	1,567,591
1905	1,553,588	1,753,026

Det genomsnittliga antalet sjukdagar pr medlem under år 1905 utgjorde för män 5·4 och för kvinnor 4·8, eller i medeltal ungefär 5·1. Allt efter som tiden för sjukhjälpens åtnjutunde var mer eller mindre begränsad gestaltade sig förhållandena i förevarande hänseende sålunda.[1]

	Pr manlig medlem.	*Pr kvinnlig medlem.*
Landsortsstädernas kassor:		
med kontant sjukhjälp under 13 veckor	6·1 sjukdagar	6·3 sjukdagar
med » » » längre tid (oftast 20 à 26 veckor)	5·6 »	7·3 »
Landsbygdens kassor:		
med kontant sjukhjälp under 13 veckor	3·8 »	3·1 »
med » » » längre tid (oftast 20 à 26 veckor)	4·5 »	4·1 »

De erkända sjukkassorna förfogade vid årets slut öfver tillgångar, uppgående till sammanlagdt 3,531,477 kr. (3,348,062 kr. år 1904), hvilket motsvarar 7 kr. 46 öre pr medlem (7 kr. 69 öre föreg. år).

[1] Köpenhamns sjukkassor, som arbeta under mer säregna förhållanden, äro här uteslutna.

Begrafningskassor. Enligt lagen om tillsyn öfver begrafningskassor den 1 april 1905[1] åligger det den danske sjukkasseinspektören numera äfven att utöfva uppsikt öfver de begrafningskassor, på hvilka nyssnämnda lag äger tillämpning. I samband härmed tillkommer honom att årligen till inrikesministeriet afgifva berättelse angående dessa kassors verksamhet. En första berättelse af detta slag åtföljer den förutberörda redogörelsen angående de registrerade sjukkassornas verksamhet under år 1905.

Berättelsen omfattar de begrafningskassor, hvilka intill den 1 juli 1906, till sjukkasseinspektoratet insändt de i förutnämnda lag föreskrifna uppgifter angående sin verksamhet. Dessa kassor utgjorde till antalet 929 och räknade 313,922 medlemmar Härvid är dock att märka, att ett icke obetydligt antal begrafningskassor vid ifrågavarande tidpunkt ännu icke ställt sig lagens föreskrift beträffande lämnandet af uppgifter till efterrättelse.

I nedanstående tablå meddelas en öfversikt öfver de olika hufvudgrupper, som äro att särskilja bland begrafningskassorna, samt antalet kassor och medlemmar äfvensom kassornas sammanlagda förmögenhet och åtagna risker inom de olika grupperna. »Återförsäkrade» benämnas i tablån de kassor, som tillhöra »de danska begrafningskassornas återförsäkringsförening», för hvilken i det följande närmare redogöres.

	Antal kassor.	*Antal medlemmar.*	*Förmögenhet.*	*Försäkringssumma.*
Begrafningskassor, upprättade i samband med			Kr.	Kr.
erkända sjukkassor: återförsäkrade . . .	432	104,790	281,282	10,142,845
icke återförsäkrade .	332	138,238	1,103,202	10,839,455
Andra begrafningskassor	165	70,894	795,969	15,834,373
Summa	**929**	**313,922**	**2,180,453**	**36,816,673**

Medlemmarnas i kassorna ofta försäkrade minderåriga barn äro icke inberäknade i de här förekommande medlemstalen.

Den förmögenhetssiffra, som angifvits för de »återförsäkrade» kassorna, afser vidare endast af dessa kassor på egen risk behållna försäkringar. Beträffande de återförsäkrade riskerna hänvisas i berörda hänseende till nedan meddelade uppgifter rörande återförsäkringsföreningen.

Af de meddelade siffrorna framgår, att af Danmarks erkända sjukkassor, hvilka vid ifrågavarande tidpunkt till antalet utgjorde omkring 1,400, något mer än hälften voro förenade med begrafningskassa.

---

[1] En kort redogörelse för innehållet i denna lag har lämnats i andra häftet för år 1906 af denna tidskrift.

Med afseende på verksamhetssättet har man att bemärka följande fyra grupper:

I. Kassor, hvilka som regel upptaga enbart fasta medlemsafgifter;
II. Kassor, hvilka uteslutande tillämpa uttaxeringssystemet;
III. Kassor, hvilka i allmänhet både upptaga fasta afgifter och därjämte använda uttaxering;
IV. Kassor, hvilka bestrida begrafningshjälpen hufvudsakligen med tillhjälp af räntor, understundom dock i förening med uttaxerade bidrag.

Samtliga de begrafningskassor, hvilka äro upprättade i samband med erkända sjukkassor och därjämte tillhöra den i det föregående omtalade återförsäkringsföreningen, äro att hänföra till grupp I. Beträffande de båda öfriga i ofvan meddelade tablå angifna slagen kassor, deras medlemsantal, förmögenhet och risker, lämnas nedan en specifikation med hänsyn till nyss anförda gruppindelning.

1. Begrafningskassor förbundna med erkända sjukkassor.
(Icke återförsäkrade).

	Grupp.			
	I.	II.	III.	IV.
Antal kassor	211	71	18	32
» medlemmar	106,080	22,124	3,041	6,993
Förmögenhet kr.	993,368	19,037	10,857	79,940
Åtagna risker »	9,281,028	1,122,372	155,185	280,870

2. Begrafningskassor utan samband med erkända sjukkassor.

	Grupp.			
	I.	II.	III.	IV.
Antal kassor	88	64	11	2
» medlemmar	28,324	39,893	2,430	247
Förmögenhet kr.	518,629	244,858	28,595	3,887
Åtagna risker »	3,906,982	11,349,030	563,461	14,900

Här meddelade siffror ådagalägga till fullo den bristfälliga fondbildningen inom uttaxeringskassorna. Medan de begrafningskassor, som upptaga fasta afgifter, hade att uppvisa tillgångar uppgående till omkring 11 proc. af sammanlagda försäkringssumman, var motsvarande procenttalet för uttaxeringskassorna ej mer än ungefär 2 proc.

Storleken af den begrafningshjälp, som lämnas inom samma tvenne grupper af kassor, hvarom senast meddelade öfversikt handlade, framgår af följande tablå:

Begrafningshjälpens storlek. Kronor.	*Med erkända sjukkassor förbundna icke återförsäkrade begrafningskassor.* Antal.	*Med erkända sjukkassor icke förbundna begrafningskassor.* Antal.
0— 50	224	48
51—100	87	62
101—150	14	14
151—200	4	14
201—250	—	2
251—300	1	8
301—350	—	1
351—400	—	5
401—450	—	—
451—500	2	11

Rörande förhållandena i förevarande hänseende inom de med erkända sjukkassor förbundna, återförsäkrade begrafningskassorna hänvisas till nedan meddelade redogörelse för återförsäkringsföreningen.

Inspektoratet har under det gångna året påbörjat den i lagen föreskrifna undersökningen af kassornas ekonomiska ställning. De intill tiden för berättelsens offentliggörande sålunda behandlade kassorna voro till antalet 193, däraf 110 uttaxeringskassor och 83 andra kassor. I fråga om de förra låter sig en undersökning af ifrågavarande slag icke i egentlig mening utföras, hvarför till dem endast kunnat riktas en uppmaning att för undvikande af framtida obestånd öfvergå till systemet med fasta afgifter. Af de senare hafva vid den företagna undesökningen ej mindre än 53 befunnits arbeta med förlust, och hafva dessa på grund häraf fått af sjukkasseinspektören mottaga en anmaning att för upphjälpande af sin ställning genomföra erforderliga förändringar med afseende på medlemsafgifternas eller begrafningshjälpens storlek. Då det emellertid icke ligger i sjukkasseinspektörens makt att ålägga respektive kassor att ställa sig en dylik anmaning till efterrättelse, har detta icke heller skett i mer än ett mindre antal fall, åtminstone vid tiden för berättelsens utgifvande.

Vi meddela till sist några uppgifter beträffande »De danska begrafningskassornas återförsäkringsförening».

Vid 1905 års slut tillhörde 421 st. af de med erkända sjukkassor förbundna begrafningskassorna denna föreningen. De återförsäkrades antal uppgick till 102,102 och försäkringssumman till 9,865,105 kr., fördelad på mindre risker å belopp af minst 25 och högst 150 kr.

Efterföljande tabell lämnar en öfversikt öfver föreningens utveckling alltifrån dess bildande:

	Antal i föreningen deltagande begrafningskassor.	Antal medlemmar i dessa.	Den återförsäkrade begrafningshjälpens belopp.		Föreningens förmögenhet.	
			inalles.	pr medlem.	absolut taget.	pr medlem.
			Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1 januari 1900 . . .	139	32,794	2,897,375	88	—	—
» » 1901 . . .	207	43,193	3,698.285	86	31.244·64	0·72
» » 1902 . . .	256	62,545	5,887,225	94	72,457·56	1·16
» » 1903 . . .	295	72,197	6,946,975	96	126,373·73	1·75
» » 1904 . . .	333	81,217	7,827,325	96	185,319·50	2·28
» » 1905 . . .	388	93,195	8,783,900	94	253,798·61	2·73
» » 1906 . . .	421	102,102	9.865,105	97	326,127·20	3·19

Föreningens inkomster under år 1905 voro följande:

Inträdesafgifter	kr.	5,412·70
Premier	»	156.883·96
Statsbidrag	»	5,000 —
Räntor	»	12,211·51
Summa kr.		**179,508·17**

Utgifterna voro följande:

Begrafningshjälp	kr.	102,420 —
Förvaltningskostnader	»	4,759·58
Summa kr.		**107,179·58**

Föreningens verksamhet lämnade alltså år 1905 ett öfverskott af 72,328 kr. 59 öre, dess förmögenhet vid årets slut uppgick, såsom redan nämnts, till 326,127 kr. 20 öre.

Alltsedan föreningens tillkomst har densamma uppburit ett årligt understöd af staten af 5,000 kr.

Föreningens hufvudkontor står som bekant under sjukkasseinspektörens ledning.

Registrering af sjukkassor i Sverige år 1907.

Andra kvartalet.

(Enligt i Post- och Inrikes Tidningar införda kungörelser.)

Registreringsort.[1]	Kassans namn.[2]	Datum för registrering (upphörd registr.).
	1. Tillkomna kassor.	
Stockholms stad . .	Svenska allmänna understödsföreningen Heros sbk.	maj 21
» » . .	Hattmakarnes sbk.	» 21
» » . .	Stockholms byggnadssnickerifackförenings sbk.	juni 28
Stockholms län.		
Landsbygden . . .	Östra Ryds sbk.	» 20
Uppsala län.		
Uppsala	Uppsala bokbinderiarbetares sbk.	april 3
»	Uppsala ångkvarns arbetares sbk.	» 16
Östergötlands län.		
Landsbygden . . .	Ludgo sbk.	maj 18
» . . .	Kila och Lunda sbk.	» »
Jönköpings län.		
Landsbygden . . .	Norrahammars hundramannaförening.	april 20
Kronobergs län.		
Landsbygden . . .	Sk. Mimer.	» 4
Gottlands län.		
Landsbygden . . .	Stånga och Lye socknars sbför.	maj 13
Malmöhus län.		
Lund	Södra Sveriges shför. för lärarinnor.	april 29
»	Lunds registrerade sjukkassors fortsättningsförening.	juni 3
Landsbygden . . .	Hundramannaför. n:r 1 i Eslöf.	maj 11
Hallands län.		
Landsbygden . . .	Oskarströms fabriksarbetares sbk.	april 6
Göteb:so. Bohus län.		
Landsbygden . . .	Mölndals sjukförening n:r 2.	maj 18
Skaraborgs län.		
Landsbygden . . .	Mullsjö 1:sta hundramannaförening.	april 17
Värmlands län.		
Kristinehamn . . .	Shför. Framtiden i Kristinehamn.	maj 13
Örebro län.		
Landsbygden . . .	Gropens och Fjugesta sk.	april 15
» . . .	Pershytte shför.	maj 28
Kopparbergs län.		
Landsbygden . . .	Grycksbo arbetares sbk.	april 23
	2. Afgångna kassor.	
Kronobergs län.		
Växjö	Växjö murares och byggnadsarbetares sbk.	» 8
Malmöhus län.		
Lund	Lunds kvinnliga sbk. Framtiden.	juni 3
Hälsingborg	Hälsingborgs Bethaniaförenings sbk.	april 17

[1] Registreringsmyndighet är å landsbygden Konungens befallningshafvande och i städerna magistraten (i Stockholm öfverståthållareämbetet).

[2] Använda förkortningar: sbför. = sjuk- och begrafningsförening, sbk. = sjuk- och begrafningskassa, shför. = sjukhjälpsförening, sk. = sjukkassa.

Riksförsäkringsanstaltens verksamhet.

Januari—oktober 1907.

Riksförsäkringsanstalten har under årets gångna 10 månader utfärdat nya försäkringsbref och förnyelsekvitton å förut gällande försäkringar för ett provisionellt antal arbetare af 62,716. Under samma tid ha 2,814 olycksfall anmälts till anstalten. För begrafningshjälp, lifräntor och sjukhjälpsersättningar ha utanordnats kronor 169,674·58. Lifräntor på grund af invaliditet ha blifvit tillerkända i 149 nya fall och i 35 fall ha ersättningar på grund af dödsfall utbetalats. Antalet inköpta lifräntor har utgjort 252. Utlåtanden, som enligt § 15 af lagen den 5 juli 1901 begärts af arbetsgifvare och arbetare samt domstol eller annan myndighet angående invaliditetsgrad för skadad arbetare hafva afgifvits i 261 fall, och hafva sedan anstalten började sin verksamhet dylika utlåtanden afgifvits i 969 fall.

Öfversikt öfver ingångna kollektivaftal.

Andra kvartalet år 1907.

Såvidt till afdelningens kännedom kommit, ha under kvartalet träffats 370 kollektivaftal. 51 af dessa aftal ha ingåtts efter föregående arbetsinställelse, under det att 319 träffats efter förhandlingar parterna emellan utan afbrott i arbetet. För 306 aftal är antalet berörda arbetsgifvare och arbetare kändt och utgör omkring 1,450 arbetsgifvare och 32,300 arbetare. Omkring 450 arbetsgifvare och 5,300 arbetare beröras af aftal ingångna efter föregående arbetsinställelse, omkring 1,000 arbetsgifvare och 27,000 arbetare af aftal, som träffats, utan att sådan arbetsinställelse ägt rum.

Antalet arbetsgifvare och arbetare, som berörts af öfriga aftal, träffade under kvartalet, kan beräknas till ungefär resp. 300 och 4,000, och ha således sammanlagdt omkring 36,000 arbetare, anställda hos omkring 1,750 arbetsgifvare, fått sina löne- och arbetsförhållanden reglerade genom kollektivaftal under andra kvartalet mot 14,000 arbetare, anställda hos 500 arbetsgifvare under näst föregående kvartal. Mest omfattande har denna reglering varit vid de enskilda järnvägarna, där omkring 6,600, och vid kommunernas arbeten, där omkring 3,800 arbetare berörts af densamma. För öfriga näringsgrenar se tabellen å ss. 414—417.

Inom de olika delarna af landet fördela sig aftalen på följande sätt:

	Aftal, slutna efter föregående arbetsinställelse.	*Aftal, slutna utan föregående arbetsinställelse.*	*Tillsammans.*
Stockholm	2	15	17
Östra Sverige [1]	7	48	55
Småland	4	19	23
Södra Sverige	19	106	125
Västra Sverige	14	89	103
Norra Sverige	5	42	47
	51	**319**	**370**

Att regleringen af arbetsförhållandena genom kollektivaftal nått en så afsevärdt mycket större omfattning under andra kvartalet än under det första, är ej något enastående för detta år, utan beror därpå, att under andra kvartalet säsong inträffar för ett flertal näringsgrenar, hvilket medför, att kraf på förbättrade arbetsvillkor under detta kvartal framställas i större utsträckning. Under andra kvartalet plägar därför ock giltighetstiden för flertalet aftal utlöpa. Härtill kommer emellertid den omständigheten, att goda konjunkturer rådt under kvartalet, och att efterfrågan på arbetskraft fortfarande öfverstigit tillgången.

[1] Angående de olika landsdelarnes omfattning se »Meddel.» 1903, s. 72, noten.

De ingångna aftalen ha samtliga varit firmaaftal eller ortsaftal, d. v. s. de ha träffats för enskilda företag eller för flera företag på en ort eller närliggande orter. Riksaftal, gällande för en hel näringsgren öfver hela riket, ha däremot ej ingåtts under kvartalet. Dock har för träförädlingsindustrien träffats öfverenskommelse mellan Sveriges träindustriförbund och Svenska träarbetareförbundet, att vid kommande aftal mellan dessa organisationer för deras medlemmar ett fastställdt formulär skall användas, hvarigenom frågorna om arbetstid och arbetslön komma att utgöra de enda punkter, om hvilka i hvarje särskildt fall skall förhandlas. Formuläret i fråga meddelas å s. 339 ff.

Då för närvarande en undersökning af samtliga i riket gällande kollektivaftal pågår inom afdelningen, meddelas nedan endast utdrag af bestämmelserna i de under första och andra kvartalen ingångna aftalen beträffande minimilön för utlärd manlig arbetare och arbetstiden inom vissa yrken. Dessa återfinnas å s. 410—413. Härvid är att märka, att de meddelade lönebestämmelserna äro endast tidlönsbestämmelser, och att lönen inom ett flertal yrken i själfva verket utgår efter viss betalning för styck, hvarvid den i aftalet upptagna tidlönen antingen endast är att betrakta som ett minimum, under hvilket arbetsförtjänsten ej under några förhållanden får sjunka, eller användes uteslutande för sådana arbeten, som ej kunna beräknas efter aftalets styckprislista. I hvarje fall utgöra dessa bestämmelser ej någon exakt mätare på den verkliga arbetsförtjänsten. Så torde tidlönsbestämmelserna i aftalen för skrädderierna och skofabrikerna ha ganska liten betydelse för bedömandet af arbetarens inkomst, då lönen här utgår efter mycket detaljerade styckprislistor, och de meddelade tidlönsbestämmelserna kunna endast tjäna till ledning vid bedömandet af lönenivån i så måtto, att arbetsförtjänsten, under den tid arbete kan erhållas kontinuerligt, i de flesta fall ej understiger desamma. Inom bagerierna däremot förekommer icke stycklön, och där anger tidlönen lägsta verkliga arbetsförtjänsten. De nedan meddelade tidlönerna äro endast de lägsta för utlärd eller fast anställd manlig arbetare inom olika yrken. Lönebestämmelser för andra arbetargrupper äro ej medtagna.

Reglerna för arbetstidens längd gifva en mera exakt bild af de faktiska förhållandena. Dock ges äfven här variationer, som ej återfinnas i nedanstående tabeller. Så är för de yrken, där arbetstidens längd är beroende af dagsljuset, såsom byggnadsyrkena, endast arbetstiden under sommarmånaderna upptagen, ehuru den under öfriga tider af året är högst väsentligt kortare, och för flera yrken, där det i vanliga fall arbetas på styck, gälla arbetstidsbestämmelserna endast, när reglerna för tidlönen träda i kraft.

Ett sammandrag af de viktigaste nu gällande bestämmelserna angående lönen för manlig utlärd arbetare och arbetstiden i de under första och andra kvartalen träffade kollektivaftalen lämnas härmed för nedanstående yrken:

Yrke.	*Arbetstid pr vecka.*	*Timlön.*[1]
bageriarbetare . .	60—66 t.	32—37 öre.
bryggeriarbetare .	60—66 »	27—35 »
arbetare vid spinnerier, väfverier och färgerier . .	60 »	21—33 »
skrädderiarbetare	46½—63 »	32—42 »
skoarbetare . . .	45—60 »	30—37 »
arbetare vid garfverier och läderfabriker	54—60 »	32—40 »
arbetare vid snickerier och möbelfabriker	56—58 »	27—39 »
bleck och plåtslageriarbetare . .	56—58 t.	30—51 öre.
arbetare vid tegelbruk	52½—60 »	26—34 »
murareriarbetsmän .	56—60 »	28—40 »
murareriarbetare . .	56—60 »	40—65 »
järnvägsbyggnadsarbetare	48—54 »	40—47 »
byggnadsträarbetare	56—60 »	38—49 »
måleriarbetare . .	53—60 »	40—64 »
hamnarbetare . .	58½—60 »	40—60 »

Kollektivaftal, som träffats under andra kvartalet 1907, fördelade efter näringsgrenar och orter.

Jordbruket: Ljungbyhed, Skånska sockerfabriksaktiebolagets gårdar i Säby, Örja och Herslöfs socknar.

Skogsbruket: *timmerflottning:* 13 skiljeställen vid Dalälfven och ett vid Ljunga älf; *kolning:* Ala, Ornäs.

Grufdrift: *järngrufvor:* Kiruna, Persberg; *stenkolsgrufvor:* Hyllinge.

Annan brytnings- och upptagningsverksamhet: *stenbrott:* Klagshamn, *torfupptagning:* Västra Torup.

Närings- och njutningsämnesindustri: *bagerier, konditorier och konfektfabriker:* Eskilstuna, Falköping, Hudiksvall, Hälsingborg, Härnösand med Ådalen, Jönköping, Malmslätt, Mariestad, Nyköping, Oxelösund, Sköfde, Stockholm, Söderhamn, Södertälje, Tannefors, Umeå, Uppsala (2 aftal), Ystad, Ängelholm, Örebro (2 aftal); *bryggerier:* Arvika, Boden, Göteborg, Halmstad, Mariestad, Sköfde, Stockholm, (2 aftal), Sundsvall, Uddevalla, Västerås, Örebro; *läskedrycksfabriker:* Stockholm, Uppsala; *kvarnar:* Karlstad; *råsockerbruk:* Karlshamn; *sockerraffinaderier:* Göteborg; *slakterier och charkuterivarufabriker:* Hälsingborg; *konservfabriker:* Kristianstad; *mejerier:* Eslöf; *mjölkmjölsfabriker:* Eslöf.

Textilindustri: *spinnerier, väfverier och färgerier:* Borås, Gäfle (2 aftal), Göteborg, Halmstad, Hälsingborg, Norrköping, Varberg; *repslagerier:* Stockholm.

Beklädnadsindustri: *skrädderier och sömnadsfabriker:* Eslöf, Korsnäs med Sundborn, Svärdsjö och Envikens socknar, Landskrona, Lund, Malmö, Nässjö, Visby, Vänersborg; *skofabriker:* Arvika, Hälsingborg, Hörby och Höör, Knislinge, Landskrona, Ljungby, Lund, Ronneby, Säfsjö (2 aftal), Trelleborg, Varberg (2 aftal), Ystad, Örebro; *hattfabriker:* Karlskrona; *barberare och perukmakare:* Hälsingborg, Malmö.

Läder-, hår- och gummivaruindustri: *garfverier och läderfabriker:* Alingsås, Falkenberg, Gäfle, Halmstad (2 aftal), Karlstad (2 aftal), Kristianstad, Malmö (2 aftal), Norrtälje, Vänersborg, Örebro; *gummifabriker:* Hälsingborg; *sadelmakare och tapetserare:* Malmö, Stockholm.

[1] Inom vissa yrken, där lönen utgår per vecka eller per månad, har timlönen erhållits genom att jämföra vecko- eller månadslönen med det antal arbetstimmar i veckan eller månaden, som är fastslaget i resp. aftal.

Trävaruindustri: *sågverk och brädgårdar:* Ankarsvik, Arboga, Karlsvik, Hudiksvall, Hägersten, Hälsingborg (2 aftal), Hörningsholm, Karlskrona, Klarafors (2 aftal Korsnäs (2 aftal), Mo, Myrnäs, Sandö, Stockholm, Åbyfors; *snickerier och möbelfabriker:* Angående under kvartalet träffad öfverenskommelse om formulär enligt hvilket kommande aftal skola afslutas se s. 338. Göteborg (3 aftal), Katrineholm (2 aftal Landskrona (2 aftal), Norrköping, Nyköping (2 aftal), Trelleborg, Västervik; *korkfabriker:* Stockholm: *tunnbinderier:* Göteborg, Halland, Malmö, Norrköping.

Trämasse- och pappersindustri: *pappersbruk:* Fiskeby, Klarafors, Klippan. Lessebo Lomma, Sörstafors, Timsfors, Trollhättan, Åmot, Örebro (2 aftal); *trämassefabriker* Lilla Edet, Forshaga, Klarafors, Lottefors, Ransberg, Åmot; *bokbinderier:* Västervik, Örebro.

Malmförädlingsindustri: *järn- och stålverk:* Domnarfvet, Fors, Smedjebacken (2 aftal), Storfors.

Metallindustri: *bleck-, plåt- och kopparslagerier:* Arvika, Göteborg, Hudiksva Kalmar, Karlskrona (2 aftal), Karlstad, Kungsör, Landskrona, Linköping, Nyköping Ronneby, Sköfde, Säfsjö, Uddevalla, Uppsala, Visby, Örebro; *järn- och stålvarufabriker:* Bångbro, Eskilstuna (2 aftal), Göteborg, Hessleholm, Hälsingborg, Karlskrona (6 aftal), Kungsängen, Linköping.

Maskin- och skeppsbyggnadsindustri: *mekaniska verkstäder:* Hälsingborg, Höör Karlskrona, Linköping, Stockholm, Sundbyberg, Uppsala, Åstorp, Östersund.

Jord- och stenindustri: *stenhuggerier:* Halland, Elleholm, Västra Frölunda, Karlshamn (2 aftal), Linköping (2 aftal), Malmö (2 aftal), Stilleryd, Vekerum, Vilhelmsberg Västervik; *glasbruk:* Surte; *tegelbruk:* Arboga, Börringe, Borgeby, Engelholm, Eskilstuna, Glumslöf, Heby, Hildesborg, Hven (2 aftal), Kristianstad, Köpinge, Långaröd Marieberg, Rögle, Sallerup, Sjöbo, Skurup, Strandsnäs, Svedala, Vänersborg, Åbyfors· *kritbruk:* Kvarnby; *cementfabriker och cementgjuterier:* Göteborg (3 aftal), Hellekis. Hälsingborg (2 aftal), Lomma, Malmö, Trelleborg.

Kemisk-teknisk industri: Annelöf, Mölndal, Stockholm, Malmö (2 aftal), Nybro Rörstand, Trelleborg.

Byggnadsverksamhet: *bergsprängning och grundläggning:* Eskilstuna, Uppsala *grofarbete:* Eskilstuna (2 aftal), Göteborg, Halmstad, Hessleholm, Hörby, Karlskrona, Lidköping, Säter, Varberg, Växjö, Ystad, Örebro; *järnvägs- och spårvägsbyggnader* Garpenberg—Fors, Lidingö (2 aftal), Mästermyr, Nynäshamn; *murning:* Borås, Hudiksval Jönköping, Karlshamn, Kristianstad, Sundsvall, Tranås, Örebro; *träarbete:* Eskilstuna, Karlshamn, Kristianstad, Kullen. Lidköping, Limhamn, Lysekil, Trelleborg, Varberg, Ystad, Åhus, Åtvidaberg, Örebro; *målning:* Borås, Eslöf, Karlshamn, Nyköping Oskarshamn, Sundsvall, Stockholm, Trollhättan, Uppsala, Varberg, Örebro; *förgylleri och glasmästeri:* Göteborg, Malmö, Norrköping.

Allmänna arbeten: *kommunala:* Borås, Göteborg, Halmstad, Karlstad, Kristianstad, Lidköping, Stockholm, Trelleborg, Ystad, Örebro; *enskilda:* Kalmar, Limhamn Stockholm.

Handel och samfärdsel: *handel och varulager:* Eslöf, Gäfle, Göteborg, Hälsingborg Landskrona, Malmö, Stockholm; *järnvägsdrift:* Bergslagernas, Falkenbergs, Bredåkra —Tingsryds, Dala—Ockelbo—Norrsundets, Filipstads Norra Bergslags, Gäfle—Dala Göteborg—Borås, Halmstad—Bolmens, Halmstad—Nässjö, Hvetlanda—Säfsjö, Hvetlanda—Målilla, Karlstad—Munkfors, Landskrona och Hälsingborgs, Nordmark—Klarälfvens, Norra Helsinglands, Skåne—Smålands, Stockholms—Västerås—Bergslagens, Stockholm—Saltsjöns, Trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösunds, Västergötlands—Göteborgs och Engelholm—Klippans järnvägar; *spårvägsdrift:* Uppsala; *åkerirörelse:* Gäfle Karlskrona, Örebro; *lastning och lossning:* Gäfle (2 aftal), Göteborg, Karlshamn, Karlskrona, Karlstad, Sundsvall, Örebro; *sjötransport:* Göteborg, Stockholm (3 aftal).

Arbetstid och arbetslön[1] inom vissa yrken enligt kollektivaftal, ingångna under 1:sta och 2:dra kvartalen 1907.

Bagerier.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Veckolön.*
Bollnäs	60 t.	20 kr.
Borås	60 »	19 »
Bräcke	60 »	19 »
Engelholm	60 »	22 »
Eskilstuna	66 »	20 »
Falköping	60 »	19 »
Halmstad	60 »	22 »
Hudiksvalls omnejd	60 »	19 »
Hälsingborg	60 »	22 »
Härnösand	60 »	22 »
Jönköping	60 »	19 »
Kristianstad	60 »	21 »
Malmslätt	60 »	20 »
Mariestad	60 »	19 »
Nyköping	60 »	20 »
Oxelösund	60 »	20 »
Sköfde	60 »	19 »
Söderhamn	60 »	20 »
Södertälje	60 »	22 »
Tannefors	60 »	19 »
Umeå	60 »	21 »
Vaxholm	60 »	19 »
Ystad	60 »	20 »
Örebro	60 »	19 »
Östersund	60 »	19 »

Bryggerier.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Månadslön.*[2]
Arvika	60 t.	75·— kr.
Boden	60 »	70·— »
Eslöf	60 »	80·— »
Lidköping	60 t.	67·50 kr.
Lund	60 »	87·50 »
Sköfde	63 »	70·75 »
Sundsvall	63 »	70·— »
Uddevalla	60 »	75·— »
Uppsala	66 »	75·— »
Västerås	60 »	83·25 »
Örebro	60 »	80·— »
Örtofta	60 »	80.— »

Spinnerier, väfverier och färgerier.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Timlön.*
Borås	60 t.	23 öre.
Gäfle	60 »	25 »
Göteborg	60 »	27 »
Hälsingborg	60 »	33 »
Nyköping	60 »	21 »
Oskarsström	60 »	22 »
Varberg	—	27 »

Skrädderier.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Veckolön.*
Falun	—	—
Korsnäs med Sundborn, Svärdsjö och Envikens socknar	—	—
Kristianstad	60 t.	22 kr.
Lidköping	60 »	22 »
Limhamn	63 »	22 »
Malmö	60 »	25 »
Nässjö	60 »	20 »
Vingåker	—	—

[1] Lägsta tidlön för utlärd manlig arbetare. Se närmare s. 407.

[2] Å orter, där lönen utgår per timme eller per vecka, har månadslönen erhållits genom jämförelse med aftalets arbetstidsbestämmelser.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Veckolön.*
Visby	60 t.	20 kr.
Vänersborg	60 »	19 »
Örkelljunga	46½ t.	stycklön.

Skomakeriverkstäder och skofabriker.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Veckolön.*
Arvika	60 t.	18·— kr.
Hälsingborg	60 »	22·20 »
Hörby och Höör	—	—
Kjäflinge	54 »	20·— »
Knislinge	—	20·— »
Landskrona	60 »	22·— »
Ljungby	—	18·— »
Malmö	45 »	21·60 »
Ronneby	—	—
Stehag	45 »	18·— »
Stockholm	—	—
Säfsjö	58 »	12—18 »
Trelleborg	54 »	19·— »
Varberg	60 »	19·80 »
Ystad	—	—
Örebro	—	—

Garfverier- och läderfabriker.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Veckolön.*
Alingsås	59 t.	23·— kr.
Falkenberg	60 »	20·40 »
Gäfle	57 »	22·80 »
Halmstad	59 »	22·42 »
Hälsingborg	59 »	22·42 »
Karlstad	57 »	22·— »
Kristianstad	60 »	19·— »
Malmö	56 »	22·— »
Norrtälje	59 »	23·65 »
Stockholm	57¾ t.	23·10 »
Vänersborg	54 t.	20·52 »
Örebro	60 »	21·60 »

Snickerier- och möbelfabriker.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Timlön.*
Göteborg	57 t.	30 öre.
Katrineholm	57 »	32 »
Landskrona	57 »	39 »
Motala	56 »	35 »
Norrköping	58 »	38 »
Nyköping	57½ t.	30 »
Trelleborg	58 t.	40 »
Västervik	57 »	27 »

Bleck- och plåtslagerier.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Timlön.*
Arvika	58 t.	40 öre.
Göteborg	57 »	51 »
Halmstad	58 »	45 »
Hudiksvall	56 »	50 »
Kalmar	58 »	42 »
Karlskrona	57 »	40 »
Karlstad	58 »	45 »
Kungsör	57 »	35 »
Landskrona	56½ »	45 »
Linköping	58 »	45 »
Nyköping	56 »	50 »
Ronneby	58 »	40 »
Sköfde	58 »	38 »
Säfsjö	58 »	35 »
Uddevalla	58 »	45 »
Uppsala	56 »	45 »
Visby	57½ »	30 »
Örebro	58 »	50 »

Tegelbruken.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Timlön.*
Borgeby	—	27 öre.
Eskilstuna	59 t.	34 »
Glumslöf	60 »	28 »
Heby	60 »	26 »
Hildesborg	60 »	28 »
Hven	60 »	28 »
Kristianstad	59 »	28 »
Långaröd	55½ t.	28 »
Marieberg	59 t.	28 »

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Timlön.*
Rögle	52½ t.	28 öre.
Sallerup	—	28 »
Sjöbo	59 t.	26 »
Skurup	59 »	28 »
Strandsnäs	60 »	28 »
Svedala	60 »	28 »
Åbyfors	60 »	30 »
Ängelholm	—	32 »

Byggnadsgrofarbete.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Timlön.*
Eskilstuna	58 t.	40 öre.
Göteborg	57½ t.	36 »
Halmstad	58 t.	35 »
Hessleholm	58 »	35 »
Hörby	59 »	28 »
Karlskrona	60 »	35 »
Kjäflinge	59 »	34 »
Lidköping	60 »	33 »
Maglarp	—	35 »
Norrköping	56 »	37 »
Södertälje	56 »	40 »
Varberg	60 »	30 »
Växjö	58 »	32 »
Ystad	59 »	40 »
Åhus	58 »	33 »
Örebro	57 »	35 »

Järnvägs- och spårvägsbyggnad.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Timlön.*
Garpenberg-Fors	51 t.	45 öre.
Göteborg	54 »	42 »
Klockrike-Borensberg	53 »	40 »
Lidingö	52 »	50 »
Mästermyr	48 »	47 »
Nynäshamn	54 »	—

Murning.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Timlön.*
Borås	59 t.	50 öre.
Hudiksvall	—	65 »
Jönköping	58 t.	50 öre.
Karlshamn	56 »	50 »
Kristianstad	56 »	47 »
Norrköping	56 »	53 »
Skara	60 »	40 »
Sundsvall	58 »	65 »
Tranås	58 »	50 »
Vänersborg	57 »	53 »

Byggnadsträarbete.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Timlön.*
Eskilstuna	58 t.	44 öre.
Karlshamn	57 »	40 »
Katrineholm	59 »	40 »
Kristianstad	56 »	43 »
Limhamn	58 »	49 »
Lysekil	60 »	40 »
Kullen	59 »	38 »
Lidköping	58 »	38 »
Varberg	59 »	40 »
Ystad	59 »	45 »
Åhus	59 »	38 »
Åtvidaberg	58 »	38 »
Örebro	57 »	44 »

Målning.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Timlön.*
Borås	58 t.	45 öre.
Eslöf	58 »	48 »
Falkenberg	59 »	45 »
Göteborg	56½ t.	55 »
Halmstad	58 t.	50 »
Hörby och Höör	59 »	45 »
Karlshamn	57 »	45 »
Lund	53 »	55 »
Nyköping	59 »	47 »
Oskarshamn	60 »	42 »
Stockholm	58 »	64 »
Sundsvall	59 »	55 »
Söderköping	58 »	40 »
Uddevalla	56 »	47 »

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Timlön.*
Uppsala	60 t.	55 öre.
Varberg	58 »	45 »
Vaxholm	58 »	60 »
Västerås	56 »	50 »
Örebro	58 »	50 »

Lossning och lastning.

Ort.	*Arbetstid per vecka.*	*Timlön.*
Gäfle	60 t.	55 öre.
Holmsund	60 »	50 »
Härnösand	60 t.	50 öre.
Karlshamn	60 »	40 »
Karlskrona	60 »	55 »
Karlstad	60 »	50 »
Linköping	60 »	50 »
Lunde	60 »	50 »
Oxelösund	60 »	50 »
Stockholm	60 »	55 »
Sundsvall	60 »	60 »
Söderhamn	60 »	50 »
Örebro	58½ t.	40 »

Öfversikt öfver ingångna kollektivaftal. Andra kvartalet år 1907.

	Antal kollektivaftal.[1])			Kändt antal arbetsgifvare och arbetare, berörda af kollektivaftal, som					
	Med föregående arbetsinställelse.	Utan föregående arbetsinställelse.	Tillsammans.	föregåtts af arbetsinställelse.		ej föregåtts af arbetsinställelse.		Tillsammans.	
				arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare
Jordbruk	**2**	—	**2**	**2**	**68**	—	—	**2**	**68**
Skogsbruk:									
flottning	—	3	3	—	—	3	460	3	460
kolning	1	1	2	1	25	—	—	1	25
Tillsammans	**1**	**4**	**5**	**1**	**25**	**3**	**460**	**4**	**485**
Grufdrift:									
järngrufvor	—	2	2	—	—	2	450	2	450
stenkolsgrufvor	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Tillsammans	—	**3**	**3**	—	—	**2**	**450**	**2**	**450**
Annan brytnings- och upptagningsverksamhet:									
stenbrott	—	1	1	—	—	1	52	1	52
torfupptagning	—	1	1	—	—	1	49	1	49
Tillsammans	—	**2**	**2**	—	—	**2**	**101**	**2**	**101**
Närings- och njutningsämnesindustri:									
bagerier, konditorier och konfektfabriker	2	18	20	10	40	74	361	84	401
bryggerier	—	12	12	—	—	37	771	37	771
läskedrycksfabriker	—	2	2	—	—	3	12	3	12
kvarnar	1	—	1	1	17	—	—	1	17
råsockerbruk	—	1	1	—	—	1	400	1	400
sockerraffinaderier	—	1	1	—	—	1	500	1	500
slakterier och charkuterivarufabriker	—	1	1	—	—	14	22	14	22
konservfabriker	—	1	1	—	—	—	—	—	—
mejerier	—	1	1	—	—	—	—	—	—
öfriga fabriker	—	1	1	—	—	1	4	1	4
Tillsammans	**3**	**38**	**41**	**11**	**57**	**131**	**2,070**	**142**	**2,127**

[1]) Jfr not å s. 417.

	Antal kollektivaftal.[1]			Kändt antal arbetsgifvare och arbetare, berörda af kollektivaftal, som					
				föregåtts af arbetsinställelse.		ej föregåtts af arbetsinställelse.		Tillsammans.	
	Med föregående arbetsinställelse.	Utan föregående arbetsinställelse.	Tillsammans.	arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare
Textilindustri:									
spinnerier, väfverier och färgerier	—	8	8	—	—	11	1,381	11	1,381
repslagerier	—	1	1	—	—	1	45	1	45
Tillsammans	—	**9**	**9**	—	—	**12**	**1,426**	**12**	**1,426**
Beklädnadsindustri:									
skrädderier och sömnadsfabriker	2	6	8	5	37	77	457	82	494
skofabriker	1	14	15	6	56	44	237	50	293
hattfabriker	—	1	1	—	—	1	5	1	5
barberare och perukmakare	—	2	2	—	—	59	67	59	67
Tillsammans	**3**	**23**	**26**	**11**	**93**	**181**	**766**	**192**	**859**
Läder-, hår- och gummivaruindustri:									
garfverier och läderfabriker	4	9	13	5	131	9	244	14	375
gummifabriker	—	1	1	—	—	1	217	1	217
sadelmakare och tapetserare	—	2	2	—	—	21	104	21	104
Tillsammans	**4**	**12**	**16**	**5**	**131**	**31**	**565**	**36**	**696**
Trävaruindustri:									
sågverk och brädgårdar	4	14	18	4	253	18	754	22	1,007
snickerier och möbelfabriker	1	11	12	2	23	13	725	15	748
korkfabriker	—	1	1	—	—	3	90	3	90
tunnbinderier	1	3	4	9	20	8	35	17	55
Tillsammans	**6**	**29**	**35**	**15**	**296**	**42**	**1,604**	**57**	**1,900**
Trämasse- och pappersindustri:									
pappersbruk	—	11	11	—	—	8	1,067	8	1,067
trämassefabriker	—	6	6	—	—	6	531	6	531
bokbinderier	—	2	2	—	—	9	70	9	70
Tillsammans	—	**19**	**19**	—	—	**23**	**1,668**	**23**	**1,668**

[1]) Jfr not å s. 417.

	Antal kollektivaftal.[1]			Kändt antal arbetsgifvare och arbetare, berörda af kollektivaftal, som					
	Med föregående arbetsinställelse.	Utan föregående arbetsinställelse.	Tillsammans.	föregåtts af arbetsinställelse.		ej föregåtts af arbetsinställelse.		Tillsammans.	
				arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare
Malmförädlingsindustri:									
järn- och stålverk . . .	—	5	5	—	—	4	1,413	4	1,413
Metallindustri:									
bleck-, plåt- och kopparslagerier	4	14	18	13	56	71	420	84	476
järn- och stålvarufabriker	1	13	14	1	6	39	428	40	434
Tillsammans	**5**	**27**	**32**	**14**	**62**	**110**	**848**	**124**	**910**
Maskin- och skeppsbyggnadsindustri:									
mekaniska verkstäder . .	**1**	**8**	**9**	**23**	**60**	**5**	**270**	**28**	**330**
Jord- och stenindustri:									
stenhuggerier	1	12	13	2	73	28	362	30	435
glasbruk	—	1	1	—	—	1	150	1	150
tegelbruk	6	16	22	5	221	12	635	17	856
kritbruk	—	1	1	—	—	3	3	3	3
cementfabriker och cementgjuterier	1	8	9	1	53	10	527	11	580
Tillsammans	**8**	**38**	**46**	**8**	**347**	**54**	**1,677**	**62**	**2,024**
Kemisk-teknisk industri .	**2**	**6**	**8**	**3**	**148**	**6**	**123**	**9**	**271**
Byggnadsverksamhet:									
bergsprängning och grundläggning	1	1	2	11	85	1	6	12	91
grofarbete	6	7	13	41	621	10	95	51	716
järnvägs- och spårvägsbyggnader	—	5	5	—	—	5	735	5	735
murning	—	8	8	—	—	26	270	26	270
träarbete	1	12	13	10	130	46	544	56	674
målning	3	8	11	250	2,500	100	550	350	3,050
förgylleri och glasmästeri	1	2	3	7	35	7	54	14	89
Tillsammans	**12**	**43**	**55**	**319**	**3,371**	**195**	**2,254**	**514**	**5,625**
Allmänna arbeten:									
kommunala	2	8	10	2	529	5	3,212	7	3,741
enskilda	—	3	3	—	—	4	404	4	404
Tillsammans	**2**	**11**	**13**	**2**	**529**	**9**	**3,616**	**11**	**4,145**

[1] Jfr not å s. 417.

	Antal kollektivaftal.			Kändt antal arbetsgifvare och arbetare, berörda af kollektivaftal, som					
	Med föregående arbetsinställelse.	Utan föregående arbetsinställelse.	Tillsammans.	föregåtts af arbetsinställelse.		ej föregåtts af arbetsinställelse.		Tillsammans.	
				arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare	arbetsg.	arbetare
Handel och samfärdsel:									
handel och varulager . .	2	5	7	34	94	50	213	84	307
järnvägsdrift	—	21	21	—	—	21	6,614	21	6,614
spårvägsdrift	—	1	1	—	—	1	20	1	20
åkerirörelse	—	3	3	—	—	38	150	38	150
lastning och lossning . .	—	8	8	—	—	80	600	80	600
sjötransport	—	4	4	—	—	2	93	2	93
Tillsammans	**2**	**42**	**44**	**34**	**94**	**192**	**7,690**	**226**	**7,784**
Samtliga näringsgrenar[1]	**51**	**319**	**370**	**448**	**5,281**	**1,002**	**27,001**	**1,450**	**32,282**

[1]) Beträffande 64 aftal ha uppgifter angående antalet af dem berörda arbetsgifvare och arbetare ej inkommit. Dessa aftal fördela sig på följande sätt på olika näringsgrenar:

	med föregående arbetsinställelse	utan föregående arbetsinställelse
kolning	—	1
stenkolsgrufvor	—	1
bagerier m. m.	—	4
bryggerier	—	2
läskedrycksfabriker . .	—	1
konservfabriker	—	1
mejerier	—	1
spinnerier, väfverier och färgerier	—	2
skrädderier m. m. . . .	1	—
skofabriker	2	—
garfverier och läderfabriker	1	—
sågverk och brädgårdar	—	4
snickerier och möbelfabriker	—	2
tunnbinderier	—	1
Transport	4	20

	med föregående arbetsinställelse	utan föregående arbetsinställelse.
Transport	4	20
pappersbruk	—	2
mekaniska verkstäder .	—	3
stenhuggerier	—	3
tegelbruk	1	4
cementfabriker m. m. .	—	1
kemisk.-tekn. fabriker .	—	1
byggnadsgrofarbete . .	1	4
murning	—	3
byggnadsträarbete . .	—	4
allmänna arbeten:		
kommunala	—	3
enskilda	—	1
handel och varulager .	—	4
åkerirörelse	—	1
lastning och lossning .	—	2
sjötransport	—	2
Tillsammans	6	58

Arbetsinställelser (strejker och lockouter) i Sverige år 1907.

(Preliminär redogörelse.)

Andra kvartalet.

Af de under år 1906 påbörjade arbetsinställelserna kvarstodo vid andra kvartalets ingång såson olösta n:r 17, 62, 90, 151, 236, 246 och 253.

När n:r 246 och 253 afslutats, finnes angifvet i nästföregående redogörelse. Af de öfriga 5 konflikterna har numera ingen karaktär af aktuell arbetsinställelse.

Af de under innevarande års första kvartal påbörjade arbetsinställelserna voro vid andra kvartalets början olösta n:r 1, 17, 28, 37, 42, 43, 46, 47, 49, 52, 55, 56, 58, 59, 66, 67, 69, 70, 71 och 72.

När n:r 17, 37, 43, 46, 47, 49, 55, 56, 59, 66, 67, 69, 70, 71 och 72 afslutats, finnes angifvet i nästföregående redogörelse. Af de öfriga 5 äro numera, den 15 nov., 3 afslutade, nämligen:

N:r 1 berörande arbetare vid torfströfabrik i Hörda, påbörjad d. 2 jan., afslutad d. 1 okt. 1907.

N:r 28 berörande arbetare vid marmorbruk, Kolmården, påbörjad d. 1 febr., afslutad d. 25 sept. 1907.

N:r 52 berörande arbetare vid torfströfabrik i Axhult, påbörjad d. 5 mars, afslutad d. 29 sept. 1907.

Af under *1907 års andra kvartal* inträffade arbetsinställelser redovisas härnedan 113. Af dessa hafva 40 börjat i april, 44 i maj och 29 i juni samt hafva, enligt nu tillgängliga uppgifter, direkt berört inalles 446 arbetsgifvare och c:a 9,200 arbetare. (För andra kvartalet under förlidet år äro de motsvarande siffrorna: 94 påbörjade arbetsinställelser — 32 i april, 31 i maj och 31 i juni — hvilka direkt berörde 413 arbetsgifvare och c:a 8,950 arbetare.)

Varaktigheten af de i efterföljande öfversikt upptagna 109 arbetsinställelserna, hvilka påbörjats under första kvartalet och såväl faktiskt som principiellt afslutats, kan angifvas för 103. Den närmare fördelningen ter sig sålunda:

Arbetsinställelser med en varaktighet af:

högst 7 dagar	47	31—60 dagar	18
8—15 »	23	61—90 »	3
16—22 »	6	91—120 »	2
23—30 »	4	okänd varaktighet	6

De återstående fyra konflikterna äro ännu pågående och hafva varat, en öfver 180 dagar och tre öfver 150 dagar.

Till sin *karaktär* äro 93 strejker, 5 lockouter och 15 af blandad, obestämbar eller ej uppgifven karaktär.

Det fack, som under kvartalet berörts af de flesta konflikterna, 29, är *grofarbetarefacket;* i dessa hafva, såvidt kändt, 63 arbetsgifvare och c:a 2,900 arbetare varit direkt invecklade. Träarbetare- och kem.-tekn. facken ha berörts af hvartdera 8 konflikter, transportarbetarefacket af 7 konflikter, järn- och metall- samt textilarbetarefacken af hvartdera 6 konflikter.

Följande näringsgrenar hafva under kvartalet berörts af de flesta konflikterna:

	Antal konflikter.	Antal berörda arbetsgifvare.	Antal berörda arbetare.
Byggnadsindustrien	24	214	c:a 2,950
Jord- och stenindustrien	13	34	» 1,580
Trävaruindustrien	13	19	» 440
Närings- och njutningsmedelsindustrien	9	34	» 970
Metallindustrien	8	18	» 190
Transportverksamheten	8	6	» 130

Af de under andra kvartalet påbörjade arbetsinställelserna har en, konflikten i kakelindustrien, omfattat *hela riket*, tvenne sträckt sig till spridda orter i Skåne och en till olika delar af Halland. De öfriga 109 arbetsinställelserna hafva haft *lokal karaktär* och fördela sig på följande sätt inom *de olika delarna af landet:*

	Städer.	Landsbygd.	Summa.
Stockholm	3	—	3
Östra Sverige[1]	12	5	17
Småland	4	6	10
Södra Sverige	23	13	36
Västra Sverige	19	14	33
Norra Sverige	2	8	10
	Summa **63**	**46**	**109**

Antalet *direkt berörda arbetsgifvare* är kändt i samtliga fall utom fyra och uppgår, som nämndt, till 446. Hela antalet *direkt berörda arbetare* utgör c:a 9,200, och af dessa kommer det högsta antalet, eller c:a 2,900 (c:a 32 %), på grofarbetarefacket, det näst högsta, eller c:a 1,600 (c:a 17 %), på sågverksarbetarefacket.

Antalet strejkande är kändt i samtliga fall och utgör tillhopa c:a 4,400; i de 5 lockouterna voro c:a 525 och i de återstående 15 arbetsinställelserna af blandad, obestämbar eller ej uppgifven karaktär c:a 4,275 arbetare direkt invecklade.

[1] Angående de olika landsdelarnas omfattning se »Meddel.» 1903, sid. 72, noten.

Hela antalet under kvartalet förlorade arbetsdagar har beräknats uppgå till i rundt tal 200,000, däraf omkring 3,000 för af konflikterna indirekt berörda arbetare. Af de 200,000 förlorade arbetsdagarna komma c:a 60,000 på arbetsinställelser, påbörjade under nästföregående kvartal. Främst står grofarbetarefacket med c:a 65,000 förlorade arbetsdagar, därnäst följer kakelugnsmakarefacket med c:a 27,000 och målarefacket med c:a 26,500 förlorade arbetsdagar.

På olika industrier komma följande antal förlorade arbetsdagar:

Byggnadsindustrien	c:a 76,000
Jord- och stenindustrien	» 55,800
Textilindustrien	» 14,600
Trävaruindustrien	» 13,900
Närings- och njutningsmedelsindustrien	» 11,800
Beklädnadsindustrien	» 6,900
Trämasse- och pappersindustrien	» 3,600
Maskin- och skeppsbyggnadsindustrien	» 3,400

I 42 fall hafva arbetsgifvarne icke varit *organiserade*, i 40 fall hafva de tillhört organisation, och i 31 fall saknas uppgifter uti ifrågavarande hänseende.

Arbetarne hafva i 55 fall samtliga tillhört facklig organisation, i 33 fall delvis (däraf i 31 fall med visshet till största delen) och i 20 fall alla varit oorganiserade; för 5 fall saknas uppgift härom.

Konflikternas *hufvudorsaker* kunna fördelas i följande grupper:

fråga om löneförhöjning	i 60 fall	fråga om kollektivt aftal	i 22 fall
fråga om lönesänkning	i 2 »	organisationsspörsmål	i 6 »
andra lönefrågor	i 3 »	personliga förhållanden	i 9 »
fråga om arbetstidens längd	i 3 »	andra orsaker	i 8 »

I 41 fall har arbetarnes hufvudfordran uppgifvits vara kombinerad med andra yrkanden.

Beträffande *resultatet* må anföras, att af de 113 konflikterna 51 afgjorts genom kompromiss, af hvilka 9 kan anses hafva utfallit i hufvudsak enligt arbetsgifvarnes fordringar, 13 enligt arbetarnes fordringar och de öfriga 29 lösts efter ungefär lika stora eftergifter å ömse sidor. Af öfriga 62 konflikter hafva 16 ledt till arbetets återupptagande på de af arbetsgifvaren uppställda villkoren, i 3 fall hufvudsakligen med nya arbetare, i 1 fall med delvis nya arbetare och i 12 fall med den förutvarande arbetsstyrkan. 35 konflikter hafva bilagts i enlighet med arbetarnes fordringar. I 4 fall saknas uppgifter om resultatet; i 3 fall har konflikten ledt till verksamhetens upphörande. Såsom redan nämnts, äro 4 konflikter ännu pågående.

I 4 fall har konflikten lösts genom *skiljenämnd*.

I 14 fall har *statens förlikningsman* medverkat vid konfliktens biläggande.

Vid en sammanställning af de föreliggande konflikternas *orsaker och resultat* visar det sig bland annat, att af de 65 konflikter, som föranledts af lönefrågor, 10 bilagts i enlighet med arbetsgifvarens fordringar, 16 i enlighet med arbetarnes och 35 efter ömsesidiga eftergifter; 1 lönekonflikt ledde till driftens nedläggande; för tvenne är resultatet ej kändt och 1 är ännu icke afslutad. Arbetsstyrkan i de 16 lönekonflikter, hvilka bilades helt eller hufvudsakligen i enlighet med arbetarnes fordringar, var i 9 fall helt eller delvis organiserad, i 5 fall oorganiserad. I 2 fall saknas upplysning i detta afseende.

För öfrigt kan anmärkas, att enligt de föreliggande uppgifterna, 65 arbetsinställelser föregingos af *förhandlingar* parterna emellan, under det att i 47 fall några dylika icke ägde rum. I ett fall äro uppgifterna ofullständiga.

I fråga om *aftals-* och *kontraktsbrott* framkastar den ena parten beskyllning i detta hänseende mot den andra i 30 fall. I 39 fall uppgifves samstämmigt intet aftals- eller kontraktsbrott hafva förekommit, i 39 fall, angående hvilka uppgift föreligger endast från den ena parten, besvaras frågan likaledes nekande, och rörande 5 arbetsinställelser lämnas af uppgifterna ingen tillförlitlig ledning i denna punkt.

Rörande 86 af de 113 här omnämnda arbetsinställelserna märkes, att icke några nya arbetare antogos under konflikten; i 18 fall antogos en del nya arbetare, och i 5 fall fylldes ledigheterna fullständigt. I 12 af dessa 23 fall kvarblefvo alla de nya arbetarne efter konfliktens slut. Under konfliktens lopp uppgifves en del arbetare ha återgått i 9 fall. Efter konfliktens slut återgingo alla de förutvarande arbetarne i arbetet i 72 fall, en del i 27 fall; i 3 fall återvände inga och i 3 fall nedlades driften. Rörande 4 konflikter äro uppgifterna bristfälliga. 4 konflikter äro, som nämndt, ännu pågående.

Vidkommande här redovisade, under 1907 års andra kvartal inträffade, 113 konflikter hafva svar ingått från bägge parterna i 59 fall, endast från arbetsgifvare i 28 fall och endast från arbetare i 15 fall. Rörande 2 konflikter föreligga uppgifter från K. Kommerskollegii ombud och den ena parten, rörande 1 från kommunalnämnds ordförande och den ena parten, rörande 2 från magistrat och den ena parten, rörande 4 endast från K. Kommerskollegii ombud och rörande 1 endast från magistrat. Rörande ett fall ha ej några uppgifter inkommit.

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Andra

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika
a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
*73	1 febr.	1 maj.	89	Strejk.	Måleriarbetare.	Trollhättan.	Nytt kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
74	1 april.	17 juni.	77	Strejk.	Måleriarbetare.	Oskarshamn.	Nytt kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
75	1 april.	9 april (27 april).	8 (26)	Strejk.	Arbetare vid krutfabrik.	Annelöf (Malmöh. l.).	Löneförhöjning.
76	2 april.	16 april.	14	Strejk.	Jordbruksarbetare och arbetare vid bränneri.	Stora Bjurum (Skarab. l.).	Förkortad arbetstid.
77	2 april.	6 april.	4	Strejk.	Textilarbetare (lappare, minderåriga).	Norrköping.	Löneförhöjning.
78	2 april.	5 april.	3	Strejk.	Skrädderiarbetare.	Nässjö.	Löneförhöjning m. m.
79	2 april.	8 april.	6	Strejk.	Grofarbetare vid hamnbyggnad.	Simrishamn.	Återtagande af afskedade arbetare; arb. begärde dessutom afskedande af förman.
80	2 april.	4 april.	1½	Strejk.	Gjuterihandtlangare.	Huskvarna.	Löneförhöjning.
81	2 april.	3 april.	2	Strejk.	Byggnadsarbetare.	Uddevalla.	Kollektivaftal och afskedande af oorganiserad arbetare.
82	4 april.	3 maj.	28	Strejk.	Arbetare vid hamn- och gatubyggnad samt vattenledning m. m.	Göteborg.	Löneförhöjning, aftal m. m.
83	4 april.	7 maj.	31	Strejk.	Stenhuggeriarbetare.	Matvik (Blekinge l.).	Olika tolkning af kollektivaftalet.
84	4 april.	11 april.	8	Strejk.	Grufarbetare.	Pershytte grufvor (Örebro l.).	Löneförhöjning.
85	8 april.	—	—	Strejk.	Klädsömmerskor.	Lund.	Kollektivt aftal, löneförhöjning.
86	9 april.	15 april.	5½	Strejk.	Järnarbetare vid mekanisk verkstad.	Lindås (Kalmar l.).	Arb. fordrade att en afskedad skulle återtagas i arbetet.

* Då erforderliga uppgifter rörande konflikten n:r 73 icke förelegat i så god tid, att desamma

i Sverige, påbörjade under år 1907.

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.				
3	12	—	Nej.	De flesta.	Kompromiss.	a-g.		73
6 (8)	21	—	Nej.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.		74
1	68	—	Ja.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[75]) Indirekt berörda 15 man.	75
1	100	—	Nej.	Nej.	A-g:s villkor.	a-g., a.	[76]) Sedan arb. återgått i arbetet blef arbetstiden förkortad med 1 timme.	76
1	22	—	—	Nej.	A-g:s villkor.	a-g., omb.	[77]) Arbetsg:s villkor inneburo äfven löneförhöjning ehuru lägre än den af arb. begärda.	77
5	37	—	Nej.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.		78
1	80 (57)	—	Nej.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.	[79]) 10 man indirekt berörda.	79
1	26	—	—	Nej.	Kompromiss.	a.		80
1	4	—	Nej.	Ja.	Arb:nes fordringar beviljade.	a-g., a.		81
1	434	—	—	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.	[82]) Statens förlikningsman ingrep. Konflikten afgjordes genom skiljedom. Kommunen arbetsgifvare.	82
1	70	—	Ja.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[83]) Indirekt berörda 10 man.	83
14	67	—	Nej.	—	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g.	[84]) Statens förlikningsman ingrep.	84
—	—	—	Nej.	Ja.	——	a-g., omb.	[85]) Resultatet obekant.	85
1	15	—	Nej.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.	[86]) Den afskedade blef återtagen, men erhöll ej sin gamla plats.	86

kunnat medtagas i föregående preliminära redogörelse, införas de i förevarande öfversikt.

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Andra

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
87	9 april.	11 april.	2	Strejk.	Maskinist vid textilfabrik.	Malmö.	Afskedande af arbetare.
88	9 april.	9 april.	1	Strejk.	Trädgårdsarbetare.	Göteborg.	Löneförhöjning.
89	10 april.	14 april.	4	—	Fabriksarbetare, varuutkörare, reparationsarbetare m. m. vid oljeslageri och kvarn.	Mölndal (Göteborgs o. Bohus l.).	Kollektivaftal och löneförhöjning.
90	10 april.	17 april.	7	Lockout.	Tunnbindare.	Vallberga (Hallands l.).	Ny prislista. Löneförhöjning.
91	11 april.	17 april.	6½	Strejk.	Arbetare vid tegelbruk.	Torpa (Älfsborgs l.).	Löneförhöjning.
92	12 april.	13 april.	1	Strejk.	Textilarbetare (kvinnl.).	Borås.	Löneförhöjning.
93	13 april.	16 april.	3	Strejk.	Lastnings- och lossningsarbetare.	Ystad.	Arbetstiden.
94	13 april.	27 maj.	44	Strejk.	Landtarbetare.	Säby, Örja och Herslöfs socknar (Malmöh. l.).	Kollektivaftal, löneförhöjning, arbetstid m. m.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsn:r.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.				
1	1	—	—	Nej.	A-g:s villkor.	a-g., a.	[87]) Indirekt berörda ett obekant antal arb. Maskinisten vid fabriken afskedades enl. a-g. på grund af dåligt uppförande, enl. a. på grund af att förslag till aftal inlämnats. Hans plats blockerades af fackföreningen, hvarigenom den nyantagne maskinisten ansåg sig tvungen att inställa sitt arbete och först sedan blockaden upphäfts återupptog han detsamma.	87
1	8	—	—	Nej.	Nya arbetare antogos omedelbart i de strejkandes ställe.	a-g., a.		88
1	80	—	Ja.	De flesta.	Kompromiss (kollektivaftal med något lägre löner än de af arb. begärda).	a-g., a.		89
1	—	2	—	Ja.	Arbetet återupptogs med nya arbetare.	a.		90
1	25	—	—	Nej.	Arb:nes fordr. bevilljades.	a-g., kom.-nämnd:s ordf.		91
1	8	—	—	Ja.	Kompromiss.	a-g.		92
—	59	—	—	Ja.	Kompromiss.	a. och magistraten.	[93]) Arbetarne utgöra ett drugarelag, som kooperativt utför arbetet enligt af Konungens befallningshafvande fastställd taxa. Konflikten gällde nattarbete, hvarpå arb. gingo in mot förhöjd timlön.	93
1	57	—	Nej.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[94]) Statens förlikningsman ingrep. 14 mjölkerskor indirekt berörda.	94

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Andra

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
95	15 april.	—	—	Strejk.	Sadelmakare och tapetserare.	Falkenberg.	Arbetares afskedande.
96	15 april.	27 maj.	42	Strejk.	Landtarbetare.	Ljungbyhed (Krist. l.).	Kollektivaftal, formerna för arbetares afskedande, fri medicin m. m.
97	15 april.	10 juni.	56	Lockout o. strejk.	Måleriarbetare.	Stockholm.	Nytt kollektivaftal. Löneförhöjning m. m.
98	17 april.	5 juni.	59	Strejk.	Sågverksarbetare och stufveriarbetare.	Sandö.	Föreningsrätten.
99	18 april (8 april).	3 maj (18 april.)	16 (11)	Strejk.	Tegelfabriksarbetare.	Eskilstuna.	Löneförhöjning.
100	19 april.	—	—	Strejk.	Hamnarbetare.	Sundsvall.	Löneförhöjning.
101	20 april.	22 april.	2	Strejk.	Spårvägsbyggnadsarbetare.	Jönköping.	Tiden för aflöningens utbetalning.
102	20 april.	25 april.	5½	Strejk.	Åkare.	Borås.	Arbetstiden.
103	22 april (24 april).	7 maj.	15	Strejk o. lockout.	Trikåarbetare.	Borås.	Afskedad arbetares återtagande.
104	22 april.	6 maj.	14½	Strejk.	Kvarnarbetare.	Malmö.	Tolkning af kollektivaftal.
105	22 april.	22 april.	½	Strejk.	Järnvägsbyggnadsarbetare.	Billesholm (Malmöh. l.).	Löneförhöjning.
106	24 april.	2 maj.	9	Strejk.	Vagnmakeriarbetare.	Stockholm.	Nytt kollektivaftal. Löneförhöjning m. m.
107	24 april (6 maj).	4 juni.	39	Strejk o. lockout.	Byggnadsarbetare (träarbetare och grofarbetare).	Eskilstuna.	Ny prislista.
108	24 april.	29 april.	5	Strejk.	Tändsticksarbetare (kvinnliga).	Vänersborg.	Löneförhöjning.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade					
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.	Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
1	6	—	—	Ja.	Den afskedade arbetaren återtogs.	a.	[95]) Statens förlikningsman ingrep.	95
1	2	—	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a.		96
150	o. 700		De flesta.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.	[97]) Statens förlikningsman ingrep.	97
1	84	—	Nej.	Flertalet.	Uppgörelse i hufvudsak i enlighet med arbetarnes fordringar.	a-g.	[98]) Statens förlikningsman ingrep.	98
1	11	—	—	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.		99
1	20	—	Nej.	Nej.	Förutvarande villkor.	a-g., a.		100
1	82	—	Nej.	Nej.	Kompromiss.	a-g.		101
1	26	—	Nej.	Ja.	Åkarnes fordringar beviljades.	a-g.	[102]) Arbetsgifvare var kommunen; de som inställde arbetet voro åkare, hvilka utom arbetskraft äfven ställde häst till a.-g:s förfogande.	102
1	±20		Ja.	Delvis.	Arbetsgifvarens villkor.	a-g., a.	[103]) Den afskedade arb. bereddes plats på annan fabrik. A-g. uppger, att fabriken måste stanna på grund af brist på garn förorsakad af spinnarnes strejk.	103
1	88	—	Ja.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades i hufvudsak.	a.	[104]) 6 träarbetare indirekt berörda.	104
1	10	—	Nej.	—	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g.		105
22	41	—	Ja.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		106
10	190		Nej.	De flesta	Kompromiss.	a-g., a.	[107]) Indirekt berörda blefvo 57 murare. Statens förlikningsman ingrep.	107
1	8	—	Nej.	—	Arbetsgifvarens villkor.	a-g.		108

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Andra

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika
a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
109	25 april.	3 maj.	9	Strejk.	Toffelmakare.	Hessleholm.	Kollektivaftal med löneförhöjning.
110	27 april.	4 maj.	8	—	Arbetare vid tegelbruk.	Höja (Kristianst.l.)	Nytt kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
111	30 april.	14 maj.	14	Strejk.	Tegelbruksarbetare.	Köpinge (Kristianst.l.)	Kollektivaftal och löneförhöjning.
112	30 april.	21 maj.	20	Strejk.	Läderarbetare.	Karlstad.	Nytt kollektivaftal. Löneförhöjning, kortare arbetstid m. m.
113	april.	april.	5	Strejk.	Skoarbetare.	Örebro.	Kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
114	1 maj.	12 maj.	11	Strejk o. lockout.	Tunnbinderiarbetare.	Halmstad, Varberg, Falkenberg och Getinge (Hallands l.).	Nytt kollektivaftal. Löneförhöjning.
115	1 maj.	2 juni.	32	Strejk.	Plåtslageriarbetare.	Hudiksvall.	Löneförhöjning m. m.
116	1 maj.	6 maj.	5	Strejk.	Handelsarbetare.	Hälsingborg.	Löneförhöjning m. m.
117	1 maj.	17 juni.	47	Strejk.	Bageriarbetare.	Jönköping.	Löneförhöjning, företrädesrätt till arbete, kortare arbetstid m. m.
118	1 maj.	11 maj.	10	Strejk.	Läderarbetare.	Malmö.	Nytt kollektivaftal, löneförhöjning, arbetstiden m. m.
119	1 maj.	3 maj.	2	Strejk.	Skrädderiarbetare.	Visby.	Löneförhöjning.
120	1 maj.	15 maj.	14	—	Arbetare vid tegelbruk.	Arboga.	Kollektivaftal, löneförhöjning, sjukhjälp.
121	2 maj.	24 maj.	22	Strejk.	Murcriarbetsmän.	Ystad.	Nytt kollektivaftal. Löneförhöjning m. m.
122	2 maj.	—	—	Strejk.	Träarbetare.	Stockholm.	Kollektivaftal.
123	5 maj.	11 maj.	6	Strejk.	Landtarbetare (mjölkerskor).	Söfde (Malmöh. l.).	Löneförhöjning.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade					
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.	Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
1	3	—	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		109
1	50	—	Ja.	Ja.	Kompromiss.	a-g.	[110]) Tillverkningen, som eljest börjar i slutet af april, blef genom konflikten fördröjd omkr. 8 dagar.	110
2	26	—	Ja.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.		111
1	35	—	Ja.	Ja.	Kompromiss.	a-g.		112
2	25	—	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	omb.		113
6	11		Nej.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		114
5	21	—	Ja.	De flesta.	Kompromiss.	a-g.		115
30	70	—	Ja.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.		116
7	24	—	—	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[117]) Statens förlikningsman ingrep.	117
1	85 (94)	—	Nej.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.		118
6	26	—	Nej.	De flesta.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		119
1	12	—	Nej.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[120]) Arbetet inställdes enl. a-g:s uppgift på grund af arbetsbrist, enl. a:s på grund af att förslag till kollektivaftal inlämnats. Fackföreningen förklarade sedan blockad.	120
10	79	—	Ja.	Ja.	Kompromiss.	a-g.	[121]) Indirekt berörda 63 murare och träarbetare.	121
1	13	—	—	Ja.	Verksamheten nedlades.	a.		122
1	4	—	Ja.	Nej.	Kompromiss.	a-g., a.		123

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Andra

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
124	6 maj.	13 maj.	7	Lockout.	Arbetare vid mekanisk verkstad.	Vara (Skarab. l.)	Föreningsrätten.
125	6 maj.	8 maj.	2	Strejk.	Bageriarbetare.	Hälsingborg.	Nytt kollektivaftal. Lärlingsfrågan, löneförhöjning m. m.
126	7 maj.	17 maj.	10	Strejk.	Sågverksarbetare.	Alnö (Västern. l.).	Kollektivaftal. Löneförhöjning.
127	7 maj.	10 maj.	3½	Strejk.	Timmermän och snickare.	Nol (Älfsborgs l.).	Löneförhöjning.
128	7 maj.	10 maj.	3	Strejk.	Trämassefabriksarbetare.	Slottsbron (Värml. l.).	Återtagande af en afskedad arbetare, som fört de öfrigas talan.
129	(10 maj) 8 maj.	18 maj.	(8) 10	Strejk.	Cement-, asfaltarbetare m. fl.	Trelleborg, Karlskrona, Malmö. Ystad och Lund.	Nytt kollektivaftal: löneförhöjning m. m.
130	10 maj.	31 maj.	21	Strejk.	Handelsarbetare.	Eslöf (Malmöh. l.).	Löneförhöjning.
131	10 maj.	24 maj.	15	Strejk.	Skoarbetare.	Karlskrona.	Löneförhöjning.
132	10 maj.	17 maj.	7	Strejk.	Textilarbetare (lappare o. spinnare).	Norrköping.	Löneförhöjning.
133	11 maj.	14 juni.	33	Strejk.	Byggnads- och fabrikssnickare.	Landskrona.	Nytt kollektivaftal, löneförhöjning. arbetstiden m. m.
134	13 maj (14 maj).	22 maj.	9	Strejk o. lockout.	Byggnadsgrofarbetare.	Karlskrona.	Nytt kollektivaftal. Löneförhöjning.
135	13 maj.	—	—	Strejk.	Grufarbetare.	Gellivare (Norrb. l.).	Ökadt arbete för samma lön.
136	13 maj.	16 maj.	4	Strejk.	Murare och handtlangare.	Ängelholm.	Organisationsspörsmål.
137	14 maj.	20 juni.	38	Strejk.	Bleck- och plåtslageriarbetare.	Karlskrona.	Nytt kollektivaftal, lärlingsbestämmelser, löneförhöjning m. m.
138	15 maj.	—	—	Strejk.	Måleriarbetare.	Karlskrona.	Arbetarne påstodo, att arbetsgifvaren brutit mellan dem träffadt aftal, att ackordsarbete ej får förekomma, hvilket aftalsbrott arbetsgifvaren förnekar.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.				
1	—	9	Nej.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		124
3	13	—	Nej.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.		125
1	45	—	Nej.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.	[126]) Statens förlikningsman ingrep. Indirekt berörda 5 arb.	126
1	26	—	Nej.	Nej.	Kompromiss.	a-g., a.		127
1	200	—	Nej.	De flesta.	Tvisten hänsköts till till skiljenämnd.	a-g., a.	[128]) Genom skiljedom förpliktigades a-g. att återtaga den afskedade arbetaren.	128
1	55 (43)	—	Ja.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.		129
7	7	—	—	Ja.	Kompromiss.	a.		130
1	22	—	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades i hufvudsak.	a.		131
1	22	—	—	Nej.	Kompromiss.	a-g., a.		132
2	16	—	Ja.	Ja.	Kompromiss.	a-g.		133
11	132		Ja.	De flesta.	Arbetarnes fordringar beviljades.	a-g., a.		134
1	12	—	Nej.	De flesta.	Driften nedlades.	a-g., a.		135
1	11	—	Nej.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	magistraten.		136
5	10	—	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades i hufvudsak.	a-g., a.		137
1	9	—	Ja.	Ja.	——	a-g.	[138]) Konflikten pågår.	138

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Andra

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
139	15 maj.	26 juli.	73	Lockout.	Stenhuggare, bergsprängare m. m.	Trollhättan.	Löneförhöjning och kortare arbetstid.
140	21 maj.	29 maj.	7	Strejk.	Gruslastare o. rälsläggare (järnvägsbyggnad).	Uddevalla.	Löneförhöjning.
141	22 maj.	23 maj.	1	Strejk.	Nattvaktspersonal.	Göteborg.	Afskedad arbetares återtagande.
142	24 maj.	29 maj.	5½	Strejk.	Gas- och vattenbyggnadsarbetare, bergsprängare m. m.	Borås.	Kollektivaftal. Löneförhöjning m. m.
143	24 maj.	1 sept.	101	Strejk.	Kuskar.	Karlskrona.	Löneförhöjning.
144	25 maj.	28 maj.	3	Strejk.	Tegelbruksarbetare.	Hagaström (Gäfleb. l.).	Löneförhöjning.
145	25 maj (8 juni).	30 maj (13 juni).	5	Strejk.	Arbetare vid kem.-tekn. fabrik (delvis kvinnliga).	Norrköping.	Afdrag på lönen för helgdagar.
146	25 maj.	27 maj.	1½	Strejk.	Jordschaktare m. fl. vid kajbyggnad.	Sörfors (Västern. l.).	Löneförhöjning.
147	25 maj.	27 maj.	2	Strejk.	Bleck- och plåtslageriarbetare.	Uddevalla.	Kollektivaftal.
148	8 maj.	26 aug.	111	Strejk o. lockout (fr. den 25 maj).	Kakelfabriks- och kakelugnsmakeriarbetare.	Hela riket.	Löneförhöjning (lokaltillägg) och oorganiserade arbetares rätt till arbete.
149	27 maj.	3 juni.	6½	Strejk.	Arbetare vid bobinfabrik.	Forserum (Jönköp. l.).	Löneförhöjning.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare	arbetsgifvare.	arbetare.				
1	—	199	—	Ja.	Kompromiss.	a.	[139]) Statens förlikningsman ingrep. A-g. var staten.	139
1	c:a 20	—	—	Nej.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g.	[140]) Från arbetarehåll uppgifves anledningen till arbetsnedläggelsen ha varit, att arbetspriserna ej utbetaltes enligt gällande öfverenskommelse. A-g. var staten.	140
1	—	—	Nej.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g.	[141]) Arbetaren i fråga, som tillhörde fackföreningsstyrelse, återintogs i arbetet men erhöll 1½ månads suspension utan lön.	141
1	165	—	—	Ett flertal.	Kompromiss.	a-g., a.	[142]) Staden arbetsgifvare. Statens förlikningsman ingrep.	142
1	3	—	Nej.	Ja.	Arbetsgifvarens villkor.	a-g.		143
1	12	—	—	Nej.	Arbetsgifvarens villkor.	a-g., a.	[144]) Arbetsgifvarens villkor inneburo en mindre löneförhöjning.	144
1	13	—	Nej.	Nej.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		145
1	60	—	Nej.	Nej.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		146
3	13	—	—	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a. och magistraten.	[147]) Från a-g. göres gällande, att egentlig konflikt ej förelegat.	147
16	927		Ja.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[148]) Sedan allmänna underhandlingar inom industrien strandat, begärde arbetarne i Örebro separata förhandlingar, som vägrades af a-g., hvarefter strejk utbröt därstädes.	148
1	164	—	Ja.	Ja.	Arbetsgifvarens villkor.	a-g., a.		149

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Andra

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
150	27 maj.	15 juli.	49	Strejk o. lockout.	Kuskar och magasinsarbetare.	Norrköping.	Afskedande af arbetare, enligt arb:s mening på grund af medlemskap i fackförening.
151	27 maj.	—	—	Strejk.	Gipsrörare.	Göteborg.	Kollektivaftal.
152	28 maj.	4 juni.	6½	Strejk.	Koltomtarbetare.	Landskrona.	Nytt kollektivaftal. Införande i aftalet af bestämmelser angående förfarande vid arbetares afskedande.
153	28 maj.	—	—	Strejk.	Arbetare vid bruk (skogsarbetare, byggnadsarbetare m. m.)	Ängelsberg (Västmanl. l.).	Löneförhöjning.
154	28 maj (30 maj).	15 juli (9 juli).	49 (41)	Strejk.	Stenhuggare.	Gylsboda och Immeln (Krist. l.).	Kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
155	29 maj.	22 juli.	53	Strejk.	Möbelsnickare och maskinsnickare.	Ramfall (Östergötl. l.).	Kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
156	31 maj.	10 juni.	9	Strejk.	Sågverks- och brädgårdsarbetare.	Arboga.	Kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
157	maj.	maj.	2	Strejk.	Kolningsarbetare.	Söderala (Gäfleb. l.).	Löneförhöjning.
158	1 juni.	16 juli.	45	Strejk.	Byggnadsgrofarbetare.	Torsebro (Krist. l.).	Arbetsgifvaren afskedade arbetare, som berörts af annan konflikt.
159	1 juni.	4 juni.	3	Strejk.	Glasmästeriarbetare.	Malmö.	Nytt kollektivaftal, fria verktyg eller ej.
160	1 juni.	1 juli.	30	Strejk.	Arbetare vid lås- och motorfabrik.	Norrtälje.	Nytt kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
161	4 juni.	7 juli.	34	Strejk.	Bleck- och plåtslageriarbetare.	Göteborg.	Ny prislista med löneförhöjning.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)
kvartalet.
från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)
omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.				
1	8		Ja.	Ja.	Arbetsgifvarens villkor; dock träffades kollektivaftal, som fastslog föreningsrätten.	a-g., a.	[150]) Slutlig redogörelse ej inkommen från a.	150
—	c:a 20	—	Ja.	Ja.	——	omb.		151
4	18	—	Ja.	De flesta.	Arbetsgifvarens villkor.	a-g., a.		152
1	7	—	Nej.	Ja.	——	a-g.	[152]) Konflikten pågår.	153
1	303	—	Nej.	Flertalet.	Kompromiss.	a-g., a.		154
1	20	—	—	De flesta.	Kompromiss.	a.		155
1	30	—	Nej.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.		156
1	25	—	—	Ja.	Arbetet återupptogs på villkor af fortsatta underhandlingar.	a.		157
1	7	—	Nej.	De flesta.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g.		158
8	26	—	Ja.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		159
1	90	—	Ja.	—	Kompromiss.	a-g.	[160]) Strejken började under pågående underhandlingar, då dessa ej *hunnit slutföras* inom af fackföreningen bestämd dag. Arbetet återupptogs 1 juli, hvarefter underhandlingarna fortsattes.	160
1	22	—	Ja.	De flesta.	Kompromiss.	a-g.	[161]) Statens förlikningsman *ingrep*.	161

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Andra

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
162	5 juni.	1 aug.	56	Strejk o. lockout.	Arbetare vid pappersbruk.	Skärblacka (Östergötl. l.).	Löneförhöjning.
163	6 juni.	18 juli.	43	Strejk.	Bageriarbetare.	Uppsala.	Löneförhöjning och förkortning af arbetstiden.
164	7 juni.	12 juni.	6	Strejk o. lockout.	Arbetare vid karbidfabrik.	Alby (Västernorrl. l.).	Minskning af arbetareantalet på grund af nya mekaniska anordningar.
165	7 juni.	17 juni.	9½	Strejk.	Minderåriga arbetare vid mekanisk verkstad.	Trollhättan (Älfsb. l.).	Tvist angående visst ackord.
166	10 juni.	30 juni.	21	—	Snickeriarbetare.	Sölvesborg.	Löneförhöjning.
167	10 juni.	18 juni.	9	Strejk.	Smeder och filare.	Karlskrona.	Tvist om aftalet.
168	11 juni. (4 juni).	20 juni.	9 (16)	Strejk.	Arbetare vid tegelbruk.	Rögle (Malmöh. l.).	Kollektivaftal, löneförhöjning, aftalets giltighetstid m. m.
169	12 juni.	12 juni.	1	Strejk.	Kypare.	Halmstad.	Personliga förhållanden.
170	12 juni.	15 juni.	2½	Strejk.	Spårvägsbyggnadsarbetare.	Jönköping.	Löneförhöjning.
171	12 juni.	16 juni.	4	Strejk.	Byggnadsarbetare.	Lidköping.	Kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
172	12 juni.	15 juni.	4	Strejk.	Mekaniska verkstadsarbetare.	Karlshamn.	Löneförhöjning.
173	14 juni. (25 maj).	18 juni. (28 maj).	3½ (2½)	Strejk.	Tegelbruksarbetare.	Tjörnarp (Krist. l.).	Huruvida visst arbete skulle ingå i stycklönen eller betalas extra.
174	14 juni.	23 juni.	10	Strejk.	Läderarbetare.	Halmstad.	Kollektiv underhandling, löneförhöjning, sjukunderstöd m. m.
175	14 juni.	17 juni.	3	Lockout.	Textilarbetare.	Sjuntorp (Älfsborgs l.).	Föreningsrätten.
176	15 juni.	18 juni.	3	Strejk.	Kvarnarbetare.	Alster (Värml. l.).	Löneförhöjning.
177	15 juni.	18 juni.	3	Strejk.	Laståkare.	Västerås.	Löneförhöjning.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)
kvartalet.
från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)
omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade					
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.	Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
1	161		Ja.	Ja.	Kompromiss.	a-g., a.	[162]) Konflikten ledde d. 22 juli till allmän lockout i industrien.	162
6	38	—	Ja.	De flesta.	Arb:nes fordringar beviljades i det närmaste.	a-g., a.	[163]) Statens förlikningsman ingrep.	163
1	70		Ja.	Ja.	Saken hänsköts till skiljedom.	a-g.		164
1	8	—	Ja.	Nej.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g., a.		165
1	2	—	Nej.	Ja.	— —	—	[168]) Resultatet obekant.	166
1	5	—	Ja.	De flesta.	Arb:nes fordr. beviljades.	a.		167
1	69 (97)	—	Ja.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.		168
1	12	—	Nej.	Nej.	Arbetet återupptogs med nya arbetare.	omb.		169
1	48	—	Nej.	Nej.	Förutvarande villkor.	a-g.		170
3	72	—	Nej.	Ja.	Kompromiss.	a-g.		171
1	23	—	Ja.	De flesta.	Kompromiss.	a-g.		172
1	11	—	Ja.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.	[173]) Af det omtvistade arbetet skulle 1:a timmen ingå i stycklönen, resten betalas extra med timlön.	173
1	4	—	Nej.	De flesta.	Arb:nes fordran beviljades i hufvudsak.	a-g., a.		174
1	—	275	—	Nej.	Arb. erhöllo rätt att bilda fackförening på villkor att denna ej deltog i den »ungsocialistiska» rörelsen.	a-g., a.		175
1	17	—	—	Nej.	Kompromiss.	omb.		176
—	15	—	Nej.	Ja.	Arb:nes fordr. beviljades.	a-g.	[177]) Kommunen arbetsgifvare.	177

Arbetsinställelser (strejker och lockouter)

Andra

(Arbetarnes uppgifter i kol. 8, 9 och 10 äro, om de afvika a-g. = arbetsgifvare. a. = arbetare.

Löpande årsnr.	1. Början.	2. Slut.	3. Varaktighet i dagar.	4. Karaktär.	5. Fack.	6. Ort.	7. Tvistepunkt.
178	17 juni.	13 juli.	26	Strejk o. lockout.	Bryggeriarbetare.	Göteborg.	Nytt kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
179	17 juni.	—	—	Strejk.	Arbetare vid bleckvarufabrik.	Lund.	Kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
180	17 juni.	21 aug.	66	Lockout.	Järnvägsbyggnadsarbetare.	Hesselby (Gottl. l.).	Garanterad minimitimlön.
181	20 juni.	21 juli.	31	Strejk.	Modellörer och andragare.	Malmö och Hälsingborg m. fl. orter.	Nytt kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
182	25 juni.	22 juli.	26	Strejk.	Byggnadsgrofarbetare m. m.	Gullspång (Skarab. l.).	Kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
183	25 juni.	—	—	Strejk.	Bageriarbetare.	Söderala (Gäfleb. l.).	Vägran att underskrifva prislista.
184	26 juni.	7 juli.	12	Strejk.	Gruslastare (vid järnväg).	Älfkarleby (Uppsala l.).	Löneförhöjning.
185	28 juni.	16 juli.	18	Strejk o. lockout.	Spinneriarbetare.	Norrköping.	Kollektivaftal, löneförhöjning m. m.
186	28 juni.	7 juli.	10	Strejk.	Skrädderiarbetare.	Malmö.	Afskedad arbetares återtagande.

i Sverige, påbörjade under år 1907. (Forts.)

kvartalet.

från arbetsgifvarnes, anförda inom parentes.)

omb. = K. Kommerskollegii ombud.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Löpande årsnr.
Kändt högsta antal			Organiserade		Resultat.	Uppgifter föreligga från	Anmärkningar.	
direkt berörda arbetsgifvare.	strejkande arbetare.	utestängda arbetare.	arbetsgifvare.	arbetare.				
13	612		—	De flesta.	Kompromiss.	a.	[178]) Statens förlikningsman ingrep.	178
1	89 (57)	—	Ja.	Ja.	——	a-g., a.	[179]) Indirekt berörda 3 snällpresstryckare. Konflikten pågår.	179
1	—	40	—	Delvis.	Arb:nes fordran beviljades i hufvudsak.	a.	[180]) 7 arbetare indirekt berörda.	180
6	11	—	Ja.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.		181
1	523	—	Ja.	De flesta.	Kompromiss.	a-g., a.		182
1	1	—	Nej.	Ja.	Verksamheten nedlades.	a-g.		183
1	15	—	Ja.	Nej.	Arbetsgifvarens villkor.	a-g.		184
1	300	800	Ja.	Flertalet.	Man enades om en opartisk undersökning af arbetsförhållandena på arbetsplatsen.	a.		185
1	44	—	Ja.	—	Arbetsgifvarens villkor.	a-g.		186

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
			Stockholm.								
			April.			Maj.			Juni.		
			Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-
			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).		
1	Mjölk: oskummad	l.	16	15	*16*	16	15	*16*	16	15	*16*
2	skummad	»	7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	215	190	*205*	210	190	*201*	220	200	*205*
4	mat- (lands-)	»	195	180	*189*	200	180	*189*	200	180	*190*
5	Ost, halffet, ordinär	»	160	110	*131*	150	110	*132*	150	120	*132*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	170	160	*161*	170	150	*162*	170	160	*163*
7	billigaste sort	»	130	100	*116*	130	100	*117*	120	100	*115*
8	Ägg	tjog	140	110	*123*	130	100	*116*	135	100	*120*
9	Potatis	5 lit.	35	25	*30*	35	25	*32*	35	30	*32*
10	Ärter, gula	kg.	25	18	*23*	25	18	*23*	25	18	*22*
11	Bruna bönor	»	45	35	*41*	50	35	*41*	50	30	*40*
12	Mjöl: hvete-	»	28	25	*26*	27	25	*26*	28	26	*27*
13	råg-	»	20	20	*20*	20	18	*20*	22	20	*20*
14	rågsikt-	»	25	23	*24*	26	23	*25*	26	23	*25*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	35	28	*31*	35	28	*31*	35	28	*31*
16	korn-	»	30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*
17	ris-: bästa sort	»	80	60	*67*	70	60	*67*	80	60	*70*
18	billigaste sort	»	40	30	*36*	40	30	*34*	40	25	*34*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	38	34	*36*	38	30	*35*	38	34	*36*
20	mjukt: limpa, söt	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	40	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	98	72	*82*	98	72	*82*	98	72	*82*
23	mjukt, » »	»	43	40	*43*	43	40	*43*	43	40	*43*
24	Nötkött, färskt: stek	»	125	100	*110*	140	100	*115*	130	100	*115*
25	soppkött	»	105	85	*94*	120	90	*100*	110	90	*99*
26	Kalfkött: stek	»	150	120	*133*	150	120	*135*	150	130	*138*
27	spädkalf	»	90	70	*82*	90	60	*81*	90	70	*80*
28	Fårstek, färsk	»	150	120	*136*	160	120	*141*	160	130	*144*
29	Fläsk, färskt	»	140	130	*135*	150	130	*137*	140	130	*137*
30	salt: svenskt	»	150	130	*140*	150	130	*140*	150	130	*140*
31	amerikanskt	»	—	—	—	—	—	—	150	120	*135*
32	Fisk, färsk: sill	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	strömming	»	150	30	*72*	90	30	*61*	125	50	*79*
34	rödspotta (»spätta»)	»	100	70	*88*	85	70	*78*	90	60	*79*
35	salt: sill	»	60	35	*47*	60	40	*48*	60	40	*48*
36	strömming	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
37	kabeljo	»	70	45	*60*	60	50	*57*	60	50	*55*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	125	100	*117*	130	100	*117*	125	95	*111*
39	Socker, bit-	»	61	61	*61*	62	61	*62*	62	62	*62*
40	Fotogén, prima	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*
41	Ved: björk-, osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		2800	2700	*2750*	2800	2700	*2750*	3000	2900	*2950*
42	barr-		2000	1900	*1950*	2100	2000	*2050*	2100	2100	*2100*
43	Torf	hl.	100	100	100	—	—	—	100	100	*100*
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	120	115	*116*	115	115	*115*	120	115	*116*

12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	
Uppsala.									Eskilstuna.									
April.			Maj.			Juni.			April.			Maj.			Juni.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel.	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
14	14	*14*	14	14	*14*	14	14	*14*	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	1
6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	2
215	190	*208*	210	190	*198*	210	185	*195*	210	210	*210*	210	210	*210*	210	210	*210*	3
200	175	*185*	185	170	*177*	185	160	*171*	190	180	*183*	190	190	*190*	180	160	*176*	4
125	100	*113*	120	100	*110*	110	100	*105*	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	5
160	160	*160*	160	160	*160*	160	160	*160*	170	170	*170*	170	170	*170*	170	170	*170*	6
110	100	*103*	110	100	*103*	110	100	*103*	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	7
140	100	*114*	125	100	*114*	115	100	*109*	110	100	*108*	120	120	*120*	125	120	*122*	8
30	25	*27*	30	25	*27*	36	25	*33*	25	25	*25*	25	25	*25*	30	25	*28*	9
25	18	*21*	25	20	*22*	20	20	*20*	18	18	*18*	18	18	*18*	18	18	*18*	10
40	30	*38*	40	30	*38*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	11
27	25	*26*	27	25	*26*	28	25	*27*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	12
18	17	*17*	18	17	*17*	18	17	*18*	17	17	*17*	17	17	*17*	17	17	*17*	13
25	23	*24*	25	23	*24*	25	24	*25*	23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*	14
30	28	*30*	30	28	*30*	30	28	*30*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	15
25	23	*24*	25	23	*24*	25	23	*24*	22	22	*22*	24	24	*24*	24	24	*24*	16
45	40	*42*	45	40	*42*	60	40	*46*	70	70	*70*	70	70	*70*	70	70	*70*	17
35	30	*33*	30	25	*30*	35	25	*30*	30	30	*30*	35	35	*35*	35	35	*35*	18
35	29	*31*	35	29	*31*	30	30	*30*	36	28	*32*	36	28	*32*	36	28	*32*	19
28	27	*27*	28	27	*28*	28	25	*27*	28	25	*27*	27	27	*27*	27	27	*27*	20
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
62	62	*62*	62	62	*62*	62	62	*62*	63	63	*63*	63	63	*63*	63	63	*63*	22
37	36	*36*	37	36	*36*	37	36	*36*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	23
110	90	*100*	101	100	*100*	115	100	*106*	120	120	*120*	120	120	*120*	120	120	*120*	24
100	80	*89*	95	80	*88*	95	80	*87*	130	100	*108*	100	100	*100*	100	100	*100*	25
130	120	*126*	130	120	*124*	130	110	*123*	130	130	*130*	130	130	*130*	130	130	*130*	26
65	50	*59*	60	50	*55*	65	50	*60*	65	65	*65*	65	65	*65*	65	65	*65*	27
150	130	*140*	140	140	*140*	140	140	*140*	130	130	*130*	130	130	*130*	140	130	*138*	28
140	100	*126*	140	120	*133*	135	100	*113*	140	140	*140*	130	130	*130*	140	140	*140*	29
150	125	*138*	150	120	*135*	150	110	*123*	140	140	*140*	140	140	*140*	140	140	*140*	30
120	120	*120*	120	120	*120*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	40	*40*	50	40	*48*	50	50	*50*	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	80	*80*	90	80	*88*	90	90	*90*	34
40	30	*38*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	30	30	*30*	35	35	*35*	35
25	25	*25*	25	20	*23*	25	20	*23*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
60	50	*58*	60	50	*56*	55	55	*55*	50	50	*50*	60	60	*60*	60	60	*60*	37
110	100	*108*	110	100	*106*	110	100	*105*	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	38
62	62	*62*	62	62	*62*	63	62	*62*	61	61	*61*	62	62	*62*	62	62	*62*	39
16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	40
2400	2400	*2400*	2400	2400	*2400*	2400	2400	*2400*	2390	2270	*2330*	2390	2270	*2330*	2390	2270	*2330*	41
1800	1800	*1800*	1800	1800	*1800*	1800	1800	*1800*	1860	1640	*1700*	1860	1640	*1700*	1760	1640	*1700*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
350	300	*325*	350	300	*325*	350	300	*333*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	44
110	110	*110*	110	110	*110*	130	110	*120*	150	150	*150*	150	150	*150*	150	150	*150*	45

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	30. Norrköping. April. Högsta pris (öre).	31. April. Lägsta pris (öre).	32. April. Medel- pris (öre).	33. Maj. Högsta pris (öre).	34. Maj. Lägsta pris (öre).	35. Maj. Medel- pris (öre).	36. Juni. Högsta pris (öre).	37. Juni. Lägsta pris (öre).	38. Juni. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*
2	skummad	»	6	5	*6*	6	5	*5*	6	5	*5*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	200	190	*196*	190	190	*190*	200	190	*193*
4	mat- (lands-)	»	195	165	*177*	180	160	*172*	185	155	*170*
5	Ost, halffet, ordinär	»	125	110	*119*	120	110	*115*	120	110	*115*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	160	160	*160*	160	150	*158*	160	150	*153*
7	billigaste sort	»	110	110	*110*	110	110	*110*	120	110	*118*
8	Ägg	tjog	125	90	*103*	110	90	*101*	120	100	*109*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	30	25	*28*	30	25	*29*
10	Ärter, gula	kg.	24	20	*22*	22	20	*21*	20	20	*20*
11	Bruna bönor	»	40	35	*36*	40	35	*36*	40	35	*39*
12	Mjöl: hvete-	»	26	25	*26*	26	24	*25*	26	26	*26*
13	råg-	»	22	20	*21*	21	19	*20*	22	19	*21*
14	rågsikt-	»	23	21	*22*	23	22	*22*	23	23	*23*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
16	korn-	»	24	23	*24*	24	24	*24*	24	21	*22*
17	ris-: bästa sort	»	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*
18	billigaste sort	»	30	30	*30*	30	30	*30*	35	30	*33*
19	Rågbröd: hårdt, (spis-), groft	»	35	32	*34*	35	32	*34*	35	32	*34*
20	mjukt: limpa, söt	»	42	32	*37*	32	23	*27*	30	23	*27*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	34	28	*31*	30	27	*28*	28	27	*28*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	53	50	*52*	55	52	*54*	56	52	*54*
23	mjukt » »	»	35	26	*32*	33	23	*28*	32	24	*28*
24	Nötkött, färskt: stek	»	130	100	*115*	110	95	*105*	120	100	*110*
25	soppkött	»	95	80	*87*	95	85	*90*	100	85	*91*
26	Kalfkött: stek	»	130	110	*125*	125	110	*117*	130	110	*119*
27	spädkalf	»	60	55	*60*	60	60	*60*	65	55	*60*
28	Fårstek, färsk	»	140	125	*134*	130	125	*129*	140	120	*132*
29	Fläsk, färskt	»	140	125	*134*	135	120	*126*	140	120	*129*
30	salt: svenskt	»	140	125	*130*	130	125	*129*	140	120	*129*
31	amerikanskt	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	*Fisk, färsk: sill	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	strömming	»	30	12	*19*	35	15	*21*	35	20	*27*
34	rödspotta (»spätta»)	»	75	65	*69*	80	70	*73*	80	70	*71*
35	salt: sill	»	40	35	*38*	40	40	*40*	40	40	*40*
36	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	50	45	*49*	50	50	*50*	50	50	*50*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	110	100	*105*	110	90	*100*	110	90	*98*
39	Socker, bit-	»	61	61	*61*	62	62	*62*	62	62	*62*
40	Fotogén, prima	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*
41	Ved: björk- osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		2200	2000	*2100*	2200	2200	*2200*	2200	2000	*2130*
42	barr-		1800	1750	*1780*	1800	1800	*1800*	1800	1700	*1740*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	325	325	*325*	350	350	*350*	375	375	*375*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	110	110	*110*	140	140	*140*	140	140	*140*

* Prisuppgifter hafva för *Kalmar* meddelats äfven å följande fisksorter, som kostat pr kg: pr val till pris af 125 à 90 öre.

39.	40.	41.	42.	43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.	50.	51.	52.	53.	54.	55.	56.	
Jönköping.									Kalmar.									
April.			Maj.			Juni.			April.			Maj.			Juni.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
14	10	*12*	14	10	*12*	14	10	*12*	14	14	*14*	14	14	*14*	13	12	*13*	1
7	5	*6*	7	5	*6*	7	5	*6*	8	6	*7*	8	6	*7*	6	6	*6*	2
225	220	*223*	225	220	*223*	225	215	*218*	210	200	*206*	210	200	*206*	200	190	*198*	3
205	190	*198*	210	190	*197*	200	190	*194*	200	180	*188*	200	180	*188*	190	170	*180*	4
140	120	*128*	140	120	*132*	140	130	*135*	160	100	*118*	160	100	*118*	125	120	*123*	5
170	165	*168*	170	165	*168*	170	165	*168*	140	130	*135*	140	130	*135*	170	160	*168*	6
120	115	*118*	120	115	*118*	120	115	*118*	105	95	*100*	105	95	*100*	155	110	*117*	7
155	135	*146*	140	110	*127*	115	108	*110*	100	85	*93*	100	85	*93*	110	90	*98*	8
25	20	*23*	25	25	*25*	25	25	*25*	30	25	*28*	30	25	*28*	25	20	*24*	9
25	20	*23*	25	20	*22*	25	20	*22*	30	20	*25*	30	24	*25*	30	25	*26*	10
45	40	*43*	45	40	*43*	45	40	*43*	40	30	*33*	40	30	*33*	40	35	*39*	11
25	25	*25*	27	25	*26*	27	25	*26*	28	25	*26*	28	25	*26*	28	25	*26*	12
22	20	*21*	22	20	*21*	22	20	*21*	21	17	*20*	21	17	*20*	21	18	*19*	13
25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	26	23	*24*	14
35	30	*33*	35	30	*33*	35	30	*33*	40	30	*31*	40	30	*31*	30	30	*30*	15
25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*	30	25	*25*	30	25	*25*	25	25	*25*	16
70	65	*68*	70	65	*68*	70	65	*68*	60	40	*49*	60	40	*49*	75	40	*56*	17
30	28	*29*	30	28	*29*	30	28	*29*	35	30	*31*	35	30	*31*	35	30	*33*	18
45	40	*43*	45	40	*43*	45	35	*40*	40	35	*37*	40	35	*37*	40	35	*39*	19
40	35	*38*	40	35	*38*	40	35	*38*	25	23	*25*	25	23	*25*	25	25	*25*	20
30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	21
75	70	*73*	75	70	*73*	75	70	*73*	52	46	*51*	52	46	*51*	52	46	*51*	22
45	40	*43*	45	40	*43*	45	40	*43*	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*	23
110	92	*98*	100	90	*96*	110	95	*105*	130	120	*125*	130	120	*125*	100	75	*90*	24
90	80	*84*	87	80	*83*	85	80	*83*	90	80	*87*	90	80	*87*	90	70	*82*	25
95	85	*89*	95	85	*90*	110	90	*103*	100	85	*91*	100	85	*91*	90	72	*81*	26
50	45	*48*	50	40	*47*	60	50	*56*	60	50	*54*	60	50	*54*	40	35	*38*	27
100	90	*96*	100	90	*95*	110	100	*106*	120	100	*113*	125	100	*113*	130	100	*120*	28
95	92	*94*	95	93	*95*	95	93	*95*	130	120	*125*	130	120	*125*	120	85	*106*	29
130	130	*130*	130	130	*130*	130	130	*130*	140	120	*131*	140	130	*131*	130	110	*123*	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	130	125	*129*	130	125	*129*	130	125	*129*	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	32
35	30	*33*	35	30	*33*	35	30	*33*	70	60	*63*	70	60	*63*	85	75	*79*	33
85	80	*82*	85	80	*83*	80	75	*78*	90	85	*88*	90	85	*88*	85	75	*81*	34
35	35	*35*	35	30	*33*	35	35	*35*	—	—	—	—	—	—	50	40	*44*	35
35	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*	40	40	*40*	40	40	*40*	—	—	—	36
60	50	*55*	60	50	*55*	60	50	*55*	70	40	*53*	70	40	*53*	60	60	*60*	37
120	115	*118*	120	115	*118*	120	115	*118*	130	100	*112*	150	100	*112*	110	90	*101*	38
62	62	*62*	63	63	*63*	63	63	*63*	63	60	*63*	63	60	*63*	63	63	*63*	39
18	13	*15*	18	13	*15*	18	13	*15*	16	14	*15*	16	14	*15*	16	14	*14*	40
2200	2150	*2180*	2250	2150	*2200*	2200	2150	*2180*	1920	1920	*1920*	1920	1920	*1920*	1880	1880	*1880*	41
1500	1450	*1480*	1550	1400	*1450*	1500	1450	*1480*	1640	1640	*1640*	1640	1640	*1640*	1560	1560	*1560*	42
55	55	*55*	55	55	*55*	55	55	*55*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	350	300	*325*	350	300	*325*	325	325	*325*	44
130	130	*130*	130	130	*130*	130	130	*130*	—	—	—	—	—	—	90	90	*90*	45

gädda 100 à 80 öre, aborre 70 à 50 öre och mört 40 à 35 öre. — [1]) Färsk sill har försålts

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	57.	58.	59.	60.	61.	62.	63.	64.	65.
			Karlskrona.								
			April.			Maj.			Juni.		
			Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-
			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).		
1	Mjölk: oskummad	l.	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*
2	skummad	»	8	8	*8*	8	8	*8*	8	8	*8*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	210	190	*201*	190	190	*190*	200	190	*194*
4	mat- (lands-)	»	185	175	*183*	185	175	*180*	175	170	*174*
5	Ost. halffet, ordinär	»	135	125	*129*	135	125	*129*	135	125	*129*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	150	150	*150*	150	150	*150*	150	150	*150*
7	billigaste sort	»	110	90	*102*	110	100	*105*	110	100	*105*
8	Ägg	tjog	100	85	*94*	100	85	*93*	100	95	*99*
9	Potatis	5 lit.	30	25	*26*	30	25	*26*	30	25	*26*
10	Ärter, gula	kg.	25	22	*24*	25	22	*24*	25	22	*24*
11	Bruna bönor	»	40	35	*37*	40	35	*37*	40	35	*37*
12	Mjöl: hvete-	»	28	25	*26*	28	25	*26*	28	25	*26*
13	råg-	»	20	18	*19*	20	18	*19*	20	20	*20*
14	rågsikt-	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	30	28	*30*	30	28	*30*	30	28	*30*
16	korn-	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
17	ris-: bästa sort	»	70	50	*58*	70	50	*58*	70	50	*58*
18	billigaste sort	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*
20	mjukt: limpa, söt	»	26	25	*25*	26	25	*25*	26	25	*25*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	17	17	*17*	17	17	*17*	17	17	*17*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	45	45	*45*	45	45	*45*	45	45	*45*
23	mjukt, » »	»	47	47	*47*	47	47	*47*	47	47	*47*
24	Nötkött, färskt: stek	»	120	110	*118*	120	110	*118*	120	120	*120*
25	soppkött	»	100	90	*96*	100	90	*96*	100	90	*100*
26	Kalfkött: stek	»	135	125	*129*	130	125	*128*	140	130	*134*
27	spädkalf	»	75	70	*72*	75	60	*68*	75	65	*72*
28	Fårstek, färsk	»	135	125	*129*	135	125	*129*	140	130	*137*
29	Fläsk: färskt	»	130	125	*129*	135	130	*131*	140	130	*136*
30	salt: svenskt	»	130	125	*129*	135	130	*131*	140	130	*133*
31	amerikanskt	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Fisk, färsk: sill	»	26	12	*19*	30	12	*19*	50	16	*28*
33	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	rödspotta (»spätta»)	»	90	75	*85*	90	80	*83*	90	75	*85*
35	salt: sill	»	40	35	*39*	40	35	*39*	40	35	*39*
36	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	65	50	*56*	65	50	*56*	65	50	*58*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	120	100	*110*	120	100	*110*	120	100	*110*
39	Socker, bit-	»	60	60	*60*	61	60	*60*	62	60	*61*
40	Fotogén, prima	l.	13	13	*13*	13	13	*13*	13	13	*13*
41	Ved: björk- (osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.))	hl.	2050	2000	*2030*	2050	2000	*2030*	2050	1940	*2010*
42	barr-	hl.	1480	1430	*1460*	1480	1430	*1460*	1480	1430	*1460*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») (hemkörd)	»	325	300	*313*	325	300	*313*	350	300	*325*
45	Koks, gasverks- (okrossad) (hemkörd)	»	110	80	*95*	110	80	*95*	110	80	*95*

[1]) Färsk sill försäljes pr val och har i pris betingat 300 à 150 öre. — [2]) Färsk strömming
[4]) Priset å salt strömming har varit 250 à 200 öre pr val.

66.	67.	68.	69.	70.	71.	72.	73.	74.	75.	76.	77.	78.	79.	80.	81.	82.	83.	
Kristianstad.									Malmö.									
April.			Maj.			Juni.			April.			Maj.			Juni.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	13	13	*13*	13	13	*13*	13	13	*13*	1
6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	2
205	195	*201*	195	195	*195*	205	195	*201*	195	190	*193*	200	190	*194*	200	195	*198*	3
200	190	*195*	190	190	*190*	200	190	*196*	185	180	*183*	195	180	*184*	190	185	*188*	4
140	130	*133*	140	130	*134*	140	130	*135*	180	100	*139*	140	120	*131*	140	120	*131*	5
170	160	*165*	170	160	*164*	170	165	*168*	165	150	*157*	165	160	*161*	160	150	*159*	6
110	110	*110*	110	100	*110*	110	110	*110*	115	100	*109*	120	110	*117*	115	110	*114*	7
100	90	*93*	100	95	*96*	100	95	*99*	110	100	*105*	105	100	*104*	115	105	*109*	8
30	25	*25*	30	25	*27*	30	30	*30*	30	20	*25*	35	20	*23*	35	25	*28*	9
30	50	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	36	28	*31*	35	28	*31*	35	30	*31*	10
40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	50	35	*42*	50	35	*41*	50	40	*41*	11
26	25	*26*	25	25	*25*	25	25	*25*	30	28	*29*	30	28	*29*	30	20	*27*	12
16	16	*16*	16	16	*16*	17	17	*17*	25	20	*21*	25	20	*22*	22	20	*22*	13
23	23	*23*	23	23	*23*	24	24	*24*	27	25	*25*	27	25	*26*	27	25	*26*	14
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	40	30	*35*	35	35	*35*	35	30	*34*	15
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	30	25	*29*	30	25	*28*	30	30	*30*	16
65	65	*65*	65	60	*62*	65	60	*63*	70	60	*64*	70	60	*63*	60	60	*60*	17
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	40	30	*32*	35	30	*33*	35	30	*34*	18
45	40	*42*	45	40	*42*	45	40	*42*	40	40	*40*	50	40	*47*	50	40	*43*	19
26	25	*26*	26	25	*26*	26	25	*26*	25	20	*23*	25	20	*21*	20	20	*20*	20
18	17	*17*	18	17	*18*	18	17	*18*	16	14	*15*	16	14	*15*	14	14	*14*	21
67	65	*66*	67	65	*66*	67	65	*66*	85	80	*83*	85	80	*84*	85	84	*85*	22
55	50	*53*	55	52	*54*	55	52	*54*	55	53	*55*	55	53	*55*	55	52	*54*	23
90	90	*90*	90	85	*89*	90	85	*86*	120	90	*113*	110	100	*105*	120	90	*108*	24
85	85	*85*	85	80	*84*	85	80	*80*	110	90	*96*	100	90	*95*	100	90	*95*	25
120	110	*112*	110	100	*109*	110	110	*110*	130	120	*124*	120	120	*120*	130	120	*123*	26
65	55	*60*	60	55	*56*	60	55	*56*	70	65	*69*	80	65	*72*	80	65	*72*	27
150	125	*137*	135	125	*130*	135	125	*133*	150	150	*150*	150	150	*150*	150	130	*145*	28
100	100	*100*	100	100	*100*	110	100	*108*	120	110	*115*	120	110	*115*	120	100	*113*	29
110	110	*110*	110	110	*110*	120	110	*115*	160	150	*155*	160	150	*155*	160	140	*153*	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	120	*120*	120	120	*120*	125	125	*125*	31
[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
70	70	*70*	70	60	*65*	70	60	*65*	80	70	*75*	80	75	*79*	80	60	*71*	34
[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	—	—	—	100	30	*55*	100	50	*63*	35
[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	[4]	—	—	—	—	—	—	75	65	*70*	36
65	60	*63*	65	60	*63*	65	60	*63*	50	50	*50*	85	50	*57*	80	50	*65*	37
125	115	*120*	125	120	*123*	125	120	*123*	120	100	*110*	125	100	*113*	125	110	*119*	38
61	61	*61*	62	61	*61*	62	61	*62*	63	63	*63*	64	63	*64*	64	63	*64*	39
15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	40
2210	2140	*2170*	2210	2140	*2180*	2210	2140	*2180*	2800	2800	*2800*	2800	2800	*2800*	2800	2800	*2800*	41
1580	1510	*1540*	1580	1510	*1550*	1580	1510	*1560*	2400	2400	*2400*	2400	2400	*2400*	2400	2400	*2400*	42
60	60	*60*	60	60	*60*	60	60	*60*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
300	300	*300*	300	300	*300*	300	300	*300*	325	325	*325*	325	325	*325*	360	360	*360*	44
110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	150	110	*129*	125	125	*125*	125	125	*125*	45

har försålts pr val till pris af 100 à 75 öre. — [3]) För salt sill har betalats 6 à 3 öre pr styck.

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	84. Lund. April. Högsta pris (öre).	85. Lund. April. Lägsta pris (öre).	86. Lund. April. Medel- pris (öre).	87. Lund. Maj. Högsta pris (öre).	88. Lund. Maj. Lägsta pris (öre).	89. Lund. Maj. Medel- pris (öre).	90. Lund. Juni. Högsta pris (öre).	91. Lund. Juni. Lägsta pris (öre).	92. Lund. Juni. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*
2	skummad	»	6	5	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	200	190	*194*	200	190	*194*	210	195	*202*
4	mat- (lands-)	»	185	180	*181*	180	175	*180*	200	180	*188*
5	Ost, halffet, ordinär	»	130	100	*106*	140	100	*115*	120	110	*114*
6	Margarin: bästa sort (»grädd»-)	»	165	145	*151*	165	145	*152*	160	145	*151*
7	billigaste sort	»	110	100	*103*	—	—	—	—	—	—
8	Ägg	tjog	100	95	*99*	120	95	*109*	110	100	*104*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	30	25	*28*	40	30	*37*
10	Ärter, gula	kg.	30	25	*28*	30	25	*29*	30	25	*28*
11	Bruna bönor	»	45	35	*41*	40	35	*39*	45	35	*40*
12	Mjöl: hvete-	»	30	25	*27*	30	25	*28*	30	25	*28*
13	råg-	»	20	16	*18*	23	16	*20*	23	19	*21*
14	rågsikt-	»	24	22	*23*	24	22	*23*	24	22	*23*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	35	30	*34*	40	30	*36*	40	30	*35*
16	korn-	»	28	25	*26*	25	25	*25*	28	25	*26*
17	ris-: bästa sort	»	65	60	*61*	60	50	*58*	65	60	*61*
18	billigaste sort	»	30	30	*30*	40	30	*35*	35	25	*30*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	45	40	*43*	50	40	*45*	50	40	*44*
20	mjukt: limpa, söt	»	28	24	*26*	27	25	*26*	28	24	*26*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	18	15	*17*	18	15	*17*	18	15	*17*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	70	70	*70*	75	70	*72*	70	70	*70*
23	mjukt, » »	»	40	38	*39*	40	38	*40*	40	38	*39*
24	Nötkött, färskt: stek	»	100	90	*99*	110	95	*102*	110	105	*110*
25	soppkött	»	90	85	*89*	100	85	*92*	100	95	*100*
26	Kalfkött: stek	»	125	95	*111*	130	120	*122*	125	120	*122*
27	spädkalf	»	65	50	*61*	75	55	*62*	75	60	*70*
28	Fårstek, färsk	»	125	120	*123*	135	120	*131*	140	125	*129*
29	Fläsk, färskt	»	100	95	*100*	105	95	*100*	105	100	*104*
30	salt: svenskt	»	130	120	*123*	130	130	*130*	130	130	*130*
31	amerikanskt	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Fisk, färsk: sill	»	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]
33	strömming	»	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]
34	rödspotta (»spätta»)	»	85	60	*77*	100	60	*79*	100	75	*85*
35	salt: sill	»	—	—	—	80	70	*75*	80	70	*75*
36	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	75	75	*75*	—	—	—	75	75	*75*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	120	100	*108*	150	100	*124*	120	110	*115*
39	Socker, bit-	»	62	60	*62*	63	62	*63*	63	63	*63*
40	Fotogén, prima	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*
41	Ved: björk- osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		1950	1950	*1950*	1950	1950	*1950*	1950	1950	*1950*
42	barr-		1750	1700	*1710*	1700	1600	*1680*	1750	1700	*1720*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	370	370	*370*	370	370	*370*	370	360	*367*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	130	130	*130*	130	130	*130*	132	132	*132*

[1]) Priset på färsk sill har varit: i *Lund* 75 à 50 öre, i *Halmstad* 70 à 50 öre pr tjog à 15 öre pr tjog, i *Hälsingborg* 100 à 60 öre pr val. — [2]) Prisuppgifterna å koks afse engelsk

och medelpris.

93.	94.	95.	96.	97.	98.	99.	100.	101.	102.	103.	104.	105.	106.	107.	108.	109.	110.	
Hälsingborg.									Halmstad.									
April.			Maj.			Juni.			April.			Maj.			Juni.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	13	12	*13*	13	12	*12*	13	12	*13*	1
6	5	*5*	6	5	*5*	6	5	*5*	7	6	*7*	7	6	*6*	7	6	*7*	2
205	190	*201*	200	190	*197*	205	195	*201*	220	205	*215*	210	210	*210*	210	210	*210*	3
190	165	*177*	185	165	*174*	190	165	*177*	200	180	*189*	200	190	*193*	200	190	*195*	4
100	90	*95*	120	90	*96*	120	90	*97*	110	100	*104*	110	100	*105*	110	100	*104*	5
160	150	*153*	160	150	*154*	160	150	*154*	175	160	*168*	175	150	*165*	175	160	*167*	6
130	110	*118*	130	110	*116*	130	100	*116*	120	110	*114*	120	110	*114*	120	110	*116*	7
110	95	*100*	115	95	*104*	115	100	*110*	115	85	*96*	110	90	*100*	120	105	*109*	8
30	25	*30*	30	25	*27*	50	30	*38*	30	25	*27*	30	25	*27*	40	25	*33*	9
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	10
45	40	*41*	45	40	*41*	45	40	*41*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	11
27	24	*26*	28	24	*26*	28	25	*27*	26	25	*25*	27	25	*26*	27	25	*26*	12
18	17	*18*	18	17	*18*	24	23	*24*	20	17	*19*	20	17	*19*	20	17	*19*	13
24	23	*24*	24	23	*24*	18	18	*18*	23	21	*22*	23	21	*22*	23	22	*23*	14
40	30	*35*	40	30	*35*	40	30	*35*	35	30	*33*	35	30	*33*	35	30	*33*	15
28	25	*26*	28	25	*26*	28	25	*26*	30	25	*26*	30	25	*26*	30	25	*26*	16
80	45	*62*	80	45	*62*	80	45	*62*	70	50	*55*	70	50	*55*	70	50	*55*	17
40	30	*36*	40	30	*36*	40	30	*36*	30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	18
45	40	*41*	40	35	*39*	45	40	*41*	50	40	*45*	50	40	*45*	50	40	*45*	19
30	25	*28*	30	25	*27*	30	25	*28*	27	24	*26*	27	24	*26*	28	25	*27*	20
20	16	*18*	20	16	*18*	20	16	*18*	22	18	*20*	22	18	*20*	22	19	*21*	21
70	66	*68*	70	66	*68*	70	66	*69*	74	60	*67*	75	60	*67*	75	64	*68*	22
42	35	*37*	42	35	*38*	42	35	*38*	60	40	*49*	60	40	*49*	60	45	*50*	23
110	95	*105*	120	100	*105*	110	100	*105*	100	90	*95*	100	90	*96*	100	90	*95*	24
95	85	*93*	95	80	*92*	95	75	*92*	90	80	*86*	90	85	*87*	90	85	*87*	25
120	115	*118*	125	115	*118*	120	110	*118*	120	90	*107*	110	100	*104*	120	90	*106*	26
70	60	*64*	65	50	*63*	65	55	*63*	70	60	*64*	75	60	*66*	70	55	*64*	27
130	115	*123*	160	125	*137*	160	125	*144*	120	110	*115*	120	100	*108*	110	100	*106*	28
110	110	*110*	120	100	*110*	110	100	*110*	120	100	*108*	110	100	*107*	110	95	*104*	29
140	120	*121*	140	120	*121*	140	120	*123*	120	120	*120*	120	120	*120*	120	120	*120*	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	32
[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*	33
100	75	*84*	100	75	*86*	100	75	*84*	75	60	*68*	70	60	*64*	90	50	*69*	34
50	30	*39*	45	30	*39*	45	30	*39*	50	40	*45*	50	40	*45*	50	40	*45*	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
60	45	*51*	60	45	*51*	60	45	*51*	80	40	*55*	80	40	*55*	80	40	*55*	37
120	100	*109*	130	100	*109*	130	90	*108*	120	90	*107*	120	90	*107*	120	90	*107*	38
62	61	*61*	63	60	*62*	63	62	*62*	63	63	*63*	64	63	*63*	64	63	*64*	39
13	13	*13*	13	13	*13*	13	13	*13*	15	14	*14*	15	14	*14*	15	14	*14*	40
2390	2390	*2390*	2390	2390	*2390*	2390	2390	*2390*	2540	2540	*2540*	2620	2620	*2620*	2620	2620	*2620*	41
2080	2020	*2060*	2080	2020	*2060*	2080	2020	*2060*	2110	2110	*2110*	2200	2200	*2200*	2200	2200	*2200*	42
60	50	*57*	60	50	*57*	60	50	*57*	75	70	*74*	75	70	*74*	75	70	*73*	43
350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	44
125	125	*125*	125	121	*124*	125	125	*125*	[3]160	[3]160	*[3]160*	[3]160	[3]160	*[3]160*	[3]160	[3]160	*[3]160*	45

och i *Hälsingborg* 300 à 240 öre pr val. — [2]) Priset på färsk strömming har varit: i *Lund* 60 koks.

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	111.	112.	113.	114.	115.	116.	117.	118.	119.
			Göteborg.								
			April.			Maj.			Juni.		
			Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-
			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).		
1	Mjölk: oskummad	l.	14	12	*14*	20	12	*14*	14	12	*13*
2	skummad	»	7	6	*7*	7	6	*7*	7	5	*6*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	230	200	*215*	210	200	*204*	205	200	*202*
4	mat- (lands-)	»	200	190	*196*	200	185	*191*	190	180	*187*
5	Ost, halffet, ordinär	»	150	150	*150*	150	150	*150*	150	150	*150*
6	Margarin: bästa sort (»grädd»-)	»	160	150	*153*	150	150	*150*	150	150	*150*
7	billigaste sort	»	120	110	*113*	110	110	*110*	110	110	*110*
8	Ägg	tjog	130	95	*114*	120	90	*99*	110	95	*103*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	25	25	*25*	30	25	*28*
10	Ärter, gula	kg.	35	33	*34*	35	33	*34*	33	33	*33*
11	Bruna bönor	»	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*
12	Mjöl: hvete-	»	28	25	*27*	28	25	*27*	28	25	*27*
13	råg-	»	19	19	*19*	19	19	*19*	19	19	*19*
14	rågsikt-	»	23	22	*22*	22	22	*22*	22	22	*22*
15	Gryn: hafre- (*ej ångpreparerade*)	»	30	28	*29*	28	28	*28*	28	28	*28*
16	korn-	»	30	28	*29*	28	28	*28*	28	28	*28*
17	ris:- bästa sort	»	70	70	*70*	70	70	*70*	70	70	*70*
18	billigaste sort	»	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*
19	Rågbröd: hårdt (spis), groft	»	35	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*
20	mjukt: limpa, söt	»	42	42	*42*	42	42	*42*	42	42	*42*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*
23	mjukt, » »	»	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*
24	Nötkött, färskt: stek	»	120	100	*105*	120	100	*110*	120	110	*112*
25	soppkött	»	100	85	*91*	100	90	*93*	105	90	*95*
26	Kalfkött: stek	»	130	120	*126*	130	120	*127*	130	125	*129*
27	spädkalf	»	80	75	*79*	85	75	*81*	85	80	*82*
28	Fårstek, färsk	»	130	120	*128*	140	130	*136*	140	135	*138*
29	Fläsk, färskt	»	130	115	*120*	130	120	*125*	130	125	*130*
30	salt: svenskt	»	130	120	*125*	135	130	*132*	135	130	*133*
31	amerikanskt	»	120	120	*120*	—	—	—	120	120	*120*
32	*Fisk, färsk: sill	»	28	24	*26*	50	40	*45*	45	40	*43*
33	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	rödspotta (»spätta»)	»	54	46	*50*	50	42	*45*	48	39	*44*
35	salt: sill	»	50	40	*47*	—	—	—	—	—	—
46	strömming	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	40	40	*40*	40	40	*40*	—	—	—
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	175	120	*146*	175	130	*150*	175	140	*150*
39	Socker, bit-	»	61	61	*61*	61	61	*61*	63	63	*63*
40	Fotogén, prima	l.	14	11	*13*	14	11	*13*	14	11	*13*
41	Ved: björk- osågad, hemkörd (pr »storfamn»:		3000	3000	*3000*	3000	3000	*3000*	3000	3000	*3000*
42	barr- 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		2400	2400	*2400*	2400	2400	*2400*	2400	2400	*2400*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	130	130	*130*	130	130	*130*	130	130	*130*

* Prisuppgifter hafva för *Göteborg* meddelats äfven å följande fisksorter, som kostat pr 36 öre.

och medelpris.

120.	121.	122.	123.	124.	125.	126.	127.	128.	129.	130.	131.	132.	133.	134.	135.	136.	137.	
Vänersborg.									Borås.									
April.			Maj.			Juni.			April.			Maj.			Juni.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel	Högsta	Lägsta	Medel	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
15	13	*14*	15	13	*14*	15	13	*14*	14	13	*13*	13	13	*13*	13	13	*13*	1
8	6	*7*	8	6	*7*	8	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*6*	7	6	*6*	2
210	200	*205*	200	190	*196*	200	190	*197*	225	210	*217*	220	200	*211*	220	200	*208*	3
185	170	*180*	190	160	*176*	170	140	*155*	190	175	*183*	190	170	*179*	185	170	*177*	4
85	75	*80*	85	80	*82*	85	75	*80*	90	70	*78*	90	70	*81*	90	75	*78*	5
160	150	*153*	160	150	*153*	160	140	*150*	160	150	*153*	160	150	*153*	160	150	*152*	6
115	100	*108*	110	100	*103*	100	70	*85*	110	100	*102*	100	100	*100*	100	100	*100*	7
90	80	*87*	100	90	*91*	100	100	*100*	130	110	*123*	125	110	*117*	125	100	*114*	8
20	18	*19*	20	18	*19*	25	18	*21*	26	18	*23*	25	22	*24*	25	23	*24*	9
18	15	*17*	18	15	*17*	17	15	*16*	30	24	*26*	28	25	*27*	28	25	*27*	10
40	35	*39*	40	35	*39*	40	38	*40*	45	38	*41*	45	38	*41*	45	38	*41*	11
25	24	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	26	25	*25*	26	25	*25*	26	25	*26*	12
18	16	*17*	18	16	*17*	18	16	*17*	19	18	*18*	19	18	*18*	19	18	*19*	13
24	19	*22*	24	20	*23*	24	20	*22*	24	23	*24*	24	23	*24*	24	23	*24*	14
30	25	*29*	30	25	*29*	30	25	*29*	30	28	*29*	30	28	*29*	30	28	*29*	15
26	25	*25*	28	25	*26*	28	25	*27*	25	24	*25*	25	24	*25*	25	25	*25*	16
60	50	*53*	50	45	*49*	50	45	*49*	60	40	*47*	60	40	*48*	60	40	*48*	17
30	28	*29*	30	28	*29*	30	30	*30*	30	28	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	18
35	35	*35*	35	35	*35*	35	35	*35*	40	35	*37*	40	35	*38*	40	35	*38*	19
40	36	*38*	40	36	*38*	41	37	*39*	45	35	*39*	45	35	*40*	45	35	*40*	20
28	26	*27*	29	26	*28*	30	26	*28*	28	25	*27*	28	25	*26*	28	25	*27*	21
51	47	*49*	52	48	*50*	55	49	*52*	55	50	*51*	55	50	*51*	55	50	*51*	22
50	47	*48*	50	47	*48*	50	47	*49*	50	47	*49*	50	48	*49*	50	45	*49*	23
90	85	*88*	90	85	*89*	90	85	*89*	125	110	*119*	125	110	*118*	125	110	*120*	24
80	75	*79*	80	75	*79*	80	75	*79*	90	75	*80*	85	70	*80*	90	75	*81*	25
140	100	*114*	120	100	*110*	120	100	*110*	125	110	*116*	125	110	*115*	120	110	*116*	26
60	50	*58*	60	50	*57*	60	50	*57*	60	55	*56*	60	50	*56*	60	55	*56*	27
120	100	*113*	120	100	*113*	125	120	*123*	120	100	*111*	120	100	*111*	120	100	*111*	28
120	100	*113*	125	100	*116*	120	100	*113*	130	115	*122*	130	120	*124*	130	115	*124*	29
125	115	*120*	125	115	*120*	130	120	*125*	130	125	*128*	130	125	*128*	130	125	*128*	30
120	115	*118*	120	115	*118*	125	120	*122*	130	130	*130*	130	125	*128*	125	125	*125*	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
100	75	*88*	75	70	*74*	75	70	*73*	80	75	*78*	80	75	*77*	80	75	*76*	34
30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	40	30	*35*	40	30	*34*	40	30	*35*	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
45	38	*42*	45	38	*42*	45	40	*43*	45	37	*41*	45	37	*40*	45	38	*40*	37
110	98	*105*	110	98	*102*	110	100	*103*	150	110	*133*	150	110	*130*	150	110	*132*	38
62	60	*62*	62	60	*62*	62	60	*62*	63	63	*63*	63	63	*63*	63	63	*63*	39
17	14	*15*	15	14	*15*	14	14	*14*	16	15	*15*	16	15	*15*	—	—	—	40
2550	2450	*2500*	2550	2450	*2500*	2550	2450	*2500*	2130	2050	*2080*	2130	2050	*2110*	2130	2050	*2070*	41
2100	1900	*2000*	2100	1900	*2000*	2100	1900	*2000*	1670	1520	*1600*	1670	1520	*1610*	1670	1520	*1580*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
300	300	*300*	300	300	*300*	300	300	*300*	360	360	*360*	360	360	*360*	360	360	*360*	44
115	115	*115*	115	115	*115*	115	115	*115*	190	190	*190*	190	190	*190*	190	190	*190*	45

kg.: gädda 140 à 80, hälleflundra 175 à 100, kolja 37 à 29, torsk 42 à 34, hvitling 37 à

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	138. Karlstad. April. Högsta	139. April. Lägsta	140. April. Medel-	141. Maj. Högsta	142. Maj. Lägsta	143. Maj. Medel-	144. Juni. Högsta	145. Juni. Lägsta	146. Juni. Medel-
			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).		
1	Mjölk: oskummad	l.	16	12	*14*	16	12	*14*	16	12	*14*
2	skummad	»	7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	220	210	*218*	220	200	*217*	220	200	*219*
4	mat- (lands-)	»	210	190	*202*	200	185	*197*	210	190	*203*
5	Ost, halffet, ordinär	»	130	110	*114*	130	110	*112*	150	90	*110*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	180	160	*169*	170	160	*164*	170	160	*162*
7	billigaste sort	»	130	120	*123*	130	120	*127*	130	120	*127*
8	Ägg	tjog	125	95	*113*	120	100	*107*	130	110	*119*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	25	25	*25*	30	25	*28*
10	Ärter, gula	kg.	25	25	*25*	25	20	*24*	28	20	*26*
11	Bruna bönor	»	45	45	*45*	45	45	*45*	45	45	*45*
12	Mjöl: hvete-	»	28	26	*27*	28	25	*27*	28	26	*27*
13	råg-	»	18	18	*18*	18	18	*18*	18	17	*18*
14	rågsikt-	»	25	23	*23*	25	23	*24*	25	23	*24*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	28	25	*26*	28	25	*27*	28	25	*27*
16	korn-	»	25	25	*25*	28	25	*26*	28	25	*25*
17	ris-: bästa sort	»	70	33	*60*	65	40	*59*	60	45	*56*
18	billigaste sort	»	35	30	*31*	35	30	*31*	30	30	*30*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	60	35	*48*	60	35	*46*	55	35	*45*
20	mjukt: limpa, söt	»	45	45	*45*	45	45	*45*	45	45	*45*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort.	»	70	60	*63*	70	60	*63*	70	60	*63*
23	mjukt, » »	»	45	40	*43*	45	45	*45*	50	45	*48*
24	Nötkött, färskt: stek	»	100	90	*80*	100	90	*98*	110	90	*101*
25	soppkött	»	90	65	*80*	80	70	*74*	90	65	*75*
26	Kalfkött: stek	»	130	120	*121*	120	120	*120*	130	120	*121*
27	spädkalf	»	75	60	*67*	70	60	*67*	70	60	*65*
28	Fårstek, färsk	»	150	130	*141*	150	140	*149*	150	130	*144*
29	Fläsk: färskt	»	130	120	*124*	125	120	*124*	125	120	*121*
30	salt: svenskt	»	150	125	*136*	150	130	*140*	150	130	*135*
31	amerikanskt	»	130	125	*127*	130	125	*128*	130	120	*128*
32	Fisk, färsk: sill	»	45	35	*40*	—	—	—	—	—	—
33	strömming	»	50	40	*45*	45	40	*42*	45	40	*41*
34	rödspotta (»spätta»)	»	80	75	*78*	80	70	*73*	70	70	*70*
35	salt: sill	»	50	40	*45*	50	40	*44*	50	40	*47*
36	strömming	»	50	50	*50*	—	—	—	—	—	—
37	kabeljo	»	60	60	*60*	60	55	*60*	60	50	*59*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	120	100	*113*	130	95	*114*	125	110	*115*
39	Socker, bit-	»	62	62	*62*	63	62	*62*	62	62	*62*
40	Fotogén, prima	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*
41	Ved: björk- {osågad, hemkörd (pr »storfamn»:		2200	2100	*2160*	2200	2200	*2200*	2200	2200	*2200*
42	barr- { 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		1800	1800	*1800*	1800	1800	*1800*	1800	1800	*1800*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») {hemkörd	»	350	325	*337*	350	325	*342*	350	325	*345*
45	Koks, gasverks- (okrossad) {hemkörd	»	110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*

147.	148.	149.	150.	151.	152.	153.	154.	155.	156.	157.	158.	159.	160.	161.	162.	163.	164.	
Örebro.									Västerås.									
April.			Maj.			Juni.			April.			Maj.			Juni.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
14	13	*14*	14	13	*14*	14	13	*14*	15	14	*14*	15	13	*14*	15	13	*14*	1
5	5	*5*	5	5	*5*	5	5	*5*	6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	2
210	200	*206*	210	200	*201*	210	190	*200*	210	200	*203*	200	190	*196*	200	190	*199*	3
200	185	*194*	195	185	*191*	200	180	*188*	200	180	*190*	190	175	*185*	190	170	*181*	4
130	100	*115*	130	100	*117*	130	100	*116*	120	100	*108*	120	100	*112*	120	100	*105*	5
150	140	*145*	150	150	*150*	150	150	*150*	160	140	*151*	160	140	*152*	160	140	*152*	6
100	100	*100*	100	100	*100*	100	100	*100*	110	100	*108*	110	100	*106*	110	100	*108*	7
130	85	*106*	100	90	*99*	115	100	*107*	130	90	*108*	120	100	*112*	120	100	*112*	8
25	20	*24*	25	20	*25*	25	20	*23*	30	25	*27*	30	25	*27*	30	25	*26*	9
20	20	*20*	20	18	*19*	18	18	*18*	30	25	*26*	30	25	*26*	30	23	*26*	10
40	40	*40*	40	30	*36*	40	30	*36*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	35	*40*	11
26	26	*26*	27	26	*27*	29	28	*28*	27	24	*26*	27	24	*26*	28	24	*26*	12
18	17	*18*	19	17	*18*	20	18	*19*	18	17	*17*	18	17	*17*	18	17	*18*	13
22	22	*22*	23	22	*23*	23	23	*23*	24	23	*24*	24	23	*24*	25	23	*24*	14
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	25	*29*	30	24	*29*	30	25	*29*	15
22	22	*22*	23	22	*23*	24	22	*23*	24	22	*23*	24	22	*23*	24	22	*23*	16
65	50	*59*	65	50	*60*	65	50	*57*	60	40	*52*	60	40	*52*	60	40	*51*	17
30	30	*30*	30	30	*30*	30	29	*30*	35	25	*30*	35	28	*31*	30	26	*29*	18
33	30	*32*	35	30	*33*	33	30	*32*	30	30	*30*	30	30	*30*	31	30	*31*	19
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	34	28	*31*	34	30	*32*	35	31	*33*	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
55	55	*55*	55	55	*55*	55	55	*55*	70	62	*68*	70	60	*67*	75	65	*69*	22
45	45	*45*	45	45	*45*	45	45	*45*	40	36	*37*	40	35	*38*	40	40	*40*	23
110	90	*99*	100	85	*94*	100	80	*92*	110	90	*100*	120	90	*107*	120	90	*106*	24
80	70	*76*	80	70	*75*	80	65	*78*	100	75	*87*	100	75	*98*	100	80	*90*	25
125	90	*108*	130	90	*113*	130	90	*114*	130	100	*121*	135	100	*120*	130	100	*120*	26
70	60	*64*	70	60	*61*	60	60	*60*	60	50	*58*	60	50	*58*	65	50	*59*	27
140	115	*127*	140	115	*128*	140	90	*121*	150	140	*148*	160	140	*152*	160	140	*153*	28
130	125	*129*	125	120	*124*	120	120	*120*	140	115	*128*	140	120	*129*	140	120	*128*	29
130	125	*129*	125	120	*125*	120	120	*120*	140	120	*129*	140	120	*129*	140	120	*129*	30
120	120	*120*	120	120	*120*	—	—	—	125	120	*123*	120	110	*115*	120	120	*120*	31
40	40	*40*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
60	25	*42*	50	30	*42*	50	30	*43*	50	25	*34*	40	25	*34*	40	30	*36*	33
80	60	*73*	80	70	*78*	80	80	*80*	100	60	*68*	85	85	*85*	80	60	*75*	34
40	40	*40*	35	35	*35*	35	35	*35*	40	25	*36*	40	25	*34*	40	25	*33*	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	20	*22*	25	20	*23*	25	20	*23*	36
60	45	*51*	60	60	*60*	60	40	*50*	55	45	*51*	60	50	*53*	60	45	*52*	37
110	100	*105*	100	100	*100*	100	100	*100*	110	100	*102*	110	100	*102*	110	100	*102*	38
61	61	*61*	62	60	*62*	62	62	*62*	60	60	*60*	61	60	*60*	61	60	*61*	39
16	16	*16*	17	16	*17*	17	16	*17*	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*	40
2700	2560	*2650*	2700	2560	*2630*	2700	2560	*2630*	2270	2140	*2260*	2270	2270	*2270*	2390	2390	*2390*	41
2130	1850	*1960*	1990	1850	*1940*	1990	1850	*1920*	1760	1510	*1710*	1760	1760	*1760*	1890	1640	*1860*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
350	350	*350*	—	—	—	350	350	*350*	325	300	*313*	325	300	*313*	325	300	*313*	44
120	120	*120*	—	—	—	115	115	*115*	140	110	*124*	140	110	*124*	140	110	*124*	45

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	165. Falun. April. Högsta pris (öre).	166. Falun. April. Lägsta pris (öre).	167. Falun. April. Medel- pris (öre).	168. Falun. Maj. Högsta pris (öre).	169. Falun. Maj. Lägsta pris (öre).	170. Falun. Maj. Medel- pris (öre).	171. Falun. Juni. Högsta pris (öre).	172. Falun. Juni. Lägsta pris (öre).	173. Falun. Juni. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	14	14	*14*	14	14	*14*	14	14	*14*
2	skummad	»	7	6	*7*	7	6	*7*	7	6	*7*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	220	200	*211*	200	200	*200*	210	200	*201*
4	mat- (lands-)	»	195	190	*192*	200	190	*194*	200	190	*199*
5	Ost, halffet, ordinär	»	110	90	*100*	120	100	*108*	120	100	*108*
6	Margarin, bästa sort (»grädd»-)	»	160	150	*152*	160	150	*155*	160	150	*155*
7	billigaste sort	»	110	110	*110*	110	110	*110*	120	110	*112*
8	Ägg	tjog	130	115	*125*	120	110	*115*	120	110	*115*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
10	Ärter, gula	kg.	28	26	*27*	30	25	*28*	30	28	*29*
11	Bruna bönor	»	40	35	*38*	40	35	*38*	40	35	*39*
12	Mjöl: hvete-	»	26	25	*26*	28	26	*28*	27	25	*26*
13	råg-	»	18	18	*18*	18	18	*18*	18	18	*18*
14	rågsikt-	»	23	23	*23*	24	23	*23*	23	23	*23*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	35	30	*33*	30	30	*30*	30	30	*30*
16	korn-	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
17	ris-: bästa sort	»	60	50	*53*	50	40	*48*	60	40	*50*
18	billigaste sort	»	35	30	*32*	30	25	*29*	35	30	*31*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	30	28	*30*	30	28	*29*	30	30	*30*
20	mjukt: limpa, söt	»	38	32	*35*	40	36	*38*	38	35	*37*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	72	60	*66*	72	60	*66*	70	62	*67*
23	mjukt, » »	»	60	38	*47*	60	38	*47*	46	37	*42*
24	Nötkött, färskt: stek	»	120	110	*118*	120	110	*115*	120	110	*115*
25	soppkött	»	95	85	*91*	100	90	*96*	100	90	*98*
26	Kalfkött: stek	»	125	110	*118*	125	110	*117*	125	110	*117*
27	spädkalf	»	60	50	*55*	60	50	*56*	60	50	*55*
28	Fårstek, färsk	»	130	125	*128*	135	130	*131*	135	125	*129*
29	Fläsk, färskt	»	130	125	*128*	130	125	*129*	130	125	*128*
30	salt, svenskt	»	140	130	*132*	130	125	*128*	130	130	*130*
31	amerikanskt	»	130	125	*127*	130	125	*127*	130	125	*128*
32	*Fisk, färsk: sill	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	strömming	»	35	30	*33*	35	30	*32*	30	25	*29*
34	rödspotta (»spätta»)	»	80	80	*80*	80	80	*80*	80	80	*80*
35	salt: sill	»	40	35	*38*	40	35	*38*	40	40	*40*
36	strömming	»	25	20	*23*	25	20	*23*	25	25	*25*
37	kabeljo	»	65	60	*63*	70	60	*63*	70	60	*65*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	125	110	*116*	120	110	*115*	120	110	*115*
39	Socker, bit-	»	60	60	*60*	62	60	*60*	62	62	*62*
40	Fotogén, prima	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*
41	Ved: björk- osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		1870	1760	*1820*	1870	1760	*1820*	1980	1870	*1930*
42	barr-		1430	1320	*1380*	1430	1320	*1380*	1540	1430	*1490*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	350	350	*350*	350	325	*338*	350	350	*350*
45	*Koks, gasverks- (okrossad)* hemkörd	»	[1])200	[1])175	[1])*188*	[1])175	[1])175	[1])*175*	[1])200	[1])175	[1])*188*

* Prisuppgifter hafva för Falun meddelats äfven å följande fisksorter, som kostat pr kg.: aborre 80 à 65, hälleflundra 100, braxen 65 à 55 öre. — [1]) Prisuppgifterna å koks afse

174.	175.	176.	177.	178.	179.	180.	181.	182.	183.	184.	185.	186.	187.	188.	189.	190.	191.	
Domnarfvet.									Gäfle.									
April.			Maj.			Juni.			April.			Maj.			Juni.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	16	15	*15*	16	15	*15*	16	15	*15*	1
6	6	*6*	6	6	*6*	6	6	*6*	8	7	*8*	8	7	*7*	8	7	*8*	2
200	190	*194*	200	180	*194*	200	190	*198*	220	200	*207*	200	190	*199*	210	200	*201*	3
185	180	*183*	190	180	*184*	190	180	*189*	190	170	*183*	190	180	*184*	200	175	*185*	4
120	100	*107*	110	100	*103*	120	110	*113*	120	120	*120*	120	120	*120*	100	100	*100*	5
160	160	*160*	160	160	*160*	160	160	*160*	160	150	*157*	160	150	*156*	160	150	*155*	6
110	110	*110*	110	110	*110*	110	110	*110*	115	100	*104*	115	100	*107*	110	100	*106*	7
125	110	*114*	115	100	*113*	115	100	*110*	175	100	*130*	135	100	*115*	130	100	*118*	8
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	30	25	*27*	9
28	26	*27*	28	22	*25*	26	25	*25*	27	23	*25*	28	25	*26*	27	25	*25*	10
40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	30	*37*	40	30	*37*	40	30	*37*	11
27	26	*26*	27	26	*27*	27	26	*26*	29	24	*26*	29	24	*26*	29	25	*26*	12
17	17	*17*	18	17	*18*	18	17	*17*	18	18	*18*	18	18	*18*	19	18	*18*	13
23	23	*23*	23	23	*23*	23	23	*23*	24	22	*23*	23	22	*23*	24	22	*23*	14
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	28	*30*	30	28	*30*	30	28	*30*	15
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	24	*25*	25	24	*25*	25	24	*25*	16
50	40	*47*	50	45	*48*	50	45	*48*	70	60	*67*	70	60	*64*	70	60	*64*	17
35	32	*34*	35	32	*34*	35	30	*33*	35	28	*32*	35	28	*32*	35	30	*33*	18
28	27	*28*	28	27	*28*	28	27	*28*	30	26	*29*	30	26	*29*	30	26	*28*	19
36	34	*35*	36	34	*35*	38	37	*38*	40	30	*35*	40	30	*34*	40	30	*35*	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	20	*22*	25	20	*23*	35	20	*26*	21
80	70	*75*	80	70	*76*	80	74	*77*	76	42	*64*	76	42	*65*	76	46	*63*	22
65	40	*55*	62	44	*55*	65	46	*56*	40	28	*33*	40	28	*32*	40	28	*31*	23
110	100	*105*	120	100	*110*	120	100	*110*	120	90	*100*	110	90	*100*	120	100	*105*	24
95	85	*92*	95	80	*89*	100	85	*94*	95	80	*86*	90	80	*87*	100	85	*92*	25
110	100	*105*	120	100	*110*	120	100	*114*	140	140	*140*	140	140	*140*	150	120	*140*	26
65	55	*59*	65	60	*63*	65	60	*62*	75	60	*69*	75	60	*65*	80	65	*73*	27
130	130	*130*	130	130	*130*	130	130	*130*	140	120	*131*	140	125	*133*	140	125	*133*	28
125	120	*123*	125	120	*122*	125	120	*122*	140	120	*128*	140	120	*129*	140	120	*129*	29
135	130	*132*	135	130	*132*	135	130	*132*	140	130	*138*	140	130	*137*	140	130	*137*	30
125	120	*122*	125	120	*122*	125	120	*122*	130	120	*123*	130	120	*123*	130	120	*123*	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	30	*35*	—	—	—	—	—	—	32
35	35	*35*	35	35	*35*	35	30	*34*	60	28	*40*	32	10	*23*	32	10	*18*	33
75	75	*75*	—	—	—	—	—	—	125	100	*113*	125	100	*119*	125	125	*125*	34
40	35	*37*	40	30	*35*	40	35	*38*	55	35	*42*	50	35	*41*	50	35	*41*	35
20	18	*19*	20	18	*19*	20	18	*19*	25	20	*21*	25	20	*22*	25	20	*22*	36
65	60	*62*	65	60	*62*	70	65	*67*	90	70	*75*	90	65	*73*	80	65	*71*	37
130	110	*120*	130	110	*120*	130	110	*120*	110	100	*106*	110	100	*104*	110	100	*103*	38
60	59	*60*	60	59	*60*	60	59	*60*	60	59	*60*	61	60	*60*	62	60	*61*	39
15	15	*15*	15	15	*15*	16	15	*16*	17	15	*16*	17	15	*16*	17	15	*16*	40
[2]1320	[2]1320	[2]*1320*	[2]1320	[2]1320	[2]*1320*	[2]1320	[2]1320	[2]*1320*	—	—	—	—	—	—	1890	1890	*1890*	41
[2]1000	[2]1000	[2]*1000*	[2]1010	[2]1010	[2]*1010*	[2]1010	[2]1010	[2]*1010*	1510	1510	*1510*	—	—	—	1510	1510	*1510*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	350	350	*350*	350	350	*350*	350	350	*350*	44
150	150	*150*	150	150	*150*	150	150	*150*	120	115	*118*	120	115	*118*	120	115	*118*	45

gädda 125 à 80, aborre 80 à 70, torsk och braxen 60 öre och för Domnarfvet: gädda 125 à 80, engelsk kaminkoks. — [2]) För affallsved (s. k. plankved) har betalats 9·45 kr.

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	192. Söderhamn. April. Högsta	193. April. Lägsta	194. April. Medel-	195. Maj. Högsta	196. Maj. Lägsta	197. Maj. Medel-	198. Juni. Högsta	199. Juni. Lägsta	200. Juni. Medel-
			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).		
1	Mjölk: oskummad	l.	15	14	*14*	15	14	*15*	15	14	*15*
2	skummad	»	7	7	*7*	7	7	*7*	7	7	*7*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	220	210	*216*	220	210	*220*	220	210	*216*
4	mat- (lands-)	»	200	190	*194*	200	190	*196*	200	190	*196*
5	Ost, halffet, ordinär	»	120	70	*95*	100	90	*93*	110	85	*94*
6	Margarin: bästa sort (»grädd»-)	»	170	150	*159*	170	150	*158*	170	150	*156*
7	billigaste sort	»	120	100	*108*	120	100	*109*	110	100	*107*
8	Ägg	tjog	150	110	*133*	135	110	*117*	125	100	*114*
9	Potatis	5 lit.	25	25	*25*	25	25	*25*	30	25	*26*
10	Ärter, gula	kg.	25	23	*24*	25	23	*24*	25	20	*24*
11	Bruna bönor	»	40	30	*35*	40	35	*36*	40	30	*35*
12	Mjöl: hvete-	»	27	25	*25*	27	25	*26*	26	25	*25*
13	råg-	»	18	17	*18*	18	17	*17*	18	17	*18*
14	rågsikt-	»	23	22	*23*	23	22	*23*	23	22	*23*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	35	28	*32*	35	28	*31*	35	28	*32*
16	korn-	»	25	23	*24*	25	23	*24*	25	23	*24*
17	ris-: bästa sort	»	60	40	*51*	60	45	*53*	60	40	*49*
18	billigaste sort	»	35	30	*33*	35	30	*35*	35	30	*34*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	30	29	*30*	32	30	*30*	30	30	*30*
20	mjukt: limpa, söt	»	40	35	*38*	40	35	*38*	40	35	*38*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	37	25	*30*	37	27	*31*	37	25	*30*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	63	60	*62*	65	60	*62*	62	60	*61*
23	mjukt, » »	»	54	38	*45*	54	40	*45*	54	48	*51*
24	Nötkött, färskt: stek	»	110	90	*100*	110	90	*100*	120	95	*106*
25	soppkött	»	95	70	*87*	100	75	*89*	100	80	*92*
26	Kalfkött: stek	»	130	120	*129*	130	130	*130*	135	125	*130*
27	spädkalf	»	85	50	*63*	65	50	*60*	80	50	*62*
28	Fårstek, färsk	»	140	100	*127*	140	100	*128*	150	100	*128*
29	Fläsk, färskt	»	140	125	*131*	140	120	*129*	140	125	*132*
30	salt: svenskt	»	140	130	*134*	140	130	*134*	140	130	*135*
31	amerikanskt	»	125	118	*123*	125	120	*123*	125	120	*123*
32	Fisk, färsk: sill	»	35	35	*35*	—	—	—	—	—	—
33	strömming	»	40	20	*32*	30	15	*23*	15	12	*14*
34	rödspotta (»spätta»)	»	75	75	*75*	75	60	*70*	75	75	*75*
35	salt: sill	»	45	35	*40*	45	40	*41*	45	35	*40*
36	strömming	»	20	15	*19*	20	18	*19*	20	20	*20*
37	kabeljo	»	70	50	*61*	70	45	*56*	75	45	*47*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	120	100	*108*	130	100	*109*	135	100	*108*
39	Socker, bit-	»	60	60	*60*	60	60	*60*	62	62	*62*
40	Fotogén, prima	l.	16	15	*16*	16	15	*16*	16	15	*16*
41	Ved: björk- } osågad, hemkörd (pr »storfamn»:		—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	barr- } 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		2020	1760	*1890*	2140	1510	*1760*	1510	1450	*1480*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») } hemkörd	»	280	240	*253*	280	280	*280*	280	280	*280*
45	Koks, gasverks- (okrossad) } hemkörd	»	[1])140	[1])135	[1])*138*	[1])140	[1])135	[1])*138*	[1])140	[1])140	[1])*140*

[1]) Prisuppgifterna å koks afse engelsk koks. — [2]) S. k. plankved (affall från sågverken).

och medelpris.

201.	202.	203.	204.	205.	206.	207.	208.	209.	210.	211.	212.	213.	214.	215.	216.	217.	218.	
Sundsvall: staden.									Sundsvall: sågverksdistriktet.									
April.			Maj.			Juni.			April.			Maj.			Juni.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
16	16	*16*	16	15	*16*	16	15	*16*	16	14	*15*	16	14	*15*	16	14	*15*	1
10	10	*10*	10	10	*10*	10	10	*10*	10	10	*10*	10	10	*10*	10	10	*10*	2
220	210	*211*	220	210	*215*	220	210	*219*	230	220	*225*	230	215	*222*	220	220	*220*	3
200	190	*199*	200	200	*200*	205	190	*200*	200	200	*200*	200	200	*200*	210	200	*207*	4
150	70	*125*	140	70	*114*	150	70	*117*	110	85	*98*	110	85	*98*	110	60	*85*	5
160	150	*150*	165	150	*151*	175	150	*152*	150	145	*148*	150	145	*148*	150	145	*148*	6
105	100	*100*	110	100	*109*	110	100	*109*	110	100	*107*	110	100	*107*	110	100	*107*	7
150	115	*140*	130	110	*124*	130	100	*124*	130	120	*127*	130	120	*123*	100	100	*100*	8
30	25	*29*	30	25	*25*	30	25	*26*	28	25	*26*	25	25	*25*	30	25	*28*	9
30	25	*28*	30	25	*28*	30	25	*28*	30	20	*26*	30	20	*26*	30	20	*26*	10
35	35	*35*	40	35	*39*	45	35	*38*	40	30	*35*	40	30	*35*	35	30	*32*	11
30	28	*30*	30	28	*30*	30	28	*30*	30	28	*29*	30	28	*29*	30	28	*29*	12
20	18	*19*	20	18	*19*	20	18	*19*	20	17	*18*	19	17	*18*	20	17	*19*	13
25	24	*25*	26	24	*25*	26	24	*25*	25	23	*24*	25	23	*24*	25	23	*24*	14
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	15
25	25	*25*	30	25	*26*	30	25	*26*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	16
65	65	*65*	60	60	*60*	60	60	*60*	60	50	*55*	60	50	*55*	60	60	*60*	17
40	28	*32*	45	30	*35*	45	30	*36*	35	30	*32*	35	30	*32*	35	30	*33*	18
35	30	*33*	35	33	*34*	35	30	*33*	33	32	*33*	33	32	*33*	33	32	*33*	19
45	30	*38*	41	41	*41*	41	30	*39*	40	35	*38*	40	35	*38*	40	35	*38*	20
39	25	*32*	32	25	*28*	32	25	*28*	28	28	*28*	28	28	*28*	28	28	*28*	21
85	70	*76*	90	70	*81*	90	70	*81*	80	75	*78*	80	75	*78*	80	75	*78*	22
55	35	*40*	40	35	*37*	40	35	*37*	65	60	*63*	65	60	*63*	65	60	*63*	23
100	100	*100*	100	100	*100*	120	100	*113*	100	90	*95*	100	90	*95*	110	90	*100*	24
85	85	*85*	85	85	*85*	100	80	*93*	75	75	*75*	75	75	*75*	85	75	*80*	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
65	65	*65*	60	60	*60*	60	60	*60*	60	40	*50*	40	40	*40*	40	40	*40*	27
125	125	*125*	125	125	*125*	140	130	*136*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
130	120	*125*	125	120	*125*	125	120	*124*	125	120	*122*	125	120	*122*	125	120	*123*	29
130	120	*125*	130	125	*126*	130	125	*130*	140	125	*133*	130	125	*128*	140	130	*135*	30
130	120	*127*	130	125	*128*	130	120	*127*	130	125	*128*	130	125	*128*	130	125	*128*	31
65	65	*65*	40	40	*40*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
75	50	*66*	70	50	*60*	20	10	*15*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
75	75	*75*	75	70	*74*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
45	40	*41*	40	30	*37*	40	30	*38*	45	35	*40*	45	35	*40*	40	30	*35*	35
30	18	*21*	25	18	*21*	30	20	*24*	20	18	*19*	20	18	*19*	20	20	*20*	36
75	70	*73*	80	70	*75*	80	70	*75*	50	50	*50*	50	50	*50*	50	50	*50*	37
175	100	*128*	130	100	*118*	125	100	*115*	130	110	*122*	130	110	*122*	130	110	*122*	38
65	60	*64*	65	60	*64*	65	60	*64*	65	63	*64*	65	63	*64*	65	63	*64*	39
18	18	*18*	18	17	*18*	18	17	*18*	18	16	*17*	18	16	*17*	20	16	*18*	40
2020	2020	*2020*	2020	2020	*2020*	2020	2020	*2020*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
1510	1510	*1510*	1510	1510	*1510*	1510	1510	*1510*	[2])760	[2])760	[2])*760*	[2])760	[2])760	[2])*760*	[2])760	[2])760	[2])*760*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
325	325	*325*	325	325	*325*	325	325	*325*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
125	125	*125*	125	125	*125*	125	125	*125*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	219. Lule å. April. Högsta pris (öre).	220. Lule å. April. Lägsta pris (öre).	221. Lule å. April. Medel- pris (öre).	222. Lule å. Maj. Högsta pris (öre).	223. Lule å. Maj. Lägsta pris (öre).	224. Lule å. Maj. Medel- pris (öre).	225. Lule å. Juni. Högsta pris (öre).	226. Lule å. Juni. Lägsta pris (öre).	227. Lule å. Juni. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	15	15	*15*	15	15	*15*	15	15	*15*
2	skummad	»	10	10	*10*	10	10	*10*	10	10	*10*
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	220	200	*210*	215	200	*210*	220	215	*218*
4	mat- (lands-)	»	190	190	*190*	200	200	*200*	210	200	*207*
5	Ost, halffet, ordinär	»	160	100	*127*	150	100	*133*	120	100	*113*
6	Margarin: bästa sort (»grädd»-)	»	160	150	*157*	150	150	*150*	150	150	*150*
7	billigaste sort	»	120	100	*107*	110	100	*103*	110	100	*107*
8	Ägg	tjog	150	140	*147*	145	100	*123*	130	125	*128*
9	Potatis	5 lit.	35	30	*33*	40	35	*37*	40	35	*37*
10	Ärter, gula	kg.	30	25	*27*	25	25	*25*	25	25	*25*
11	Bruna bönor	»	50	35	*42*	40	35	*38*	40	35	*38*
12	Mjöl: hvete-	»	30	28	*29*	30	28	*29*	30	28	*29*
13	råg-	»	20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*
14	rågsikt-	»	25	25	*25*	25	24	*25*	25	25	*25*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	35	30	*32*	35	30	*32*	35	30	*32*
16	korn-	»	30	30	*30*	30	25	*28*	30	28	*29*
17	ris-: bästa sort	»	50	40	*45*	60	35	*43*	60	35	*52*
18	billigaste sort	»	35	30	*33*	35	30	*32*	35	35	*35*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	35	34	*35*	35	34	*35*	37	35	*36*
20	mjukt: limpa, söt	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	mjukt, » »	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Nötkött, färskt: stek	»	90	90	*90*	100	90	*95*	115	110	*112*
25	soppkött	»	80	75	*78*	80	75	*78*	95	90	*92*
26	Kalfkött: stek	»	75	75	*75*	75	65	*72*	100	100	*100*
27	spädkalf	»	65	50	*58*	60	50	*57*	65	65	*65*
28	Fårstek, färsk	»	120	120	*120*	120	120	*120*	120	120	*120*
29	Fläsk, färskt	»	130	120	*125*	120	120	*120*	120	120	*120*
30	salt: svenskt	»	130	125	*128*	130	125	*128*	130	125	*128*
31	amerikanskt	»	130	120	*127*	130	120	*127*	125	120	*123*
32	Fisk, färsk: sill	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	strömming	»	50	50	*50*	50	50	*50*	35	35	*35*
34	rödspotta (»spätta»)	»	65	65	*65*	—	—	—	60	60	*60*
35	salt: sill	»	50	40	*47*	50	35	*42*	35	30	*32*
36	strömming	»	25	20	*23*	25	20	*23*	25	25	*25*
37	kabeljo	»	75	70	*73*	70	50	*63*	55	50	*52*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	125	110	*118*	130	100	*115*	110	100	*107*
39	Socker, bit-	»	65	62	*63*	65	63	*64*	65	62	*63*
40	Fotogén, prima	l.	17	15	*16*	18	18	*18*	20	20	*20*
41	Ved: björk- } osågad, hemkörd (pr »storfamn»:		2270	2270	*2270*	2270	1760	*2040*	2270	2140	*2230*
42	barr- } 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.)		1890	1830	*1860*	1640	1390	*1480*	1700	1640	*1670*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») } hemkörd	»	325	325	*325*	325	275	*300*	350	315	*330*
45	Koks, gasverks- (okrossad) } hemkörd	»	160	140	*152*	150	150	*150*	—	—	—

[1]) Prisuppgifterna afse *helfet* ost.

och medelpris.

228.	229.	230.	231.	232.	233.	234.	235.	236.	237.	238.	239.	240.	241.	242.	243.	244.	245.	
Boden.									Malmberget och Gellivare.									
April.			Maj.			Juni.			April.			Maj.			Juni.			
Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	Högsta	Lägsta	Medel-	
pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			pris (öre).			
15	14	*15*	14	14	*14*	14	14	*14*	18	16	*17*	18	16	*17*	18	16	*17*	1
10	10	*10*	—	—	—	—	—	—	12	12	*12*	12	12	*12*	12	12	*12*	2
230	210	*220*	210	210	*210*	220	220	*220*	230	210	*221*	225	210	*217*	225	210	*217*	3
200	190	*195*	200	200	*200*	200	200	*200*	200	190	*196*	200	190	*199*	200	200	*200*	4
120	120	*120*	—	—	—	—	—	—	[1]140	[1]140	[1]*140*	[1]140	[1]140	[1]*140*	[1]140	[1]140	[1]*140*	5
150	140	*145*	140	140	*140*	140	140	*140*	160	155	*159*	165	155	*164*	165	155	*160*	6
100	100	*100*	100	100	*100*	100	100	*100*	140	140	*140*	150	145	*149*	150	145	*149*	7
150	120	*135*	130	130	*130*	140	140	*140*	150	135	*146*	150	130	*134*	140	130	*134*	8
40	35	*38*	35	35	*35*	35	35	*35*	30	25	*26*	30	25	*29*	30	30	*30*	9
30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	10
40	40	*40*	38	38	*38*	40	40	*40*	40	35	*38*	40	40	*40*	40	40	*40*	11
30	25	*28*	30	30	*30*	30	30	*30*	32	28	*30*	32	28	*30*	30	30	*30*	12
20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	13
24	23	*24*	24	24	*24*	24	24	*24*	25	24	*24*	25	24	*24*	25	25	*25*	14
30	30	*30*	28	28	*28*	30	30	*30*	35	33	*34*	35	35	*35*	40	30	*36*	15
30	25	*28*	28	28	*28*	28	28	*28*	30	30	*30*	30	30	*30*	30	30	*30*	16
50	40	*45*	40	40	*40*	—	—	—	55	55	*55*	55	55	*55*	55	55	*55*	17
30	30	*30*	—	—	—	—	—	—	35	33	*33*	33	33	*33*	35	33	*34*	18
35	30	*33*	38	38	*38*	38	38	*38*	35	33	*34*	35	33	*34*	37	35	*35*	19
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	41	40	*41*	41	40	*41*	41	40	*41*	20
25	25	*25*	—	—	—	25	25	*25*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	67	*67*	68	67	*68*	68	67	*68*	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	33	*34*	34	33	*33*	34	33	*34*	23
90	90	*90*	90	90	*90*	100	100	*100*	100	90	*96*	110	95	*104*	120	100	*113*	24
70	70	*70*	75	75	*75*	85	85	*85*	90	75	*84*	90	75	*87*	100	80	*93*	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	150	150	*150*	150	150	*150*	160	150	*153*	26
45	45	*45*	50	50	*50*	55	55	*55*	80	60	*67*	75	60	*65*	85	60	*74*	27
80	80	*80*	90	90	*90*	120	120	*120*	125	100	*120*	125	125	*125*	135	120	*125*	28
120	120	*120*	125	125	*125*	125	125	*125*	125	120	*123*	130	120	*124*	140	120	*129*	29
150	130	*140*	140	140	*140*	140	140	*140*	140	140	*140*	140	140	*140*	140	130	*139*	30
140	130	*135*	130	130	*130*	130	130	*130*	130	125	*128*	130	125	*128*	130	130	*130*	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	50	*50*	32
40	40	*40*	—	—	—	—	—	—	40	40	*40*	—	—	—	50	40	*44*	33
60	40	*50*	—	—	—	—	—	—	60	55	*59*	—	—	—	65	65	*65*	34
40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	40	40	*40*	35
25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	25	25	*25*	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	70	*71*	80	70	*78*	80	70	*76*	37
110	110	*110*	—	—	—	—	—	—	130	125	*128*	140	130	*135*	140	130	*135*	38
65	62	*64*	62	62	*62*	62	62	*62*	65	62	*63*	65	62	*64*	65	65	*65*	39
20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*	22	20	*21*	22	20	*21*	20	20	*20*	40
1510	1510	*1510*	1510	1510	*1510*	1510	1510	*1510*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
1260	1260	*1260*	1260	1260	*1260*	1260	1260	*1260*	1450	1130	*1340*	1450	1130	*1380*	1580	1260	*1430*	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
350	350	*350*	—	—	—	—	—	—	400	375	*383*	400	375	*383*	400	400	*400*	44
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45

Statistiska Centralbyrån
Box 6804
Fack
102 38 STOCKHOLM 27

Högsta, lägsta och medelpris.

	1. Varuslag.	2. Kvantitet.	246. Kiruna. April. Högsta pris (öre).	247. Kiruna. April. Lägsta pris (öre).	248. Kiruna. April. Medel- pris (öre).	249. Kiruna. Maj. Högsta pris (öre).	250. Kiruna. Maj. Lägsta pris (öre).	251. Kiruna. Maj. Medel- pris (öre).	252. Kiruna. Juni. Högsta pris (öre).	253. Kiruna. Juni. Lägsta pris (öre).	254. Kiruna. Juni. Medel- pris (öre).
1	Mjölk: oskummad	l.	16	16	*16*	16	16	*16*	16	16	*16*
2	skummad	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Smör: bords- (mejeri-)	kg.	230	200	*215*	220	200	*213*	220	210	*214*
4	mat- (lands-)	»	200	180	*190*	200	180	*190*	200	190	*192*
5	Ost, halffet, ordinär	»	125	125	*125*	90	90	*90*	140	125	*133*
6	Margarin, bästa sort (»grädd-»)	»	140	140	*140*	140	140	*140*	140	140	*140*
7	billigaste sort	»	100	100	*100*	100	100	*100*	100	100	*100*
8	Ägg	tjog	150	120	*136*	150	120	*129*	140	120	*128*
9	Potatis	5 lit.	40	30	*35*	40	30	*35*	40	30	*36*
10	Ärter, gula	kg.	30	25	*29*	30	28	*29*	30	25	*29*
11	Bruna bönor	»	35	35	*35*	40	35	*36*	40	35	*39*
12	Mjöl: hvete-	»	30	25	*29*	30	25	*29*	20	26	*30*
13	råg-	»	20	18	*19*	20	18	*19*	20	19	*20*
14	rågsikt-	»	25	24	*24*	25	24	*24*	26	24	*25*
15	Gryn: hafre- (ej ångpreparerade)	»	35	30	*33*	35	30	*33*	35	30	*32*
16	korn-	»	30	25	*27*	30	23	*26*	30	25	*28*
17	ris: bästa sort	»	45	30	*40*	45	35	*40*	50	33	*41*
18	billigaste sort	»	33	28	*31*	35	28	*32*	35	28	*32*
19	Rågbröd: hårdt (spis-), groft	»	38	38	*38*	38	38	*38*	38	38	*38*
20	mjukt: limpa, söt	»	48	40	*43*	45	40	*43*	42	40	*41*
21	limpa, sur (s. k. ankarstock)	»	40	40	*40*	42	40	*41*	41	40	*41*
22	Hvetebröd: skorpor, billigaste sort.	»	82	51	*68*	75	58	*65*	75	62	*69*
23	mjukt, » »	»	80	48	*64*	74	65	*70*	75	70	*73*
24	Nötkött, färskt: stek	»	100	85	*94*	110	100	*102*	120	110	*113*
25	soppkött	»	90	65	*78*	100	80	*88*	110	90	*94*
26	Kalfkött: stek	»	—	—	—	70	70	*70*	—	—	—
27	spädkalf	»	50	50	*50*	60	50	*55*	—	—	—
28	Fårstek, färsk	»	—	—	—	110	110	*110*	—	—	—
29	Fläsk: färskt	»	125	120	*121*	130	120	*124*	140	125	*131*
30	salt: svenskt	»	140	125	*130*	140	130	*133*	140	125	*135*
31	amerikanskt	»	125	120	*123*	130	120	*125*	130	120	*125*
32	Fisk, färsk: sill	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	strömming	»	50	50	*50*	50	50	*50*	—	—	—
34	rödspotta (»spätta»)	»	50	40	*45*	50	50	*50*	—	—	—
35	salt: sill	»	40	35	*39*	40	25	*38*	40	35	*39*
36	strömming	»	35	25	*27*	35	25	*26*	35	20	*26*
37	kabeljo	»	65	65	*65*	60	60	*60*	65	60	*63*
38	Kaffe (obrändt), brasilianskt	»	140	110	*123*	140	100	*123*	140	100	*126*
39	Socker, bit-	»	63	62	*63*	65	65	*65*	65	65	*65*
40	Fotogén, prima	l.	20	20	*20*	20	20	*20*	20	20	*20*
41	Ved: björk- (osågad, hemkörd (pr »storfamn»: 2·5 × 1·6 × 0·89 m. = 3·56 kbm.))		2270	2270	*2270*	2270	2270	*2270*	2270	2270	*2270*
42	barr-		1760	1760	*1760*	1760	1760	*1760*	1760	1760	*1760*
43	Torf	hl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Kol, antracit- (»valnöt») hemkörd	»	400	375	*388*	375	375	*375*	400	400	*400*
45	Koks, gasverks- (okrossad) hemkörd	»	[1])200	[1])200	[1])*200*	[1])225	[1])225	[1])*225*	[1])200	[1])200	[1])*200*

[1]) Prisuppgifterna afse engelsk **kaminkoks**.